DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

Naim Dilmener

Hür Doğdum Hür Yaşarım

Ajda Pekkan Kitabı

NAİM DİLMENER

1956 yılında Mardin'de doğdu. İlk ortaokul ve lise eğitimini burada tamamladı. Beyazıt Maliye Muhasebe Yüksek Okulu, ardından da İstanbul Üniversitesi, İşletme Fakültesi'ne bağlı İşletme İktisadı Enstitüsü'nde okuyarak üniversite eğitimini tamamladı. İlk yazı denemeleri mizah dergilerinde yayımlandı. *Salata*, *Gırgır* ve *Fırt* dergilerinden sonra, Kandemir Konduk'un kurduğu *GÜM* için yazı yazmaya başladı. Burada, Perran Kutman ve Müjdat Gezen'in radyo reklamları ile sahne şovları için kısa metinler yazdı. Daha sonra kısa öyküler de yazmaya başladı. Bu öykülerden bir kısmı *Oluşum* ve *Sesimiz* gibi edebiyat dergilerinde yayımlandı. 1995 yılında Mavi Radyo'da "Eski Kırkbeşlikler" ve "Bir Espresso, Bir Espresso Daha" adlı programları yapmaya başladı. Müzik üzerine yazmaya ise 1997 yılında, *Gazete Pazar*'da başladı. 1998 yılının sonbaharında bu gazeteden ayrılarak *Radikal İki*'ye geçti. Aynı sıralarda, müzik piyasasındaki "single-remix-albüm" formülüne paralel giden iki kitabı *Sabrina - The Remixes* ve *İmkânsız Aşk Hikâyeleri* (Çalıntı Yay.) yayımlandı. 2003 yılında ise *Bak Bir Varmış Bir Yokmuş - Hafif Türk Pop Tarihi* (İletişim) adlı kitabı piyasaya çıktı. 2006 yılında, 2001 yılının başından itibaren yazmaya başladığı yazılarını *Eleştirmenin Günlüğü* (Everest) kitabında toplandı. Halen *Radikal İki*, *Milliyet Sanat* ve *Hayvan*'a düzenli olarak yazan Dilmener'in Açık Radyo'daki "Dünya Dönüyor", Babylon'daki "Dünden Bugüne Pop" programları da devam ediyor.

HÜR DOĞDUM HÜR YAŞARIM

(Ajda Pekkan Kitabı)

Naim Dilmener

§

Biyografi 25

Hür Doğdum Hür Yaşarım
(Ajda Pekkan Kitabı)
Naim Dilmener

Kapak tasarım: Utku Lomlu
Kapak fotoğrafi: Nihat Odabaşı
Dizgi: Bahar Kuru

© 2007, Naim Dilmener
© 2007; bu kitabın tüm yayın hakları
Everest Yayınları'na aittir.

1. Basım: Mart 2007
ISBN: 975 - 289 - 367 - 8

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık
Tel: (0212) 674 97 23
Fax: (0212) 674 97 29

EVEREST YAYINLARI
Ticarethane Sokak No: 53 Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (212) 513 34 20-21 Fax: (212) 512 33 76
Genel Dağıtım: Alfa, Tel: (212) 511 53 03 Fax: (212) 519 33 00
e-posta: everest@alfakitap.com
www.everestyayinlari.com

Everest, Alfa Yayınları'nın tescilli markasıdır.

Anne ve kardeşlerime:
Verjin, Türkan, Melahat, Cahide, Murat,
Yakup, Filiz, Deniz, Murathan, Betül, Selim,
Sedat, Yıldırım, Ahmet ve Somer'e...

TEŞEKKÜR

Katkılarından ötürü; Fikret Şeneş, İlham Gencer, Belinda Dilmener, Hakan Eren, Tufan Alper Akyüz, Ayşe Ersayın, Yahya Karadaş, Murat Gültekin, Murat Somer, Barbaros Altuğ, Işık Önoğlu, Kadir İncesu, Gökhan Pamuk, Fatih Özgüven, Sırma Köksal, Utku Lomlu, Bahar Kuru, Nihat Odabaşı, Erkan Özerman, Asu Maro, Kadri Erçetingöz, Mert Dirim, Kadri Karahan ve *Hürriyet* gazetesi arşivi ile İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi çalışanlarına teşekkür ederim.

Elleri dert görmesin.

Naim Dilmener

GİRİŞ

Yaramaz, Haylaz ve Özgür

Ayşe Ajda Pekkan.

12 Şubat 1946, İstanbul doğumlu.

Anne Nevin (Dobruca), baba Rıdvan Pekkan.

Nevin Pekkan "ev hanımı," baba Rıdvan Pekkan ise "binbaşı" (sonradan "albay") rütbesiyle Deniz Kuvvetleri'nde görevlidir.

Ajda Pekkan, yedi yaşına kadar, hayatının büyük bir bölümünü dedesinin Erenköy'deki çiftliğinde, "hayvanlarla ve tabiatın tüm güzellikleri içinde" geçirir. Sanatçı bu günleri, yıllar sonra şöyle anacaktır: "Yedi yaşıma kadar hayatım mütevazı bir köy evinde geçti... Nedense hiçbir zaman toplum hayatına alışama-

mışımdır. Toplum hayatını pek sevmem. Vahşi yaradılışlıyımdır. Çocukluktan beri kafam hep başka taraflardadır." Mütevazı köy evi, "İçerenköy, Böcekli Cami'de, yirmi dört dönüm arazi üzerinde bulunan ahşap bir köşk"tür. Sanatçının yıllar sonra, bir röportajı fırsat bilerek çocukluğunu andığı sırada, "Fıstık ağaçları, meyve ağaçlarıyla dolu bahçesiyle bir ahşap köşk," diye tanımlayacağı bir ev. Bu evde, anneanne Nedime Dobruca'dır Ajda Pekkan'ın en büyük desteği.

Ajda Pekkan için yaşam, "mütevazı köy evi"nden sonra, baba Rıdvan Pekkan'ın görevi nedeniyle **Gölcük** ve Çanakkale'de

Süperstar büyüyor.

Gölcük

Yener Süsoy'un TRT'de yayınlanan 15 Şubat 1988 tarihli "Laf Lafı Açar" programından:

Süsoy'un hazırlayıp sunduğu "Laf Lafı Açar" programlarından birine Ajda Pekkan da katılmış ve çocukluğu ile ilgili olarak epeyce ayrıntılı açıklamalar yapmıştı.

"Yener Süsoy: Merhabalar. Bu gece hem söyleşilerimiz, hem de müzikle dolu değişik dakikalarımız var. Sevgili seyirciler, 'Laf Lafı Açar'ın bu ayki konuğu Ajda Pekkan. 1960'lı yıllarda müzik hayatına merhaba diyen, daha sonra zirve yolunda yurtiçinde ve yurtdışında çeşitli çalışmalara katılan Ajda Pekkan, evlendikten sonra müziği değil ama sahneyi bıraktı. Ajda Pekkan şimdi ne yapıyor acaba? Yine müzik ile ilgili mi? Evinde nasıl? Yeni kurduğu işi nasıl? Evet sevgili seyirciler, 'Laf Lafı Açar'ın bu ayki konuğu olan Ajda Pekkan'ı sizlere, tanımadığınız, bilmediğiniz yönleriyle tanıtmaya çalışacağız. Evinden işine ve eşine kadar. Evet sevgili seyirciler, Ajda Pekkan'la 'Laf Lafı Açar' programına hoş geldiniz. Âdet olmuş, çok klasik bir soru, bir hanımefendiye yaşı sorulmaz ama yine de ben kaç yılında ve nerede doğduğunuzu sorsam acaba kızar mısınız?

Ajda Pekkan: 12 Şubat 1946'da, İstanbul'da doğdum.

Yener Süsoy: Bu çok ilginç. Bu programımız yayınlandığı gün, siz üç gün almış olacaksınız yeni yaşınızdan. Nice mutlu yıllara. Hiç yaşınızı göstermiyorsunuz. Ajda Hanım nerelerde okuduk, ilköğrenime nerede başladık?

Ajda Pekkan: Babamın asker olması nedeniyle epeyce yer dolaştık. Babam deniz albayıydı. Daha evvel İstanbul'da oturduk. Ayancık'ta büyüdüm. Annem bana Mersin'de hamile kalmış. İstanbul'da, Mustafa Kemal Paşa İlkokulu'da birinci sınıfı okumuşum. Gölcük'te de iki, üç ve dördüncü sınıfları okudum. Beşinci sınıf Çanakkale'de... Sonra Çamlıca Kız Lisesi, yine İstanbul. Çamlıca Kız Lisesi'nde bir-iki defa ikmale kaldığım için okul değiştirdim. Kadıköy Orta'ya gittim geldim, tekrar Çamlıca Kız Lisesi'ne döndüm... Benim için önemli bir tek şey vardı; müzik...

Yener Süsoy: Peki aileniz sizin müzikle ilgilenmenize nasıl tepki gösterdi; anneniz, babanız karşı çıkmadılar mı?

Ajda Pekkan: Hayır. Bilakis, ailem yani annem ve babam çok desteklediler. Annem biraz daha tutucuydu. Babam daha modern

görüşlü bir insandı. Müzikteki ilk yıllarımda babamla birlikte gidiyorduk çoğu yere; zaten çok amatördüm o zamanlar. Birlikte gidiyorduk. O da müthiş keyif alıyordu ben söylerken; 'Bakın, benim kızımın ne kadar güzel sesi var,' diye. Keşke yaşasaydı ve görseydi bugünleri.

Yener Süsoy: O zaman, şu an hayatta olan anneniz Nevin Hanım'a bir soralım bakalım; Nevin Dobruca kızı hakkında neler düşünüyor, onu öğrenelim.

Nevin Dobruca: Müziğe hevesi vardı. Ailede enstrüman ile meşgul olan aile fertleri vardı. Herhalde onlardan dolayı olacak, hepimizin hevesi vardı. Onun için Ajda'ya hiçbir zaman mâni olmadık. Sevindik, çünkü sanata saygımız var.

Yener Süsoy: Ajda Hanım'ın çocukluğu nasıldı? İki kardeş, yani Semiramis ile Ajda arasında bir ayrım yapar mıydınız?

Nevin Dobruca: Katiyen.

Yener Süsoy: Hangisi daha çok yaramazlık yapardı?

Nevin Dobruca: Hiçbirisi değildi. Şimdi bir anneye bu sorulursa, bir anne tabii ki çocuklarına toz kondurmaz, çocuktur bu nihayetinde, ama bir hududu vardı.

Yener Süsoy: İki kardeş birbirini kıskanır mıydı?

Nevin Dobruca: Bazen. Bir misal vereyim size: Semiramis çok küçük, meme ağzında, ikisini aldım öğle uykusuna yattım; bir de baktım ki Ajda kalktı, Semiramis'in ağzından memeyi çekti, kendi ağzına soktu.

Yener Süsoy: Cezalandırdınız mı?

Nevin Dobruca: Hayır, hayır... Öteki ağlamaya başladı tabii. Ertesi gün anlaşıldı ki ikisine de birer meme lazım. Hemen eczaneden aldım. Sonra sustular.

Yener Süsoy: Ajda'nın veya Semiramis'in hiç kulağını çektiniz mi?

Nevin Dobruca: Vallahi efendim çocuktur tabii; hiç yaramazlık yapmadılar diyemem, yani çocuk biliyorsunuz...

Yener Süsoy: Sonra Ajda Pekkan büyüdü, büyüdü, büyüdü *Superstar* oldu; *Superstar* annesi olmak nasıl bir şey?

Nevin Dobruca: Güzel bir şey tabii, gurur verici tabii, hoşuma gidiyor, iftihar ediyorum..."

geçer. İlkokul öğrenimini de, Kadıköy, Gölcük ve Çanakkale arasında mekik dokuyarak tamamlar. Sonra da Kadıköy Kız Ortaokulu ve Çamlıca Kız Lisesi'ne devam eder. Eğitim hayatı boyunca hiçbir zaman "parlak" bir öğrenci olmaz. Öğretmenlerinin "aklı fikri resim yapmak ve şarkı söylemekte" dedikleri bu öğrencinin en başarılı olduğu alan okul müsamereleridir. Bu müsamerelerde "başrol" her zaman Ajda Pekkan'ındır. Ama okuldaki bunca popülerliğe rağmen, çok meraklı olduğu "resim" ve "müzik" dersleri dahil, notlar hep "sıfır"dır. Yıllar sonra bugünleri anar ve anlatırken, "Çok yaramaz ve haylazdım. Tıpkı bir oğlan çocuğu gibi. O zamandan bu zamana değişmeyen tek huyum özgürlük, sevmek, liberal olmak," diyecek, "tembel ve yaramaz bir öğrenci" olarak geçirdiği günlerinden kendisine bir "bağımsız kadın" portresi çıkarmaya çalışacaktır.

Müsamereler dışında, evde de her saniye şarkı söyleyerek geçmektedir günler. "Banyoda ellerimi yıkarken mırıldandığım melodiler yavaş yavaş bende yer etmeye başlamıştı," diyecektir yıllar sonra. Bu şarkı söyleme merakı, bir zaman sonra evden, okuldan dışarı taşar. Özellikle ikâmet edilen mahallelerin gençleri tutkundur Ajda Pekkan'a ve söylediği şarkılara. Ajda Pekkan'ı "mutlaka şarkıcı olması gerektiği" konusunda ikna etmeye çalışanlar da yine genç komşularıdır. Bu çocuklar, Ajda Pekkan'ı bir "bilen"e, bir müzisyene başvurması, sesini dinletmesi konusunda zorlamakta ya da en azından herhangi bir girişimde bulunması için razı etmeye çalışmaktadır.

Bir zaman sonra ısrarlar sonuç verir.

Ajda Pekkan'ın kararı kesindir: Her şeye rağmen şarkıcı olacak, hayatının her gününü şarkı söyleyerek geçirecektir.

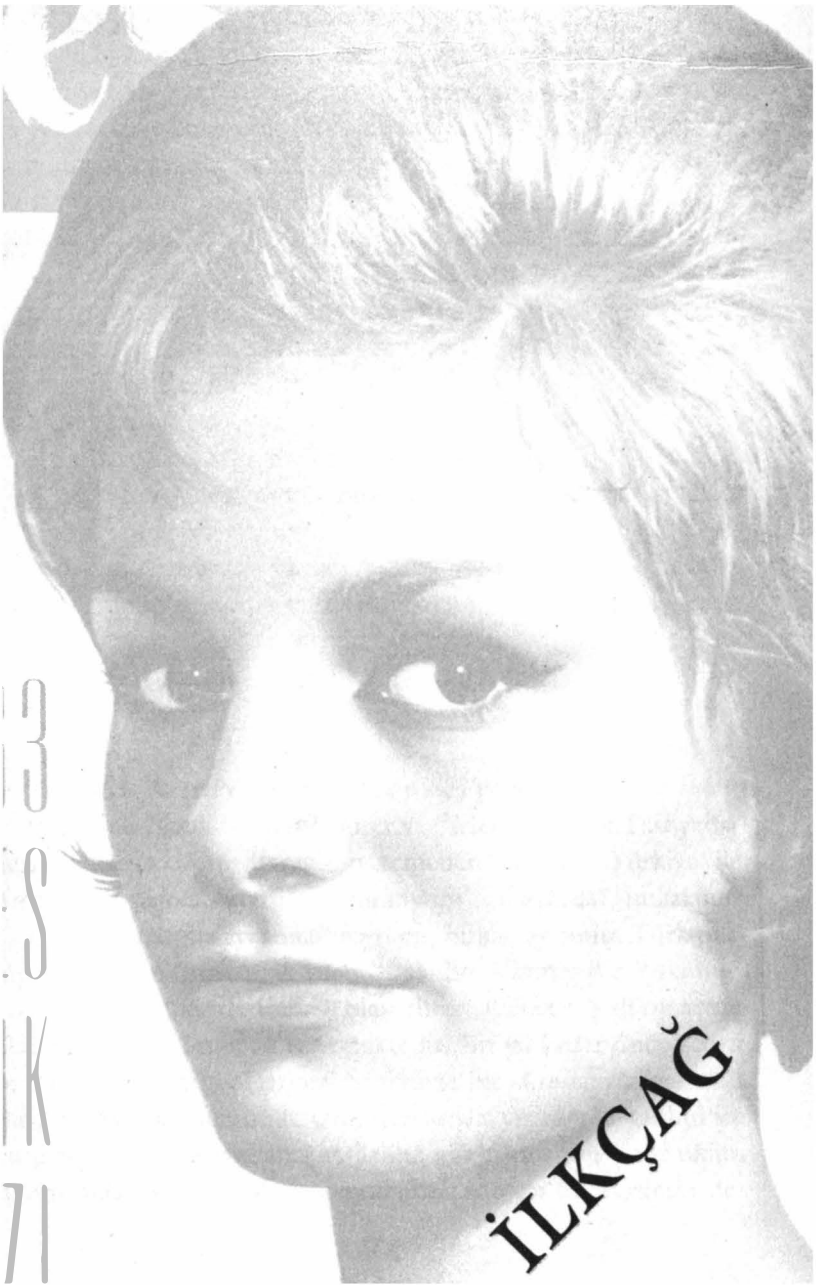
İLKÇAĞ
3
S
IK
71

1961: IL CIELO IN UNA STANZA

Yıl 1961. Ajda Pekkan henüz on beş yaşındadır.

"Hirfanlı Barajı hizmete" girer ve "Mersin Petrol Tasfiyehanesi ile Kesikköprü Barajı'nın temelleri" atılır; "Türkiye ile Amerika arasında 'kredi' ve 'uranyum' anlaşması" imzalanır; "Yassıada duruşmaları sona" ererken, birkaç ay sonra Türk pop müzik tarihini başlatacak olan "Bak Bir Varmış Bir Yokmuş" şarkısını henüz kaydetmemiş olan İlham Gencer, Şişli'de açtığı Çatı kulübüyle fırtınalar estirmektedir. Bir yıl kadar önce açılan bu kulüp, 27 Mayıs Darbesi nedeniyle bir süre için kapalı kalmış, ancak sıkıyönetimin yumuşamasıyla yeniden İstanbul'un en gözde mekânlarından biri haline gelmiştir. Her gece tıklım tıklım dolan kulüp, yalnızca eğlenmek isteyen müşterilerin de-

ğil, aynı zamanda kendilerini göstermek isteyen genç müzisyen ve şarkıcıların da çok önemsediği kulüplerden biridir. İlham Gencer, Çatı'yı "gayri resmi bir konservatuvar" olarak nitelemekte, türlü yollarla kulübe akın eden bu genç şarkıcı ve müzisyenlerle bizzat ilgilenerek, onları dinlemeye ve yönlendirmeye gayret etmektedir.

Yaz mevsiminin henüz kapıda olduğu günlerde, Çatı'nın susmak bilmez telefonu bir kere daha çalar. Genç bir kız, İlham Gencer ile konuşmak istemektedir: "Ben Ajda Pekkan, sizinle görüşmek istiyorum..." "Buyrun gelin," der İlham Gencer ve genç kıza randevu verir. Randevu günü, genç kız, Semiramis adlı kız kardeşiyle birlikte gelir kulübe. İlham Gencer, kızın müziğe tutku derecesini öğrenebilmek için sohbete başlar ve kısa bir süre sonra anlar ki, telefonu eden kızın kendisi değil, kız kardeşidir. Genç kız, utangaçlığından dolayı İlham Gencer'le bizzat konuşmaya cesaret edememiş, kız kardeşini onun adına konuşması için ikna etmiştir. Sohbet koyulaştıkça, genç kızın utangaçlığı hafifler ve niyetini açıkça dile getirir: "Ben sizin müzisyenliğinizden istifade etmek, sizden ders almak istiyorum..." İlham Gencer'in bu isteğe cevabı, genç kızı ilk önce bir hayli şaşırtır: "Ben nota bilmem, nasıl ders vereyim; ben ancak sesi güzel olanları, kulağı kuvvetli olanları lanse ediyorum..."

İlk şaşkınlık geçer geçmez, yeteneklerinin ve sesinin güzelliğinin farkında olan Ajda Pekkan bütün cesaretini toplayarak, "O zaman beni de dinlemelisiniz," der. İlham Gencer, hiç sesini çıkarmadan kalkar, 1953 yılında aldığı piyanosunun başına geçerek, "Ne söyleyeceksiniz?" diye sorar. "Hep İtalyanca şarkı ezberledim," der genç kız, "en çok da Mina'nın şarkılarını, onlardan bir tane söyleyeyim, 'Il Cielo In Una Stanza' mesela..." İlham Gencer başını hafifçe eğerek fikri onaylar, işaretini verir ve genç kız şarkısına başlar. Şarkı bittiğinde İlham Gencer çarpılmıştır resmen. "**Siz mutlaka şarkıcı olmalısınız,**"

der, "hatta isterseniz, kulübümde hemen çalışmaya başlayabilirsiniz..."

Mutlaka şarkıcı olmalısınız

İlham Gencer ile 6 Nisan 2004 tarihinde yapılmış özel görüşmeden:

"... Şarkıya başladı. Aman Allahım, bir ses, bir müzikalite... Detone metone olmak yok, kaçırmak yok. Harikasınız, dedim; sonra bir İtalyanca şarkı daha söyledi. İtalyanca mitalyanca bildiği yok, ezberlemiş öyle; plaklardan, radyodan. Radyodan teybe kaydedermiş şarkıları, oradan dinleyip dinleyip ezberlermiş. Mina ve Milva çok seviyorum, dedi. Tamam, dedim, hemen Çatı'ya davet ettim onu. Yaşı küçük, bazen annesiyle, bazen babasıyla gelmeye başladı akşamları. Geldiğinde, o zamanki grubum Los Çatikos eşliğinde birkaç şarkı söylüyordu. Sonraları devamlı olarak çalışmaya başladı..."

Ajda Pekkan, nerdeyse tüm isteklerine o gün kavuşmuştur. Memleketin en saygın isimlerinden biri olan İlham Gencer kendisini beğenmiş, beğenmekle de kalmamış, bir de dillere destan orkestrasının önünde şarkı söylemesi teklifinde bulunmuştur. Hayallerinin gerçekleşmesi için önünde tek bir engel vardır artık: Yaşı küçük olduğundan, anne ve babasını razı etmek zorundadır. O sıralarda, genç kızın aile yaşamı hiç de yolunda gitmemektedir. Nevin ve Rıdvan Pekkan çifti sık sık kavga etmekte, ayrılmaya karar vermekte, araya giren tanıdık ve akrabaların zoruyla barışsalar da sonra yeniden kavgalarına kaldıkları yerden devam etmektedir. Bu kavgalar sırasında Ajda ve Semiramis bir uçtan bir uca savrulur. Birbirine çok düşkün bu iki kız kardeş kimi zaman mecburen ayrı evlerde kalırlar. Böyle uzun sürmüş bir kavga ve küslük sonrası, abla Ankara'ya, teyzesinin yanına gönderilir sözgelimi... Oysa Ajda Pekkan, bütün bunlara son vermek ve yıllar sonra bir gazeteciye belirttiği gibi "birisi olmak," şarkı söylemek istemektedir yalnızca. Ama ne annesi ne de babası onunla ilgilenebilecek, bu arzusuna destek verebilecek durumdadır.

Genç kızın çabaları ve ısrarı, bir süre sonra sonuç verir. Anne Nevin Pekkan ile baba Rıdvan Pekkan, geceleri kızlarını Çatı'ya birlikte götürmek yerine, ayrı ayrı ve sırayla götürme konusunda uzlaşırlar. Her ikisi de kulübü gördükten ve sahibi İlham Gencer'le tanıştıktan sonra kaygılanacak bir şey olmadığına ikna olurlar ancak. Memleketin en saygın, en önemli şahsiyetleri her gece buraya gelmektedir. Ajda Pekkan'ın Çatı'daki ilk günleri hemen olmasa da bir süre sonra, bir sinema yıldızı olarak yükselişe geçtiği yıllarda basının da gündemine gelecektir. O günler hatırlanacak ve (duygusal anlamda) biraz da abartılarak aktarılacaktır: "Kızcağız çok çekingendi. Kolej üniforması gibi bir şeydi giysisi. Kendisi de, eh, liseli yaşlarında. Mikrofonu tuttu, yardım istercesine ardındaki bıyıklı piyaniste baktı. Bıyıklı piyanist, İstanbul gece hayatının bir numarası İlham Gencer'di.

Çatı kulübünün sahibiydi. Çatı, sosyetenin vazgeçemediği bir lokaldi. İlham Gencer Ajda'ya, 'Korkma yavrucuğum,' işareti çekti. Piyanoyla kıza ses verdi, bateri tıkırdadı, bas inledi ve... kız şarkısını söylemeye başladı. Çekingen genç kız, söyledikçe büyüyordu..."

Kadınlar, "Docteur Renaud Paris müstahzarlarından biri olan latif kokulu losyon Miss Renaud tuvalet parfümünü bol miktarda" kullanır; Romy Schneider, "nişanlısı Alain Delon'u bu aralar birlikte film çevirdiği sarışın yıldız Elke Sommer'dan" kıskanır; Gönül Yazar, "beyaz üzerine koyu mavi puanlı, sağ yanına bir nö fiyong iliştirilmiş döpiyesi" ile göz kamaştırır; "Leyla Sayar ile Muzaffer Tema arasına kara kedi" girer; "sinemamızın güzel gözlü yıldızı Çolpan İlhan, boş vakit buldukça resim sergilerini" dolaşır; "fildişi renginde, 32000 plakalı bir Chevrolet araba alan Zeki Müren, araba kullanmayı sevmediği için ehliyet almayı düşünmediğini" açıklar; Yapı ve Kredi Bankası'nda açtırılacak "İkramiyeli Aile Cüzdanı hesabında biriktirilen paralarla, apartman daireleri, bahçeli evler, arsalar ve çeşitli para ikramiyeleri kazanma imkânı" elde edilir ve "moda dünyasının en çok tutulan, beğenilen triko modellerini ve en mükemmel buruşmaz jarse kumaş örneklerini Kazova müessesesi takdim" ederken, Ajda Pekkan Çatı'ya iyice yerleşecek ve İlham Gencer'in desteği ile şarkılarını giderek daha fazla sayıda kişiye söylemeye başlayacaktır.

Muazzez Tahsin Berkand'ın romanından sinemaya aktarılan ve başrollerinde Belgin Doruk ile Ayhan Işık'ın oynadığı *Küçük Hanımefendi* adlı film gişe rekorları kırar; "Yuri Alekseyeviç Gagarin, Vostok I adlı uzay gemisiyle yörüngeye yerleşerek, dünya çevresinde 89 dakika dönüp canlı olarak geri" gelir; "soba, ocak ve fırın olarak kullanılabilen, ıslah ve tekamül ettirilmiş Thermosuper cihazları ile konfor ve tasarruf temin" edilir; "İstanbul'un değerli sanatkâr kardeşleri Yıldız ve Müşfik Kenter, tiyatro dışında düşünecek konuları olmadığını" belirtir; "günde belki üç saat türkü okurum diyen İstanbul Radyosu'nun güzel

sesli halk türküleri okuyucusu Gülcan Sevim, eve dönünce, Caterina Valente ile Paul Anka'nın plaklarını dinlediğini" söyler; yayın hayatına 25 Kasım'da başlayan *Ses* dergisi, 30 Aralık tarihli 6. sayısından itibaren "Ses Müzik" adlı bir bölüm yayımlamaya başlar ve bu sayfalarda "müziğin bütün çeşitlerinden söz edileceğini, müzik dünyasından çeşitli mevzu ve haberleri sunacağını" duyurur; "soğuk algınlığına karşı, doğrudan doğruya cilt üzerine Vicks sürmek kâfi" olur ve "kocası İlham Gencer'den birkaç ay önce resmen ayrılan Ayten Alpman, Kulüp 12'de şarkı söylemeye" başlarken, Ajda Pekkan, Fecri Ebcioğlu ile tanışacak ve bu tanışma, genç şarkıcıya, Ayten Alpman'ın Çatı'daki boşalan yerinde gözü olmadığını gösterme imkânı verecektir.

1962: Los Çatikos

"Türkiye ile Hollanda arasında kültür, Türkiye ile Finlandiya arasında ticaret ve Türkiye ile Amerika arasında yardım antlaşması" imzalanırken, İlham Gencer'in, "Bütün üyeleri zenciydi, yani çikolata renkli, bir tek ben beyazdım, bir de flüt çalan Şefik Uyguner," dediği Los Çatikos orkestrasının **kadın solist**lerinin de "beyaz" olduğu görülecektir. Emel Sayın ile Ajda Pekkan'dır bu solistler. İki genç şarkıcı, hiç birlikte sahnede olmaz, beraber şarkı söylemezler ama İlham Gencer'in belirlediği programa uygun sırayla sahne alırlar. Caz şarkıları seslendiren Emel Sayın'ın aksine, Ajda Pekkan çoğunlukla İtalyanca şarkılar söylemektedir; daha çok Mina'dan, Milva'dan, biraz da Adriano Celentano ve diğerlerinden. Çatı'da söylenen bu şarkılardan birkaç ay sonra, İlham Gencer Ajda Pekkan'ı, birkaç kat alttaki Site Sineması'na da indirir. İlham Gencer'in o sıralarda Gencer Reklam adlı bir şirketi daha vardır ve film gösterilerinden önce hem "canlı reklam" yapmakta hem de şarkı söylemektedir. Bu canlı reklamlı şovlara bir zaman sonra Ajda Pekkan da katılmaya başlar. Gencer, Pek-

Kadın solist

Fikret Şeneş ile 29 Mayıs 2004 tarihinde yapılmış özel görüşmeden:

"... O aralar Rüçhan (Çamay) bende kalıyor, Turgut'la araları biraz açık... Biz her gece onunla Çatı'ya gidiyoruz. Ayten de bazen geliyor. Bir gece ben gitmedim Rüçhan'la, o yalnız gitti. Bir döndü, bir gece gelmedin çok şey kaçırdın dedi... Yeni bir kız geldi, gözleri güzel, bir kirpikleri var ki şuraya kadar, çok da şeker, sesi de güzel, bayılacaksın valla, diyor Rüçhan. Gidelim görelim dedim, akşam kalktık gittik. O zaman Batı müziği, yani pop söyleyen fazla kimse yok. İtalyanca söylüyor bu. Neyse, beğendim ben tabii. Biraz sonra geldi yanıma, Fikret Hanım, ben sizi tanıyorum ama siz beni tanımıyorsunuz dedi. Ben Ahmet'in (Çapa) arkadaşıyım, dedi. Ahmet de o sıralarda İsviçre'de otelcilik okuyor. Mektup yazdım ona, bir kızla tanıştım, senin arkadaşınmış dedim. Hani bir gece eve geç kalmıştım ya diye cevap yazdı bana, hani sen evde olmak için saat sekizi geçirmemizi istemezdin de ben bir gün gecikmiş ve teknedeydik, fırtınaya tutulduk demiştim ya, sen de gitarımı kafamda kırmıştın hani, işte o teknede yanımda olan kız oydu... O zamanlar Ahmet on altı yaşındaysa, Ajda da on dört yaşında filandı herhalde. Sonra öğrendim, bunlar Moda'da filan tanışmış..."

Ajda Pekkan ve Fikret Şeneş'in yolları, meğer çok erken bir tarihte, daha ortalıkta şarkı filan yokken kesişmiş. Tabii, teknede gitar eşliğinde mırıldanılması muhtemel birkaç şarkıyı saymazsak...

kan'ın yukarıda yeterince olgunlaştığına ve artık "ayık" kafalı seyircilerin de önüne çıkabilecek bir noktaya geldiğine karar vermiştir. İlham Gencer bir yıl evvel "Bak Bir Varmış..." ile popun Türkçe sayfasını bizzat açmış olduğu halde, solisti Pekkan'a burada da **Türkçe yerine İtalyanca** şarkılar söyletir. Gencer, piyanosunun başında başta *Pop*, *Puro* ve benzeri deterjan ya da sabunların, *Ses* gibi dergilerin adlarını sayarak, on-

Türkçe değil İtalyanca

İlham Gencer ile 6 Nisan 2004 tarihinde yapılmış özel görüşmeden:

"... Bak Bir Varmış'ı hiç söyletmedim. Hep yabancı söyledi. Site'ye de yalnızca onu götürmedim. Film değiştikçe ben de programı değiştirirdim. Sonradan ünlenen bir sürü ismin başlangıç noktasıdır Site Sineması'nın o seansları. Silüetler, Cem Karaca ve Apaşlar, Baha Boduroğlu, Mavi Işıklar, Erkut Taçkın, Ayhan Tekvar, Ertan Anapa..."

ların diğerlerinden nasıl daha iyi olduğu konusunda seyircileri ikna etmeye çalıştıktan hemen sonra Ajda Pekkan sahneye gelmekte ve radyodan makara bantlara kaydedip ezberlediği İtalyanca bir şarkı söylemektedir.

1962 yılının ortalarında İlham Gencer, Ajda Pekkan'ı şarkıcılık alanında bir adım daha öteye götürecek olan kararı verir ve 1949'dan beri İstanbul Radyosu'nda kesintisiz süren ve canlı yayınlanmakta olan programına genç şarkıcıyı da götürür. Bu programların büyük bir bölümünü eşi Ayten Alpman ile yapan müzisyen, boşanma sonrası zaten yeni bir ses aramaya başlamıştır; Ajda Pekkan'ın, şarkıcılık alanında kısa zamanda gösterdiği gelişme üzerine daha fazla düşünmeden, genç şarkıcıya İstanbul Radyosu'nun kapılarını da açar. Gencer ve Pekkan, radyo programlarında da Çatı ve Site'deki repertuvarı tekrarlar: Mina ve diğerlerinden İtalyanca şarkılar. Ufukta Türkçe şarkı yoktur henüz.

Radyo, sinema ve kulüp arasında mekik dokuduğu günlerde, Ajda Pekkan, bundan sonraki yaşamını derin bir şekilde etkileyecek olan kişiyle tanışır. Fecri Ebcioğlu'dur bu kişi. Ebcioğlu, Çatı'ya çok sık gidip gelen isimlerden biridir ama bazı özel işleri ve yurtdışı seyahatleri nedeniyle, İlham Gencer tarafından yetiştirilmiş ve adı giderek duyulan bu genç kızla ancak tanışabilmiştir. Ama Ebcioğlu, tanıştıktan sonra hiç vakit kaybetmez, kendisini çok etkileyen genç kızın geleceğiyle ilgili ayrıntılı planlar yapmaya başlar. Planının birinci maddesi, Ajda Pekkan'a çok daha rahat şartlarda şarkı söyleyebileceği bir orkestra ve bir mekân ayarlamaktır. Genç kızı keşfeden İlham Gencer çok iyi bir müzisyen, Çatı da çok popüler bir kulüptür ama burada denenen ya da sahne alan genç müzisyen ve şarkıcıların sayısı çok fazladır; Ajda Pekkan'ın ise sürekli burada kalarak sivrilebilmesi zordur. Üstelik genç şarkıcı ne sahnede istediği kadar kalabilmekte ne de istediği kadar şarkı söyleyebilmektedir.

O yılın sonuna doğru, Ajda Pekkan **ilk defa** basında görünme olanağı bulur. Bir süredir, "Müzik Albümü" adlı sayfalarında grup ve orkestraları tanıtan *Ses* dergisi, 8 Aralık tarihli 55. sayısında Los Çatikos'a ve solistleri Ajda Pekkan'a geniş bir yer ayırır. Bütün orkestra üyelerini (İlham Gencer, Sabahattin Tosun, Mehmet Tosun, Orhan Avşar) ayrıntılı bir şekilde tanıtarak, orkestranın solistinden de "genç ve kabiliyetli şarkıcı"

İlk defa

8 Aralık 1962 tarihli *Ses* dergisinden:
"İsim: Ajda
Soyadı: Pekkan
Doğum tarihi: İstanbul, 1946
Boyu: 1.66 m.
Kilosu: 60 kg.
Göz rengi: Kahverengi
Saç rengi: Açık kahve
Özelliği: Hep neşeli olması
Müziğe başlaması: 1960'ta bir partide
Sevdiği yemekler: Pirzola, tavuk, çorba
İçtiği sigara: .....
Miktarı: .....
Sevdiği içkiler: Fruko
Alışkanlıkları: 13'ü sevmem
Sevdiği hayvanlar: Kedi
Sevdiği şarkıcılar: Peppino Di Capri
İdealindeki tip: Beyaz tenli, esmer
En büyük arzusu: .....
Not defterinden bir sayfa: Ekim 19, 1961, idealimdeki insanı buldum.
Ses vasıtasıyla mesaj: Hep iyiler, hep güzeller sizin olsun."

Zaman içinde, yukardaki bilgiler (isim, soyadı ve kedi sevgisi dışında) neredeyse tamamen değişti. 19 Ekim 1961 tarihinde bulunduğu söylenen "ideal insan" da, yeterince "ideal" bulunmamış olmalı ki, bu arayış şarkıcının müzikal yaşamı boyunca sürüp gider.

diye söz eder ve bu işte kalıcı olmaya gayret ettiğinin altını çizer: "Zarif yapısı, tatlı yumuşak sesiyle bir hayli dikkat çeken Ajda, aynı zamanda İlham Gencer'den müzik ve armoni dersleri alıyor..." Muhabir Renda Poğda, çok değil beş-altı ay sonra dergisinin kapak yıldızı seçilecek olan birinden söz ettiğinden habersiz, genç şarkıcının hakkını teslim eder ve onu övgülere boğar.

Zeki Müren, ilk aşkını soran bir gazeteciye, "Bursa'da karşılıklı iki köşk vardı, her akşam aynı saatte köşklerin pancurları açılır, birinden 'Seni Sevda Çiçeğim'in melodileri sokağa dökülürken, karşı pencerede yeşil gözlü esmer güzeli bir kız şarkıyı dinlerdi," şeklinde bir hikâye anlatır ama bu iki köşkten hangisinde oturduğu konusunda bir şey söylemez; "John Herschel Glenn, Friendhip 7 ile yörüngeye yerleştirilen ilk Amerikalı" olur; "Neşe Yulaç, tiyatroda 10. sanat yılını" kutlar; "Vakko, Beyoğlu'nda büyüklük ve şıklığı ile herkesi hayretler içinde bırakan bir mağaza" açar; Türkiye Müzisyenler Sendikası'nın düzenlediği konser, bizde de "kaliteli bir hafif Batı müziğinin mevcudiyetini ortaya" koyar; İsmet Sıral, "senelerdir tanıdığı, sevdiği Oya Nayman ile" evlenir ve Arhan Tekvar ile Tülay German, "birlikte 'Remember Me'yi plağa okuyacaklarını" açıklarken, **Fecri Ebcioğlu**, önce Moda'daki Lozan Kulübü, ardından da Atilla Berkan Orkestrası ile anlaşacak ve Ajda Pekkan'a, bu alanda süratle yükselmesi için yeni bir kapı aralayacaktır.

Fecri Ebcioğlu

Yener Süsoy'un TRT'de yayınlanan 15 Şubat 1988 tarihli "Laf Lafı Açar" programından:

"Yener Süsoy: Evet sevgili Ebcioğlu, 'İki Yabancı'nın yazılma tarihi kaç?

Fecri Ebcioğlu: Tahmin ederim, 1966.

Yener Süsoy: Siz hatırlıyor musunuz Ajda Hanım?

Ajda Pekkan: Tabii hatırlıyorum. Şöyle garip bir hadise ol-

muştu; 'Adana Olayı' diye olay haline getirdikleri... Hemen sonra, Fecri Ebcioğlu bu şarkıyı yazdı.

Yener Süsoy: Ve Ajda Pekkan adı 'İki Yabancı' ile duyulmaya başladı. Siz Fecri Bey, Ajda Hanım'ı ilk ne zaman tanıdınız?

Fecri Ebcioğlu: Bir gün arkadaşlarla Caddebostan'daki Ozan kulüpte oturuyorduk; arkadan bir ses duydum, 'Fecri Bey, bir dakika sizinle konuşabilir miyim?' diye. Bir baktım ki, bebek gibi bir kız; şaşırdım, buyurun oturun, dedim. 'Yok ben oturmayacağım,' dedi gayet ciddi, 'affedersiniz,' dedi, 'benim sesim var, arkadaşlarım hep ısrar ediyorlar, bana şarkı söyle diyorlar; lütfen beni bir dinler misiniz?' Yeri değildi tabii, sonra dinlerim dedim. Randevu verdik, radyoya geldi kardeşi Semiramis Pekkan ile. Ben de rahmetli Şerif Yüzbaşıoğlu'dan rica etmiştim orada bulunmasını; rahmetli piyanist piyanonun başına geçti ve, 'Ne söyleyeceksiniz?' diye sordu... Bir başladı, ben çıldırdım, ben inanamadım, geçtim kumanda odasına. Kumanda odası dolmuştu. Süheyl Denizci falan... 'Kim bu?' dediler, 'Aman,' dedim, 'çaktırmayın, Mina geldi.' O gün hayretler içinde kaldım...

Yener Süsoy: Ajda Pekkan'a yazdığınız şarkılar içinde en çok sevdiğiniz hangisi olmuştur?

Fecri Ebcioğlu: 'Üç Kalp,' en çok o şarkıyı severim.

Yener Süsoy: 'İki Yabancı'yı nasıl yazdınız Fecri Bey?

Fecri Ebcioğlu: 'İki Yabancı'yı yazdığımda Ajda aklımda yoktu, kendime yazmıştım. Ben komedyen olarak şarkı söylerdim. Ajda geldi, kıyamadım o şarkıya, çok güzel olmuştu, 'Ajda,' dedim, 'bunu sana veriyorum.'

Yener Süsoy: 'İki Yabancı'yı siz duyduğunuzda hemen beğendiniz mi?

Ajda Pekkan: Tabii. Çünkü Frank Sinatra'dan çok meşhurdu o zamanlar, çok popülerdi. Zaten benimsemiştik, Türkçe sözleri de çok güzeldi. Fecri Bey'in de hakikaten anlamlıydı sözleri; o şarkıdan sonra zaten, benim profesyonel manada kariyerim başladı. O şarkının süksesiyle devam etti..."

Şarkıcı olmayı, şarkı söylemeyi kafasına koymuş olan Pekkan, belli ki işi şansa bırakmamış ve İlham Gencer'den sonra Ebcioğlu'nun da kapısını çalmıştır: "Beni dinler misiniz?" Allahtan dinlemişler.

"Hafif Batı müziği mektebi haline gelen Çatı'da, istikbal vaat eden stajyerler kendilerini göstermeye" çalışır; "İstanbul'daki sayısız müzik topluluklarına, tamamen amatörlerden kurulu Barış Manço ve Arkadaşları" da katılır; "İstanbul Radyosu'nda milyonlarca insana seslerini duyuran birçok 'sessiz kişi'den biri olan Fecri Ebcioğlu, iki yüz tane otuz üç devirli, yedi yüz tane kırk beş devirli, yüz elli tane yetmiş sekiz devirli plak ve altmış adet bant sahibi olduğunu" söyler ve "İlham Gencer, bir sinemada hazırladığı şovda, Almanya'da neşredilmekte olan *Eleganter Welt* mecmuasının foto muhabiri Frl. Marlies Schnetzer ile hayli uzun süren bir Twist gösterisi" yaparken, Ajda Pekkan, sinema oyuncusu olmak üzere *Ses* dergisinin yarışmasına girecek, birinci olacak, sahne ve radyo yerine film setlerinde koşturmaya başlayacaktır.

1963: Kapak Güzeli

"İran Şahı Muhammed Rıza Pehlevi Ankara'ya" gelir; "Ankara Şeker Fabrikası hizmete" girer ve "16. CHP Kurultayı Ankara'da toplanıp İsmet İnönü'yü yeniden genel başkan" seçerken, 1962 yılının son çeyreğinde Atilla Berkan Orkestrası'nın solisti olan Ajda Pekkan, çok değil, dört-beş ay içinde adını bütün İstanbul'a duyuracaktır. Atilla Berkan öncesi, çok kısa bir dönem Şerif Yüzbaşıoğlu Orkestrası'nda da şarkı söylemiş bu, "memlekette hafif müzik alanında tam şantöz sıkıntısı hissedildiği bir anda ortaya çıkan genç ve kabiliyetli" şarkıcı, hem dinleyicilerden büyük bir ilgi görmeye hem de basını peşinden koşturmaya başlar. Bir yıl evvel, genç şarkıcıyı Los Çatikos'un bir üyesi olarak okurlarına tanıtmış olan Renda Poğda, 16 Şubat tarihli *Ses* dergisinde yayımlanan başka bir yazısını, bu sefer boydan boya Ajda Pekkan'a ayırır. "Sevilen yeni bir şantöz Ajda Pekkan" başlıklı bu yazıda, Poğda, Pekkan'ın kısacık müzik yaşamını büyük bir özenle özetlemektedir: "İlk olarak İlham

Gencer'in topluluğunda mikrofona çıkan ve kısa zamanda aranılan bir insan olan bu genç şarkıcı, ilk müzik derslerini İlham Gencer'den aldı. Sonra İstanbul Teknik Üniversitesi'nin televizyon şovlarına çıktı... Bu, henüz on sekiz yaşındaki genç kız için bir tecrübe devresi sayılabilirdi. Ajda Pekkan, kendine meslek olarak seçtiği bu yolda düzenli ve programlı bir şekilde yürüyerek başarıya ulaşmak niyetinde. Son Avrupa seyahatinden birçok plak ve bantlarla döndü. Repertuvarındaki melodileri Avrupa'da ayın en sevilen yirmi melodisi arasından seçiyor..." Renda Poğda, genç şarkıcıyı çalışmakta olduğu Lozan kulüpte yakalamış ve özel yaşamı konusunda da sorguya çekmiştir. "Sesi ile olduğu kadar fiziki güzelliği ile de dikkati çeken genç şarkıcı," "sevgi"den bahseden muhabire "yüzünü buruşturmuş" ve ardından, "Sevgi izafidir," demiştir. Ancak bu cevap muhabiri tatmin etmemiş olmalı ki, aynı konuda muhtelif sorular sormaya devam etmiş, ancak Pekkan, bu mevzunun daha geniş manada tarifinden kaçınmış ve, "Benim en büyük sevgim tabiattır," demiştir. "Henüz mektebe bile gitmediği zamanlarda annesinin yatak odasına gizlice girip tuvalet aynasının karşısına geçerek saatlerce süslenen, sonra büyüklerinin önüne gelip, size şarkı söyleyeceğim, eğer beni dinlemezseniz oturup ağlarım diye kendince" ailesini korkutan Ajda Pekkan, artık en büyük emeline ulaşmış gibidir. Bir kulüpte sürekli olarak sahneye çıkmakta, gazetecilerle görüşmekte, röportajlar yapıp içini dökmekte, derin mevzuları "izafi" ya da "tabiat sevgisi" gibi kavramlarla açıklamaktadır. Artık hayatından memnundur, en azından bir süre için.

Ancak, daha birkaç ay önce, "İlerde bir film çevirmek için teklif alırsanız nasıl karşılarsınız?" sorusunu, "Şarkı söylemeyi çok seviyorum, bu konuda başarıya ulaşmak benim için en büyük mutluluk olacaktır," şeklinde cevaplayan genç şarkıcı, *Ses* dergisinin, bir önceki yıl "Avrupa ve Amerika mecmualarında olduğu gibi, Türkiye'de ilk defa bir kapak müsabakası yaparak

tahminlerin fevkinde bir başarıyla neticelendirmiş" olması üzerine, o yıl ikincisini de düzenleyeceğini açıklaması üzerine fikir değiştirir; müzik aşkını bir kenara bırakarak bu yarışmaya katılmaya karar verir. Derginin "artist olmaya hevesli, kabiliyetli okuyuculara stüdyoların kapısını açma" düşüncesi, bir yıl önce "mikrofona çıkan" Ajda Pekkan'a da çok cazip gelmiştir. Pino Donaggio ve Cocky Mazzetti'nin Sanremo Festivali'nde seslendirdiği "Giovane Giovane" adlı şarkıyı "günlerce süren bir çalışma" sonrası ezberleyip henüz repertuvarına almış olan genç şarkıcı, bütün şarkıları bir kenara koymaya karar vererek, *Ses*'in "müsabakaya giriş şartları"nın başında gelen "parlak beyaz kâğıda basılmış, kartpostal boyunda, biri portre diğeri cepheden çekilmiş boy" fotoğraflarını çektirmek için yollara düşer. Pekkan bu fotoğrafları çektirdikten sonra, derginin yarışmaya katılanlar için yayımladığı ve "İsim Soyadı-Doğum Tarihi-Doğum Yeri-Tahsil Derecesi-Medeni Hali-Bildiği Şeyler" gibi bölümlerden oluşan "Müsabaka Kuponu"nu da doldurarak, "Ses Mecmuası, Film Yıldızı Müsabakası, Divanyolu, Türbedar Sokak, No: 22, İstanbul" adresine postalar ve beklemeye başlar. Derginin, "fotoğraf gönderme müddeti" 8 Haziran tarihinde sona erecek, bu tarihten sonra, "Müsabaka Jürisi"nin elemesi yapılacak, bu elemeleri atlatarak finale kalma başarısını gösterenlere "durumları mektup yazmak suretiyle bildirilecek ve kendileri *Ses* mecmuasına davet" edilecektir.

Acar Film, And Film, Kemal Film, Erman Film, Pesen Film, Yerli Film ve *Ses* dergisinin temsilcilerinden kurulu jüri, 15 Haziran Cumartesi günü, "mecmua idarehanesi"nde toplanır ve binlerce başvuruyu tek tek inceleyerek elemeye tabi tutar. Elemenin sonucunda, aralarında Ajda Pekkan, Ediz Hun, Faruk Kent, Süleyman Başturan (Turan), Füsun Şahin (Erbulak), Hülya Koçyiğit, Gönül Akkor, Mine Sun, Nejat Çetinok ve Tunç Oral'ın da bulunduğu "29 kız ve 30 erkek" yarışmacı finale kalmıştır. "Genç kız adaylarının 29 Haziran Cumartesi gü-

nü saat 14:30'da, erkeklerin ise gene aynı gün saat 17:30'da final yarışması için mecmuada bulunmaları" gerekmektedir, "bildirilen gün ve saatte gelmeyen aday, hakkını" kaybedecektir. Çok geçmeden, Ajda Pekkan bu yarışmanın "kız dalı"nda birinci olacak, son sürat film çevirmeye başlayacak ve yalnızca *Ses* dergisinin değil, bütün basının ilgisini üzerinde toplayacaktır. Basının, "Bir gece kulübünde dans şarkıları söylerken, bir derginin kapak yıldızı seçilmiş ve adı gecelerin karanlığından afişlere çıkıvermişti" başlıklarını atmasına çok az kalmıştır artık. Pekkan, en azından bir süreliğine müziği bir kenara koyup film setleri arasında mekik dokuyacak; müziği, yaptığı röportajlarda ancak bir "renk" olarak kullanacak, "Yalnızlığımı Adamo'nun veya Peppino Di Capri'nin evimdeki pikapta dönen şarkılarıyla gideriyorum," diyecektir.

Ses dergisinin "hararetli bir ilgi ile" karşılanan yarışmasında, jürinin işi oldukça zordur. Çünkü, "türlü tertiplerle yıpratılmış olan yerli film piyasasının hak ettiği itibarı elde etmesini" ve "artistliğin memleketimizde de haysiyetli herhangi bir diğer meslek gibi rağbet görmesini" isteyen yarışma jürisi, finalistlerin hepsini "bu arzulara ve tasavvurlara uyan değerdeki kişiler" olarak kabul etmiş ve seçimini yaparken oldukça zorlanmıştı. Jüri, son oylamasını yapacağı 3 Temmuz Çarşamba gününden önce, derginin Bayramoğlu, Sahil Mahallesi'nde düzenlediği "piknik şeklinde bir açık hava toplantısı"nda yarışmacıları toplu olarak son defa inceler. Günün sonunda jüri, "bir kanaat sahibi olmuş, incelemeleri sırasında hangi adayın hangi çeşit filmlerde, hangi tipi temsil edebileceği hususunda müşterek hükümlere" varmıştır. Adayların büyük bir kısmı, "Türk filmciliğinin sıkıntısı çok çekilen, yeni çehre, kaliteli eleman, kültürlü insan gibi meselelerini fazlasıyla" karşılayabilcek gibi gözükmektedir. "Toplantının nihayetinde, kafile, geldiği gibi heyecanlı fakat intizamlı ve ciddi bir şekilde İstanbul'a" döner. "Adayların bir günlük hareketlerini doğal hava içinde incele-

yen" jüri üyeleri seçimini yapmış, kararını vermiştir artık: "Genç erkek" dalında Ediz Hun, "genç kiz" dalında Ajda Pekkan birinci seçilmiş ve **kapak yıldızı** olmuşlardır. Sonuçların belli olmasından on yedi gün sonra, Ajda Pekkan, Erol Dernek'in çektiği fotoğrafıyla *Ses*'in kapağına kurulur. Genç kızın ilk kapak fotoğrafıdır bu...

Ajda Pekkan'ın kapağına kurulduğu 20 Temmuz 1963 ta-

Kapak yıldızı

20 Temmuz 1963 tarihli *Ses* dergisinden:

"Ajda Pekkan 1946 yılında İstanbul'da, Haydarpaşa'da doğdu. Babası eski bir deniz subayıdır. Çamlıca Kız Lisesi'nde talebe iken şantöz olmayı aklına koyan Pekkan, İlham Gencer ve Şerif Yüzbaşıoğlu Orkestraları eşliğinde konserler verdi. 1.68 boyunda, 61 kilo ağırlığında olan Ajda Pekkan, mecmuamızın düzenlediği 1963 Kapak Yıldızı yarışmasında oyların çoğunluğunu toplamış ve 1. seçilerek renkli fotoğrafının bu sayımızın kapağına basılmasına hak kazanmıştır. Bu yıl altı filmde başrol oynayacak olan Ajda Pekkan, Sarita Montiel ve Rock Hudson'ın hayranıdır. İspanyol müziğini ve İtalyanca şarkıları sever. Açık kumral saçlı, koyu kahverengi gözlü olan genç kapak yıldızımız halen bekârdır, hiç evlenmemiştir."

rihli derginin iç sayfalarında da ayrıntılı bir röportaj yer alır. Dergi "bu yılki genç kız birincisi"ni öve öve göklere çıkarmaktadır: "Her role gidebilecek güçlü bir fiziğe sahip. Bakıyorsunuz başında örtü, omzunda şal, munis bir hanımefendi olmuş. Ya da kucağında kedisi, gözleri alev alev yanan, bakışları esrarlı, vamp Ajda. Bütün bunların dışında ortada bir de gerçek var. Müsabakamızın 1.'si henüz on yedi yaşında. Sinema tecrübesi yok. Fakat büyük bir kabiliyetin, işlenmemiş cevherine sahip..." Aldığı birinciliğin hemen ardından, Ajda Pekkan'ın ilk yaptığı şey, yarışma öncesi düzenlenen protokol gereği altı filmde oynamak üzere mukavele imzalamak olur. Yeşilçam'da, Ajda Pekkan'ın ilk olarak, ekim ayında Pesen Film tarafından çekimine başlanacak olan *Genç Kızlar* filminde oynayacağı konuşulmaktadır. Aynı yarışmada ikinci gelen Hülya Koçyiğit, sonuçlar açıklanır açıklanmaz Hitit Film ile "10.000 lira mukabili bir mukavele" imzalamış ve hemen ardından *Susuz Yaz* adlı filme başlamış, buna karşın yarışmanın birincisi ilk filmi için ekim ayını beklemek zorunda kalmıştır.

Ancak Erman Film'in sahibi Hürrem Erman, birincilik ile birlikte gelen popülerlik yitip gitmeden Ajda Pekkan'la film çekilmesi gerektiğini düşünür. Ağustos ayının ortalarında, Hürrem Erman, "seyirciyi kahkahaya boğacak gülünç sahnelerle dolu, tatlı bir komedi" olan *Şıpsevdi*'de genç kızı oynatmak üzere harekete geçer. "Gayet kapalı ve geleneklerine bağlı bir ailenin genç kızı" rolüne uygun görülmüş Ajda Pekkan'a asıl filmden önce bir "tecrübe filmi" çekilir. Sonuç oldukça ümitsizdir. Bu deneme çekimlerini seyredenler, "Bu kızdan yıldız filan değil, ufak bir artist bile olmaz," derler. Ancak Hürrem Erman diretecek ve Ajda Pekkan'ı *Şıpsevdi*'nin kadrosuna alacaktır. Filmin yönetmeni Orhan Aksoy'dur; kadroda ise Ayhan Işık, Vahi Öz, Mualla Sürer gibi çok tecrübeli isimler bulunmaktadır. Çekimler başladığında, filme büyük ilgi gösteren gazeteciler filmin yönetmeniyle oyuncularını Ajda Pekkan konusunda sorguya çekmeye

başlarlar. Deneme filminin kötülüğü hâlâ dillerde dolaşmakta, herkes genç kızın bu ilk filminde neler yaptığını merak etmektedir. Orhan Aksoy, "İlk makyajını denedik. Çekilen tecrübe filmlerini beğenmedik. Güzellik mütehassıslarıyla birlikte Ajda Pekkan'a yeni bir çehre verdik. Bu eskisinden güzel oldu. Nitekim ikinci tecrübe filmi fikrimizi doğruladı. Ondan sonra 'oyun' faslı geldi. Kamerayı her yeni artist gibi Ajda da yadırgadı. Fakat sonra hal yolunu bulduk. Ajda tarif ile değil görerek oynayabiliyordu. Söz yerine Ayhan'ın karşısına ben geçtim, onun rolünü önce ben oynadım, o seyretti. Sonra o kamera karşısına geçti. Beni benden iyi taklit etti ve istediğimden daha iyi oyun verdi. Gün geçtikçe açıldı, ustalaştı. Filmin sonlarında artık ben ona birkaç kelimeyle rolünü, planı izah ediyordum, o da ilk provada bunları yapıyordu. Bundan sonra onunla çalışacak rejisör çok talihli biri..." der gazetecilere. Provalarda, karşısında Ajda Pekkan yerine Orhan Aksoy'u bulan Ayhan Işık ise, "Dünyanın hiçbir yerinde bir genç kız, kapak yıldızı olduktan hemen sonra başrole çıkamaz... Her ülkede bu yoldan seçilen artistler, en az altı-yedi ay gece gündüz tiyatro okulunda filme hazırlanırlar. Biz yapamıyoruz. Sıkıntısını da yeni yıldızlar çekiyor," diyerek, Ajda Pekkan'dan ilk elde çok şey beklenmemesi gerektiğini söylemeye çalışır, hemen ardından da "çok fotojenik" bulduğu yeni rol arkadaşı ile "ahenkli bir sinema çifti" olduklarının altını çizer.

İlk filmini henüz tamamlayan Ajda Pekkan, daha bunun tadını çıkaramadan kendisini çok belalı bir "ailevi" sorunun tam ortasında bulur. Genç yıldızın üzerine titrediği kız kardeşi Semiramis Pekkan ile Fikret Hakan'ın başlıca rollerini paylaştıkları ve Semiramis Pekkan'ın "reşit" olmaması yüzünden basının gündemine bomba gibi düşen bu ailevi sorun "reşit olmayan bir kız babası" Rıdvan Pekkan'ın şikâyeti üzerine bütün memleketin konuştuğu baş konulardan biri haline gelir. "Hakkında gıyabi tutuklama kararı verilen ve polisin her yerde aradığı" Fikret Hakan'dan beklenen, Semiramis Pekkan ile evlenmesidir. Ama

iş bununla da bitmez; oyuncunun, yaklaşık sekiz ay önce evlendiği Lale Sarı'dan boşanması gerekmektedir. Basının ve baba Rıdvan Pekkan'ın çabaları en sonunda Fikret Hakan'ı razı edecektir. Neredeyse bir ay boyunca kendisinden hiçbir haber alınamayan ve kayıplara karışan oyuncu, önce "bir celsede eski eşinden boşanma ilamını" alacak, arkasından da "aktris Altan Karındaş'ın Teşvikiye'deki evinde ortaya" çıkarak "nikâh defterini imzalayacağını" açıklayacaktır. "Kayınpeder Rıdvan Pekkan ve baldız Ajda Pekkan" ancak "22 Ekim Salı günü, saat 20:00'de" kıyılan nikâh sonrası rahat bir nefes alırlar ve "reşit olmayan bir kızı" gönül rahatlığıyla Fikret Hakan'ın kollarına bırakırlar. Belli ki imza atılınca, uğruna kıyamet koparılan "reşit mi, değil mi" meselesinin bir önemi kalmamıştır artık.

Bu sorunun çözülerek "bütün memlekete rahat nefes" aldırmasından hemen sonra, Ajda Pekkan ikinci filmine başlar. "Türk sinemasına sanat yönünden faydalı olması on yıldır beklenen, ancak film çekimini bir an önce tamamlamak dışında bir iddiası olamayan" Nejat Saydam'ın yönettiği *Kendini Arayan Adam* adlı bu filmde, başrolü Tamer Yiğit ile paylaşır. "Bütünüyle değişik bir hikâye olduğu halde, finale doğru senaryonun şişirmeciliğe yönelişiyle ciddiyetini kaybeden" ve Acar Film için yapılan bu filmden sonra, yarışmanın kazanıldığı ilk günlerde ekim ayında çekileceği söylenen *Genç Kızlar* projesi yeniden gündeme gelir. *Ses* dergisi, ısrarla bu filmin başlıca rollerinden birini Ajda Pekkan'ın oynayacağını yazar. Ancak Pesen Film ekibi böyle yapmaz ve filmin başrollerini Türkan Şoray ile yarışmanın ikincisi Hülya Koçyiğit'e verir, aralarına da aynı yarışmanın "genç erkek" birincisi Ediz Hun'u koyar. Basın ve sinema dünyası, Pesen Film'in neden böyle davrandığını tartışadursun, Ajda Pekkan "Kemal Film hesabına yeni bir film çevirmek üzere" olduğunu açıklar... "Ortasında dev bir sobanın gürül gürül yandığı Kasımpaşa'daki Kemal Film platosunda" çekimine başlanan "**Adanalı Tayfur**" filminin Yeşilçam için birden fazla özelliği

Adanalı Tayfur

Öztürk Serengil'in *Yeşilçam'ı Benden Sorun* adlı kitabından:

"... Arabaya binerken Feridun (Karakaya), Osman Seden'e şöyle dedi: 'Osman, bu Öztürk'ü mutlaka tatlı serseri tipinde denemelisin. Görmedin mi ineği, yirmi çeşit yürüdü, anamızı ağlattı güldürmekten. Vallahi bu herifte iş var...' Benim komedide denenmem fikri ilk böyle doğdu. *Ne Şeker Şey, Badem Şekeri* filmleri beni geniş ölçüde star komedyenliğine hazırladı. Osman Seden çok kurnaz, sinemayı bilen kişiydi. Bu iki filmde halkın beğendiklerini tek filmde topladı, böylece *Adanalı Tayfur*'u yarattı. Osman Seden'le oturup artist kadrosunu yaptık. Filmde sevgilim rolünün oynayacak kıza itiraz etti. Bu kız, yeni bir yüzdü, *Ses* dergisinin kapak yıldızı seçilmişti. Osman, ilk komedi filminde acemi bir kızın oynamasının sakıncalarını anlattı. Kabul etmedim. Çünkü başrolü ben oynuyordum, halk bana gelecekti, herhalde adı Ajda Pekkan olan bu kıza değil..."

Halkın "adı Ajda Pekkan olan bu kıza" gelmeyeceğinden neredeyse eminsiniz; yapımcı da "acemi" deyip bu kızı istemiyor zaten. O zaman insan neden "ille de bu kız bu filmde olsun" diye tutturur ki?

vardır ve bu özelliklerden dolayı, filmde Ajda Pekkan'ın olması bu sefer kimseyi ilgilendirmez. Filmin başrolü, "Türk seyircisinin on yıldan beri kötü adam olarak tanıdığı, 1953 yılından başlayarak tam yüz kırk bir filmde oynadığı halde henüz hiç başrole çıkmamış" olan Öztürk Serengil'e verilir. *Adanalı Tayfur* yönetmen için de bir ilk filmdir. "Osman Seden'e yıllar yılı yardımcılık yapan" Zafer Davutoğlu, "bu film ile rejisörlüğe atılmış ve böylelikle Kemal Film, Mehmet Dinler ve Tarık Dursun'dan sonra sinemamıza bir genç kuşak rejisörü daha" kazandırmıştır.

"Vücuda tazelik veren, ter kokularını gideren, tesirini 24 saat muhafaza eden yeni, hoş kokulu, kolay kullanışlı Mum Stikdeodorant, 'Bütün eczane ve parfümeri mağazalarında'" satışa sunulur; "hafif müzik alanında kendine has üslubu ve sesiyle olduğu kadar efendiliği ve terbiyesi ile de isim yapmış genç şarkıcı Ertan Anapa, 'Bütün imkânlar elimde olsa, kurmayı tasarladığım yeni orkestranın elemanlarını kendi arkadaşlarımdan seçerdim'" der; "size, evinizde güneşsiz olarak bir-iki saat içinde en tabii bronzlaşmayı temin edecek bronzlaşma losyonu Tay, Men Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. tarafından ithal edilmeye" başlar; "Robert Kolej öğrencileri tarafından tertiplenen 1. Boğaziçi Müzik Festivali'ne isim yapmış orkestralarımızın" birçoğu katılır; "doğumunu takip eden aylarda, huysuzluk ettiği zamanlar gramofona konulan plaktaki müziğin sesi ile sakinleşen ve beşaltı yaşlarındayken de iki defa dinlediği şarkıyı ezberleyip söylemeye başlayan sanatkâr Alaeddin Yavaşça, bugüne kadar musikimize çeşitli makamlarda olmak üzere hepsi birbirinden güzel yüz otuz altı beste kazandırdığını" açıklar; "uzay çağının altıncı yılında Sovyetler Birliği, Valentina Vladimirovna Tereşkova'yı taşıyan Vostok 6'yı fırlatır, böylelikle ilk 'kadın astronot' dünya yörüngesine yerleştirilmiş" olur ve "güzel ve kadife gibi bir ten için Lüx tuvalet sabununun yumuşak köpüğü yeterli" olurken, Ajda Pekkan'a bu kadarı yetmeyecek ve "Lüx"ün yanında "parafin banyosu" da isteyecektir.

"Boşanıp eski bekâr hayatına dönen Öztürk Serengil, durmadan film çevirmeye devam" eder; "hakiki Avrupa Lasteks ve Helenca emprime mayolar, Linda Moda Salonu'nda peşin ve taksitle" satılır; "benzersiz sanatkâr Nesrin Sipahi, 'Şarap Mahzende Yıllanır' şarkısını Pathé plaklarına" okur; "Kent Oyuncuları'nın yepyeni ve kabiliyetli genç sanatkârı Gülsün Kamu, sinema için çok müsait tipine rağmen yapılan teklifleri" geri çevirir; "Vakko, bir Ortadoğu geleneği olarak bilinen pazarlığı kaldırır ve Türkiye'de pazarlıksız satışı uygulayan ilk firma" olur; "bugüne kadar keşfedilen boyaların en moderni Dyo Sadosan, sabunlu su ile kolayca yıkanır ve temizlenir" ve Koleston, gelecek yılın saç modasını, "yanlar mübalağa edilmeden kabarık, uçlar zarif bir hareketle yüze yanaştırılmış, kulakların üçte ikisi kapatılmış, arka dolgun fakat kısa" olarak belirlerken, "artık jönlerin gölgesinde kalmaktan" kurtulup başrollere çıkarak paraya kavuşan Öztürk Serengil kendi plak firması Serengil Plak'ı kurmuş ve Ajda Pekkan da müzikle yeniden ilgilenme fırsatı bulmuştur. Pekkan, birbirinin eşi filmleri arka arkaya çevirip duracak ama iki film arası, vazgeçemediği tutkusu müziğe de zaman ayırmasını bilecektir.

1964: Avrupalı Ajda

"Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Hürriyeti hakkındaki 171 sayılı kanun kabul" edilmiş; "İlk Ordu Pazarı hizmete" açılmış; "274 Sayılı Sendikalar Kanunu ve 275 Sayılı Grev ve Lokavt Kanunu" kabul edilmiş; "Türkiye 'Ortak Pazar'a" girmiş ve "Fransız Başbakanı George Pompidou Türkiye'ye" gelirken, bütün gazete ve dergiler, önceki yılın sinema, müzik ve tiyatro alanındaki önemli olaylarını, gelişmelerini özetlemektedir. Bunlardan biri olan *Ses* dergisi de, önceki yılın "genç kız" birincisini, deneme filmlerinin tatsızlığına, eleştirilerin çokluğuna rağmen yeniden kapak yapar ve övgülere boğmaktan kaçınmaz: "Ses 1963 Kapak Yıldızı Ajda Pekkan, kısa zamanda kabiliyet ve değerini

ispat edip büyük firmaların çevirdiği filmlerde başrolleri oynamaya başladı. Türk sinemasında genç kız rollerine çıkan artistlerin çabuk şişmanlayıp 'kadın'laştıkları ve sayılarının da beşi-altıyı geçmediği düşünülürse, Ajda Pekkan'ın filmciliğimizdeki yeri büsbütün kıymetlenir." Aslında Ajda Pekkan da zayıf olmak bir yana, etine dolgundur, ama belli ki, diğer oyuncuların bir parça daha kilolu olması Ajda Pekkan'ı derginin gözünde "şişmanlayıp kadınlaşmayan" biri yapmıştır. Aynı biçimde sonradan, kimi yüzeysel, kimi kapsamlı değerlendirmelerle yüceltilmeye devam edilen Ajda Pekkan'ın "memleketin Avrupalı yüzü" olma halinin ilk ipuçları da belirmiş olur. Sanatçının, sinema yaşamının hemen başlangıcında **fiziksel özellikleri**-benzer-

Fiziksel özellikler

1 Şubat 1964 tarihli *Ses* dergisinden:

"1963'e gelene kadar, Türk sinemasında yıldız olmuş kadın artistlerin hepsi (Leyla Sayar hariç) burnu yukarı kalkık olanlardır: Muhterem Nur, Pervin Par, Fatma Girik, Belgin Doruk, Semra Sar, Filiz Akın ve başkaları... Bunların içinde bir Türkan Şoray'ın burnu yukarı kalkık değildi; ama kaldırmaya müsaitti, o da gitti, bir estetik operatörüne burnunu ameliyat ettirdi ve ötekilerin arasına katıldı. Şimdi, yepyeni bir yıldız, Ajda Pekkan'la karşı karşıyayız. Bu burun kuralına o da uygunluk gösteriyor. Ama onun profili ve burnun yandan görünüşü öteki yıldızlardan bambaşka. Eskiler buna Yunani burun derlerdi; şimdi Grek burnu deniyor..."

Önemli bulunan, farklı görülen "yukarı kalkık" olmayan bu "Yunani" yani "Grek" burnun, sonradan başına gelmeyen kalmayacaktır.

likleri esas alınarak altı çizilen "Avrupalı olma halinin" üstünden kısa bir süre sonra (zoraki de olsa) yeniden geçilir. Anne Nevin Dobruca'nın "Romanya'daki Dobruca Türklerinden bir ailenin kızı" olması nedeniyle, Ajda Pekkan "Avrupalı bir orijine sahip" kabul edilir ve bu özelliği nedeniyle "karakter ve zihniyet bakımından da kültürlü bir Avrupalı genç kız gibi" davrandığı söylenir.

"Yerli sinema çevresinin bazı taraflarının alaturka ve şarklı olması" nedeniyle, bu "farklı" yani "Avrupalı" oyuncu, yeni yıl ile birlikte yeni bir filme başlar. Genç kızın "rol kabiliyeti" ile ilgili eleştiri ya da küçük görmeler, yerini artık olumlu düşüncelere bırakmış ve Ajda Pekkan'ın "sinema meziyetleri"nden konuşulmaya başlanmıştır. Bu "meziyetler"in ne olduğu konusundaki ilk somut örneği, dördüncü filmi *Koçum Benim*'in çekimlerine tanıklık eden prodüktörler verir: "İşte bir yeni vamp! Yerli sinemada genç, ayartıcı dişi, meşum kadın rolünü oynayabilecek yeni bir tip!" *Koçum Benim* filminin, Ajda Pekkan'a biçtiği kılık da budur işte: "Vamp." Oyuncumuzun tamamen isteği dışında kendisine yakıştırılan bu "rol," sinemayı terk ederek, tüm yaşamını müziğe adayacağı günlere kadar Ajda Pekkan'ın üzerinde kalacak; kimi zaman bir pazar dergisi kapağı, kimi zaman da filmlerdeki erotik dans sahnelerinden seçilen görüntülerle güçlendirmeye çalışılacaktır.

1964 yılının ilk aylarında Yeşilçam, Ajda Pekkan ve Öztürk Serengil'i bir "çift" olarak sinema dünyasına ve seyircilere kabul ettirmek için çok çaba harcar. Bu konuda en çok çaba gösteren de Osman Seden'dir. Bir önceki yıl (yönetmenin firması hesabına) çekilen *Adanalı Tayfur* filminde Ajda Pekkan ve Öztürk Serengil'i bir araya getirmiş olan Osman Seden, *Sevdalı Yiğit* adını verdiği (filmin adı sonradan değişecektir) yeni filminde de bu ikili ile çalışmaya devam edeceğini açıklar. *Ses* dergisi yazarı Agah Özgüç'ün "çocuksu yüzlü fakat ihtiraslı bir tip, iyi de fotoğraf veriyor, ama davranışlarıyla yarını bekleyemeyecek kadar sabır-

sız" olduğunu söylediği Ajda Pekkan, böylelikle Öztürk Serengil ile başladığı düşünülen yakınlaşma hareketini güçlendirme imkânı bulmuştur... Genç oyuncu, filmlerinin yanı sıra, artık özel yaşamıyla da basının ilgisini çekmeye başlamıştır. Ajda Pekkan'ın özel yaşamını fazla "rahat" bulan ve "dost kisvesi altında sinsice ona yaklaşan birtakım kimseler" eleştirilerinde sınır tanımayacak, fısıldananlar ve yazılanlar üzerine, Ajda Pekkan, "Ben on sekiz yaşında bir sinema artistiyim... Yaptığım hareketleri bir Avrupalı artist gibi, hiçbir zarar görmediğim için yapıyorum. Ben gerçekten hakkım olan ve bir sinema artistinin hayatını yaşıyorum," diyecektir. Belli ki şarkıcı ya da oyuncu olmadığı dönemlerde de rahat yüzü görmemiş olan genç kız, "sinema artisti" kalkanının arkasına sığındığında rahat edeceğini düşünmüş, ama "Avrupalı artist"in hakkı olan böyle bir yaşam tarzı ona çok görülüp eleştiriler başladığında da sesini yükseltmiş ve "zarar görmek-görmemek" kıstasıyla kendini savunmaya çalışmıştır. Ancak, geleneksel ahlak yapısına sıkı sıkıya bağlı çevrelerle Ajda Pekkan'ın "zarar görme" kavramı tamamen farklı olduğundan, bu konuda hiç uzlaşma sağlanamayacak ve Ajda Pekkan, işin bundan sonrasında da kendisini hep savunmak zorunda kalacaktır.

1964 yılının ilk yarısı bitmek üzereyken, müziğe tamamen boş verip sinemaya bağlanmış gibi gözüken Ajda Pekkan, tamamen tesadüfi bir şekilde ilk plağını yapma imkânı bulur. Bu arada "önce bıyıkları, sonra da 'yeşşe'siyle şöhret yapan" Öztürk Serengil, *twist*'in de memleketteki öncüsü olmaya kalkışmış ve (hiç şüphesiz, başrolü Ajda Pekkan ile paylaştığı) ***Abidik Gubidik*** adlı bir film yapmıştır. Filmin çok tutması üzerine, Öztürk Serengil, bu filmde söylediği şarkıyı, sahibi olduğu Serengil Plak'tan bir 45'lik olarak da yayınlamaya karar verir. Alışıldığı biçimde bu şarkıyı plağın önyüzüne, arkayüzüne de bir başka "Öztürk Serengil şarkısı" koymak gerekirken, ***Adanalı Tayfur***'un setinde başlayan birliktelik sonrası, dönemin en gözde çifti haline gelmiş Serengil-Pekkan ikilisi, ilişkilerinin "form"unu bu plağa da taşı-

yarak plağı paylaşırlar. Plağın arkayüzünde Ajda Pekkan şarkı söyleyecektir. Bu iş için de, acil olarak İlham Gencer'in Çatı'lı günlerinde tanıştığı Fecri Ebcioğlu'na başvurulur ve kendisinden "kısa vadede bir şarkı" hazırlaması istenir. Ebcioğlu hemen işe girişir. 1961 yılının son çeyreğinde yazdığı "Bak Bir Varmış Bir Yokmuş" adlı şarkıyı İlham Gencer'e söyleterek Türk pop müziğinin resmi açılışını yapan Fecri Ebcioğlu, Ajda Pekkan için Helen Shapiro'nun sesiyle üne kavuşmuş "Not Responsible" adlı şarkıyı seçer. Söz yazarı, bu şarkıyı "Göz Göz Değdi Bana" haline getirmiş ve Ajda Pekkan'ın önüne koymuştur. Plak piyasaya sunulduğunda, "B" yüzü tamamen görmezden gelinir ve "A" yüzündeki Öztürk Serengil nedeniyle epeyce alıcı bulur. *Adanalı Tayfur* filminin Adana'da yapılan galasına bizzat katılan Öztürk Serengil, bir dolu şeyin yanında bu plakla ilgili bir açıklama da yapar: "Vaktiyle kötü adam rolüne çıkardım. O zaman daha çok sevilirdim. Şimdi işi 'yeşşeee'ye bağladım, onun için şikâyetçiyim. Manasız bir kelime olan 'Abidik Gubidik' bana bir plakla 50.000 liradan fazla sağladı. Demek ki, ben şarkı söyleyip plak doldurursam daha rahat edeceğim..." Aslında, Ebcioğlu, Ajda Pekkan'a, *Hızır Dede* filmi için iki şarkı daha hazırlamıştır. Marino Marini'nin "Perdoname"si "Affet Aşkım"a, Tony Dallara'nın meşhur "Norma"sı ise "Milyonzade"ye dönüştürülmüş ve filmde, makul bir altyapıyla seslendirilmiştir. Yani, Ajda Pekkan'a "tam bir plak" yaptırmak için elde yeterince malzeme vardır, ama Öztürk Serengil'in istediği bu değildir.

Bu **"yarım plak"** sonrası, Ajda Pekkan, bir film setinden diğerine koşarak geçirir günlerini: Bir başka Öztürk Serengil'li film olan *Öpüşmek Yasak*, "şöhret basamaklarını yeni yeni tırmanmaya başlamış Erol Büyükburç" ile *Plajda Sevişelim*, basının "Ajda farklı bir rolde" diye başlık attığı *Çanakkale Aslanları*, Aram Gülyüz'ün kalabalık kadrolu filmlerinden biri olan *Sokakların Kanunu* ve "Ajda Pekkan'ın her zamanki filmlerinden bir başkası" olarak karşılanmış *Kaynana Zırıltısı* adlı filmler ar-

Yarım plak

"Göz Göz Değdi Bana" adlı plağın yayınlanmasından yıllar sonra, Ajda Pekkan, kendisi ile ilgili kapsamlı bir dosya hazırlayan *Pazar* dergisi muhabirine, "İlk plağım İtalyanca *Ultimo Arrivederci*'dir," der. Aynı söyleşide, "Başlıca plaklarım..." deyip en ses getirmiş plaklarını sayarken; "Gençlik Yılları", "Yalnızlıktan Bezdim" ve benzeri çok bilinen şarkılarının arasına "Darılma Bana" ve "Bir Kuş Olsam" gibi (aslında hiç var olmamış) şarkı isimleri de katan Ajda Pekkan'ın söyledikleri doğruysa, ilk plağının tamamen kayıp bir plak olarak kabul edilmesi gerek. Ya da belki, "deneme" olarak kalmış ve hiç yayınlanmamış bir şarkıdan söz ediyordu. "Darılma Bana" ve "Bir Kuş Olsam" da, muhtemelen ilk olarak bu isimlerle yazıldı ama belki bir aşamada isimleri değişti. Ya da "Ultimo Arrivederci" gibi, bir nedenle plak olarak yayınlanmalarından vazgeçildi ve temelli olarak "elveda" dendi belki de. Bir de işin "Milyonzade" tarafı var. *Hızır Dede* filmi için yapılan şarkı, aslında Ajda Pekkan'a özel olarak yazılan ilk şarkı özelliğini de taşımaktadır. Normal olarak, "Göz Göz Değdi Bana"dan önce (daha evvel yazılıp kaydedildiği için) "Milyonzade"nin plak olarak yayınlanması gerekirken (kimbilir neden) bu yapılmamıştır.

Öztürk Serengil'in *Yeşilçam'ı Benden Sorun* adlı kitabından:

"... Kuşkusuz *Abidik Gubidik Twist* benim plağımdı, ama şarkı bilmediğimden, arkayüz boş kalmasın diye bir genç kıza okutmuştum. Bundan dolayı çok mektup alıyorduk. İlkin o genç kızdan başladım plak yapmaya. Adı Ajda Pekkan olan kızdan. Ve akıl almaz bir şey oldu. Plak için gazeteye ilan vermiştik. Plakları daha depoya taşımadan plakçıların saldırısına uğradık. Altı plakçı, iki bin plağı kavga gürültü aralarında paylaştılar..."

ka arkaya, hatta neredeyse iç içe çekilirler... Eylülün ilk günlerinde çekimine başlanan *Avare* filmi ise daha farklıdır. Bu film, Ajda Pekkan'a, müziğe olan tutkusunu az da olsa tatmin etme imkânını verir. "Son yıllarda yabancı filmlerin yerli adaptasyonlarını yapmak âdet halini" almıştır artık. *Gilda* ve *Bazıları Sıcak Sever*'in adaptasyonlarından sonra, memleketimizde gişe rekorları kırmış Hint filmi *Avare* de yerli versiyonunu yapmak için seçilen bir başka filmdir ve başroller için Ajda Pekkan ile Sadri Alışık seçilir. Filmin "ilk sahneleri Burgaz Adası'nda" çekilir. İlk sahnelerle birlikte, Ajda Pekkan'ın "komedi artisti hüviyetinden değişik bir kalıpta da başarılı olduğu" görülür. "Ajda'ya dram da" yakışmıştır. "*Avare*'yi, filmin anafikrini bozmadan çevirmeye karar" veren Nazar Film, filmde geniş yer tutan müzik konusunu da Metin Bükey'e emanet eder. "Tamburi Metin Bükey, filmin çekimleri sırasında elinde bir pilli teyp" ile Ajda Pekkan'ın peşinden gezerek ona şarkı söyletmeye çalışır. Bu çalışmalar sonrasında, Ajda Pekkan'ın müzikal meziyetleri Metin Bükey tarafından da tescil edilir: "Ajda'nın sesi güzel..."

1964 yılı bitmek üzereyken, Ajda Pekkan'ın bir başka özelliği daha öne çıkmaya başlar. "Sesi güzel" genç oyuncu, "fiziki" anlamda da çok kısa bir süre içinde değişmiş ve sinemaya giriş yaptığı bir yıl öncesine göre epeyce farklılaşmıştır. Dikkati çeken en büyük değişiklik Ajda Pekkan'ın "yüz"ü ile ilgilidir. Yakın bir zamana kadar Ajda Pekkan'ın diğer kadın oyuncularla arasındaki en belirgin fark olarak görülen özelliğinin, "Grek burnun" yerinde yeller esmektedir artık. "Dudaklar" da eskisi gibi değildir. O güne dek "orta halli bir güzel" olarak kabul edilen Ajda Pekkan, birkaç ay gibi kısa bir sürede "çok güzel" bir kadına dönüşmüştür. Bir "Avrupalı artist" gibi yaşamak isteyen genç oyuncu, bu isteği uğruna hiçbir fedakârlıktan kaçınmadan, doktor doktor gezerek, "bıçak altına yatmakta"dır. Estetik operasyonların herkesi korkutan süreci, Ajda Pekkan'ın umrunda bile değildir. *Ses* dergisinin, 5 Aralık tarihli sayısının

kapağı, bu değişimin hangi boyutlarda olduğu konusunda herkesi fikir sahibi yapar. Derginin, Pekkan yarışmayı kazandığı sırada yayımlanan ilk sayı kapağı ile son kapağını yan yana koyanlar gözlerine inanamazlar. Ajda Pekkan bambaşka biri olup çıkmıştır... Pekkan, niyetini ve amacını belli etmiştir artık: O, daha evvel yapılanların aynını yapmayacak, "dayatılmış" yaşamları sürmeye devam etmeyecektir. Birilerini "**model**" olarak kabul edecek biri de değildir o; aksine, herkesin taklit ettiği model kendisi olacaktır.

"Türk sinemasının kralı Ayhan Işık'ın *Acı Hayat* filminde, Türkan Şoray'ın kendisine fazla yakın davrandığını görünce evi, eşi ve evladı uğruna Türkan Şoray'la oynamaktan kaçınmaya" karar verdiği; "başrollerinde Ayhan Işık, Ajda Pekkan, Sadri Alışık ve Öztürk Serengil'in oynadığı, senenin beklenen filmi *Hızır Dede*'nin Şan, Yeni Atlas (Kurtuluş), Bulvar (Aksaray), Yurt (Kadıköy), Alemdar (Sultanahmet) ve Yeni (Bakırköy) Sinemalarında gösterime" girdiği; Öztürk Serengil'in, "Ayhan Işık'ı, kara listeler düzenlemek ve karakter artistlerinin ekmekleri ile oynamakla itham" ettiği; "iki tanınmış rejisör Nevzat Pesen ve Dr. Alyanak'ın, 1963 Ses Kapak Yıldızı yarışmasının ikincisi Hülya Koçyiğit için, "onun kadar kabiliyetli artist görmedik" dedikleri; "saçlarının rengini değiştirmek isteyenlerin kullanacağı müstahzar Polycolor krem saç boyası"nın tanıtıldığı; "Yapı ve Kredi Bankası'nın ikramiye çekilişinde Alaeddin Yavaşça'ya apartman katı" çıktığı ve "Semiramis Pekkan ile uzun uzun konuşup onu ayrılmaya ikna eden Fikret Hakan'ın Sarıyer Sulh Hukuk Mahkemesi'nde tek celsede, ikinci resmi, üçüncü **hususi** eşinden" boşandığı yıllarda, boşanılan "eş"in ablası Ajda **Pekkan**, (hem Öztürk Serengil'li, hem de Serengil'siz) film üstüne film yapmaya devam edecektir.

Öte yandan, Muhterem Nur, "Birkaçı müstesna, film piyasasında çalışan hanım meslektaşlarımdan çoğunun bana kötülüğü dokundu," diyerek, bunun sebebini, "Çirkin burunlu artist-

Model

5 Aralık 1964 tarihli *Ses* dergisinden:

"Günümüzde, ilim ve teknik vücut formunu muhafaza etmek isteyenlere büyük ölçüde yardımcı oluyor. Modern metotlarla fertler artık fazla kilolarını vücutlarının diledikleri her yanından atabiliyorlar. Burada Ajda Pekkan'ın uyguladığı usul hakkında bilgi veriyoruz...

1. Ajda Pekkan, güzellik enstitüsünde yepyeni bir vücuda sahip olabilmek için sırasını bekliyordu. O, güzellik mecmualarını karıştırırken, ötede parafin banyosu hazırlanıyordu.

2. Önce soyundu, patiska bir entari içinde kilosunu tespit ettiler.

3. Yüzükoyun uzanmıştı, vibratör denilen aletle vücudundaki yağ tabakalarını erittiler.

4. Sırtındaki eritmeden sonra sıra parafin banyosuna gelmişti. Bu banyo memleketimizde yeni tatbik edilen güzellik metoduydu. Bütün vücut parafin ile kaplanıyor ve yarım saat parafin içinde kalıyordu.

5. Parafin sürüldükten sonra hemen naylon örtüler örtüldü. Battaniyelerle sarılıp sarmalandı.

6. Ajda'nın vücut değil, bacaklarında da eritilecek kısımlar vardı. Son olarak vibratörle bacaklara inceltme metodu tatbik edildi..."

"Sıska manken Twiggy"nin biz "fertler"e yaptıramadığını Ajda Pekkan yaptıracaktı sonunda. Yaptıklarını gördükten sonra özenerek, biz de öyle yapacak, ya da birilerini yapmaya zorlayacaktık. Daha önce göze batmayan "yağ tabakaları"na artık hayat hakkı yoktu. Fazla kilolara da. Ajda Pekkan'ın altı derste yaptıklarını gören herkes, "vücutlarının diledikleri her yerinden" bu kiloları atmak için seferber olacaktı.

ler bana düşman oldular" şeklinde açıklar; "Yağlayıcı olmayan Max Factor'un Dry Skin kremi, yüzünüzdeki ihtiyaç bölgelerini besler, kuruluğu" giderir; "Trinidad Hilton Oteli'nde şarkı söylemeye başlayan Necla İz'den 'Müthiş Türk' diye" bahsedilir; "cilt bakımı, Docteur Renaud Paris'in gündüz için meyveli yağsız krem, gece için Silico yağlı kremi ile" başlar; "Türker İnanoğlu ve Filiz Akın, genç artistin evinde yaptıkları nişanı, anne Leman Coşkuner'i de yanlarına alarak gittikleri Uludağ'da" kutlar; "ailesine bağlı sevimli bir genç kız olan Meriç Başaran, kuvvetli fiziğinin yanı sıra, kültür ve temiz diksiyon gibi gerçekten güçlü sayılabilecek kozlara sahip" olduğunu söyler; "bir süredir gözaltları şişen Ayhan Işık, son Avrupa seyahatini bir estetik ameliyata bağlayanları 'estetik ameliyat olmadım,' diyerek" yalanlar; Füsun Önal'a, "henüz on üç yaşında iken bestelediği '27 Mayıs' isimli marşın Genelkurmay Başkanlığı'nca kabul edilmesi ve ordu bandolarında çalınmaya başlaması büyük kıvanç" verir; o sırada "Sovyetler Birliği, yörüngeye üç kozmonot taşıyan Voskhod I'i" yerleştirir; "Fotomodel Jutta Wegener, sutyen masrafından ve yazın aşırı terlemelerden kurtulmak için sutyen" giymediğini duyurur, "İki *Ses* yıldızı Hülya Koçyiğit ve Ediz Hun, beyazperdedeki birinci yıldönümlerini *Bir İçim Su* filminin setinde" kutlarken; yarışmanın birincisi, sinemanın yanı sıra müziğe de zaman ayırmayı ciddi ciddi düşünmeye başlamıştır. Bu konudaki ısınma turları "Her Yerde Kar Var" ile başlayacak, işin devamı kendisinin bile ummadığı bir hızda gelecektir.

1965: Bir Sevgilim Vardı On Yedi Yaşında

"Trabzon'da Çimento Fabrikası'nın, Ankara'da şehirlerarası otobüs terminalinin temeli" atılmış,. "Türkiye-Bulgaristan milli futbol maçı sırasında, İstanbul'daki Ali Sami Yen Stadyumu'nun parmaklıklarının çökmesiyle 70 kişi" yaralanmış ve "Rusya ile

Kıbrıs Cumhuriyeti arasında askeri yardım antlaşması" imzalanmıştır. Bir önceki yılı, yarım plak ve epeyce filmle tamamlayan Ajda Pekkan ise, yeni bir yıla, dergilerin her yılbaşı yayımladıkları "yıldızların yıldız falı"nı okuyarak başlayacaktır. "Kehanetleri daima doğru çıkmış bir falcının tahminine göre," 1965 yılı Pekkan için "hareketli bir yıl" olacaktır. "Evlenme teklifi alacak, sinemada kalıp kalmamak üzere karar" verecektir. Kim olduğu açıklanmayan bu falcı, Ajda Pekkan için gerçekten sağlam bir kehanette bulunmuştur. Kapak güzeli seçildiği günden beri durmadan film çevirmiş ve hâlâ çevirmekte olan birinin, birkaç yıl sonra gerçekten alacağı bir kararı (muhtemelen evlenme teklifi nedeniyle sinemayı bırakacağını düşünmüş olsa bile), 1965 yılının ilk günlerinde sezmiş ve söylemiştir.

Ancak, yeni yılın ilk günlerinde, Ajda Pekkan'ın kafasında sinemayı bırakmak gibi bir düşünce yoktur henüz. Çekimine geçen yıl başlanan *Çanakkale Aslanları* adlı film, hem çekimlerin Çanakkale'de yapılıyor, hem de filmin renkli çekiliyor olması nedeniyle planlanan sürede tamamlanamaz ve bazı sahnelerin çekimi yeni yıla kalır. Genç yıldız, 1965 yılının ilk günlerini bu filmi tamamlamaya çalışmakla geçirir. Tanju Gürsu'nun "er Mehmet" rolünde olduğu bu filmde (ki, bu filmin DVD'si 2006 yılında, yani kırk yıl kadar sonra yayınlanacak ve bu Pekkan'ın "ilk DVD'si" olacaktır), Ajda Pekkan'a da "er Mehmet'in sevgilisi hemşire Lona" rolü kısmet olmuştur. Herkesin altını çizmelere doyamadığı "Batılı yüz"ümüz, bu sefer herkesin gönlünden geçeni yapmış ve "bir yabancı" rolünde, "işi tamamına erdirmek için" elinden geleni ardına koymamıştır. "Çanakkale muharebelerinin 50. yıldönümünde Türk ordusu ve prodüktör Turgut Demirağ yarım asır önce canları pahasına anavatan topraklarını savunmuş ve Türk tarihinin en şanlı sayfalarından birini kanları ile yazmış olan şehitlerin manevi hatırasını yaşatmak ve tarihin ölümsüzleştirdiği bugünleri beyazperdede canlandırmak amacı ile ortak bir teşebbüse girişmiş" ve Ajda

Pekkan'a da, "Gelibolu'nun Marmara Denizi'ne bakan bir sahil bölgesinde" çekilen bu "kahramanlık" filminde başında beyaz kepi ile koşturmak düşmüştür.

Çanakkale Aslanları sonunda tamamlanır, ancak, bir setten diğerine koşturmaca kaldığı yerden devam eder. Pekkan, artık yalnızca "başrol" tekliflerini değil, her türden teklifi kabul eder olmuştur. İç içe geçen bu çekim maceraları sonrasında, seyircinin karşısına en hızlı çıkarılan filmlerden biri *Şaka ile Karışık* olur. Ak-Ün Film'in "takdim" ettiği bu filmin başlıca rollerinde Sadri Alışık ve Filiz Akın vardır. Ajda Pekkan ise (Efgan Efekan, Vahi Öz ve Çolpan İlhan'la birlikte) yan rollerden birindedir. Gelgelelim bu film, Ajda Pekkan'ın gelecekle ilgili düşüncelerini bir parça gözden geçirmesine yol açar. Bu filmde Pekkan, henüz plak olarak yayınlanmamış iki şarkı seslendirir. Fecri Ebcioğlu, iki Adamo şarkısını Türkçeleştirerek, henüz Adamo'nun plakları yayınlanmamışken, filmde seslendirmesi için Ajda Pekkan'a verir. *Şaka ile Karışık*, "15 Mart'ta on beş büyük sinemada birden" vizyona girdiğinde, filmin başlamasıyla birlikte "Her Yerde Kar Var" ve "İsmini Haykırıyorum" adlı şarkıları herkes ilk olarak Ajda Pekkan'ın sesinden dinler. Adamo'nun bütün dünyada kıyametler koparan, "Tombe La Neige" adlı şarkısının Türkçe versiyonu olan "Her Yerde Kar Var" yaratıcısının sesinden, *Şaka ile Karışık*'ın başlamasından bir ay sonra piyasaya verilir. Şarkı, yayınlandıktan hemen sonra herkesin dilindedir; plak yok satar. Fecri Ebcioğlu ve Öztürk Serengil, Türk pop müziğinin yaygınlık kazanmasında büyük katkısı olan bu şarkıyı Ajda Pekkan'ın sesinden de plak olarak yayınlamaya karar verirler. Şarkı zaten film için kaydedilmiştir, hazırdır. Aslında plağın arkayüzü de hazırdır. "İsmini Haykırıyorum" adlı diğer "Şaka ile Karışık" şarkısı, "Her Yerde Kar Var"ın "B" yüzü olarak düşünülür. Ancak işler planlandığı gibi yürümez. Adamo'nun bağlı olduğu Sahibinin Sesi plak firmasının Türkiye şubesi, "Her Yerde Kar Var"ın başarısı üzerine, bu şarkıyı bizzat Adamo için

saklama kararıyla Ajda Pekkan tarafından plağa alınmasına izin vermez. Plağı, Adamo rüzgârı kaçmadan yayınlamak isteyen **Serengil Plak**'ın ısrarı üzerine, Fecri Ebcioğlu, süratle bir başka

Serengil Plak

Öztürk Serengil; içinde Hülya Koçyiğit, Fatma Girik, Sadri Alışık ve Müveddet Günbay gibi isimlerin plaklarının da bulunduğu katalogunu Ajda Pekkan'ın *Her Yerde Kar Var* plağı ile zenginleştirdikten sonra gazetecilerin karşısına bu sefer "plakçı" kimliği ile çıkar ve göğsünü gere gere plakları ile övünür.

26 Haziran 1965 tarihli *Ses* dergisinden:

"İstiklal Caddesi... Bir hanın ikinci katı... İki odalı modern bir büro... Odaların birinde raflar, raflarda plak dizileri... Hülya Koçyiğit, Ajda Pekkan, Sadri Alışık, Neriman Köksal, Fatma Girik, Vahi Öz, Suzan Avcı ve Öztürk Serengil'in doldurduğu plakların renkli kapları, duvardaki yeşil çuhalı panoya serpiştirilmiş... Öztürk Serengil panonun önünde durup, 'Görüyorsunuz ya, bugüne bugün en büyük plak tüccarıyım,' dedi. 'Şaka değil, tam 50.000 plak bastırdım. 100.000 bastırmadığıma pişmanım. Plak lar su gibi satılıyor. Bütün raflar boşalmak üzere... Tüccar Öztürk Serengil bile zeki değildir, ama akıllıdır.' Öteki odaya geçtik. Nereye baksanız pırıl pırıl, iç açıcı bir aydınlık. Modern yeşil koltuk-

lar... Bir köşede Serengil'in sekreteri, eski vamp oyuncusu Diclehan Baban... Lake kaplı, kumbarasız telefonlu (Öztürk, kumbaralı telefonlar için, 'Ne ayıp şey!' diyor) masaya geçip, karşılıklı oturduk... Plak ticareti ona şimdiye kadar hiç ummadığı kadar büyük parayı temin etti. 'Oh,' diyor, 'ne bono derdi var, ne prodüktörün zartı zurtu! Aktörlüğüm hapı yutsa da ben gene bu piyasada para kazanırım...' İşte Öztürk Serengil bu... Akıllı, kafası çalışan, film piyasamızdaki iniş ve çıkışları görüp, yarının garantisi olarak yeni iş sahaları arayan bir adam."

Öztürk Serengil'in *Yeşilçam'ı Benden Sorun* adlı kitabından:

"... Bununla da kalmayan Serengil Plak, bir değişiklik daha getirmişti. O zamana kadar ortası delik plak zarfları kullanılırken, Türkiye'de ilk kez kuşe kartona renkli basma cesaretini göstermişti. Bu yüzden öbür plakçılar da buna ayak uydurmak zorunda kalacaklar, uğradıkları yeni külfetle, işgüzar herif, sırası mıydı şimdi böyle renkli kapaklar yapmanın diye bana ateş püskürüceklerdi..."

"Belki zeki değil" ama "akıllı" Öztürk Serengil, "yeni iş sahaları" arama gayesiyle çıktığı yolda, bilmeden de olsa, ilerde Türk pop müziğinin Superstar'ı haline gelecek birinin ilk plaklarını (hem de renkli kuşe karton kapaklarla) basma şerefine böyle nail olmuş işte.

şarkı yazmaya başlar. Ebcioğlu, Pekkan'ın çok sevdiği Adriano Celentano'nun "Si E Spento Il Sole" adlı şarkısını seçer plak için. Celentano'nun şarkısı, neredeyse bir gecede "On Yedi Yaşında" adıyla Türkçeleştirilir. Söz yazarı, bu şarkıda Ajda Pekkan'a, Yeşilçam macerasında olduğu gibi "ikinci kadın" rolünü uygun bulmuştur. Ajda Pekkan, on yedi yaşında bir sevgili edinecek, her akşam köşebaşlarında bekleyecek, bütün söylenenlere ("Herkes ayıp sana dedi / Akranın mı ki senin on yedi / Kalbin onunla hiç dolmaz / Çocukla aşk olmaz / Ah aşk olmaz") karşı duracak ama "on yedi"lik ona kollarını açacağı yerde onu terk edecek, başkasıyla evlenecektir. Ajda Pekkan'a, şarkılarla birlikte biçilen bu "kader," Fecri Ebcioğlu ile çalıştığı süre boyunca da değişmeyecektir. Genç şarkıcı, hemen her şarkısında kendini bir aşk üçgeninin içinde bulacak, her zaman da "gezilen, eğlenilen ama asla evlenilmeyen, iyi aile kızları ile evlenmek üzereyken terk edilen" biri olacaktır. Fikret Şeneş'in elinden tutup, "Artık yeter kızım," diyeceği 70 başlarına dek, Ajda Pekkan, (en azından şarkılarda) "hafif kız" olarak kalacaktır... "Lise tahsili görmüş bir yıldız olduğu için İngilizce bilen, çokluk tercüme kitapları okuyan ve Moravia hayranı olduğunu iddia eden" Ajda Pekkan, bu "kader"e kendiliğinden hiç itiraz etmeyecek, ancak Fikret Şeneş gibi dirayetli bir söz yazarı tarafından hak ettiği yörüngeye çekilecektir.

Nisan ayının ilk yarısında, Ajda Pekkan, *Ses* dergisinin organize ettiği ufak çaplı bir başka yarışmaya daha katılır. "Modern Venüs'ü Seçiyoruz" başlıklı bu yarışmada, dergi (Ajda Pekkan'dan Leyla Sayar'a uzanan) 12 aday belirleyerek okurlarından bu adaylardan birini "Modern Venüs" olarak seçmelerini ister. "Aynı şahsın birden ziyade artiste oy" veremediği bu yarışmada adaylar ölçülüp biçilmiş bir şekilde okura sunulurlar. "Boy 168, göğüs 99, bel 63, kalça 101, bilek 23 cm. ölçülerinde, 64 kilo ağırlığında" olan Ajda Pekkan, bu yarışmayı "ince belli çay bardağına adını vererek tamamlayacaktır. 99/63/101 cm. ölçü-

sü belki "Modern Venüs" olmak için uygun bir formül değildir ama, "fincan" ile çay içilmeye henüz geçilmediği o günlerin "her an elde bardağı" için de yeterince uygun bir modeldir. Kısa süre sonra, çay bardaklarına (kahvehanelerden başlayarak) "Ajda bardağı" denmeye başlar.

Mahalle kahvehanelerinde, "Çek iki Ajda!" (ya da farklı sayılarla) benzeri cümleler ortalığı inletirken, Ajda Pekkan, film üstüne film yapmaya devam eder. Yakıştırma bir sıfat olarak "Kral" payesinin çok sık kullanıldığı ve cömertçe dağıtıldığı ülkemizde, hakiki bir kral, gol kralı olan Metin Oktay'ın başrolünde olduğu *Taçsız Kral* adlı film bu filmlerin en dikkat çekeni olur. Film daha çekim aşamasındayken, Ajda Pekkan'ı (Gönül Yazar ve Ayten Kaçmaz, yani Gökçer ile birlikte) gazetelerin ön sayfalarına, dergilerin kapaklarına taşır. Filmin çekimi, renkli bir hikâye arayan basın için bulunmaz bir malzemedir. Basın, "buzlu birasını yudumlarken, stadyumlardaki zafer alkışlarını bu defa beyazperdede toplayıp toplayamayacağının" telaşına kapılan "gol kralı"nın etrafındaki üç güzel kadından son derece ümitlidir. "Birçok jönden daha yakışıklı" kabul edilen Metin Oktay'ın bizzat kendisi de, bu beklentileri ateşlemekten geri durmaz. Oktay, filmin, Ali Sami Yen Stadyumu'nda yapılan basın toplantısında, "bilhassa Ajda'ya bakarak" şu açıklamayı yapar: "Birlikte oynayacağım artistleri çok sevdim. Önce bu konuda endişeliydim, sonra rahatladım. Filmdeki partönerlerimden biri olan Ajda Pekkan *Taçsız Kral*'da beni sevmeyen, parasına güvenen, şımarık bir genç kızı oynuyor. Gönül Yazar, İstanbul'dan tanıyıp hayatıma giren bir şarkıcı kız. Ayten Kaçmaz ise her iki kızdan da ağırbaşlı, entelektüel bir muhitten gelen olgun bir kadın... Genellikle aşklarım, bu üç kadının çevresinde dönüyor..." "Şımarık genç kız", "şarkıcı kız" ve "ağırbaşlı entelektüel kız"dan oluşan üç "partöner"in Metin Oktay tutkusunun, film setinden dışarı taşıp taşmayacağı merakla beklenirken, filmin yapımcısı Ertem Eğilmez hiç ummadığı bir sorunla karşıla-

şır. "Partöner"lerin üçü değil ama ikisi, filmin afişinde isimlerinin altta ve küçük olarak yazılmasından dolayı kazan kaldırmışlardır. Gönül Yazar yalnızca kazan kaldırmakla kalırken, Ajda Pekkan, "anlaşmaya uyulmaması nedeniyle Arzu Film'den 75 bin lira tazminat talebinde" bulunur. Ancak ekim ayında filmin vizyona girmesi bütün bu gerginlikleri ortadan kaldırır. Filmin gördüğü ilgi, üç kadına da umduklarından fazlasını getirir.

Filmin "zengin ve şımarık genç kız"ı, yeniden gazetecilerin ilgi odağı olmuştur. "Artist" olmakla kalmayıp herkesten farklı olduğunu da her fırsatta göstermeye gayret eden Ajda Pekkan'ın yeni bir iddia alanı da moda dünyasıdır artık. "Bir giydiğini bir daha giymeyen" ve "gardırobu zengin" biri olarak nam salmaya gayret eder Pekkan. Bu kez imdadına yine *Ses* dergisi yetişir. "Ajda Pekkan ve kadın modasından yeni çizgiler" başlıklı yazıda, genç oyuncuya bu "tutku"sunu ferah ferah sergileme fırsatı sunulur. Pekkan, "bu kış mevsiminde çevireceği filmlerde kullanılmak üzere on sekiz parça elbise diktirmiş ve bunlara 40.000 lira para" sarf etmiştir. Arzu Film'den talep edilen tazminatta ısrarlı olunsa bedavaya gelecek olan bu "on sekiz parça elbise"nin tamamı, "kadın modasının ta Sylvie Vartan modeline kadar uzanan en yeni ve en genç çizgilerine" sahiptir. Pekkan, "Büyükdere'de, Piyasa Caddesi'nde bulunan Devlet Deniz Yolları ve Denizcilik Bankası genel müdürlerinden müteveffa Yusuf Ziya Öniş'in evinin bahçesinde," elbiselerin birini giyip birini çıkararak poz verir *Ses* dergisi muhabiri Olcayto'nun karşısında. Muhabir, hem fotoğrafları çeker, hem de bu eski yapının bahçesinde geçmişin sesini duymaya çalışır: "Mazinin yaşmaklı, feraceli, yeldirmeli, çarşaflı, peçeli kadınları, beyaz güneş şemsiyeleri, Arap halayıkları, beslemeleri, hizmetçileri, uşakları" artık yoktur. Artık, "ismi filiz, yani ince dal, yani sürgün, yeşil ve taze dalcıklar" anlamına gelen Ajda Pekkan vardır. Bu "ince dal", "gipur dantelin motiflerinden alınan çiçeklerle süslü döpiyes", "siyah satenle duble edilen, vücudu

saran ve Avrupa kumaşından yapılan kostüm", "bir öğleden sonra kıyafeti olan ve özellikle sarı saçlılara ve açık renk ciltli kadınlara yakışan 850 liraya çıkmış takım", "yeşil saten düşesten yapılmış, etek uçları sırma ve damla taşlarla süslü Christian Dior modeli tuvalet" ve sırayla diğerlerini giyip çıkararak poz vermesinin üzerinden çok geçmeden "en iyi giyinen artist" olarak da bağırlara basılacaktır. "Avrupalı yüz"ümüz, "Christian Dior modeli"nin, bizim buralı terziler tarafından taklit edilmiş olanını giyerek alçakgönüllü bir şekilde girdiği "moda" alanında da, kısa sürede "özgün Christian Dior"lar giyeceği bir noktaya evrilecek ve en tepeye kurulacaktır.

"Blendax Şampoo ile yıkadıktan sonra saçlarınızın kepek ve her nevi kirden temizlenmiş olarak rahat nefes" aldığı; *Ses* dergisi, Işık Yenersu, Semih Sergen, Çiğdem Selışık, Dinçer Sümer ve Savaş Başar'ın rol aldığı "ilk yerli fotoroman *Cumartesi Saat Dörtte*"yi yayımlamaya başladığı; "roket gemi Voskhod II'den ayrılan Sovyet kozmonot Aleksey Leonov, ilk uzay yürüyüşünü yapan kozmonot" unvanını kazandığı; "ilk başvurduğu plak şirketinden geri çevrilen Barış Manço"nun, "şimdi mukavele yaptığı Rigolo şirketi hesabına plak doldurarak," ardından da "Paris'in Olympia Salonu'nda başarılı bir konser" verdiği; "hafif müzik alanında sevilen bir topluluğun şefi ve piyanisti olmak Şerif Yüzbaşıoğlu'na yetmediği için çalışarak ve dersler alarak, bir pazar konserinde İstanbul Şehir Orkestrası'nı idare" ettiği; "her artistin derdi olduğu üzre Pervin Par'ın da kilo almamak için bin bir türlü sıkıntıya" girdiği ve "zayıflamak için her şeye" katlandığı; *Ses*'in "1964-65 kapak yıldızları Tunç Okan ve Selda Alkor" olduğu ve "Folklor müziğimizi, Batı müziği ile bağdaştıran ilk şarkıcılarımızdan Erol Büyükburç, kendi hesabına kurduğu plak firması için ilk Long-Play'ini tertip etmeye başladığını" açıkladığında, Ajda Pekkan, Erol Büyükburç'un aksine, henüz LP düşünecek bir noktada değildir. Pekkan, Öztürk Serengil ve Fecri Ebcioğlu'nun çabaları ile 45'liklere devam edecektir.

New York'a giden Sylvie Vartan, "şehri daha iyi tanımak için Metropolitan ve Dehşet Müzesi'ne gider fakat en hoş vakti Central Park'ın buzlu paten sahasında" geçirir; "Milletlerarası Balkan Melodileri Festivali'nde birinci gelen ekibin tek kadın şarkıcısı olan Tülay German, alaturka program sunan lokallerde dahi modernize edilmiş şarkılar" okur; "formülü, güzellik mütehassısı Dr. Winter tarafından itina ve vitaminler ilavesi ile hazırlanan Neslon Vanishing ve Neslon Cold kremleri kadınların yeni gözdesi" olur; "*Çay ve Sempati* piyesi, başroldeki Zeki Müren'in İzmir'de açtığı sergi ve yönetmeni Cüneyt Gökçer'in Devlet Tiyatrosu'ndaki son dedikodulu olayından dolayı ilan edilen tarihte" başlamaz; "yiyecek ve içecekleri en sıhhi şekilde muhafaza eden Arçelik buzdolabı, kalite bakımından en üstün, fiyat bakımından en uygun buzdolabı" olur; birkaç yıl sonra Beyaz Kelebekler'in solisti olarak ünlenen Ülkü Üst, *Ses* dergisinin "Hangi Artiste Benziyorsunuz?" sütununda yayımlanmak üzere (Ülkü Üstün adıyla) bir fotoğrafını "Beni Ajda Pekkan'a benzetiyorlar" diyerek gönderir; "Gökçen Kaynatan Topluluğu'na Kıymet Karaköse adlı bir kız gitarist" katılır ve "Helena Rubinstein Beauty Sun Fluid ile derhal bronz renginde harika bir tene sahip" olunurken, Pekkan'ın Yeşilçam macerası hızla devam edecek, bu macera sırasında da "sermayeleri Tahiye Salem, Ceyhan Cem ve Meral Küçükerol'u çekip çeviren bir randevuevi sahibesi" rolünü üstlenecektir. *Günah Çocuğu* (çekim aşamasındayken adı "Günahsız Fahişe"dir) adlı bu filmle basın, gökte aradığını yerde bularak "Ajda Pekkan randevuevinde" başlıkları atma fırsatına kavuşacaktır.

1966: Moda Yolunda

"150 kişilik bir grup, İstanbul'da TİP idarecilerinin toplantısını" basmış; "Ege'de bir köyde gericiler gösteri yapmaya" kalkışmış ve "625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ile

634 Sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kabul" edilmiştir. O sırada, Öztürk Serengil'in desteğiyle film ve plak çalışmalarını sürdüren Ajda Pekkan, hem geçen yıl yaptığı plağın çok sevilmesi hem de genel olarak, Öztürk Serengil'in plak işinden çok memnun kalması nedeniyle yeni şarkılar hazırlamaya başlar. Çok geçmeden, bu çalışmalarla ilgili ayrıntılı haberler duyulur. Fecri Ebcioğlu, Serengil'in ısrarıyla, bu sefer Pekkan'a bir değil, iki plak birden hazırlar. Bazı dergi ve gazetelerin "Plaklar

İki plak

20 Nisan 1966 tarihli *Foto Magazin* gazetesinden:

"Öztürk Serengil'in sahibi bulunduğu Serengil Plak şirketi, üç yeni plak daha piyasaya çıkardı. Plakların ikisini Ajda Pekkan, üçüncüsünü de Öztürk Serengil doldurdu. Ajda Pekkan'ın plağa okuduğu yeni şarkıları 'Moda Yolunda,' 'Seviyorum,' 'İlkokuldayken' adlarını taşıyor. Öztürk Serengil'inki ise 'Cezmi Band 007,5' ile 'Tak tak tiki tiki tik tak.'"

Ajda Pekkan ve Öztürk Serengil plâk doldurdu

Öztürk Serengil'in sahibi bulunduğu "Serengil Plâk" Şirketi üç yeni plâk daha piyasaya çıkardı. Plâkların ikisini Ajda Pekkan, üçüncüsünü de Öztürk Serengil doldurdu.

Ajda Pekkan'ın plâğa okuduğu yeni şarkıları "Moda Yolunda", "Seviyorum", "İlkokuldayken" adlarını taşıyor. Öztürk Serengil'inki ise "Cezmi Band 007, 5" ile "Tak tak tiki tiki tik tak."

AJDA PEKKAN

Serengil'den çıktı" dedikleri bu iki plak, kimi kaynaklara göre, Öztürk Serengil'in, para kazandırmasına rağmen çok zamanını alan plak şirketini tasfiye etmek istediği için, kimi kaynaklara göre ise, Fecri Ebcioğlu'nun yazdığı şarkı sözlerine karşılık Serengil'den pek para alamayıp başka alternatifler araması yüzünden Odeon firmasına aktarılır. Ajda Pekkan, sinemayı tamamen ardında bırakıp temelli olarak müziğe döner; ona kapılarını açan Regal'le çalışması birkaç yıl içinde süreklilik kazanır. Ardından *Moda Yolunda* ve *İlkokulda Tanışmıştık* adlı plaklar yakın aralıklarla piyasaya sürülür. İşin kolayına kaçan Ebcioğlu'nun, el altında bulunan Marc Aryan ve Patricia Carli şarkılarını elden geçirerek hazırladığı bu plaklar beklenen ilgiyi görmez. Bunun başlıca nedeni, şarkıların asıl sahipleri tarafından kendi sözleriyle ya da başka sözlerle söylenmiş olmasıdır. Marc Aryan "Moda Yolunda"yı olduğu gibi tekrar ederken, Patricia Carli, Sezen Cumhur Önal'ın sözleri ile "İlkokulda Tanışmıştık" adlı şarkıyı "Boğaziçi"ne çevirmiştir. Yabancı şarkıcıların Türkçe olarak söyledikleri şarkıların hâlâ büyük bir ilgi topluyor olması, Ajda Pekkan'ın şarkılarının gölgede kalmasına neden olur. Plakların yeteri kadar satmamasının bir başka nedeni ise, müzik piyasasının Ajda Pekkan'ı bir sinema oyuncusu olarak görmesi ve yaptığı plaklara bir tür fantezi gözüyle bakıyor olmasıdır. Öyle olduğu için de Odeon, bu plaklar için ter dökmemiş ve piyasaya verdikten sonra işi oluruna bırakmıştır.

Odeon işi oluruna bıraksa da, Yeşilçam, Ajda Pekkan'ın bu plaklarıyla ilgilenmeyi ihmal etmez. Çoğu filminde genç yıldıza şarkı söyleten Yeşilçamlı yapımcılar, elde hazır plaklar olduğunda da fırsatı kaçırmazlar. *Avare Kız* filminde, Pekkan'a başka bir ses ile "Ağla Gitar..." ve "Çatılmış Kaşlarınla..." adlı şarkılarda *playback* yaptıran Ülkü Erakalın'ın aksine, Orhan Aksoy, *Erkek Severse* adlı filmde, Ajda Pekkan'a kendi şarkısı olan "Seviyo-

rum"u söyletir. *İlkokulda Tanışmıştık* adlı plağın diğer yüzünde yer alan bu şarkı, Ediz Hun'u kendisine âşık etmeye çalışan Ajda Pekkan'ın elindeki en büyük silah olacak, ama artık Pekkan'a "ezeli ve ebedi ikinci kadın" rolünü uygun bulan Yeşilçam'da bu da bir işe yaramayacak, sonunda Ediz Hun, Filiz Akın'a yar olacaktır.

1966 yılının ikinci yarısında, sinema yaşamını ardında bırakan Ajda Pekkan tamamen müziğe dönmeyi ciddi olarak düşünmeye başlar. Bir yıl önce Adana'da çok tatsız bir sahne tecrübesi yaşamıştır. Basının "Çürük domates yağmuruna tutuldu, çürük yumurta atıldı" ve benzeri haberlerinin ardından, "sinema ve müziği birlikte yürütebilirim" düşüncesinden vazgeçmiş ve sahne işini bir zaman için bir kenara bırakmıştır. *Affet Sevgilim* adlı filmde yine şarkılarla işi götürür. Bu filmden sonra, bir yıl önceki Adana seferinin başarısızlığı yüzünden ertelediği planlar üzerinde yeniden kafa yormaya başlar. *Affet Sevgilim*'de, Luigi Tenco'nun "Ho Capito Che Ti Amo" ve Los Gemelos Del Sur'un "Una Mentira Piadosa" adlı şarkılarını orijinal dillerinde seslendirir. Artık sinema işini askıya alıp, **müziğe dönüş** yapma vaktinin geldiğine ikna olmak üzeredir. Hâlâ iyi para kazandığı Yeşilçam'ı bir çırpıda terk etmeyi düşünmez elbette, ama bu maddi kaybını karşılayacak bir sahne teklifi ile karşı karşıya kaldığında da tereddüt etmeyecektir kuşkusuz.

Genç yıldızın beklediği teklif ekim ayında, "gazinocular kralı" olarak kabul edilen Fahrettin Aslan'dan gelir. Aslan, geçmiş müzik yaşamı hakkında hiçbir şey bilmediği bu sinema yıldızına, assolisti Zeki Müren'in ısrarları sonucu teklifini yapar ve onu **Taksim'deki Maksim** Gazinosu'na transfer eder. Ekimin son haftasında, Ajda Pekkan, Gönül Yazar'ın itirazlarına rağmen "assolist altı" pozisyonunda sahne alır; bu sefer her şey bambaşkadır. Adana hikâyesini tamamen unutan basın artık büyük bir başarıdan söz etmeye başlamıştır. Bazı

Müziğe dönüş

Ajda Pekkan, Suat Sadıkoğlu yalısındaki bir film setinde, elinde, "Avrupa'dan gelmiş kutu birası" ile *Ses* muhabirine müziğe geri dönme planlarından söz eder.

Eylül 1966 tarihli *Ses* dergisinden:

"... Ben tekrar şarkı söylemek istiyorum. Hani bir gazinoda, Adana'da söylemiştim de hep aleyhime yazmıştınız. Şimdi iyi bir yerde söyleyeceğim. Ama korkuyorum, ya benim aleyhimde yazıp alay ederseniz? Sonra acaba film artistliğine zararı olur mu şantözlüğün? Bence olmaz ama yerli filmcilerin neye kızacağı belli olmaz. Şimdi sokağa çıkalım da hem gideriz, hem konusuruz..."

İşin sokak kısmını da muhabirden dinleyelim:

"Kapıya indik, Semiramis ve annesi evde kalmıştı. Uzun kuyruklu bir arabanın şoförü Ajda'yı görür görmez yıldırım gibi geldi, sert frenler yaptı, kapıyı açtı: Buyur ablacığım dedi. Ajda bindi, biz de bindik. Tam yirmi metre ötede, durun bankadan para alacağım, sen de yanıma gel diyerek beni aldı. Karşıya geçtik. 400 lira çekti. Tanıdıkları için hüviyet istemediler. Ortaköy'deki Suat Sadıkoğlu'nun yalısına kadar şarkı söylemek veya söylememek konusu etrafında konuştuk. Fotoğraflarını çektik. Öğle oldu. Bize hâlâ halk ne der, seyircilerim ne der, diye soruyordu. Ne dersiniz, acaba Ajda, tekrar şarkıcı olsun mu?"

Pekkan, bir yıl sonra kararını verecek, müziğe görkemli bir dönüş yapacak ve buna ne "halk"ın, ne de "seyirciler"in bir itirazı olacaktır.

Taksim'deki Maksim

5 Kasım 1966 tarihli *Ses* dergisinden:

"Ajda Pekkan'ın en büyük arzusu sesinin güzelliği ile şöhret yapmaktı. Büyük ses yıldızları, dünyada en çok gıpta ettiği, kıskandığı sanatçılar olmuştu. Sinema oyunculuğunu hep şöhrete giden bir yol, daha doğrusu ses artistliğine giden bir vasıta olarak görmüştü. 1963'ten bugüne kadar düzinelerle film çevirdi, fakat hiçbir zaman sinemada iddialı olmadı, sinema oyunculuğunu benimseyemedi. Geçen akşam, büyük kararını verip şarkı söylemek üzere içkili gazinonun sahnesine çıkmak üzereyken salaş kuliste, kontrplaklı makyaj odasında saçlarını tararken bir görmeliydiniz onu. Kardeşi Semiramis ile dua ediyorlardı, elleri ayakları titriyordu. Heyecandan bayılacak gibiydi. Ses artistliği, sinema artistliğinden daha sükseli veya daha fazla para getiriyor olmalı diye düşündüm. Başarıyı, şarkıyı söylediği anda karşısında görüyor, alkışları hemen dinleyebiliyordu. Para ise, perdenin mütevazı bir şöhreti için küçümsenmeyecek kadar dolgundu... Biz şimdi Ajda'nın şarkıcı olmasındaki büyük veya küçük sebepleri bir yana bırakıp sahnede söylediklerini dinleyelim. 'Halimem', 'Gece Karanlık', 'Bir Gün Sana Döneceğim', 'İlkokulda Tanışmıştık', 'Mühür Gözlüm', 'Niksar'ın Fidanları', 'La Playa...' Ajda sahnede yirmi dakika kalıyordu; kırk günlük kontratım var, her gece peşin olarak 2.000 lira alıyorum diyordu. Dakikası 100 liraya, saati 6.000 liraya geliyordu. Ajda hiçbir filminden bu parayı alamazdı, şarkı söyle-

mekle bir bakıma akıllıca bir iş yapmıştı. Ama, yerli film prodüktörleri, başka bir mesleği icra eden hanımlara hatta beylere çok kızarlar. Böyle bir hareket onların nazarında bir nevi affedilmez ihanettir. Bakalım sinemadaki şansı bundan sonra ne olacak Ajda'nın?"

27 Kasım 1966 tarihli *Milliyet*'in *Hafta Sonu* ilavesinden:

"Beyazperdemizin vamp oyuncularından Ajda Pekkan kendisine dolgun bir ücret karşılığında gazinosunda şarkı okumasını teklif eden gazino sahibinin isteğini geri çevirmemiş ve oyunculuğun yanı sıra sahneye de geçivermiştir. Bir süre önce Adana'ya şarkı söylemek için giden Ajda Pekkan, daha ilk seansında falso vermiş ve Adana'ya gitmesiyle, İstanbul'a dönmesi bir olmuştu. Fakat bu seferki denemesinde okuduğu gazinonun müşterilerini memnun eden genç kadın bu meslekte dikiş tutturacağını ortaya koymuştur. Gecede bin liranın üstünde bir para alan Ajda Pekkan, sinemadaki bir aylık kazancını şarkıcılığıyla bir haftada çıkartmaktadır. Bu gidişle Ajda Pekkan, sinemaya sırtını çevirirse şaşmamak doğru olur..."

Ne olacaktı ki? İhanetse ihanet. Zaten yapılan iş sevilmiyor, üstelik o kadar da kazandırmıyordu. O zaman kim takardı ki "başka bir mesleği icra edenlere kızanları?" Hem bu "başka meslek"te de "artist" olarak kalmaya devam ediyordunuz, "sinema artisti" olarak değil ama "ses artisti" olarak.

muhabirler, Pekkan'ın sahneye geçişini "Yeşilçam bir kurban verdi" şeklinde değerlendirse de, büyük çoğunluk olup biteni, Zeki Müren'in de desteğiyle alkışlarla karşılar. Ajda Pekkan, artık "bir şarkıcı" olarak resmiyet kazanmıştır.

Sahnelere geçme kararının gecikmesine yol açan Yeşilçam prodüktörleri, şarkıcılığının resmiyet kazandığı bu ilk günlerde Ajda Pekkan'a tavır almazlar neyse ki; hatta aksine, bu görkemli başarı öyküsünün hiç olmazsa bir bölümünü filmlere transfer etmeye gayret ederler. (Çekim aşamasındayken adı "Günahsız Fahişe" olarak öngörülen) *Günah Çocuğu* adlı film Pekkan'ın sinemayı ve sahneyi, en azından bir süreliğine birlikte götüreceği konusunda ipucu vermekle kalmaz, aynı zamanda Maksim sahnelerinin getirdiği başarıyı da destekler. Daha çok konusuyla basının dikkatini çeken film çekim sırasında da ilgi toplar. Gazete ve dergilere göre, "filmin, tesadüflere dayanan dramatik bir çatısı" vardır. Bu çatıya göre, "Salih Güney'in babası Ekrem Bora, annesi de Ajda Pekkan'dır. Güney, annesinin randevuevi çalıştırdığını bilmiyordur. Genç adam, bir gün bu randevuevinde annesi Ajda Pekkan'la karşı karşıya gelince çılgına döner. Ve hemen annesinin jigolosu Gürdal Onur'u öldürür... Katil ve bir günah çocuğu olan Güney'i yargılayacak savcı da babası Ekrem Bora'dır. İşte filmin hikâyesi bu olaylar zinciri üzerine kurulmuştur..." Ajda Pekkan ve "sermayeleri Tahiye Salem, Ceyhan Cem, Meral Küçükerol," daha film vizyona girmeden manşetlere çıkarlar. Film, her dönemde tabu sayılan bir konuyu ele aldığı için zaten yeterince ilginçtir. Dört güzel kadının rol aldığı "randevuevi sahneleri" ise, basının çok da sık karşılaşabileceği sahnelerden değildir doğrusu; çoğu bu fırsatı "Ajda Pekkan randevuevinde" başlıklarıyla duyurur. Bütün bunların üzerine, Pekkan, çekimler bittikten sonra filmin yönetmeni Ülkü Erakalın'dan, konusu gereği doğrudan doğruya kendisini hedef alan filmin adının değiştirilmesini ister. Üzerine zorla yapıştırılan "vamp oyuncu" kimliğini ardında bıraka-

rak "sahnelerin hanımefendi sanatçısı" olmaya çabalarken, "günahsız" da olsa "fahişe" olarak anılmak istemez. Gerek Erakalın, gerekse filmin yapımcıları, Pekkan'ın bu isteğini geri çevirmezler. Üstelik, babası tarafından yargılanan bir "günah çocuğu," seyredenlere bir "fahişe"den çok daha fazla gözyaşı döktürecektir.

Kasımda, hazırlıkları biten *İki Yabancı* adlı plak verilir piyasaya. Şarkıcının, Maksim'deki repertuvarına "Gece Karanlık" adıyla aldığı bu şarkı, plak yapılma aşamasında değişikliğe uğrayarak "İki Yabancı" adıyla yayınlanır. Frank Sinatra'nın "Strangers In

İki Yabancı

Fikret Şeneş ile 29 Mayıs 2004 tarihinde yapılan özel görüşmeden:

1966 yılının yaz ayları. Fikret Şeneş, dönemin en popüler "yazlığa çıkılan" mekânlarından Villa Zarif'te tatilde.

"... Şişman bir adam vardı Aslan Bey, Villa Zarif'in altında onun kulübü var. Bahçede, açık, güzel bir yer. O yaz Tanju Okan çalışıyordu orada. Bir gün pat diye Tanju geldi yanıma. Ben onu Erol'la (Büyükburç) çalıştığım dönemden tanırdım... Elinde bir plak, Frank Sinatra'nın *Strangers In The Night*'ı, buna sen Türkçe sözler yazacaksın, diyor. Ben hep İngilizce yazmışım o güne kadar. Ne Türkçe'si, deli misin sen, dedim. Derken bana bir de pikap getirdi. Sen bunu dinle, dedi. Başladım yavaş yavaş dinlemeye. Şarkıya bayılmadım ama Tanju ve Aslan öyle üstüme geldiler ki, allah allah dedim, bu iki yabancı amma da bastırdı yahu dedim... Şarkının adı böyle çıktı. Sonra baktım Türkçe sözler yavaş yavaş gidiyor. Tanju geldi, yazdıklarımı gösterdim, ay harika olmuş dedi, şarkıyı kaptığı gibi aşağı indi, çalışmaya başladı. Sonra da her gece orada söylemeye başladı. Fecri de (Ebcioğlu) her gece orada, Tanju'yu dinlemeye geliyor... Böyle giderken, bir baktık ki Fecri Ajda'ya aynı şarkıyı yapmış, adını da benim gibi 'İki Yabancı' koymuş..."

Ajda Pekkan, yeni bir dönemi, çok çok sonra kendisine Superstar'lık yolunu açacak olan Fikret Şeneş'ten gasp edilen bir şarkı ile açmışmış meğer.

The Night" adlı bu çok ünlü şarkısını, bir önceki yıl Herve Vilard da "Etrangers Dans La Nuit" adıyla Fransızca olarak söylemiş, bu da, İngilizce şarkılardan çok İtalyanca ve Fransızca şarkılara düşkün olan Fecri Ebcioğlu'nun kararını etkilemiştir. Ünlü söz yazarı, bu şarkının, Ajda Pekkan'ın yeni "müzik seferi"nde bir lokomotif işlevi göreceğini düşünmektedir. Hem Pekkan ve Ebcioğlu, hem de plağı yayınlayan Regal, Ajda Pekkan'ın bu plakla birlikte yepyeni bir başlangıç yaptığının üzerinde ısrarla durarak, daha önceki plakları yok sayma pahasına da olsa, *İki Yabancı*'yı "Ajda Pekkan'ın ilk plağı" olarak sunarlar piyasaya. Muhtemelen, "Ya daha önceki plaklar?" gibi bir soruyla karşılaşıldığında, "Regal'den ilk plağı demek istiyoruz," gibi esnafça bir tavrı hazırda tutarak girişilen bu kampanya, plağın daha yayınlandığı ilk gün meyvelerini almaya başlar. Plak, başta eleştirmenler olmak üzere herkesi çok şaşırtır. Pekkan şarkısını, daha önceki plaklarında rastlanmadık ölçüde "iyi" söylemiştir... Plağın ilgi gördüğünü, çok satmaya başladığını gören Regal yöneticileri, çalışmalarına başlanmış olan ikinci plak projesine hız verirler. Ajda Pekkan'ın sahnede orijinal dilde söylediği Marie Laforet'in "La Playa"sı ile Ebcioğlu'nun çok sevdiği Herve Vilard'ın "J'ai Envie"si ikinci plak için seçilmiş şarkılardır. Yıl bitmek üzereyken, bu ikinci plak da tamamlanıp satışa sunulur. Regal, plağın çıkışını, aralık ayının hemen başında gazetelere verdiği ilanlarla da destekler: "Ajda Pekkan Bombası: Türkçe sözlerini Fecri Ebcioğlu'nun yazdığı melodileri, **Durul Gence** 5 çaldı..." Ajda Pekkan, hayatında yeni bir dönem açma konusunda kesin kararlıdır ve bu kararını da son hızla uygulamaya koymuştur.

"Ay-Yıldız'ın Perlotex model sutyenleri kadınların bir numaralı tercihi" olur; "Taft Hair Spray, saçlarımızın tuvaletini" korur; "Sovyetler'in Ay roketi Luna 9 Ay'a ilk yumuşak inişi" yapar; "Türk sinemasında, düşündüklerini daima özel bir anlatım şekli ile ve değişik yönden sunmaya dikkat eden rejisör Metin Erksan, *Sevmek Zamanı* adlı bir filme" başlar; "Beatle tipi saç

Durul Gence

Yener Süsoy'un TRT'de yayınlanan 15 Şubat 1988 tarihli "Laf Lafı Açar" programından:

Programın konuklarından biri de Durul Gence'dir. Gence, Pekkan ile ilk karşılaşmasını anlatır.

"1966 yılında İstanbul'da bir gece kulübünde çalışıyoruz; Erkut Taçkın ve ben. Deniz kıyısı bir gece kulübüydü bu; deniz kıyısında kurulmuş ve dolayısıyla o zamanın sanatçıları sık sık buraya gündüzleri gelir, eğlenirlerdi kendi aralarında, Zeki Müren başta olmak üzere... Bir gün yine prova yapıyoruz burada, kulübün sahibi rahmetli Adem Bey nezaketle yanımıza geldi ve dedi ki bize, 'Durul Bey, Ajda Hanım aramızda, Zeki Bey de rica edi-

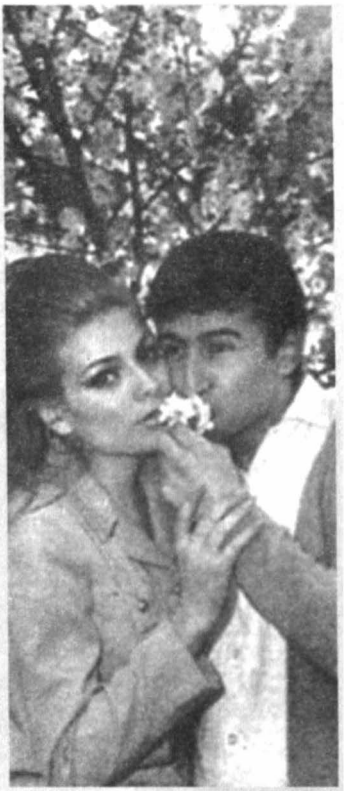

yorlar bir şarkı söylemesini, acaba siz de kendisine eşlik eder misiniz?..' O zamanlar biz de, Ajda' nın Adana'daki bir konserde başarısızlık olayını duymuşuz; acaba öyle miydi, böyle miydi diye biz de merak ediyoruz. Peki, tabii dedik memnuniyetle. Ajda gayet nezaketli bir şekilde, gayet önüne bakarak, çekingen bir şekilde geldi yanımıza ve 'All Of Me' adlı bir parça o yıllarda çok modaydı, onu söyleyeceğim dedi. Şarkıyı ezberlemiş; tonunu tespit ettikten sonra şarkıya başladık. Başından sonuna kadar hatasız, çok da iyi bir şekilde bitirdi parçayı. Zeki Bey yerinden kalktı, geldi, yanaklarından öptü; tebrik ettik hepimiz, işte dedik, öyle anlatıldığı gibi değilmiş, siz bu işi gayet güzel yapıyorsunuz..."

uzatıp, Beatle ritmi ile çalıp söyleyen Erkin Koray Dörtlüsü, Almanya'dan bir bascı" getirir; "şehrimizde verdiği konserlerde büyük ilgi gören Marc Aryan, Yapı ve Kredi Bankası'nın ikramiye çekilişinde de hazır bulunup bir konser" verir; "Hüseyin Baradan'ın eşi Hayriye Baradan, adı kocası ile sık bir şekilde anılmaya başlanan dansöz Semra Yıldız'a çekil aradan" der; "her genç bayanın, her erkeğin kolonyası Roger & Gallet, gençlik ve tazeliğini muhafaza etmek isteyen herkesin çantasına" girer; "Yıldızcolor Otomatik Renkli Fotoğraf Stüdyosu, fotomodellik yapacak bay, bayan ve küçük çocuklar aramaya" başlar; "Turistik Pereja, turistleri memnun eden yegâne kolonya" olur; "çamaşır günü, Arçelik sayesinde, neşe ve huzur gününe" döner ve "komedi filmlerinin Türkiye'deki rakipsiz rejisörü Hulki Saner, *Çamaşırcı Güzeli* filminde, seyircileri rüyalar âlemine götürecek tamamen renkli sahnelerde Ediz Hun ve Türkan Şoray'ı benzeri olmayan sevişme sahnelerinde takdim" ederken, Ajda Pekkan, bir yıl daha "siyah-beyaz" filmlere talim edecek ve *Harun Reşid'in Gözdesi*'ni müteakiben Yeşilçam sayfasını tamamen kapatacaktır.

"Kolay ve zevkli giyim markası Titiz, keten etek ve elbiseleri, keten tayyör ve ceketleri, fular ve jerse bluzları, helanka ve keten pantolonları ile İstiklal Caddesi, No: 108, Beyoğlu adresinde müşterilerini" bekler; Coca-Cola, yeni reklam kampanyasında, "şiş köfteli pilav ve buzlu Coca-Cola'yı birlikte denemeyi" önerir; "ilmi esaslı şampuan Neopon, saçı ve baş cildini koruyarak temizler, baş cildini kurutmadığından kepek teşekkülünü ve fazla yağlanmayı önler"; "Vakko, mevsim sonu indirimi kavramını Türkçe'ye dahil" eder; "Küçük yaralar için, sıhhi şartlar altında ayrı ayrı kesilip ambalajlanmış, cepte taşınabilen Hansaplast Strip, kanı durdurur, yaranın mikrop almasını, iltihaplanmasını önler, bir an önce kapanmasını sağlar" ve "Reşat Nuri Güntekin'in, elli iki yıllık Türk film tarihinde eşi görülmemiş bir başarıyla ve iki devre olarak filme çekilen en büyük eseri *Çalı-*

kuşu" vizyona girerken, Regal ve Ebcioğlu imzalı plaklar yağmur gibi yağacaktır.

1967: Gece Karanlık Eller Birleşmiş

"Batman-İskenderun petrol hattı" açılır; "Cemal Gürsel, Amerika başkanı Johnson'ın gönderdiği özel uçakla tedavi olmak üzere Amerika'ya" gider ve "Suudi Arabistan Kralı Faysal İbni Abdülaziz al Suud yurdumuza" gelirken, dergi ve gazeteler, yeni bir yılı her zamanki gibi bir önceki yıl olup bitenlerin dökümünü yaparak, listeler hazırlayarak karşılar. Ajda Pekkan hazırlanan müzik listelerinin hiçbirinde henüz yoktur. Bir önceki yılın listeleri, Ayten Alpman, Ay-Feri, Tülay German, Ayla Dikmen, Rüçhan Çamay, Lamia, Gönül Turgut, Birsen Armağan ve benzeri isimlerle doludur. Gerek basın, gerekse bu listede yer alan isimler, Pekkan'ın çok kısa bir süre içinde bu listelerin tepesine kurulacağından henüz habersizdir. 1966'yı 1967'ye bağlayan gece; "yılın şantözü seçilen Ay-Feri, adı Gel olan kulüpte eşi Selçuk Kahraman ile mantı tabaklarını kaşıklar" ve "yılların Ayten Alpman'ı, üzerinde İsveç'ten getirdiği elbisesiyle çalıştığı yerde duygulu şarkılar söyler"ken, Ajda Pekkan müzik piyasasını altüst etmek için büyük bir şevkle çalışmalara başlamıştır bile. Pekkan'ın bu şevkini, çocukluğundan beri tanıdığı Erkut Taçkın'ın basına yaptığı açıklamalar bile kırmaz. Bir önceki yılın son günlerinde, Pekkan-Taçkın tanışıklığı, çocukluk günlerindeki çizgisinden saparak başka bir yöne kaymış, ancak yaşamını tamamen değiştirecek kararlar arifesindeki genç yıldız, ilişkinin bu yeni şeklinden hoşnut kalmayarak Taçkın'a sırtını dönerek kendini çalışmalara kaptırmıştır. Ne var ki adı, "müzik dünyasının en çapkını"na çıkmış olan Erkut Taçkın, görmeye alışık olmadığı bu tavır üzerine sinirlenerek "ben terk ettim" anlamına gelen açıklamalar yapmaya girişir. "Ajda hâlâ peşimde dolaşıyor"dan, "Ajda gibi kadınların benim haya-

tımda on beş günden fazla yeri yoktur"a kadar giden bu açıklamalar yapılırken, genç yıldız gazetecileri etrafına toplar ve onlara hem *İki Yabancı*'nın üzerinden çok geçmeden yayınlanmış Regal etiketli ikinci plağı *Dönmem Sana/İlk Aşkım*'ı tanıtır hem de "Almanya'dan bir teklif" aldığını açıklar: "Benim plaklarımı Alman televizyoncuları Almanya'da dinlemişler. Köln televizyonunda çalışan bir Alman radyo röportajcısı kalkıp memleketimize gelmiş. Önce Altan Öymen'i bulmuş, sonra Ergin Arman'ı... Üçü birden evime geldiler. Alman beni görünce, 'Sizin yalnız sesiniz değil, kendiniz de çok güzelmişsiniz,' demesin mi?.." Adamın milliyeti net, şahitler sağlamdır. Pekkan'ın anlattıklarına bakılırsa, evde başlayan görüşmeler Maksim'de devam etmiş ve Pekkan'ı sahnede seyreden Almanya'daki adamımız, "Schön, wunderschön, prima," nidalarından sonra teklifini yapmıştır: "Köln radyo ve televizyonunda bir seansa çıkar mısınız?" Teklif kabul edilir, gazetecilerin çağrılarak durumun onlara da izah edilmesinin nedeni budur zaten. Ajda, Köln televizyonuna çıkacaktır, üstelik talep edilen on bin marklık ücret de kabul edilmiştir. (Kimi basının, coğrafya kitaplarımıza gönderme yaparak "Kolonya" adıyla andığı) Köln televizyonu, ya da en azından buraya mensup bu "televizyoncu-röportajcı," Ajda Pekkan konusunda hiçbir fedakârlıktan kaçınmamıştır.

Ciddi gibi gözükmesine rağmen, bu teklifin arkası gelmez. Ama Ajda Pekkan, yurtdışında bir şeyler yapmaya, bu teklifle birlikte karar verir. İşleri, memlekette biraz daha sağlama aldıktan sonra, bu konuyu da gündemine alacaktır. İşin Almanya tarafı olmasa da, Türkiye tarafı hâlâ sağlamdır; üstelik daha da sağlamlaştırmak için çalışmalar sürmektedir. Nisanla birlikte, Ajda Pekkan'ın yeni bir plak hazırlamaya başladığı duyulur. Pekkan, yine Fecri Ebcioğlu ile birlikte bir plak yapacağını söyler. Bu yeni plak için şarkılar bile seçilmiştir: Andy Williams'ın seslendirdiği "Charade" ve Tony Del Monaco'nun şarkısı

"Con L'Aiuto Del Tuo Amore" şarkılarıdır bunlar. Çok değil, bir-iki hafta içinde, ilk şarkı "Saklanbaç," ikinci şarkı "Oyalama Beni" son halini alacak ve stüdyoya girilecektir. Stüdyoda Pekkan'ı bekleyen, her zamanki gibi Durul Gence'dir, ama bu sefer durum bir parça farklıdır. Pekkan-Gence ilişkisi bir başka boyuta evrilmiştir. Pekkan'ın, "Ne yapayım, o da müzisyen ben de. Zaten onun da babası deniz subayı idi benim babam da... Taa çocukken ailelerimiz birbiriyle tanışır, görüşürdü..." dediği Durul Gence, sahnede ve plaklarda eşlik ettiği sanatçıya karşı artık bambaşka hislerle doludur, üstelik bu hisler karşılıksız da değildir. Pekkan-Gence'nin birlikte çektirdiği fotoğrafların gazeteleri süslediği bir dönemde yayınlanan plak kısa zamanda herkesçe benimsenir. Regal, üçüncü plakla yine başarıyı yakalamıştır.

Bu plaktan sonra, sahne tekliflerinin sayısında da ciddi bir artış olur. Artık sahnesini Pekkan'a açmak isteyen yalnızca Maksim değildir. Son plak *Saklanbaç* da listelere girince, Batı müziği ile dönen kulüplerin Pekkan konusundaki kararsızlıkları ortadan kalkar ve şarkıcının peşine düşerler. Tekliflerin en parlağı Batı Kulüp'ten gelmiştir. Pop müziğinin kalesi sayılan böyle bir yerde sahneye çıkmak, Pekkan ve ekibi tarafından öteden beri istenen bir şeydir. Temmuzun gelişi ile birlikte bu da gerçekleşir... Batı Kulüp'teki sahne çalışması, işin başında bu anlamda da dikkati çeker: Ajda Pekkan "artık tam bir Batılı"dır. Basının büyük bir kısmı, şarkıcının böyle bir yerde sahneye çıkışının ne anlama geldiğini özellikle vurgular.

Dedikodulara, söylentilere, kavgalara doymayan basın, bir de Zeki Müren davası açar. Müren'in, Ajda Pekkan'a Maksim kapılarını açan isim olması üzerine basın, işin içinde herhangi bir mantık ya da tutarlılık aramadan, durumdan hemen bir Pekkan-Müren aşkı ya da ilişkisi yaratır. Bu söylentilerden, Pekkan'dan çok Zeki Müren rahatsız olur. İzmir Fuarı çalışmasını bitirip dönmek üzereyken, etrafını çevirerek bu konuda kendi-

sini sıkıştırmaya kalkan gazetecilere son derece **net açıklamalarda** bulunan Müren, onlara, böyle bir ilişkinin mümkün olmadığını anlatır.

Basının Ajda Pekkan'a duyduğu ilgi, yıldızın son filmi **Harun Reşid'in Gözdesi** ile doruğa çıkar. Artık Yeşilçam'a tamamen boş verdiği sanılan yıldızın herkesi yanıltarak yeni bir filme başlaması, basın için tek başına bile yeterince önemli bir karardır. Ama Atıf Yılmaz'ın yönetiminde "Horasan valisinin kızı rolünde oynayan" Pekkan'ın neredeyse tüm film boyunca yarı çıplak bir halde göründüğünün öğrenilmesi üzerine, filmin seti iyice kalabalıklaşır. Çekmekte olduğu filmi "çok masraflı, spektaküler bir film, zengin dekor, zengin kostüm, güzel müzik, güzel danslar, eğlendirici, oyalayıcı bir entrika filmi" olarak tanımlayan Atıf Yılmaz'ın, hem seti kalabalığa boğan basınla hem de Ajda Pekkan'la başı derttedir. Pekkan, eski Pekkan değildir artık. Her ânı dolu, oradan oraya koşturan biridir; onu sette tutmak hiç de kolay değildir doğrusu. Filmde ağırlıklı bir yere sahip olan "hamam" sahneleri çekilirken Yılmaz-Pekkan arasındaki ilişki kopma noktasına gelir. Bu sahneler sırasında, Pekkan, kimseye görünmeden setten kaçar. Bu kaçış sonrasında yapılan açıklama ise şöyledir: "Çalıştığım gazinonun patronu bana hamama sakın girme dedi, rutubetten sesim kısılırmış, öyle olursa da sahneye çıkamam..." Sinema-sahne rekabeti, hiç kimsenin tahmin edemeyeceği bir biçimde çıkmıştır tarafların karşısına. Bir yanda filmini tamamlamak isteyen bir yönetmen ve yapımcı, öte yanda ise solistinin sesine ihtimam gösteren bir gazino patronu vardır. Taraflardan biri de, işin nasıl çözülebileceği ile ilgileneceği yerde, tutup solistine "seti terk et" emri verir. Ama bu hareket Pekkan'a pahalıya patlayacaktır. Faturanın bir kısmı hemen ve "2.500 lira" tutarında kesilir. Film şirketi, "Hamam sahnelerinin çekimi engellenmiş ve zarara uğramış bulunmaktayız," diyerek, bu rakamı Pekkan'ın alacağı ücretten düşecek; faturanın geri kalanını ise daha uzun vadede kesecektir. Yeşilçam,

Net açıklama

30 Eylül 1967 tarihli *Ses* dergisinden:

"... Zeki Müren, bütün bu dedikodular ve haberler yalandır dedi... Ajda Pekkan ile gizlice nikâhlanıp balayılarını da Monte Karlo'da geçireceklerine dair çıkarılan haberleri tekzip eden Müren, bunlar birtakım gazetecilerle Ajda'nın marifetleri demekten kendini alamamıştır. Ajda ile çekilen samimi pozları için de; kendisini himayeme almış durumdayım, ilgimin gönül işleriyle hiçbir şekilde alakası bulunmamaktadır dedi... Ajda ise bu konuda hiç konuşmamış, sadece gülmüş ve benim hiçbir şeyden haberim yok demekle yetinmiştir..."

Aşağıdaki fotoğraf da, Pekkan'ın hiçbir şeyden haberinin olmadığı bir sırada çekilmiş fotoğraflardan biri olsa gerek. Bu "samimi poz," kartpostal olarak da yayınlanmış ve yıllarca dükkânları ve evleri süslemişti.

Harun Reşid'in Gözdesi

Lale Belkıs'ın *İpek Çoraplar* (Doğan Kitap) adlı kitabından:

"...Her zaman çok sevdiğim ve beğendiğim Ajda ile *Harun Reşid'in Gözdesi* filmini yapmıştık, çok da iyi arkadaş olmuştuk. Filmin çekimleri Yerebatan Sarayı'nda olmuştu. Ajda rol icabı benim esirimdi ve ben onu kırbaçlıyordum. Fakat tam bu esnada bizi gülme tutuyordu. Atıf Bey'den bu yüzden okul çocukları gibi bayağı azar işitmiştik. Filmin dekoratörü olan Duygu Sağıroğlu, 'Ne var Allah aşkına, bize de söyleyin, biz de gülelim,' diyordu. Oysa söylenecek hiçbir şey yoktu. Bizim aramızdaki bir elektrikti. Onu çok severdim. Çoğu şarkıcının onu örnek aldığı saklanamaz, ayrıca çok da taklit edenler oldu Ajda'yı. Gelmiş geçmiş en önemli şarkıcılardan biridir o. Bizi birbirimize çok benzetirlerdi, hatta kardeş zannedenler bile olmuştu. Bu benzerliği bir ara Regal şirketiyle arası açılan Ajda'ya sesimle de rakibe olarak çıkarmak istediler... Fecri hemen bir şarkı yazdı... 'Ben Senden Gencim.' Patricia Carli'nin şarkısıydı. Bayağı da güzel oldu, benim tarzım değildi..."

Regal ve Ebcioğlu, bu filmden birkaç yıl sonra kendilerini terk edecek, Philips ve Fikret Şeneş ile çalışmaya başlayacak olan Ajda Pekkan'ı cezalandırmak ve bunun için de ilk mankenlerimizden Lale Belkıs'ı kullanmak istemiş. Belkıs, o günkü "heyecan"a yeniden kalemini kaptırmış olmalı ki, "Bu benzerliği..." diye başlayan cümlesini toparlayamamış; derdini anlatmış ama toparlayamamış. İşin "kırbaç" kısmında da bir karışıklık var gibi; o filmde Pekkan bol bol ("erdem"le ya da değil) kırbaçlanıyordu ama bunu yapan Belkıs değil, köle tüccarlarıydı.

4 Kasım 2001 tarihli *Radikal İki* gazetesinden:

"... Film, neredeyse üç-beş metrekarelik bir alanda çekilmiş gibi duran savaş sahneleri ile başlıyor. Harun Reşid'in (Tuncer Necmioğlu), çıkan isyanı bastırmak üzere Horasan'a gönderdiği komutan (Turgut Özatay), bu kadar işin arasında, Horasan valisinin kızına (Ajda Pekkan) da tecavüz (film iğfal diyordu) eder. Vali kızı Dilara (ya da Dilaram; oyuncular bir öyle bir böyle sesleniyorlardı ona), tecavüzden hemen sonra, orada bulunması için bir sebep olmayan (filmin devamında, rekabet halindeki bu iki adamın asla aynı yere ya da aynı göreve gönderilmediğini öğreniyoruz çünkü) Harun Reşid'in oğlunun yardımı ile kaçar, kaçar... ve köle tüccarlarının eline düşer. Köle pazarlarında açık artırma ile satışa çıkarıldığında boynunu büküp kaderine razı olacak diye düşüneniz varsa yanılıyor. Gururundan bir milim bile feda etmiyor Dilara; tüller içinde yarı çıplak pazarlanmaktayken, kendisine dokunan adamları zincirleriyle yerlere seriyor, sahibinin işine engel olduğu için kırbaçlandıkça kırbaçlanıyor. Ne gam, gururun fazlası sarayın kapısının açılmasına sebep oluyor sonunda. Komutanımızın karısı Lale Belkıs, hiç inandırıcı olmayan bir sebep (ki bazen, herhangi bir sebep de olmayabiliyor bu filmlerde) ileri sürerek Dilara'ya talip oluyor ve, 'Kızım marifetlerin ne?' sorusunu takip eden bir-iki göbek hareketi ve arkasından patlatılan bir 'aranjman' sonrası, iki bin beş yüz altına onu satın alıyor..."

artık Ajda Pekkan'ı "bir sinema artisti olarak" tamamen unutmak gerektiğine karar verecek ve ("konuk oyuncu" olması dışında) kapısını bir daha pek de sık çalmayacaktır.

Aslında Ajda Pekkan'ın istediği de budur. O, çok önceden atılmış imzaların dayattığı zorunluluklar dışında zaten film yapmak istememektedir. Onun niyeti, parlak bir dönüş yaptığı müzik dünyasında kalıcı olmak ve bunun için de elinden geleni yapmaktır. Zaten bu yüzden, işi yalnızca sahne çalışmaları ile götürmek istemeyen Pekkan, plak çalışmalarına da devam eder. Bir yüzünde "Aşk Oyunu", bir yanında (Fransızca söylendiği varsayılmış) "Toi" adlı şarkının bulunduğu yeni plağı, "Harun Reşid'in Gözdesi" çekimleri sırasında yayınlanır. Bu plak, hem eleştirmenlerden hem de dinleyicilerden kötü not alır. *İki Yabancı*'da herkesi hayran bırakacak kadar parlak bir şarkıcılık sergilemiş olan Pekkan'ın bu plakla birlikte yeniden "eski acemi" günlere dönmüş olması, en hafif deyimle şaşkınlık yaratır. Ama bunun sebebi bellidir. *İki Yabancı* ve ardından gelen plak uzun hazırlık devresi gerektirmiş ve her şarkı üzerinde çok sıkı bir şekilde çalışılmışken, bu yeni plak "aman geç kalmayalım, hemen bir plak daha yapalım" diye düşünülerek aceleye getirilmiştir.

"Güzelim Zet çorabının, yüksek kalite, çok ehven fiyatla 'kaçmaz' tipi" de piyasaya sunulur; "650 krş. perakende fiyatlı Pereja şampuan, az şampuan bol su ile saçlarınızı pırıl pırıl yapar"; "İstanbul'a gelişinin dördüncü gününde üşüten Herve Vilard, hasta hasta sahneye çıkar ve söylediği şarkıların sözlerini uygun el hareketleriyle çok iyi" belirtir; "sakallar, bol köpüklü, nefis kokulu Pertev tıraş sabunu ile istenilen yumuşaklığa" getirilir; "sahibi bulunduğu Çatı'yı kapayıp Dam kulübü açan popüler piyanist-şantör İlham Gencer, çeşitli sebeplerle gece hayatından elini ayağını" çeker ve "Erol Büyükburç, *Gençlik Türküsü* filminde, 'Aşk Yolunda', 'Zeynebim', 'Ağlarım', 'Çayır Çimen Geze Geze', 'Gençlik Türküsü' ve birbirinden güzel beş

şarkı daha" söylerken, Pekkan şarkılarını yalnızca sahnelerde ve plaklarda sunma kararından vazgeçmeyecektir.

"Mustafa (Satır) bunu çok sever" diyerek 750 liraya, adını Papsi koyduğu bir köpek yavrusu satın alan Ajda Pekkan, "Yalnız Reksona tuvalet sabununda bulunan Kadil, cildinizi günden güne daha düzgün, daha taze ve daha da cazip hale getirir," dediği sırada Turgay Şeren, "Coca-Cola sporseverlerin içkisidir, her çeşit sporda, açık hava, deniz eğlencelerinizde buz gibi Coca-Cola'nın tadına doyum olmaz, ben denedim, siz de tecrübe ediniz, göreceksiniz, Coca-Cola ile her şey daha iyi gider," der. O sırada "Semiramis Pekkan ise burun ameliyatı olunca ablasına daha çok" benzemiştir. "Güney Afrikalı cerrah Christian Barnard'ın, başarılı ilk kalp nakli ameliyatını" gerçekleştirdiği; "bu yıl Altın Ses kraliçesi seçilen Nilgün Arkun, muhafazakâr bir ailenin çocuğu olmasına rağmen, annesi ve babası onun müzikle meşgul olmasını" engellemediği yıllarda, Ajda Pekkan Altın Ses'in jüri üyelerinden biri olacak ve Apollonia Festivali'ne katılarak çalışmalarını yalnızca yurtiçinde değil, yurtdışında da hızlandıracaktır.

1968: Bir Kalpte İki Kalp Nasıl Yaşarmış?

"Anadol marka ilk otomobilimiz piyasaya" çıkar; "yerli yapı ilk Türk muhribi Gölcük'te kızağa" konur ve "Amerika'dan askeri yardım kapsamında alınan üç bin tonluk İstanbul muhribi, Türk Deniz Kuvvetleri'ne" katılırken, yeni yıl ile birlikte, dergi ve gazetelerin yayımladığı "geçen yılın en iyileri" listelerinde, o vakte dek henüz bir "şarkıcı" olarak bile dikkate alınmayan Ajda Pekkan da yer alacaktır. *Ses* dergisi, her zaman özel bir sempatiyle yaklaşmış olduğu Ajda Pekkan'ı "1967'nin Başarılı Yerli Şantözleri" kategorisinde en tepeye oturtur. Dergiye göre "Ajda Pekkan, 1967'de en çok bahsedilen yerli şantöz" olmuştur. Yıllardır, tek işi yalnızca şarkı söylemek olan Ayten Alpman, Ay-

Feri ve Gönül Turgut, bu listeye göre artık Ajda Pekkan'ın altında kalırlar. Hiç şüphesiz, *Ses*'in listesi abartılıdır. Ancak *Ses* ve benzeri dergiler, Ajda Pekkan'ın sıralamadaki yerini saptarken kendilerini yalnızca bir önceki yılın olaylarıyla sınırlamayarak, şarkıcıdan bundan sonra desteklerini esirgemeyeceklerinin işaretini verirler. Basın, kaç yıldır Yeşilçam'ın elinde oyuncak olduğu için asıl gücünü gösteremeyen Ajda Pekkan'ı artık kimsenin tutamayacağını görmüş ve gelecek planlarını buna göre yapmaya başlamıştır. Genç, güzel, farklı, yenilikçi üstelik de güzel "ses"li bu kızın karşısında belli ki kimse kolay kolay tutunamayacaktır. Yeni yılın ilk günleriyle birlikte, Ajda Pekkan'ı bir kere daha kapağına oturtan *Ses* bir yandan da bu "yeni yüz"ün, o güne dek tanınan *star*'larla hiçbir ilgisinin olmadığının altını çizmeye çalışır. Ajda Pekkan, *star*'lık yolunda ilerlerken kendi koyduğu kurallarla yeni bir *star* kimliği çizer. "Sadece yüz güzelliği bakımından değil, vücut güzelliği bakımından da çevresindeki şantözlerden daha şanslı" olduğu vurgulanan Ajda Pekkan, "birçok yerli film artistleri gibi genç yaşta tombullaşmaması, formunu kaybetmemesi" nedeniyle diğerlerine "üstünlük sağlamakta"dır. Memleketin hiç de alışık olmadığı bir "şantöz" portresidir çizilen, artık yalnızca şarkı söylenerek yapılmayacaktır bu iş; Ajda Pekkan'ın öncülüğünde sürekli form tutulacak, "tombullaşma"ya meydan okunacak, her daim genç ve güzel kalınacaktır. Her zaman yabancı oyuncu ve şarkıcıların "manken gibi" olmasını kıskanan basının elinde, kafasını fena halde bu konuya takmış, basın da dahil herkesi peşinden sürekleyecek sağlam bir isim vardır artık. "Dünyada artistler güzelleşmek için kendi arzularıyla bıçak altına yatar, burunlarının hatalı taraflarını düzelttirir"ken iç geçirip, "peki ya bizde neden olmuyor?" diye tasalanan ve bizden birileri için bir türlü "ameliyat öncesi-sonrası" fotoğrafları yan yana koyup "böyleydi, böyle oldu" başlıklarını atamayan basına, istediğinden de fazla malzeme çıkacaktır artık. Kimi çevreler, "Yeşilçam'ın on milyona yakın seyircisi olduğu

13 Ocak 1968 tarihli *Ses* dergisinden:

"... Sabah sisleri Türkbeyi sokağını sarmış... Uzanıp giden dümdüz bir İstanbul sokağı... Ama garip isimli bir taze kadın bu sokakta, yepyeni bir apartmanın dördüncü kat dairesini satın alınca 'Ajda' adını bütün kat sahipleri beğenip altın gibi sarı harflerle altı katlı binanın giriş kapısına yazdırdılar. Bu kapının ziline dokunduğumuz zaman, sabahın yedisiydi. Bize kapıyı Ajda açtı. Üzerinde 'sabahlık', 'gecelik' veya 'akşamlık' yoktu. Elbise, kostüm, manto, tayyör de yoktu. Bir sutyen, bir korseli külot vardı. Bir de ince süveter... "

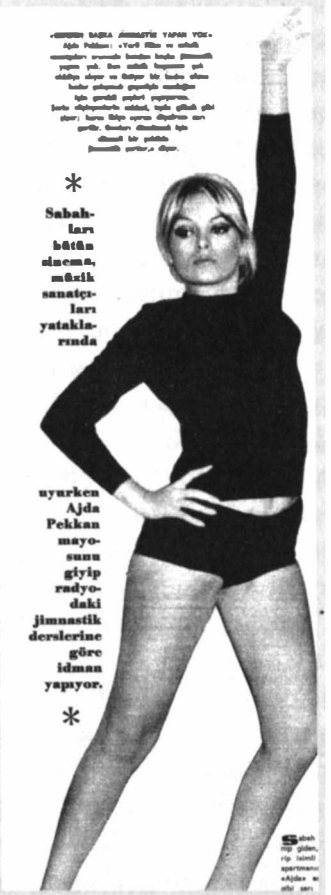

Derginin muhabiri, Pekkan'ı güya habersiz ziyaret etmiş, şarkıcımızı tam "jimnastik" dersinin orta yerinde yakalamıştır. "Yeni ve Batılı yüz"ümüz, aynı zamanda misafirperverdir de. Muhabiri içeri alır ve "hem zıplayıp, hem konuşur..."

"... Biz şarkıcıların jimnastik yapması şarttır. Zira şarkı söylerken ciğerimizle birlikte midemiz de şişer. Ciğerler iner ama mide şişkinliği inmez. Sonra bir de 'diyafram' meselesi var. Karnı ortadan ikiye bölen zara diyafram denir ya? İşte şarkıcıların diyaframı da idman ister. Ben artık bu idmanlar sayesinde hem şişkin midemi indiriyorum hem de diyaframımı ayarlıyorum. İyi şarkı söylemek için vücudunu kullanmasını bilmeli. Lapa gibi bir vücutla şarkı söylemek değil konuş-

mak bile imkânsızdır. Ben artık işi sıkı tutuyorum. Bana havai deli dolu derlerdi ya? Artık beni hiçbir gece kulübünde göremiyorlar. Neden? Çünkü artık her şeyi ciddiye alıyorum da ondan... Şerif Yüzbaşıoğlu'ndan ders alıyorum. Bir zamanlar konservatuvar imtihanını kazanmıştım da girmemiştim. O zaman beni imtihan etmiş, 'aferin' demişti. Yıllar sonra o sözün kıymetini anladım. Müzik bilgimi genişletiyorum. Şarkıcılıkta ilerlemenin sonu yokmuş. Bunu yeni anladım. Artık işte beni böyle, hayret ederek görüyorsunuz... Eski Ajda öldü. Artık sabah 6'da, 7'de kalkan Ajda var. Gençlik, güzellik, meslek sevgisi, ilerlemek ancak böyle mümkün olur..."

Tamamen haklıymış.

dikkate alınırsa, Ajda'nın bu büyük reklam vasıtasından uzun müddet ayrı kalamayacağını," düşünmektedir, ama sanatçımızın kararı kesindir, bunu da her fırsatta dile getirmekten çekinmez: "Elveda sinema." Pekkan, niyetinin ciddiyetini yalnızca "idman ve jimnastik" yaparak değil, kendini tamamen müziğe kaptırarak da gösterir. 1968 yılının ilk günlerinde yayınlanan *Boşvermişim Dünyaya* adlı plak tüm beklentileri aşarak hit parça haline gelince, Ajda Pekkan da plakçıların gözdesi olur. Perakende plak satıcılarının tümü de artık Ajda Pekkan'ın peşindedir; dükkânlarına konuk olmasını, hayranlarına plaklarını imzalamasını isterler. "Yazarların kitaplarını imzalaması" görülmemiş şey değildir ama "şarkıcıların da plaklarını imzalaması" yeni bir modadır, böylece bu moda da Ajda Pekkan'ın öncülüğünde başlamış olur. *Boşvermişim Dünyaya* plağının en çok sattığı sıralarda, Ajda Pekkan'ın Füsun Önal ile birlikte bir plak yapacağı haberi duyulur. Ajda Pekkan ve Füsun Önal, Cahit Oben ile birlikte çalışmalara başlamıştır. Çok geçmeden, iş bir söylenti olmaktan çıkar ve üçlü birlikte basının karşısına çıkarak bu kararlarını açıklar. Ama Ajda Pekkan'ın kendi kendine karar verdiği bu projeyi, şarkıcının bağlı olduğu Regal firması onaylamaz. Firmanın Ajda Pekkan ile ilgili başka planları vardır, üstelik bu planlarda

da ikinci bir kişiye yer verilmemiştir. Bu nedenle, Ajda Pekkan yeni plağını Füsun Önal'la birlikte değil, tek başına yayınlar. Daha üç-beş ay önce Ay-Feri'nin söylediği "Dünya Dönüyor" adlı şarkı plak yapılır. Arkayüzünde, şarkıcının o güne kadar yaptığı en iyi şarkı olan "Üç Kalp"in bulunduğu bu plak, yayınlandığı ilk birkaç hafta Ay-Feri'nin gölgesinde kalsa da, sonradan beklenen olur ve şarkıyı herkes Ajda Pekkan'dan dinlemeyi yeğler.

Müzik piyasasının epeydir heyecanla beklediği haber haziran ayının ilk günlerinde, Atina'dan gelir. 26-28 Temmuz tarihlerinde yapılacak olan Apollonia Festivali'ne katılmak üzere ülkemizden de pek çok isim başvurmuştur. Festivalin ön jürisi, aday gösterilen şarkılarımızdan yalnızca iki tanesini "büyük finale katılmaya layık" bulur. Bunlar da Selmi Andak'a ait "Ve Ben Yalnız" ile Selçuk Başar'ın "Özleyiş" adlı şarkısıdır. Şarkıların başvuru bantlarında her iki şarkıyı Şerif Yüzbaşıoğlu çalmış, ama şarkılar iki ayrı şarkıcı tarafından seslendirilmiştir. Selmi Andak Sevinç Tevs'i seçerken, Selçuk Başar Özdemir Erdoğan'da karar kılar. İşin bu safhasına kadar, ne bu şarkılar ne de festival Ajda Pekkan'ın ilgisini çekmez. Pekkan, bir evvelki plağında uyguladığı formülü (bir tarafa Marc Aryan, diğer tarafa Patricia Carli şarkısı koyarak) tekrar etmiş ve *Kimdir Bu Sevgili/Onu Bana Bırak* 45'liğini yayınlamıştır. Yeni plağının rüzgârıyla o sahneden bu sahneye koşturan Pekkan, Selçuk Başar'dan aldığı teklif üzerine yaz mevsimi için yaptığı planları değiştirmek zorunda kalır. Başar, "Özleyiş"in Atina'da, Pekkan tarafından seslendirilmesini ister. Selçuk Başar'ın hangi sebeple Özdemir Erdoğan'dan vazgeçerek "Özleyiş"ini Ajda Pekkan'dan duymak istediği konusunda rivayetler muhteliftir. 1965 yılında ikinci kez katıldığımız Balkan Melodileri Festivali'nden beri yurtdışına adım atmamış olduğumuz için, bütün müzik piyasası Apollonia Festivali'ni gereğinden fazla önemsemekte, bu festivalle ilgili konuları sürekli gündemde tutmaktadır. Festivale katılma hen-

gâmesinin üzerine bir de "**Özdemir Erdoğan mı, Ajda Pekkan mı?**" gerginliği binince, basının bu konuya gösterdiği ilgi iyice artar. Bu konudaki söylentiler almış başını giderken açıkça dile getirilmese de, hemen herkes, Selçuk Başar'ın, Şerif Yüzbaşıoğlu'nun "vitrin" önerisini dikkate alarak, festivale hem iyi hem güzel bir kadın şarkıcıyla gitmeye karar verdiğinden haberdardır. Özdemir Erdoğan'ın yerine Ajda Pekkan'ın alınması, Atina'daki basının ekibimize fazla ilgi göstermesine sebep olacak, bu da şarkının gücüyle birleştiğinde, belki de kimsenin ummadığı bir başarı elde edilecektir. Apollonia ekibimiz "bu gürültü patırtı arasında" Atina'ya gider ve yarışmanın sonunda, Yüzbaşıoğlu-Başar ikilisinin tahminleri kısmen de olsa gerçekleşir. Sevinç Tevs'in seslendirdiği "Ve Ben Yalnız" elenirken, "Özleyiş" "17 ülkeden tam 32 şarkının katıldığı festivalde finale kalan 13 şarkının arasına, hem de 108,5 puanla girmeyi" başarır. Final günü "saat 10:30'da" uyanan Pekkan, "hava değişikliği insanda ses kısıklığı yaptığı için iki tane gliserinli pastil alır, buhar banyosu yapar," ardından da provaların yapılacağı salona gider. "Prova, makyaj, tuvalet... falan derken, saat 20'yi" bulur. Yarışma vakti gelmiştir, Pekkan çok heyecanlıdır: "... Nihayet adım anons edildi. Viski sesi açar, bu yüzden her sahneye çıkışımda mutlaka bir-iki kadeh viski içerim. Bugün sadece sesimi açsın diye değil, nikâha giden bir delikanlı gibi cesaret versin diye içtim viskiyi. Sahnede bir an düşeceğimi zannettim. Sahne çok yüksekti. Yukarda yapayalnızdım. Üç metre altımda 59 kişilik orkestra, karşımda tam 60.000 kişi..." "Özleyiş" bittiğinde seyirciler ayağa kalkarak alkışlar Ajda Pekkan'ı, "siyah, beyaz uzun bir tuvaletle" sahnede durup o anın tadını çıkaran şarkıcı, işi başardığını görmüş ve yarışmada birinci olma hayalleri kurmaya başlamıştır bile. "Oylamalar, sayım, zabıt tanzimi derken, sonunda heyecanla beklenen sonuç" açıklanır: "Luis Neefs 'Iris' adlı şarkıyla (118 puan) birinci, Jimmy Fontana 'Se Tu Soffrissi' adlı şarkıyla (100 puan) ikinci, Clodogh Rogers 'Ask Anyo-

Özdemir Erdoğan mı Ajda Pekkan mı?

3 Ağustos 1968 tarihli *Ses* dergisinden:

"... Doğrusunu isterseniz, Apollonia Müzik Festivali, başlangıçta bizim için pek bir şey vaat etmiyordu. Aylarca önce festival ilan edilmiş, festival için beste yapan bestecilerin eserleri dinlenmiş ve sonunda Selçuk Başar'ın 'Özleyiş'i ile Selmi Andak'ın 'Ve Ben Yalnız'ı festivale katılmak üzere seçilmişti. Atina'da bu şarkıların ilkini Özdemir Erdoğan, ikincisini de Sevinç Tevs söyleyecekti. Ne olduysa oldu, birden karar değişti ve festivale gidecek Türk ekibine Özdemir Erdoğan yerine Ajda Pekkan alındı. Bu karar ortalığı birden bulandırdı. İlgililer birbirlerini var güçleriyle suçlamaya başladılar. İş bir ara öyle çığırından çıktı ki sonunda bestelerin Selmi Andak'la Selçuk Başar tarafından değil de, kafile başkanı Şerif Yüzbaşıoğlu tarafından yapıldığı bile iddia edildi. Yüzbaşıoğlu, ekibin Atina'ya hareketinin arifesinde karşı taraftakileri açık oturuma davet ederken, Selmi Andak da, 'Benim açık oturumda harcayacak vaktim yok, ben ancak Türk adliyesi için vakit ayırabilirim,' diyordu..."

ne' ile üçüncü (97,5 puan) üçüncü olurken, Pekkan, 96 puanla dördüncü" olur. Bu da iyi bir derecedir aslında. Festivalden sonra yurda dönen Pekkan ve şarkısı "Özleyiş" yere göğe konamaz. Ne var ki, aslında çok daha fazlasını başaracağına inanan şarkıcı, bu sonucu bir hayal kırıklığı olarak değerlendirir: "Bu sonuç beni şoke etti. Ya birinci ya da ikinci olacağımı ümit ediyordum. Elemelerde 108,5 puan alan şarkı, finalde nasıl 96 puana düşer?.."

Ancak memlekete dönüldüğünde, şarkıcı "üzülme" konusunda daha fazla ısrar etmez ve dördüncülüğün tadını çıkarmaya karar verir. İşin tadını çıkaran bir başka isim de, şarkının bestecisi Selçuk Başar'dır: "Hilton'da bir dinlenme anında buldum 'Özleyiş'in melodisini, piyano ile oynarken buldum. Melodinin ilk bölümünü gece geliştirdim. İkinci bölümü ise ertesi sabah uyandığımda kulağımda çınlıyordu. Sanki ilham perisi rüyama girip bana yardım etmişti..." Ancak Pekkan'ın sahne repertuvarına nihayet yerli bir beste alacağını umanlar ise yanılırlar; çünkü "ilham perisi," şarkının sözleri ile ilgili olarak Başar'a hiçbir katkıda bulunmamış o da başka birinin şiirini kullanmak zorunda kalmıştır. Bu nedenle Pekkan, Selçuk Başar'la "Özleyiş"in asıl söz yazarı olarak ortaya çıkan Zeki Uluruh arasındaki anlaşmazlık nedeniyle şarkıyı hiçbir yerde kullanamaz. Festivalin hemen öncesinde ortaya çıkan Zeki Uluruh, Selçuk Başar'ın iddia ettiğinin aksine, "Özleyiş"in sözlerinin kendisine ait olduğunu açıklar. Uluruh'a göre, Selçuk Başar, şarkının yalnızca bestesini yapmıştır, şarkının sözleri ise, şairin *Taverna* adlı kitabından alınmıştır. Uluruh haklıdır. *Taverna* kitabında yer alan "Bilmem" adlı şiirin ilk iki dörtlüğü, Selçuk Başar tarafından olduğu gibi "Özleyiş"e taşınmıştır. Şiirin son dörtlüğünü beğenmeyen, şarkının sözlerini de sahiplenecekse, üzerine hiç olmazsa kendisinin de bir şeyler yazması gerektiğini düşünen Başar; aldığı iki dörtlüğün yanına yalnızca birkaç söz ekleyerek oluşturmuştur şarkıyı. Tamamen Ajda Pekkan dışında gelişen bu hi-

kâye, sonunda tatlıya bağlanır. Uluruh-Başar ikilisi bir şekilde anlaşırlar. Ama anlaşma sağlanana kadar, izin çıkmadığı için Ajda Pekkan şarkıyı hiçbir yerde söyleyemez. Şarkının plağını, festivalin en çok konuşulduğu günlerde çıkarmak isteyen Regal de beklemek zorunda kalacaktır, hem de eylül ayındaki Barcelona Festivali'ne kadar.

Apollonia'nın Ajda Pekkan'ın yaşamına kattıkları yalnızca bu kadarla kalmaz. Yarışma sırasında Pekkan'a büyük ilgi gösteren İtalyan şarkıcı Tony Dallara da, bir yolunu bulup onun gündelik yaşamına sızıverir. Dallara'nın Pekkan'a Atina'da gösterdiği ilgiyi gerek yarışma, gerekse elde edilen dördüncülük telaşı arasında pek önemsemeyen basın, İtalyan şarkıcı yarışmadan sonra kalkıp İstanbul'a gelince gökte aradığını yerde bulur. Zeki Müren ve Nil Kutval ikilisinden bile bir "Sezar ve Kleopatra" hikâyesi çıkarmayı başaran basının eline, neresinden baksanız "sahici" duran bir "aşk hikâyesi" tefrikası çıkarma imkânı geçmiştir. "Birbirlerinden çok hoşlanan iki gencin aşkından Atina gazeteleri günlerce" bahsederken konuya pek yüz vermemiş olanlar, şimdi "Ajda'nın hasretine dayanamadı" gibi başlıklarını daha önce atabilmek için birbirleriyle kıyasıya yarışmaktadırlar. Basının bir kanadı, Dallara'nın "konser verip şarkı söylemek, bu arada da İstanbul'u gezip görmek için geldiğini" iddia etse de, İstanbul gecelerinde boy gösteren "Tony-Ajda çifti", "bütün âşıklar gibi her tarafı dört duvar görüp, etrafı hiç umursamadan her yerde yalnızmışçasına hareket" etmeye başlayınca, "samimi poz"lar tüm gazete sayfalarını kaplar. Tabii bu durumda Dallara'nın konser için geldiğini söyleyenler bu iddialarını daha fazla sürdüremezler: "Türkiye'ye geldiğinde ayağının tozuyla Ajda'sına koşan Tony, İstanbul'da kaldığı süre içinde Ajda'dan hiç ayrılmamış"tır; çiftimiz, "bol bol gezmiş, eğlenmiş" hatta "arada bir darılmış"tır. Gezme-tozmaların büyük bir tantanayla yapılması, çiftimize kimi zaman Semiramis Pekkan, Haldun Dormen, Neriman Köksal, Salim Dündar ve Göksel Arsoy gibi ün-

lülerin de eşlik etmesi, Dallara'nın İtalya'ya dönmesiyle aslında sona erecek olan bu günübirlik ilişkinin geleceğinden dem vurulması için yeterli olacaktır. Ajda Pekkan, bugüne kadar bildiğimiz, gördüğümüz "sıradan," sanatçılardan biri değildir; onlar gibi "evim-çocuğum-kocam-yerim-yurdum" diye tutturan biri değildir. "Batılı yüz"ümüz, sırf biz öyle görmek istediğimiz için öyle davranmaz, o sahiden de Batılı gibidir.

Apollonia Festivali'nde, dosta, düşmana sergilenen Başar-Pekkan uyumu, yalnızca bizim ya da Yunanlıların değil, Barcelona'da yapılan bir başka müzik festivalini düzenleyenlerin de ilgisini çeker. "Festivalin tertip komitesi, Selçuk Başar'a bir davet mektubu göndererek, kendisinden orijinal bir bestesi ile festivale katılmasını" ister. Selçuk Başar da daveti kabul eder. "Ve Ben Şimdi" isimli bir şarkı hazırlayan besteci, eylül ayında Pekkan ile birlikte bir başka festivale gideceklerini herkese açıklamaktan geri durmaz. Başar, "sütten ağzı yanmış olduğundan yoğurdu üfleyerek yemek istemiş ve şarkının sözlerini bu sefer kendisi" yazmıştır... Barcelona Festivali'nin şartnamesine göre, aynı şarkıyı iki ayrı solist seslendirmelidir; şarkıcılardan biri "asıl yarışmacı" konumunda olup şarkısını büyük orkestra ile söylerken, ikinci yarışmacı şarkıyı daha küçük bir orkestra eşliğinde seslendirecektir. Başar-Pekkan ikilisi, muhtelif isimler üzerinde düşündükten sonra, Başar Tamer isminde anlaşırlar... Festival ekibimizin yurtdışına çıkışı bu sefer de olaylı olur. Ama bu kez daha sudan bir sebeple tantana çıkmıştır. Yeşilköy havaalanına onlarca bavulla gelen şarkıcımızın iki bavulu kayıplara karışır. Bunun üzerine Pekkan'ın uçağa binemeyeceğini söylemesi alan yetkililerini ve ekibi oldukça korkutur. "Koyu kahverengi pantolon-etek ve ceket giymiş, saçlarını arkadan toplamış olan Pekkan, Şerif Yüzbaşıoğlu'nun ısrarları ile uçağa binmeyi kabul" eder. 27-29 Eylül arası yapılan festivalden ilk gelen haberlere göre "Ajda Pekkan, festival münasebetiyle Barcelona'ya gelen otoritelerin dikkatini" çekmiştir çekmesine ama sonuçlar açık-

landığında, elde edilen tek olumlu puanın ne yazık ki yalnızca bu ilgi olduğu anlaşılır: "Otoritelerin" dikkati çekilmiş, "beyaz tuvalet, büyük sahne hâkimiyeti, güzel ses ile hayli ilgi" toplanmış, ama iş bu kadarla kalmış ve dereceye girilememiştir. Festivalin birincisi ise, bir süre sonra sık sık yurdumuza gelip gitmeye başlayacak olan Bulgar Lili İvanova'dır.

Barcelona dönüşünün üzerinden çok geçmemiştir ki, Regal, Ajda Pekkan'ın beklenen "festival" plağını yayınlar. Bir yüzünde Apollonia, diğer yüzünde Barcelona yarışmalarının şarkıları olan bu plak, bütün şartlar Ajda Pekkan'ın lehine olmasına rağmen hiç sevilmez ve sanılanın tersine, o güne kadar en az satan Ajda Pekkan plağı olur. Şarkıcı, daha sonraki yıllarda çok daha keskin eleştirilere maruz kalacağı bir konuda, Türkiye adına şarkı söyleme konusunda kolları biraz erken sıvamış, ama gelgelelim sonuç, hem kendisi hem de hayranları için hayal kırıklığı olmuştur. Hayranları Pekkan'ın sesini bu tür şarkılarda değil, daha havai şarkılarda dinlemek arzusundadır. Bu plağın "B" yüzündeki "Ve Ben Şimdi" şarkısı, bir başka özelliği nedeniyle de pop tarihimize geçecektir. Şarkının, "Seninle delidoluyum, sensiz ben bir hiç mi olayım" dizeleri kâğıt üzerinde durdukları gibi durmamış ve (belki yarışma sırasında da yapıldığı gibi) stüdyoda, kafiye uğruna "Seninle delidoluyum, sensiz ben bir hiç mi oluyum?" şekline dönüştürülmüştür. O güne kadar eşi benzeri görülmemiş böylesi bir vokal deformasyona sonraki yıllarda da kimse cesaret edemeyecektir. Festival 45'liğinin ilgi görmemesi üzerine, Regal, hazırda beklettiği *Boş Sokak* plağını sürer piyasaya. Bu plak, Pekkan ile hayranlarının arasını düzeltir. Plak bir başka açıdan da önemlidir; bu plaktan sonra şarkıcının, ilk ortaya çıktığı günden beri birlikte çalıştığı Fecri Ebcioğlu ile arası açılmaya başlayacaktır. Sudan sebeplerle ortaya çıkmış gibi görünen bu gerginlik, Regal'le olan anlaşmaları dolayısıyla gerek Pekkan, gerekse Ebcioğlu tarafından en azından bir yıl gizlenecek, ama daha sonra, Ajda Pekkan'ın yeni söz yazarı olarak Fik-

ret Şeneş'te karar kılmasıyla herkes tarafından duyulacak ve bilinecektir.

"Kurtuluş'ta, Türkbeyi Sokağı'ndaki Ajda Apartmanı'nda ablası Ajda Pekkan ve annesi Nevin Dobruca ile birlikte oturan Semiramis Pekkan, yakında başka eve çıkacağını" söyler; "adı çeşitli aşk maceralarına karışan, bu yüzden mahkemelere düşen Selçuk Ural, Canan Yaka ile evlendikten sonra çapkınlık defterini kapatıp evinin babası" olur; "iki yıl önce Ajda Pekkan'ı himayesine almış ve onu hemen yüz binlerce lira kazanan bir şarkıcı haline getirivermiş olan Zeki Müren, şimdi de Zehra Eren'i şöhret merdivenlerine tırmandırmak için bütün nüfuzunu ve tesirini" kullanır ve "nefis parfömlü Back Stick Krem Depilatuar Opilca, arzu edilmeyen yerlerdeki kılları çabuk ve kati" temizlerken, Ajda Pekkan'ın yalnız Fecri Ebcioğlu ile değil, orkestra şefi Üstün Poyraz ve firması Regal ile de yollarını ayırmaya niyetlendiği ortaya çıkacaktır.

Semiramis Pekkan'ın "son otomobilinin plakasının 34 HD 781 olmasının sebebi"ni, basın, "son flörtü Haldun Dormen"e bağlar; "Sovyet roketi Zond 5, insansız olarak Ay'ın çevresinde" dolaşır; "altıncı defa İstanbul'a gelen Patricia Carli, uçaktan iner inmez Haşim İşcan'ı" sorar ve "kendisine öldüğü söylenince gözleri dolu dolu" olur; Rüçhan Adlı, "Bir aya kadar eşimden ayrılıyorum," der; "Türkiye'nin Tom Jones'u Başar Tamer, Tom Jones'un popüler şarkılarının yanında gazel de atacağını" açıklar; "Fatma Girik ile müzik dünyamızın bir numaralı yıldızlarından Durul Gence, apar topar, adeta yangından mal kaçırırcasına evlilik yolunda ilk adımı atarak sarı halkaları parmaklarına geçiriverir" ve Berkant, "Samanyolu" adlı şarkısı ile "Platin Plak" alırken, Pekkan, en azından işin Üstün Poyraz kısmını netleştirecek ve bundan böyle hem plaklarda hem de sahnede Durul Gence ile çalışacağını açıklayacaktır.

Duyulacak-bilinecek

13 Aralık 1968 tarihli *Pazar* dergisinden:

"Geride bıraktığımız hafta içinde, Viski A Gogo gece kulübü ile aralarında çıkan anlaşmazlığın sona erdiğini söyleyen Ajda Pekkan, Pan Amerikan uçağı ile Avrupa'ya uçuyordu. Bu arada, *Pazar*'da çıkan beyanatında, 'Ben kulüp idarecilerinden bir kuruş almadım, aksini iddia ettikleri için onları mahkemeye vereceğim,' diyordu... Oysa ortada verildiği söylenen 35.000 lira ile, yapılan anlaşma vardı. Kulüp sahibi Yüksel Rutkay, Ajda Pekkan'ın sözlerinin bir anlam taşımadığını ve 35.000 liralık çekin, menajerine, Ajda Pekkan adına imzalanarak verildiğini söylüyordu... Diğer taraftan, menajerliğini yapan firmanın sahibi de, Yüksel Rutkay tarafından verilen çekte Ajda Pekkan'ın ismi olduğunu ve parayı başka hiç kimsenin çekemeyeceğini söylüyordu... Pazar günü Avrupa'ya gitmek üzere uçağa binmeye hazırlanan Ajda Pekkan, Viski A Gogo ile anlaştıklarını ve Avrupa gezisinden döner dönmez çalışmaya başlayacağını söylüyordu. Anlaşmazlık kısmen de olsa giderilmişti... Diğer taraftan, Üstün Poyraz, Yalçın Ateş, Kanat Gür ve Durul Gence orkestraları da, bir daha kesinlikle Ajda Pekkan ile çalışmayacaklarını açıklıyorlardı..."

Pekkan, yalnızca Regal ve Ebcioğlu'nu değil, bütün bir geçmişi ardında bırakmak istemiş olmalı. Ardında bırakmak ve Fikret Şeneş ile yeni yerlere kanat çırpmak. 'Nama yazılı bir çek' bu kararı belki birkaç günlüğüne engellemiş olmalı; ama yalnızca o kadar. Pekkan kararından hiç vazgeçmeyecek ve Şeneş'in öncülüğünde tepelere uzanacaktır.

1969: Bakarsın En Acı Gün, Yarın Olur Bir Düğün

"Tunus devlet başkanı Habib Burgiba Türkiye'ye" gelir; "Türkiye'de ilk defa bir toplu iş sözleşmesi, tartışma ve ihtilaf konusu olmadan, Türkiye Teknisyen Gazeteciler Sendikası ile *Hürriyet* gazetesi arasında" imzalanır ve "Türkiye'de inşa edilen gemilerin en büyüğü olan 12.400 tonluk Sadık Altıncan şilebi denize" indirilirken, Ajda Pekkan'ın, aynı yılın sonlarında Fecri Ebcioğlu, Regal ve Üstün Poyraz'a çektiği "rest," müzik piyasasındaki herkesi şaşırtır. 1968 yılını, rest çektiği bu üç ismin desteği sayesinde ve büyük bir başarıyla geçiren şarkıcının bu tavrına kimse bir anlam veremez. *Ses* dergisi bir önceki yılın "4 Dev İsmi" olarak dışardan Mary Hopkins ve Tom Jones'u seçerken, ülkemizde bu şeref Ajda Pekkan ve Berkant'a verilir. Dergi, şarkıcının bir önceki yıl gösterdiği performansı göklere çıkarsa da yıl bitmek üzereyken beliren bu anlaşmazlık nedeniyle aynı başarının devamı konusunda şüphecidir: "Müzik dünyamızda 1968, Ajda Pekkan'ın yılı oldu. *Ses* sinema artisti yarışması birincisi Ajda Pekkan, 1968 yılı içinde beyazperdede bir varlık gösteremedi ama müzik dünyasında yılın hemen her ayı adını duyurmasını bildi. Şunu rahatlıkla iddia edebiliriz ki, Ajda Pekkan 1968 yılında, bugüne kadar hiçbir kadın şarkıcının erişemediği bir noktaya çıktı. Tarihin sayfalarına gömülen yıl içinde plağa okuduğu 'Dünya Dönüyor', 'Üç Kalp', 'Onu Bana Bırak' isimli melodiler Türkiye'de satış rekorları kırarken, Ajda Pekkan'ın dış ülkede yapılan iki festivalde Türkiye'yi temsil etmesi, hele birinde 'Özleyiş' ile dördüncülük alması Türkiye'de başlı başına bir olay oldu. Apollonia Festivali'nde kazanılan dördüncülük, Tony Dallara ile kurulan dostluk ve nihayet Barcelona Festivali, Ajda Pekkan isminin aylarca gazete ve magazinlerde yer almasına sebep oldu. 1968'de şöhretin zirvesine çıkan Ajda Pekkan, 1969'da neler yapar? Durumunu muhafaza edebilir mi? Eğer bu soru iki ay önce sorulsaydı hiç düşünmeden

'Evet' derdik. Ama son iki ayda, Ajda Pekkan etrafında koparılan fırtına, 1969'daki durumu hakkında kesin konuşmamızı engelliyor. Bakalım Ajda Pekkan bu şiddetli salvolardan üstün fiziği, güzel sesi ve bütün benliğini saran yükselme azmiyle kurtulabilecek mi?.."

Derginin dikkat çektiği belirsizlik havası ve "şiddetli salvolar," Ajda Pekkan'ın ocak ayı içinde Maksim sahnesini terk etmesiyle birlikte zirveye çıkar. Pekkan, "salonun hıncahınç dolu olduğu bir cumartesi akşamı, programını yarıda keserek işini" bırakmıştır. Bu yeni hareket, Pekkan'a şarkıcılık konusunda büyük destek veren Zeki Müren'le Fahrettin Aslan'ı da kırar, küstürür. Pekkan'ın işi yarım bırakması üstüne her kafadan bir ses çıkmaya başlar. Programın assolisti Zeki Müren bu konuda hiç konuşmazken, Fahrettin Aslan'ın kendisine reva görülen bu muameleye ilişkin yorumu oldukça ilginç ve kırıcıdır. "Ajda Pekkan'ı Zeki Müren'in kadrosuna ben aldım. Ajda *star* çıkmak için baskı yapınca da diğer sanatkârları razı edip onu *star* çıkarttım. Fakat tahmin ettiğim gibi Ferhan ve Doğan Onat'ın arkasından çıkınca alkış alamadı. Her gece moralmen yavaş yavaş çöküyordu. Ayrılma olayına gelince: Benim bu olaydan hiç haberim yok. Anlattıklarına göre, Ajda içeriye elbise değiştirmeye girmiş, sahneye çıkarken de, uzun zamandır ilişkisi olduğu söylenen Yurdaer Doğulu'nun gitaristi Terry ile öpüşmüş, Şerif Yüzbaşıoğlu da bu olaya kızıp sahneyi terk etmiş. O sırada sahneye çıkmış bulunan Ajda Pekkan, ne yapacağını şaşırmış, Yurdaer Doğulu durumu idare edip ilk parçaya başlamış. İlk şarkıyı güçlükle söyleyen Ajda, içeriye girip bayılmış ve odasına girince müthiş bir sinir krizi geçirip elbiselerini parçalamaya başlamış. İşte o gün bugündür de sahibi bulunduğum gazinoya uğramıyor. Sinir krizinin asıl sebebi kardeşi Semiramis'in başarılı çıkışıdır..." Belli ki, Ajda Pekkan'ın kendisine yaptığını bir türlü hazmedemeyen Aslan, şarkıcıyı en zayıf noktalarından vurmak istemiştir. Alkış almama ve sinir krizi yetmemiş, Pek-

kan'ın o sıralar birlikte olduğu gitarist Terry resmen herkese açıklanmış, bu da yetmemiş, saldırı silsilesine bir de "kıskançlık" eklenmiştir. Pekkan'ın bütün bu olup bitenler için söyledikleri, 1968'de elde ettiği başarı için ne denli ağır bir bedel ödediğinin ifadesidir: "Bana bir şeyler oldu. Kim nereye çekse o tarafa gidiyorum. Anlatmak istiyorum, anlatamıyorum. Çalışmak istiyorum, olmuyor, bir türlü çalışamıyorum... Şu halime bakın, ne hale geldim. Allah beni niye hep kötülerle karşılaştırıyor? Niye bir şeyler yapamıyorum? Niye seyirciye eskiden olduğu gibi her an bir değişiklik getiremiyorum? Semuş'u kıskandım diyorlar. Ne saçma laf! Benim seviyeme erişmesi için daha yıllar ister."

Ajda Pekkan, "20 Ocak Pazartesi günü, saat 18:00 ile 20:00 arasında," *Ses* dergisinin "Sevdiğiniz Sesler Telefonda" dizisinin konuğu olur ve hayranlarından gelen soruları cevaplar. Şarkıcı, "kolsuz, siyah bir gece elbisesi, inci kolye ve kolyeye uygun küpeler" ile oturmuştur telefonun başına. Hayranların sorduğu soruların bir kısmı da Maksim'de olup bitenlerle ilgilidir. "Son olaylar galiba sizi hayli üzdü, çalıştığınız yerden kovulmuşsunuz," şeklindeki bir soruyu, "Yok böyle bir şey. Çalışmak istemedim ve sahneye çıkmadım. Hepsi o kadar," diye cevaplarken, "Son günlerde gazeteler, mecmualar sinirlerinizin bozuk olduğunu, sinir krizleri geçirdiğinizi yazıyorlar, doğru mu?" sorusunu ise, "Evet, sinirlerim biraz bozuk ama sinir krizleri geçirdiğim uydurma," sözleriyle cevaplar.

Bütün bu olup bitenlerin üzerine, 12 Şubat'ta Gramofon plak firmasının stüdyosunda kutlanan "doğum günü" ile bir örtü çekilir. Pekkan basının büyük bir bölümüne telefon ederek, "Bugün saat 15:00'te hepinizi Gramofon Ltd.'nin stüdyosunda bekliyorum. Orada hem plak dolduracağım, hem de karınca kaderince doğum günümü kutlayacağım," der. Bu davete basından pek çok kişi gelir. Genç şarkıcı "üzerinde yirmi üç mum yanan pastanın mumlarını üfledikten ve yirmi iki yaşı geride bıra-

Semuş

Superstar, artık çok ender yaptığı röportajlarından birini Arda Uskan ile Mayıs 2004 tarihinde yapmış ve Arda Uskan'ın her türden sorusuna büyük bir samimiyetle cevap vermişti. Sorulardan biri de, o güne dek hiç söze dökülmemiş "Ajda-Semiramis rekabeti" konusundaydı.

16 Mayıs 2004 tarihli *VatanKırmızı* dergisinden:

"1965 yılında Fecri Ebcioğlu'nun sözlerini yazdığı 'Her Yerde Kar Var' adlı Adamo şarkısı meslek yaşamınızın dönüm noktası olmuştu. Ama birkaç yıl sonra aynı Fecri Ebcioğlu, 'Those Were The Days'e yazdığı sözleri kardeşiniz Semiramis Pekkan'a verince ortalığı birbirine katmıştınız. Çarpışan arabalardan biri de bu muydu?

Fecri bana inat olsun diye yapmıştı. Kardeşime hırslanmadım. Olaya hırslandım. Benim elimden bir şey alındı. Bunu kardeşim almadı, ben yine de ona destek oldum. Ama olaya sinir oldum. Fecri'nin evinin camını taşlamıştım. Koca bir parke taşı aldım, arabadan indim, hiç düşünmeden evinin camını yerle bir ettim.

Sonra hiçbir şey olmamış gibi sarı saçlarımla bindim arabaya gittim.

Sonra rahmetli Fecri Ebcioğlu ile arkadaşlığınız sürdü mü?

Hayır. 1988 yılına kadar konuşmadım. Ölümünden birkaç ay önce barıştık..."

Tam yirmi yıl küs kalmış Ajda Pekkan ve Fecri Ebcioğlu. 'Olaya sinir olmak'tan çok daha fazla şey olup bitmiş olmalı. Pekkan kardeşler, artık her şeyi paylaşan, birbirini kollayan iki kız kardeş ama, her ikisi çok gençken, durum belli ki böyle değilmiş.

kıp büyük umutlarla yeni bir yaşa, yirmi üçüne girdikten" sonra herkesin merakla beklediği açıklamalarına başlar: "Kavgalı olduğum eski patronum Fahrettin Aslan, orkestram Üstün Poyraz Set ve şarkı sözü yazarım Fecri Ebcioğlu ile barıştım..." Gazetecilerin şaşkınlığı "Gramofon Ltd.'nin umum müdürü Michel Berson'un açıklaması" ile daha da artar. Berson, çok yakın bir zamanda Ajda Pekkan'ın "Paris'te plak dolduracağını" açıklamıştır. Çok zaman geçmeden, Ajda Pekkan'ın yeniden eski havasına kavuşmasını sağlayan ismin genç şarkıcılardan Tayfun olduğu anlaşılır. Ajda Pekkan, Tayfun ile birlikteyken eskiden yaptığı gibi kapalı kapılar ardına gizlenmemiş aksine, bu ilişkisini herkese ilan etmiştir: "Tayfun'la nişanlanabilirim ama evlilik için

çok düşünmem lazım. Evet, Tayfun'u beğeniyorum. Kültürlü bir genç. Üstelik müzik bilgisi de gayet kuvvetli. Bana da faydası olmadı değil. Ama şunu da kimse inkâr edemez ki, benim de ona çok faydam dokundu."

Ama Ajda Pekkan'ın tek yaptığı "mini"sini çekip diskoteklerde eğlenmek değildir elbette. 12 Şubat'ta Gramofon stüdyolarında düzenlediği basın toplantısında kaydı gerçekleştirilen plak, şarkıcımızın pek mutlu olduğu o günlerde yayınlanır. Fecri Ebcioğlu, bilerek ya da bilmeyerek, Pekkan'ın özel yaşamındaki mutluluğunu şarkıya taşımıştır: "Ne Tadı Var Bu Dünyanın." Çok sevilen, gazino ve tavernaların belli başlı tüm "şantöz"leri tarafından repertuvara alınan bu plağın hemen sonrasında, *İki Yüzlü Aşk* da yayınlanır. *İki Yüzlü Aşk*'ta, en yakın rakibi Sezen Cumhur Önal'ın bir önceki yıl Kamuran Akkor'un şarkısına yaptığı vokali kıskanan Ebcioğlu, bu plakta kendi şarkıcısına vokal yapmaktan geri durmaz. Pekkan bu plağın ardından Yeşilçam macerasına son noktayı koymakta gecikmez. Yine de yakın dostu Aram Gülyüz'ü kıramayan şarkıcımız *Tatlı Günler* adlı filmde konuk oyuncu olarak yer almayı kabul eder. Kamuran Akkor, Juanito, Selçuk Ural, Sevim Tuna ve birkaç şarkıcının daha rol aldığı filmde, Ajda Pekkan bir oyuncu olarak değil, artık herkesin kabul ettiği yeni kimliği ile, yani bir şarkıcı olarak yer alır. Ne var ki dostluk adına yer aldığı bu proje sırasında yapılan çekimler, filmin yönetmeni Aram Gülyüz tarafından, üstelik Pekkan'a danışılmadan, iki filmde daha kullanılacaktır. 1972 tarihli *Alçaklar Cehenneme Gider* ve 1975 tarihli *Vur Davula Tokmağı* adlı filmlerde, şarkıcımız, sırf Gülyüz öyle istediği için *Tatlı Günler*'in sürdüğünü anlatmaya devam edecektir.

Bu filmin ardından, Pekkan, Apollonia'da yapılacak olan yeni bir festivale hazırlanmaya başlar. Apollonia'ya o yıl Türkiye'den çok sayıda kişinin başvurduğu söylentileri o günlerde herkesin ağzındadır. O yılki festivale şarkı gönderen besteciler

arasında Selmi Andak, Muhittin Paydaş, Yaşar Güvenir, Zekai Apaydın, Cahit Oben de vardır. Ne var ki, festival yaklaşırken açıklanan sonuçlar çoğu kişiyi şaşırtır. Festivale Türkiye'den kabul edilen şarkılardan "Perhaps One Day" Şerif Yüzbaşıoğlu'nundur ve Ajda Pekkan tarafından seslendirilmiştir. Yani şarkıcımız bir kez daha gidecektir bu festivale. Üstelik ülkemizi temsil edecek ikinci şarkı da Tayfun tarafından seslendirilecektir. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın müzisyenlerinden Ahmet Ediz'in bestesi "So I Could Die"ın Tayfun'un sesiyle yarışmaya katılmasını herkes tebessümle karşılar. Herkesin kafasından geçen aşağı yukarı aynıdır: Ajda Pekkan ısrar etmiş ve Şerif Yüzbaşıoğlu bu işi ayarlamıştır. Bunun böyle olup olmadığı konusunda daha çok konuşulacakken beklenmedik bir şey olur ve Ajda Pekkan ile Tayfun ilişkisi festivale birkaç gün kala noktalanır. Her ne olmuşsa olmuş, iki şarkıcının aşkı sona ermiştir. Hem bir müzik festivali hem de ona eşlik edecek bir aşk hikâyesi beklentisi içinde bulunan **gazeteciler** için tatsız bir durumdur bu; ancak, festivalin başlamasıyla birlikte bu olay yerini daha renkli gelişmelere bırakır. Tayfun, Atina'ya "gazetecilere 'sekreterim' olarak tanıştırdığı, altı lisanı anadili gibi konuşan İngiliz June ile" birlikte gider. Tayfun'un menajeri Erkan Özerman "June Tayfun'a lisan öğretiyor, aralarında ne aşk vardır ne de meşk" dese bile, "Tayfun ve June her fırsatta menajerin sözlerini tekzip edercesine el ele, kol kola" dolaşıyor, "gece karanlığında dudaklarını birbirlerine kenetliyordu" söylentileri alır başını gider. Gazetecilerin, "Tayfun Ajda'dan intikam alıyor" şeklinde yorumladıkları bu gelişmeye Pekkan'ın cevabı her zamanki gibi olur: "Aşk maceraları gazetelere konu olan Ajda Pekkan boş durmamış" ve "o da kendine Atina'dan bir sevgili" bulmuştur. Yeni sevgili İtalyan şarkıcı Fred Bongusto'dur; üstelik geçen yılki Tony Dallara hikâyesi henüz hafızalardan silinmemiştir ve yeni sevgilinin "İtalyan" oluşu, hemen her gazeteci tarafından özellikle vurgulanmaktadır: İtalyanın

biri gitmiş biri gelmiş ve "Bongusto, meslektaşı Dallara'nın Ajda'nın kalbindeki yerini" almıştır. Bu ve buna benzer hikâyeler ile süren festivalin ilk eleme sonuçları da belli olur. Tayfun ve şarkısı elenirken, Ajda Pekkan finale kalır. Final gecesi, sahneye çıkan Ajda Pekkan şarkısını bitirdiği an, "80.000 kişinin ayyuka çıkan bağırışları, alkışları kafilemizi sevince" boğar. Bütün ekip, "Ajda muhakkak birinci olur," demeye başlamıştır bile.

Gazeteciler

Yayın hayatına 1968 yılının ilk aylarında başlayan; kısa bir süre içerisinde, Türk pop müziğini yönlendirme işini başarıyla üstlenmesine rağmen parasal sorunlar nedeniyle yayınına ara veren *Diskotek* dergisi, 1969 yılının ekim ayında yeniden yayınına başlamış ve bir önceki yayın döneminde hiç ciddiye almadığı Ajda Pekkan'ı kapağına taşımıştı. Dergi Ajda Pekkan'ı kapak yapmaya karar verirken, sayfalarında da şarkıcı ile yapılmış bir röportajın yer almasını planlamıştı. Ama öyle "olmadı, olamadı." Pekkan, röportaj için söz vermiş olmasına rağmen son anda vazgeçmiş ve dergi "kendi kendine" bir röportaj yapıp yayımlamıştı.

7 Ekim 1969 tarihli *Diskotek* dergisinden:

"Hiç şüphe yok ki Ajda Pekkan haklı bir şöhrete kavuşmuş bulunuyor. Son yılların en sevimli, en çok aranılan sanatçılarından biri ve en moderni. Batı'ya yönelen müzik elçilerimizin başında gene Ajda Pekkan geliyor... Elinize aldığınız bu mecmuanın kapağını ona tahsis ettik. Bunu severek isteyerek yaptık... Şöhrete kavuşuncaya kadar çok acı çekmiş bir sanatkârla büyük bir anlayış

içerisinde röportaj yapmak istedik... Olmadı olamadı, zira ünlü sanatkârımız söz verdiği halde: 'Siz benim yerimde olsaydınız programınız bu kadar doluyken nasıl konuşurdunuz gazetecilerle?' diye ayak üzeri cevap verdi. Biz de düşündük, hazırlanmış bir kapağın elbette bir deyişi olmalı dedik. Onun yerine geçerek yorulmadan okuması için bu röportajı yaptık. Ajda'sız Ajda ile konuştuk.

— Hiç konuşmadığınız gazeteci oldu mu?

— Ne münasebet, en az onlar da bizim kadar yoruluyorlar. Gece demiyorlar gündüz demiyorlar peşimizden koşuyorlar... Biz dinlenirken onlar konuştuklarımızı yazıyorlar. Hakkımızda çıkan haberleri tekzip veya genişletmek için gazino gazino peşimizden dolaşıyorlar. Nasıl küçümsenir bir gazeteci?

— Küçümsediğiniz dergi veya gazeteci var mı?

— Ne münasebet... Basın bizim yıldızımızı parlatan kuvvettir. Basının ilgisi üzerimizden çekilirse yavaş yavaş sönüveririz. Hem bir dergi bugün çok az tirajlı olabilir. Çok gösterişsiz olabilir. Ama bizim onlara ihtiyacımız olduğu gibi onların da bize ihtiyacı olacağını da asla gözümden uzak tutmam. İki ara bir dere, büyük demem küçük demem konuşurum..."

Diskotek'in muhabiri, belli ki "büyük-küçük-az tiraj" diyerek şarkıcıya bir mesaj göndermek istemiş. (Sonraki yıllarda da Ajda Pekkan ile röportaj yapmanın hep çok zor olduğu hatırda tutularak sorulursa:) Mesaj yerini bulmuş mudur? "Ne münasebet..."

Ama sonuç yine dördüncülüktür. "Yunanlı Klino birinci, Lübnanlı Manuel ikinci ve Bulgar Maria üçüncü" olmuş, "Türk Ajda" bu üçlünün ardında yer alabilmiştir ancak. Aslında elde edilen sonuç hiç de fena değildir, üstelik basının büyük bir bölümü tarafından da "büyük bir başarı" olarak görülür. Ancak bu sonuç şarkıcının, her zaman uyum içinde çalıştığı Şerif Yüzbaşıoğlu ile arasını açar. Yurda döndüğünde, karşılıklı olarak birbirlerini suçlarlar. Yüzbaşıoğlu'na göre, final gecesi Ajda Pekkan şarkıyı çok kötü seslendirmiştir: "Hayret ediyorum, Ajda gibi tecrübeli bir kadın finalde nasıl bu kadar kötü olur. Yüz defa söyledim, sesine, kendine bak diye. Bundan sonra imkânı yok, dünya yıkılsa, Ajda ile beynelmilel bir festivale katılmam..." Pekkan'ın açıklaması da mantıklıdır. Titizliği ile bilinen Yüzbaşıoğlu, bir türlü durmak bilmemiş ve yarışma anına kadar şarkı ile oynamaya devam etmiş, şarkıcının kafasını karıştırmıştır: "Şerif şarkıda devamlı değişiklik yaptığı için orkestraya partisyonları çok geç verdi. Şerif hep böyledir zaten. Ağır adamdır, vurdumduymazdır."

Apollonia sonrası "Perhaps One Day"in 45'liğini bekleyenler, onun yerine başka bir albümle karşılaşırlar. Festival şarkısı, hem Yüzbaşıoğlu ve Pekkan arasındaki gerginlik, hem de şarkının İngilizce olması nedeniyle bir kenara atılmıştır. Bu şarkı sonraki yıllarda da ortaya çıkmayacaktır. "Perhaps One Day," Şerif Yüzbaşıoğlu ile evlenen Şenay tarafından kaydedilip bir LP'ye alınacak ama Ajda Pekkan'ın sesiyle hiç mi hiç gün yüzü görmediğinden, tamamen kayıplara karışacaktır. Bir 45'lik yerine bir LP yayınlayan Regal, festival boyunca bütün gazete ve dergilerin sayfalarını işgal eden Ajda Pekkan'ın popülerliği nedeniyle albümün çok satacağını ummaktadır. "Eğer diskoteğinizde hâlâ yok ise... çok yazık" sloganının tepeye kurulduğu ilanlarla desteklenen albüm hem zaten bilinen Ajda Pekkan şarkılarını içermesi, hem de genel olarak 45'likler etrafında dönen müzik piyasamızın albümlere uzak duran yapısı nedeniyle bek-

lenen ilgiyi görmez. Ajda Pekkan ve firmasının bu albümden sonra tek yapacağı şey, piyasanın beklentilerine uymak, yani yeni bir 45'lik çıkarmaktır.

Sonbaharla birlikte *Durdurun Şu Zamanı* adlı plak yayınlanır. Ajda Pekkan'dan hareketli şarkılar dinlemeye artık çok alışmış olanlar, plağın önyüzünde değilse de arkayüzünde bulurlar beklediklerini. "Yaşamak Ne Güzel Şey" adlı "B" yüzü şarkısında "gamsız, tasasız" görüntüsünü sürdüren Pekkan, "Bakarsın en acı gün, yarın olur bir düğün," diyerek, yalnızca birkaç yıl sonra, Ecevit'in yükselişiyle birlikte yerden yere vurulacak şarkılarından birini yapmıştır... Bu plak, Pekkan'ın Ebcioğlu ile birlikte yaptığı son 45'lik olur. Belli ki, geçen yılın sonlarında başlayan gerginlik, araya ortak dostlar girmesine rağmen tam olarak giderilememiş ve şarkıcı, bulabildiği ilk fırsatta ünlü söz yazarı ile çalışmayı kesmiştir. *Durdurun Şu Zamanı*'nın yayınlanmasının üzerinden çok geçmeden, müzik piyasası, Ajda Pekkan'ın firması Regal'den de ayrılacağı haberleri ile çalkalanır. Türkiye'deki faaliyetini, o güne kadar Odeon grubu içinde sürdüren Philips, artık kendi başına çalışmak ve Ajda Pekkan'la anlaşmak ister. Şarkıcıya sunduğu şartlar da çok caziptir. Pekkan'a yalnızca Türkiye ile sınırlı kalmayan bir gelecek çizen firma, teklifini de buna göre yapar. "Gramofon Ltd.'nin umum müdürü Michel Berson"un 12 Şubat'ta yaptığı "Paris'te plak" açıklaması gerçekleşecek gibidir. Şarkıcı Philips ile görüşmelere başladığı sırada, Regal de boş durmaz; elindeki kayıtlardan oluşturduğu iki yeni 45'likle daha önceki şarkılardan oluşan bir albümü, aynı anda piyasaya sürer. Ajda Pekkan'ın ikinci albümü baştan sona Fecri Ebcioğlu'nun imzasını taşıdığından "Fecri Ebcioğlu Sunar" etiketiyle sürülür piyasaya. 45'liklerde ise durum farklıdır, Pekkan'ın yeni şarkı sözü yazarı Bora Çakır'dır artık. *Tatlı Dünya/Ben Bir Köylü Kızıyım* ve *Son Arzu/Üzgün Yüzlü Dertli Akşam* adlı bu plakların ilki telaşla piyasaya sürülmüş olmasına rağmen, özellikle de

"Ben Bir Köylü Kızıyım" şarkısı epeyce ses getirir. Bu şarkıyla listelere yerleşen Pekkan, birkaç ay sonra "Sensiz Yıllarda" şarkısını yapar; bu yeni plağı da almaya hevesli epeyce hayranı vardır artık...

Ajda Pekkan, *Hayat* dergisinin muhabiri Lale Özgür'e, "sabahları bale niyetine jimnastik yaptığını" açıklar; "yerli Johny Halliday Selçuk Ural, karakter itibarıyla Johny'ye çok benzer; o da trafik kaidelerini hiçe sayarak motosiklet kullanmaktan, şarkılarını orijinal hareketlerle süslemekten" hoşlanır; Mine Mutlu "ancak ameliyat masasına yatıp burnunu hafif yukarı kaldırdıktan sonra şansının açıldığını" açıklar; "İzmir Yün, kadınlar için pantolonluk-ropluk-döpiyeslik bir kumaş olan Molbino For Ladies"i imal eder ve "güneşli bir gün bahçede, çiçeklerin kokuları arasında kaygısız saatler geçirmeye bayılan Elke Sommer, daima Lüx Tuvalet Sabunu" kullanırken, Ajda Pekkan, sanki hep aynı şarkıyı yazdığını düşündüğü Fecri Ebcioğlu ile yollarını kesinlikle ayırmaya karar verir. Bunun için, Erol Büyükburç'la birlikte yaptığı çalışmalarla adını duyuran Güzin Gürman ile görüşür önce, ama sonra, sahne hayatının ilk günlerinden beri tanıdığı Fikret Şeneş'te karar kılacaktır.

"20 Temmuz 1969'da, doğu yaz saati zamanına göre 16:18'de Neil Alden Armstrong ile Edwin Eugene Aldrin, Ay modülü Apollo 11'i Ay yüzeyine" indirir; "inşaatına 29 Mayıs 1946 tarihinde başlanan, 5 iktidar, 8 Başbakan ve 14 Bayındırlık Bakanı eskiten Taksim'deki Kültür Sarayı, yirmi üç yıl devam eden bir inşaattan sonra halka kapılarını" açar; Safiye Ayla, "Saray Sineması'ndaki son konserine mininin minisi bir etekle" çıkar; "Jet Kardeşler Ajda ve Semiramis'in anneleri Nevin Hanım, kendisine kızlarını soran basın mensuplarına, 'Ben ne söyleyeyim, kızlarımın ikisi de iyidir, ikisi de hoştur,'" der; "ergenlik ve sivilcelere karşı muntazam bir şekilde kullanıldığında, antiseptik cilt temizleyicisi Solu-Heks, temiz ve yepyeni bir cilde sahip olmanıza yardım" eder; "ünlü siyasilerimizden

Kemal Satır'ın oğlu Mustafa Satır, şarkıcılığa 'evet'" der ve "dudaklar en güzel rengini, renk değiştirmeyen cazip renkli Levallois rujlarında" bulurken, yalnızca söz yazarını değil, plak firmasını da değiştiren Pekkan, uluslararası Philips firmasının kanatları altına girer.

ORTAÇAĞ

1970: YAĞMURLU BİR GÜNDÜ, TIPKI BUGÜN GİBİ

"ABD Büyükelçisi Robert Kommer'in makam arabası Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin bahçesinde" yakılır; "Türk deniz tezgâhlarında yapılan 12.396 tonluk Amiral Şükrü Okan şilebi denize" indirilir ve "Libya kralı İdris El Sunnusi, eşi ve kızı ile yaz tatili için İstanbul'a" gelirken, Ajda Pekkan, 70'li yıllara Philips'le el sıkışmış olarak girecektir. Pekkan, artık uluslararası bir firmanın yıldızıdır. Yeni yılın ilk günleriyle birlikte, şarkıcı Paris'e gider. Philips, yeni yıldızı için oldukça yüklü bir program hazırlamıştır; Pekkan, Paris-İstanbul arasında mekik dokumaya başlar. Değişen yalnızca plak firması değildir, şarkı sözü yazarı da değişir. Philips'le anlaşma sağlanır sağlanmaz, Pekkan, o güne kadar Erol Büyükburç ve Tanju Okan için yazdığı şarkılarla

tanınan Fikret Şeneş'in peşine düşer. Şarkıcının, Fikret Şeneş'le bir yılı aşkın bir süredir sürdürdüğü gizli görüşmeler sonunda meyvelerini verir ve şarkıcı Şeneş'i, kendisi için şarkı yazmaya ikna eder. Pekkan, aslında Ebcioğlu ile çalıştığı sıralarda da Şeneş'le bağlarını hiç koparmamış, sürekli olarak kendisiyle görüşmenin yollarını aramış, bulmuştur.

Şarkıcı'nın Paris'e gidiş-gelişleri, kısa zamanda basının en gözde konusu haline gelir. 1970 başlarında yayımlanmaya başlayan *Pop Müzik* dergisi, şarkıcının bu seyahatlerine çok ilgi gösterir. "Ajda Pekkan Paris'e gitti, geldi, gitti, geldi, gitti, geldi..." gibi cümlelerle şarkıcının yoğun iş trafiğini anlatmaya çalışan dergi, Pekkan'ın bir Anadolu turnesine hazırlandığı haberi karşısında "ilk baştaki planlarına göre, Paris'te uzun süre kalacağını sanıyorduk" biçiminde ifade eder şaşkınlığını. Oysa her şey çok açıktır. Paris'teki program çok sıkışıktır ama orada yapılanlar henüz para kazandırmamaktadır. Kendisine yapılan teklifleri kaçırmak ya da para kazanmayı bir süre için bile olsa ertelemek istemeyen şarkıcının bu gidiş-gelişleri zorunludur. Ama artık "Paris görmüş bir şantöz olarak" gazinolarda değil, Lalezar gibi "daha modern yerlerde" sahneye çıkmaya başlar.

Şubat ayının sonlarına doğru, Philips-Pekkan-Şeneş işbirliğinin ürünleri iki plak halinde ortaya çıkar. Paris'teki Philips stüdyolarında kaydedilen dört şarkının sırayla yayınlanması gerekirken, Regal'in Pekkan'a önceki yıl yaptırdığı kayıtlarla piyasayı boğmasından korkan Philips bekleyemez ve iki plağı aynı anda piyasaya sürer. Plakların ilkinde "Yağmur" ve "Tek Yaşanır mı?" adlı şarkılar vardır. Jose Feliciano'nun ünlü "Rain"ini; Nesrin Sipahi, Metin ve Rana Alagöz'den sonra Ajda Pekkan da Türkçeleştirmiştir. "Tek Yaşanır mı?" ise, "Rain" ile birlikte listelerimizde yer alan Sylvie Vartan'ın "Abracadabra"sından başkası değildir. Ajda Pekkan'ın, İtalyan Mina'nın yanı sıra fazlaca izini sürdüğü bu Fransız şarkıcı ile yolu sonunda kesişmiştir. Aslında Pekkan-Vartan çakışması bir önceki yıl, Durul Gence, Vartan'ın

Bağ

Fikret Şeneş'le 29 Mayıs 2004 tarihinde yapılan özel görüşmeden:

"Fecri'yi (Ebcioğlu) tanımıyorum ben. Ama her gece geliyor, Tanju'yu (Okan) dinliyor, Tanju her gece 'İki Yabancı'yı söylüyor. Sonra baktık 'İki Yabancı'yı yazmış Ajda'ya.... Ondan sonra 'Sevdiğim Adam'ı aldılar benden. 'Celui Que J'aime' adlı bir şarkı bulmuştum. 'Sevdiğim Adam' diye söz yazmaya başlamıştım şarkıya... Ajda hep etrafımda, gidiyor, geliyor. Ne yazıyorsun diye soruyor, anlatıyorum, gösteriyorum. Baktım *Sevdiğim Adam* diye bir plak yaptı. Benden alıyor, Fecri'ye götürüp yetiştiriyormuş... 'Boş Sokak' da öyle. O yıllarda, çocuklarım Ahmet ve Celal, Amerika'ya gidip geliyorlar, her seferinde de orada çıkan yeni plakları getiriyorlar bana. 'Boş Sokak'ın müziği gelmişti yeni. Bir gün Ajda'ya dinlettim bunu. Adı 'Boş Sokak' olacak ama daha yazmadım, müziğine bittim dedim. İşte İhsan Kayral'lar, Tayfun'lar, Tufan'lar, bilmem neler; bir sürü şarkıcı tanıyorum artık, hepsi de bana yaz diyor. Ben daha yazarken baktım onlar plağı yaptı, benim bulduğum isimle... Her şeyi götürüp yetiştiriyormuş Fecri'ye. Fecri o zaman radyoda, Fecri çalınca radyoda şarkı meşhur oldu... 'Sevdiğim Adam' ve 'Boş Sokak'ı verince bu, ben müthiş sinirlendim. Ben o zaman alakamızı kestim; çünkü alıyor benden, götürüyor oraya... Sonra tekrar geldi, evet dedim işte... Philips'e Madam Şeneş diye biri var demiş. Bana geldiler, seni Paris'e götürüyoruz dediler. Ben çok şaşırdım, ayol ne işimiz var orada, ne yapacağız? Bizim misafirimizsiniz dedi Philips, ev tutmuşlar meğer... Neyse, biz buradan kalkıyoruz kardeşim, güle oynaya gidiyoruz Paris'e. Benim seçtiğim şarkıları fevkalade beğeniyorlar, çok sükse yapıyorum. Adamlar artık deli gibi, bir kucaklarına almadıkları kalıyor beni. 'Sensiz Yıllarda', 'Yağmur', 'Bilmece Bildirmece' ve 'Tek Yaşanır mı?'; hepsini ben bulmuşum, hepsi Paris'te kaydedildi. Ben de stüdyodaydım..."

Bu çok önemli söz yazarımız, "çok sükse" yaptıktan sonra da pek rahat edemeyecektir. "Şeneş" soyadını, herkes birden öğrenmemekte ısrar edecek; Şenez, Senes, Seneş'ten geçip, gele gele Şenes'e ancak gelinebilecektir. Herkes hâlâ bu noktada.

Gidiş-geliş

Dönemin en ünlü gazetecilerinden Mine Baykara, Paris'ten neredeyse günübirliğine İstanbul'a gelmiş Ajda Pekkan'ı yakalama, konuşturma imkânını bulmuş. Pekkan, Paris'ten dönüyor olmanın da gururuyla, genç kızlara, kadınlara her zamanki gibi yaşamı renklendirmenin ipuçlarını verir.

17 Ocak 1970 tarihli *Ses* dergisinden:

"Hoş geldin Ajda, güle güle Ajda! Geldi, bir hafta kaldı, yine gitti...

Gelin, Ajda Pekkan'dan dinleyelim. Bakalım ışık şehri Paris'te neler yapmış...

— Paris'i tek kelimeyle özetlemek gerekirse şöyle diyebilirim: Bir hayal ülkesidir Paris. Turist şehri Paris'e Philips şirketinin mümessili Jacques Colin'le birlikte gitmiştim. Onun aracılığı ile önce kendime ev tuttum. Sonra şirkete giderek tecrübe plağı yaptım. Plağımı çok beğendiler. Bir hafta sonra tekrar gidecek ve Türkçe, İngilizce, Fransızca plak dolduracağım."

Tek kelimeyle değil de üç kelime ile ("Bir hayal ülkesi") özetlenmiş Paris'te müzik adına yapılanlar kısaca böyle anlatıldıktan sonra, Pekkan kendisinden beklenen konuyu açıyor ve yenilikleri sıralıyor:

"Artık likit boyaların modası geçti. Avrupa'da herkes gözlerini kalemle boyuyor. Etek boyları ise bizden hayli farklı, yok denecek kadar kısa. Benim eteklerim bile orada bayağı uzun kaldı..."

Pekkan'ın eteklerinin bile uzun kaldığı bir şehir işte: Birkaç kelimeyle özetlersek: "Rüya, hayal ve ışık şehri Paris."

"La Maritza"sını "Ay Doğarken" adıyla çevirdiğinde yaşanmıştır ilk kez; ne var ki Regal'le yaşanan sorunlar plağı geciktirmiştir. Philips'in diğer plağında ise "Sensiz Yıllarda" ve "Olmadı Gitti" adlı şarkılar vardır. Şeneş, bu sefer, pek bilinmeyen "Puerto Montt" ve "O Danny Danny" adlı iki şarkı seçmiştir Pekkan için. Asıl gürültüyü koparan plak da bu olur. Hemen hemen tüm eleştirmenlerin "gerçekten başarılı" dediği *Sensiz Yıllarda*, birkaç haftada listelerin tepesine kurulacak, pek çok hit parçası bulunan şarkıcının tüm şarkıları arasından sıyrılarak en başarılı plağı olacaktır. Pekkan, Philips dönemini, büyük bir başarıyla açmıştır. Plağın başarısı, korsan baskı peşindeki firmaların da iştahını kabartır: *Sensiz Yıllarda*, **Philips** logosu dahil, olduğu gi-

Philips

Ünlü gazeteci Ümit Deniz, "Divan Oteli'nin kulüp salonunda, bir yandan akşamüzeri içkisini" yudumlarken, bir yandan da, "stereo bir pikabın çaldığı nefis bir kadın sesi" dinlemektedir. Pekkan'dır dinlenen; Pekkan'ın Paris'te kaydettiği şarkılardan biri dönmektedir "stereo bir pikap"ta. Çok etkilenen Ümit Deniz, Pekkan'ı bulur ve konuşur. Şarkıcı, zaten "Philips'e yaptığı plakları tanıtmak için İstanbul'da"dır.

3 mart 1970 tarihli tarihli *Milliyet* gazetesinden:

"Ajda son yıllarda isminden en fazla bahsettiren hafif Batı müziği sanatçılarımızdan biridir. Aynı zamanda beyazperdede de büyük şöhret sahibidir... Halen bekâr olan ve şimdilik evlenmeyi düşünmeyen Ajda Pekkan'ın en önemli özelliklerinden biri de sahneye çıktığında, seyirciyi kısa zamanda gerek sesi, gerek jest ve mimiklerinin yardımı ile tesiri altına almasıdır. Halen Lalezar'da seanslarına çıkan genç sanatçı, repertuvarında yapmış olduğu değişiklik ve orijinalite yüzünden de büyük bir dinleyici-seyirci kitlesine hitap etmektedir... Ajda şöyle anlatmaktadır: 'Son olarak Fransa'da Philips şirketi ile mukavele imzalamış bulunuyorum. Yurtdışında bir aşama yapmak gayesiyle Paris'e yerleştim. Bunu, bu hususta bana yardımcı olan Philips şirketinin göstermiş olduğu alakaya borçluyum...'"

bi kopyalanıp sürülür piyasaya. Basının büyük bir kısmı tarafından görmezden gelinen bu konuyu sonunda *Pop Müzik* dergisi sayfalarına taşır: "Philips şirketinin Odeon'dan ayrılıp şirket olarak faaliyete geçmesi sonucunda çıkarttıkları iki plak oldukça pahalıya maloldu. Ne var ki, piyasaya yeni çıktığı bugünlerde şirketin karşısına yeni bir problem dikildi. Başka bir firma plağın taklidini yapıp satışa çıkarttı. Hem de Philips'in bayiye yedi buçuk liraya verdiği plağın taklidi beş liradan olmak üzere. Olay mahkemeye intikal etmesine rağmen sonucun alınacağını sanmıyoruz..."

Uzun süredir konuşulan, ama sonbaharda yapılacağı söylenen turne de *Sensiz Yıllarda*'nın başarısı üzerine öne alınır. Pekkan, martın son haftasıyla, nisanın ilk haftasında, "Mavi Işıklar ile birlikte İzmir, Balıkesir, İzmit, Adapazarı ve civar şehirleri" gezmiş, "konserler vermiştir." Pekkan, özellikle İzmir'deki konserden memnun kalır: "Fevkaladeydi. Bilhassa İzmir seyircisini çok beğendim. İyiyi takdir eden bir havaları var. Fuar zamanı muhakkak bir kere daha karşınızda olacağım..."

Turne bitiminde, Apollonia konusu bir kez daha gündeme gelir. Atina'da o yıl üçüncüsü yapılacak olan festivale şarkı gönderme süresi başlamıştır. Ay-Feri, Mavi Işıklar ve Nesrin Sipahi'nin "festival için bant doldurduğu" çoktan dillerdedir. Hemen herkes, bu festivalden iki dördüncülük çıkarmış olan Pekkan'ın o yıl bir kez daha katılacağından emindir nerdeyse. Ancak bir yanda Philips'in ağır programı, bir yanda Cömert Baykent'le yapılan nişan, Pekkan'ın tüm yaşamını doldurmuş, başka şeylere vakit bırakmamıştır. Hem artık Paris varken, Atina'ya gitmek de pek akıl kârı değildir doğrusu. Şarkıcının, Apollonia konusunda beklenen açıklaması çok geçmeden gelir: "Apollonia'ya gitmiyorum. Lüzum yok. İki kere denedim. Bir kere, şöhret olamamışların katıldığı bir festival. Yeterince ünüm olduğuna inanıyorum. Şöhret sahibi olmak isteyenler gitsinler Apol-

Nişan

Diskotek dergisi, Ajda Pekkan'ın Cömert Baykent ile arasının bozuluyor gibi olduğunun duyulduğu bir sırada "Bir Yıldız ve Kaderi" başlıklı bir röportaj yayımladı.

4 Eylül 1970 tarihli *Diskotek* dergisinden:

"— Bütün kadınlar gibi, siz de evlenip bir yuva kurmayı düşünür müsünüz? Yoksa 'bekârlık sultanlıktır' sözüne mi inanırsınız? Yaşantınız, daha ziyade ikinci fikirde olduğunuzu gösteriyor.

— Yanılıyorsunuz... Ben de yuva kurmayı isterim. Her kadın ister bunu. Bir çocuğum olsun, sıcak bir evim olsun, sevdiğim bir kocam olsun isterim. Ama ne bileyim, belki kısmet değilmiş. Şimdiye kadar bu istediklerimin hiçbiri gerçekleşmedi. Daima yalnız kaldım. Kim bilir, belki de bir gün bütün istediklerime kavuşurum.

İşte böyle söylüyordu Ajda Pekkan. Birçok ses yıldızı gibi, yalnızlık onun da canına tak etmişti. Kendince çırpınıyor fakat bir türlü kurtulamıyordu. Günün her saatinde meşguldü. Provalar, fotoğraflar, gazeteciler, konserler birbirini kovalıyordu... Fakat yine de yalnızdı..."

O yılların "ünlü ama mutsuz" saplantısına uygun bir final yapmış muhabir. Ama ömrü yetmişse, "başka türlü bir yaşam" kurulabileceğini, "herkes gibi" idare etmenin şart olmadığını görmüş de olmalı.

24 Kasım 1970 tarihli *Diskotek* dergisinden:

"Biz birbirimizden ayrılamayız diyen Ajda Pekkan, Cömert Baykent çifti tekrar barışmışlardır. Bilindiği gibi çift bir süre önce aralarında şiddetli münakaşa ederek ayrılmışlardı. Fakat her iki taraf da, aralarında çıkan münakaşanın bir hiç yüzünden çıktığını anlamış ve sonunda tekrar bir araya gelmişlerdir. Ajda Pekkan, konu hakkında; 'En çok anlaşan karı-koca arasında dahi böyle münakaşalar çıkar. Bu yüzden biz de aramızdaki kırgınlığın gereksiz olduğunu anladık. Sonunda birbirimizden özür dileyerek barıştık,' demiştir."

"Barıştılar" müjdesi de bir işe yaramayacaktır.

lonia'ya. Bizden bu kadar..." Yıllar sonra, Eurovision'a katılmasının ardından önüne çıkarılan, "Eurovision'a bir daha katılacak mısınız?" sorusunu cevaplarken kullanacağı üslubun aynıdır kullanılan: "Benden bu kadar..." Şarkıcının kullandığı Hiç şüphesiz, "şöhret olamamış-yeterince şöhretli-şöhret sahibi olmak isteyenler" kavramları müzik piyasasında büyük yankı bulur. Kimi müzisyenler, bu sözlerle Ajda Pekkan'ın, bu festivallerde elde ettiği başarıyı yine kendi elleriyle baltaladığını söylerler. Aslında haklıdırlar da. Pekkan, bu festivallere katıldığı sırada "şöhret olamamış" biri değil, aksine yeterince "şöhretli"dir. "Philips'in kontratı nedeniyle bizi küçümsemeye başladı" eleştirileri şarkıcının Apollonia açıklamasından sonra başlar. Üzerinde fazla düşünülmeden sarf edilmiş bu sözler, Ajda Pekkan'la meslektaşlarının arasını, bir daha hiç düzelmeyecek şekilde açar. Pekkan'ın ülkede olan biteni, yapılan şeyleri beğenmeme, küçümseme eğilimi giderek şiddetlenecek, sonunda Fikret Kızılok'un, sözüm ona eleştirme niyetiyle yazdığı "Şarkıdaki Maymun" şarkısına konu olacaktır.

Apollonia'ya Rana Alagöz'ün gitmesiyle birlikte bu konu biraz hafifler. Gündemde, Ajda Pekkan ve **Cömert Baykent**'in kavgaları ve barışmaları vardır artık. Ama Philips, şarkıcının özel yaşamındaki çalkantıların belirlenen programı engellemesine izin vermez. Yaz boyu Türkiye'de olup, başta Fenerbahçe'deki Belvü olmak üzere çok sayıda yerde başarılı sahne çalışmaları yapan Pekkan, kasım ayında yeniden Paris'in yolunu tutar. "Şarkıcı, Paris'te sözlerini Fikret Şeneş'in yazdığı üç plak yapacaktır" ve uçağa binerken, gazetecilere "bu plaklardan da çok ümitli olduğunu" ifade etmiştir.

Aralık başında, üç plağın ilki yayınlanır. Philips'in "Düşünen Ajda" sloganı ile tanıttığı, *Yalnızlıktan Bezdim* plağıdır bu. Aslında, Fransa'da kaydedilmiş şarkılardan biri de Bora Çakır'ın sözlerini yazdığı "Gençlik Yılları"dır; Philips ise, öncelikle bu plağı yayınlamak ister. Ama sonuçta, katalog numarası bile be-

Cömert Baykent

Ayşe Kulin'in *Bir Varmış Bir Yokmuş* (Everest) adlı kitabından:

"... Cömert, Ajda'ya iş için gittiği Paris'te rastladı. O yıllarda Ajda, Fahrettin Aslan'ın sahnelerinde Batı müziği söylüyordu. Sahneyi dolduran, boylu poslu, güzel, sarışın bir kızdı ve ancak Zeki Müren'in alt kadrolarında başarılı olabiliyordu... Ancak çok azimliydi, hırslıydı ve içine hapsolduğu çemberi kırdırabilecek birine ihtiyacı olduğunu bilecek kadar da akıllıydı. Ama madem elinden tutacak biri yoktu, o da farklı bir şeyler yapmalı, ufkunu genişletmeliydi. Paris'e kendini geliştirmeye ve ispat etmeye gelmişti... Bambaşka bir dünyanın adamı olan Cömert Baykent'le tanışınca, beklediği kişinin nihayet karşısına çıktığını hemen sezdi. Cömert, o güne dek tanımış olduğu erkekler kadar zengin değildi ama çok farklıydı ve görgülüydü. Ajda, görgünün parayla satın alınamayacağını biliyordu. Üstelik çok da yakışıklıydı. Eğlenceliydi. Güzel yaşamayı ve yaşatmayı seviyordu. Ajda, Cömert'ten çok şey öğrenebileceğinin bilincindeydi ama bu ya-

kışıklı adama ayrıca içtenlikle âşık oldu. Cömert de bıraktı duygularının seline kendini. Sadece duygularını bıraksa neyse, işini gücünü, ailesini de bıraktı ve kendini Ajda'nın emprezaryosu olmaya adadı. Birkaç dili su gibi konuştuğu, Amerika'da, Paris'te çok tanıdıkları olduğu, kendi de müzikten iyi anladığı için, bu işin üstesinden gelebileceğine inandı. Ajda ona hayatta en çok istediği şeyin Paris'te plak doldurmak olduğunu söylemişti. Tüm kapıları zorlayacak ve Ajda'ya bu plağı yaptıracaktı Cömert... Cömert kendine müzik prodüktörlüğü adı altında yeni bir iş icat etmişti. Ama aslında yaptığı sadece Ajda'nın menajerliğine soyunup, onun daha iyi bir yere gelmesini sağlamaktı. Nitekim, gece başına belli bir ücret alan Ajda'nın yevmiyesi, Cömert'in gerçekleştirdiği promosyonlarla birdenbire birkaç misli artacak, üstelik fiziki görünümü de önemli bir değişiklik geçirecekti. Ajda yavaş yavaş genç irisi sarışın kimliğinden çıkıyor, daha modern, daha zarif bir görünüme bürünüyordu... Cömert ile Ajda'nın fırtınalı aşkları, dargınlıklar ve barışmalarla üç yıl kadar sürdü. Bu üç yılın yaklaşık bir yılı Paris'te geçti. Beraberlikleri Ajda'ya çok şey, Cömert'e de büyük keyif getirdi ama kesinlikle her ikisinden de duygusal anlamda pek çok şey götürdü. 1972 yılında ayrıldıkları zaman her ikisi de yorgun savaşçıya dönmüşlerdi. Ajda büyük bir azimle, çok daha büyük başarılara doğru kanat çırparken, Cömert kendine Ajda'dan miras kalan tek şeyle idare etti. Sahneyle."

lirlenmiş "Gençlik Yılları"nın çıkışı bir sonraki yıla ertelenir. Salim Halali'nin şarkısından uyarlanan "Yalnızlıktan Bezdim" ise, yepyeni bir kapakla sunulur piyasaya. Philips, Regal gibi yapmaz; Pekkan'ın her plağını farklı ve yeni bir kapakla yayınlar. Bu şarkıyla birlikte arkayüzünde yer alan "Gel" adlı şarkıda, Şeneş'in Pekkan'a katkıları gün gibi aşikârdır. Şeneş'in yazdığı her şarkının hikâyesi ayrıdır; ünlü söz yazarında seri imalat diye bir şey söz konusu bile değildir. Şeneş'in hem Pekkan'ın seslendirmesi için seçtiği şarkılar bambaşkadır, hem de bu şarkılara yazdığı sözler. Üstelik bu konuda tek yetkili de kendisidir; **şarkıların seçimi**ne Ajda Pekkan bile karışamamıştır.

Şarkıların seçimi

Fikret Şeneş ile 29 Mayıs 2004 tarihinde yapılan özel görüşmeden:

"... Ajda'ya yazdığım bütün şarkıları ben seçtim. O kadar zaman boyu, Ajda bana tek bir şarkı getirmiştir, 'Love Story,' onu da zaten yazmadım ona. Bir tek 'Love Story,' gerisini hep ben buldum... 'Love Story'nin hikâyesi de şöyle: Gönül Yazar'ı biliyorsunuz, bir akşam telefon açtı. Fikret Hanım dedi, ne olur dedi, yarım saat vaktiniz varsa size gelmek istiyorum. Biz dedi, Avrupa'dan yeni döndük, Erol'la (Simavi) bir şarkı dinledik, bu senenin en büyük plağı, herkes ağlaşıyor, 'Aşk Hikâyesi' diye bir parça, bana bunun Türkçe'sini yazar mısınız?.. Çok hatırası var, çok sevdik, Erol da rica ediyor. Peki, getir kızım göreyim dedim. Bu hemen atladı geldi. Ben plağı koydum, bir dinledim, bir daha dinledim, çok klas tabii ki. Filmi görmemişim, mevzuyu bilmiyorum. Ondan sonra, bu şarkı tamam dedim Gönül'e, ben bunu sana yazarım. Gönül çıktı gitti. On dakika geçmedi, telefon çaldı, Ajda... Bir şarkı buldum ki sorma diyor. Getirdi, aynı şarkı. Olmaz kızım dedim, bu şarkıyı Gönül Yazar'a yazacağım ben. Küstü gitti.

AJDA PEKKAN Philips'e yaptığı plâklarını tanıttı

Ülkü Aker, "Benim iyi yazmam hiçbir şey ifade etmez, asıl mesele şarkıcının sözleri sesi ve janrı ile değerlendirmesidir," der; "ne aşk, ne evlilik, ne de mutluluk konusunda konuşmak isteyen Nebahat Yıldız altın plak" alır; "Ay'a gitmekte olan Apollo XIII'ün ana odasında oksijen kaybı oluşur ve gemideki üç astronot Ay modülüne girerek" kurtulur; Hümeyra, "Philips'in davetlisi olarak Paris'e gider ve 'Dilber'i Fransızca olarak plağa kaydedeceğini" açıklar; "mini etekle dans için, bacakları güzelleştiren Vog Bali Zet külotlu çorapları" giyilir; Fikret Kızılok, "Bence sanatçı ne bir filozof, ne de bir bilgindir, o sadece duyan, duygularını ifade eden kişidir," der; "Ankara Playboy'un orkestrası Şanar Yurdatapan ve Onlar, gerçekten iyi müzik yapıp başkent müzikseverlerini" sevindirir; "Norayr Demirci basist olarak Ferdi Özbeğen ile" anlaşır; "Ay-Feri, bir sabah gazetesinde kendisini suçlayan Esin Afşar'ı, bir 'Yoh Yoh' ile bu iş yürümez" şeklinde cevaplar ve "1966 yılından beri Fransa'da çalışan Tülay German, Lalezar kulüpte kısa bir süre çalışmak üzere memlekete" gelirken, Ajda Pekkan yeniden Paris'e gidecektir. Philips'in Pekkan'a gösterdiği bonkörlük sürmekte, Türkçe plaklardan sonra Fransızca plaklara da sıra geleceği konuşulmaktadır.

1971: Her Damla Yaş Bak Anlatıyor

"Etibank'ın kuruluşunun 25. yılı" kutlanır; "1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu kabul" edilir ve "Bir Sovyet yolcu uçağı Trabzon'a" kaçırılırken, yayınına daha birkaç ay önce başlayan ve bu kısa süre içerisinde müzik dünyasına büyük hareketlilik getiren *Hey* dergisinin okur oylarıyla oluşturduğu "Yılın Şarkıcıları ve Şarkıları" listesinde, Ajda Pekkan'ın, hemen hemen bütün rakiplerini gerisinde bıraktığı ortaya çıkar. Derginin oylamasına 19.489 okur katılmış ve "İstanbul 6. Noteri önünde tespit edilen" sonuçlara göre, Ajda Pekkan 10.181 oy alarak "Yılın Kadın Şarkıcıları" dalında en iyi kadın şarkıcı seçilmiştir. Şarkı-

cı, listenin geri kalanında yer alan isimlerin toplayabildiği oyların tamamından çok daha fazla oy alarak yerleşir birinciliğe. Dokuz şarkılık "Yılın Türkçe Sözlü Şarkılar" listesinde de tam ("Sensiz Yıllarda", "Yağmur" ve "Tek Yaşanır mı?") üç şarkısı vardır Pekkan'ın. "Sensiz Yıllarda," 6.003 oyla, Tanju Okan'ın "Hasret"inin (6.527 oy) ardından ikinci olur. Ancak bu rakam, "Yılın Besteleri" alanında birinciliği alan "Dağlar Dağlar" (4.844 oy) ve "Yılın Düzenlemeleri"nde ipi göğüsleyen "Derule"den (4.199 oy) bile daha yüksektir. Pekkan'ın önceki yıl yayınladığı iki plakta yer alan dört şarkısından üçüne bunca ilgi gösterilmesi, müzik çevrelerinde, şarkıcının Fikret Şeneş ile girdiği yeni döneminin genel kabul gördüğü biçiminde yorumlanır. Bu yeni dönem, Pekkan'ı, 70'lerin daha başında "1 numara"ya yerleşmiştir.

Pekkan, "1 Numara" olmanın gururuyla o güne kadar yapılmamış olanları yapmaya ve denemeye karar verir. Yeni yılın ilk günleriyle birlikte, şarkıcının İtalya'da yapılan Sanremo şarkı yarışmasına katılacağı haberleri duyulur. Basında İtalya haberleri çıkmaya başlamıştır bile. Bu haberlere göre, "Pekkan'ın İtalya'da bir 45'liği satışa çıkmak" üzeredir. Bu plağı desteklemek için de, "Philips Plak Şirketi'nin artisti olarak Sanremo Müzik Festivali'ne katılacak; Apollonia ve Barcelona'dan sonra Sanremo'ya da katılan ilk Türk şarkıcısı unvanını kazanacaktır..." Ancak bu haberlerin arkası bir türlü gelmez. Pekkan Sanremo'ya katılmaz, hatta İtalya'da satışa çıkacağı söylenen 45'liğin akıbeti bile karanlıkta kalır.

Ama hiç olmazsa, plak işinin Türkiye kısmı yolunda gibidir. *Yalnızlıktan Bezdim*'in öne alınmasıyla çıkışı ertelenen *Gençlik Yılları*, *Hey*'in okur anketi sonuçlarının yayımlanması üzerine en çok konuşulan konulardan biri olur. Joe Dolan'ın seslendirdiği "You're Such A Good Looking Woman" adlı şarkısına Bora Çakır söz yazmıştır. Şarkıyı dinleyen herkes, şarkının güzelliğinden söz eder. Her şeyi ince eleyip sık dokumasıyla tanınan Şerif Yüz-

başıoğlu bile, "Ajda'nın bence bugüne kadar en iyi plağı," der. Ama firma, "Philips olarak biz ve bütün diğer plak şirketleri mağdur durumdayız, sahte plaklar yüzünden bu plağı çıkarıp çıkarmama konusunda tereddütteyiz," diyerek, iyice yaygınlaşan korsan plak konusunu gündeme getirir. Philips'in açıklaması kısa sürede yankı bulur. Basında "Ajda'nın son plağı tehlikede" şeklinde başlıklar atılarak, müziğe ağır darbe indirecek olan korsan probleminin büyüklüğü kamuoyunun dikkatine sunulur. Yeni yılla birlikte, hemen hemen bütün gazete ve dergilerde boy gösteren "falcı"ların Ajda Pekkan için söyledikleri ("1971 yılı, kendisi için çok şanslı olacak, plakların çoğu listelere girecek") muhtemelen kendilerinin bile ummadığı kadar hızla gerçekleşir ve *Gençlik Yılları* daha yayınlanmadan ünlenir. Ama Philips, plağın çıkışını bir süre daha ertelemeye karar verir. Doğabilecek boşluğu kapatmak için de, bir önceki plağın arkayüzünde yer alan "Gel"i öne çıkararak bu çıkışı ilanlarla da destekler. *Yalnızlıktan Bezdim*'in listelerden düşmek üzere olduğu bir dönemde yapılan bu hareket, plağın *Gel* adıyla listelerde yeniden yükselmesini sağlar. Philips, ülkemizde o güne dek pek akıl edilememiş bir şey yapmış ve miadını doldurduğu sanılan bir plağı tazeleyerek yeni bir plak gibi piyasaya sunmuştur. Artık, hem Philips hem de Pekkan, büyük ümit bağladıkları *Gençlik Yılları*'nın çıkış tarihi için daha rahat karar verebileceklerdir... *Gençlik Yılları*'nın ertelenmesi Regal'i de harekete geçirir. Firma, elinde son kalan kayıtları da nihayet yayınlar. Sözlerini Ülkü Aker'in yazdığı "Sen Bir Yana Dünya Bir Yana" ve Zühtap Büyük'ün "İçiyorum" adlı şarkılarının bulunduğu bu plak, çıkışıyla birlikte hem eleştirmenler hem de dinleyiciler tarafından Ajda Pekkan'ın en kötü plaklarından biri olarak etiketlenir. Muhtemelen prova kaydı aşamasında kalan bu şarkıları Regal, son bir şans olarak değerlendirmek istemiş ama umduğunu bulamamıştır.

Regal'in elinde son kalanları da piyasaya sürdüğü, Philips'in *Gençlik Yılları*'nı yayınlamak için uygun bir zaman kolladığı

günlerde Ajda Pekkan Paris'e iyice yerleşmiş ve kendini yoğun bir çalışma temposuna kaptırmıştır. Paris'ten gelen haberlerin arasında, şarkıcının otel odalarından kurtulduğu ve rahat etmek için "**geniş bir kat** kiraladığı" da vardır. Philips'in Paris stüdyo-

Geniş bir kat

6 Ocak 1971 tarihli *Hey* dergisinden:

"Paris'ten dönen Arda Uskan yazıyor.

... Bir aydan fazla bir süredir Paris'e yerleşmiş bulunan Ajda Pekkan'ın Fransız başkentine geldiği zaman yaptığı ilk iş bir araba almak ve oldukça geniş bir kat kiralamak oldu. Yılbaşından önce katına geçemeyen şarkıcı iki aylık süre içinde Paris'in ünlü caddesi Champs-Elysees'deki otellerden birinde kalmaya mecbur oldu. Pekkan'ın Fransa'daki müzik faaliyetleri ise şu durumda: Bundan on beş gün önce Philips şirketinin stüdyolarına girip Türkiye için iki Türkçe plak dolduran sanatçımızı, şirketinin ilgilileri Fransa'dan önce İtalya'da üne kavuşturmak için çalışıyorlar. Ajda Pekkan bu konuda şöyle konuşuyor: 'Burada bütün saatlerim Fransızca diksiyon dersleri almakla geçiyor. Buradaki müzik direktörlerim İtalyancamı çok beğenip plaklarımı İtalya'da lanse etmek isteyince yeni Türk bestecilerinden şarkılar aramaya başladım. Bu konuda şu sıralarda Fikret Kızılok ile görüşme halindeyiz... Mümkün olursa İtalya'da çıkacak plaklarımın birinde onun bir bestesi yer alacak...'"

Philips'in Ajda Pekkan için düşündüğü İtalya seferi her nedense gerçekleşmez. En azından bilinen budur. Belki, Philips'in tozlu raflarında İtalyanca bir deneme kaydı ya da hazır olmasına rağmen piyasaya sürülmemiş bir plak da mevcut olabilir ama eldeki bilgiler bu konuda kesin bir şey söylemeyi mümkün kılmıyor. Ama bu İtalya hikâyesinde kesin olan bir şey varsa o da şudur: Ajda Pekkan, o sıralarda "Söyle Sazım" ile listelerin zirvesinde yer alan Fikret Kızılok'tan (defalarca haberleşilmiş, görüşülmüş olmasına rağmen) herhangi bir şarkıyı beğenmez ve söylemez. Bu durum da, yıllar yıllar sonra yazılacak olan ve Kızılok'un bir Ajda Pekkan eleştirisi olarak sunacağı "Şarkıdaki Maymun" adlı garabete sebep olacak; ozanımız, şarkılarını beğenmeyen bir *star*'dan, kendince intikam alacaktır.

larında, bir yandan Türkçe şarkılar kaydeden şarkıcı, bir yandan da Philips'in öngörüleri ışığında başka denemeler yapmakta, başka dillerde de şarkılar kaydetmektedir. Arda Uskan'ın *Hey* dergisinde yayımlanan "Fransa'da Türk Bayrağı Açanlar" başlıklı yazısında, Tülay German, Hümeyra, Moğollar ve Timur Selçuk ve Ajda Pekkan'dan da söz edilerek Philips'in Pekkan'ı İtalya'da "lanse etmek" için kolları sıvadığı haberi verilir. Bu haberin üzerinden çok geçmeden, İtalyanca değilse de, "Almanca bir haber" duyulur. Philips, Pekkan üzerine daha büyük oynamaya karar vermiş ve işe Almanya'yı da dahil etmiştir. İlkbahar ile birlikte, *Zigeuner Müssen Singen/Der Grosse Abschied* adlı plak Almanya'da piyasaya verilir. Kapağında, önceki yıl yayınlanan *Sensiz Yıllarda* plağından arta kalan bir fotoğrafın yer aldığı plağın önyüzündeki, herkesçe bilinen, "Yalnızlıktan Bezdim" şarkısıdır aslında; yalnızca Almanca söylenmiştir bu kez. Arkayüzde yer alan, ünlü alman şarkıcısı Udo Jurgens'e ait şarkı ise ilk defa duyulmaktadır. Aslında şarkı Türkçe kaydedilmek üzere seçilmiş ve sözleri Fikret Şeneş tarafından yazılmıştır bile. Şeneş'in "Kim Derdi ki" adını verdiği bu versiyon, firmanın işin Almanya ayağını öne almasıyla ertelenmiş, sonraya bırakılmıştır. "Kim Derdi ki," Fransa'da yayınlanan *Mediterranee* 45'liğinin arkasına bir şarkı arandığında hatırlanacak ve 1976 yılında gün yüzüne çıkacaktır ancak.

Pekkan, baharla birlikte, Paris'teki çalışmalarını kısa bir süreliğine askıya alarak "on beş günlük bir süre için" memlekete gelir. Yeşilköy'de kendisini karşılayan onlarca gazeteci epeyce haberle dönerler bürolarına. Bu on beş günlük süre içerisinde "başkentte bir gece kulübünde" çalışacağını açıklayan Pekkan, gazetecilere Paris'te yaptıklarını anlatırken, orada olup bitenlerden de söz ederek herkesin beklediği Paris rüzgârlarını savurmaktan da geri durmaz. "Paris'te bütün genç kızlar mini şort giyiyorlar şimdi... Dizlere kadar çıkan kadife çizmeler, kısacık bir mini şort ve maksi palto... İşte Parisli genç kızların yeni ünifor-

"Kim Derdi ki"

Philips'in, Pekkan'ı yalnızca Avrupa'ya değil, büyüklüğü ve zenginliği her zaman dillere destan olmuş Japonya pazarına sunma isteğinde de olduğu, işin yapıldığı 1971 yılında değil ancak internet ile birlikte bilginin yaygın bir şekilde dolaşmaya başladığı 2000'lerde duyulur, öğrenilir. İtalya için planlar yapılır, Almanya için plaklar kaydedilirken, Philips Pekkan'a meğer bir de Japonca söyletmiştir. Bir yüzünde "Sensiz Yıllarda"nın ("Puerto Mondt;" ki, şarkının Los Iracundos grubu tarafından seslendirilen ismi de -bir harf farkıyla "Puerto Montt"- budur), diğer yüzünde *Der Grosse Abschied IKim Derdi ki*'nin Japonca versiyonları bulunan bu plağın yayınlanmasından, her nasıl olduysa, bizim buralarda kimsenin haberi olmaz. Böyle bir plağın varlığı ancak 2004 yılında (plağın, bir koleksiyoncu tarafından, internet sitelerinden birinde satışa konması üzerine) öğrenilir. "Sensiz Yıllarda" (ve başka birkaç şarkı daha) bir de Yunanca seslendirilmiştir. Bu plaklar tabloyu tamamlayan unsurlardır: Philips, Pekkan'a çok güvenmiş, onu bir dünya *star*'ı yapma konusunda işi epeyce ciddiye almıştır.

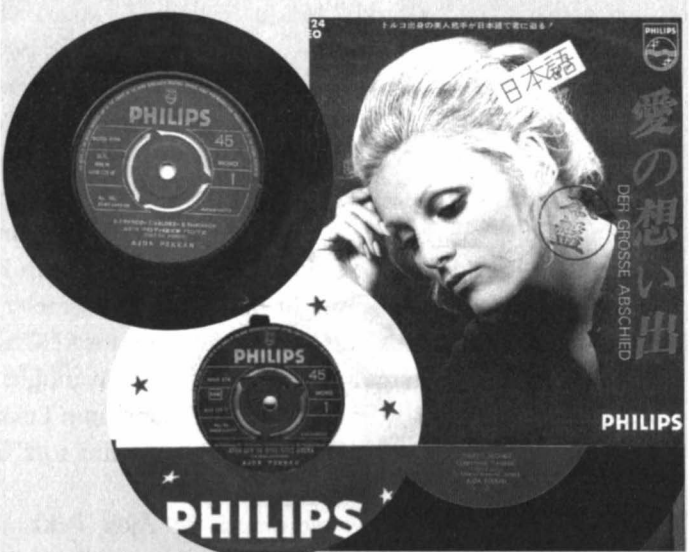

ması. Bunun dışında dizkapağının altına kadar uzanan midi etekler ve pelerinler de revaçta. Ayrıca genç kızlar arasında evlenmek son derece modası geçmiş bir müessese olarak görülüyor... Onlar sevdikleri insanlarla birtakım formalitelere girmeden beraber yaşamak fikrini benimsemişler..." Hiç şüphesiz, *Paris'te Son Tango*'nun Maria Schneider'ı, herkes gibi "Parisli genç kızlar"ı da çarpmış ve onları Pekkan'ın "işte Parisli genç kızların yeni üniforması" olarak tanımladığı kılığa sokmuştur. Ama şarkıcı, (bilerek ya da bilmeyerek) Bertolucci'nin filminden hiç söz açmaz; tam kendisinden bekleneni yaparak, "Paris hayalleri" ile yaşayan binlerce insana, (genel kabul görmüş bir gözlemci olarak ilk ağızdan) gördüklerini anlatır, "Onlar nerde, biz nerde..." demeye getirir. Bambaşka bir dünyadır anlatılan: "Kısacık bir mini şort giyen", "sevdikleri insanlarla birtakım formalitelere girmeden beraber yaşamak fikrini" benimseyen kızlarla dolu böyle bir şehir, herkese başka bir "dünya" ya da "gezegen" gibi görünür. Ama anlatan Ajda Pekkan olunca anlayışla karşılanır kuşkusuz. O zaten her zaman "bizden farklı" biridir ve belli ki oralarda, buralardan daha fazla "rahat" etmiştir... Pekkan'ın gelişiyle birlikte, İtalya için düşünülen Fikret Kızılok'la iplerin koptuğu da su yüzüne çıkar. Şarkıcı, ilerde yapacaklarını anlatırken Kızılok'tan hiç söz etmez ve (tesadüf bu ya, o sıralarda *Hey* için Fikret Kızılok ile birlikte bir fotoromanda oynayan) Bora Ayanoğlu ismini atar ortaya: "Genç besteci Bora Ayanoğlu ile beste konusunda bazı çalışmalara başladık bile. Sonucun iyi olacağına bütün kalbimle inanıyorum." Ancak Ayanoğlu ile yapılan görüşmeler ve hazırlıklar, "kalben inanılmış" olsa da tamamına ermez. Kızılok ile çalışmaların yarım kalmasına neden olan "şey," Ayanoğlu ile de bağların kopmasına yol açar: Bu iki önemli yaratıcının Pekkan için tasarladığı her şey biraz "alaturka" kalmış, "mini şort"lara bürünmek üzere olan yarı Parisli kıza uymamıştır.

Gençlik Yılları'nın piyasaya verilmesi de Ajda Pekkan'ın memlekette olduğu döneme denk getirilir. Gazetelerin tam da

Genç besteci

Bora Ayanoğlu ile 22 Aralık 2004 tarihinde yapılan özel görüşmeden:

"... Yeni evlenmiştim, Etiler Çamlık Sokak'ta oturuyordum. Erol Büyükburç, Gönül Yazar ve Ajda Pekkan da aynı sokaktaydılar. Ajda ile komşuyduk ama tanışmıyorduk. O zamanlar *Ses* dergisinde çalışan Mine Baykara, her ikimizin de dostuydu, bizi tanıştırdı. Birkaç sefer görüştük. Bize gelip gitti. Ben bir şeyler dinlettim ona ama beğenmedi mi, başka şey mi oldu hatırlamıyorum, görüşmeler kesildi ve benim şarkılarımı söylemedi. Mesela daha sonra Erol Büyükburç ile çalıştım, 'Yıkılsın Bu Meyhane'yi, 'Zambaklar Açarken'i yaptık ama Ajda ile bu konuda bir daha hiç görüşmedik..."

Ajda Pekkan'dan söz ederek "modern dünya" üzerine anlattıklarını aktardığı sırada, bu fırsatı kaçırmak istemeyen Philips, plağı nihayet yayınlar. İnci Çayırlı'nın "Kıskanıyorum" ve Cem Karaca'nın "Dadaloğlu" ile zirvede olduğu günlerde yayınlanan bu plak, uzun süredir bekleniyor ve adından söz ettiriyor olmasının da etkisiyle listelere üst sıralardan girer... Aynı günlerde, *Hey* dergisi, Ajda Pekkan'ın başlıca rollerini Durul Gence ile paylaştığı bir fotoromanı da yayımlanmaya başlar. Senaryosunu Artun Yeres'in yazdığı ve Arda Uskan ile Cengiz Tünay tarafından çekilen "**Boşluktan Gelen Kadın**" adlı bu fotoroman herkesi şaşırtır. Paris-İstanbul arasında mekik dokuyan, hiçbir anı boş olmayan Ajda Pekkan'ın, "boşluk"tan gelmek için nasıl vakit bulabildiğini kimsecikler anlayamaz. Üstelik, son derece derli toplu bir fotoromandır bu; öyle birkaç günlük bir iş olmadığı bellidir. Ancak sonradan basına yansıyanlardan, Arda Uskan'la ekibinin, tamamen Ajda Pekkan'a uyduğu, söz konusu fotoromanı şarkıcının boş vakitlerinde çekerek bitirebildikleri öğrenilir. "... Dayanmalıydı... Her şeye rağmen dayanmalıydı... Nefesi gittikçe sıklaşıyordu. Koşması, kaçması, her şeyden hızlı kaçması gerekiyordu..." cümleleriyle başlayan bu fotoroman, gerilim vaat eden konusunun yanı sıra, Arda Uskan ve Cengiz Tünay'ın, Ajda Pekkan'ın güzelliğini yansıtan benzersiz kareleri, Pekkan'ın ve sürekli değiştirdiği kıyafetleriyle de ilgi toplar. Fotoromanın her karesinden Paris havası fışkırmaktadır.

Nisan ayı ve sonrasında, Pekkan, Paris-İstanbul arasında mekik dokumayı sürdürür. Philips'in stüdyolarında sonu gelmez deneme kayıtları sırasında bulduğu her fırsatta, hem kendini unutturmamak hem de çalışıp para kazanmak için memlekete gelir. "Paris çok pahalı bir şehir"dir ve Philips'ten, henüz Pekkan'ın lüks yaşamını karşılayabilecek kadar para kazanamamaktadır. Bu nedenle Pekkan, ülkeye geldikçe, kimi zaman bir gazinoda kimi zaman bir kulüpte, hatta bazen de ikisinde birden çalışacak ve Paris'teki çarkı döndürmeye gayret edecektir.

Boşluktan Gelen Kadın

Boşluktan Gelen Kadın, Hey'in 7 Nisan 1971 tarihli sayısında yayımlanmaya başlandı. Daha ilk kare ile birlikte bir şeylerden ya da birilerinden kaçıyor olduğunu gördüğümüz kadın, birkaç kare sonra "saçları son bir defa rüzgârda" uçuşurken düşer, bayılır. Ama korkacak bir şey yoktur; düşmeyi müteakiben, "Durul, yolun ortasında boylu boyunca yatan genç kadını" görecek ve olaya el koyacaktır. Masal böyle başlayacak ve bu Hitchcock'vari bir gerilime sahip olan fotoroman boyu, "boşluktan" gelmiş Ajda Pekkan, "kim olduğunu, ne olduğunu" düşünecek, geçmişini arayıp duracaktır. Denilebilir ki, bu fotoroman, Ajda Pekkan'ı, onca filminden daha fazla oyuncu kılmıştır. Buna sebep de, fotoromanın sinemadan çok farklı olan yapısıdır. Sinemada yönetmenlerin alt edemediği "donuk yüz," fotoroman karelerine çok uygun düşmüş, gerisini de Arda Uskan'ın becerisi getirmiştir.

Ekim ayının sonlarında, Ajda Pekkan'ın yolu Amerika'ya uzanır. Şarkıcı, 29 Ekim gecesi "Americana Hotel'in **Georgion Ball Room** salonunda, Türk kolonisine" bir konser verir. "Şerif Yüzbaşıoğlu ve Genç Türkler orkestrası eşliğinde verilen bu konserin biletleri, 10, 7,5 ve 5 dolara satılmış ve tamamen tükenmiştir." Aslında, bu konsere giderken yaptığı açıklamalardan, Pekkan'ın konserden çok, orada bulunan Atlantik Plak'ın sahibi Ertegün kardeşlerle yapacağı görüşmeleri önemsediği anlaşılır. Pekkan, bu konseri "2 bin dolar gibi çok az bir para karşılığı" kabul etmiş ve anlaşmayı imzalarken de "bütün yakın dostlarının uyarılarına maruz" kalmıştır. Ancak sonunda Pekkan'ın umduğu gerçekleşmiş, şarkıcı Ertegün kardeşler ile görüşmüştür; hatta ileriye dönük planlar yapmaya başlamışlardır bile. Ancak, Pekkan'dan önce de sürekli olarak, Türkiye'den birilerini destekleyerek Amerika'da üne kavuşturacaklarından dem vuran Ertegün kardeşlerin, (tıpkı Pekkan sonrasında da destek vereceklerini söyledikleri diğer isimler gibi) şarkıcıya hayrı dokunmayacaktır. Öte yandan Ertegün kardeşler, (ama haklı ama haksız) Türkiye'dekilerin ağzına bir parmak bal çalmaktan hiçbir zaman vazgeçmeyecek, ama kimseye de kayda değer bir destek vermeyeceklerdir.

"İçince, vişne, mandalin, portakal saf meyve suyu Limpo" içilir; "1971 yılının güzellik kraliçesi Nil Menemencioğlu" seçilir; "bildiğimiz ten rengi naylon çoraplar kadar ince ve şeffaf olmadıklarından kolay kolay kaçmayan renkli çoraplar ile artık bacaklar daha özgürleşir; Genco Erkal, "Gerçek bir tiyatro sanatçısının özel hayatı yoktur," şeklinde bir açıklama yapar; Arzu Okay, Bossa'nın reklamlarında görünerek, "Güneşin soldura-madığı renkler Bossa perdeliklerinde," der; "İzmir'de üniseks akımının öncülüğünü yapan Üniseks mağazasında, rengârenk kıravatlar, tokalı-kakmalı-zımbalı kemerler de" satılır; "İstanbul Gelişim Orkestrası'nın elemanlarından Nejat Özyılmaz, bir buçuk yıldan beri genç erkekleri tepeden tırnağa donatan Beyoğ-

Georgion Ball Room

24 Kasım 1971 tarihli *Hey* dergisinden:

"İskender Songur New York'tan bildiriyor:

Ajda Pekkan Amerika konserlerinde dinleyicileri büyüledi... Organizasyonunu Arif Mardin'in yaptığı konserde, sanatçımız İtalyan ve İsrail karakterini yansıtan çeşitli parçalarla Türkçe sözlü şarkılara yer verdi. Bu şarkılarla halkı coşturan Ajda Pekkan, iki saat süren konser boyunca sadece on dakika dinlendi. Pekkan bu konserde iki kere kostüm değiştirdi ve gerek sesi ve fiziği, gerekse sahne hâkimiyeti ile bol bol alkışlandı... Atlantik Plak şirketinin sahibi Ahmet Ertegün, Ajda Pekkan'ı bu konserde en ön sıradan izledi. Ertegün sanatçımızı yürekten dinliyordu. Bu dinleyiş Pekkan'a başarısından dolayı büyük değer verildiğini belli ediyordu. Çünkü dünyanın en ünlü sanatçıları, kendilerini beğendirebilmek için Ahmet Ertegün'ün gözlerinin içine bakarlardı. Bir ara Ajda Pekkan, yardımlarından dolayı sahneden Ertegün'e teşekkür etti. Sonra sahneden inerek koltuklara doğru yürümeye başladı. Ahmet Ertegün kendisine yaklaşan Pekkan'ın elini ayağa kalkarak öptü. Bu hareketin bir dünya müzik otoritesi tarafından yapılması, Ajda Pekkan'a büyük bir paye verilmesi idi. Sanatçımızı daha sonra Arif Mardin de tebrik etti. Böylece verilen paye perçinleşmiş oldu..."

Ahmet Ertegün'ün Pekkan'a verebildikleri yalnızca bunlar oldu işte: Ön sıradan izlemek, başarıdan dolayı (artık muhabir nasıl anladıysa) "büyük değer verildiğini belli eden yürekten" dinlemek ve ayağa kalkarak "el öpmek..." Yine de iyidir, daha sonraki yıllarda, bir Ertegün hevesine kapılacak olan Özdemir Erdoğan ve Tarkan bu kadarını bile koparamayacaktı.

lu'ndaki Kiğılı mağazasının koleksiyonu ile" kameraların karşısına geçer; "Amerika'da yaşayan ünlü şarkıcımız Necla İz, bir süredir ara verdiği Hilton Otellerindeki programlarına yeniden" başlar; "30 Mayıs 1971'de fırlatılan Mars roketi Mariner 9, 13 Kasım 1971'de Mars'a" ulaşır ve böylelikle insan yapımı bir cisim ilk kez başka bir gezegenin yörüngesine" oturur; "bir seansı 30 lira olan İonozon banyosunda, baş dışarda kalınarak girilen bir kazan yardımıyla vücuttaki yağlar" eritilir ve "adı henüz belli olmayan bir filmde Cüneyt Arkın'ın eşini ve Fatma Karanfil'in annesini canlandıran Hülya Koçyiğit hastalanınca filmin çekimi yarıda" kalırken, Ajda Pekkan herkesi şaşırtarak Philips'ten ayrılacak ve İstanbul Plak'a geçecektir. Haber duyulduğunda, "Peki ya bunca Paris seyahatine ne olacak?" diyenler, fazla beklemeden alırlar sorunun yanıtını: Pekkan, Philips ile yalnızca bizim buralardaki kontratını feshetmiştir, Fransa'da işler yine Philips ile yürüyecektir.

1972: Varsın Yansın Dünya, Ömürler Çok Kısa

"Orta Doğu Teknik Üniversitesi süresiz olarak" kapatılır; "Bursa Tofaş oto fabrikası (Murat 124), Cumhurbaşkanı Sunay eliyle" açılır ve "Silahlı Kuvvetler 12 Mart Muhtırası'nı" verirken, Pekkan'ın Paris-İstanbul arasında mekik dokuyarak geçirdiği bir yılın sonunda, Philips, şarkıcıdan işi biraz daha ciddiye almasını ve Fransa'da daha çok vakit geçirmesini ister. Philips'e göre, bu memlekete gidip gelmeler, firmanın şarkıcı için öngördüklerini engellemekte, geciktirmektedir. Hem popülerliğinin doruğundayken gelen teklifleri kaçırmak istemediğinden, hem de "Paris'ten gelen kadın" konumunu çok sevip tadını çıkarmaya çalıştığından, Ajda Pekkan'ın Paris'in stüdyolarında çalışırken bile aklında hep Türkiye vardır. Ancak, Ajda Pekkan projesi için epeyce yatırım yapan Philips bu duruma müsamaha göstermez. Bunun üzerine, Pekkan da, memlekette

sıkça yapılan büyük rakamlı transfer tekliflerini gündeme getirir; firmanın kendisini en azından kendi ülkesinde serbest bırakmasını ister. Pekkan aslında, eskisi gibi İstanbul'a sık gidemeyeceği için yoksun kalacağı geliri, bir başka plak firmasına geçerek elde edebileceğini düşünmektedir. Şarkıcının bu isteği kısa zamanda gerçekleşir. Ortakları arasında Orhan Gencebay'ın da bulunduğu İstanbul Plak, zaten kaç zamandır giriştiği transfer harekâtıyla neredeyse herkesi çatısı altında toplamak niyetindedir. Şirketin ilk tekliflerinden birini Pekkan'a götürmesi kimseyi şaşırtmaz. Bütün bu haber ve teklif trafiğinden sonra pazarlık sonuçlanır. İstanbul Plak, müzik piyasasının zaten haberdar olduğu bu durumu verdiği ilanlarla halka da açıklar: Ajda Pekkan artık İstanbul Plak'tadır. Bu ilanların ardından Pekkan, kafası karışanlar için bir de açıklama yapar: Bu transfer işi yalnızca Türkiye ile sınırlıdır; işin yurtdışı cephesi, eskisi gibi Philips ile yürüyecektir.

İstanbul Plak armalı bir plak beklendiği sırada, şarkıcının ilk firmalarından Regal, Pekkan'ın üçüncü albümünü yayınlar. Aslında Regal'in elinde, bir albüm doldurmaya yetecek kadar şarkı kalmamıştır, ama Regal öncesi yayınlanan iki plağın Odeon etiketli oluşu ve her iki firmanın aynı çatı altında bulunması nedeniyle, kalanlardan ucu ucuna bir albüm daha çıkarılmıştır. Kapağında Ajda Pekkan'ın *Harun Reşid'in Gözdesi* döneminden, oldukça manidar bir fotoğrafının kullanıldığı bu plak, ne şarkıcı ne de hayranları tarafından heyecanla karşılanır. Bilinen ve zaten 45'liklerin üzerinde olan şarkılar, farklı bir düzende yeniden bir araya getirilmiştir. Ancak şarkıcı ününün doruğundadır. O sırada piyasaya çıkan başka bir plağın da rüzgârıyla söz konusu LP kimsenin beklemediği kadar çok satar. Bu Regal'i de, Pekkan'ı da şaşırtan bir başarıdır.

Pekkan'ın çok eski bir malzemeyle piyasada bu çapta iş yapması, İstanbul Plak ilgililerini de harekete geçirir. Philips'in yeni kuralları nedeniyle stüdyodan dışarıya adımını bile atama-

yan Pekkan, İstanbul Plak'ın "artık şu ilk plağı yapalım" baskılarına daha fazla direnemez. O sıralarda birlikte çalıştığı **Mort Shuman**'ı devreye sokarak, Philips'ten "birkaç şarkı

Mort Shuman

(*The Best Of Ajda*'yı yayınlayan) Elenor plak şirketinin sahibi Muhteşem Candan'ın yaptığı "Süperstar'ı yeniden yıldız yaptım" açıklaması üzerine, Ajda Pekkan'ın hemen hemen her dönemine birinci elden tanıklık etmiş Arda Uskan bir yazı yazmış ve, "Ajda Pekkan'ı yeniden *star* yapmak öyle kimsenin harcı değil," demiş ve ilk defa duyulan bazı bilgileri nakletmişti.

12 Nisan 1999 tarihli *Radikal* gazetesinden:

"... 1970'li yıllar. Dünyaca ünlü Philips plak şirketi o dönemde bazı Türk şarkıcılarına yatırım yapmayı düşünmüş nedense. Hümeyra, Timur Selçuk Paris'e gitmişler. Plak çalışmaları yapıyorlar. Ajda da Philips'in gözdelerinden biri. O günlerde ben de çiçeği burnunda bir *Milliyet* muhabiri olarak oradaydım. Rahmetli Erdem Buri ve Tülay German'ın evinde her gece buluşup sıla özlemini gideriyoruz. (Yoksa memleket hasreti mi desem.) BMV

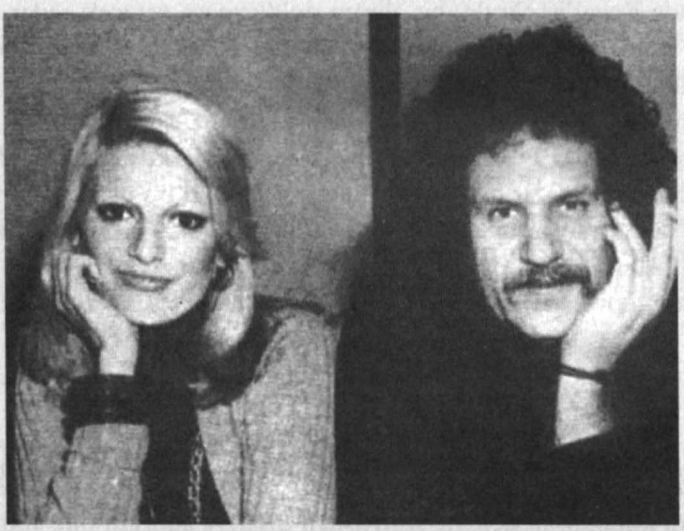

otomobiliyle, Parisli kadınların bile gıpta ettiği kürkleriyle Ajda o günlerde de *star*. Philips şirketi Ajda'ya bir aranjör vermiş. Adı Mort Shuman. Amerika'dan gelip Paris'e yerleşen gerçek bir müzik devi. Elvis Presley'in beş-altı şarkısına besteci ve aranjör olarak imzasını atmış. Ayrıca şarkıcı olarak da Avrupa'da ünlü. 'Broklyn By The Sea' isimli şarkısı o günlerde Avrupa'yı kasıp kavuruyor. Uzun boylu, uzun kıvırcık saçlı, yakışıklı bir Amerikalı. Philips şirketinde bir dediği iki olmuyor... Ama kaderin acı oyunu onun da başına gelmiş o günlerde. Mort Shuman âşık. Hem de kime. Ajda'ya. Peşinden ayrılmıyor. Onun için yapmayacağı şey yok. Ajda derseniz, dünya onun umrunda değil. Bilinmez ki?.. Belki de o günlerde bir başkasını seviyor. Bir gece Alain Delon'un da ortak olduğu ünlü Pariscope'a gidiyoruz hep birlikte. Burası, özel bir gece kulübü. Ajda, Mort Shuman, ben ve şimdi ismini burada yazmak istemediğim bir Türk tiyatro adamı. Shuman Ajda'ya öylesine tutkun ki gözü başka bir şey görmüyor. Ajda ona bir göz kırpsa Philips'in kapıları sonuna kadar kendisine açılacak. Ama o ne yapıyor? Tiyatrocu dostumuzu elinden tutup kaldırırken kulağıma fısıldıyor. Biz kaçıyoruz. Sen bu adamı idare et. Shuman onun gittiğini fark edince sabaha kadar beni esir alıyor. Anlattığı tek konu Ajda'ya olan tutkusu. Kim ne derse desin. Elinin tersi ile bir anda her şeyi silip atabilen bir *star*'ı yeniden yıldız yapmak o kadar kolay bir iş değil..."

kaydedebilmek için" memleket izni koparır. Daha önce Fikret Şeneş'in Türkçe sözler yazdığı şarkıları zaten hazırdır, işin gerisi birkaç günlük bir iştir. Ancak Pekkan'ın memlekete gelmesiyle kimsenin beklemediği bir sürtüşme yaşanır. Artık kendini iyiden iyiye "Fransız" gibi görmeye başlayan şarkıcı, söylenmesi için önüne konmuş şarkıları fazlasıyla "alaturka" bulur. Kamuran Akkor'a "Bir Teselli Ver"i, Erkin Koray'a "Yağmur"u yaptırmış olan İstanbul Plak, hazırda bekleyen şarkıların kaydedilmesi konusunda ısrarcıdır. Üstelik, kendince haklıdır da; ülkede müziğin seyri değişmiş, artık başka rüzgârlar esmeye başlamıştır. Kaç zamandır mahcup bir şekilde yüzünü göstermeye çalışan "oryantal" müzik giderek daha fazla ilgi görmeye başlamıştır. Firmanın ortaklarından Gencebay, sürekli dışarda tutulmak istenen müziğinin yaygınlık kazanması için çalışmaktadır. Pekkan'ın bu tür müziği seslendirerek, bu tür bir müziğin fethedebileceği en zor "kale" olan kentli ve modern kesimi de dize getireceğini düşünür. Bir Yugoslav halk şarkısı (ki, yıllar sonra, Goran Bregoviç, "Bu şarkıyı ben besteledim," diye çıkacaktır ortaya) üzerine düzenlenen "Olanlar Oldu Bana," işin başında Pekkan'ın koyu hayranlarını biraz şaşırtsa da, bir süre sonra şarkıcı, artık herkesçe kabullenilen mükemmel yorumculuğu sayesinde, bu işin altından da layıkıyla kalkmasını bilir. Plağın arkayüzündeki "Çapkın Satıcı" adlı şarkı da oryantaldir ama Pekkan'ın sesinden "Ajda Pekkan usulü oryantal"e dönüşmüştür. Ayrıca oryantal şarkıları kendi usulünce yorumlamak Pekkan'ın "Batılı" yüzüne ters düşen bir tavır olarak görülmez.

Yeni firmadan gelen bir sonraki plak ise "arabesk" dünyasının en büyük "hit"lerinden biri olur. Vedat Yıldırımbora'nın "Dert Bende" adlı şarkısı, önceden Mine Koşan'ın sesinden biliniyordu, ama Koşan'ın sesine kulak tıkama eğilimi, şarkının yaygınlaşmasını engellemişti. Ajda Pekkan'ın "Dert Bende" versiyonu, bu kapalı kapıları da açacak, şarkının gir-

mediği bir ev bırakmayacaktır. İstanbul Plak şirketinin ve Gencebay'ın düşündükleri aynen gerçekleşir. Bu plak ilkinden bile daha çok satar. Bu işten para kazanmak dışında fazla bir şey ummayan Ajda Pekkan'ı bile şaşırtır kalır. Büyük bir hit haline gelir. 1972 yılını neredeyse **tamamen Fransa**'da geçirmeyi göze alan şarkıcı, adını, bu şarkıyla yıl boyu gündemde tutmayı başarır.

"Üst üste süveter giymek moda" olur; "bir lazer demeti tarafından alınan 'ses'i, düz diskler üzerindeki mikroskobik çukurların içine kaydedilen bilgilere çeviren 'lazer disk'ler (kompakt disk) kullanıma" sunulur; "Avrupa ülkelerinde kış mevsiminin en büyük yeniliklerinden olan ekose paltolar, İstanbul sokaklarında ve büyük mağaza vitrinlerinde göze çarpmaya" başlar; "yüzü çok ama çok yağlı genç kızlar, ne yapıp edip sabunla

Tamamen Fransa

16 Nisan 1972 tarihli *Milliyet* gazetesinden:

"Ajda Pekkan çıktığı yirmi günlük Anadolu turnesinde tam yirmi ayrı şehirde konser verdikten sonra tekrar Paris'e dönecek, oradan da Cote Azur'e gidecektir. Ünlü şarkıcı, çoğunlukla Elvis Presley'in şarkılarını yazan Mort Schman adında dünya çapındaki kompozitörle işbirliği yapacağını açıkladı ve bu konuda şunları söyledi: 'Yeni sezonda İspanyolca, Fransızca ve İngilizce plak dolduracağım. Artık başkalarının melodileri ile ilgilenmek istemiyorum. Mort Schman'ın bestelerine Fransızca sözler, ünlü Fransız şarkıcısı Julien Clerc'e söz yazan Etienne Rodage tarafından hazırlanacak... Öte yandan Ajda Pekkan'a, dünden itibaren çıktığı Anadolu turnesinde eşlik eden Moğollar ayrıca şov da yapıyorlar..."

Pazar dergisinin verdiği haber, "Babylone Babylone" haberidir, 1973 yılında piyasaya sunulacak olan "Babylone Babylone"... Hem "eşlik eden" hem "şov da yapan" Moğollar ayrıntısı ise bir "renk." Pekkan'ın hem sahnesini, hem haberini süsleyen bir renk! Mort'un soyadı da, "cehalet" sonucu "Schman" olmuş; bunun Moğollar ile en ufak bir alakası yok.

yıkanmaktan" vazgeçer; "gözkapaklarının dibine çekilen eyeliner çizgilerinin ve dudaklara sürülen kahverengi dudak boyalarının yerini tamamen bahriyeli makyajı" alır; "yüzünün ve vücudunun bir an önce güneş ışınlarıyla yanmasını, bir an önce koyulaşmasını isteyenler, güneşin olumlu olduğu kadar olumsuz da etkileri olduğunu" fark eder ve "Avrupa'nın yeni modası olan paraşüt tipli bol elbiseler Dilberler, Vakko, Gençler, Mudo, Atalar, Pabet gibi büyük mağazalarda da artık" satılırken, Ajda Pekkan'ın uzun bir süredir görmekte olduğu Fransızca plak rüyası nihayet gerçekleşecektir. Bu şarkının getirdiği prestijin üzerine bir de "Kimler Geldi Kimler Geçti" adlı şarkının başarısı eklenecek ve artık hiç kimse Ajda Pekkan'ı (en azından 80'lerin başına kadar) yerinden edemeyecektir.

1973: Babylone Babylone

"İpraş rafinerisi düzenlenen sade bir törenle Caltex yetkilileri tarafından hükümete" devredilir; "*Hürriyet* gazetesinin 25. yıldönümü kutlanır ve bu kutlamalar çerçevesinde aileye yeni bir gazete olan *Kelebek*" katılır; "sıkıyönetim iki ay daha" uzatılırken, yeni yıla Paris'te, stüdyoda çalışarak giren Ajda Pekkan'ın 1972 yılı bitmeden kaydettiği iki şarkı, yılın hemen başında plak olarak yayınlanacaktır. Bir yüzünde Orhan Gencebay'ın "Kaderimin Oyunu", diğer yüzünde Sol Raye'in "If We Were Free" adlı şarkısının Türkçe versiyonu olan "Kimler Geldi Kimler Geçti"nin bulunduğu bu plak, önceki yıl "Dert Bende" ile Ajda Pekkan usulü arabeski benimseyiverenlerce hiç yadırganmaz. Ama başta *Hey* dergisi olmak üzere müzik dergilerinin çoğu arabeski hâlâ "düşük" bir müzik türü olarak nitelemektedir. Artık popun kraliçesi olarak kabul edilen Ajda Pekkan'ın bu türde şarkıları plak yapması ise, çoğu eleştirmeni (ne diyeceklerini, kime, nasıl itiraz edeceklerini bilemedikleri için)

zorda bırakır. Doğulu olmakla Batılı olmak arasında sıkışıp kalan kalemler, temcit pilavı gibi her fırsatta öne sürülen bu meselenin üstünden gelemeseler de, "kalite"yi ön plana çıkararak bu işten sıyrılmaya çalışırlar: "Değişik çizgideki iki parçayı aynı başarılı, hisli bir yorum içinde sunuyor Ajda Pekkan. Dantela gibi işlenen aranjmanla kaliteye doğru şekil değiştiren 'Kaderimin Oyunu' pahalı ve titiz bir prodüksiyon. 'If We Were Free'nin Türkçe sözlüsü 'Kimler Geldi Kimler Geçti'de sözler, Pekkan'ın tizlere rahat tırmanışları ve kelimeleri değerlendirişi muhteşem..." Bu ve buna benzer sözlerle yaptıkları değerlendirmelerle plağı göklere çıkaran eleştirmenlerin demeye çalıştığı şudur aslında: "Kaderimin Oyunu"nu Orhan Gencebay söylerken "kalitesiz" bir şarkıydı, şimdi ise (Norayr Demirci'nin elinden çıkma) "dantela gibi işlenen aranjmanla" "kaliteli" bir hale gelmiş. Hiç şüphesiz şarkının yeni versiyonu orijinal halinden epeyce farklıdır ama Pekkan'ın versiyonu da, şarkının orijinal yapısının uzağına düşmeyecek kadar "oryantal"dir. Ama "kalite" farkını Pekkan-Gencebay'ı karşı karşıya getirerek ortaya koymaktan ürkenler işi "dantela"ya bağlayıp bırakırlar. Neyse ki, plağın piyasaya çıkmasıyla birlikte, plağın arkayüzüne uygun görülen "Kimler Geldi Kimler Geçti" adlı şarkı, "Kaderimin Oyunu"nu gölgede bırakınca, bu tatsız yorumlar (en azından bir-iki plak sonrasına kadar) sona erer. Pekkan'ın "kelimeleri muhteşem değerlendirişi" nedeniyle değil de, gerçekten güzel ve dokunaklı bir şarkı olduğu için kısa zamanda dillere yerleşen "Kimler Geldi Kimler Geçti", "kader"li bir tartışmayı sona erdirmekle kalmamış, Fransa'da hazırlıkları bitmek üzere olan plağının son çalışmalarını tamamlamaya çalışan şarkıcıyı da rahatlatmıştır. Derli toplu bütün müzik listelerinde 1 numaraya çıkan şarkı, yurtdışı için hazırlanan ve Türkiye'de satması beklenmeyen Fransızca plağın bile önünü açacaktır. Pekkan'ın **Fikret Şeneş'in zoruyla** söylediği bu şarkı, kimsenin ummadı-

Fikret Şeneş'in zoruyla

Fikret Şeneş ile 29 Mayıs 2004 tarihinde yapılan özel görüşmeden:

"... 'Kimler Geldi Kimler Geçti'yi yazdım, bitirince gösterdim ona, baktı, katiyen okumam dedi. O sırada Fransa'ya gidip geliyor, anormal müzik akımları var orada; acayip sesler, hiçbir şey anlamadığımız sesler. Onun da kulakları bunlara alışmış, bu demode tempolu şarkıyı katiyen okumam diyor. Okuyacaksın dedim, bu şarkıyı kim okusa meşhur edecek ama sen okuyacaksın dedim. Okumam dedi, gitti. Ben de başka şarkı yazmadım. Altı ay geçti, okumayacağım diye bizi oyaladı. İnadı tuttu ama ben de inat yaptım, başka şarkı yok dedim ve sonunda mecbur kaldı söyledi..."

Türk popunun en güzel şarkılarından birini, meğer Ajda Pekkan'dan çok Fikret Şeneş'e borçluymuşuz.

ğı kadar sevilir. Şeneş, parça seçimi konusunda ne kadar isabetli davrandığını bir kere daha göstermiştir herkese.

"Kimler Geldi Kimler Geçti" listelerdeyken, şarkıcının bağlı olduğu İstanbul Plak'ın ortakları arasında kaç zamandır süren anlaşmazlıklar daha da tırmanır. Ortaklar arasında uzlaşmanın sağlanamayacağı belli olunca, başını Orhan Gencebay'ın çektiği grup ayrılarak Kervan Plak'ı kurar. Ancak İstanbul'un sahip olduğu katalog üzerinde, yeni kurulan firma da hak iddia etmektedir. Bu nedenle Kervan, kurulduktan hemen sonra, İstanbul'dan çıkmış ve çok satmış bazı plakları yeniden basar. Kervan'ın, yeniden basmak için seçtiği plakların arasında Pekkan'ın üç plağı birden bulunmaktadır. *Olanlar Oldu Bana*, *Dert Bende* ve *Kimler Geldi Kimler Geçti*. Şarkıcının plakları, artık iki farklı baskıyla yer almaktadır raflarda. Bir plağın, farklı baskılarla alınıp satılması aslında piyasanın yabancısı olduğu bir şey değildir. Özellikle cahil cesaretiyle hareket eden korsan firmalar yüzünden, çok ilgi gören hemen her plağın aslıyla birlikte mutlaka bir de kopyası bulunmaktadır piyasada. Ama bu kez durum

tamamen farklıdır. İstanbul ve Kervan, bu plakların asıl sahibi olduklarını iddia ederler. Ancak bu durum fazla uzun sürmez. Kervan'ın sahipleri, ayrıldıkları tarihten sonra yayınlanmış plaklar üzerinde (yapım çalışmaları onlar henüz firmaya ortakken başlamış olsa bile) hiçbir hak iddia etmez ve "mükerrer" baskıyı sürdürmezler. Ama buna karar vermeden önce, üzerinde hak iddia ettikleri şarkıların bazılarıyla karışık bir albüm yayınlamayı da ihmal etmezler. Basının "bütün müzikseverleri tatmin edecek bir yapıt" olarak nitelediği "Altın Sesler 73" adlı bu albümün, (elde yeterli kaynak olmadığı için) bir yüzünde "Türk müziği türündeki parçalar," diğer yüzündeyse "Batı müziği parçaları" yer alır. Ön kapağın en prestijli köşesine kurulmuş olan Ajda Pekkan da, "Dert Bende", "Kaderimin Oyunu" ve "Kimler Geldi Kimler Geçti" adlı şarkılarıyla albümün "Batı" kanadında yer almıştır.

Bütün bunlar olup biterken Ajda Pekkan **Paris**'tedir. Başta *Hey*'in Paris muhabiri Mişel Perlman olmak üzere, çok sayıda gazeteci, Ajda Pekkan'ın oralarda neler yaptığını hiç ara vermeden okurlara aktarırlar. Bu haber bombardımanı sayesinde herkes, Ajda Pekkan'ın ne zaman ne yaptığını, neredeyse saati saatine öğrenir. "Doldurmakta olduğu ilk Fransızca plakla Avrupa plak piyasasını zorlaması" beklenen Pekkan, bir yandan Mort Shuman, bir yandan da (şarkı sözü yazarı) Etienne Roda-Gil ile kafa kafaya vermiş, yoğun bir şekilde çalışmaktadır. Tam bu çalışmaların ortasında stüdyoyu ziyaret eden Mişel Perlman, gördükleriyle şaşkına döner ve işin önemini herkesin kavrayabilmesi için memlekete çok ayrıntılı haberler gönderir: "... Birçok şarkıcıyı peşinden koşturan, bestelerini vereceği şarkıcıları büyük titizlikle seçen Mort Shuman'ın Ajda Pekkan ile özellikle çalışmak istemesi halen Fransız müzik piyasasında günün konusu. Hem Shuman hem de Roda-Gil ilk kez bir Türk şarkıcısına eser verdiklerini açıklarken, bu kararımızda isabetli davrandığımızı Ajda ile çalışmalara başladıktan sonra daha da iyi anladık,

Paris

6 Mayıs 1973 tarihli *Milliyet* gazetesinden:

"Hanımlara müjde... Yeni saç modelleri artık saçlara canlılık, tazelik, sıcaklık getiriyor. Paris saç modasını canlandıran Ajda Pekkan, İstanbul'da kendi kuaförüne saçlarını taratırken, bu yeni modanın da öncülüğünü yapıyor. Ajda Pekkan'ın saçlarına yeni biçimleri uygulayan kuaför İskender ise bir süre Paris'te yakından izlediği ünlü sanatçıların berberi Alexander'ın başlıca prensibi olan 'saç bakımı'nı ön plana alıyor. Artık bigudi devrinin sona ermekte olduğunu da müjdeleyen kuaför İskender şöyle diyor: 'Saçların tabii görüntüsü modanın getirdiği en gözde yenilik. Rahat ve natürel olması gerekiyor yeni biçimlerin. Bir de yana doğru taranmış saçlara küçük ayrık gerekiyor. Uçları çoğu kez içe doğru kıvrılıyor ve yanaklara doğru çekiliyor. Krepeli kabarık saçlar tamamen kalkmış durumda. Eskisi gibi hanımlarımız eziyet çekmiyor artık. Kuaförlerde makine devri de yavaş yavaş maziye karışıyor. Kocaman saç kurutma makinelerine bigudilerle birlikte veda edeceğiz galiba. Artık saçlara fön ile, küçük el kurutma makineleri ile şekil veriliyor. Böylece hem saçlar eskisi gibi yıpranmıyor hem de daha naturel oluyor. Bir de, on beş günde bir

Paris'ten dönen

AJDA PEKKAN

PARİS'i anlatıyor

Bundan üç ay önce Paris'e yerleşmişti Ajda Pekkan. Geçtiğimiz hafta içinde ise 15 günlük bir süre için Türkiye'ye dönen sanatçı, İstanbul'dan Ankara'ya geçti ve başkentte bir gece kulübünde çalışmaya başladı. Pekkan, bu arada Paris anılarını HEY okurları için kaleme aldı. İş-

bir kere saçlara badem yağı sürmenin genellikle bu yeni modelleri uygulamada faydası oluyor. Saçlar hem daha sıhhatli hem de daha canlı görünüyor. Zaten yeni biçimlerin en belirli işareti sıhhatli, parlak, hafif dalgalar halinde hatta düz diyebileceğimiz tabii görüntüsü. Önler kısa, arkaya doğru taranmış, yarı kahküllerle uçarı bir hava veriyor saça. Bütün özelliği de kesilişinde gizleniyor...' Yeni modanın öncüsü Ajda Pekkan ise saçlarını taratırken şunları ekliyor: 'Artık saçlarımız öyle fazla sıkıntı çekmeden tabii haline kavuştu. Yeni biçimler hem rahat, hem de sıhhatli parlak saçları ön plana alıyor.' Ve ünlü sanatçı saç modellerinde bu yeniliği kısaca şöyle özetliyor: 'Düzgün saç modası.' Kuzey Avrupa ülkelerinde de, açık sarı saçlar yerini meçler ve açık kestane rengi saçlara bırakıyor."

Artık her mahallede bir "kuaför"ümüz mevcut. Hatta "İskender"ler yalnız da değil, mutlaka yanlarında biri daha oluyor: "İskender ve filanca..." Saçlar bir gün öyle, bir gün böyle. Bu salonlardan, zamanında büyük bir iştahla takip edilen Pekkan'a fark atacak saçlarla çıkılıyor dışarı; modeli Pekkan olanın ayağı bu tür salonlardan kesilemiyor. Uzun bir zamandır, hepimizin saçları "ahenkle dans ediyor" zaten. Bu hikâyede tek bir anlaşılmaz yan kalıyor geriye. O da, Kuaför İskender'in, "ünlü sanatçıların berberi Alexander"ı, Paris'te, nasıl ya da ne şekilde "yakından izlediği." Alexander'ın yanında mı çalışılmış, staj mı yapılmış? Ya da adamcağız yalnızca vitrinden mi seyredilmiş hiç belli değil.

dediler. Ünlü besteci ile söz yazarının açıklaması, Ajda Pekkan adının Fransa'da birden önem kazanmasını sağladı. Bağlı olduğu plak şirketi ise bundan kuvvet alarak 45'liği için büyük reklam kampanyasına girişti. Plak piyasaya çıkmadan bütün ilgileri üzerine çekmiş durumda. Plağın birinci yüzünde 'Babylone' adlı parça var. İkinci yüzde yer alan 'Viens Pleurer Dans Mon Coeur' ise tango türünde bir yapıt. Şarkıda uzak diyarlardan gelen bir denizci ile kış ortasında mahzun bir kentin öyküsü anlatılıyor. Ajda'nın adı bu plağın üzerinde Ajda Pekan diye yer alacak..." Epeydir herkesin merak ettiği birçok konu, böylelikle açıklığa kavuşmuş olur. Bir kere hem Mort Shuman, hem de Roda-Gil, basında iddia edildiği gibi "önemsiz" değil, çok ünlü ve müzik çevrelerinde kabul görmüş isimlerdir. Shuman, "Başta Fabian, Dion, Andy Williams, Drifters ve Elvis Presley olmak üzere dünya çapında ünlü birçok isme beste yapmış" bir isim; o güne kadar "Fransız olmayan bir şarkıcıya asla söz yazmama" prensibinde direten Roda-Gil ise, "züppe" biriyken, "Fransız müzik piyasasında günün konusu" olma pahasına Ajda Pekkan'la çalışmayı kabul etmiştir. Aslında Arda Uskan'dan başkasının göremediği "durum" açıktır: Mort, Ajda'ya sırılsıklam âşıktır ve anlaşılan bu aşk, insanda Elvis-Fabian takıntısını bile yerle bir edecek güçtedir. Şarkıların adı da duyulmuştur artık: "Babylone" ve "Viens Pleurer Dans Mon Coeur." Roda-Gil, Shuman'ın hatırına Fransız olmayan bir şarkıcıya (üstelik âşık değilken) şarkı yazmayı kabul etmiş, ama yazdığı şarkının konusuna kimsecikleri karıştırmamıştır. Gil, Pekkan'a uyup uymayacağına aldırmaksızın "uzak diyarlardan gelen bir denizci" üstüne şarkısını kurmuş, fona da "mahzun bir kent" oturtmuştur. Pekkan, ya sözlerin anlamına tamamen vakıf olmadığı ya da Şeneş'e karşı verilmiş "bu şarkıyı söylemem..." tavrını Fransız züppeye karşı da uygulamaya cesaret etmediği için, şarkıyı (coeur – mör) yazıldığı şekliyle söyler. Bu maceradan Pekkan adı da ucuz kurtulmuş gibidir. Tülay German'ı "Toulai," Timur Sel-

çuk'u "Timour" yapanlar, neyse ki Ajda Pekkan soyadından yalnızca bir harf tenzil etmekle yetinirler de mesele kazasız belasız atlatılır.

"Babylone..."un hazırlıkları beklenenden uzun sürünce, Pekkan, plak yayınlanmadan İstanbul'a gelmeye karar verir: "Özledim Türkiye'nin halkını ve sahnelerini, dostlarımı ve yakınlarımı..." Aslında şarkıcının Paris'te keyfinin yerinde olduğu, uçsuz bucaksız bir "lüks" içinde günlerini geçirdiği "Paris Ajda Pekkan Kokuyor" başlıklı bir röportajla herkese ilan edilmiştir, ama, "Realist bir hayat insanıyım," diyen şarkıcı her zamanki gibi "hem ziyaret hem ticaret" bir gezi yapmayı planladığını, "halk-sahne-eş-dost" özleminin hemen ardından açık eder: "Mayıs gezisinin amaçlarından biri şüphesiz Türkçe yeni plak yapımı. Fakat işin ardında bir de dinlenme isteği yok değil. Yani İstanbul hamlesinden hemen sonra ver elini Akdeniz sahilleri!.." Akdeniz sahillerindeki "Türkiye halkı" da "şüphesiz" özlenenler listesindedir.

Planladığı gibi mayıs ayı içinde İstanbul'a gelen Pekkan, söylediklerivle sevenlerini derinden etkiler. Pekkan Paris'te lüks içinde yaşayıp, gezip tozmakta, ama "memleket hasreti" bütün bunların tadını çıkarmasına engel olmaktadır: "Paris'e gidiyorum birtakım şeyleri halletmek için. Mutlu muyum sanıyorsunuz oralarda? Hiç de değil. Üç bin beş yüz frank ödeyerek izbe bir apartman katında kalıyorum. Buradaki cennet gibi evim gözümde tütüyor. Güzel kuşlarım benim, sizin kıymetinizi biz hiç bilmiyoruz. Zahmet edip ayağımızın dibine kadar geliyorsunuz. Balkonumun parmaklığında en güzel türkülerinizi söylüyorsunuz. Ben ise sizleri bırakıp o Paris denen Allahın belası yere gidiyorum. Niçin bunlar?.. Niçin bu sıkıntılar?.. Hep bir ideal uğruna. Param olmasa idi Paris'te bugün sokaklarda sürünen bir Ajda olmaktan öteye gidemezdim. Cebimin dolu oluşu beni felaketlerden korudu..." Pekkan'ın sıkıntısı, bu anlattıklarından dolayı herkesi çok etkiler. Kafası, "güzel kuşlar"ı terk edenlerin arasına "bizler"i de

dahil edecek kadar karışıktır. Belli ki aylardır hazırlıkları süren ama bir türlü bitmeyen plak şarkıcıyı bunaltmıştır. Burada olup binlerce lira kazanacağı yerde, "bir ideal uğruna" Paris'in stüdyolarında hapis hayatı yaşaması onu çileden çıkartmıştır adeta. Üstelik yalnızca stüdyolarda değil, dışarda da ter dökmektedir: Buradan uzak günlerinde, "sanki buradaymış gibi" yapmak için bazı teklifleri kabul etmekte, mesela fotoromanlarda rol almaktadır. Bu fotoromanlardan "Gölde Akşam"da, Fransız Anna Sauvageot yönetiminde poz vermiştir Pekkan.

Gölde Akşam

Veb Ofset tarafından yayımlanan *Gölde Akşam* adlı 'Kitap Fotoroman'dan:

"Gölde Akşam

Reji-Sen: Anna Sauvageot

Kamera: Jerame Davillet

Ajda: Ajda Pekkan

Ajda'nın kocası rolünde: David

David: Bu kadar telaşa kapılmaya lüzum yok Ajda. Sana Paris'ten sık sık yazarım...

Ajda: Geçen ay büyükbabanın intiharını öğrendiğin zaman bile Paris'e gitmeyi düşünmemiştin. Şimdi bu ani gidişinin sebebini anlayamıyorum. Yoksa miras meselesi mi?

David: Biliyorsun büyükbabam bütün malını mülkünü paraya çevirmişti. Zaten o paranın çalınmasına dayanamayıp intihar etti. Dolayısıyla bize miras filan kalmadı.

Ajda: **AJDA PEKKAN**

Ajda: Ama elbette bu ani gidişinin bir sebebi var. Neden bana söylemek istemiyorsun?

David: Bütün evliliğimiz boyunca hiçbir şeyi birbirimizden gizlemedik Ajda. Bir defa olsun bana itimat etmeyecek misin?

Ajda: Peki ama niçin seninle gelmemi istemiyorsun? Biliyorsun çoktandır Paris'ten iş teklifi alıyorum. Mankenler orada daha çok kazanıyorlar."

Bir çırpıda (ya da bir karede) anlaşılır ki, David ve Ajda evlidir. Adam Paris'e gitmek üzeredir. Ajda ise mankendir. Ama David onu yanında götürmek istememektedir. Sonraki karelerde "önce eroine alışan, bu nedenle mankenliği bırakan ve sonra da ortadan kaybolan bir Katrin" konusu ortaya atılacak, Ajda, "David beni aldatıyor mu, aldatmıyor mu?" telaşına kapılacak, sonra sonra anlaşılacaktır ki; evet David "kaybolan kız" Katrin'in peşindedir ama Katrin, David'in kız kardeşidir. Çok şükür... Ajda da rahatlayacaktır, biz okurlar da. Sauvageot (artık her kimse), her nasıl becermişse, Yeşilçam'a rahmet okutacak bir fotoroman çekmeyi becermiştir.

Ama korkulacak bir şey yoktur. Bu açıklamalarla birlikte herkes, "Eyvah, acaba Paris macerası dişe dokunur bir sonuca varmadan sona mı erecek?" diyerek telaşa kapılsa da Pekkan'ın bunca zamandır sürdürdüğü mücadeleyi yarıda kesmeye hiç niyeti yoktur. Zaten, "memleket" ve "kuş" hasreti dindirildikten sonra Paris dönüşü her şey yolunda gider; Philips "Babylone Babylone"u piyasaya sürmeye karar verir. Çok yoğun bir hazırlık sonrası ortaya çıkan bu plak (daha çok da Mort Shuman imzası yüzünden) epeyce ilgi toplar. Pekkan, yalnızca Fransa'dakileri değil, Monte Carlo, Lüksemburg ve Belçika'dakileri de etkiler. "Babylone..." bu ülkelerin radyoları tarafından sık sık çalınır, Pekkan ise çeşitli televizyon kanallarından teklifler alır. Ancak bu plak büyük bir liste başarısı elde etmez. Şarkı, hem Philips hem de Pekkan'a bir prestij sağlasa da umulduğu kadar satmaz. Fransa için umulan Türkiye'de gerçekleşir. "Babylone..." en sevilen plaklardan biri olarak listelerin üst sıralarına kurulur.

Pekkan yaz aylarını, Paris-İstanbul arasında mekik dokuyarak geçirir; "Babylone..."un tanıtım turlarından başını alabildiği her fırsatta İstanbul'a gelir. Bu gidiş-gelişler sırasında bir ara stüdyoya girer ve iki plak halinde yayınlanmak üzere dört şarkı kaydeder. Stüdyodan dışarı sızan ilk bilgilere göre "Palavra Palavra" adlı şarkı mükemmeldir ve şarkıcının Türk Popu'nun tepesindeki yerini iyice sağlamlaştıracak gibidir. Ancak bu kayıt döneminden piyasaya sürülen ilk plakta bu şarkı yoktur. "Babylone..." sonrası yayınlanan plağın önyüzünde Selami Şahin'in (ki, sonradan bu şarkının Şahin'e değil Rahbani Brothers'a ait olduğu ortaya çıkacaktır) "Tanrı Misafiri," adlı şarkıyı arkayüzündeyse Fikret Şeneş tarafından seçilip Türkçeleştirilen "İçme Sakın" vardır. İstanbul Plak, araya bir Fransızca şarkı girmiş olsa, Ajda Pekkan'a daha önce biçtiği "oryantal" kılıktan vazgeçmeyecek gibi görünmektedir. Plak ile ilgili olarak yapılan değerlendirmelerde bunun da altı çizilirek "Tanrı Misafiri" işin

"ticari" tarafı olarak görülür: "'Babylone Babylone' ile çıkış yapan Ajda Pekkan bunu 'Tanrı Misafiri' ve 'İçme Sakın' ile tekrarlamak arzusunda. Pekkan'ın bu denemesindeki en büyük avantajı, tecrübesi olarak gösterilebilir. Özellikle söylediği her kelimenin anlaşılması da alkışlanacak cinsten. 'A' yüzünde yer alan 'Tanrı Misafiri' müzik ayrımında ticari olarak dikkat çekiyor. 'B' yüzde bulunan 'İçme Sakın' ise tipik bir Pekkan yapıtı. Parçada bol lay lay lay var ama gerek orkestrasyon, gerek melodi yönünden olumlu..." Ancak, Pekkan'ı sevenler "ticari" ve "bol lay lay lay"a aldırmayarak bu şarkıları çok tutarlar. Özellikle önyüzde yer alan "Tanrı Misafiri"ni, (Hülya Koçyiğit'in başrolünde olduğu bir filme adını vermesinin de katkısıyla) sımsıcak bağırlarına basarlar.

"Güneş sisteminin dış bölümüyle ilgili bilgi vermesi için tasarlanmış Jüpiter roketi Pioneer 10" uzaya fırlatılır; "evaze, pliseli veya büzgülü etekler altta kabarıklık yapıp kalça ve bel kısmını kalın göstereceği için, son günlerin modası olan süveterin altına şort ya da pantolon giyilmesi tavsiye" edilir; "Marc Bolan, artık anne ve babasının ona saçlarını kes demediğini" açıklar ve "genç kızlar, İstanbul'da sayıları giderek artan butiklerde, kullanışlı şömizye bluz ve kendinden kemerli etekleri rahatlıkla deneme fırsatı" bulurken, kaydedildiği önceden duyulan "Palavra Palavra" piyasaya sunulur sunulmaz kapışılır.

"Günlük yaşantıya girmiş pop akımını giyim kuşamda da uygulamak için genç olmak yeterli" olur; "hokka gibi bir buruna sahip olmak isteyip de estetik ameliyata para bulamayanlar, bilgili bir makyaj ile burunlarını göze hoş" gösterebilir ve "bu yılın makyajı ve saç biçimi, kızları küçük, çok küçük, bebek gibi göstermek üzere hazırlanmış"ken, gelmiş geçmiş en büyük Ajda Pekkan "hit"lerinden biri haline gelecek olan "Sana Neler Edeceğim" fırtınası sarar dört bir yanı.

1974: Kadının Fendi Erkekleri Yendi

"Yüzyıllardır süregelen rüya gerçekleşir ve İstanbul'un iki yakasını birleştiren Boğaz Köprüsü" açılır; "Sümerbank'ın kuruluşunun 40. yılı" kutlanır ve "Kuvvet komutanlarının görev sürelerini en az iki yıl uzatan kanun tasarısı Cumhuriyet Senatosu'nda kabul" edilirken, Ajda Pekkan, yeni bir yıla Paris'te değil İstanbul'da girer. Yeni yılın hemen ilk günlerinde de, artık ondan sorulmakta olan "moda" konusunda herkesi aydınlatarak, 1974 yılının bu konuda getireceği yenilikleri tek tek sıralar. Pekkan, "moda dünyasının başkenti Paris'i bizler için" gezmiş, "Yves Saint Laurent, Pierre Cardin, Dior, Givency, Patou, Cleo, Carven ve diğerlerini birer birer" incelemiştir: "1974 yılının en belirgin özelliklerini taşıyan simli jarseden pantolon takımlar, uçuşan kumaşlardan geniş pilili etekler..." bütün kadınların aklını başından alır. Pekkan, yine yapacağını yapmış ve bu yıl da ne giyileceğini, ne çıkarılacağını belirlemiştir... Sanatçının moda konusundaki hassasiyetine, hazırlıklarına şubat ayı içinde başlanan televizyon programı sırasında da şahit olunur. "Palavra Palavra"da Pekkan'a eşlik eden Cüneyt Türel'in, bağlı bulunduğu Şehir Tiyatrosu'ndan bir türlü izin alıp Ankara'ya gidememesi nedeniyle çekimleri uzayıp sarkan bu ilk kapsamlı televizyon programının hemen her aşamasını Fikret Şeneş planlamıştır. Pekkan, "bu televizyon şovunda altı şarkı söylemiş"tir. Sanatçı, "şov sırasında şimdiye kadar giymediği tam altı kostüm giymiş, her şarkıyı değişik bir dekor önünde" söylemiştir. Pekkan'ın TRT ile bu yakın ilişkisi, önceki yıl Şanar Yurdatapan ve Attila Özdemiroğlu öncülüğünde kurulan Hafif Müzik Derneği'nin TRT'yi boykot ettiği sıraya denk gelir. "TRT'de sanatçılara imzalatılan istisna akitlerinin kaldırılması, Denetim Kurulu'nun yeni ilkeler üzerinde çalışması, radyolarda Türk hafif müzik saatlerinin genişletilmesi..." gibi taleplerle TRT'nin karşısına çıkan ve bu istekler yerine getirilene kadar kendisine bağ-

Uçuşan kumaş

29 Aralık 1973 tarihli *Ses* dergisinden:

"Ajda Pekkan anlatıyor: 1974 kıyafet ve makyaj modası.

... Kiremit renkleri, deve tüyü, patlıcan moru, yine siyah ve beyaz renkler, sadece far ve rimelle canlandırılan gözler, kırmızı parlak rujla boyanan dudaklar, çeşit çeşit bereler, kürkler, kürk aksesuvarlar, şanel, yer yer midi etekler, çok hafif dolgu ayakkabılar, deforme çantalar, kalıplı çantalar, dizleri hafifçe kapatan çizmeler, kuşaklı ceketler, kuşaklı mantolar, geniş pilili etekler... İşte 1974 modasının en belirgin özellikleri bunlar sevgili hanımlar. 1974 modası, gerek kıyafet gerekse makyaj olarak geçen yıla oranla büyük bir değişiklik göstermiyor. 1973'te 1930'lara dönen moda, bu yıl da aynı dönemin kadınlarını hatırlatan çizgiler taşıyor. Ancak hanımlara yeni yeni elbiseler yaptırabilmek, kumaş, çanta, ayakkabı satışlarını sağlayabilmek için modacılar yine bazı değişikliklerle çıkıyor karşımıza... Geçen yıllarda çıkan uzun, bol verev mantolar bu yıl da var. Fakat pratik olmadığı, kadını iri gösterdiği için pek yaygınlaşacağa benzemiyor... Türkiye'de modayı temsil eden mankenler, ayaklarında takma bacak gibi yirmi beşer santimlik dolgu çizmelerle gezedursunlar, Avrupa'da dolgu ayakabılar tamamen kalktı..."

"Sevgili hanımlar" Ajda Pekkan'ı dinlemeyip de kimi dinleyeceklerdi? "Modayı temsil eden mankenler" "dolgu topuk" modasının geçtiğini bilmezken Ajda biliyordu. "Benim bütçem müsait değil, ben Ajda'yı takip edemem," diyenlerin bile Pekkan'dan öğreneceği şeyler vardı: "Kadını iri gösterdiği için, uzun, bol verev mantolar"dan uzak durmak gerektiği konusu da bunlardan biridir.

lı şarkıcıların TRT ekranlarını boykot ettiğini söyleyen Hafif Müzik Derneği'nin yöneticileri, kendilerini desteklemeyip tek başına hareket eden Ajda Pekkan'ı kıyasıya eleştirirler. Ancak bu durum, o güne kadar hiç kimseyle ortak hareket etmemiş, bunu aklına dahi getirmeyip hep kendi bildiğince iş görmüş olan Pekkan'ı biraz olsun rahatsız etmez bile. "Benim kimseyle alıp vereceğim yok. İstenildiğim zaman televizyona çıkarım," diyerek bu işten sıyrılır.

"Her yıl doğum gününü değişik bir düzende kutlayan Ajda Pekkan," 28. yaşını *Hey* dergisi ile birlikte kutlar. Dergi, bu seferki "düzen" gereği, Ajda'yı Semiramis ile bir araya getirmiştir. Neredeyse birbirinin aynı kıyafetleri giyerek "ikiz" kardeş görüntüsü arz etmekten çekinmeyen Pekkanlar, kimi zaman çaylı, pastalı bir masanın başında, kimi zaman ellerinde elmayla yan yana ya da sırt sırta durarak poz üstüne poz verirler. Derginin yazarı, herkesin peşinden koştuğu Pekkan kardeşlerle özel bir "tablo" yaratabilmiş olmanın heyecanı içinde, iyice kendinden geçer. Dolaşan dili, gördüklerini anlaşılabilir bir şekilde aktarmasına imkân vermez: "Ajda, 28. yaşına kardeşi Semiramis ile girdi. Bu kutlama günü belki de Ajda Pekkan'ın hayatında en sade ve fakat o kadar anlamlı saatlerini içine aldı." Muhabir, bu tamamen anlaşılmaz "tespit"in ardından ayrıntılara geçer: "Semiramis, ablasına kendi eliyle çay pişirdi... Pasta yaptı... Sözün kısası bir dediğini iki etmedi..." Ama sayfalar süren bol fotoğraflı bu yazıda güzel bir haber de yok değildir hani. Pekkan kardeşler **birlikte bir plak** yapmaya karar vermişlerdir. Çalışmalar başlamıştır bile. Şarkılar seçilmiş ve düzenleme Norayr Demirci'ye emanet edilmiştir.

Mart ayı ile birlikte, Ajda Pekkan'ın başrolünü, yıldızı giderek parlayan Tarık Akan ile paylaşacağı bir film yapacağı haberleri duyulur. Ününün doruğundaki Ajda Pekkan'ı çoktandır terk ettiği Yeşilçam'a geri getirme fikri, o güne kadar giriştiği her projeyi gerçekleştirmiş olan ünlü yapımcı Ertem Eğilmez'e

Birlikte bir plak

20 Şubat 1974 tarihli *Hey* dergisinden:

"Ajda Pekkan'ın yaş gününde çaylar içilip, pastalar yenilirken bir başka konudan söz açıldı. Pekkan kardeşlerin gözleri birkaç dakika sonra pırıl pırıl parlamaya başladı. Evet, uzun süreden beri üzerinde düşündükleri konuyu Ajda'nın yaş gününde kesinlikle kararlaştırmışlardı. Ve bu kararı ilk olarak da *Hey* Türk müzikseverlerine açıklıyordu. İkisi de sevinçten uçuyorlardı. Türkiye'de ilk olarak iki ünlü kardeş kadın şarkıcı birlikte plak dolduracaklardı. Alınan karara göre parçaların adı şimdilik gizli damgası altında kalacaktı. Düzenlemeleri ise tanınmış müzisyen Norayr Demirci yapacaktı. Ajda ve Semiramis kardeşlerin babası bir süre önce vefat eden emekli deniz albayı Rıdvan Pekkan'dı. Bu nedenle bütün çocukluk anıları içinde 'deniz' kelimesinin bir başka anlamı vardı. Bunun için: Yapacağımız bu plağın gelirini bütünüyle Türk Donanma Vakfı'na bırakacağız. Böylelikle bir deniz subayının kızı olan bizler 'Kendi Gemini Kendin Yap' kampanyasına da katılmış olacağız."

Ve habere eşlik eden fotoğrafların altında yer alan not:

"Semiramis ile Ajda'nın birlikte yapacakları plağın şarkılarının düzenlemesini Norayr Demirci yapıyor. Ünlü şarkıcı kardeşler Demirci ile günlerce çalıştılar..."

"Özne"miz sağlam, hatta çiğnenmesi mümkün olmayan bir demir leblebi: "İki ünlü kardeş kadın şarkıcı..." Ama bu birlikte plak işi "yaş" bir mevzu gibi duruyor. Böyle bir plak üzerinde epeydir düşünülüyormuş ama "yaş gününde kesinlikle kararlaştırmışlar." Öte yandan "ünlü şarkıcı kardeşler Demirci ile günlerce" çalışmış... Öyle ya da böyle; böyle bir plak yapılamadı. Ama bir sonraki yıl çıkacak olan Semiramis Pekkan'ın "O Var Ya" plağında Ajda Pekkan da vokal yapacak ve bu "birlikte bir plak" işi, bu kadarla kalacaktır. "O Var Ya"nın geliri ile "Kendi Gemini Kendin Yap" kampanyasına katılıp katılınmadığı ise hâlâ muamma, "Harran'a bir okul"da olduğu gibi.

aittir. Bu nedenle, daha önce duyulduğu halde kimsenin umursamadığı "Ajda yeniden sinemada" haberlerinin aksine, bu sefer iş ciddi gibidir. Kısa süre sonra, film senaryosunun hazır olduğu duyulur. Söylenenlere göre, Eğilmez *Aşk Dediğin Laftır* ve *Postacı Kapıyı İki Defa Çalar* romanlarının karışımı olan bir senaryo oluşturur; "evli olup başka bir erkekle ilişki kuran kadın" rolünü de Ajda Pekkan'a teklif eder. Eğilmez'in, Pekkan'la Akan'ı bir araya getirdiği görüşmeleri Pekkan'a biçilen bu "rol" yüzünden çıkmaza girer. İşin Tarık Akan kanadında bir sorun yoktur. Genç oyuncunun "cevabı olumlu"dur. Pekkan da Tarık Akan'la oynamak konusunda isteklidir: "Akan'la film çevirmek son derece cazip. Gençlerin çok tuttuğu bir sanatçı. Fizik olarak da birbirimize çok uyuyoruz..." Pekkan'ın ürktüğü konu, bu bir film bile olsa, "aldatan kadın" imajının üzerine yapışıp kalmasıdır. Daha önceleri (aldatan-aldatmayan) her türden rolü itirazsız kabul eden sanatçı, artık başka bir yerde durduğunu düşünmekte, hem hayranları hem de basınla didişmek istememektedir: "Hikâyeyi beğenmedim diyemem. Ancak ben yerli film seyircisini çok iyi bilirim. Evli ama eşine ihanet eden kadını oynamak istemem. Sonra filmde benden aşırı seks sahneleri isteniyor. Batı'da olsa böyle bir rolü seve seve kabul ederdim. Ama Türkiye'de hayır. Durup dururken halkın nefretini neden üzerime çekeyim?" Sinemayı bırakıp yeniden müziğe döndüğü ilk günden beri kendisine ince ince "Batılı-Avrupai-modern" bir "vitrin" oluşturan Pekkan'ın, bu role her koşulda uyacağını umanlar yanılır; Paris başka, İstanbul başkadır... Ertem Eğilmez ise, bu itirazlar karşısında doğru bildiğini söylemekle yetinir: "Ajda Pekkan'la film yaparken onun bütün özelliklerinden faydalanmak isterim. Avrupalı kadın havasındaki Ajda Pekkan'ı kaldırıp, normal bir Türk kadını özelliğine sokup sunileştirmek istemiyorum. Pekkan'dan seyirci aşk ve seks isteyecektir. Bunu vermek zorundayız. Sonra onun sesini, modern kıyafetlerini... Kısaca Ajda Pekkan'ı Ajda Pekkan olarak vermek zorundayız..."

"Ses" ya da "modern kadın"a itiraz etmek zaten Ajda Pekkan'ın aklına gelmemiştir bile. O, Eğilmez'in mükemmel bir şekilde formüle ettiği "Avrupalı kadın-normal bir Türk kadını" çelişkisine takılıp kalmıştır. Elbette gönlü formülün ilk yarısından yanadır, canla başla her zaman bunun için çalışmıştır zaten. Ama kendince, bu işlerin de bir sınırı olması gerektiğini düşünerek "durup dururken" belaya bulaşmak istemez. Yapılan görüşmelerde hiçbir sonuca varılmaz; Arzu Film'in projesi "her üç tarafın da beğeneceği bir senaryo hazırlanana kadar" ertelenir. Ama sonrasında da bir yere varılamayacak ve Ajda Pekkan'ın yeni bir film yapma çabası gerçekleşmeyecektir.

Bu "Batı-Avrupa" konusu, mayıs ayı içinde tekrar gündeme gelir. Ancak bu sefer olup bitenin Ajda Pekkan'la en ufak bir ilgisi yoktur; basın Pekkan'ın bu konuda neler düşündüğünü ille de bilmek ister. Çıkan tantananın kahramanı, geçen yıl Eurovision'da "Tu Te Reconnaitras" adlı şarkısıyla birinci olan Anne-Marie David'dir. Genç şarkıcı, bu tür yarışmalarda birinci olmanın dünyanın en mühim hadisesi kabul edildiği ülkemize getirtilmiş, kendisi bir tanrıça katına yükseltilmiş, kızcağız da buna inanmaya niyetlendiğinde bu kez de "şımarık" denilerek ortada bırakılmıştır. Bütün İstanbul duvarlarını süsleyen afiş ve ilanlardan David'in Lunapark Gazinosu'nda çalışacağı duyurulsa da şarkıcı apansız Türkiye'den ayrılır ve ayrılırken de "kızgın ve kırgın" konuşur: "Sosyete beni kabul etmek istemedi. Ama benim kendimi asıl kabul ettirmek istediğim onlar değildi. Ben kendimi tanıtmak, halka sevdirmek istiyorum..." Bunun üzerine belki, "Bizim Fransız havalı şarkıcımız var, ona soralım!" diye düşünüldüğünden, belki de "Batılı" olan her şeyi Pekkan'a ait sanan ilkel kafalı muhabirlerin kolaycılığından sonunda sanatçının kapısı çalınarak bu konudaki fikri sorulur. Pekkan'ın cevabı nettir: "Yabancıları gözünüzde fazla büyütmeyin..." Belli ki, sanatçının kendisi bu konuyu kendi açısından çoktan çözmüş ve bizlerden de aynı şeyi beklemektedir. Belli ki aynı nedenle sözcüklerini

dikkatle seçerek "gözümüzde" yerine "gözünüzde" demeyi tercih etmiştir. "Bir sürü polemiklere yol açan Anne-Marie David'in gözlerde fazla büyütüldüğünü, aşırı Batı hayranlığından kurtulmamız gerektiğini" söyleyen sanatçı, David'in kendisini "halka sevdirmek" niyetini de seçtiği bir örnekle açıklar. Seçilen örnek, hiç şüphesiz Pekkan-David örneği değildir. İşi fazla kişiselleştirmek istemeyen sanatçı, o sıralarda her plağı ile listelerin en üst sıralarında yer alan Nilüfer'de karar kılar: "Şimdi size bir örnek vermek istiyorum. Bir Bulgar şarkıcı düşünün. Mesela Lili İvanova. Büyük bir sanatçı. Ama bizim halkımıza bir Nilüfer kadar hitap edebilir mi? Ne kadar öğrense de dilimizi bizim gibi konuşabilir mi? Bizim duyuşumuzla söyleyebilir mi?.." Bu örneğin üzerine, hiç şüphesiz Ajda Pekkan'ın Paris'te ne aradığı konusu gündeme gelir yeniden. (Fransa'da, buradaki Anne-Marie konumunda bulunduğunu sandığımız) Pekkan'ın bizzat kendisinin "dil, duyuş" sözcükleriyle konuyu hepimizin anlayacağı bir dille özetlemesi, "Batı'da verdiği şöhret savaşı"nın ne âlemde olduğu sorusunu da beraberinde getirir. Sanatçının bu konuda da artık kafası netleşmiş gibidir: "Dört yıl kadar Fransa'da kaldım. Durak noktalarındaki birçok kişiyle yakın dostluklar kurdum. Belki sabretsem iyi bir yere gelebilirdim. Ama Türkiye'de beni dinlemek isteyen, gazinoları, konserlerimi dolduran, otuz altı milyon dururken bir hiç gibi Fransa'da şöhret aramak bana anlamsız geldi bir süre sonra. Plağımı yapıp, adımı az da olsa duyurdum. Savaşımı kısmen de olsa kazandım sayılır..."

Yazın gelişiyle birlikte, Pekkan, bütün bu tartışmaları ardında bırakıp kendini en keyif aldığı işleri yapmaya kaptırır. "Palavra Palavra" hâlâ listelerdedir, hâlâ çok satmaktadır ama, sanatçı yaz mevsimini yeni bir plakla karşılamak ister. Danyel Gerard'ın "Thi Lai Lai Lai" adlı şarkısının Türkçe versiyonu olan "Nasılsın İyi misin" adlı bu yeni şarkı, TRT'nin pazar günleri yayınlanan ve neredeyse bütün memleket tarafından seyredilen "Telespor" adlı programda Pekkan tarafından seslendirildiğinin ertesi günü dille-

re dolanır. Şarkının orijinal versiyonundaki nakaratın neredeyse aynı şekilde kullanıldığı bu şarkının aksine, plağın "B" yüzünde yer alan "İnanmam" kimsenin ilgisini çekmez. Demis Roussos'un "We Pretend" adlı şarkısından uyarlanan "İnanmam," Pekkan'ın kaç zamandır süren, "plağı her iki yüzüyle de hit yapmak" isteğine sekte vurur. Ama Ajda Pekkan bunu dert etmez. O değişmekle meşguldür; bu değişimi de "yepyeni bir Ajda" olarak adlandırır. Üzerinde çok fazla düşünülmüş gibi gözüken ("yüz"ün boydan boya çillerle kaplandığı) bu "yepyeni" imaj, aslında o kadar da yeni değildir. "Ajda Pekkan, 1974 yazına, 1930'ların hızıyla" girer: "Saçından makyajına, giyimine kadar her şeyiyle kırk yıl öncesini temsil ediyor Ajda. Saçları çene hizasında kesilmiş. Normal bigudilerle sarıldıktan sonra kısım kısım yuvarlak fırçaya sarılıp kurutma makinesiyle yepyeni bir form verilmiş. Krepe yok..." Kadınları zor bir mevsim beklemektedir demek ki. Saatler harcanarak bütün yüzü "çil" döşedikten sonra, "bigudi-yuvarlak fırça-kurutma makinesi" (neyse ki "krepe" yoktur) mesaisi harcanacak ve sokağa öyle çıkılacaktır. Ama ne gam, "tarif," bir "arif"ten gelmiştir; uymaktan başka yapacak bir şey yoktur.

Ancak memleketin şartları, Pekkan'ın yaz mevsimini gönlünce yaşamasına izin vermez. 15 Temmuz'da, "Yunanistan'a bağlı subayların yönetimindeki Ulusal Muhafiz Gücü Kuvvetleri'nin bir darbe yaparak yönetime el" koyması ile gerilen Türkiye-Yunanistan ilişkileri; Bülent Ecevit'in, "Biz aslında savaş için değil, barış için ve yalnız Türklere değil, Rumlara da barış götürmek için gidiyoruz," açıklamasıyla başlayan "Kıbrıs Barış Harekâtı" ile iyice kopmuş ve memleket resmen savaşın kıyısına gelmiştir. Bu zor günlerde, genel tedbir olarak başvurulan "karartma" nedeniyle gazino ve kulüpler de kapanır. Pekkan, bu boşluğu stüdyoya girerek ve yeni şarkılar üzerinde çalışarak değerlendirir. "Ajda Pekkan stüdyoya kapandı" başlıklarıyla duyurulan haberlere göre Pekkan, "gazinoların karartma nedeniyle tatile girmesini fırsat" bilmiş, "hemen plak stüdyosuna girerek

bir hafta süreyle yeni parçalar üzerinde" çalışmıştır. Bu "mecburi" stüdyo günlerinden geriye kalan yalnızca "Sana Neler Edeceğim" adlı şarkı olacaktır. Lübnan'ın dev sesi Fairuz'un (yani Feyruz'un) "Ka'an Azzaman" adlı şarkısı tam Ajda Pekkan'a uyacak bir biçimde Fikret Şeneş tarafından Türkçeleştirilmiştir. Birkaç ay sonra piyasaya sunulan şarkı, her zamanki gibi Şeneş'i haklı çıkaracak ve büyük bir Ajda Pekkan "hit"i olacaktır.

"Karartma" nedeniyle büyük maddi hasarlara uğrayan gazinolar, daha sonra da kolay kolay kendilerine gelemezler. Hasarın tamiri için çare aranmaktadır. Alınacak tedbirler konusunda kafa patlatıldığı bir sırada Lunapark ve Lalezar'ın sahibi Osman Kavran ile (Bebek, Caddebostan ve Taksim'deki) Maksim'in sahibi Fahrettin Aslan'ın basının "Zirve Toplantısı" olarak adlandırdığı bir toplantı ile bir araya geldiği haberi, eğlence dünyasına bomba gibi düşer. Bu iki gazinocu, Bebek Belediye'nin sahibi Asım İslamoğlu'nu da "çalışanlara karşı oluşturulacak cephe"ye dahil etmek istemiş ancak İslamoğlu, "Her koyun kendi bacağından asılır, ben böyle bir anlaşmaya girmem," demiştir. Bunun üzerine Kavran ve Aslan, bu iş için kendilerinin yeteceğine karar vererek bir toplantı yapar ve şu açıklamayı yaparlar: "Assolistlerden üvertürlere kadar bütün sanatçıların ücretleri indirilip dondurulacak, reklam giderleri kısılacak, gerçek sanatçı niteliğinden uzak olanlar çalıştırılmayacak ve böylelikle halkın ucuz eğlenceye kavuşması sağlanacak..." Bu yeni restlere-şartlara ilk uyum sağlayan da Ajda Pekkan olur: "Patronların birleşmesinden sonra çıkacak yeni şartlara uyabileceğimi sanıyorum. Ama bu elbette karşı karşıya yapılacak konuşmalardan sonra kesinleşecektir. Bugün seyircilerden alınan ücretler gerçekten fazladır..." "Yeni şartlara uyum"dan söz edilmesi elbette "patron"ların hoşuna gitmiştir. Ama "patron"lar dahil herkesin şaşırdığı konu, Pekkan'ın "seyircilerden alınan ücretler"in yüksekliğinden söz etmesidir. O güne kadar, (dolaylı ya da dolaysız) memleketin sosyal ve ekonomik şartları konusunda tek söz etmemiş, dahası, böyle bir "mesele" üzerinde

kafa yorduğuna dair en ufak bir ipucu vermemiş olan Ajda Pekkan, apansız "halkçı" bir politikadan dem vurmaya başlamıştır.

Gazino patronlarına yakılan yeşil ışık, nedendir bilinmez, İzmir Fuarı'nın başlamasıyla kırmızıya döner. Pekkan, müdavimi olduğu fuara bu yıl gitmeyeceğini, dinlenmek istediğini ve bu nedenle de kimseyle anlaşma yapmadığını söyler. Bu açıklamanın gazetelerde yer almasıyla birlikte, "zirve"nin taraflarından Osman Kavran, gazetelere Pekkan'ın doğruyu söylemediği konusunda ilanlar verir: "Ajda Pekkan'ın fuarda hiçbir gazino ile anlaşmam yoktur demecini hayret ve üzüntü içinde okudum. Çünkü bu hanımın benim ile, fuardaki gazinolarımda çalışacağına dair anlaşması vardır ve bu anlaşma için kendisinde 500.000 TL avansım durmaktadır. Anlaşmanın bozulması için teamüllere göre Ajda Hanım'ın bu meblağı iade etmesi gerekirdi. Avans para iade edilmediğinden anlaşma yürürlüktedir. Ve bu anlaşmaya istinaden gazinolarımızda Ajda Pekkan'ın ismi ilan edilmiştir... Şimdi kendisinden avans paranın bir an evvel iadesini talep etmekteyim. Aksi halde basın yoluyla efkârı umumiyeye daha geniş açıklamalarda bulunacağım." Bu "duyuru"dan hemen sonra ortalık birkaç koldan birden karışır. Basının bir bölümü "iade edilmeyen avans"ın iade edilip edilmeyeceğinin peşine düşmüş, iade edilmezse Kavran'ın "efkârı umumiye"ye yapacağı açıklamalar konusunda tahminler yürütmeye başlamıştır. Basının bir bölümü ise hastanede, Ajda Pekkan'ın peşindedir. Çünkü sanatçı, "balıktan zehirlendiğini" söyleyerek hastaneye yatmıştır. Hastane kapısında bekleyen muhabirlerin bu konuda gördükleri ve duydukları da çeşit çeşittir. Pekkan'ın çevresindekilerin (hastane yetkilileri dahil) bir kısmı, olup bitenin "gerçekten bir zehirlenme" olduğunu söylerken, bir kısmı da bunun bir "oyun ve reklam" olduğunu düşünmektedir. Hatta işi "intihara teşebbüs" olarak yorumlayanlar bile vardır.

Ajda Pekkan, bütün bu olup bitenlere çekip giderek verir cevabını. Sanatçı, hastaneden taburcu edilir edilmez Londra'ya gi-

der. Firmasının, yeni plak *Sana Neler Edeceğim* için çarşaf gibi ilanlar verip, sanatçıyı "Rakipsiz Ajda" olarak sunduğu bir sırada, Pekkan tutmuş, yurtdışına gitmiştir yine. Çok geçmeden de kardeşi Semiramis ile Londra'da bir butik açtığı ve butiğin işleriyle meşgul olduğu haberleri duyulur. Pekkan, Londra'da dinlenip kendine geldikten sonra, basını işin bundan sonrası hakkında bizzat kendisi bilgilendirir: "Londra'ya vardıktan sonra on gün dinlendim, sonra da lisan okuluna devam etmeye başladım. Aralık ayı sonunda Amerika'ya gitmeyi düşünüyorum...." Pekkan, ancak ocak ayında memlekete dönecektir. Önce İngiltere, ardından Amerika... Pekkan, 1980 Eurovision Yarışması'ndan sonra da aynı şeyi yapacaktır.

Barış Manço, *Ses* dergisine verdiği tam sayfa ilanla kendisini "üç yıl üst üste yılın sanatçısı seçen *Ses* okurlarının yeni yılını" kutlar; "burnu açan, yara olmaktan koruyan, çok pratik, kullanıp atılan Selpak mentollü mendil" kış boyu ceplerde taşınır; "saçların kişiliğine kavuşması, daha alımlı olması için Birey konsantre şampuan tercih" edilir; "viskiye alıştıkça Ballantine's daha çok" sevilir; "beş yıllık genç şarkıcı Gökben, istikbale ümitle baktığını" söyler; "heyecan verici, yumuşacık Güney Sanayi vizon ve kastor peluşları, tabii kürkün tüm özelliklerini ve süksesini" verir; "dünyanın bir numaralı televizyonu National, yayının zayıf alındığı bölgelerde bile net ve canlı görüntü" sağlar ve "hanımlar, muayyen zamanlarını, yumuşak ve emici Orkid ile tertemiz" geçirirken, Ajda Pekkan, gelmiş geçmiş en çok satan plağını (*Hoş Gör Sen/Sanane Kimene*) hazırlamaya başlar.

"Beyazperdenin şöhretleri birbiri ardına sahneye çıkarlarken, Gülistan Okan, şarkıcılıktan sinemaya" geçer; "salçalarını yirmi yıldır milyonlarca kişinin zevkle kullandığı Akfa, artık erişilmez kalitede konserveleri ile de ısrarla aranan bir marka" olur; "Amerikalı Astronom Charles T. Kowall, on üçüncü Jüpiter uydusunu" keşfeder; Ajda Pekkan, "sanatının yanında podyuma çıkar ve bir çeşni kabilinden defilelere katılır"; "geniş, kesintisiz pen-

cerelerinden içeriye gün ışığı dolan Murat 124, beş kişiyi sere serpe, konfor içinde" götürür; "Avrupalı için içgiyimin ne olduğunu bilen Kom, çağdaş erkek içgiyimi için, rengiyle, biçimiyle, deseniyle Avrupa havasını getiren Kom-Slip'i piyasaya" sunar ve "Türk Haberler Ajansı, bugüne kadar siyah-beyaz olarak sürdür-

Podyum

13 Nisan 1974 tarihli *Ses* dergisinden:

"Bugün bütün dünyada olduğu gibi mankenlik artık bizde de hayli büyük para getiren bir meslek haline geldi... Türk sinemasında mankenlikle işe başlayıp şöhret olmuş yıldızlarımızın başında Mesut Engin, Hale Soygazi ve Bahar Erdeniz geliyor. Adını tiyatro, müzik ve sinemada duyuran Lale Belkıs ise Türkiye'nin ilk profesyonel mankenlerinden. Ayten Gökçer de ilk şöhretini mankenlikle yapmış..."

İşe "mankenlikle" başlayanların hepsi, başka bir alana kayıp ünlendiğinde arkalarına bile bakmadan terk etmiş podyumu. Ajda Pekkan ise, (işi bu olmamasına rağmen) en ünlü zamanlarında bile giymiş, göstermiş.

düğü kapalı devre özel televizyon yayınını renkli olarak yayınlamaya" başlarken, Pekkan'ın İstanbul Plak sayfasını kapatması üzerine, bu firma elinde kalmış kayıtlarla gelmiş geçmiş en kötü Ajda Pekkan plağını (*Al Beni/Aşk Budur*) yayınlar.

1975: Hesap Soramaz Bana, Kim Çıkarsa Karşıma

"Başbakan Bülent Ecevit'in başkanlığında kurulan CHP-MSP koalisyon hükümetinin programı" açıklanır; "alkollü içki olduğu gerekçesiyle, biranın ruhsatsız yerlerde satılması, İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk'ün valiliklere gönderdiği bir genelge ile" yasaklanır ve "Libya Büyükelçiliği Ankara'da yapılan Kocatepe Camii için 4 milyon lira teberruda" bulunurken, Ajda Pekkan beklendiği üzere yeni yılın hemen başında İstanbul'a döner. "Avrupa'da hiçbir şey yapmadım, gezdim eğlendim," diyen sanatçı aslında yeni kararlar almak üzeredir: "Biliyorsunuz yılan hikâyesine döndü gazino işi. Bir sürü söylenti sardı ortalığı. Benim borçlarım, bana olan borçlar. Size kesin bir şey söyleyeyim. Yakında sahneyi bırakıyorum. Bu iş böyle yürümeyecek. Bıktım artık bir sürü saçma sapan işlerle ve de kişilerle uğraşmaktan... Evet, ev kadını olmak istiyorum. Çocuğum olsun istiyorum. Analık çok güzel bir şey olmalı. Şimdilik evlilik görünmüyor ama gizli bir nişanlının varlığı sizi şaşırtmasın..." Dışardaki uzun tatil besbelli yaramamıştır Pekkan'a. "Onu bıraktım-şunu istemem" listesi biraz daha uzasa, ortada belki de Ajda Pekkan bile kalmayacaktır. Ama zaten "niyet" bu değildir. Ne gazinodan, ne başka şeyden vazgeçer şarkıcı. Sayısı milyonları bulan (özellikle kadın) hayranların ağzına bir parmak bal çalınmaktadır aslında: "Siz benim yerimde olmak istiyorsunuz ama bakın ben de memnun değilim halimden, asıl keşke ben sizin gibi olsam..." Zaten bu sözlerin üzerinden üç-beş gün geçmeden, Ajda Pekkan (bu sefer özel olarak Yener Süsoy'a) bambaşka şeyler söyler: "Londra'daki *Cosmopolitan* adlı tanınmış dergi kapak kı-

zı olmamı teklif etti. Prestij olarak çok iyi bir anlaşmaydı. Ama para konusunda anlaşamadık, vazgeçtim..." Para verilmediği için **Cosmopolitan**'a kapak olmaktan vazgeçen birinin, büyük paraların döndüğü gazino sahnelerinden bile isteye uzak kalabileceği kimseye inandırıcı gelmez.

Ama yine de şarkıcı memlekete döndükten sonra sahneye ilk çıkışını gazino sahnelerinde değil, konser mekânlarında gerçekleştirir. *Hey* dergisi, "Si Tu Savais Combien Je T'aime" adlı şarkısıyla bütün Avrupa'da olduğu gibi bizde de çok sevilen Christian Adam'ı birkaç konser için buraya getirtmiş ama yalnızca bir tek şarkısı bilinen birinin konser vermesinin riskli olacağını düşünerek bu konserleri Ajda Pekkan ile zenginleştirmiştir. **Herkesin tahmini**, bu konserlerin birer Ajda Pekkan konserine döneceği, Adam'ın ise meşhur şarkısını seslendirdikten sonra seyirciyi sıkacağı yolundadır. Her şey beklendiği gibi olur: Ajda Pek-

Cosmopolitan

1 Ocak 1975 tarihli *Hey* dergisinden:

"Tamı tamına iki ay on beş günlük Londra tatilinden sonra Ajda Pekkan'la tam altı buçuk saat beraber olduk. Tatlı uykusundan uyandırdık, saçını tararken yakaladık. Sonra kahvaltı yaparken gözlerimizi dikip, lokmalarını boğazına dizdik. Moda dergilerini karıştırırken, gelinlikler üzerinde parmaklarımızı gezdirdik. Son model krom dioksitli teybinde İngiliz diskjokeylerinin makineli tüfek gibi konuşmaları altında müzikten söz ettik... Ajda'nın evindeki madam kahvaltıyı çoktan hazır etmişti. Hanımının rejimini ezbere bilirdi. Hanımı hata affetmezdi ha! Masanın üzerinde iki dilim iyi kızarmış çavdar ekmeği, tereyağı, kayısı marmeladı, biraz salam, zeytin ve beyaz peynir vardı. İki bardak bol limonlu çayla, ekmekleri sindire sindire çiğneyip yuttu. Çayı şekerle değil, sakarinle içiyor elbette. Sakarin'in toz pembe renkte minik bir kutusu var..."

Cosmopolitan'a (olmadı *Hey*'e) kapak olabileceklerin, "kutu"ları da toz pembeymiş demek ki, hayatları gibi.

Herkesin tahmini

22 Ocak 1975 tarihli *Hey* dergisinden:

"... Arkadaşımız Uzman Sağlık'ın, 'Süheyl Denizci Orkestrası eşliğinde karşınızda Ajda Pekkan' takdimi, koca salonun alkışlarla inlemesine neden oldu. Sekiz kişilik Süheyl Denizci Orkestrası eşliğinde sevinerek bir gerçeğe tanık olduk: Ajda Pekkan en büyüktü... Pekkan sahneye 'Tie A Yellow Ribbon' ile çıktı. Sonra sırasıyla şu parçaları sundu: 'Haram Olsun Bu Aşk Sana', 'Seninleyim', 'Palavra', 'İnanmam', 'Nasılsın İyi misin', 'Kime Ne Bana Ne'... Her parçada Ajda Pekkan'ın daha da büyümesine, Süheyl Denizci Orkestrası'nın eksiksiz eşliğinin de katkısı oldu. Eksiksizdi Ajda Pekkan. Yorumu, gırtlak oyunları, sahne hâkimiyetinden giysisine kadar ustaydı. Kendisini kulisten dinleyen Christian Adam'ın heyecanlanıp, 'Avrupa'da üne erişmesi işten bile değil,' demesine kadar..."

Ajda Pekkan'ın ilk defa bu konserde seslendirdiği "Sanane Kimene"yi "Bana Ne"li bir hale getiren muhabirin de muhtemelen tanık olduğu gibi Pekkan'dan sonra sahneye gelen Christian Adam hayatının en zor anlarını yaşayacak ve ilk birkaç şarkı sonra minder yağmuruna tutulacaktır. Yener Süsoy'un sahneye gelip "Fransız misafirimiz, şu bu..." demesi de bir işe yaramayacak ve her şarkısı birbirinden boğucu Christian Adam kimseye şirin görünemeyince sahneyi erkenden terk edecektir. Bu konserlerden akıllarda kalan tek şey Ajda Pekkan olacaktır.

kan herkesi kendinden geçirir, Christian Adam ise sıkıntıdan perişan eder. Pekkan bu konserlerle, yeni yayınlayacağı plağındaki şarkılara seyircinin tepkisini ölçmüştür aynı zamanda. "Bu iki şarkıyı yakında plak olarak sunacağım sizlere, ne düşündüğünüzü şimdiden bilmek istiyorum" diyerek "Hoş Gör Sen" ve "Sanane Kimene"yi seslendirir ve salon alkışlarla inler... 'Umuma' verilen bu konseri çok özel bir başka konser takip eder. Libya Konsolosluğu, başbakanları Callud'un Türkiye'yi ziyareti şerefine verdikleri davette Ajda Pekkan'ı sahneye çıkarırlar. "Libya'nın genç başbakanı Callud" Pekkan'ı çok beğenmiş ve, "Sizi Türk sanat elçisi olarak yurduma davet etmek isterim," demiştir. Kimi basın ise Başbakan Callud'un Ajda Pekkan'a, "Sizi sarayda özel olarak sahneye çıkarmak istiyorum," dediğini öne sürer. "Özel" ya da "sanat elçisi" olsun, bu davet bir "reklam" fırsatı olarak değerlendirilir; sanatçı, "Fransa'dan vazgeçtiğini, hedefinin artık Kuzey Afrika'yı fethetmek olduğunu, sesini oralarda duyurmak istediğini" açıklar: "Heyecanla davet mektubunu bekliyorum. En kısa zamanda Libya'ya gelmemi istedi Başbakan. İnanın burada işim bile olsa iptal eder, giderim. Yeni hedefim mi? Evet, anlayacağınız gibi Doğu'ya tanıtmak istiyorum adımı..." Yön değişmiş, pusula şaşmış gibidir. Bütün memleketi ilk Eurovision seferinin heyecanı sarmışken, bize her dakika Eurovision'a doğuştan üye ülkelerin havasını atan Pekkan, "Oraları boş verin, ne varsa Doğu'da var" demeye başlamıştır birdenbire. Bu tuhaf "Doğu" takıntısı, 1980 yılındaki Eurovision macerasında ödüllendirilecek; Fas Pekkan'a on iki tam puan vererek Batılıların elinde (sıfıra yakın bir puanda kalıp) oyuncak olmasını engelleyecektir.

Christian Adam'lı konserde ilk defa söylenen "Hoş Gör Sen" ve "**Sanane Kimene**" adlı şarkılar, kısa süre sonra, TRT'nin en çok seyredilen programı "Telespor"un "Gençlerle" bölümünde halka sunulur. Programın o günkü seyircisi Keçiören Hemşire Lisesi ve Yenişehir Koleji'dir. Her iki şarkı, önce

"Sanane Kimene"

1974 yılının sonlarında, Fikret Şeneş, Ajda Pekkan'a Enrico Macias'tan bir şarkı seçmiş ve "Hoş Gör Sen" haline getirmiştir. Plağın diğer yüzü için başka şarkı bulma hazırlıkları içindeyken, İstanbul Plak, "B" yüzü için Ülkü Aker'den bir şarkı istediklerini, bu şarkı hazır olduğunda da stüdyoya girileceğini söylemiştir. Şeneş, her şeyiyle ilgilendiği Pekkan'a, en yakın rakibi Ülkü Aker'den şarkı istenmiş olmasına hiçbir anlam veremez ve işi oluruna bırakır. Stüdyoya girileceği sırada kapısı çalınır Şeneş'in ve Ülkü Aker'in yazdığı sözler konur önüne. Gözden geçirmesi istenmektedir.

Fikret Şeneş ile 29 Mayıs 2004 tarihinde yapılan özel görüşmeden:

"... Ülkü sözleri yazmış, 'Canım kimi isterse, gezer eğlenirim...' demiş. Ajda'nın plakçısı bana geldi, patron. 'Fikret Abla, buna bir bak,' dedi. Baktım. Ajda, 'Canım kimi isterse,' diyecek, olur mu? 'Canım nasıl isterse,' yaptım orasını. Plakçı benim de adımı yazmak istedi şarkının altına, Ülkü ile birlikte. Olmaz dedim, bu Ülkü'nün şarkısı..."

Şeneş "kimi"yi "nasıl" yapmış, Pekkan'ı, o sıralar çok yersiz kaçacak "hafif" tartışmalardan korumuş. Ama plakçıya "Sana ne"nin "bahane" gibi bitişik yazılmaması gerektiğini söylemeyi unutmuş. "Hoşgörü"yü ortadan ikiye ayırmaya da gerek yokmuş ya, plakçı bu, yapmış işte.

stüdyodaki öğrenciler tarafından alkışa boğulur. Hemen ertesi gün de, bütün Türkiye bu plağın peşine düşer. Ajda Pekkan, geçen yıl "Nasılsın İyi misin" şarkısında uyguladığı planın aynını uygulamış, pazar günleri herkesi ekrana kilitleyen "Telespor"a çıkarak söylemiştir şarkılarını... "Telespor"un kapılarını Ajda Pekkan'a bu kadar kolay ve bu kadar sık açıyor olması, dedikodu çarklarının dönmesine yol açar. Güya "Telespor"un yapımcılarından olan Adil Örs ve Ajda Pekkan aşk yaşamaktadır. Pekkan ve Örs "sadece arkadaş olduklarını" söylerler ama "*Ses* objektifi ikisini el ele, diz dize, yanak yanağa tespit" etmiştir bile. Kimi kaynaklara göre "Ajda Pekkan ile Adil Örs'ün arkadaşlıkları ilerlemiş, nişanlanacakları kulaktan kulağa fısıldanır" olmuştur. "Nişan" konusunun ortaya atılması, Pekkan'ı bir açıklama yapmaya mecbur eder: "Adil ve diğer yapımcılarla çok yakın arkadaşız. Adil'e espri olsun diye 'nişanlım' diye konuşuyorum..." Yani her şey bir "espri"den ibarettir.

Pekkan ve İstanbul Plak arasında bir süredir var olduğu söylenen anlaşmazlık, ağustos ayı içinde Ajda Pekkan tarafından, dolaylı da olsa dile getirilir: "Plak şirketi kuruyorum..." Son plağın büyük başarısı, "Sana Neler Edeceğim" şarkısının duran satışlarını bile hareketlendirmiş; İstanbul-Pekkan ortaklığının başarısı zirveye ulaşmıştır. Oysa Pekkan, artık yolları ayırma vaktinin geldiği görüşündedir. Sanatçı, bu değişikliği her zamankinden daha yumuşak bir şekilde gündeme getirir: "Günümüz koşullarında seyirciyi tatmin etmek çok güç. Herkes sevdiği sanatçıda yenilik arıyor. Bir plak şirketi kuracağım. Şirketime yeni ve genç sesler alacağım. Bu yeni ve genç seslerin bana çok şey kazandıracağı gibi müziğe de hayli hizmetleri olacağına inanıyorum. Şirketim profesyonel sanatçılardan daha çok bu isimsiz fakat yetenekli kişilere kapısını açacak. Eğer bir aksilik çıkmazsa sonbaharda Avrupa'ya, oradan da Amerika'ya geçmek istiyorum. Bu bir seyahatten çok, bir iş ziyareti olacak. Sahne için modern ve geliştirilmiş ses ve ışık tesisatları alacağım..." "Peş peşe yüz binler

satan plaklar, televizyon programları ve Batılı anlamda bir gazino şarkıcılığı" ile artık popun **en büyük** *star*'ı haline gelen Pekkan, belli ki, "en büyük" olarak kalma konusunda çok düşünmüş ve bu konuda yapılabilecekleri çoktan belirlemiştir. Farklı bir sahne düzeni oluşturma çabasını, kısa bir süre önce "büyük bir orkestra, kalabalık bir dans ve vokal grubu istiyorum" şeklinde açıklayan yıldız, belli ki bu arzusunda kararlıdır; demek ki sıra "ses ve ışık tesisatları"na gelmiştir. Pekkan'ın farklı bir şov hayali birkaç yıl sonra, 1978'de gerçekleşecektir. Pekkan o yıl, Egemen Bostancı'nın desteği ile, Açıkhava'yı resmen birbirine katar. Ama "plak şirketi"nin kurulması için daha uzun yıllar bekleyecek, bu arzusuna ancak 2003'te kavuşacaktır... Pekkan "Avrupa, oradan da Amerika" turundan önce yapacaklarından da söz et-

En büyük

Dönemin önemli ve farklı gazetecilerinden Kutlu Ertuna, Pekkan'ın büyüklüğünü, "tahlil" ediyor.

13 Aralık 1975 tarihli *Ses* dergisinden:

"... Ajda Pekkan hayatta tek bir şeyi sever... Sanatını. Bütün yaşama nedeni budur şarkıcının. İşte bu yüzden sanatı için çok şeyi feda edebilir. Yıllarca yeni bir şey öğrenebilmek için Türkiye'de kazandığını Avrupa'da yer. Ve dönüşte bir yığın yenilikle döner yurda... Hayli tutumlu olduğu halde sahneye binlerce lira harcarken kılı bile kıpırdamaz... Akımlar gelir geçer müzikte. Ajda yine kendi türünü sürdürür. Yeni şarkıcılar çıkar birbiri peşi sıra. Hemen çoğu rakip olarak gösterilir ünlü şarkıcıya. Ama onlar gelip geçer, Ajda yine zirvede kalır. Kerameti başka yerde arayanlar, boşa yorarlar kendilerini. Çünkü insanları ustaca kullanmasını, koşullara ayak uydurmasını, rüzgârın hızlı estiği dönemlerde kökünden kopmamak için eğilmesini bilen Ajda'dır. Başkası değil. Yalnız sanatın yetmediği yerlerde ince bir politika ile sürdürür işlerini. Ve şimdiye dek sonuç hep zafer olmuştur. Yarın mı? Onu kim bilebilir ki!.. Her devrin kadınıdır Ajda Pekkan, ve daha yıllarca da güttüğü bu politikasıyla zirvedeki yerini rahatlıkla koruyacaktır şüphesiz..."

meyi ihmal etmez: "Geçen yıl elimde olmayan nedenlerle İzmir Fuarı'na gidemedim. Fakat bu yıl ümit ederim ki oradayım..." Fuar sonrası da İran'a gidilecektir; "İran Şahı Rıza Pehlevi, Ajda Pekkan'a özel olarak iki temsilci göndererek kendisini Tahran'a davet" etmiş, "teklif Pekkan tarafından, beraberinde büyük bir orkestra götürmek şartıyla olumlu" karşılanmıştır.

Ekim ayının gelişiyle birlikte, Pekkan, söylediği gibi "soluğu İngiltere'de" alır. "Londra'da dinlenmekte, kız kardeşi Semiramis'in açtığı butikle ilgilenmekte ve 'bir lisan bir insan' diyerek yine lisan kurslarına devam" etmektedir... Londra dönüşü, sahne çalışmaları kaldığı yerden devam eder, bu sefer sırada Ankara vardır. Ankara'dan gelen sahne teklifini, TRT'nin kendisiyle özel bir çekim yapmak istemesi nedeniyle kabul eder. Pekkan hem sahneye çıkacak hem de popülerliği sürdürmenin yegâne yolu olan televizyon ekranlarını şenlendirecektir. Hem gazino sahnesi hem televizyon çekimleri zaten yeterince renkli bir haber malzemesi sağlarken, basında bir yandan da Londra'dan kendisini hafif yenilemiş olarak dönen Pekkan'daki değişikliklere yönelik ayrıntılar yer almaya başlar. "Söylentilerin aslını öğrenmek ve okuyucularına aktarmak" niyetinde olanlar fazla gecikmeden Londra öncesi ve sonrası arasındaki farkı tespit ederler; "dudaklar" değişmiştir. "Bu dudaklar ameliyatlı mı?" ve benzeri başlıkların her yanı sarması üzerine sanatçı yine bir açıklama yapmak zorunda kalır: "Söylentilerin aslı yok!" Ama farklılık belirgin olduğu için ilave bir açıklamaya da ihtiyaç vardır: "Dudak ameliyatı olduğum doğru değil. Dudak şeklimde makyajla bir değişiklik yaptım yalnızca. Bu makyaj için yarım saati aşkın bir süre uğraşmak zorunda kalıyorum. Bu dudak ameliyatı olmayacağım anlamına gelmemeli. İlerde dudaklarımın şeklinden sıkılabilirim ve ameliyat olabilirim. Bu, bir kadın sanatçı için doğal bir davranıştır. Etli dudaklar çok hoşuma gidiyor. Ameliyat olmayı düşünürsem, dudaklarıma bu görünüşü verdirtmek isterim. Fakat henüz bu konuda kesinleşmiş kararım yok..."

Ama plak firmasını değiştirme konusundaki kararı kesindir. Londra öncesi, kendi şirketini kuracağından söz eden Pekkan, yıl bitmek üzereyken İstanbul Plak'tan ayrılacağını açıklar. Hangi firmaya geçeceğine ise daha karar vermemiştir. Bu açıklamaya İstanbul'un cevabı, Pekkan'ın 45'liklerinden toparlanmış bir LP olur. Firma kesenin ağzını açmış ve bu ünlü yıldızın albümünü, (belki son bir jest yapmak, belki gitme kararını değiştirebilmek için) oldukça şık, oldukça farklı ve pahalı bir kapak içinde yayınlamıştır. Çanta biçiminde, o güne kadar memlekette hiç rastlanmadık ölçüde *kitsch* bu kapağın içindeki şarkılar ise herkesin ezbere bildikleridir. Aynı firmadan çıkan "oryantal" *sound*'lu ilk plaklar hariç, listeleri kavuran bütün öteki şarkılar tek bir albümde toplanmıştır. Albümde yeni, tek bir şarkı vardır: "Erkek Adın." Bir şekilde kaydedilmiş ama muhtemelen bir 45'likte yer alacak kadar iyi bulunmamıştır "Erkek Adın." Firmanın elindeki kozlar yalnız bununla sınırlı kalmaz. Albümü çok geçmeden, yine daha evvelki plak çalışmalarından artmış şüphesi uyandıran iki şarkının yer aldığı bir 45'lik takip eder: *Al Beni/Aşk Budur*. Büyük satış rakamlarına ulaşan albüm "45'liklerden toparlanan albümler fazla satmaz" zihniyetini yerle bir eder. Her biri satış rekorları kırmış, listelerde en tepeye tırmanan plaklar, içinde yer aldıkları albümü de büyük bir başarıya taşır. Bu albüm, yıllar yılı satmaya devam edecektir. Aynı LP, 90'larda, (LP'ye alınmamış diğer şarkıların bir bölümü eklenerek ve LP'nin tek "bonus"u "Erkek Adın" ihmal edilerek) CD'ye aktarılan ilk albümlerden biri olacak, aynı başarı CD albümle de sürecektir. Ama firmanın son yayınladığı 45'lik bu kadar şanslı olmaz. Kısmen o sıralarda herkesin albümün peşinde olmasından, kısmen de şarkıların ötekiler kadar iyi olmayışından, bu Pekkan'ın vasat plaklarından biri olur.

"Terletmeyen, pişik yapmayan Selpak çocuk bezi, bebeklerin nazik tenini" korur; "kimdir, neyin nesidir demeden assolist tahtına çıkıveren Bülent Ersoy, tahtın gerektirdiği her şeyi" ya-

par; "kadında saç güzelliği Hunca elektrikli saç maşaları ile devam eder"; "yurdumuzda da sevilip beğenilen Avrupa'nın bir numaralı sesi Anne-Marie David, Türk sanatsever hayranlarına ilk Türkçe plağı olan *Hayat ve Ben*'i armağan" eder ve "limonlu, zeytinli, yumurtalı Totex şampuanları ile kolay taranan, pırıl pırıl, ipek gibi saçlara" kavuşulurken, Ajda Pekkan rotayı yeniden Fransa'ya çevirir.

"Bir zamanlar renkli filmlere bir tepki olarak yapılan seks filmleri, en kötü örneklerini tekrar sergilemeye" başlar; "gittikçe daha küçük, ucuz ve güvenilir imal edilmeye başlanan 'transistör'lere artık 'mikroçip' adı" verilir; "kadın modasının simgesi Doğruol, 1975 Paris kreasyonlarıyla yaşamınıza ve zevkinize övünç" katar; "Danimarka'nın dünyaca ünlü çiklet yapımcısı Dandy, tam on dokuz değişik çeşidiyle harikulade bir yumuşaklığı ve asla tükenmeyen bir lezzet sürekliliğini" sunar ve "büyüklüğü, başkalığı duyuran özel kokusuyla, Hattric Extra Dry kadınların erkeklerde aradığı başkalığı" verirken de, yıldızımız Fransa'nın yanı sıra bizim buraları da kollayacak, hem yeni firmasına, hem de bizlere "Ne Varsa Bende Var" diyecektir. Ama yeni firma Burç'un görüp göreceği de bu kadarla kalır. Bir plak sonra bu firmayı da bırakan Pekkan, bir kere daha Philips'le anlaşır. Bu yeni Philips dönemi bir öncekinden daha da ihtişamlı olacak, Pekkan'ı "Süperstar"lığa taşıyacaktır.

1976: Ne Varsa Bende Var

"Hizmete girişinden birkaç ay sonra arızalanan Keban Barajı'ndaki aksaklığın nedeni tespit" edilemez; "AP, MSP, CGP ve MHP seçim ittifakı için" anlaşır ve "TRT Genel Müdürü İsmail Cem İpekçi'nin görevden alınmasıyla ilgili kararname Cumhurbaşkanı Korutürk tarafından" imzalanırken, yılbaşı telaşını atlatan Pekkan yeni bir gazino çalışmasına başlamak üzere İzmir'e gider. Pekkan, artık Bülent Ersoy'un kadrosundadır. Kaç zaman-

dır (yerli yersiz) Zeki Müren ve Bülent Ersoy arasındaki rekabeti-çekişmeyi hep gündemde tutan basın, üzerinde fazladan durulacak bir özelliği olmayan bu gazino programını, "Ajda Pekkan Bülent Ersoy'u seçti!" diyerek manşetlere taşır. Pekkan-Ersoy programının ilk kadınlar matinesinde çıkan karışıklık, bu haberin daha uzun süre gündemde kalmasına yol açar. Pekkan ve Ersoy, gazino kapasitesinin birkaç kat fazlası müşteri çekince olanlar olur ve büyük bir izdiham yaşanır: "İstanbul'da olduğu gibi, İzmir gazinolarında da kadın matineleri bir hayli curcunalı geçiyor. Bülent Ersoy ve Ajda Pekkan'ın çalıştıkları programın kadınlar matinesini dolduran hanımlar, salonun kapasitesini aşacak kalabalığa ulaşınca her şey birbirine girdi. Ajda program süresini aşarken, Bülent Ersoy izdihama sinirlendiği için beş şarkı okuyup kulise döndü. Bunu protesto etmek için sahneyi işgal eden hanımları da toplum polisleri yatıştırmak zorunda kaldılar..."

İzmir'deki çalışma sürerken, Pekkan bir günlüğüne İstanbul'a gelerek *Ses* dergisinin düzenlediği "Yılın Sanatçıları" konserinde sahneye çıkar. Muhtelif dallarda önceki yılın en iyi isimleri, otuz bine yakın dergi okurunun katıldığı bir anketle belirlenmiş ve Pekkan 8.517 oy alarak "Türkçe Sözlü Hafif Batı Müziği (Kadın)" dalında en üste yerleşmiştir. Pekkan'ın, önceki yılı da büyük bir başarı ile geçirdiği, okur oylarının da desteğiyle belirtilir: "Saat tam üçte kulise giren şarkıcı, beş sularında sahneye alınıncaya kadar sahne kenarından arkadaşlarını" izler. Fitaş Sineması, "Pekkan, kırmızı tuvaletiyle sahnede görünür görünmez alkıştan" inler. "İstanbul Gelişim eşliğinde *Ses* okurlarına şarkılar sunan güzel sanatçı, son şarkısını seyircilerle birlikte söylemek istemiş ve yüzlerce kişi 'kime ne sana ne' diye tempo" tutmuştur... *Ses* dergisi, Ajda Pekkan'ın İstanbul'da olmasını fırsat bilerek, sanatçı ile ayrıntılı bir röportaj yapar. Konser haberleriyle birlikte yayınlanan bu röportajda, Pekkan'a o güne kadar açıktan açığa sorulamamış sorular yöneltilmiş ve "Pekkan da bu sorulara içtenlikle cevap" vermiştir. Pekkan'ın, "estetik,"

"çocuk" ve "aşk" üzerine verdiği cevapların bir kısmı, o güne kadar söylediklerinin aynıdır. Ancak kimi cevaplar ise, sanatçının "**tenakuz**"a düştüğünün açık ifadesidir.

Şubat ayı başlarında, Pekkan'ın Fransa defterini bir kere daha açmak üzere olduğu duyulur. Fransızların ünlü şarkıcısı Enrico Macias, 9 Mart - 5 Nisan arasında Paris'te, ünlü konser salonu Olympia'da vereceği konserlerde, kendisine "Sarışın Türk Ajda Pekkan'ın da eşlik etmesini" istemiştir. Çok geçmeden Ajda Pekkan gazetecilerin karşısına çıkar ve "müjde"yi bizzat kendisi verir: 16 Şubat'ta Paris'e gidecek, "Bu konser dizisinde, sesini, tekniğini, güzelliğini değişik bir şov ile" sergileyecektir... Kimi çevrelerin inanmamakta ayak dirediği bu gelişme, Pekkan'ın Fransa'ya gidişiyle ciddiyet kazanır. Pekkan, "Paris'e uçup, otelde bavullarını açtığı dakikadan başlayarak çalışmaya" koyulur. Philips, bu konser dizisi için sıkı bir program yapmış ve sanatçı, "Şarkı provaları, sahne mizansenleri, elbise ve kuaför hazırlıkları" peşinde koşturmaya başlamıştır. Vaktinin bir bölümü de stüdyoda geçmektedir. Bu konserlerin, Fransızca bir plakla da desteklenmesi gerektiğine karar veren Philips, Pekkan tarafından kaydedilmek üzere iki Macias şarkısı seçer. "Je T'Apprendrai L'amour" ve "Tu Pars Et Tu Reviens" adlı şarkılardan oluşan 45'lik, konserler başlamadan hazır edilir ve aynı anda piyasaya verilir.

Pekkan-Macias konserlerinin ilki 9 Mart Salı akşamı yapılır. Konser sırasında "**Enternasyonal vedet**" olarak sunulan sanatçımız, aldığı alkışlarla başarısını ve yeteneğini kanıtlamış"tır. "Fransız TV'sinin önde gelen kişilerinin izlediği konser, özel orkestranın eşliğinde sahneye gelen Enrico Macias ile" 21: 30'da başlar. Macias, sevilen şarkılarından "Melisa"yı söylerken "aniden durur" ve seyircilere şunları söyler: "Bana bir bakın... İsveçliye benzer bir yanım var mı? Fakat şimdi sizlere sunacağım Türkiye'nin en büyük yıldızına bir bakın. Onu İsveçli sanabilirsiniz. Ama o özbeöz Türk olduğunu kanıtlayacak..." Bu sözle-

Tenakuz

31 Ocak 1976 tarihli *Ses* dergisinden:

"...

— Hiç çocuk doğurmayı düşündünüz mü?

— Hayır.

— Neden?

— Dokuz ay sahneden ayrı kalamam. Üstelik çirkin bir görüntü ile uzun zaman yaşamayı göze alamıyorum. Bir de doğru dürüst analık yapamadıktan sonra...

— Bu cevaplardan, biraz fazla bencil olduğunuz çıkıyor ortaya?

— Her sanatçı kadar.

— Kendinizi beğenir misiniz?

— Bazen çok... Bazen nefret ederim kendimden...

— Aynayla aranız nasıl?

— En yakın arkadaş... Henüz dost bakıyoruz birbirimize.

— Yılların üzerinizdeki şaşılacak şekildeki olumlu etkisinin nedenleri estetik ameliyatlar mı?

— Estetik ameliyat konusu yalan... Çok canımı sıkan bir yalan ayrıca. Ama paranın rolü pek tabii güzellikte fazlasıyla var... Buna biraz da kafa kullanmayı ekleyebilirsiniz. Para sahibi olup da hâlâ güzelleşemeyen yıldızlarımız yok mu?

— Serbest aşk?

— Bana mı soruyorsunuz? Davranışım fikrimi ortaya koymuyor mu?

— Peki ya âşık olmak?

— Ben bu duyguyu kaybettim artık. Hiçbir erkeğe ne çok büyük sevgi, ne de hayranlık duyuyorum.

— Gazetelerde hakkınızda çıkan dedikodu yazılarınıza sinirlendiğiniz oluyor mu?

— Her ne kadar 'Hür doğdum hür yaşarım, kime ne?' dersem de, hakkımda konuşulduğu zaman rahatsız oluyorum. Gene de tam Batılı gibi umursamaz değilim tabii."

Enternasyonal vedet

15 Mart 1976 tarihli *Hey* dergisinden:

"Olympia'daki ilk konserin verileceği 9 Mart günü, Ajda Pekkan'la birlikte Enrico Macias erkenden salona gelerek, prova yapmaya başladılar. Yapılan çalışmalar, sanatçımız için ne kadar iyi olduysa, Macias için de o kadar kötü oldu. Çünkü aynı gece ikinci bölümde Macias'ın sesi kısılır gibi oldu. Bu nedenle bir süre, sahne gerisine çekildi. Boşluğu da, özel orkestrasının gitaristi İspanyolca bir şarkı söyleyerek kapadı. Konserin sonunda Ajda Pekkan'la Enrico Macias'ın vedalaşmaları müzikal bir biçimde oldu. Birbirlerine şarkının içinde, 'İyi akşamlar,' dediler. Ajda Pekkan, Paris'teki günlerinin bir kısmını da özel terzisi Yıldırım Mayruk'a ayırmıştı. Mayruk'un sanatçımızın Olympia'da giymesi için hazırladığı iki giysi, gerçekten enfesti... Ajda Pekkan'ın bütün provalarını izleyenlerin başında da Enrico Macias'ın babası Sylvain Ghrenassia geliyordu. Fransa ve Cezayir'de çok tanınan, Doğu tipi orkestraları yöneten ve kemençe ustası olan Macias'ın babası, sanatçımızla ilgili görüşlerini şöyle anlattı: 'Ajda Pekkan, beni bugüne kadar ağlatan

tek kadın şarkıcı oldu. Sesi çok güzel ve adeta erkek-kadın sesi karışımı. Kendisini sahnede çok rahat buldum. Ne de olsa Doğuluyum. İşte bu nedenle Ajda beni ağlattı...' Üç saate yakın devam eden konserin biletleri yaklaşık olarak 100 ile 400 lira arasında satılıyor. İlk haftanın biletleri ise tamamen satılmış durumda..."

29 Nisan 2005 tarihli *Kelebek* gazetesinden:

22. Ankara Müzik Festivali'ne konuk olarak gelen Enrico Macias, gazetecilerin Ajda Pekkan ile ilgili sorduklarını da cevaplamıştı.

"Ajda'yı unutamam.

Ajda benim için sadece Türk kadınını değil, bir yeteneği, Akdeniz'i ve Türk müziğini ifade eder... Ajda'nın güzelliğinden, çekiciliğinden, müziğinden ve zarafetinden çok etkilenmiştim. Şimdi ise kocaman bir arkadaşlığı paylaşıyoruz..."

rin ardından sahneye gelen şarkıcımız "Yıldırım Mayruk'un diktiği beyaz işlemeli enfes tuvaleti içinde" (ikinci yarıda, yine Yıldırım Mayruk imzası taşıyan "mor-siyah karışımı yaldızlı bir kostüm"le) herkesi kendinden geçirir. Kendi ülkesinde, herkesten farklı olabilmiş, buna herkesi inandırabilmiş olan Pekkan, Fransa gibi bir yerde bile bu özelliğini gösterebilmiş, "farklı" olduğunun altını çizebilmiştir. İlk geceden sonra, bütün Fransız basını Macias-Pekkan ikilisinin konserini "büyük bir başarı"olarak değerlendirir; Pekkan'dan övgüyle söz eder. Pekkan'ı öve öve bitiremeyen *France Soir* gazetesinin Pekkan için seçtiği başlık "Şaşırtıcı"dır. Basının Pekkan'a verdiği bu destekte Macias'ın yaptıkları da önemli bir rol oynamıştır: "Macias, Pekkan'ı yakından tanımak isteyen basın, radyo-TV mensupları için, konserden sonra evinde bir kokteyl parti" düzenlemiştir... Bu konserlerin başarısı, Pekkan'ın henüz yayınlanmış plağı "Je T'Apprendrai..."nin de çok tutulmasını sağlar. Aynı plak bizde biraz gecikmeyle de olsa sanatçının eski firması İstanbul Plak tarafından yayınlanır. Konserin kayıtlarından oluşan LP (La Fete A L'Olympia) ise, Fransa'da olduğu gibi, Türkiye'de de Philips tarafından yayınlanır. Pekkan'ın başarısına resmiyet kazandıran bu albüm başarı tablosunu netleştiricek ve bu konser dizisini "sıradan" bir şey gibi göstermeye çalışanları susturmaya yetip de artacaktır. Her şey ortadadır: Macias, Pekkan'ı yalnızca Olympia sahnesine değil bu albüme de konuk etmiştir.

Konser haberleriyle eskisinden de popüler olan Pekkan'ın bu dönemini kaçırmak istemeyen plak firmalarından teklifler yağar. Ancak Philips ile ikinci kez başarıyı yakalayan Pekkan, hiçbir firmayla uzun dönemli bir kontrat imzalamak istemez... Pekkan'ın tek plaklık kontrat ısrarını **Burç Plak** kabul eder. Ortalığın Olympia haberleriyle çalkalandığı sırada "Ne Varsa Bende Var" adlı plak yayınlanır. Banzai'nin "Viva America" adlı, daha çok bir marşı andıran bu şarkısı Ajda Pekkan'dan bugüne kadar duymaya alıştığımız şarkılardan bir parça farklıdır ama ardına al-

Burç Plak

4 Şubat 1976 tarihli *Hey* dergisinden:

"Ajda Pekkan'ın transfer öyküsü,

Ajda Pekkan, uzun zamandır birlikte çalıştığı İstanbul Plak şirketinden ayrılıp, Yavuz Plak şirketiyle anlaştı. Geçtiğimiz hafta gerçekleşen olaydan sonra Yavuz Asöcal'la anlaşmalı bulunan Cem Karaca, Barış Manço, Edip Akbayram, Emel Sayın ve Seçil Heper gibi asların arasına bir yenisi daha katıldı. Ancak Ajda Pekkan'ın şirket değiştirmesinin çok ilginç bir öyküsü var. Bakın Yavuz Asöcal nasıl anlatıyor... İstanbul Plak ilgilileri, gizli gizli Edip Akbayram'a teklifte bulunmuşlar. Benim şirketimden ayrılması için ilginç rakamlar ileri sürülmüş. Unutmasınlar ki burası Edip'in baba ocağı gibidir.

Bunu öğrenince, ben de onların assolistlerini aldım. Bundan sonra şirketimin sanatçılarının aklını çelmeye kalkışacaklar, dikkat etsinler. Ellerindeki assolistler gidebilir. Ajda Hanım'ın aramıza katılmasına çok sevindim. İşe yeni bir LP ve bir 45'likle başlıyoruz..."

45'lik tamam da, Yavuz ya da Burç'tan bir Ajda Pekkan LP'si hiç olmayacaktır.

dığı Olympia rüzgârıyla da listelerin üst sıralarına yükselmekte gecikmez. Pekkan bundan sonra ne yaparsa yapsın fark etmeyecektir: O, başarısını yurtdışında da kanıtlamış bir isimdir artık ve ne yaparsa "iyi" yapmaktadır. Burç Plak da elinden geleni ardına komaz; basına verdiği tam sayfalık ilanlarla Ajda Pekkan'ın diğer meslektaşlarıyla farkının altını çizer: "Türkiye'nin gururla, Avrupa'nın hayranlıkla alkışladığı sanatçı Ajda Pekkan..."

Olympia başarısının büyüklüğü, hem Pekkan'ın hem de gazino sahiplerinin kafasını karıştırır. Bu çaptaki başarıya imza atan bir sanatçının başka bir ismin altında sahneye çıkması gazino çevresinde söz konusu değildir artık. Pekkan'ın gazinolarda "assolist" olmasının zamanı gelmiştir. "Assolist" olma durumu yalnızca gazino patronlarına değil, Pekkan'ın kendisine de mantıklı gözükmüş olmalı ki yurda dönüşünden kısa süre sonra Bebek'teki bir gazinoda assolist olarak çalışmaya başlar. Gazino patronları (en azından bir bölümü), yılların oluşturduğu bir çarkı bir gecede paramparça edebileceklerine inanmışlardır. Şarkıcıdan çok seslendirilen müziğe göre oluşmuş bu çarkın en tepesinde Türk müziği vardır; gazino müşterisi, Olympia'yı fethetmiş bile olsa bir pop şarkıcısını bu tür mekânların en tepesinde görmekten yana değildir. "Yıllardır gazinoların lokomotif isimlerinin başında" gelmesine ve "repertuvarına iki alaturka parça" da almış olmasına rağmen Pekkan (tıpkı kendisinden önce bu yolu deneyen meslektaşları gibi) assolistlik sınavını veremez. Program, ilan edilen sürede biter ve uzatılmaz. Ve tabii her kafadan bir ses çıkmaya başlar. Kimi çevreler, gazinonun dolduğu geceleri bile başarının bir ölçüsü olarak kabul etmemek gerektiğini söylerler, çünkü bu geceler, "önceden kiralanmış olduğu için" dolmuştur. Pekkan'ın bütün bu yazılıp çizilenlere cevabı odukça kısa ama bir o kadar da anlamlıdır: "... Neden başkalarının yargılarına göre karar vereyim? Bugüne kadar ne yaptıysam ben yaptım. Kimse Ajda Pekkan'ı yarattığını söyleyemez. Kendi yolumu kendim çizeceğim..." Sanatçının söylemeye çalıştığı şudur: "Bugüne kadar

kararları hep kendim verdim ve bu kararlar sonucu geldiğim nokta bellidir. Bundan sonra da böyle olacaktır..."

"Assolist"lik tecrübesini tamamen arkasında bırakmak isteyen Pekkan, kendisiyle ilgili tartışmaların en çok alevlendiği sırada yeniden Paris'e gitmeyi tercih eder. Kendi ülkesinde yayınlanacak plakları için de Philips'le el sıkışan sanatçı, konuyu resmiyete kavuşturmak için Paris'in yolunu tutar. Aslında, Pekkan'ın Philips'le yeniden el sıkışması kimseyi şaşırtmaz. Sanatçı, zaten yurtdışında bu firmaya bağlıdır; yurtiçinde de aynı firmanın çatısı altında olmak işleri çok kolaylaştıracaktır. Bu yeni dönemde çıkarılan *Gözün Aydın/Kim Ne Derse Desin* adlı plak her iki yüzüyle de çok tutulur. Pekkan'ın Philips'le yeni dönemi iki eşsiz şarkıyla başlamıştır.

Gazinoların yaz programlarını hazırlamaya başlamasıyla birlikte, Pekkan'ın assolistlik tecrübesi unutulur gider. "Paris'ten yeni dönen ve sütten ağzı yandığı için yoğurdu üfleyerek yiyeceğini söyleyen Pekkan, ünlü gazinocu Osman Kavran ile el sıkışmış" ve "her iki taraf, Pekkan'ın gazinolardaki eski yerinde karar" kılmışlardır. Yani Pekkan assolistlikten kendi isteği ile vazgeçmiş ve tıpkı eskisi gibi "assolist altı"ndaki yerine çekilmiştir. Hiç şüphesiz bu durum görüntüde kalacak, gazinoyu dolduran, assolist değil yine Pekkan olacak, ancak bu uygulama bir sürü yersiz tartışmayı sona erdirecektir.

Ağustos ayının başlarında, Fransa'da basılan *Mediterranee* adlı 45'lik Türkiye'de yayınlanmaz. Bu şarkı, ancak bir yıl sonra, *Superstar* albümünde yer alacaktır. 45'lik olarak basılmayacaktır. Albümün arkayüzünde, daha önce farklı dillerde versiyonları bilinen "Kim Derdi ki" adlı şarkı yer alır. Büyük ilgi gören şarkı Fransa listelerine de girer.

Sonbaharla birlikte Ajda Pekkan tamamen ortadan yok olur. Sanatçı çoktandır benimsediği yönteme bir kez daha başvurmuş; kimseye haber vermeden ortalıktan çekilmiştir. "Son günlerde yaşantısını büyük bir gizlilik içinde geçiren, telefonlarını

fişten çeken, günübirliğine ani kararlar veren Ajda Pekkan," kimilerine göre İsviçre'de dinlenmekte, kimilerine göre ise "Paris'te alışveriş yapmakta"dır. Ancak bu yazılanlar asılsızdır. Gerçekte ise Pekkan, her zamanki gibi işin kolayına kaçarak cevap yetiştirmekte zorlandığı dönemlerde köşesine çekilmiş, ortalığın sakinleşmesini beklemektedir.

Ajda Pekkan yılın sonuna doğru gösterir yüzünü. Paris'e gider ve orada yayınlanan son plağının tanıtımı için televizyon programlarına katılır. Paris'te yapacakları henüz bitmemişken Türkiye'ye döner; emir yüksek yerden gelmiş, Müren, Pekkan ile Çakıl Gazinosu'nda birlikte çalışmaya karar vermiştir.

"Hunca antibakteriyel tuvalet sprey, tuvaletlerimizdeki pis kokuyu derhal giderir"; "teknoloji abidesi, kalitesi aşılamayan televizyon Sharp'ın günlük elektrik sarfiyatı sadece 25 kuruş" olur; "çekmez, bollanmaz sanforized Akfil *blue-jean*'leri yıkandıkça forma" girer; "dört ayrı güneşten korunma faktörünün birleşimi olan özel formülü ile Penaten çocuk güneş sütü, hem yavrunuzu güneşten korur, hem de normalin dört katı bir süre güneşten yararlanmasını sağlar" ve "Ajda Pekkan'ı taklit etmekle suçlanan genç şarkıcılardan Sezen Aksu, 'Bu benzerlik sanatıma ve yeteneğime hiçbir zaman gölge düşürmez, adımı kendime özgü müziğim ve görüntümle kazanacağım," derken, Pekkan'ın Paris'te kaydettiği şarkılardan "Viens Dans Ma Vie" yayınlanacak ve oryantal yapısı nedeniyle Fransa'dan çok Türkiye'de ses getirecek, Pekkan'ın çok satan plaklarından biri olacaktır.

"ABD, 20 Ağustos'ta Viking 1'i, 9 Eylül'de Viking 2'yi uzaya fırlatır ve her ikisi de Mars'ın yörüngesine oturarak Mars yüzeyinin en iyi fotoğraflarını göndermeye" başlar; "yatak odamızı yenileyen çarşaf Lale ile çarşafta renk ve desenin doruğuna" varılır; "kaset sisteminin dünyadaki yaratıcısı Philips, şimdi de kaset teyp imalatını Türkiye'de ilk defa gerçekleştirerek yurdumuzdaki önderliğini bir kez daha" ispatlar; "Olinka Serie Acti Forte salatalık krem ve sütleri cildinizin doğal nem dengesini"

korur ve "Güney Dormeks yünlü kumaşları, sizi, sizden bir parçaymışçasına sarar, gerçek bir dost gibi kucaklar, bütünler, güzelleştirir"ken de, Ajda Pekkan, adını "Süperstar"a çıkaracak olan albümünü yayınlar.

1977: Gel de Gör Beni, Bambaşka Biri

"İstanbul'da yumurtanın tanesi 165 kuruşa" çıkar; "yerli otomobillere zam yapılır ve bu zam sonucunda Murat 124'ün fiyatı 71 bin, Anadol'un fiyatı 73 bin TL" olur ve "tutuklanan 503 Profilo işçisi serbest" bırakılırken, "Avrupa'nın göbeğinde Enrico Macias ile birlikte verdiği Olympia konserleri" Ajda Pekkan'ın 1977'nin hemen başında, önceki yılı özetleyen listelerin en tepesinde yer almasını sağlar. Pekkan, basın tarafından "en başarılı uluslararası sanatçımız" olarak kabul edilmiştir. Hem bu konserler hem de konser sonrası yayınlanan ***double*** albüm nedeniyle basın Ajda Pekkan'ı yere göğe koyamaz. Tam on yıldır pop müziğin zirvesinde duran Pekkan'ın başarısıyla ilgili yorumların ardı arkası kesilmez. Yazılanlara göre Pekkan, "Zirve sözcüğünü kendisine mal etmiş yıldızlardan birisidir ve bu en üst noktadaki yerine yıllarca sahip çıkmıştır." Pekkan ise bu durumu çok daha anlaşılır gerekçelere dayandırır: "Yıllardır zirvede kalmak mı? Kolay değil pek tabii. On yıl oluyor sahneye çıkalı. Hatta geçti bile. Kendime, sıhhatime çok iyi baktım. Gece hayatım olmadı işim olmadığı zamanlar. İçkiyi sadece arada bir içtim. Onunla bununla sabahlara kadar gezip tozmadım. Normal uykumu uyumaya, normal gıdamı almaya gayret ettim. Geriye kalan bütün vaktimde çalıştım, çalıştım... Halkımın istek ve arzularını hissettim. Onların isteklerine karşılık vermek için çalıştım. Batı'daki yenilikleri günü gününe izledim. Batılı sanatçıların yaşantılarını inceledim. Kendime örnekler seçtim aralarından. Taklit etmedim. Güzel şeyleri alıp kendime adapte ettim. Halkımı istismar etmedim. Kısacası sadece işim için yaşadım ve

işim için yaşayacağım..." Pekkan, bu sözleri ile zirvede kalmanın bir tür "kamp" yaşamı gerektirdiğini, üstelik bunun sürekli olması gerektiğini söylemektedir.

Pekkan'ın bu sözlerini, mart ayında yayınlanan "**Viens Dans Ma Vie**" plağı büyük ölçüde doğrular. Sanatçının sık sık Fran-

"Viens Dans Ma Vie"

17 Ocak 1977 tarihli (*Hey*'in haftalık gazetesi) *TV Magazin*'den:

"Uzun bir ayrılıktan sonra Ajda Pekkan geliyor ekranlara. Beş ayrı dekor önünde yedi ayrı giysi içinde yarım düzine şarkı söyleyecek. Türk hafif müziğinin ünlü sesini, 'Sultan'dan 'Çingene'ye kadar çeşitli tuvaletler içinde izleyeceksiniz. Ama ne yazık ki televizyonumuz siyah-beyaz... İşte Ajda Pekkan'ın bu ilginç şov programını sizlere renkli olarak sunuyoruz: Ajda Pekkan, 'Viens Dans Ma Vie' şarkısını söylerken giydiği 'Sultan' kıyafetini dört saat içinde terzisi Yıldırım'a diktirdi. Yapımcı tarafından yakası fazla dekolte bulunan bluz ise çekime başlanmadan önce yine ayni terzi tarafından biraz kapatıldı... Ajda Pekkan çekim aralarında yalnız peynir ve grissini yemekle yetindi... Stüdyoya geldiği ilk gün makyaj odasının ışığını beğenmeyen Ajda Pekkan, ışıkların değişmesi için ricada bulundu. Makyaj odasının ışıkları bir saat içerisinde değiştirildi. Her şarkının çekiminden sonra da, *ampex* odasından kendini izledi..."

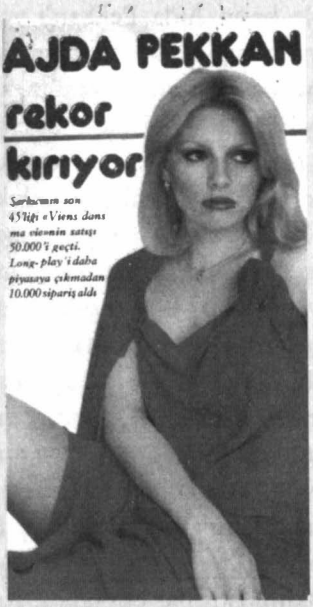

Televizyonumuz siyah-beyaz, basınımız renkliymiş. "Sultan" kıyafetinin parlak mavi bir renkte olduğunu "seyredenler" değil, "okuyanlar" öğrenebiliyormuş.

sa'ya gidip gelmesini "turistik seyahat" olarak değerlendirenleri utandıran bu plak, "ilk üç gün içerisinde on bin adet satmış"tır. Plağı yayınlayan Philips'in, "İstanbul'un isteklerini karşılayamadığı için bir müddet Anadolu'ya" gönderemediği bu plağın toplam satışı kısa bir zaman içerisinde "kırk bin çevresine" ulaşmış ve memleketin "yabancı bir dilde en çok satan plağı" haline gelmiştir. Müzik dünyasının korkulu rüyası haline gelen "kopya kaset"e karşı "kazanılmış bir başarı" olarak nitelendirilen bu ilgi, 45'lik plakların henüz devrini tamamlamadığını söyleyenleri umutlandırır. "Viens Dans Ma Vie," ilginç yapısı ile ünlü orkestra şefi **Paul Mauriat**'ın da ilgisini çekecek ve Mauriat Pekkan'ı, bir yıl sonra çıkacağı Japonya turnesinde yanında götürmek isteyecektir.

"Viens Dans Ma Vie"nin gördüğü büyük ilgi karşısında, şar-

Paul Mauriat

11 Nisan 1977 tarihli *Hey* dergisinden:

"Ünlü Fransız orkestra şefi Paul Mauriat, Ocak 1978'de yapacağı büyük Japonya turnesine Ajda Pekkan'ı davet etti. Şarkıcımızı Paris'te Olympia müzikholünde Enrico Macias ile verdiği konserlerde izleyen Paul Mauriat, 'Kendisiyle Philips plak şirketinde tanıştım. Çok ilgi çekici bir kadın. Şarkıcı olarak da sesini ve stilini çok beğendim. Japonya turnesi için yaptığım kadroya kendisini de almak istiyorum. Kabul ederse çok sevineceğim,' dedi. Mauriat'ın belirttiğine göre ünlü şef, elli kişilik özel orkestrasıyla 1978 ocağının ilk haftasında Japonya'ya uçacak. Pekkan da grubun solistliğini kabul ederse beraber yapacakları Japonya turnesi yirmi gün sürecek. Ajda Pekkan, ünlü orkestra şefinin teklifine çok sevindiğini belirtirek, 'Bir yıl öncesi yapılan bu programa katılmak istiyorum. Zaten Paul Mauriat bana Paris'te iken bu teklifi yapmış fakat zaman kısıtlı olduğu için detayları konuşmamıştık,' dedi. Mauriat, mayıs ayında bir baloya katılmak üzere İstanbul'a geldiğinde bu konuyu geniş bir biçimde Ajda Pekkan'la konuşacağını sözlerine ekledi."

kının bir de Türkçe versiyonunu yapmak isteyen yapımcı Yeşil Giresunlu, bir açıklama yapar: "Başlangıçta parçanın Türkçe sözlüsünü Ajda Pekkan'ın *long-play*'ine koymaya karar vermiştik. İstekler karşısında Fransızcasını çıkarttık. Türkçesi hazır olduğu halde onu piyasaya çıkartmayı düşünmüyoruz. Ajda hanımın *long-play*'ine şimdiden görülmemiş bir talep var. Plak daha piyasaya çıkmadan on binin üstünde sipariş aldı. Pekkan için gerçekten 'altın yıl'ını, sanat hayatının en güzel günlerini yaşıyor diyebilirim..." Ama hazır olduğu halde piyasaya 45'lik olarak sürülmeyen "Türkçe Viens Dans Ma Vie"nin yarattığı açığı ("Askerliğim Bitince" adlı şarkısıyla adını duyuran) Kenan kapatacaktır. Kenan, firması Coşkun'dan gelen istek üzerine şarkının sözlerini ve düzenlemesini bir günde çıkararak kaydettiğini açıklar: "Ajda Pekkan'ın şarkısının tutacağını anlayan Hilmi Coşkun Bey beni çağırdı ve bir cuma günü, plağı hazırlamamı istedi. Cumartesi günü sözleri yazdım, pazar günü stüdyoya girip okudum, pazartesi plak basıldı ve salı günü de satışa çıktı..." Kenan ve firması Coşkun, "baskın basanındır!" düşüncesiyle vakit kaybetmeden "Viens Dans Ma Vie"yi, "Ben Sana Böyledir O Demedim mi?" haline getirmiştir. 90'ların başında, "tavla-okey masası özdeyişleri"nden biri olarak kullanılagelen bu sözler, Kenan aracılığıyla bir pop şarkısına transfer edilir böylece.

"Viens Dans Ma Vie"nin gerisini nasıl getireceği merakla beklenen Pekkan, nisan ayında *Superstar* adlı albümünü yayınlar. O güne kadar yayınladığı dört albümü de daha önceki 45'liklerinden oluşturan sanatçı, bu albümde bambaşka bir yol izleyerek, daha çok yeni şarkılardan oluşan bir albüm hazırlamıştır. Çok satacağı belli olan bu albümü, "Güzel plak buna derler" sloganıyla piyasaya sunan Philips, uygulamalarıyla korsan baskıları önlemeye çalışır. "Stereo kaseti de" özel olarak albüm, kopya kayıtları önlemek amacıyla "Shrink Wrapping (açılır kapanmaz) sistemiyle ambalajlar." İlanlarda, "plağın alınırken dört tarafından bu sistemle kapatılmış" olup olmadığının kontrol edil-

mesi önerilir... Türkiye müzik piyasası ilk günlerinden itibaren LP formatına uzak durmuş olsa da, *Superstar* piyasaya çıkar çıkmaz çok satmaya başlar. Hem bir yıl evvelki Olympia konserleri hem de "Viens Dans Ma Vie" 45'liğiyle Ajda Pekkan şöhretin doruk noktasındadır; piyasaya ne sunarsa sunsun satın almak için hazır bekleyen bir dinleyici kitlesi vardır artık karşısında. *Superstar* albümünün kısa zamanda gösterdiği başarı, sanatçının her zaman çok sevilmiş olduğu İsrail'deki plakçıların da ilgisini çeker. İsrail'den hem plağı yayınlama hem de konser teklifleri gelir. "Geçen yıl tam seksen beş gün çalıştım, inanın çok yoruldum," diyen Ajda Pekkan, her şeye rağmen İsrail'den gelen teklifleri kabul eder. *Superstar* albümü İsrail'de yayınlanacak hemen ardından da bir dizi konserle desteklenecektir.

Ama Pekkan İsrail'den önce İzmir'e gider, bir fuar sezonu daha gelmiş ve Pekkan da fuarda yerini almıştır. Ancak bu kez Ajda Pekkan'ın başına gelmeyen kalmaz. Tatsızlıklar, Pekkan daha İzmir'e gitmeden başlar. Basının aktardığına göre, "Manolya ile geçtiğimiz ay içerisinde anlaşma yapan sanatçı büyük para karşılığında mukaveleyi iptal edip Ekici Över'de Bülent Ersoy'la çalışmaya karar" vermiştir. Aslında işin Bülent Ersoy tarafı olmasa, bu konu basın için o kadar da cazip değildir. Bir gazino ile anlaşmışken, (alınan avansı iade ederek) başka bir gazinoda çalışmaya başlamak müzik camiasında sıradan bir olaydır. Bu tür gelişmelerin haber olarak bir değeri yoktur. Ama bu sefer durum başkadır; çünkü Pekkan her zaman Zeki Müren'in tarafında yer almış ve Müren'in en yakın rakibi kabul edilen Bülent Ersoy'la o güne kadar çok az çalışmıştır. Bu nedenle, basın yeni gelişmelerle çok ilgilenir; hatta kimi yerde, Pekkan'ın Müren'e ihanet ettiği bile yazılır. Ancak basının konuya ilgisi fuar sırasında yaşanan başka bir olayla çabuk söner. Bu yeni gelişme de Ajda Pekkan ile ilgilidir. Söylenenlere göre sanatçı, uzun bir süredir birlikte çalıştığı İstanbul Gelişim'den (üstelik de fuar programı sona ermeden) ayrılmıştır. Bu konu hemen hemen

bütün basında geniş bir biçimde yer alır. Çünkü alışılmış olanın aksine, basın bu sefer yalnızca konunun *star*'ıyla değil, diğer tarafla da görüşmüş; onların görüşlerine de geniş yer vermiştir. Yapılan açıklamalara göre, her iki taraf da kendince haklıdır. İstanbul Gelişim'e göre, Pekkan "assolist havasına" girmiştir: "... Ajda, fuarda çalışacağımız gazinonun assolistini beğenmiyordu... Gazinocular onu tehdit edince hastayım diye hastaneye yattı. Böyle bir şey olduğu zaman biz onun hastaneye yatacağını bir hafta önceden biliyorduk. Ancak tehditler çoğalınca fuara gitmek zorunda kaldı. Aletlerimiz İzmir'e giderken kaza geçirdi. Ortalama 130.000 lira civarında bir hasar meydana geldi ve hepsi bozulduğundan hiçbirini kullanamadık. Cem Karaca ve Dervişan'ın enstrümanlarını ve ses düzenini kullanacaktık. Bunun için balans provası yapmaya karar verdik. Fakat Ajda Pekkan bu provaya gelmedi. Biz sahnede iyi çalmak için balans ayarlamasını yaptık. Solistin sesinin önde tutulmasına da dikkat ettik. İlk gece netice gayet güzeldi. İkinci gece sahneye çıktığımızda onun sesinin çok açık olduğunu duyduk. Ne çaldığımızı duyamıyorduk. Meğer, Ajda ses teknisyenine böyle olmasını tembihlemiş. Ve bir türlü aramızdaki balansı elde edemedik. Kendi sesini açtırarak assolist havasına girmek istiyordu. Tabii ki Batı müziğinde bu hiçbir zaman geçerli değildir. Bir de söylediği parçaları alaturkalaştırıyordu. Bu da bizim müzik anlayışımızın dışında kalan bir olaydı. Şarkıları alaturkalaştırdığını ve bazı şeyleri ona şimdiye kadar hiç kimse söyleyememişti. Biz söyleyince altında kalmadı ve çareyi ayrılmakta buldu..." Ajda Pekkan'ın söyledikleri de olayların böyle geliştiğini doğrular. Ama Pekkan'ın olup bitenlere bakış açısı elbette çok daha farklıdır: "... Son anda fuara gitmeye karar verdim. Bu kararı verirken benim hayatım söz konusuydu. Ve İzmir'e gidiş-gelişte orkestra enstrümanlarının taşıma ücreti olan 16.000 lira civarındaki parayı da ben ödedim. Kaza sonucu enstrümanları kullanılmayacak bir hale gelince Cem Karaca Dervişan'ın aletlerini kullanmaya

başladık. İlk gece her şey çok iyiydi. Fakat ikinci gece o kadar yüksek sesle çaldılar ki benim sesim gümbürtüye gitti. Sahnede kendi sesimi duyamaz olmuştum. Bakın burada daha çalışacağımız yirmi altı gün var dedim. Ama dinlemediler. Ben sahnede bağıran, pantomim yapan biri oldum. Dört-beş gün sinir krizleri geçirdim. Şarkıcı olarak benim sesim onların enstrümanlarından biraz daha fazla çıkmalıydı. Kısacası orkestrayla sesim arasında bir balans yoktu. Beni sinir etmek için bazen çalmadılar... Anlaşamadığımız başka bir yön de müzik türüydü. Söylediğim şarkıları alaturka buldular. Oysa benim halkım bu tür müzikle beni Ajda Pekkan yaptı. Ben değişemezdim... Ayrıca onlara en büyük parayı ben verdim. Olympia konserine giderken bile boş kaldıkları için para ödedim..." Aslında grup ve Pekkan arasındaki sorun, hemen hemen her grup ve şarkıcı arasında yıllardır yaşanan sorunlardır. Sesinin "gümbür gümbür" çıkmasını isteyen her şarkıcı, gerekli ayarlamaları yapma konusunda ifrata kaçtığı için kendisine eşlik eden orkestrayla atışmakta, hatta bazen birlikte çalışmayı sona erdirebilmektedir. Uzun süredir yaptıklarıyla baş tacı edilen Pekkan, aslında "her zamanki" gibi hareket etmiş, boş kaldıklarında dahi parasını ödediği bir grubun kendisine her şart altında bağlı kalmasını ve dediklerine uymasını beklemiştir. Ancak onlar da İzmir'e gelirken geçirilen talihsiz kazada enstrümanlarını da kaybedince daha fazla dayanamayıp "doğru" bildiklerini arka arkaya sıralamaya başlamışlardır.

Bu gerginlik (ya da gerilim) pek uzun süreli olmaz; taraflar çok geçmeden (üstelik de büyük bir keyif aldıklarını itiraf ederek) birlikte çalışmaya devam ederler. Hemen ardından da Pekkan kendini İsrail'e atarak kurtulur bu kargaşadan. İsrail konserleri, çoktandır süren tatsızlık ve çatışmaların üzerine bir perde çeker. Pekkan'ın İsrail'de keyfinin yerinde olduğu, oradan basına gönderdiği mektuplardan da bellidir. Sanatçı İsrail'deki konserleri sırasında ilk kez o güne kadar hiç yapmadığı bir şey yapmış ve kimi gazete ve dergilere "mektup" göndermiştir: "İnsan

dostlarını galiba uzaklara gidince daha çok hatırlıyor. Oysa İstanbul'da defalarca bana telefon ettiğiniz halde sizlerle konuşmak kısmet olmamıştı bir türlü. Kimi zaman canım öyle sıkılıyordu ki, siz gazetecileri bırakın, dostlarımın bile yanına çıkmaktan nefret eder olmuştum. Neyse şimdi hepsi geçti. Burada büyük sükse yaptım. Televizyona çıktım. Sokaklarda beni herkes tanıyor. Hoş bir olay bu. Yarın Fransa'ya geçeceğim..."

Fransa'da onu büyük bir heyecanla Philips ailesi beklemektedir. Philips, Tokyo'da yapılan "World Popular Song Festival in Tokyo" yarışmasına Ajda Pekkan'ın yarışması için başvurmuş ve Pekkan festivale kabul edilmiştir. Ne var ki sanatçının Tokyo'daki bir festivalde yarışacağı haberi kendi ülkesinde farklı biçimlerde karşılanır. Bu haber bazı çevreleri mutluluğa boğmasına rağmen, bazı çevreleri rahatsız eder. Rahatsız olanların başında, daha önce aynı festivalde Şenay'la birlikte yer alan Şerif Yüzbaşıoğlu vardır. Yüzbaşıoğlu, Pekkan'ın Türkiye adına fetivale katıldığını söyleyerek sorar: "Yorumcuların değil şarkıların yarıştığı böyle bir festivalde Pekkan neden bir Fransız bestecinin şarkısını seslendirmektedir?" Yüzbaşıoğlı aslında pek de haksız değildir; Pekkan Fransa adına yarışmaya katılmış olsa ortada bir sorun yoktur. Ama Fransız bir müzisyenin şarkısı ile böyle bir festivale gitmek çok da anlamlı değildir. Pekkan'ın seslendireceği şarkının plağı festivalden önce yayınlanır. "A Mes Amours", "Viens Dans Ma Vie"den sonra biraz ağır (hatta fazlasıyla "Fransız") kaçsa da, yarışma şarkısı olduğu için epeyce ilgi görür. Türkiye'de listelere girer, festival başladığı sıralarda ise en tepeye kurulmuştur bile.

Kasım ayının ilk yarısında Ajda Pekkan festivalde yarışmak üzere Japonya'ya gider. Başta *Hey* ve *Ses* olmak üzere bu festivale büyük ilgi gösteren Türk basını Japonya'ya özel muhabir yollar. İlk gelen haberlere göre o yıl sekizincisi yapılan festivale 24 ülkeden 40 şarkı katılmış, Ajda Pekkan da finale kalmayı başarmıştır. Ünlü İspanyol grup Baccara'nın da Almanya adına ka-

"A Mes Amours"

28 Kasım 1977 tarihli *Hey* dergisinden:

Yener Süsoy Japonya'dan bildirmiş:

"Ajda Pekkan, büyük finalin onuncu sırasında anons edildiği zaman büyük bir alkış koptu. Bir gün önceki elemelerden Ajda Pekkan'ı hatırlayanlar, ona büyük sevgi gösterisinde bulunuyorlardı. Ajda Pekkan, mavili kırmızılı ipek tuvaleti içinde gerçekten çok güzel bir tablo yaratıyordu sahnede. Açık sarı saçlarını biraz koyulaştırmıştı. Büyük orkestra yarışma parçası 'A Mes Amours'u çalmaya başlayınca ortalık sessizliğe büründü. Pekkan, Martial Carceles'in bu başarılı bestesini kendine özgü gırtlak ve hareketleriyle öylesine renklendiriyordu ki Japonların bunun etkisinde kalmamaları olanaksızdı. Nitekim parça bittiğinde salonda alkış tufanı vardı. Bunun üzerine takdimci Kyu Sakamato, ünlü şarkıcımızı bir kez daha seyircileri selamlamak üzere sahneye davet etmek zorunda kaldı. Bu bizim derece alacağımızın bir işareti olmalıydı. Yanımda oturan FIDOF genel sekreteri Prof. Armando Moreno ile 'Top Of The Pops' adlı dev İngiliz programının yapımcısı Robin Nash bana bakarak, sağ ellerinin başparmaklarını havaya kaldırdılar..."

Armando ve Robin, Süsoy'a müjdeyi daha sonuçlar açıklanmadan vermiş; "sağ ellerinin başparmaklarını havaya" kaldırmış ve "bu iş tamam" demiş. Öyle olmuş da. Pekkan'ın başarısı daha sonra iki 45'lik ile de taçlanmış. Önce festival şarkısı "A Mes Amours"un plağı yayınlanmış, ardından da *Hancı* adlı bir başka 45'lik. Üstelik bu ikincisi yalnızca Japonya'da yayınlamış.

tıldığı bu yarışmayı Ajda Pekkan tam iki ödül alarak bitirir. "Başarılı beste" ve "başarılı şarkıcı" ödüllerine değer bulunan Pekkan, ödülünü, yarışmayı düzenleyen Yamaha Müzik Vakfi'nın başkanı Kawakami'nin elinden alır.

Yıl sonuna doğru Ajda Pekkan memlekete döner. Sanatçı İsrail-Fransa-Japonya derken memleketten epeyce uzak kalmıştır: "Tel-Aviv'den sonra öylesine bir Paris'e geçip plak şirketiyle görüşeyim dedim. Ama şirket yakamı bırakmadı. Galiba yıllardır düşlediğim gerçekleşiyor. Fransızlar beni *star* yapmak istiyorlar. Bu nedenle Paris'te bir kat tuttular. Tam dokuz ay Fransa'da kalmamı istediler. Dört plak doldurdum. İngilizce derslerine başladım. Ayrıca plakların bir de İspanyolcası yapılacak. Ardından Güney Amerika'da lanse edileceğim. Tüm bu uğraşlar benim için. Nasıl terk edip gelebilirim Türkiye'ye..." Tam üç aydır yurtdışında kalan ama Tel-Aviv konserleri ve Tokyo'da aldığı iki ödülle adından söz ettiren Pekkan'ın bir de sürprizi vardır herkese; gelişi ile birlikte yeni bir plağı yayınlanacaktır. *Ağlama Yarim/Sakın Ha* adlı bu plak tahmin edildiği gibi Philips tarafından yayınlanacaktır.

"Güçlülük, güvenlik, sağlamlık, konfor ve tutumluluğun bir bileşimi olan Murat 131, güvenlikte, sağlamlıkta, güçlülükte, konforda, tutumlulukta yepyeni avantajlar" getirir; "Grünberg'ten ayrılarak Hop plağa geçen Ömür Göksel, genç şarkıcılardan Sezen Aksu'nun 'Gittin Gideli' adlı şarkısını plak" yapar; "Elizabeth Arden, iki yıl süren laboratuvar çalışmalarından sonra, cilde canlılık ve yumuşaklığını yeniden kazandıracak özel nemlendirici kremini" piyasaya verir ve "Limonlu Pril'le elleriniz bakımlı, en zor bulaşıklarınız bile tertemiz" olurken, Pekkan *Ağlama Yarim* adlı plağıyla yine listelerin tepesine kurulur.

"Eski bir süpernova patlamasının kalıntısı gibi görünen ikinci optik pulsar, Vela Bulutsusu'nda" keşfedilir; "Coca-Cola peynir ekmek zeytine, köfte piliç böreğe, sofranızda her şeye can katar"; "Binaca diş macunu, diş taşlarını önleyici-giderici özelli-

ği ile dişlerinize sağlık ve güzellik" kazandırır; "uzun süre Ajda Pekkan'a vokalist olarak eşlik eden İbo, 'Balonlarım Vardı' adlı ilk plağını" yapar; "Helena Rubinstein Skin Dew Visible Action cilt bakım serisi, yirmi günde güzelliğinizi yeniler, daha genç görünümlü, yumuşak ve düzgün bir cilde sahip olmanızı" sağlar ve "Jacqueline Bisset, 'Her zaman, her yerde cildim için güvendiğim tek tuvalet sabunu Lüx'tür," derken, Pekkan, Türkiye sahnelerinde o güne kadar görülebilen en şaşaalı şova imza atacak ve art arda Açıkhava'yı hınca hınç dolduran konserler verecektir. Bu konserlerin bir başka unutulmaz yönü de, sanatçının ilk defa o sahnede seslendirdiği iki yeni şarkısıdır: "Ya Sonra" ve "Yeniden Başlasın," dinleyicilerden her gece büyük alkış alacak ve plağı satış rekorları kıracaktır.

1978: Yeniden Başlasın

"Karaköy ve Eminönü'nde kaçak Amerikan sigarası satan çocuklarla mücadele eden polis ekipleri, doksan bir çocuk yakalar ve bunların üzerinden çıkan 2 bin 420 paket sigarayı" toplar; "İstanbul'da elektrik kısıntısı iki saat daha" uzatılır, "sabah saat 08:15 ile akşam 19:00 arasında kentin üçte biri karanlıkta" kalır ve "yerel seçimlere altı gün kala elektrik kısıntısına son" verilirken, Pekkan, memlekete döner dönmez yeniden basının gözdesi olur. Sanatçı, kendisiyle yapılan uzun röportajlarda, memleketten uzak kaldığı günleri tafsilatlı bir şekilde açıklar: "Türkiye standartları içerisinde klasikleştim. Yerimi dolduracak, Ajda Pekkan olacak hiç kimseyi göremiyorum. Kısacası şöhretim doruğuna ulaştı. Türkiye'den bir yıl boyunca ayrı kalsam, döndüğümde yine tahtıma oturabilirim. Burada olursam en fazla daha lüks bir gazinoda sahneye çıkacağım ve istediğim ücreti alacağım. Tıpkı memuriyet gibi bir şey. Heyecanı ve duygusu olmayan. Ben sanatçıyım ve on senemi müziğe verdim. Evrensel olup kendimi aşmak, yenilemek istiyorum. Bana Fransa kucak açtı ve bu ne-

denle Fransa'yı seçtim. Dokuz ay boyunca masraflarımın tümünü karşılayacaklar. Büyük şov programları hazırlıyorlar. Kısacası plak firmam dünya çapında bir üne ulaşmamı istiyor. Yaşım otuz. Önümde uzun yıllar yok artık. Fırsatları değerlendirmek zorundayım..." Pekkan, bu röportajların bir yerinde, "Yakında, bir mensucat firmasının reklamlarında yer alacağını" da duyurur: "Bundan sonra her evde ben varım..." Pekkan'ın sözünü ettiği bir "çarşaf" reklamıdır; "mensucat firması," sanatçı için özel olarak "Ajda Pekkan çarşafları" üretmiş ve İstanbul-Paris arasında mekik dokuyan Pekkan'a bu "çarşaf projesi"ni kabul ettirmiştir. Reklam çekimleri şubat ayında başlar. Paris'te bu sefer bir Fransızca albüm hazırlıklarına girişmiş olan Pekkan, oradan birkaç günlüğüne Türkiye'ye gelerek televizyonda yayınlanacak olan reklam filminin çekimlerine katılır. Reklam filminin yayınlanmaya başlaması ise yeni bir tartışmaya yol açar. Bu reklam filminde Pekkan, "saçlarını kısacık kestirip koyulaştırmış," bu da kimi hayranlarınca hiç olumlu karşılanmamıştır. Zaten kimi çevreler de, "kısa saçları, hafif makyajı, Paris modaevlerinin son kreasyonları, tavırlarıyla Ajda'nın bir sahne kadını havasından çıktığını" söylemektedir. Her zaman çok göz alıcı bir Ajda Pekkan görmeye alışmış olanlar bu sefer gerçekten şaşırır. Karşılarında her zamankinden farklı biri vardır. Ama Pekkan, bu değişikliği de makul bir biçimde izah eder: "Ne olursa olsun ilerleyen yaşlar hepimizde etkisini gösteriyor. Sarı saçlar frapanlık, fazla kilo ise insanı sanki binlerce yaş ileriye götürüyor. Saçlarımı kısacık kestirip koyulaştırdım. Biraz da kilo verince bir genç kız gibi olup çıktım..." Pekkan henüz otuzlu yaşlarının başındadır ama her nasıl olmuşsa olmuş, bir "genç kız" sorunu ile yüz yüze kalmıştır.

Nisan ayında, Pekkan hiç ummadığı bir sorunla yüz yüze gelir. "Ajda Pekkan Çarşafları"nın televizyon reklamları Türkiye Gazeteciler Sendikası'nın İstanbul şubesi tarafından protestoyla karşılanarak yayından kaldırılması talep edilir. Sendika, Pekkan'ın etrafına toplanmış sözüm ona gazeteci topluluğunun yer

aldığı reklam filmlerinin, "basın mensuplarının onur ve itibarını zedelediğini" iddia eder: "Gazeteci arkadaşlar aralarında imza toplayarak şikâyetlerini sendikamıza ilettiler. Gazeteci reklam metası değildir. İmza toplayan arkadaşlarımız, 'Bir çarşaf gazeteci için nasıl haber kaynağı olabilir? Otuz kişiyi gazeteci diye bir araya toplayıp çarşaf soruları sordurmak kimsenin haddi değildir,' diyorlardı. Biz Ajda Pekkan'a karşı değiliz. Sanatına saygımız sonsuz. Reklam biçimine karşıyız..." Pekkan'ı her Paris'e gidişinde dış kapılara kadar uğurlayan, her dönüşünde mutlaka karşılayan, bavullarını sayan, listesini çıkartan basın mensupları, iş bir televizyon reklamına gelince alınmış ve sesini yükseltmiştir. Ancak bu itirazlar pek bir işe yaramayacak, reklamlar televizyonda dönmeye devam edecek, "çarşaf projesi"nin umulan ilgiyi görmemesi üzerine kendiliğinden yayından kalkacaktır.

Pekkan'ın yılın başlarında sözünü ettiği "büyük şov programları," Paris'te değilse de İstanbul'da gerçekleşir. Birkaç yıl içinde bu tür gösterilerin en önemli adresi haline gelecek olan Egemen Bostancı, kendisine bağlı olarak birlikte çalıştığı Pekkan'ı içerden ve dışardan bazı isimlerle bir araya getirerek "Ajda Pekkan Super Show"u yaratır. İçerden "büyük ve güçlü Neco," dışardan ise "sıcak, siyah ve de tatlı Linda"nın Pekkan'ı desteklediği bu şov büyük bir izdiham yaratır. Günlerce süren gösterinin bütün biletleri çok önceden tükenir. "Ajda Pekkan Super Show"un genel sanat yönetmeni de Mehmet Teoman'dır. Pekkan, Show'unda, Nükhet Duru'yu baştan yaratan Cenk Taşkan-Mehmet Teoman ikilisinin de tam dört şarkısını seslendirir. "Bir Artist", "Sen Kimsin", "Bekliyorsun" ve "Ben Geçmişim Bu Yollardan" adlı bu şarkıların daha sonra plak olarak yayınlanmasını umanlar hayal kırıklığına uğrarlar. Sözlerini Fikret Şeneş'in yazdığı "Ya Sonra" ile "Yeniden Başlasın"ı plak yapan Pekkan, büyük bir başarı elde eder.

Bu gösterilerde seslendirdiği "Combien Je T'aime" ise başka Fransızca şarkılarla birlikte, yine aynı yıl gün yüzü görür.

İçerden ve dışardan

"Ajda Pekkan Super Show"un program dergisinden:

Program dergisinin başyazısını Egemen Bostancı yazmış:

"... Kuruluşumuz, 'Ajda Pekkan Super Show'la sanat değeri uluslararası düzeyde kanıtlanmış gerçek bir sanatçıyı, onun asıl sahibi olan halkla bütünleştirecek bir girişime, riskini unutturan bir sorumluluk duygusuyla yaklaşmıştır. Hemen ve sevinçle eklemeliyiz ki; hizaladığımız ok, hedefine ulaşmış, her olguyu doğru değerlendirmede şaşmaz ölçüleri olan halkımız beklenenin çok ötesinde ilgi göstermiş, bir başka deyimle sahip çıkmıştır... Bu noktada şükranla anacağımız diğer paylaşımların sözünü edemeden geçemeyeceğiz. 'Ajda Pekkan Super Show'un gerçekleştirilmesinde birçok kamu kuruluşunun ödemekte zorluk çekeceğimiz yardımlarını, ilgilerini hemen yanımızda bulduk. Dışişleri Bakanlığı, Kültür Bakanlığı, İstanbul Belediyesi, Emniyet Müdürlüğü ve tüm basın temel desteklerin başında geliyor..."

Program dergisine yazan bir başka isim, Fikret Şeneş, daha çok Pekkan'ın üzerinde durmuş:

"Alkışlar... Ve karşınızda değişik bir Ajda var şimdi... Kendisini her geçen gün fiziği, giysileri ve müzik türü ile yenileyen Ajda Pekkan... Kendi eleştirisini bizzat yaparak seyirci ve izleyicisinin karşısına kusursuz çıkmayı amaçlayan sanatçımız sizlerden de aynı ilgi ve hassasiyeti bekler. Öylesine duygulu bir mizaca sahiptir ki, en ufak bir aksilik, müzikteki aksaklık onu üzer, şaşırtır, hatta ağlatır. İşte o anda profesyonel sanatçı gitmiş, yerine yüreği paramparça olmuş bir kadın Ajda gelmiştir... Çünkü o müziğe âşık, sahneye âşık ve seyircisine âşıktır. Tüm hazırlıklarından sonra istediğini veremez, istediğini alamazsa yıkılır ve elinde olmaksızın bunu tüm izleyicilerine belli eder. Sahne ve şarkıcılık için yaratılmış olan sanatçı Ajda Pekkan kendisini ruh ve beden olarak eğitmekten yorulmaz, bıkmaz. Bence başarının sırrı burada saklıdır. Başarılarının devamını diliyoruz Ajda... Seninle gurur duyuyor, övünüyoruz..."

Fransa'da çıkarılan *Pour Lui* adlı albümü Pekkan'ın Paris'e gidiş-gelişlerinin boşuna olmadığının kanıtıdır. Şarkıcı, uluslararası standartta mükemmel bir albüm yapmıştır. Fransa'da 45'liklerle de desteklenen albüm, Pekkan'ı "Fransa'da ün arayan genç bir şarkıcı" olmaktan çıkararak "yetkin bir şarkıcı" konumuna getirir. Pekkan'ın bu albümdeki performansı ve Fransızca'ya hâkimiyeti Fransız eleştirmenleri bile mest eder. Ancak bu albümün Türkiye'de piyasaya verilmesi biraz gecikecek, bir sonraki yıla kalacaktır. Hayranları, "bir ayağı Paris'te" olan akraba ve tanıdıklarının peşinde bir an önce, albüme gecikmeden ulaşmaya çalışırlar.

"Philips Ultraphil güneş lambası, kısa zamanda pürüzsüz, sıhhatli ve bronz renkli bir ten" sağlar; "bileşimindeki Gam sayesinde Skin Life Cream cildinizi gençleştirir, güzelleştirir"; "Etna-Matik zayıflama pedalı ile artık perhiz yaparak gıdamızdan fedakârlık etmemiz gereksiz"leşir ve "Magic Form kremi, kadınların zarafetine zarafet, güzelliğine güzellik katar"ken, Pekkan müzikal yaşamının en riskli kararını verecek ve Eurovision'da yarışmayı kabul edecektir.

"Zamanı durduran kozmetik Lancaster, özellikle problemli ciltler için kuvvetli bir bakım serisi" yaratır; "İngiltere'de, annenin vücudu yerine laboratuvardaki cam aletlerde bir sperm tarafından döllenmiş bir yumurtadan normal bir bebek" doğar; "L'Oreal de Paris'in bir kuruluşu olan Garnier'in ürünü Cristal Color ile kısa bir sürede dilenen saç rengine sahip" olunur; "İngilizler, Sanko pantolonları için 'Just Like Made To Measure' yani 'Adeta ısmarlama' demeye" başlar; "Polyquart H. ihtiva eden ve Balsam kullanılmasını gereksiz kılan Şampel şampuan, saçların kepeklenmesine engel olur"ken, Pekkan, "Süperstar" serisine devam edecek, bu isimle ikinci bir albüm yayınlayacaktır. Serinin bu ikinci albümü, Ajda Pekkan ve "Süperstar" unvanının hep ve her zaman yan yana konulmasına-anılmasına da sebep olacaktır. Bu albüm sonrası, Pekkan artık tescilli bir Süperstar'dır.

1979: Gel de Gör Beni Bambaşka Biri

"Almanya Türkiye'ye 130 milyon mark kredi" açmış; "Libya Türkiye'ye iki milyon ton daha fazla petrol vermeyi kabul" etmiş ve "Amerikan Kongresi Türkiye'ye ambargonun kaldırılmasını görüşmeye" başlamıştır, *Ya Sonra/Yeniden Başlasın* 45'liği hâlâ listelerdedir. Bir süper 45'liğe daha imza atan Pekkan yine listeleri altüst etmiş, önceki yılı büyük bir başarı ile tamamlayarak "yılın sanatçıları" anketlerinde yine en üst sıraya yerleşmiştir. Pekkan'ı bir süredir zorlamakta olan Nilüfer'den sonra, devreye bir de Sezen Aksu girer. Bu genç şarkıcı önceki yıl *Kaybolan Yıllar* ile herkesi mest etmiştir. Kulislerde o seneki anketlerin "Banko Ajda Pekkan" olmayacağı konuşulmaktadır. Ancak anketlerini doğrudan doğruya okurların oylarıyla hazırlayan *Hey* dergisi sonuçları açıklandığında "sürpriz" yoktur: Pekkan, tam 6.841 oy alarak "1978'in yerli kadın şarkıcısı" seçilmiş, Sezen Aksu ise ancak ikinci olabilmiştir.

Müzik piyasasında konuşulmaya başlayan Ajda Pekkan-Sezen Aksu rekabeti ve plaklarının ne kadar sattığı, 45'lik satışlarının giderek düşüyor olması bir ara baskın çıktıysa da, asıl sorun ciddiyetini korumakta ve bunun nasıl aşılacağı konusunda her kafadan farklı bir ses çıkmaktadır. "Kasetçiliğin plakçılığı öldürüp öldüremeyeceği" tartışıladursun, Pekkan ve ekibi, bu konunun albüm yaparak aşılacağına karar verirler. Ancak eski usul iki şarkılık 45'lik çıkarılmayacak, on şarkılık albüm işine ağırlık verilecektir. Pekkan'ın zaten bir süre önce yayınladığı *Superstar* albümü büyük bir başarı elde etmiş ve bu yolun denenmeye değer olduğunu herkese göstermiştir. Eğer bir albüm yapılır ve bu albümdeki şarkılar televizyon programlarıyla duyurulabilirse iş kendiliğinden çözülecek ve şarkılar herkesin diline yerleşecektir. İlk *Superstar* albümünde denediği formulü ikinci bir albümde tekrar kullanmaya karar veren Pekkan, hazırlıklara başlar. Ancak

albümün bitişi ve piyasaya sunulması zaman alacağından aradaki boşluk geçen yıl Fransa'da satışa çıkan *Pour Lui* albümü ile doldurulacaktır. Baharda yayınlanan "Pour Lui" albümü, Türkiye'de de Fransa'daki gibi heyecanla karşılanır. Fransa'da, işin başında altı şarkılık bir EP olarak planlanan, ama daha sonra standart bir albümün uzunluğuna ulaşan *Pour Lui*, "bütünüyle modern, etkileyici, çarpıcı bir albüm" olarak değerlendirilir: "Ününün uluslararası çapa ulaşması için Ajda Pekkan'ın dünyanın 1 numaralı aranjörlerinden Alec R. Constandinos ile işbirliği yapması ne güzel! Ancak bu işbirliği çoğunlukla beste üzerine dayanıyor. Constandinos'un besteleri arasında 'Thanks God It's Friday'den alınan 'Combien Je T'aime' ve 'Pour Lui' de var. Öteki yapıtlara da Alec R. Constandinos paralelinde bir başka besteci, Danielle Vezolles imzasını atmış. Arada bazı Fransız bestecilerin romantik parçaları da var... Londra'nın meşhur Trident stüdyolarında kaydı yapılan plakta Ajda Pekkan 'Pour Lui' ve diğer şarkılar ile parlıyor. Bu başarıda aranjmanları yapan Raymond Taras Knehnetsky'nin payını da unutmamak gerekir..." Belli ki dışarda Ajda Pekkan'ın emrine sunulan isim ve şartlar basınımızı bir hayli etkilemiş ve şaşırtmıştır. Philips, Pekkan için uluslararası standartta bir proje geliştirmiş ve bu proje sonuca ulaşmıştır. Pekkan'ın, yeni albümünün çalışmaları yalnızca Zeki Müren ile birlikte "sekiz konser vermek üzere" bir Almanya turnesinde bir parça aksasa da dönüşte yeniden hızlanır.

Almanya turnesinin bitişinden kısa bir süre sonra "**Superstar 2**" adı verilen bu yeni albüm raflardaki yerini alır. Pekkan bu albüm için kendisini (bir kere daha) tamamen değiştirmiştir. Saçlar (bütün müzikal yaşamında ilk defa olmak üzere) koyulaştırılmış, beyazlara bürünülmüştür. Yalnızca iki şarkısı bilinen ("Ya Sonra" ve "Yeniden Başlasın") on şarkılık albüm piyasaya sunulduğu andan itibaren büyük bir ilgi görür. Pekkan, yine Fransa'da yayınlanan albümünün izinden gitmiş ve bütün dünyayı

Superstar 2

Superstar 2 adlı albüm, piyasaya ilk çıktığında açılış şarkısı "Bambaşka Biri" ile herkesi çok heyecanlandırır. Pekkan, tam kendisinden bekleneceği bir şekilde "bambaşka" bir şey yapmış ve müziğin ritmini hızlandırmıştır. Tüm ülkenin sevdiği dört dörtlük hit olan "Bambaşka Biri" "45'lik olarak yayınlanmayan şarkılar hit olamaz!" diyenleri şaşırtır önce, sonra da devreye albümün diğer şarkıları girer. Sessiz ve yavaş bir şekilde kalplere yerleşen şarkılardan biri de "Dile Kolay"dır. Orijinali İranlı müzisyen Faramarz Aslani'ye ("Age Ye Rooz") ait olan bu şarkıyı Fikret Şeneş'in keşfetme hikâyesi ise tam bir maceradır.

Fikret Şeneş ile 29 Mayıs 2004 tarihinde yapılan özel görüşmeden:

"... Tahran'da konser bitmiş, bir yerde dinleniyorken bu şarkıyı duyuyorum. Kime sorsam bilmiyor, mutlaka bulacağım dedim ben. Kasetler bilmem ne pazarında satılıyormuş, onu öğreniyorum ve ertesi sabah uçak kalkmadan pazara gitmeye karar veriyorum. Gidiyorum oraya. Ben İngilizce biliyorum ama orada bilen yok. Çıldıracağım. Adamın adını, şarkının adını söyleyip zorla buluyorum kaseti ve otele dönüyorum. Otelde herkes ayağa kalkmış bu kadın nerde diye... Neyse sonra döndük, ben 'Dile Kolay' dedim şarkıya, yazdım bitirdim ve Ajda Paris'te ya, ona gönderdim... Bu çıldırmış, aklını kaçırmış şarkıya, bu ne güzel şarkı diye... Sonra şarkı patladı zaten; sokakta dile kolay, evde ateş düştüğü yakar... diye yıllarca gitti işte..."

Şarkılar kolay bulunmuyor, bulunanlara da herkesi yüreğinden yakalayacak sözler kolay yazılmıyor. Ajda Pekkan'ın en büyük şansı Fikret Şeneş gibi biriyle çalışıyor olmasıymış.

saran *disco sound*'unu en azından bazı şarkılarında Türkçe'ye uyarlamaktan çekinmemiştir. Bu şarkıların en başında da, Gloria Gaynor'un, yayınlanır yayınlanmaz herkesin diline yerleşen "I Will Survive"ının Türkçe versiyonu olan, "**Bambaşka Biri**"dir. Şarkı, Türk popunun hiç alışık olmadığı müzikal yapısı ve hızı nedeniyle derhal bağırlara basılacak ve Ajda Pekkan'ın "Süperstar" payesi, bu şarkıyla bir kez daha tescil edilecektir. Aslında ötekiler gibi bu albümün de mimarı Fikret Şeneş'tir. Yorulmak nedir bilmeden çalışan Şeneş, Pekkan'a en çok uyucak şarkıları seçmekle kalmamış, bir de onlara Türkçe sözler yazmıştır. Aralarında İran'dan seçilmiş olanı bile vardır.

Ama her şey Fikret Şeneş'in öngördüğü biçimde yürümez.

"Bambaşka Biri"

Perihan Mağden'in *Pazartesi Yazıları ya da Hiç Bunları Kendine Dert Etmeye Değer mi?* (İletişim) adlı kitabından:

"... Kapı Açık
Arkanı dön ve çık
İstenmiyorsun artık
Bir zamanlar sen de bana acımadın
Yalnız kaldım
Yıkılmadım AYAKTAYIM
Yaşadım YAŞIYORUM

Ajda çocukluğumuzun, ilk gençliğimizin, gençliğimizin, inatçı bilinçaltılarımızın o güzel, o yürekten sesidir... Ajda'yı yazacağım ya; kafamda habire Ajda ve onun son şarkısı (klibi) 'Eğlen Güzelim'le dolanırken Ayşe Düzkan'a rastlıyorum Taksim'de. 'Ne kadın, ne şarkılar' sohbetine dalıyoruz ayaküstü. Diyor ki, 'Bakıyorum feministler ne zaman bir gece bir yere çıksak habire onun şarkılarını söylerken buluyoruz kendimizi; Hür Doğdum Hür Yaşarım, Seveceğim Gezeceğim, Kapı Açık Arkanı Dön ve Çık vs. Hep onun şarkıları.' Kadın bilinçaltımızın bilinçsiz taş ustası. Farkında değil ama, ne kaleler dikmiş bizler için. Helal olsun. Helal olsun sana Ajda. Kimse bu şarkıları yapamazdı. Kimse senin kadar içten söyleyemezdi. Helal olsun."

Şeneş, Pekkan'ı 80'lerin ilk yarısı boyunca en tepede tutacak adımları atmıştır atmasına ama hiç hesapta olmayan bir "konu" Eurovision konusu bütün planları altüst eder. İki kez katıldığımız ve her ikisinde de sonlarda yer aldığımız bu yarışma memleketin "namus" sorunu haline gelmiş, temizlenmesi için de Ajda Pekkan'ın kapısı çalınmıştır. Pekkan o güne kadar bu yarışma ile kendisi arasında en ufak bir bağ kurmamış, Paris-İstanbul arasında mekik dokuyarak bu yarışmanın kendisine sunacağı şartların çok daha iyisini zaten elde etmiştir. Ancak bu teklif karşısında eli, kolu bağlanır; reddetmesi gerekirken sesini çıkaramayıp kabul eder. Ve bu da sonun başlangıcı olur. Bu yarışmaya, mesleğinin zirvesindeyken "evet" diyen Pekkan, alınacak başarısız sonuç üzerine aylarca (hatta yıllarca) saklanmak ve kaybolmak zorunda kalacak, ortalıklarda görünmediği dönemde en yakın rakibi Sezen Aksu, (12 Eylül günlerine büyük uyum sağlayabilmesinin de etkisiyle) Pekkan'ın yerine talip olacaktır.

Pekkan'ın, TRT tarafından Eurovision'a gönderilme konusu aslında yarışmaya katıldığımız 1975 yılından beri konuşulan bir konudur. O yıl Semiha Yankı'nın sonlarda yer almasından hemen sonra çark dönmeye başlamış ve kısa zamanda, "Bu işi Ajda Pekkan halleder!" düşüncesi herkese inandırıcı gelir olmuştur. Avrupa ülkelerinin yarıştığı bir yarışmada elbette ki en "Avrupalı" insanımız bizi temsil etmeli, oradakilere haddini bildirmeliydi. TRT'nin "Ajda Pekkan mı, Nükhet Duru mu, başka isim mi?" şeklindeki gidip gelmeleri ve kararsızlıkları, yılın ilk aylarıyla birlikte netleşmeye başlar. Memleketin tamamını saran inanç TRT yöneticilerini de sarmış; onlar da herkes gibi, Avrupalının sırtını Ajda Pekkan'ın yere getireceğine inanmaya başlamıştır. Pekkan, teklifin kendisine yapılmasıyla birlikte Philips'in ilgili yöneticileriyle bir araya gelir ve teklifi değerlendirir. Philips de bizim gibi düşünmektedir: "Pekkan bu işi halledebilir..." Aslında Philips'in aklından geçenler başka şeylerdir. Philips (elbette) ülkemizin gururu ile ilgilenmemekte, 70'lerin başında bü-

yük yatırım yaptığı, ama umduğu başarıyı bir türlü elde edemediği *star*'a, son şans olarak gördüğü kapıyı çaldırmak istemektedir. Pekkan, Philips'in "evet" demesi üzerine TRT'nin teklifini kabul eder. Yapılan ilk açıklamayla birlikte heyecanlı bekleyiş son bulur ve herkes derin bir "oh" çeker. İşte, nihayet her şey hayallerimizdeki gibi olacaktır... Basın da bu fikri var gücüyle desteklemektedir. Basına göre Ajda Pekkan, Eurovision'a gideceği için "mutluluğun en yücesine sahip olmuş, onurlanmış"tır. Ama Pekkan, daha ilk günlerden itibaren yaptığı açıklamalarda kuşkularını da dile getirir: "Korkmuyor değilim. Belki de bir kumar oynuyorum. Bu yarışma ile milyonların beynindeki simgeyi bir anda yıkabilirim..."

Pekkan'ın kuşkuları, TRT'nin şarkıları hazırlamak üzere seçtiği bestecileri açıklamasıyla daha da derinleşir. Sanatçı, bu konuda kendisine danışılmadığı ve söz hakkı tanınmadığından yakınır. TRT, gelecek yıl Ajda Pekkan'ın yarışacağını netleştirmiş, hemen ardından da Pekkan'a şarkı hazırlamak üzere beş besteciye görev vermiştir. Şerif Yüzbaşıoğlu, Cenk Taşkan, Attila Özdemiroğlu, Melih Kibar ve Turhan Yükseler'dir bu beş besteci. TRT'nin bir toplantıda bir araya getirdiği besteciler, Ajda Pekkan'ın yarışmada seslendireceği şarkının biçimi hususunda fikir birliğine de varmıştır: "Şarkı çok sesliliğe elverişli olacak, pop türünde olacak ve Türk folk motifleri taşıyacak"tır.

TRT'nin Eurovision şartnamesi gereği, beş bestecinin eserlerini 14 Aralık tarihinde teslim etmesi gerekmektedir. Ancak hiçbiri bu tarihe uyamaz; "14 Aralık tarihinin çok erken olduğunu, bunun ocak ayı ortalarına kadar uzatılmasında büyük yarar olacağı şeklindeki görüşlerini TRT'ye" ulaştırırlar. Bu gecikmenin yol açacağı sıkıntı, şarkıların "söz"lerinin TRT yönetim kurulu tarafından onaylanması sırasında ortaya çıkar. Sayısı zaten çok kısıtlı olan şarkılar, sözlerinin onayı sırasında da fire verecek ve 19 Ocak'ta toplanarak şarkı sayısını beşten üçe indiren "Beste Ismarlama ve Eleme Jürisi"nin işini iyice zorlaştı-

Söz

Ajda Pekkan'ın Eurovision seferi için çok sıkı çalışmakta olan beş "asil" besteci, yıl bitmek üzereyken işin neresinde oldukları konusunda bilgiler vermiş, her şeyin yolunda gittiği konusunda kalpleri ferahlatmışlardı.

17 Aralık 1979 tarihli *Hey* dergisinden:

"12 Aralık akşamı aradığımız beş besteci de, sözlerin henüz hazır olmadığını, toplantıdaki önerinin ışığında ocak ayının ilk haftası içinde sözleri TRT Yönetim Kurulu'nun onayına sunabileceklerini belirttiler.

Attila Özdemiroğlu: Önce bestemi yapıp, sonra da ona göre söz yazdıracağım. Bu konuda Fikret Şeneş ile temaslarımız oldu. Fakat kesinlikle onun yazması söz konusu değil. Ayrıntıları önümüzdeki günler gösterecek...

Cenk Taşkan: Daha önceki görüşmemizde de iki beste birden hazırladığımı söylemiştim. Bu besteleri Fikret Şeneş'e verdim. Birinin sözleri hemen hemen tamam. Hatta adının da 'Hoş geldin Dünyama' olmasını düşünüyoruz. İkinci bestenin sözleri de bugün yarın belli olur. O da hazır olunca hemen Ajda Hanım'a dinletecek ve onun da görüşlerini aldıktan sonra ikisi arasında bir seçim yapacağım.

Melih Kibar: Çiğdem Talu ile birlikte gene ortak bir çalışmanın içine girdik. Aklımıza geldikçe ben notaya o da kâğıtların üzerine döküyor içinden geçenleri. Anlayacağınız, benim bestem sözü ve müziği ile aynı anda meydana çıkacak. Sanıyorum ocak ayı başına doğru kuruma teslim edebileceğim.

Şerif Yüzbaşıoğlu: Benim anlayışıma göre önce beste yapılır, sonra ona göre söz yazılır. Bestemi hazırlamaya başladım. Önümde abartmasız yüzlerce söz var. Arasından seçim yapmakta gerçekten zorluk çekiyorum...

Turhan Yükseler: Bugüne kadar sürekli olarak Çetin Alp ve Neco için festival niteliğinde parçalar düşünmüştüm. Büyük Jüri Ajda Pekkan'ı seçince hemen onun için bir parça hazırlamaya başladım. 5 Aralık'ta piyanomun başına oturdum. Hemen hemen bitti sayılır. Yalnızca finali kaldı. Vokalli ritmik bir parça. Türkçe sözlerini Fikret Şeneş yazacak..."

TRT Yönetim Kurulu, şarkı sözlerini onaylayacağım derken, "Festival niteliğinde parçalar"ın niteliğini tamamen yok etmek üzereymiş neredeyse.

racaktır. Basının kimi kalemleri bu durumun "milyonda bir ihtimal" olduğunu özellikle vurgular, ama bu yarışmaya "gerilim" dozu katmak isteyen kimi çevreler, bu ihtimali sonuna dek kullanırlar.

"Voyager 1 ve Voyager 2 roketleri, Jüpiter'in yanından" geçer; "hem balıkçı yaka hem de V-yaka kazağı tek kazakta birleştiren İntex-kazak, posta ile evlere teslim edilir"; "Türk sanat musikisinde büyük umudumuz Naim Akan ilk *long-play*'i ile bizlerle" olur; "Otuz altı bıçaklı Philips tıraş makinesi ile daha çabuk, daha rahat tıraş" olunur; "Münih'te düzenlenen ve öpüşmenin adeta 'merhaba' sayıldığı Faşing Karnavalı, tüm hızıyla" sürer ve "Penye-Ribana'dan mamul, Avrupa 'Super-Screen' baskılı, ağı astarlı, çift bant dikişli İntek Slip, 'desenli slip' modasını" başlatırken, en Batılı yüzümüz Ajda Pekkan, olabilecek en "buralı" şarkıyla Eurovision kapılarını zorlamaya çalışacaktır.

"Şöhrete giden yol ekrandan geçer görüşünü kabul etmeyen Gülden Karaböcek, gücümü Anadolu insanından aldım" der; "modacılar bu sene spor giysilerde karşıt renkler düzeni, rahat giysilerde canlı renkler" önerir; "saçlarımız yumuşacık ipeksi bir döküm kazansın diye Boğaziçi şampuan ve saç kremini tercih" etmeye başlar; "besleyici, doyurucu, tok tutucu bir kahvaltı için Mis Corn Flakes tercih edilmeye" başlanır ve "spor ayakkabısıyla, ortopedik terliğiyle tanıdığımız Mekap, yenilik dizisinden bir ayakkabı daha sunarak Mekap Anorak"ı çıkarırken de, Eurovision'da alınan sonucun memlekette herkesin içini karartması üzerine Pekkan ortadan kaybolmayı uygun görecek, ancak bu "kaybolma" hali biraz uzun sürdüğü için, yeniden ortaya çıktığında her şeyi çok değişmiş bulacaktır.

DA YENİÇAĞ

1980: ARTIK DİZGİNLERİM SENİN ELİNDE PETROL

"Bir paket Marlboro'nun fiyatı karaborsada 15 liraya yükselerek rekor" kırar; "hükümet zam paketini açar, böylelikle uzun süredir bekleyen stokçular zengin" olur ve "IMF ikna edilemediği için taze paranın gelmesi" gecikirken, yeni yılın ilk günlerinden itibaren herkesin en çok ilgisini çeken, Ajda Pekkan'ın Eurovision'da bizi temsil etme konusudur.

Ajda Pekkan'a Eurovision şarkısı yazması için TRT tarafından görevlendirilen beş "asil" bestecinin şarkılarını TRT'ye teslim etmesiyle birlikte (Ajda Pekkan başta olmak üzere) bütün memleket için büyük yarış başlamış olur. Bestecilerden Turhan Yükseler ("Sevgi Nedir, Nasıl Sevilir?") ve Cenk Taşkan ("Bir Dünya Ver Bana"), Pekkan'ın söz yazarı Fikret Şeneş'le işbirliğine gider-

ken, Attila Özdemiroğlu ("Pet'r Oil"), Şanar Yurdatapan, Melih Kibar ("Cennet") Çiğdem Talu, Şerif Yüzbaşıoğlu ise ("Olsam") Adnan Yumuk ile çalışmayı tercih etmiştir... Ajda Pekkan, Süheyl Denizci, Ergüder Yoldaş, Gürer Aykal ve Zekai Apaydın'dan oluşan jüri, 19 Ocak Cumartesi günü, "tek bir enstrüman eşliğinde gönderilen besteleri dinlemek için" toplanır ve şarkı sayısını üçe indirirler. Hafif bir rahatsızlık geçirmekte olan Gürer Aykal Ankara'dan İstanbul'a gelemediğinden "yapılan toplantıya telefonla iştirak" eder. Uzun süren toplantı neticesinde, TRT'nin Eurovision sorumlusu Bülent Özveren, jürinin kararını açıklar: "Olsam", "Bir Dünya Ver Bana" ve "Pet'r Oil" finale kalırken, "Cennet" ve "Sevgi Nedir, Nasıl Sevilir?" elenmiştir... Kararın açıklanmasının hemen ardından, gazeteciler, Melih Kibar ve Turhan Yükseler'in şarkılarının elenme nedenlerini de öğrenirler. Şarkısını, önce "Paradise" olarak isimlendiren ancak daha sonra "Cennet"e çeviren Melih Kibar'ın şarkısı, finale kalan diğer üç şarkıya göre "zayıf" kalmış, üstelik "Macar ve Rumen havası taşıdığı görülmüş"tür. Turhan Yükseler'in şarkısında ise "müzikal cümleler kopuk" yargısına varılmıştır. Jüri, ayrıca Yükseler'in yarışma şartnamesini de yanlış yorumladığını düşünmektedir. "Girişi Türk motifli, geri kalanı Batılı" bir şarkı olan "Sevgi Nedir, Nasıl Sevilir?"i ise, jüri tarafından "anlamsız" bulunmuştur.

Finale kalan üç şarkının Stüdyo Hayri'de yapılan kayıtları bile büyük ilgi toplar. Ajda Pekkan'ı adım adım takip eden basın, Eurovision macerasını elinden geldiğince ayrıntılı bir biçimde okurlarına duyurur. Pekkan, önce "Bir Dünya Ver Bana"yı, ardından da "Pet'r Oil" ve "Olsam"ı kaydeder... Bu üç şarkı, 24 Şubat günü çıkar seyircinin karşısına. Sanatçı, bu önemli gün için "üç ayrı elbise diktirmiş" ve kendisinden ilk beklenen şey olan "şıklık" konusunu sağlama almıştır. Bülent Özveren'in, "Bu yıl 19 Nisan'da Hollanda'da yapılacak olan Eurovision şarkı yarışmasının Türkiye finali bu gece yapılacak" sözleriyle başlayan büyük yarışta, Pekkan (bir gün önce kaydedilen görüntü-

Pet'r Oil

"Pet'r Oil" (yani "Petrol"), yarışmadaki derecesine rağmen Avrupa'nın çoğu ülkesinde 45'lik olarak yayınlandı ve Pekkan'ın yurtdışında en ilgi çeken plaklarından biri oldu.

lerle) gelir ekrana. Şarkıların yayınlanmasından hemen sonra da, bu sefer üye sayısı 22 kişiye çıkan jüri oylamaya geçer. İlk oylama sonucunda "Pet'r Oil" 11, "Olsam" 9 ve "Bir Dünya Ver Bana" 2 oy almıştır. TRT'nin şartnamesi gereği, Eurovision'a göndereceğimiz şarkının ilk oylamada, jürinin üçte ikisinin oyuyla seçilmeli, yani en azından 15 oy alması gerekirken, ikinci oylamada çoğunluk oyları yeterli olacaktır. Bu sonuç üzerine, Bülent Özveren, jüriden yeni bir oylama yapmasını ister. Ekranlarda Ajda Pekkan'ın arşivden çıkarılan "Bambaşka Biri"ni söylediği görüntüleri dönerken jüri yeni bir oylamaya girişir. İkinci oylamada, "Bir Dünya Ver Bana"ya verilen iki oy diğer iki şarkıya kayar. "Pet'r Oil" 12, "Olsam" 10 oy almış, yani "Pet'r Oil" ipi göğüsleyen şarkı olmuştur. Ajda Pekkan'ın korktuğu başına gelmiştir: Şarkıların teslim edildiği ilk günden beri "Pet'r Oil"e muhalif olan, bunu "Batı'da bu tür sözlü şarkılar söylemek istemiyorum; petrol, Mark, Frank gibi sözler bana uygun değil..." şeklinde dile getirmiş olan sanatçı şimdi bu şarkı ile baş başa kalmıştır.

O yıl Ajda Pekkan'ın, 25.'si düzenlenen Eurovision'a gidişi de büyük olay haline gelir. Bayraklarla, flamalarla Hollanda'ya (Lahey'e) yolcu edilen Ajda Pekkan'dan herkes mutlak bir **başarı** beklemektedir. Pekkan, bu yarışmada "birincilik, bilemediniz ikincilik ya da üçüncülük" elde edecektir. Herkesin gönlünden geçen budur. 19 Nisan'da yapılan yarışmada Pekkan'ın performansı epeyce düşüktür. Oryantal temalar üstüne fazlaca yaslanmış olan "Pet'r Oil"ü, yarışmanın büyük orkestrasına uyarlarken zorluk çekildiğinden şarkı epeyce değişmiş, enerjisini tamamen kaybetmiştir. Bütün profesyonelliğine ve o güne kadar yurtdışında pek çok konser deneyimi olmasına rağmen Ajda Pekkan bile şarkının bu haline uyum sağlayamaz. Ekrandan izleyen seyirci de aynı fikirdedir: Pekkan seslendirirken en azami çabayı göstererek, şarkıyı bariz bir falso yapmadan tamamlanmış, ancak gerek orkestrayla, gerekse Pekkan'a eşlik eden dans

Başarı

Şubat 1979 tarihli *Kadınca* dergisinden:

Pekkan, "ilkokulun birinci sınıfında aynı sıralarda" oturduğu, "sonra aynı mahallede, aynı sorunlarla yetiştiği" arkadaşı Duygu Asena'ya, "başarı" ve "başarızlık" dahil epeyce konuda içini dökmüş.

"Peki başarısızlıkların oldu mu? Nasıl karşılıyorsun olumsuz olayları?

Başarısızlıklarım oldu tabii. En büyük başarısızlığım Adana'daki hadisedir. Gerçi o zaman gazetelerin yazdığı gibi kafama domates atılmadı ama, sahneye dört-beş şarkı ezberleyerek çıkıp da, seyirciye saygısızlık edilmeyeceğini öğretti. Her başarısızlıktan sonra örnek bir sanatçı ve kadın olmak için daha çok çalıştım... Başarısızlık bana güç verir... Ben zaten 'oldum' demeyi hiç başaramadım. Hep bir şeyler öğrenmeye çalıştım... Her başarısızlık başarı çizgimi artırdı. Karşılaştığım tersliklerden pişman değilim. O zaman hayatı daha iyi anlıyorsun..."

Eurovision'un tatsız sonucundan bir yıl evvel kadar, Pekkan Asena'ya bunları söylemiş. Ama olup bitenler konusundaki bu "geniş" ve "rahat" duruşun, ne yazık ki "Pet'r Oil" günlerinde sanatçıya en ufak bir faydası dokunmadı; hem de, "Pet'r Oil" plağı yüz binler satmaktayken.

grubuyla uyum sağlanamamıştır. Bu grubun içinde Lale Özdemiroğlu gibi çok iyi, çok profesyonel birinin varlığı bile yeterli olmamış ve koreografi, Ajda Pekkan'ı ya da söylediği şarkıyı desteklememiştir... Şarkının seslendirildiği sırada bile herkesin dikkatini çeken bu durum, oylamaya geçildikten sonra iyice açığa çıkar. İlk sıradaki Avusturya'nın verdiği üç puan herkese büyük moral verir, ama işin arkası öyle gelmez; İtalya (sekiz puan) ve Fas'tan (on iki puan) alınan puanlarla birlikte yirmi üç puan toplanarak ancak (on dokuz yarışmacının arasında) on beşinci olunur... Bu sonuç, bütün memleketi perişan eder. Olup bitene kimse inanamamaktadır. Bugüne kadar her yurtdışı sınavında yüzümüzü ağartan bu en Batılı yüzümüz bile, bize Eurovisi-

on'dan beklediklerimizi getirememiştir. Üzgün olmasına herkes üzgündür ya, bu sonuç hepimizden çok Ajda Pekkan'ı perişan eder. Bu, Pekkan için sonun başlangıcıdır. Yarışma ile birlikte piyasaya sürülen "Pet'r Oil" 45'liğinin büyük bir başarı elde etmiş olması ve "45'likler öldü" denilen bir zamanda yüz binlerce nüsha satması bile Ajda Pekkan'ı içine düştüğü durumdan çıkaramayacaktır. Sinemayı bırakıp kendisini tamamen müziğe adadığı günden beri başarısızlık nedir bilmeyen Süperstar, bu sonuç karşısında herkesten kaçarak, kayıplara karışır.

Yarışma sonrası, Ajda Pekkan'ın ilk göründüğü yer Atatürk Kültür Merkezi'nin sahnesi olur. Pekkan, 8. Uluslararası İstanbul Festivali kapsamında sahneye çıkmayı kabul etmiştir. Sanatçı, festival kapsamında 22 Haziran Pazar akşamı sahne alır. "Bu festivalde konser vermeye layık görülen ilk hafif müzik sanatçımız" olan Pekkan'ın konseri, yeterince prova yapılmamış olmasına rağmen başarıyla tamamlanır. Herkesin en çok dikkatini çeken şey Pekkan'ın çok zayıflamış, "iğne ipliğe dönmüş" olmasıdır. "Ajda Pekkan'ın kıyafet değiştirmek için kulise gittiği sürelerdeki boşlukların Mazhar Fuat Özkan tarafından doldurulduğu" bu konserde herkesin yadırgadığı, Pekkan'ın, "Pet'r Oil"ü orkestra eşliğinde canlı söylemeyerek *playback*'le geçiştirmesidir. Festivalde bir hafif müzik şarkıcısı görüyor olmanın şaşkınlığını henüz üzerinden atamamış olan festival müdavimlerini en çok da bu durum şaşırtır, çünkü festival kapsamında, o güne kadar hiç *playback* yapılmamıştır. "Türk kadınının Batı'ya, güzelliğe, özgürlüğe, modaya açılan penceresi Ajda Pekkan," yıllardır yapılan bu festivalde bile isteklerini kabul ettirmiş, şimdiki durumuna sebep olan ve "tüm bir ulusu mateme boğan" şarkı ile arasına bir mesafe koyduğunu herkese göstermek istemiştir.

Bu konserden sonra, Fikret Şeneş ve Özdemir Erdoğan'ın birlikte yaptığı bir basın toplantısı, Ajda Pekkan'ın işine bildiği gibi devam edeceğini gösterir. Sanatçı, "müzik dünyamızda sık görülmeye başlanan ekip çalışmalarının bir yenisini gerçek-

Kayıp

7 Haziran 1980 tarihli *Ses* dergisinden:

"Ajda Neden Kaçıyor?

Eurovision'dan önce hemen her gün bir dergide, gazetede fotoğrafını gördüğümüz, yaptığı basın toplantılarıyla, TRT'nin haber bültenlerinde bile yer alan Ajda Pekkan, yenilgiden sonra ansızın ortadan kayboldu. Eurovision dönüşü, çevresine toplanan gazetecilerle havaalanında konuştuktan sonra arabasına atlayıp, evine kapandı. O gün bugündür de izini bulmak olası değil... Âdetidir Ajda Pekkan'ın, sık sık telefon numarasını değiştirir. Eurovision'dan sonra da evinin telefonunu değiştirdi. Yeni telefon numarası ise, dostları tarafından devlet sırrı gibi saklanıyor. Geçtiğimiz haftalarda, arkadaşlarımız Ajda'yı olabileceği her yerden defalarca telefonla aradılar. Hiçbir sonuç alınmayınca kalkıp evinin yolunu tuttular. Ajda evinde de yoktu..."

Dergiye göre, muhabir kapıyı çalmış, içerden ayak sesleri gelmiş ama kimse ses vermemiş. Muhabir zile basmaya devam edince de, ürkek bir kadın sesi, "Kim o?" demiş ama kapıyı açan ol-

mamış... Eurovision bu, yarışıp geldiğinizde de sizinle işi bitmez, sizi kapınıza kadar takip eder sıkıştırırdı işte.

Nisan 1980 tarihli *Türkiye Dergisi*'nden:

Derginin baş yazarı Turhan Bayraktar, "Nokta" başlıklı köşesinde, "Ajda Pekkan Ne Yapsın?" diye soruyor.

"Hollanda'da yapılan Eurovision yarışmasına Ajda Pekkan değil, milletçe katıldık ama sonuçtan çok üzüldük. Pekkan'ın ifadesine göre, 'Politikanın kurbanı olduk.' Mümkün. Zaten Batılı memleketlerden bize ne zaman yardım oldu ki Eurovision müzik yarışmasında puan vereceklerdi. Fakat bu arada, hemen belirtmek gerekiyor, Ajda Pekkan Hollanda'ya hatırı sayılır bir kalabalıkla gitti. Hele o sunucunun takdim edişini ve kıyafetini ekrandan izleyenlerin binlercesi beğenmedi. Dahası var, kırk iki kişilik bir orkestrayla ilk kez şarkı okuyan Ajda'nın sesi o zengin orkestra arasında kaybolup gitti. Hele Ajda'nın okuduğu 'Pet'r Oil' şarkısının notaları da son gün yetişirse zavallı Ajda ne yapsın?.. Bütün bunlara rağmen Ajda başarılı idi. Milyonlarca insana karşı Türkçe sözlü şarkısını okuyarak Türk ulusundan da bu tarzda sanatçıların çıktığını ilan etti. Etti ama Türk Batı müziğini kendilerine rakip görenler Ajda'ya puan vermeyerek intikamlarını almış oldular. Yürekli ve milliyetçi Ajda, 'Yılmadan mücadele edeceğim. Bu yarışmanın arkasını bırakmadan tekrar katılacağım,' diyor. Haklı kızcağız, yüz binlerce Türkün çalıştığı Almanya'nın hâlâ Türkiye'yi tanımadığını, Ajda tek başına tanıtmak uğraşında olduğu için kendisine minnettarız. Ajda belki Eurovision yarışmasında on beşinci olmuştur ama Ajda bizim için hep birincidir ve birinci kalacaktır..."

Öyledir ve öyle kalsın (ya da keşke kalsa). Ama "milliyetçi Ajda" da nerden çıktı? Ya "Türk Batı Müziği" kavramı? Üstelik "rakip" de görülürmüş: Kuzguna müziği ne gözükürmüş ki?..

leştirmiş ve kendisine yeni ürünler hazırlamak üzere Şeneş ile Erdoğan'ı bir araya" getirmiştir. Şeneş'e göre Pekkan, "tümü yerli bestelerden oluşacak bir LP" için gerekli talimatları vermiş ve şarkıların bulunmasını ya da seçilmesini beklemeye başlamıştır. Bunun için ilk olarak, *Canım Senle Olmak İstiyor* adlı albümünü çok beğendiği Özdemir Erdoğan'ı aramıştır. Erdoğan'dan sonra bağ kurulan ikinci isim ise Garo Mafyan'dır. Hem Mafyan hem de Erdoğan, Pekkan'ın teklifini büyük bir memnuniyetle kabul etmiş, Pekkan'a yeni şarkılar yazmaya girişmişlerdir. Pekkan'ın bu yeni döneminin ilk şarkıları, bestesi Özdemir Erdoğan'a, sözleri Şeneş'e ait olan "Bizdenmiş" ve "Sen Ben ve Bizden"dir. Bu çalışkan ekip Pekkan'ı yeniden stüdyoya sokmayı başarır. Ancak Erdoğan-Şeneş işbirliği devreye Yıldırım Gürses'in girmesiyle yarım kalır. Pekkan'ın etrafındaki beyin takımı, arabeskin giderek yükselmekte olduğu bir çağda Pekkan'ın bambaşka şarkılar söylemesi gerektiğini öğütlemektedir sanatçıya. "Pet'r Oil" yenilgisi, böyle bir devirde, ancak "Pet'r Oil" gibi şarkılarla geride bırakılabilecektir. Çevresi, çok geçmeden Pekkan'ı da ikna eder ve sanatçı Erdoğan-Şeneş ekibini yarı yolda bırakarak Yıldırım Gürses'le çalışmaya başlar. Gürses, hem şarkı yazacak, hem de başka şarkılar arayıp bulacaktır.

Yıl sonuna doğru Pekkan'ı İstanbul'da bulup konuşturabilen tek dergi, sanatçıyı her zaman desteklemiş olan *Ses* dergisidir. Paris'ten kısa bir süre için İstanbul'a gelen Pekkan'la uzun bir görüşme yapılır. "Bebek'te, koru içindeki apartman katında" kalan Pekkan, *Ses* muhabirine, ne geçmişten ne gelecekten söz eder, ancak ayrıntılı bir "bugün" bilgisi sunar: "Sabahları mutlaka erken kalkıp hafif bir kahvaltı yapıyorum. Sonra kısa süreli bir koşu. Hava nasıl olursa olsun, giyimimi ona göre ayarlayıp, bol oksijen almak, ciğerlerimi açmak için mutlaka koşuyorum. Fransa'da kaldığım yıllarda ünlü şarkıcıların tümünün, her gün mutlaka çevredeki ormanlarda koştuklarını görüp şaşırmıştım.

Yıllar sonra bu yöntemi ben de deniyorum..." Pekkan'ın koşudan sonra eve dönüşünde yaptıkları da bellidir: "Önce hafif bir duş alıyor, sonra eğer uykusuzsa bir bardak süt içip, tekrar biraz yatıyor, dinleniyor..." Ne Pekkan'ın Fransızlardan, ne de bizim ondan öğreneceklerimiz bitmiştir. Sırada; "hafif bir kahvaltı", "koşu kıyafetlerini havaya göre ayarlamak" ve "bol oksijenle ciğerleri açmak" vardır şimdi de. Büyük çoğunluğun Pekkan'ı takip etmesi çok gecikmeyecek, çok geçmeden herkes kendisini "koşma"ya kaptıracaktır.

Pekkan'ın ardında bırakmaya çalıştığı Eurovision macerasının sekteye uğrattığı müzikal yaşamı, "bir yıldır, ünlü bir işadamı ile olan beraberliğinin" sona ermesiyle daha da keskin bir viraj almak zorunda kalır. Ancak özel yaşamı yolunda gittiği için yıl sonuna doğru toparlanan ve her şeye yeniden başlamaya karar veren Pekkan, bu ayrılık nedeniyle daha radikal kararlar almak zorunda kalır. Yeniden yurtdışına gider ve bu sefer orada daha uzun kalır. Pekkan'ın planı, önce Paris'e, oradan da Londra'ya gitmektir. Ama işin içinde bu sefer Amerika da vardır. Pekkan, Londra'dan Amerika'ya geçer ve vaktinin büyük bir bölümünü İngilizce kurslarına ayırmaya çalışır. Kimileri Ajda Pekkan'ın bu kararı "bir numaralığı koruyamama ve diğer şöhretlerin gölgesinde kalma" gibi sebeplerle verdiğini yazar. Pekkan'ın korktuğu başına gelmiştir. Eurovision, yıllardır üst üste koymaya çalıştıklarını yerle bir etmiş ve onunla ilgili her türden görüş ya da bilginin yeniden gözden geçirilmesine sebep olmuştur. Her zaman çok önemsediği "1 Numara" olma özelliği de bunlardan biridir. Eskiden bu konuda kimse şüphe duymaz ve hakkını teslim ederken, gelinen yol ayrımı nedeniyle fikirler değişmeye başlamıştır.

Sanatçının (hem de yeni bir albüm çalışmasına başladığı bir sırada) yeniden yurtdışına gidişi, bu sefer basının daha fazla ilgisini çeker. Eurovision'dan sonraki gidip gelmeler, basın tarafından daha çok moral bozukluğuna verilmiş, anlayışla karşılan-

mıştır. Ancak, her şeyin giderek düzelmeye başladığı bir sıradaki bu "gidiş" herkesi şaşırtmış, ardında başka şeyler aranmasına yol açmıştır. Herkesin kendince yorumlar yaptığı, sebepler sıraladığı günlerde, kimi gazeteciler, Pekkan'dan "Londra damgalı pul taşıyan mektup"lar alırlar. Pekkan, hakkında yapılan spekülasyonlara şöyle cevap verir: "Dinlenmek ve birtakım işlerimi çözümlemek için geldiğim Londra'da, hakkımda çıkan asılsız dedikoduların gazete ve dergilerde yer aldığını üzülerek gördüm. Ben Türkiye'den kaçmadım ve en kısa zamanda eskisinden çok daha güçlü olarak döneceğim. Türkiye, benim dünyanın hiçbir yerine değişmeyeceğim vatanım. En kısa zamanda hayranlarımın karşısında olacağım... İçten kucaklaşmak dileğiyle..."

"Bir hayli iri ve etli burnunu üç kez ameliyat ettiren Emel Sayın, sonunda istediği şekle" kavuşur; "yaz tutkusu, Aksu'nun serin kumaşı Linron ile" yaşanır; "Gökben, sarı saçları ve kendine özgü giysileriyle artık kesinlikle Ajda Pekkan'a benzemediğini" söyler ve "bu benim için büyük bir sorundu, sonunda başardım, artık Ajda Pekkan'a benzemiyorum" diye ekler ama benzemeye devam eder; "Auer'in ev hanımlarına hizmeti olan sıcak hava dolaşımlı fırın ile zamandan ve yakıttan tasarruf" edilir ve "doğanın bağrından, çiçeğinden, yaprağından, özünden üretilen Janine, cilt bakımında yepyeni bir yaklaşım" sunarken, Pekkan, tamamı Türkçe şarkılardan oluşan *Sen Mutlu Ol* adlı albümünü nihayet bitirecek ve kimi gazetecilerce, önüne getirilen "vatandan kaçış" meselesine kendince cevabını vermiş olacaktır.

"1960'larda moda dünyasını altüst eden mini etek yine gündeme" gelir; "gezmeyi, görmeyi, yaşamayı seven tatilciler, Urla'daki Nebioğlu tatil köyünde 12.600 liraya tam pansiyon olarak konaklama imkânını" bulur; "arabesk türü filmlerin tek kadın oyuncusu haline gelen Oya Aydoğan, fiyatını da hayli" yükseltir; "Helena Rubinstein Moisture Response nem düzenleyici krem, cilde icabında kullanacağı bir nem rezervi" sağlar; "önce

Voyager 1 ardından da Voyager 2 Satürn'ün yanından" geçer; "Yapı Kredi'nin Para-Çek'i, ceplerde, çantalarda taşınır, elden ele dolaşır" ve "yurdumuzda üretilen ilk vitaminli ve az köpüklü şampuan Orris ile saçlar dökülmez, kepeklenmez, yağlanmaz"ken, son bir yıl içinde yaşadıklarını ardında bırakan Pekkan, hayranlarının karşısına çıkmak için gazino dışında başka formüller üzerinde de düşünmeye başlayacaktır.

1981: Sen Mutlu Ol Ne Olur

"Mehdi Zana hakkında, bölücülük propagandası yaptığı gerekçesiyle dava" açılır; "cumhurbaşkanlığı görev süresi sona eren Fahri Korutürk, törenle Çankaya'dan" ayrılır ve "Genelkurmay Başkanı Kenan Evren başkanlığında, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin Ersin, Hava Kuvvetleri Komutanı Korgeneral Tahsin Şahinkaya, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Nejat Tümer ve Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sedat Celasun'dan oluşan Milli Güvenlik Konseyi yönetime el" koyarken, yeni yılın ilk yarısı boyunca Ajda Pekkan'dan kayda değer hiçbir haber alınmaz. Yazılanlar, anlatılanlar, daha önce bilinenler ve duyulanlarla aynıdır. Pekkan Londra'dadır ve orada, "banliyölerden birinde, üç katlı bir evde" oturmaktadır. Pekkan'ın bu evinde sürekli bir "hizmetçi"si bile yoktur; (gümüşleri parlatmak dahil) işlerin hepsi bizzat sanatçı tarafından yapılmaktadır: "Ayda bir önemli temizlik için şirketten adamlar geliyor. Onun dışındaki ufak tefek işleri ben yapıyorum. Burada bol zamanım var. Biraz da normal bir kadın gibi yaşamak istiyorum..."

"Üzerinde bir pantolon-bluz, ellerinde lastik eldivenler" ile "normal bir kadın" gibi yaşamaya niyetlenen Ajda Pekkan, temmuz ayının başlarında İstanbul'a döner. Havaalanında kendisini karşılayanların arasında TRT'den Başak Doğru da vardır. Pekkan, kendisini "normal" sınıfa dahil etmiş olmasına rağmen, ha-

vaalanında, eskiden olduğu gibi bir *star* olarak karşılanır; bunun üzerine, aylardır düşündükleri ve yaptıklarıyla ilgili açıklamalar yapmaktan kendini alamaz. Değişen şeylerin en başında, sanatçının plak firması gelir. "Süperstar" albümleriyle büyük bir ticari başarıya imza atan Pekkan ve Philips, her nedense yollarını tekrar ayırmaya karar vermiş; sanatçı, Yaşar Kekeva'nın firması Yaşar ile anlaşmıştır. Yeni albüm bu firmadan çıkacaktır. Pekkan'ı epeydir görmeyen basın, havaalanındaki basın toplantısı sırasında, o güne kadar biriktirdiği ("evlilik" dahil) bütün soruları sorar: "Özellikle benim sevebileceğim, karakterli bir erkeğin Ajda Pekkan'ın gölgesinde yaşamaya tahammülü var mı dersiniz? Batılı bir erkekle kolaylıkla evlenebilirim. Ama ben bütün *snob* görüntümün yanında çok alaturka bir tipim. Beraber olacağım erkekle müşterek olarak paylaşabileceğim değerler olmalı. Konuşabilmeliyim. Dertleşebilmeliyim. Zor, çok zor benim evlenmem... İlişkilerim bir türlü başarılı olamıyor. Yanımdaki her erkek Ajda Pekkan kompleksine kapılıp gidiyor..." Basınla beraber herkes şaşkına dönmüştür. Ajda Pekkan gerçekten değişmiştir; ortada *snob*'luk vardır var olmasına ama, geçen zaman Pekkan'ı bir parça yumuşatmış, daha "anlaşılır" biri haline getirmiştir...

Pekkan, bu basın toplantısı sırasında, "Artık Greta Garbo gibi olmak istiyorum. Beni herkes resimlerimden izlesin. Öylesine yorgunum ki, ne resim çektirmek, ne de gazetecilerle konuşmak istiyorum," demesine rağmen, hiçbir zaman eksik etmediği destekle bilinen *Ses* dergisi, Pekkan'ı özel bir röportaj için razı eder. Pekkan yokken rotasını Sezen Aksu ve Nükhet Duru'ya çevirmiş olan bu dergi, Pekkan'ın gelişiyle birlikte "Ajda Pekkan'ın İtirafları" adlı bir diziye başlar. Dizinin temelini oluşturan röportajların ilki, Pekkan Londra'dayken yapılmıştır, gerisi ise İstanbul'da söyledikleridir. Röportaj dizisinden ilk ortaya çıkan, Pekkan'ın her şeye eskisi gibi devam etmek istediğidir. Bir hafta önce, Garbo'dan hiç söz etmemiş gibi davranır sanatçı: "Avrupa'da bir süre kalmak, tatil yapmak cazip geliyor insana ama

sonra boğuluveriyorsunuz... Burada, hem plak çalışması yapacak hem de televizyona çıkacağım..." *Ses*'in röportaj dizisi, yeni plak çalışmasının yeri ve biçimi konusunda da oldukça aydınlatıcıdır: "Uzun yıllardır başarısını sürdüren bir plakçı arkadaşımızla, Yaşar Kekeva ile anlaştık. Kendisiyle Londra'da iken görüşmüştük. Bana birtakım besteler yolladı. Arabesk türde şarkılardan derlenmiş bir plak düşündük önce. Fakat kısa bir süre sonra benim mutlaka kendi türümde şarkılardan derlenmiş bir repertuvar yapmam gerektiğine inandık. Şimdi çalışmalarım daha da yoğunlaşacak..."

Ancak bu çalışmalar, Ajda Pekkan'ın tekrar gittiği Londra'dan dönüp stüdyoya gireceği kasım ayına kadar bir türlü başlayamaz. Pekkan burada değilken, yeni firması sanatçıya uyacağını düşündüğü, (aralarında, Melih Kibar ve Çiğdem Talu'nun yazdıkları da olan) çok sayıda şarkı seçmiş, iş Süperstar'ın İstanbul'a gelerek, stüdyoya girmesine kalmıştır. Memleketin dört bir yanını, sanatçının "hamile olduğu" dedikoduları sarmışken Pekkan yurda döner; alışılmış basın toplantılarından birini yaparak, kendisiyle ilgili yazılıp çizilenlere açıklık getirir: "Hakkımda asılsız dedikodular çıkarılmasına çok üzülüyorum. Çocuk sahibi olmam için evlenmem gerekmez ama hamile değilim işte..." Zaten sanatçının görünüşü, başka bir şey söylenmesine gerek kalmaksızın "hamile" olmadığını göstermektedir. "Pekkan, Londra'da kaldığı zaman içinde iğne ipliğe" dönmüştür...

"Yetişiyor-yetişmiyor-gelecek yıla kalıyor" ve benzeri haberlerin ortalığı sardığı bir sırada, Pekkan'ın çok önemsediği ve kendisine yeni bir dönem açacağını düşündüğü albümü nihayet piyasaya sürülür. "Sen Mutlu Ol" adını taşıyan albüm, Türk pop müziğinin gerçekten çok zor bir durumda olduğunun izlerini taşımaktadır. Türk pop müziğinin kraliçesi Ajda Pekkan bile, yükselmekte olan arabesk sesleri duymazdan gelememiş ve albümüne bu türün en ağdalı örneklerinden bir kısmını almaktan çekinmemiştir. Ancak listelerin *Disco Maşallah* (Osman İş-

men), *Pop Fıstıkiye* (Hurşid Yenigün), *Islak Mendil* (Ümit Besen) ve *Yaşadıkça* (Ferdi Özbeğen) gibi albümlerle dolu olduğu bir sırada Pekkan'ın yaptığı yine kendine özgü ve farklıdır. Pekkan, "Felek" ve "Sen Mutlu Ol" gibi şarkıları repertuvara almış olmasına rağmen, şarkıların altyapılarını son derece Batılı tutmaya özen göstermiştir. Mazhar Fuat Özkan gibi sağlam bir vokal grubunun da "Batılı" yanını zenginleştirdiği bu albüm piyasaya çıktığı hafta basında büyük yankı uyandırır. Ancak basın, piyasaların arabesk şarkılardan geçilmediği bir sırada Pekkan'ın "pop" müzikte direnmesini değil, birkaç hafta sonra kimsenin hatırlamayacağı bir "çalma-çırpma" hikâyesini öne çıkarmıştır. Yeliz'e yazdığı şarkılarla tanınan Mustafa Sayan, Pekkan'ın albümünde yer alan "Sen Mutlu Ol" adlı şarkının bestecisi Tahir Dökme'yi, kendi şarkısı "Ağla Gözlerim Ağla"dan esinlendiği için suçlamaktadır: "Şarkıyı en göze çarpıcı yerlerinden parçalayarak, kendilerine maletmek için bestenin özüne yakışmayacak bir biçime sokmuşlar. Dört mezürden fazla bir bölümü, zemin girişi, meyan girişi olduğu gibi alınmış. Hatta bu konudaki ustalıklarını teslim etmek gerekir ki, adam tutmuş parçanın üçüncü derecedeki seslerini almış, kendisine meyan olarak, yani şarkının nakaratı olarak kullanmış. Sonuç olarak şarkının yüzde altmışını teşkil eden ana melodiler alınmış..." Aslında Mustafa Sayan söylediklerinde ne kadar ciddi olsa da, ortalama dinleyici bu iki şarkı arasında herhangi bir benzerlik kuramaz. Zaten kursalar bile çok özledikleri şarkıcılarına yeniden kavuşmanın coşkusu ile kimse aldırmaz. Pekkan, mendillerin sırılsıklam ıslandığı bir dönemde, kendisine yakışanı yapmış ve pop müzikten vazgeçmemiştir.

"Çağdaş kolaylıklardan yararlanmayı bilenler ve toplu parayla yola çıkmak istemeyen tedbirli kimseler Yapı Kredi Bankası'nın Para-Çek'ini taşımaya" başlar; "modacılar, bu yılın saç modellerini, 'rüzgârda tavus kanadı', 'Japon çiçeği', 'uzay gecesi pırıltısı' ve 'pembe kelebek' şeklinde isimlendirerek" açıklar;

"ilk mekik uçuşu, Gagarin'in ilk uzay uçuşunun yirminci yılında" gerçekleştirilir; "burnu takviyeli, kaçmaz, açılmaz antistatik çorap D'or, her bedene ve her boya" uyar; "Egemen Bostancı'nın yapımını üstlendiği, Haldun Dormen'in yönettiği *Hisseli Harikalar Kumpanyası*, bir yıldır sergilenmesine rağmen hâlâ büyük ilgi" görür; "Emayetaş, her Vezüv fırını ile birlikte yeni ürettiği 3'lü takım süper emaye tencereyi hediye olarak" verir; "Özdemir Erdoğan ile bir sahne şovu hazırlamakta olan Sezen Aksu, *Gol Kralı Sait Hop Sait*'te oynamak için de teklif" alır; "evler, işyerleri hangi dekorasyon anlayışıyla döşenirse döşensin, zengin halı Dinarsu ona uyar" ve "bir yıldır Almanya'da bir kulüpte çalışan Ömür Göksel, bundan sonra Türkiye'de sadece plak yapacağını" açıklarken, Pekkan'ın uzun süredir menajerliğini de yapan Egemen Bostancı, onun Eurovision yarasını tamamen iyileştirecek bir formül bularak, sanatçıyı Zeki Alasya-Metin Akpınar ikilisiyle birlikte *Büyük Kabare* adlı müzikalde bir araya getirir.

"Harıl harıl arabesk şarkılar kaydeden Ersen, arabeski moda olduğu için değil halk istediği için seçtiğini" söyler; "müzikteki çıkışını, sanılanın aksine sahnede değil plak dünyasında yapacağını söyleyen Türkan Şoray, Sezen Aksu'nun bestelerini plağa okuyacağını" açıklar; "cilt, vücut ve makyaj güzelliğiniz Janine, yüzünüzde zamanı durdurur"; "arabesk şarkıları kendine özgü sesi ile yorumlayan yüz yirmi kiloluk yeni solist Gülüm Sabah, sürekli sahne teklifleri aldığını" açıklar; "İş Bankası'nın Mavi Çek'ini kullanmaya başlayanların, yanında tomarla para taşıması gerekmez"; "terleyen ciltte oluşan kötü kokular, antibakterial ve fungustatik kimyasal maddeler içeren üstün formüllü Body Veil deodorant ile yok edilir"; "Adana'nın Reyhanlı ilçesinden İstanbul'a göç eden Gökhan Güney, kısa sürede arabesk müziğin önde gelen isimlerinden biri olmayı" başarır ve "sporda giyimin önemini bilenler, kayak, tenis, jogging, antrenman kıyafetlerinin uzmanı Hit'ten" giyinirken, Yaşar Plak, kaydı yapıl-

mış, ancak "Sen Mutlu Ol" adlı albüme dahil edilmediği için elde kalmış şarkıları, Pekkan'ın isteyip istemediğine aldırmaksızın yeni bir plak halinde piyasaya sürmeye niyetlenecektir.

1982: Sevdim Seni Bir Kere

"Türk lirasının yabancı paralara göre karşılığının Merkez Bankası'nca her gün saptanarak ilan edilmesi" kararlaştırılır; "Devlet Başkanı Orgeneral Evren, Pakistan Devlet Başkanı Zia ül Hak'ın davetlisi olarak ilk yurtdışı gezisi için Pakistan'a" gider ve "Federal Almanya Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Genscher, Türkiye'deki siyasal gelişmeler konusunda görüşmeler yapmak üzere Ankara'ya" gelirken, 60'lı yılların sonundan beri Ajda Pekkan ile çalışan söz yazarı Fikret Şeneş, *Sen Mutlu Ol* adlı son albüme hiçbir şekilde dahil edilmemiş olmasını sindiremeyecek ve basının "Ajda'ya 'Ana'sından uyarı var" şeklinde verdiği demeçlerle Pekkan'ı suçlayacaktır. "Ajda Pekkan'a on beş yıl hem 'ana'lık yapan, hem de sanat yaşamında ona destek olan" Şeneş, son aylarda olup bitenlere bir anlam veremediğini, Pekkan'ın değişmesinin ardında bir "gizli el" olduğunu söyler: "Ben şarkılarına söz yazıyordum, o da okuyup şöhret basamaklarını ağır ağır tırmanıyordu. Yıllarca onun adı benimle, benim adım onunla anılageldi... Ben dizelerimle, o da sesi sayesinde şöhretin zirvesindeydi. Bir sanatçı-söz yazarı ilişkisinden öte, bir ana-kız ilişkisi içindeydik diyebilirim. Ama nasıl olduysa oldu bir yıl kadar önce onun isteği üzerine tüm dostluğumuz ve çalışma beraberliğimiz bozuldu. O son plağıyla yazık etti kendisine. Hangi gizli el onu Ajda Pekkan olmaktan çıkartıp sıradan bir şarkıcı havasına soktu bilemiyorum... Şimdi okuduğu ne Türk sanat müziği, ne de arabesk türüdür. O güzelim besteleri aranje edeceğim diye rezil etmiş..." Daha bir yıl kadar önce Özdemir Erdoğan ile el ele verip Pekkan'a yeni şarkılar hazırlamakta olduğu duyulmuş Şeneş, yıllardır söz yazdığı

Pekkan'ın hiçbir şarkısını son albümüne almaması üzerine önce şaşırmış, sonra da sesini yükseltmiştir. Ancak kırk yıllık söz yazarı, "Benim şarkılarımı niçin seçmedin?" demeyi kendisine yakıştıramadığı için, itiraz gerekçelerini başka türlü sıralamış ve Pekkan'ın, aslında "pop" kılığına soktuğu arabesk ve Türk müziği şarkılarına yüklenmeyi tercih etmiştir. Şeneş, "şarkıcı ile söz yazarının bir bütün" olduğunu da söyler; söz yazarına göre, bu bütünlük bozulduğunda şarkıcı için mutlak biçimde düşüş başlamış demektir." Basının bir bölümü, Pekkan-Şeneş gerginliğini "Nereye Ajda?.." başlıklarıyla duyurarak Şeneş'in yanında yer alırken, bir bölümü de, *Sen Mutlu Ol* albümündeki "Affetmem Seni" adlı şarkının çok sevilmesi üzerine Pekkan'ın tarafını tutar ve Şeneş'in dediklerine aldırmaz.

Şeneş'in tarafını tutsun ya da tutmasın, basın temmuz ayına kadar kayıplara karışan Ajda Pekkan'ın izini bulmayı başaramaz. Belki de bu nedenle, temmuzda, "bir melek edasıyla yurda dönen Pekkan'a," basının ilgisi büyüktür. Pekkan ile ilgili olarak "yapılan her türlü spekülasyon o yokken yapıldığı için," bu sefer sanatçıya yöneltilen sorular daha mantıklı ve gerçekçidir. Zaten soruların büyük bir kısmı, Pekkan'ın içinde yer alacağı ve Açıkhava'da sahneleneceği söylenen *Büyük Kabare* ile ilgilidir. Pekkan, bu gösteride "çok ucuza çalışacak ve bunu halkla bütünleşmek için" yapacaktır. Aylardır sahnelerden uzak kalan Pekkan'ın "içinde korkunç bir birikim olmuş" ve sanatçı "bu birikimi açığa çıkarmak için" memlekete dönmüştür: "Bir arzu, bir birikim oldu. Ve ben bunu ortaya çıkarmak istiyorum. Bu, paranın çok ötesinde bir şey..." Parayı düşünüyor olsa, kendisine "üç misli para teklif eden" gazinoları tercih edebileceğini söyleyen Pekkan, "halkla bütünleşmeyi sağlıklı bir şekilde sürdürmek için İstanbul dışında, daha çok Anadolu'da konserler" vermeyi de düşünmektedir ama sağlığı buna engeldir: "Seyahat etmek beni yoruyor. Bir kere sıhhatim açısından, şu konserleri bile kabul etmem beni birazcık düşündürdü..." Pekkan, kendi-

si yokken üzerine yazılmış-çizilmiş "sarılık" konusu üzerine de konuşmaktan çekinmez: "Benimki herhalde bunalımlardan oldu..." "Bunalım" ise "özel değil kişisel nedenler"den ortaya çıkmıştır: "Çok kötü bir zamandı. İki, iki buçuk sene kötü bir dönem geçirdim. İşten kendimi sıyırdığım an problemlerin ve bunalımların içine düştüm... Ondan sonra her şey üst üste geldi. Kendi kendime dedim ki, dinlenmek veya bir kenara çekilmek bana yaramıyor. Ben iyisi mi çalışayım. Çalışırken her şeyi fazla incelerim. Sahne provaları benim özel hayatımdaki bunalımları ikinci plana iter..."

Pekkan'ın son gelişiyle birlikte beliren "olumlu" tavrı, kendisini zirveye taşıyan söz yazarı Fikret Şeneş ile barışmasıyla devam eder. Pekkan, "İstanbul'a ayak basar basmaz Fikret Şeneş'i aramış ve yeniden birlikte çalışmak istediğini" söylemiştir. Bu telefon üzerine, Şeneş de "kızını felakete sürüklemiş olmamak için" Pekkan'ı affetmiş ve *Büyük Kabare*'de seslendirilmek üzere tam altı şarkı yazmaya karar vermiştir. Şarkılardan biri Arif Serdengeçti'nin bestesidir, kalan beş şarkının tamamını ise Şeneş, her zamanki gibi kendi seçmiştir. Aralarında Sanremo galibi "Storie Di Tutti I Giorni" (Riccardo Fogli) ve bizim buralarda da diskoteklerin "slow" saatlerinin favorisi haline gelmiş "Come Vorrei"nin (Ricchi E Poveri) de bulunduğu bu şarkılardan bir kısmının sözleri yazılmıştır bile. Pekkan ve Şeneş'in niyeti, *Büyük Kabare*'ye gelen kalabalığın önünde bu şarkıları sınamak ve hemen ardından da yeni albüme dahil etmektir.

Ajda Pekkan, Açıkhava'dan önce, İnönü Stadyumu'nda yapılan Beşiktaş'ın "şampiyonluk şöleninde" hem kendisini hem de bu yeni şarkılarını sınama fırsatı bulur. Beşiktaş'ın o yıllardaki başkanı Türk popunun ilk *star*'larının başta gelenlerinden Gönül Turgut ile evli olan Mehmet Üstünkaya'dır. Pekkan'ın bu şölene katılmasını göklere çıkaran basın, sanatçının kararını, "bir avuç sosyete yerine, halkın sanatçısı olmayı seçtiği" biçiminde yorumlar... Bu konserin ardından, Pekkan, 6 Ağustos Cuma

günü *Büyük Kabare*'nin ilk gösterisi için sahnededir. Açıkhava'yı tıklım yıklım dolduran seyirci, ansızın bastıran yağmura rağmen oturduğu yerden kalkmaz ve gösterinin sonunda Pekkan'ı delicesine alkışlar. İki yıldan fazla sahnelerden uzak kalmış ve o dönemde, İstanbul Festivali ve Beşiktaş Şampiyonluk Balosu olmak üzere yalnızca iki kere sahneye çıkan Süperstar'ımız, kendisinden beklendiği gibi herkesi mest eder. Müziğin olmadığı anlarda bile Zeki (Alasya) ve Metin'in (Akpınar) arasında ezilmeden ayakta durabilmiş, "iğne"yi önce kendisine batırma cesaretini göstermiştir. Pekkan'ın "ti"ye alınan çok sayıda "bavul" ile gidip-gelme hikâyeleriyle başlayan müzikal, herkesin artık çok farklı bir Ajda Pekkan ile karşı karşıya olduğunu anlamasına sebep olmuştur. Sanatçının o "ulaşılmaz" havası gitmiş, yerine Zeki'nin, Metin'in, hepimizin yakın bir ahbabı, tanıdığı gelmiştir adeta. Evet, zaman geçmiş, dönem değişmiştir; bunu kavrayan Pekkan da farklılaşmaya karar vermiştir ama galiba bu değişimin asıl nedeni, sanatçının yıllardır sahnelerden ve seyircisinden uzak kalmasıdır. Çok küçük yaşta kendisini sahnelerde bulan ve alkışlanan bu büyük isim, epeyce ara verdikten sonra görkemli "dönüş" nedeniyle kendisinden geçmiş ve *star*'lık kalkanlarını indirmekten çekinmemiştir. Pekkan, aynı gösterinin içinde yer alan ve yokluğu sırasında "Ajda Pekkan şarkıları okuyarak ünlenen" Beş Yıl Önce On Yıl Sonra grubuyla bile büyük bir rahatlık içinde söyler şarkılarını. Son derece alçakgönüllü davranan Pekkan, gösterinin kimi bölümlerinde, bu dört kişilik grubun yanında bir beşinci üye olarak söyler şarkılarını. Hem seyirci, hem basın, bu "yeni Ajda" karşısında ne yapacağını bilmez önce. Ama biletler kısa zamanda tükenip de, ek seanslar başlayınca, bütün memleketin Ajda Pekkan ile gerçek anlamda barıştığı ortaya çıkar: "Eurovision dediğimiz altı üstü bir yarışmadır ve bu uğurda Ajda'mızı feda etmemizin âlemi yoktur."

Ancak şanssızlık, sanatçının peşini bırakmaz. "Herkesin *Büyük Kabare*'den söz ettiği, biletlerin tamamen tükendiği bir sı-

rada, Pekkan şiddetli bir gribe yakalanır ve gösteriye kısa bir süre (üç gün) için ara verilir. Provalar sırasında "çok yorulan ve bir türlü dinlenemeyen Ajda, 'oyun sürer' kuralını bozmamak için üç günlük dinlenmeyi yeterli" bulur ve sahneye döner. Ancak, zaten çok uzun süren gösterinin, bir de sanatçıyı takatsiz bırakan "danslı" bölümlerini de hesaba katan Pekkan, bu bölümlerde *playback* yapmaya karar verir; "kısık sesiyle stüdyoyaya" girerek, "danslı şarkıların olduğu bölümleri banda" okur.

Bu yoğun tempoya rağmen, Pekkan kendisine gelen "yeni bir fotoroman teklifini" de geri çevirmez. Fotoromanı yayımlayan *Ses* dergisi tarafından "değişik bir fotoroman" olarak nitelenen *24 Saatlik Masal*, derginin *Resimli Roman* ekinde, tam da *Büyük Kabare*'nin İzmir Fuarı'na gideceği sırada yayımlanmaya başlar. Pekkan'ın daha önce de olağanüstü güzel fotoğraflarını çeken Cengiz Tünay'ın yönettiği fotoromanın hikâyesi, Ajda Pekkan'ın son iki yılına paralel bir seyir takip etmektedir: "Aylarca süren bir ayrılıktan sonra Büyük Ajda nihayet yurda dönüyordu... Ne büyük mutluluktu!.. Gazeteciler kapladı önce her yanını. Hasret giderdiler bir süre. Ajda yine eski Ajda'ydı ama bambaşka bir hava gelmişti şimdi. Daha ayağının tozunu silkeleyemeden, ılık bir duş alıp rahatlayamadan iş teklifleri geldi. Gelişinin üzerinden güneş henüz bir kere batmıştı ki kendini stüdyoda buldu," cümleleri ile açılan fotoromanın kimi karelerinde Egemen Bostancı, Zeki Alasya, Metin Akpınar, hatta "**Büyük Kabare**"nin ilk gecesinde kulise Pekkan'ı tebrik etmek için giren ("dostları da onu yalnız bırakmadılar" cümlesinin eşlik ettiği) Erol Evgin bile vardır. Belli ki yönetmen ve ekibine, sanatçının gerçek yaşamına öykünen bir hikâye çekme fikri vakitsizlik nedeniyle benimsenmiş, işe başlayınca da, daha önce çekilmiş fotoğraflar da boşa gitmesin diye romana dahil edilmiştir. Ama öyle ya da böyle, Pekkan cephesinde her şey yoluna girmiş, her şey eskisi gibi olmaya başlamış gibidir. Sahne, seyirci, tükenen biletler, turne, fuar ve fotoroman,

Büyük Kabare

21 Ağustos 1982 tarihli *Ses* dergisinden:

"... O gece başladığında Ajda iki yıl sonra yeniden sahneye kavuşabilmenin heyecanı ve büyük bir kalabalık önünde yeniden sınava girmenin tedirginliği içindeydi. Ne var ki, şarkılar şarkıları izlemeye başladığında Ajda ile sahne, halk ile Ajda eski günlerdeki gibi yeniden dost oluverdiler birbirleriyle. Doğrusunu söylemek gerekirse ilk tepki şoktu. Gösteri gerçekten büyüktü. Rengârenkti. Ajda eski Ajda'ydı... 21:30'da başlayan gece, 01:30'a kadar aynı tempo ile sürdü gitti. Güldürü ve kaliteli müzik bir renk cümbüşünün içinde akıllıca eritilmişti... Ve Pekkan, kendisiyle ilgili dedikoduların bile hicvedildiği bir gecede kendisini bir kere daha kanıtladı... Bu dört saatlik gösterinin içinde Ajda arabesk şarkıları için de önemli bir yer ayırmıştı. Bu tür şarkıların topladığı alkış diğerlerinden fazlaydı da. Ama yine de, gecenin sonunda, Açıkhava'dan ayrılırken insanın kulaklarında klasik Ajda Pekkan tarzı hâkimdi. Üstelik bu tür şarkılarda, teknik olarak daha başarılı ve olaya hâkim olduğunu söylemek de mümkün.... Özetle söylenecek söz aslında şu: Ajda Pekkan ve *Büyük Kabare* keyifle seyredilebilecek bir büyük gösteri. Dekoruyla, kostümleriyle, Ajdasıyla, şarkılarıyla, esprileriyle. *Büyük Kabare*, olması gerektiği gibi bir eğlence gecesi..."

Pekkan da olması gerektiği gibidir: Çok iyi ve çok şık... Bu son "şık"lığın üzerinde her zamankinden fazla durulmuştur da. Havaalanına bastığı ilk günden itibaren, Pekkan, artık "snobize punk" olarak tanımladığı yeni bir akıma uygun giyindiğini söylemiştir. Bu akım uyarınca giyilen elektrik mavisi elbiseler, pembe çizmeler, Suzi Quatro'dan 80'lere miras kalmış "aslan yelesi" biçimli saçlar ile Pekkan yine yapacağını yapmış ve "moda"nın bir numaralı takipçisi olduğunu da göstermiştir.

memleketinden korkar hale geldiği o kaçış günlerinde yıpranan sanatçıyı eski haline, kendine güvenen bir Süperstar haline getirmiştir yeniden.

Bu yoğun ama keyifli günler, sanatçının ekim ayında anneannesi Nedime Dobruca'yı kaybetmesiyle kesintiye uğrar. "Nedime Dobruca'nın vefatı, Ajda'nın gözyaşlarına boğulmasına ve karalar bağlamasına neden" olur. Pekkan'ın, "hayatta en çok değer verdiği isimlerin başında gelen Dobruca, tedavi edilmekte olduğu Hayat Hastanesi'nde hayata gözlerini kapamış ve son yolculuğuna çıkarken, Egemen Bostancı'dan, Beşiktaş Başkanı Mehmet Üstünkaya'ya kadar epeyce önemli isim Ajda Pekkan'ı yalnız bırakmamış, onun yanında yer" almışlardır.

Pekkan'ın *Büyük Kabare* ile Eurovision öncesi dönemde olduğu gibi yeniden popülerlik kazanması, Süperstar'lık günlerinin ve albümlerinin hatırlanmasına sebep olur. Pekkan ve etrafındakiler, Türk pop müziğini çok etkilemiş ve ateşlemiş olan "Süperstar..." serisi gibi bir üçüncü albüm yapmayı konuşmaya henüz başlamışlardır ki Yaşar Kekeva engeline takılırlar. Pekkan, Yaşar ile iki albümlük bir sözleşme imzalamış ve henüz bu firmaya ancak tek bir albüm yapabilmiştir. Yaşar Kekeva, Pekkan'ın artık kendi firması ile ilgili ciddi bir projeye girişmeyi kafasından tamamen sildiğine inanmaktadır. Böylece daha önce *Sen Mutlu Ol* sırasında kaydedilen, ancak sonradan elenen şarkıların yer aldığı yeni bir albüm derlemeye karar verir ve ekim ayında *Sevdim Seni* adlı albümü yayınlar. Albüm yayınlandığında, durum ortadadır: Yaşar Kekeva, elde kalmış şarkıları derlemekle kalmamış, bir de üstüne *Sen Mutlu Ol*'dan rastgele seçtiği kimi şarkıları da eklemiştir. Ancak bu bile, Pekkan'ın Yaşar ile olan sözleşmesini sona erdiremez. Kekeva, stüdyoya girip birkaç yeni şarkı okuduktan sonra Pekkan'ı serbest bırakacaktır... Nitekim bu da yapılır ve Türk pop müziğinin en ilginç albümlerinden biri haline gelivermiş "**Sevdim Seni**", yeni şarkılarla zenginleştirilerek yeniden piyasaya verilir.

Sevdim Seni

13 Haziran 1983 tarihli *Hey* dergisinden:

"Parçaların seçimi, sıralanışı, imla yanlışlarıyla oldukça şanssız bir dönem geçiren bu plak, 'B' yüzünün hemen hemen değişmesi ve yeni parçaların eklenmesiyle tekrar piyasaya sürüldü. Plağın 'A' yüzü aynı... 'B' yüzünde ise Selmi Andak/Ülkü Aker imzalı 'Yıllar' yeni bir parça ve albümün 'Sevdim Seni'den sonra en verimli çalışması. Geri kalan ve Selçuk Başar/Ülkü Aker'in olduğu belirtilen parçalar, yalnızca albümü doldurmak için yapılmış izlenimini veriyor. Duygusallık açısından fena sayılmasa da 'Senden Uzakta', 'Hep Böyle Cana Yakın', 'Duyguların Bittiği Yerde'nin iyi besteler olduğunu iddia edemeyiz. Ajda Pekkan'ın çok iyi yorumladığı "Just The Way You Are" bu defa doğru yerde (son parça) ve doğru yazılmış..."

Ajda Pekkan, Yaşar Plak ile olan iki plaklık sözleşmesini bir an önce nihayete erdirmek ve Balet ile yeni bir dönem açmak için ne ince elemiş, ne de sık dokumuştur. Önüne gelen parçaların hepsine "evet" demiş ve zaten rızası dışında basılmış bu albümü bir an önce arkasında bırakmak istemiştir.

Hem uzun süren *Büyük Kabare*'nin yorgunluğu, hem de Yaşar Plak ile girişilen mücadelenin sıkıntısı, Pekkan'ın yeniden yurtdışına gitmesine sebep olur. "Mesleki açıdan parlak ama özel hayatı bakımından sessiz ve durgun" bir dönem geçirmekte olan Pekkan, hem dinlenmek hem de epeydir rahatsız olan yeğenini (Semiramis Pekkan'ın oğlu) görmek için önce **Londra'ya, oradan da Amerika'ya** gitmeye karar vermiştir. Üstelik, (gazetecilerin ısrarlı sorularına rağmen) dönüş tarihi konusunda herhangi bir şey söylemez. Ancak Pekkan'ın yurtdışına gidişi, planlanan tarihte gerçekleşemez. Şarkıcı, bir reklam filminde ("Alo") yer alması için gelen teklifi, "**İçimden öyle geldi,**" diyerek kabul eder ve besteleri Kemal Sünnetçioğlu, sözleri Ülkü Aker'e ait olan üç değişik reklam şarkısını kaydetmek için stüdyoya girer. "İstanbul ve Avrupa'nın çeşitli kentlerinde çekilecek olan reklam

Londra'ya, oradan da Amerika'ya

13 Kasım 1982 tarihli *Ses* dergisinden:

"... Ajda'nın Türkiye'den kaçısı en çok zirveye oynayan yeni sanatçılara yarar. Hemen hepsi bu yokluğu fırsat bilip, kendilerini zirvede hissederler. Sonunda Ajda yine döner. Ama onlar Ajda'nın yokluğunda kazandıkları isimleri sürdürürler... Bu gidişin ikinci yararı Ajda'nın kendisine olur. Sıkıntılarını atar, yenilikleri beraberinde alır ve Türkiye'ye döner. İşine bir başka tutku ile bağlanır... Uzun süredir çocuk hasreti çeken Pekkan'ın evlenmeye niyeti olmadığı için şimdilik çocuk hayalleri de erteleniyor. Çoğu zaman evlenmeden anne olmayı da düşünmüyor değil. Ama sonra enine boyuna tartınca bu kararının yersiz olduğunu, toplumun dışına itileceğini hissedip vazgeçiyor. İşte bu kararsızlıklar sanatçıyı Yenidünya'ya bir kaçışa zorluyor. Bu kaçışın ne kadar süreceğini ise zaman gösterecek. Ajda Pekkan, 'Sanat dünyasına adım atıp başarılı da olunca insana geri dönüş imkânı kalmıyor. Ne evlilik, ne yuva, ne çocuk... Bir kadın hem zirvede bir sanatçı, hem de evinin yuvasının kadını olamaz. Bir ara işimi bırakmayı düşünmüştüm. Ama deneme dönemimde bile çıldıracak gibi oldum. Sonra düşündüm taşındım ve yine sahnelere döndüm,' diyordu. Bu sözleri de, onun yeniden geri döneceğini gösteriyor..."

Her zaman olduğu gibi dönecektir de. "Superstar" bile olsa, "evlenmeden çocuk yapamayacağını, yapmaya cesaret edemeyeceğini" bilerek dönecektir.

İçimden öyle geldi

Pınar Çekirge ve Nuh Köklü'nün *Profili Olmayan Kadın* (Cep Kitapları) adlı kitabından:

"Bir deterjan reklamında rol alması önerildiğinde bir an duraksadı, bir kez daha çarşaflamak istemiyordu çünkü. Dahası, çamaşır yıkayan bir Ajda Pekkan ne kadar inandırıcı olabilirdi? Uzun tırnakları, bakımlı elleri, pırlantalarla dolu parmaklarıyla onu çamaşır makinesinin ya da plastik bir leğenin başında hayal etmek enikonu olanaksızdı zaten. Yine de denemeye karar verdi. Birbirinden şık giysiler içinde 'Alo'nun üstün temizleme gücü'nü anlatan şarkıları terennüm etmeye başladı ekranda. Bazen kumsalda, sazlar arasında jöle ıslağı saçları, vücuduna yapışmış giysisiyle koşuyor, bazen elinde mikrofon dans ediyor, şarkı söylüyordu..."

filmleri için sekiz ayrı kıyafet hazırlayan Pekkan"ın, bu ("Lüx" ve "çarşaf" sonrası) üçüncü reklam kampanyası olacaktır.

Bir önceki albümden parçaların yer aldığı ve ilk baskısıyla bile çok satmaya başlamış olan *Sevdim Seni*, yeni baskısıyla listelerin tepesine yerleşir. Kimsenin beklemediği bir durumdur bu. Bir yandan Ferdi Özbeğen (*Bir Sır Gibi*), Ümit Besen (*Bayramın Olsun*) ve A. Selçuk İlkan (*Mum Işığında*) gibi "dönemin ruhu"nu tam olarak yansıtan, bir yandan da bu ruhun bir parça cilalanmış hali de olsa aynı kapıya çıkan Sezen Aksu (*Firuze*) gibi isimlerle dolan listeler, Pekkan'ın tümüyle pop müzik içeren albümü de girince karmakarışık bir hal alır. Pekkan ve ekibinin, beğenmeyerek bir önceki albüme almadıkları şarkılar bile diğerlerinin büyük emek ve para harcanarak yapılmış albümlerini sollamış ve tepeye tırmanmıştır.

"Cildiniz her zaman sivilcesiz, kırışıksız, gencecik, güzel olsun isterseniz, gündüzleri makyajdan evvel Olinka salatalık kremi kullanmanız, geceleri yatmadan evvel Olinka salatalık sütü ile temizlemeniz" gerekir; "Nükhet Duru, sağlıklı dişler ve mis gibi nefes için her yemeğin ardından Durodont" der; "her sabah tıraş olurken ve tıraş olduktan sonra Madigan kullanan erkekler, kendilerine 'Erkekteki Giz Nedir?' sorusunu" sorar; "Arçelik'in yeni buzdolabı modeli olan 365A, karlanmayı, buzlanmayı ve buna bağlı randıman düşüklüklerini üstün özellikleri sayesinde kesinlikle ortadan" kaldırır; "Sezen Aksu, Şan Müzikholü'nde perdelerini açan 'Sezen Aksu Aile Gazinosu'nda, uvertür şarkıcılardan assolistlere kadar her tipi" hicveder; "dostlarına Senator Concorde hediye edenler, dostları mektup yazmadığında bile" hatırlanır ve "aktif maddesi daha fazla olan, çabuk köpüren, kolay temizleyen, kolay durulanan krem deterjan Çiti ile bulaşık çocuk oyuncağı haline" gelirken, Ajda Pekkan, Egemen Bostancı ile yepyeni bir şov hazırlığına girişecek ve bu sefer Açıkhava yerine Şan Müzikholü'nü tıklım tıklım dolduracaktır.

"IBM ilk lazer yazıcıları piyasaya" sürer; "motoru üstün,

güçlü esen, rüzgârı sımsıcak, nemi kesen Esem saç kurutma makinesi ile saçlar bir taca" dönüşür; "kozmetik dünyasının öncüsü Max Factor, Ultralucent cilt bakım serilerini hizmete" sunar; "Helena Rubinstein'ın suya dayanaklı Long Lash mascarası ile uzun uzun kirpikler" yaratılır; "tırnaklarına önem veren kadınlar, Lady Rose'un düz ve sedefli çeşitlerini kullanarak modanın öncüsü" olur; "film çekimi için Kayaş'ta bulunan İbrahim Tatlıses, kendisine hediye edilmek istenen 'koyun'u, büyük bir hediye olduğu için kabul" etmez; "Avrupa standartlarında plaj havlusu olan Teksa'nın renkleri solmaz, asla çekmez"; "evlilikti, doğumdu, müzikaldi derken iyiden iyiye yorulan Sezen Aksu, birkaç aylığına İstanbul'u terk etmeye karar" verir; "sudan etkilenmeyen, suda akıp gitmeyen tek bronzlaştırıcı Piz Buin, derece derece bronzlaştırır" ve Nükhet Duru, "bundan böyle Türk müziği ile hafif müziği birlikte sürdüreceğini" söylerken de, Pekkan-Şeneş işbirliğinden yine harika bir albüm doğacak ve *Superstar '83* albümü, kimsenin ilgisini çekmediği olduğu sanılan "pop"u, yine bütün evlerde yankılanır hale getirecektir. Ajda Pekkan, herkesin açık ya da kapalı bir biçimde arabeske yakınlaştığı bir sırada, pop bayrağını layıkıyla dalgalandırabilen en önemli isim olacaktır.

1983: Uykusuz Her Gece, Bu Soğuk Kahvede

"TRT renkli yayına" geçer; "Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin kurulmasına karar" verilir ve "Banker Cevher Özden on beş yıl hapis cezasına" çarptırılırken, Ajda Pekkan ile onun yokluğunda kimi gazete ve dergilerde '1 Numara'ya oturtulan Sezen Aksu bir araya gelme fırsatı bulurlar. Eurovision öncesi Pekkan'ın (Nilüfer ya da Nükhet Duru kadar) ciddiye almadığı Aksu, Pekkan'ın Eurovision'dan sonra kayıplara karıştığı sırada diğerlerinin arasından sıyrılarak, zirveye oynayan en iddialı isimlerden biri olmuştur. Bir yandan müzikaller, bir yandan o güne

kadar, hem sözleri hem de melodisiyle hiç duyulmamış ölçüde farklı şarkılarla zirvenin en güçlü adayı olarak görülen Aksu'nun ihtiyacı olan "son yumruk," Attila Özdemiroğlu tarafından kendisine sunulmuş ve ikilinin ortak şarkısı "Firuze", "askeri yönetim"i ardında bırakmaya çalışan memleketin "marş"ı haline gelmiştir. Ancak Pekkan'ın yurda dönüşüyle dengelerin bozulacağını düşünenler yanılmamış, Pekkan *Büyük Kabare* gibi çok popüler bir proje ile dönerek yeniden kafaları karıştırmıştır. Kulislerde Pekkan'ın eski yerine oturup oturmayacağı, bu durumda Sezen Aksu'ya ne olacağı konuşulup tartışılırken, iki *star*, çok modern bir gece kulübü olması beklenen Harbiye'deki "Günay"ın açılışında yan yana gelir. Ortakları arasında Egemen Bostancı'nın da olduğu söylenen gece kulübünün açılışı olay haline gelir. Pekkan ve Aksu'nun yanı sıra Emel Sayın, Müjde Ar, Metin Akpınar, Şener Şen, Adile Naşit ve Ayşen Gruda da vardır gelenler arasında. Aksu geceye eşi Sinan Özer ile birlikte katılmış, Pekkan ise yalnız gelmiştir. Basın ikiliyi göz hapsine almış, sürekli yan yana yakalama çabasındadır. Bir ara kılığı kıyafetiyle, özellikle de kırmızı çizmeleriyle herkesi şaşırtan Sezen Aksu, yanında Emel Sayın'la birlikte Pekkan'ın masasına gelir. Bu kısa ziyaret Pekkan tarafından büyük bir memnuniyetle karşılanır; yüzler gülmekte, flaşlar patlamaktadır. Taraflar birbirini görmekten memnun, sohbet edip poz verirler. Pekkan yıllarca herkesten farklılığını korumuş, "şık"lığı ile her zaman göz kamaştırmış ve bir süre uzaklaşmayı tercih etmiş bir *star*'dır. Yokluğundaki değişiklikleri ve eğilimleri hiç mi hiç umursamaz; Aksu'nun kırmızı çizmelerine gülümsemekle yetinir yalnızca. Pekkan'ın "gündelik giysilerinden, gece kıyafetlerine kadar tüm giysilerinde Paris zarafeti ve havası" mevcuttur. "Giyimi ile yıllardır modanın öncülüğünü yapan, Batı tarzı giyimi ile genç kızlara örnek olan Pekkan, mini olsun, *punk* olsun modanın en yeni çizgilerinin" öncüsü olmuştur her zaman ve bundan da vazgeçmeye niyeti yoktur.

Kırmızı çizme

Askeri rejimin dayattıkları ve şartları altında perişan olan memleket, (hafifçe de olsa) şartların değişebileceğinin anlaşılmasıyla bir parça nefes almış ve Turgut Özal'ın, "bırakınız yesinler-bırakınız içsinler" temalı iktidarı boyunca da yeni bir "hayat"a geçmişti. Değişimi en erken kavrayanlardan biri Sezen Aksu oldu. Aksu, ancak "bizden biri" olursa kalıcı olabileceğini gördü ve "kırmızı çizme"ler dahil her türlü şirinliği, "ailenin afacan kızı" görünümüyle her çeşit samimiyet gösterisini, hemen hemen aynı anda gündelik yaşamına (yaşamımıza) soktu.

15 Ocak 1983 tarihli *Ses* dergisinden:

"... Bir ara Ajda Pekkan ve Emel Sayın, Sezen Aksu'yu kucaklarına almayı denediler..."

Mart ayının ikinci yarısında, Pekkan'ın *Büyük Kabare* sonrası yeni bir müzikal hazırlığında olduğu haberleri duyulur. "Müzikalin organizatörlüğünü gerçekleştiren Egemen Bostancı, amaçlarının Türkiye'de ilk defa böylesine beynelmilel özellikte bir gösteri sunmak olduğunu" söylemiş ve eklemiştir: "Gösterinin, Avrupa ayarında, hatta ondan daha da muhteşem olması

için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayacağız." Adının "Superstar" ya da "Superstar Ajda'83" olacağı söylenen müzikal için hiçbir fedakârlıktan kaçınılmaz ve "Amerikalı şarkıcı Tonny Garret, dünyaca ünlü İngiliz komedyeni Alain Kimble" ile anlaşmaya varılır. "Oldukça iddialı olarak hazırlanan müzikalin her şeyiyle süper olması için, Pekkan büyük çaba sarf etmekte"dir. Sanatçı, "her zamankinden daha şık olabilmek için Yıldırım Mayruk'a yeni kıyafetler hazırlatmış" ve "bu müzikal ile, gazinolara tamamen sırt çevireceğini" ilan etmiştir.

Hazırlık döneminin ardından sahnelenmeye başlayan *Superstar '83* daha ilk gecesinden itibaren seyirciden tam not alır. "Her solo konser verenin kendisini bir süperstar megalomanisine girmekten kurtaramadığı ve özlemle konser salonlarına koşan müzikseverlerin beklediklerini bulamadığı" bir devirde, herkes aradığını bulmuş ve gişelerin önünde uzun kuyruklar oluşturmaya başlamıştır. Pekkan, "siyahi şarkıcı Tonny Garret, Black Theatre topluluğu ve Çekoslovak dans topluluğunun desteği ile tam Avrupai bir şov" sergilemektedir.

Gösteriler sürmekteyken, Pekkan'ın epeydir merakla beklenen yeni albümü de yayınlanır. Yaşar Plak ile ihtilafın çözülmesinden hemen sonra Pekkan'ı transfer eden Balet Plak, bu plakla birlikte Süperstar'a yakışan bir yenilikle plağı "şeffaf" basar. Sanatçının, Eurovision ve sonrasında ihmal ettiği Fikret Şeneş, bu yeni albümle birlikte Pekkan için yeniden mükemmel şarkılar yaratmıştır. O yılki Sanremo şarkı yarışmasında Amii Stewart tarafından seslendirilen "Workin' Late Tonight"ın Türkçe versiyonu "Uykusuz Her Gece" ile açılan albüm, yine Şeneş'in seçtiği ve Ajda Pekkan'a göre uyarlanmış şarkılardan oluşmaktadır. "Uykusuz Her Gece", "Son Yolcu", "Bir Günah Gibi" şarkıları çok tutar. Bu albüm, "Süperstar..." serisi sonrasında Ajda Pekkan'dan tam "Ajda Pekkan'lık şarkılar" bekleyen hayranlarını mest etmiştir. Albümdeki her şarkı farklı bir güzelliktedir. Özellikle açılış şarkısı, Pekkan'ın özlediği "hit" haline gelecek

Şeffaf

30 Mayıs 1983 tarihli *Hey* dergisinden:

"Her şey Ajda Pekkan'ın *Superstar '83* albümüyle başladı. Şeffaf plağı ilk kez Amerika'da gördüğünü ve bunu Türkiye'de yapması için Yeşil Giresunlu'ya teklif yaptığını söyleyen Ajda Pekkan, gene bir modanın öncüsü oldu. Üstelik ilk bakışta oldukça cazipti bu. Evinde pikabı olduğu halde hiç plak almayanlar bile koleksiyonlarında bulunsun diye bir tane alacaklar ve plakçılık biraz olsun hareketlenecekti... Ajda'nın altın sarısı şeffaf plağı piyasada dolaşmaya başlayınca, hemen ardından Ümit Besen'inki geldi. Eee, o da bir yere kadar haklıydı. Çünkü ülkemizde 'iyi' satan sanatçılardan biriydi... İbrahim Tatlıses'in plağı da bu aşamada çıktı. O da yedi ayrı renkti..."

Pekkan, derginin de dediği gibi "gene bir modanın öncüsü" olmuştu, tam da kendisinden beklendiği gibi. Ama kendisine "arabesk" ve "taverna" müziğini fon müziği olarak seçmiş 12 Eylül günlerinde, Pekkan'ın öncülüğü çok çabuk gölgede kalacaktır. Birileri çıkacak ve, "Renkse, alın size yedi renk!" diyecektir... Balet'in Pekkan için düşündüğü tek yenilik "şeffaf" da değildir. *Superstar '83*'ün listelerin tepesine kurulmasından hemen sonra, bu plak bir de "resimli" ('picture disk') olarak basılacaktır. Tesadüfe bakın ki, bu "resim"de, yine Ümit Besen vardır Pekkan'ın etrafında. Besen ya da akıl verenleri, "Pekkan ne yaparsa biz de yaparız!" demiş gibidirler.

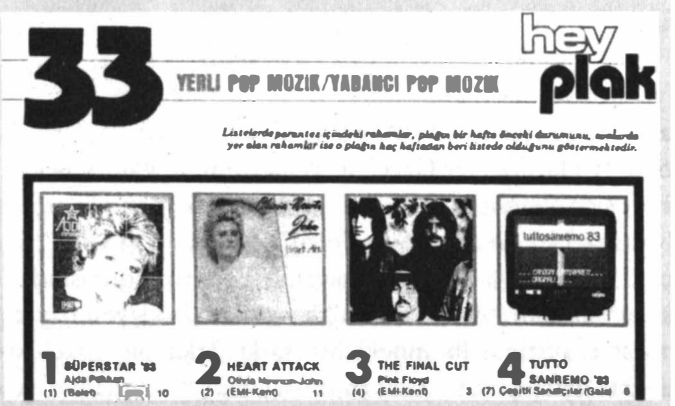

ve sanatçı bu şarkıyla, Türk pop müziğinin en büyük ismi olduğunu yeniden herkese kabul ettirecektir.

Her fuar sezonunda olduğu gibi, Pekkan'ın bu sene de *Superstar '83* ile kendileriyle buluşacağını düşünen İzmirliler, sanatçının açıklamalarıyla şaşkınlığa uğrarlar. Pekkan, artık aralarından su sızmayan Emel Sayın'la birlikte **Nükhet Duru**'yu dinlemeye gitmiş ve (yine Sayın ile birlikte) sahneye çıkmıştır. Basının "Biz Çamlıca'nın üç gülüyüz" şeklinde başlıklar attığı bu gecenin sonunda, basının ısrarlı soruları karşısında dayanamayan Pekkan şu açıklamayı yapar: "İzmir Fuarı için gelen sahne teklifini geri çevirdim. 'Superstar...' ile, Bursa'da hayranlarımın karşısına çıkacağım..." Ancak bu açıklamanın üzerinden iki hafta geçmeden, Pekkan'ın İzmir'e gideceği duyulur. Egemen Bostancı, çok masraf edilmiş, çok emek harcanmış gösterinin İzmir'e de gitmesi gerektiği konusunda Ajda Pekkan'ı ikna etmiştir. Pekkan, bu kararından hemen sonra gazetecilerin karşısına çıkar: "Egelilerin karşısına çıkacağım için çok heyecanlıyım. Bütün sanatçı arkadaşlarıma başarılar diliyorum..." Fuarda, Emel Sayın ve Hülya Koçyiğit gibi assolistlerle rekabet edecek olan Pekkan, bu sınavdan da yüzünün akıyla çıkar. "Sanatçı, "çılgın *punk* saçları ve giyimi ile fuarın en çok ilgi çeken sanatçısı" olur. Pekkan, ister "sarı şifondan uçucu bir tuvalet," ister "saten kumaştan saks mavisi bir mini" giysin, sonuç değişmez; sanatçı "memleketin en iyi giyinen kadını" unvanını boşuna elde etmediğini herkese gösterir. *Superstar '83*, İzmir'den sonra gittiği Ankara'da da salonları doldurur. Artık Süperstar'ın yurtdışına gitme zamanı gelmiştir. "Önce İstanbul'da, ardından da İzmir ve Ankara'da sahneye çıkan ses yıldızı, bu yoğun çalışmalarının ardından kısa da olsa bir süre dinlenmeye karar" vermiştir: "Bu gezim hem ziyaret hem ticaret olacak. Bir plak konusu var, bunu Fransa'daki yapımcılarla görüşeceğim. Yeni giysilerle de ilgileneceğim. Bu kıyafet konusu, benim için en az şarkılar kadar önem taşıyor..."

Nükhet Duru

Nükhet Duru'nun maxi single'ı *Al Gönlümü Diyar Diyar Sürükle*'nin piyasaya çıkmasından hemen sonra basın, Ajda Pekkan'ın da içinde olduğu hikâyeler tefrika etmeye başlar. Sami Serin'in bir şiirinden Ali Kocatepe'nin bestelediği bu şarkı, kimi kaynaklara göre önce Ajda Pekkan'a önerilmiş, ancak Pekkan işi ağırdan aldığı için şarkı Nükhet Duru'ya gitmiştir. Pekkan ve Duru'nun yolları bir kere daha, bir başka şarkıda kesişmiştir. Bundan önce de, Nükhet Duru'yu Nükhet Duru yapan şarkı olan "Beni Benimle Bırak," şarkının yaratıcıları olan Mehmet Teoman ve Cenk Taşkan tarafından Pekkan'a gönderilmiş, ancak Pekkan bu şarkıyı, "Bana göre değil," diyerek reddetmiştir.

1 Ağustos 1983 tarihli *Hey* dergisinden:

"... Takvimler Şubat ayının on ikinci gününü gösterirken Ajda Pekkan doğum gününü kutluyordu. O gece Ajda Pekkan, Ali Kocatepe ve bazı dostlarıyla birlikte Nükhet Duru'yu dinlemek üzere Çakıl Gazinosu'na gittiler... Ali Kocatepe, o gece Ajda Pekkan'ı evine götürürken 'Al Gönlümü Diyar Diyar Sürükle' adlı şarkıdan söz etti. 'Sana doğum gününde bir şarkı armağan etmek istiyorum. Tam senin okuyacağın, kendini bulabileceğin bir şarkı bu,' dedi. Genç bestecinin bu sözlerini Ajda Pekkan ciddiye almadı... Yıllardan beri Kocatepe'ye, 'Bana ne zaman Melankoli gibi bir beste yapacaksın?' diye soran Pekkan, beste yapıldığında ise adını sormak gereğini bile duymamıştı... Bu arada Nükhet Duru şarkıyı dinlemiş ve, 'Tam aradığım şarkı, yeni bir Melankoli,' deyivermişti. Ali Kocatepe bunun üzerine Ajda Pekkan için niyetlendiği bestesini Nükhet Duru'nun tonuna göre düzenlesin diye Esin Engin'e vermiş ve sonuçta stüdyoya girmişlerdi bile..."

"Limonlu Pril'in birkaç damlasıyla bulaşıklar kolayca, çabucak tertemiz" olur; "Nükhet Duru, Ajda'nın her hareketini takip ediyor ve her şeyinden kendime pay çıkarıyordum, çünkü o kendi türünde bir ekoldü" der; "mantarlı salata, yıkanıp temizlendikten sonra sirkeli suya batırılan, ardından şekilli dilimler halinde kesilen mantarla" yapılır; "Yaprak Alkan, Yeşilçam'a atıldıktan, saç tipini değiştirdikten ve adını Banu Alkan'a çevirdikten sonra şöhrete" ulaşır; "edebiyata düşkün sanatçılardan biri olan Pekkan'ın 'Paris'te ne güzeldi sonbahar!' diye başlayan "**Veda**" adlı hikâyesi *Ses* dergisinde yayımlanır; "değişikliği se-

"Veda"

6 Ağustos 1983 tarihli *Ses* dergisinden:

"Ajda Pekkan da edebiyata düşkün sanatçılarımızdan biri... İçinden gelenleri sayfalara dökmesini bilmiş. Bu haftaki sayımızda onun yayımlanmamış bir öyküsünü veriyoruz.

Paris'te ne güzeldi sonbahar. Yaprakların dökülüşü ile birlikte insanlar aşka biraz daha sokulur. Sıcacık sevgiler sarar yürekleri. Bunların çoğu bir mevsimliktir. Hatta bir haftalık aşklar bile vardır. Ama silahların korkutucu gölgelerinde bir haftalık aşk bile mutluluktur... Onu bir sonbahar günü tanıdım. Sıradan bir tanışmaydı. Bana ilgi duyduğunu daha ilk bakışında hissettim. İncecik vücudu bir sporcu olduğunu ispatlıyordu. Ve giydiğini kendine yakıştıran insanlardan biriydi. Hemen yakınlaştık. Bana o güzelim dişlerini göstererek gülüyor, tatlı şeyler anlatıyordu. Canımın sıkkın olduğu bir dönemde tanıdım onu ve gülmeyi öğrendim yeniden. Uzun yıllar yapamadığım el ele yürümeyi denedim onunla. Güzel olduğumu hissettim, sevginin bir kadını nasıl olağanüstü yapabileceğini aynalarda gördüm. Sonra işlerim yüzünden Paris'i ona bıraktım ve Cannes'a geçtim. Ama ayrılmamıştık. Bana her gün her dakika telefon ediyordu. Sonra hastalandım. Soğuk almıştım ve sürekli iğne yaptırmam gerekiyordu... İğneden çılgın gibi korkuyordum. Bir gün doktorun telefonu çaldı. Aksi bakışlı doktorum telefondaki sese gülmeye başladı. Meğer o arıyor ve bana acı çektirmemesini kendi tatlı üslubu

içinde istiyormuş doktordan... Böyle bir aşkı bulabildiğim için kendimi dünyanın en mutlu insanı olarak görüyordum..."

Hikâyenin sonraki satırlarında, "incecik vücudu" ile bir sporcu olduğu ispatlanmış "sevgili" yapacağını yapar ve bizim kızın aşkına "ihanet" eder; hikâye, zaten, "Elveda sevgilim!" diye bitecektir. Sen kalk Paris'ten Cannes'daki doktoru, "Aman canını acıtmayın!" diye ara, ardından da böyle yap... Sonraki haftalarda yayımlanan ve Nihal Yeğinobalı'nın, Vincent Eving adıyla kaleme aldığı metinlere benzeyen "Arıyorum" ve "Tutsak" adlı hikâyelerde de durum aynıdır. Ebcioğlu'nun şarkılarında olan burada da tekrarlanmıştır; meğer "sevgili," hikâyelerin (ya da şarkıların) kahramanı ile evlenmeyi düşünecek yerde, yalnızca gönül eğlendirmiştir.

ven gelinler, duvaklar yerine şapkaları tercih etmeye" başlar ve "nurtopu gibi oğlunuz Ali ile kızınız Ayşe, Dinarsu'da oynar, yatıp yuvarlanırken," son albümünün tadını çıkaran Pekkan, TRT'deki solo programıyla gönülleri yeniden fetheder.

"Gülistan Okan, uvertürlük yapmayana şarkıcı denmez," der; "sürekli üstün kaliteyi sunan OMO, ev hanımlarına 100 bin adet çamaşır torbası hediye" eder; "istenildiği kadar çocuğa sahip olmak ve onlara en iyi hayat şartlarını sağlamak her ailenin en büyük arzusu olmasına rağmen, istenilmeyen gebeliklerin önlenebilmesi için spiral kullanımı giderek" yaygınlaşır; "kızılötesi ışınımı saptamak için tasarlanmış bir uydu olan IRAS, parlak yıldız Vega'nın yakınında bu tür bir ışınım" tespit eder; "videocuları zor durumda bırakan 'Sinema Günleri'nin gösterileri İstanbullular için bir şölen" olur; "Nilüfer ile Kayahan, sahnelerden sonra şimdi de stüdyolarda dayanışma içine" girer; "bol ve kalçadan dökümlü kıyafetleri özellikle çok sevdiğini belirten Sezen Aksu, omuzları vatkalarla yükseltilen bol kazaklarını da dar paçalı pantolonlarla birlikte giydiğini" ekler; "bu sene küt tırnaklar moda olduğu için, bütün kadınlar insan karakterinin aynası olan ellerinin bakımına tırnaklardan başlar, boylarını" kısaltır ve "Balkanlar'ın *superstar*'ı Lili İvanova, beşinci kez Türkiye'ye gelir ve konser" verirken de, Pekkan, son albümünün de prodüktörü olan Yeşil Giresunlu'nun ısrarlarına daha fazla direnemez ve kendi şarkılarını söyleyerek ünlenen Beş Yıl Önce On Yıl Sonra grubuyla birlikte albüm yapma fikrini kabul eder.

1984: Ne Zaman Fırtınaysa Ona Karşı Durulmaz

"*Cumhuriyet* ve *Milli Gazete*" kapatılır; "*Bulvar* gazetesi tarafından düzenlenen yarışmada Türkiye Güzellik Kraliçesi seçilen Hülya Avşar'ın evli olduğu ortaya çıkınca tacı elinden alınır ve ikinci güzel Dilara Haraççı'ya" giydirilir ve "Yeni Basın Kanunu Tasarısı" açıklanırken, ünlü prodüktör Yeşil Giresunlu,

Beş Yıl Önce On Yıl Sonra grubuyla ortak albüm yapma projesini yılmadan Pekkan'a hatırlatmaya devam eder. Giresunlu'nun (Pekkan şarkıları ile kendilerine bir müzikal kariyer oluşturmuş bu grupla şarkıların asıl sahibini bir araya getireceği için) çok "parlak" olduğundan kuşku duymadığı bu fikir, nihayet 1984 yılının ilk aylarında Pekkan tarafından kabul edilir ve çalışmalar başlar. Giresunlu ve Pekkan, riske girmek istemediklerinden, daha önce "Superstar..." serisinde başarıyla uygulanan formülü tekrarlamaya karar verirler. Yani, her zamanki gibi Pekkan'a uygun yabancı ve popüler şarkılar seçilecek, albümün repertuvarı bunlarla tamamlanacaktır. Ancak nedendir bilinmez, bu sefer Fikret Şeneş ekibin içinde değildir. Albüm çalışmalarının başladığı duyulur duyulmaz, Giresunlu hazırlık ekibinde yer alan isimlerle ilgili ilk açıklamasını da yapar: "Fikret Şeneş yoktur ama Mehmet Teoman var"dır...

Ancak albümün çalışmaları, bizzat Pekkan'dan kaynaklanan nedenlerle epeyce kesintiye uğrar. Yılın ortası gibi yayınlanacağı söylense de ertelendikçe ertelenir. Basına göre, Pekkan sahne çalışmalarına ağırlık vermiş ve stüdyoya girecek vakit bulamamıştır: "Ajda Pekkan, 1984 yılını olağanüstü bir tempoyla götürüyor. O kadar çok çalıştı ki eli varıp da bir türlü yeni şarkılar çıkarmaya vakit bulamadı..." Basının çizdiği bu "naif" tabloda bir parça da olsa doğruluk payı yok değildir. Pekkan, *Büyük Kabare* ve *Superstar '83* şovu ile büyük bir başarı elde etmiş, ancak bu gösterilerden maddi anlamda (daha önce gazino çalışmaları nedeniyle elde ettiği kazancına oranla) pek de fazla bir şey elde edememiştir. Sanatçı, bu nedenle müzikallere bir parça ara vermek, tekrar gazino sahnelerine dönmek aşamasındadır. Gazinolardan gelen tekliflerin arasında, hiç şüphesiz "assolist"lik de vardır. Ancak Pekkan, daha önce denediği ve pek de işe yaramadığını gördüğü bu formüle yüz vermez.

Pekkan, (tam da kendisinden beklendiği gibi) kadınlara "güzellik **formül**ü" hazırlayıp sunduğu bir sırada Bebek Belediye

Formül

18 Ocak 1984 tarihli *Kelebek* gazetesinden:

"Ve formül Ajda Pekkan'dan: Güzellik görgü, bilgi kafa işidir. ... Sakın bir yağlıboya tablo gibi süslenmeyin. Makyajınızı sır saklar gibi yapın. En iyi makyaj, en az belli olan makyajdır. Özellikle gündüzleri, canlı renkleri kullanmayın. Dudaklarınızı ve yanaklarınızı manav dükkânına çevirmeyin. Saç ve ten renginize uygun renkler seçin... Seksi mi görünmek istiyorsunuz? Bunun yolu açılıp saçılmak değildir. Unutmayın ki saklanan şeyler çok daha fazla ilgi uyandırır. Bu yüzden gizli çıplaklığı seçin. Kapalı elbisenin küçücük bir yaka açıklığı... Ya da etekteki çapkınca yırtmaç gibi... Hani kıpırdandıkça açılan cinsten... Asla allı güllü giyinmeyin. Çok şatafatlı giysiler sizi yaşlı gösterecektir. Ayrıca zarafetinizden çok şey alıp götürecektir. Daima sade renkler seçin. Ama canlı bir renk çapkınlığı istiyorsanız, gri bir elbise üzerine atacağınız mor bir şalla bunu sağlayabilirsiniz... Bir kartpostal, yapma bebek görüntüsüne sakın heveslenmeyin..."

Aslında pek de basit formüller bunlar. Ya da artık basit görünüyor da o zaman öyle değildi. "Renk çapkınlığı"nın tam olarak ne demek olduğu ise, o günden beri anlaşılabilmiş değil.

gazinosu ile anlaşır. Gazino "assolistlik" teklifini geri çevirse de sanatçıya yine assolist gibi davranarak gazetelere tam sayfa ilan verir. Bu girişim çok geçmeden haklılığını kanıtlayacak, yıllardır gazino sahnelerinden uzak duran Pekkan'ı görmeye hayranları akın akın gelecektir.

Bebek Belediye'deki program büyük bir başarıyla devam eder ve gazino her gece tıklım tıklım dolarken, Pekkan'ın evlenmek üzere olduğu haberleri duyulur. Pekkan, bir süredir birlikte olduğu iş adamı Ali Bars ile evlenmeye karar vermiştir. Sanatçı bu haberi ilk önceleri doğrulamaz, ama inkâr da etmez. Yakın çevresi, bu sefer durumun ciddi olduğunu söylemekte ve "Pekkan'ın, her genç kız gibi bir yuva kurma arzusuyla yanıp tutuştuğunu" belirtmektedir. Basına göre, "İlk evliliğini 1973'te, Adanalı fabrikatör Ahmet Sapmaz'ın oğlu Coşkun Sapmaz ile yapan ve bu evliliği yalnızca bir hafta sürdürebilen Pekkan," bu sefer işi epeyce ciddiye almakta ve yaşamını tamamen değiştirecek bile olsa Ali Bars ile evlenmek ve "Ajda Pekkan Bars olarak anılmak" istemektedir.

Yaz ve sonbahar aylarında sürekli gündemde kalan evlilik ve yeni albüm konuları nihayet aralık ayında gerçekleşir. Pekkan **Beş Yıl Önce**'li albümü 24 Aralık'ta piyasaya sürmüş, üç gün sonra da (27 Aralık) Ali Bars ile nikâh masasına oturmuştur. Memleketin dört bir yanı bir kez daha Ajda Pekkan konusuyla çalkalanmaktadır. Albümün şarkıları TRT'nin desteğiyle ülke çapında yayılmıştır ve sanatçının nihayet "çok arzu ettiği evliliği gerçekleştirmiş olması..." nedeniyle herkes Pekkan'dan konuşmaktadır. Her zaman herkesten farklı olan, farklı görülen sanatçının, "herkes gibi" evlenmesinin şaşkınlığı büyük bir gürültü koparmıştır. "Batılı yüz" yine yapacağını yapmış, 12 Eylül'ün sıkıntılarını (herkes gibi) üzerinden atmaya çalışan kadınlara mutluluk ve umut aşılamıştır.

"Düğün telaşı" nedeniyle bir parça arka plana itilen yeni albüm, "mutlu son"dan hemen sonra basında yeniden gündeme

Beş Yıl Önce (Kırk Yıl Sonra)

Pınar Çekirge ve Nuh Köklü'nün *Profili Olmayan Kadın* (Cep Kitapları) adlı kitabından:

"Cumhuriyet döneminin yenileşme, dışa açılma, büyüme, 'böyyük Türkiye' olma politikası kapsamında piyasaya sürülen önlem paketleri, müdahaleler, vitrin değişiklikleri, vernikli özentiler, marka tutkuları, ithalat ve ihracat rejimleri arasında bize ait bir figür, ulusal bir imajdı Ajda Pekkan. Ve Ahmet Oktay'ın belirttiği gibi, 'Türkiye kapitalizminin en güzelleştirilmiş hali'ydi. Kendi kendini sürekli tashih eden; diş, dudak, göğüs burundan çene kemiği, yüz gerdirme operasyonlarına uzanan, adeta estetik ameliyatlarla özdeşleştirilen bir süperstar. Güzelleşme uğruna çekilen, katlanılan bunca acı, bunca narkoz... Ve sonuçta hep en güzeli, kusursuzu sunuyor olmanın haklı gururu... Mina, Sylvie Vartan, Sophia Loren, Claudia Schiffer, Jacklyn Smith'e kadar pek çok güzel kadını örnek almış, hepsinden birer parçayı kendine mal etmişti... Beş Yıl Önce On Yıl Sonra topluluğuyla hazırladığı uzunçalarda yer alan 'Ah Fatma' şarkısının gerçekte 'Ah Ajda' olarak yazıldığı halde son anda isim değişikliğine gidildiği söylendi. İster Fatma, ister Ajda şarkıda anlatılan o değil miydi aslında? Eğer raslantı derseniz... ancak bu kadar olur, deriz.

Dünyada böylesi yoktur
Her gören ona tutulur
Ah Fatma, âşık herkes sana
Nasıl tarif etsem ben onu
Nasıl anlatsam durumu
Herkes onunla bir arada
Müzik ve aşk hep yanında
Bir piyanonun tuşlarında
Bir sahne ışığında
Şarkılarda, güzel rüyalarda
Orada... burada... hep o
Sanki bir yaz güneşidir
Veya bir eylül mehtabı
Baharda yağan yağmurdur o
Ya da yumuşak kar tanesi
Her neyse böyle birini sevmek için olduk bir deli
Ah Fatma... âşık herkes sana

Sevgiler, anılar, hatırlayışlar, içgüdüler, birliktelikler, komplekslər, bilinçaltlarına itilmiş duyarlıklar, eski şarkılar, giysiler, saç modelleri her şey ama her şey tashih ediliyordu. Hep yeni bir sesin, daha farklı bir hayatın izini sürüyordu süperstar... Her defasında yeniden başlıyordu. Sisifos efsanesi onunla devam ediyordu. Hep göz ardı edilen bu efsanenin ardındaki yalnızlık, yetersizlik duyguları, ödeşmeler, içselleştirilmiş bir imajın varlığıydı. Ne yazık ki, yalnızlık tashih edilemiyordu. Hele onca pırıltı, kalabalık, sevgi ve hayranlığın, alkışın arasında yaşanan kopkoyu yalnızlık hiç tashih edilemiyordu."

gelir. Albümde ilk göze çarpan Fikret Şeneş'in varlığıdır. Şeneş dayanamamış ve "sevgili kızına..." yine birbirinden güzel şarkılar seçip yazmıştır. "Garo Mafyan'ın orkestra aranjörü, Doruk Onatkut'un ise vokal aranjörü" olarak yer aldığı bu albüm, ilk şaşkınlık geçtikten hemen sonra oldukça sert bir biçimde eleştirilir: "Şarkıcılar: 10, şarkılar: 5..." Gerçekten de albümün repertuarı olabilecek en kolay şekilde toparlanmış gibidir. Aralarında, dünyanın dört bir yanını birbirine katmış Stevie Wonder'ın "I Just Called To Say I Love You"sunun bile bulunduğu bu repertuvar, Pekkan'ın daha önceki albümlerinden biraz daha farklıdır. Ancak umulanın tersine, albümdeki şarkıların büyük bir kısmı (Türkçe olmasa da, İngilizce, Fransızca ve İtalyanca olarak) zaten iyi bilinen şarkılardır: "Doğrusunu söylemek gerekirse, Ajda Pekkan ile Beş Yıl Önce On Yıl Sonra'nın birlikte yaptıkları ve kendi adlarını taşıyan ilk uzunçalarlarını dinlediğimizde öncelikle Ajda Pekkan'ın ne yapmak istediğini kavrayamadık. Nedenine gelince, plaktaki 10 şarkıdan 1'i beste, kalan 9'u da yabancı hit şarkıların üzerlerine Türkçe sözler yazılmış uyarlamalarıydı. Yani 1960'lara, 1970'lere Türkçe sözlü hafif müziğe bir dönüş yapmışlardı... Parçalara bakmadan önce plağa teknik olarak göz attığımızda karşılaştığımız ilk olay, Ajda Pekkan'ın şarkıcılık tekniğinin en üst düzeyde yani, çok çok iyi olması. Mevcut sesi ile yabancı şarkıları asıllarına en yakın şekliyle bu denli iyi söyleyebilecek bir başka şarkıcıyı daha bulmak güç. Kopya ama aslından güzel, cilalı bir suret bu..." Basının bir kısmı, albümde yer alan yeniliklerin de altını çizer. Pekkan'a eşlik eden İstanbul Gelişim, bu albüm için ("sesi eko alışılmışlığının ötesinde çoğaltan dijital bir alet olan") "Proppet-5" adlı bir alet kullanmıştır. Bir de "elektronik davul" yeniliği vardır: "Türkiye'de ilk kez uygulandığını da hemen vurgulayalım..." Ajda Pekkan'ın daha önce söylediği şarkıların sözlerine son derece zekice atıfta bulunan "şarkılar"ın yanı sıra, albümün açılış şarkısı "O Benim Dünyam," artık herkesin dilindedir. Bonnie

Tyler'ın "Holding Out For A Hero"sunun Türkçe versiyonu olan bu şarkıyla, "Bambaşka Biri" ve "Uykusuz Her Gece"den sonra aradığı "hit"i bulmuştur sanatçı.

"Daracık, bacakları saran sıkıca kavrayan bir deri pantolonun üstüne giyilen siyah ceket, gençlerin yeni üniforması" olur; "Münihli kuaför Max Harter'ın yarattığı Mad Max modası, gençler arasında olağanüsti bir ilgi" görür; "pantolonla çok şık duran uzun kollu bol kazaklar, hele bir de eşarpla süslendiğinde herkesin dikkatini çekmeye başlar" ve "1850 yılında Levi Strauss tarafından keşfedilen çadır bezinden yapılma kot kumaşı, bugünün insanı gibi çağdaş olmaya devam" ederken, Pekkan uzun süren bir sessizliğe bürünecek ve "evinin kadını oldu!" söylentilerine sebep olacaktır. Ancak bu arada, TRT'nin yılbaşı ve bayram özel programlarının en önemli konuğu olmaya devam etse de aktif müzik yaşamından bile isteye uzak duracaktır.

"Her ay, her kadının hareketlerini kısıtlayan, yaşamını zorlaştıran günler saf pamuktan yapılmış sağlıklı ve güvenli Tampax ile daha kolay" atlatılır; "Loewe FS en son geliştirilmiş gerçek Flataretüpile 7 daha fazla resim alanı, daha az yansıma, daha geniş seyretme açısı ve net görüntü" sağlar; "dünyada müzikten anlayan herkesin değişmez markası Pioneer, üstün özellikleriyle X-Z2020'yi" sunar; "Çavuşoğlu Müzik Okulu, uzman kadrosuyla sekiz kişilik sınıflara videolu eğitim ve öğretim" vermeye başlar; "özel kaplanmış Amigo Fıstık, fıstıkseverler tarafından avuç avuç" yenir; "Hindistan Başbakanı Indra Gandhi suikaste uğradığı için görevi oğlu Raciv Gandhi" devralır; "mikroprosesör hafızalı, kendinden programlı Casiotone, dokunulan tek düğmesi ile otomatik olarak sayısız akoru çalmanızı sağlar, anında yönettiğiniz bir orkestraya dönüşür" ve "Impulse parfüm koleksiyonundan yepyeni bir esinti olan Impulse Midnight, hem etkili bir deodorant hem de tüm vücudunuzda kullanabileceğiniz çarpıcı bir parfüm" olurken de, Pekkan, Ali Bars ile olan evliliğini herkesin tahminlerinin ötesinde ciddiye alacak, bu evliliğin sürmesi

için ("süperstar"lık payesi dahil) her şeyi feda etmekten çekinmeyecektir. Beş Yıl Önce'li albümde umduklarını bulamayan hayranların yeni şarkılar dinleme arzusu ise, ne yazık ki üç yıl sonra mümkün olabilecektir. Bu üç yıl içinde, Pekkan "açılışların-davetlerin" baş konuğu olacak kadar "sosyete"ye karışacak, iş müziğe gelip dayandığında ise kapılarını kapalı tutacaktır.

1985-86: Her Gün Şu Balkonda Oturan, Evli Çifti Hayran İzlerim

"On üç firmaya sosyalist ülkelerden mal ithal etme izni" verilir; "Türk Parasını Koruma Kanunu'nda yapılan değişiklik ile döviz taşımak suç olmaktan çıkar, alım satımı serbest" olur ve "telefon ile telgrafa yüzde yüz zam" yapılırken, bir önceki yılın son günlerinde çıkarılmış albüm ile "kıyılmış nikâh," Ajda Pekkan'ın, 1985'in ilk aylarında gündemde kalmasını sağlar. TRT'nin önemsediği konukların başında gelen sanatçı sık sık ekranı şenlendirir. Ancak Pekkan, başta sahne çalışmaları olmak üzere müzik yaşamının önemli bir bölümünü askıya almış ve "artık evli bir sanatçı" olmayı her şeyin üzerinde tutmaya başlamıştır. Bu durum, en azından işin başında basını oldukça şaşırtır. Sürekli basının gündeminde olan Pekkan'ın "kapalı kapıların ardına çekilmesi..." herkesçe tuhaf karşılanır: "Üzerine toz kondurmayan sevenlerinin, boynuna, 'Süperstar' yaftası astıkları Ajda Pekkan, nice zamandır müzik suskunu. Hani müzikte öylesine bir suskunluk, öylesine bir bekleme içinde ki, Osmanlılar'ın 'Duraklama Devri' yanında hiç kalır. Bu arada, bir süre öncesine kadar yalnızca müziğiyle değil, özel yaşamının ilgi çekici yanları ile de magazin basının vitrinine sık sık çıkan Ajda Pekkan'ın, hayli mutlu seyrettiği tahmin edilen evliliği ve dolayısıyla özel yaşamı da, şimdilerde bir sır gibi. Magazin basını Pekkan'dan yeni haberler alıp, hakkında iki satır bir şeyler yazmak için neredeyse falcılara başvuracak!" Ancak işi "falcılara"

vardırmaya niyetlenecek kadar "meraklı" basın, bir süre sonra bu işten sıkılır ve Pekkan'ın peşini bırakır. Pekkan, amacına ulaşmış ve "özel" yaşamını "genel" kılan basını etrafından uzaklaştırmayı başarmıştır.

Ancak müziği ihmal eden ya da askıya alan Pekkan, işin "moda" kısmından hâlâ vazgeçmemiştir. Sanatçı, belli ki bu alanda öncü olmanın (gazino sahnelerinin aksine) "evlilik kurumu"na ters düşmediğine karar vermiştir. Pekkan'ın, moda takıntısının profesyonel bir biçime evrileceği duyulunca basın yeniden peşine düşer. Ancak Pekkan'ın kendisinden değil, "sanatçının yakın çevresinden" bilgi alınabilir. Belli ki Pekkan, bu alanda yapmak istediklerinin duyulmasını istemekle birlikte, (kaç zamandır uyguladığı özel yaşamını kapalı tutma girişimlerinin yara almasından ürktüğü için) basınla yüz yüze gelmekten çekinmektedir hâlâ. Pekkan'a yakın kaynaklar ilk elde, sanatçının bir İtalyan firmasıyla görüşmelere başladığını ve sanatçının bu firmanın Türkiye temsilciliğini almaya çalıştığını duyurur: "Yaşamının hemen her döneminde, sürpriz yapmayı sevmesi ile tanınan Ajda Pekkan, şu sıralar pek boş durmuyor aslında. Ancak Süperstar'ı sevenler, ondan müzik adına yeni yapıtlar bekleyenler hemen ümitlenmesinler. Çünkü Ajda Pekkan'ın pek yakında patlatacağı yeni sürprizi müzikle ilgili değil. Sanatçının, Çengelköy'deki evinde harıl harıl çalışmaları, dur durak bilmeden çalan telefonları, hep yeni uğraşı, yani modacılık için. Evet şaşırmayın... Müzikte star bellediğimiz Ajda Pekkan, yakında moda dünyasına da adını yazdırmaya, pantolonlarınıza, gömleklerinize ve cümle giysinize imzasını atmaya hazırlanıyor. Hem de İtalya'nın çok ünlü bir modaevinin Türkiye'deki temsilciliğini üstlenecek. İtalya'nın Benetton firmasının patentinin alınmasından sonra, Ajda Pekkan'ın da yine gençleri giydirecek bir başka İtalyan firmasının Türkiye temsilcisi olması, sanırız pek zor değil..." Ancak bu çalışmaların, görüşmelerin arkası gelmez. Pekkan ve Bars çifti, ne İtalya'dan, ne de başka bir Avrupa ülkesinden herhangi bir

"temsilcilik" almayı başaramazlar. Ancak yine de "iş kadını" olma hevesinden vazgeçmeyen Pekkan, "tekstil olmuyorsa başka bir iş olur..." diyerek bir mücevherat dükkânı açıp işletmeye başlayacaktır. Sanatçı Maçka civarındaki dükkânı, işin başlarında çok ciddiye alır, hemen her gün uğrar, ancak daha sonra sıkılarak işin ucunu bırakır ve bu macera da böylece sona erer.

Pekkan'ın müzik yaşamını askıya alması en çok hayranlarını etkiler. Beş Yıl Önce'li albümden beklediklerini bulamayan kimi hayranları, bilgi alabilmek için çabalamakta; Pekkan'dan yeni şarkılar duyma konusundaki isteklerini gazete ve dergilerin "Okur Mektupları" köşesinde sık sık dile getirmektedirler. Ama gelen cevaplar hiç de iç açıcı değildir: "Sevgili Lale, şu sıralar Ajda Pekkan'ın gençlerin dilinde dolaşan bir şarkısı olmadığı için şarkı kitabımızda yer alamıyor. Hele bir plak yapsın..." Hayranları yalnızca Pekkan'ı değil, basını da Pekkan konusunda haber yapması için yönlendirmeye çalışmaktadır.

Ama ne hayranların, ne de basının ilgisi Pekkan'ı harekete geçirmeye yetmez. TRT'nin eğlence programları da olmasa, Pekkan "şarkıcı" olduğunu bile hatırlamayacaktır neredeyse. Durumun vehameti, 1986 yılının ilk günlerinde yayınlanan listelerle de kendini belli eder. Bugüne kadar yapılmış bütün "En İyi Kadın Şarkıcı" anketlerinde birinci ya da ikinci olan Pekkan, artık "ilk 10"un içinde bile değildir. Listelerde, Sevingül Bahadır ve Arzu Ece gibi genç isimler bile bir yer bulabilmişken, Pekkan tamamen liste dışı kalmıştır. Bundan da önemlisi, Sezen Aksu'nun önlenemeyen tırmanışıdır. Önce *Firuze*, ardından da *Sen Ağlama* ile 12 Eylül'ün boynu bükük bıraktığı büyük çoğunluğu etkisi altına alan Aksu, Pekkan'ın "evli evli" evinde oturduğu (ve yok İtalya, yok moda diye ancak kısa bir süre için haber olabildiği) dönemde *Git*'i hazırlamış ve Pekkan'ı yere seren son vuruşu da yapmıştır. Türk popunun "1 Numara"sı, bu albümle birlikte artık kalıcı olarak değişmiştir. Bu tür anket ve listelerde Pekkan, "Yılın En Şık Yıldızı" gibi, (eski günlerin ha-

1 Numara

Araba plakasını bile "APB" yapacak kadar "yuva"sına düşkün Ajda Pekkan Bars'ın, artık kendisi ya da şarkıları değil, giydikleri-taktıkları "1 numara"dır. "Zirve"de rüzgârlar başka türlü esmektedir ve bunu değiştirmeye (Ajda Pekkan dahil) kimsenin gücü yetmeyecektir.

Zaman değişmiş, başka türlü rüzgârlar esmeye başlamıştır.

Ajda Pekkan, Papatya kokan bu rüzgârların, umrunda değildir.

tırına açıldığı çok belli olan) tamamen zorlama kategorilerde yer almaktadır artık: "... Ve *Hey*, 'Türk Pop Müzik Tarihi'nde ilk kez 'Yılın En Şık Yıldızı'nı seçti. İşadamı Ali Bars ile evlendikten sonra müzik çalışmalarına önemli ölçüde 'kırmızı ışık' yakan Ajda Pekkan Bars, yıl boyunca katıldığı davet ve kokteylerde olsun, 'Yılbaşı Özel Eğlence Programı'nda olsun, şarkılarıyla olmasa da, giyinip kuşanmasıyla bu işi ne kadar iyi bildiğini bir kez daha gözler önüne serdi. İkinci adı 'zevkli kadın' olan Ajda Pekkan, özellikle 'Yılbaşı Özel Eğlence Programı'ndaki konser, daha doğrusu defilesiyle tüm *Hey* çalışanları tarafından 'Yılın En Şık Yıldızı' sıralamasında zirveye layık bulundu. Şimdi müzikseverlerin Ajda Pekkan'dan tek bir beklentileri var. Onun konserlere '**Bars**' soyadını aldıktan sonra 'hayır' dediğini bilmeyen yok. Ama bir plak!.. İşte Türk genci ondan, 'Türkiye'nin Tina Turner'ı olarak Türk bestecilerinin eserlerinden oluşan bir plak bekliyorlar. Hepsi o kadar..." Artık ülkede yapılan müzikten

Bars

Yener Süsoy'un TRT'de yayınlanan 15 Şubat 1988 tarihli "Laf Lafı Açar" programından:

"Yener Süsoy: Sayın Bars, Ajda Hanım'la ne zaman tanıştınız?

Ali Bars: 83 senesi, kasım ayında tanıştık.

Yener Süsoy: O zamana kadar Ajda Hanım'ı şarkılarından tanır mıydınız?

Ali Bars: Şarkılarından tanıyordum. Ama hiç gazinoda seyretmemiştim.

Yener Süsoy: Peki evliliğe nasıl karar verdiniz?

Ali Bars: Beraber karar verdik. Tanıştıktan sonra arkadaşlığımız ilerleyince bunu evlilikle bitirelim diye karar verdik ve 84 senesinde evlendik.

Yener Süsoy: Gününü hatırlıyor musunuz?

Ali Bars: 27 Aralık.

Yener Süsoy: Yıllar çok çabuk mu geçti?

Ali Bars: Evet çok çabuk geçti.

Yener Süsoy: Ajda Hanım'ın elinden en sevdiğiniz yemek hangisi? Ev işlerine yatkın mı efendim?

Ali Bars: Biliyorsunuz, Ajda'nın bir iş hayatı var, çalışıyor, kendi işi var, yeni oldu kendi işi ama daha önce plak yapmak için

dışarıda çalışıyordu. Onun için ev işleri ile normal bir ev kadını gibi ilgilenmiyor ama zaman zaman merakından dolayı girdiği zaman mutfağa, o konuda süper; yani son katkıda bulunduğu her yemek süperdir.

Yener Süsoy: Bize kahve yapmaya gitmişti herhalde, şimdi kahvemiz de gelir. İyi kahve yaptığını söyler misiniz?

Ali Bars: O zamanına bağlı.

Yener Süsoy: Şimdi keyiflidir de inşallah, kahvelerimiz de iyi olur.

Ajda Pekkan: Galiba sözünüzün üzerine geldim.

Yener Süsoy: Ali Bey, Ajda Hanım'ın müzik hayatını bırakmasını siz mi istediniz? Yoksa kendisi mi arzu etti?

Ali Bars: Yok kesinlikle! Bu konuda kısa bir şey söylemek istiyorum; prensip olarak ben, kimsenin mesleğine müdahalede bulunmak düşüncesinde değilim. Bu benim hayat görüşüm, bu durumda da böyle bir şey olamaz. 84 senesinde bunu karşılıklı konuştuğumuzda, müziği değil de sahne hayatını bırakacağını devamlı söylüyordu, kararı kendi vermiş oldu, yoksa biz vermedik. Yani ben tek başıma herhangi bir müdahalede bulunmadım.

Yener Süsoy: Ajda Hanım, Ali Bey gerçekleri dile getiriyor mu? Yani baskı yapmadı mı hiç size?

Ajda Pekkan: Hayır, baskı yapmadı! Bilakis, bırakayım diye kendi kendime ben baskı yaptım. Çünkü her ikisini bir arada yürütmek çok zordu, biliyordum. Zaten sahnede kendi kendime yetmiyordum. Kaldı ki evliliğimle beraber bunu yürütmek epeyce güç olacaktı. Psikolojik olarak ilk önce kendi beynimi yıkadım. Ali ile tanıştıktan sonra da, bunun gerçekleşmesi gerektiğine inandım. Çünkü Ali ile tanışmam belki bir rastlantıydı. Ama evliliğimiz bir rastlantı sonucu olmamalıydı. Böyle bir evlilikten iyi bir netice alabilmek lazımdı, kurum olarak benim evliliğe her şeyden önce bir saygım var, o nedenle, o saygıdan dolayı benim de aynı saygıyı göstermem gerekiyordu. Karşılıklı, bu konuda böyle bir anlayış içine girdik.

Yener Süsoy: Ali Bey, Ajda Hanım'ın söylediği şarkılar içinde en çok sevdiğiniz şarkı hangisi?

Ali Bars: 'O Benim Dünyam.'

Yener Süsoy: Peki, evde kasetini dinler misiniz ya da arabada?

Ali Bars: Evde zaman zaman, daha çok plak çalışmaları varken dinliyorum. Onun dışında olmuyor, Ajda pek istemiyor bunu.

Ajda Pekkan: Evet, nedense öyle oluyor. Şarkıları dinleyince niye ben bunu yaptım, keşke şunu şöyle yapsaydım diye düşünüp huzursuz oluyorum, o günüm kötü geçiyor. O nedenle sadece yaptığım dönem içinde dinlerim şarkılarımı; miksaj bitinceye kadar, bu bittiğinde, ancak gittiğim yerlerde bana jest olsun diye çaldıkları zaman büyük bir keyifle dinleyebiliyorum. Onun dışında hayır.

Yener Süsoy: Ajda Pekkan gibi ünlü birisiyle evli olmak farklı bir şey mi?

Ali Bars: Benim için hayır. Ama farklı olduğunu söylememi istiyorsanız, sizin için söyleyeyim. Tabii ki biraz sosyal hayatınıza sorumluluklar getiriyor. Yani tek farklılığı bu, daha dikkatli oluyorsunuz. Sosyal hayattaki bu sorumluluğu kaldırabilirseniz bir problem yok.

Yener Süsoy: Siz hiç müzikle uğraştınız mı?

Ali Bars: Hayır.

Ajda Pekkan: Ali lafını keseceğim! Tanıştığımız zaman, bana piyano çaldığını söylemişti Ali. Evde piyano var, bir gün bile o piyanoya elini sürmedi. Çok üstüne gittim. Lütfen çal dedim ama olmadı.

Ali Bars: Öğrencilik yıllarımda, zaman zaman bir enstrüman çalma isteği uyanırdı içimde.

Yener Süsoy: Pardon, bu arada ben sizin mesleğinizi sormayı unuttum.

Ali Bars: Kimya mühendisliği, yurtdışında okudum.

Yener Süsoy: Yani o okul dönemlerinde mi?

Ali Bars: Hayır, daha eski. Biliyorsunuz bizim dönemimizde, mektepte genellikle bir enstrüman çaldırma isteği vardı hatırlarsınız; kimimiz mandolin, kimimiz piyano, kimimiz başka bir enstrüman çalardık. Biz de biraz piyano çaldık; çalmak değil de, piyanoyla biraz oynadık.

Yener Süsoy: Pekâlâ Ali Bey, siz benim yerimde olsanız ne sorardınız Ajda Hanım'a? Bugüne kadar Ajda Hanım'a sormayı isteyip de sormadığınız bir soru var mı? Böyle bir soru yöneltir misiniz?

Ali Bars: Sizin yerinize mi sorayım?

Yener Süsoy: Sorar mısınız lütfen?

Ali Bars: Ama sizin görevinizi üstlendim diye kızmak yok!

Yener Süsoy: Ben nasıl olsa kimya mühendisi olamayacağıma göre!..

Ali Bars: Batı dünyasında, son zamanlarda biliyorsun sürekli olarak sanat ve politika iç içe. Ciddi bir şekilde politika ile ilgilenmeyi düşünüyor musun?

Ajda Pekkan: Çok ilginç, aynı suali ben de sana sormayı düşünüyordum kaç zamandan beri.

Ali Bars: Yener Bey, soruyu tersine çevirdi dikkat ederseniz, bunun için sormak istemiyordum.

Ajda Pekkan: Ama bana sorulan bu suali ben Ali'ye soracağım, çünkü bana çok soruyorlar bu suali, 'Eşiniz politikaya girmeyi düşünmüyor mu?' diye.

Yener Süsoy: Önce sizin cevabınızı alalım Ajda Hanım, sonra sizin sorunuza Ali Bey cevap verir.

Ajda Pekkan: Ben zaten şu anda politika yapıyorum, daha ciddi boyutlarda yapmayı düşünmüyorum.

Yener Süsoy: Ali Bey siz düşünüyor musunuz?

Ali Bars: Hayır..."

çok dışarda yapılanlarla ilgilenmekle birlikte, yerli müzik piyasası üzerindeki etkisini sürdüren *Hey* dergisi bile Pekkan'dan ümidini kesmiş gibidir. Daha birkaç yıl öncesine kadar Tina Turner'lığı Seyyal Taner'e yakıştıran dergi ("okur"ların oylarıyla değil, dergi "çalışanları" tarafından oluşturulmuş, bir "kategori" değil, tek "isim"lik bir listeyi fırsat bilerek) ve (her nedense) işin içine 'Türk genci'ni de katarak Pekkan'a üstü kapalı bir "Müziğe dön!" çağrısı yapmaktadır.

Derginin sözünü ettiği televizyon programında, Ajda Pekkan, aslında o güne kadar denenmemiş bir şeye kalkışarak Garo Mafyan'ın eski şarkılarına yaptığı ***remix***'leri seslendirmiştir. Mafyan, bu erken dönem ***remix*** albüme, "İki Yabancı" ve "Dünya Dönüyor"un (ki, bu projede "Atlı Karınca" adını alır şarkı) da aralarında olduğu birkaç şarkıyı seçmiştir. Gel gelelim, Mafyan'ın yaptıkları Pekkan'ı tatmin etmez, çünkü sanatçı o dönemde Mina, Dalida ya da Sylvie Vartan çizgisini bir kenara bırakmış, bütün dünyayı kasıp kavurmakta olan Madonna'nın peşinden gitme hayalleri peşindedir, ama yine de, Mafyan'ın yaptıklarını tümüyle bir kenara atmaz. Bu şarkıların, en azından yeni albüm bitene kadar televizyon programlarında kullanılabileceğini düşünür. Öyle de yapılır; bu şarkılar, TRT ekranlarında, her biri özenle tasarlanmış "klip"ler eşliğinde seslendirilir. Pekkan rahat bir nefes almış, yeni albümünü daha huzurlu bir biçimde tamamlayabilme imkânına kavuşmuştur. Ancak ne ***remix***'e öncülük, ne Mafyan'ın yaptıkları hiç ilgi görmez; bütün bunlardan geriye kalan yalnızca, Pekkan'ın mavi tülleri, şifonları ve şapkaları olacaktır.

"Nükhet Duru, *Sevda* adlı son uzunçalarında Türk müziğine yakın bir türde söylemesini eleştirenlere karşı kendini savunur ve, 'Bu plak ülkemizin yeni müziğini üretmede ilk kilometre taşıdır,' der ve bu albümün dış pazarda da ilgi göreceğini" ekler; "Güney Kutbu bölgesindeki ozon tabakasında, İngiliz kutup araştırmacıları tarafından bir delik olduğu tespit" edilir; "moda-

cılar, birbirinden renkli ve değişik desenleri kıyafetlere uygulayarak, adeta gençliğin içindeki coşkuyu görünümlerine de yansıtmayı amaçlar"; "Puch/Monza, ülkemizin iki vitesli, ayaktan arka frenli, ayaktan marşlı ilk moped'i" olur; "yıllar süren laboratuvar araştırmaları sonucu formüle edilen Vichy Normaderm serisi, yağlı, sivilceli veya siyah noktalı yüz ciltlerine kısa sürede ve sağlıklı bir çözüm" getirir; "art, Mazhar Fuat Özkan'ın, Türkiye'de ilk defa 2'den 85'e her gencin zevkle izleyeceği Batı standartlarındaki müzik video kasetini" yayınlar; "bronzlaşmak ve koyu tenli bir cilde sahip olmak arzunuzu Topbraun kısa sürede" gerçekleştirir; "bir Türk müziği şarkısı olan 'Bir İlkbahar Sabahı' adlı şarkıyı ilk yorumlayanlardan olan Erol Evgin, bu şarkının yılın şarkısı olacağını" söyler ve "Hurşit Yenigün, Ünal Narçın'ın aylar önce yaptığı 'Kız Sen İstanbul'un Neresindensin?' adlı parçasını, günümüzün en çok konuşulan konusu olan Arap turistlere göre uyarlar ve 'Kız Sen Arabistan'ın Neresindensin?' haline" getirirken, (henüz ortada "nikâh" yokken hazırlıklarına başlanmış) Beş Yıl Önce'li albümünde, "Her gün şu balkonda oturan, evli çifti hayran izlerim, zamanı durdursak, ben ve sevgilim, onlar gibi olsak derim," şeklinde şarkılar söylemiş olan Pekkan, "onlar gibi" olmanın ancak bir yere kadar tahammül edilebilecek bir "durum" olduğuna karar verecek ve "ışık"ların yeniden üzerine çevrilmesi için gerekli şeyleri planlamaya başlayacaktır.

"Sırt kısımları açık olan tiril tiril tişörtler genç kızların vazgeçemediği giysi haline" gelir; Çeşme'de, İstanbul Gelişim eşliğinde sahneye çıkan Gloria Gaynor, "I Will Survive" ile sahneyi yıkar geçer; "Mazhar Fuat Özkan, Batı'ya açılma konusunda artık kararlı olduklarını" açıklar; "dillerden düşmeyen şarkı 'Mavi Mavi'yi "pop"ça seslendiren Nilüfer, modern 'Mavi Mavi'nin de sevileceğini" söyler; "geçen yıl 'Firuze', bu yıl da 'Sen Ağlama' ile gönülleri fetheden Sezen Aksu, daha 'Sen Ağlama'nın gönüllerdeki yeri soğumamışken yepyeni bir şarkı olan 'Git'i ha-

zırlar ve bu şarkının yılın şarkısı olacağını" söyler; "Küpe taktığı için çok eleştirilen İlhan İrem, 'Türk New Wave'inde ben de varım,'" der ve 70'lerin başından beri Türk popuna yön veren *Hey* dergisi, Ajda Pekkan, Sezen Aksu, Nilüfer ve benzeri *star*'lardan çok Nena, Wham, Duran Duran, Culture Club, Modern Talking ve Opus gibi yabancı isimlerle ilgilenir ve onları kapağa taşırken de, Pekkan, Yeni Türkü'nün "Telli Telli"si nedeniyle bizde bir kere daha gündeme yerleşen Yunan müziğinin önemli isimlerinden Giannis Parios'un bir şarkısının Türkçe versiyonu ile açılan ("Seninle Bir Bütünüz") *Superstar 4*'ü yapacak ya da basının deyimiyle "Superstar serisini dörtleyecek"tir. Ancak bu da yanlış (en azından "eksik") bir hamledir. Bir "hit" olacağı varsayılan "Seninle Bir Bütünüz," fazla ilgi görmez; albümün geri kalanında da "Git" ve benzeri şarkılar ile yarışabilecek nitelikte bir şarkı daha yoktur zaten. Sezen Aksu'nun yolu (en azından Candan Erçetin'in dört bir yanı saracağı günlere kadar) tamamen "açık"tır artık. Tam yirmi yıl boyunca, hep en tepede durarak korunmuş bir kariyer, "onlar"ın yolu ile kesişmiştir.

1987: Seninle Bir Bütünüz Artık İkimiz

"Organizatör Egemen Bostancı, bu dünyaya veda" eder; "Turgut Özal'ın kızı Zeynep Ekren'in bir oğlu" olur ve "TRT'nin ikinci televizyon kanalı çeşitli eğlence programları ile resmen" açılırken, Ajda Pekkan-Ali Bars beraberliği gözlerden uzak ve mutlu bir şekilde devam edecek, yeni yılın ilk aylarında Pekkan'ın, müzik yaşamına sahnelerde olmasa bile plaklarda devam etmek istediğine dair sinyaller gelecektir. Pekkan, "iki yıllık bir aradan sonra yeni bir uzunçalar için ses kayıt stüdyosuna girmeye karar" vermiştir. "Türkiye'de benim istediğim standartta konser yapmak çok zor bir iş; bana çalacak orkestra ile en azından iki ay çalışmamız lazım, onca işimin arasında böyle yoğun

bir çalışmaya girebileceğimi sanmıyorum," diyen sanatçı, sahneye çıkmamaya kararlıdır ama dört bir yandan gelen baskılar üzerine stüdyoya girmeyi ve yeni bir albüm hazırlamayı kabul eder.

Pekkan'ın "onca işim..." dediği yoğunluğun aslında küçük bir bölümü bile müzikle ilgili değildir. Ajda Pekkan Bars, nikâh sonrası sosyal yaşamın en karşı konulamaz simalarından biri olmuş ve çeşitli dernek yemeklerinden, özel davetlere kadar hemen hemen her türden "sosyal aktivite"nin baş konuklarından biri haline gelmiştir. Aslında Pekkan'ın, değil iki ay, birkaç saatlik orkestra provasına gidecek kadar bile vakti yoktur. Daha da önemlisi, artık bu konuda isteksiz oluşudur. Katıldığı her davet ya da yemekte, zaten bir Süperstar gibi karşılandığı ve ağırlandığı için "neon"ların yokluğunu pek fark edemeyen Pekkan'a, "yeni bir albüm fikri"ni veren de aslında bu çevredir. Pekkan'ı bağrına basan sosyetik çevre, baştan beri Pekkan'a saygıda kusur etmediyse de zamanla yükselmeye başlayan (Sezen Aksu'nun en tepeye yerleşmesi ile birlikte) bazı "çatlak" sesler Pekkan'ın "artık dorukta olmadığı"nı önce üstü kapalı, daha sonra açıkça dile getirmeye başlamıştır. Pekkan'ı her zaman destekleyen TRT prodüktörlerinin de düşündüğü budur. Pekkan eski şarkıları ile çıkabileceğinin çok üstünde programa davet edilmiş ve arkasını getirebilmesi için artık "yeni şarkılar" gerektiği kendisine (bir parça üstü kapalı bir biçimde de olsa) çıtlatılmıştır. Yani öyle ya da böyle, Pekkan'ın yeni bir albüm yapması gerektiği, kendisine zorla da olsa kabul ettirilmiştir. Kendisi davetten davete mutlu bir şekilde koşar ve oradaki kalabalığa, "Bakın, tapındığınız yaşama biçimini ben de gayet iyi becerdim," demek isterken, aynı zamanda, (hemen her davette ya da yemekte fotoğrafçıların ilgi odağı olduğu için) hem de onlardan farklı ("ünlü") olduğunu da gösterebilmektedir. Ancak 12 Eylül sonrası iş başına gelen ANAP ile birlikte memlekette farklı havalar esmeye başlamış; dört bir yanı bir "tüketim çılgınlığı" sarmıştır. Bu çılgınlıktan "ün" (ya da şan şöhret) de nasibini alır. Göz

önünde olmayanın, temelli unutulduğu bir dönem başlamış; artık "o eski günlerin hatırı" için kimsenin gözünün yaşına bakılmaz olmuştur.

Yeni bir albüm için stüdyoya girme planlarına en çok sevinen basındır. "Müzik dışında bir dolu uğraşa yönelmiş, evinin kadını olma çabalarının yanı sıra başarılı bir iş kadını olmaya da çalışmış Ajda'nın ses kayıt stüdyosuna yeniden girmesi" basında büyük yankı uyandırır. Haberlere göre, Pekkan bu albüme, önceki yılın kasım ayında başlamış, ama nedense çalışmalara ara verilmiş; birkaç ay sonra devam edilmiştir. Plağın yükünü sırtlamış olanlardan Turhan Yükseler'e göre, verilen aranın nedeni, telif hakları ile ilgili olarak mart ayında yürürlüğe gireceği tahmin edilen "3257 Sayılı Yasa"dır. Pekkan ve ekibi, albümlerini, bu yasa yürürlüğe girdikten sonra çıkarmak için ara vermişlerdir. Albümü yayınlayacak olan Balet açısından çok daha akla yatkın görünen bu gerekçenin, Pekkan için ne gibi bir anlamı olabileceği tartışıladursun, konuyu Yükseler açıklığa kavuşturur: "Düzenlemelerin bir kısmı benim tarafımdan yapılmaktadır. Bir kısmında Ertuğrul Çayıroğlu, bir kısmında ise Beş Yıl Önce'den Mehmet Horoz'un imzası bulunacaktır. Ajda'nın plağında toplam on şarkı yer alacak. Genellikle Ajda'nın sevdiği eserlerden seçilen ve günümüz pop müziğine uyarlanan bu şarkıların sözlerini çeşitli şarkı sözü yazarları yazdı..." Yükseler'in açıklamalarından anlaşıldığı kadarıyla, hem repertuvarın belirlenmesinde, hem şarkı sözlerinin hazırlanmasında, hem de düzenlemelerde birden fazla kişi söz sahibi olmuş, bu da, Pekkan'dan "Superstar" serisinin ilk iki albümü gibi sağlam bir albüm bekleyenleri hayal kırıklığına uğratmıştır.

Herkesçe beğenilen bu iki albümün arkasındaki büyük isim Fikret Şeneş'in yeni albüme tam destek vermemesi, çoğunluğun beklentilerini boşa çıkarır. Şeneş, albümde yer alacak birkaç şarkıya söz yazmayı kabul etmiş (ve yazmış) olsa bile, bu albümün "ana" isimlerinden biri değildir. **Ağırlığı olan söz yazarı**, Şe-

Ağırlığı Olan Söz Yazarı

Fikret Şeneş ile 29 Mayıs 2004 tarihinde yapılan özel görüşmeden:

"... Seneler geçti. Hani Ali ile evlendi ya, o sıralarda Ülkü Aker bir şarkı yazıyor buna, Mina'nın bir şarkısı; adı 'Kim Olsa Anlatır.' Adı öyle ama 'Dile kolay...' diye başlıyor. Sen 'Dile Kolay' şarkısını zaten söylemişsin, başka ne istiyorsun; bu kadın benim sözlerime çok meraklı dedim... Ama ne oldu, o zaman da, şimdi de; sokakta dile kolay, evde ateş düştüğü yeri yakar... Ve o şarkı benden çıkmıştır..."

neş değil, her nedense Ülkü Aker'dir. Albümün açılış şarkısını "Seninle Bir Bütünüz" dahil, çoğu şarkı Aker'indir. Mina'nın "Mi Mandi Rose"sinin Türkçe versiyonu olan "Kim Olsa Anlatır" ise Fikret Şeneş'in kızıp gücenmesine yol açacaktır.

Ancak nisanda çıkacağı duyurulan albüm bir türlü yayınlanamaz. Hayranlarının karşısına baharda çıkmaya hazırlanan Pekkan, albüm gecikmiş bile olsa Ömer Karacan'ı kıramaz ve Taksim'de, gençliğin yeni gözde mekânlarından Vakkorama'da özel bir programa katılır. Aslında, sıradan bir sohbet programıdır bu; ancak konuk Pekkan olunca, mekânda büyük bir izdiham yaşanır. Vakkorama'nın "Çarşamba Akşamları" başlıklı sohbet programının 15 Nisan'daki konuğunun Ajda Pekkan olacağı açıklandığından beri herkesi bir merak sarmış, Vakkorama'nın önünde, erken saatlerden itibaren uzun bir kuyruk oluşmuştur. "*Blackjean*'i, beyaz gömleği ve parlak siyah deri montuyla taş çatlasın 18'inde gösteren Pekkan'ın söyleşi alanına gelmesiyle birlikte kıyamet" kopar. "Doğanın verdiklerine, 20. yüzyılın estetik, plastik ve kozmetik alanındaki gelişmelerini de ekleyerek 40'ını aşkın olmasına karşın 18'inde göstermeyi başaran Pekkan"ın söyleşi masasına gelişi "çığlıklarla..." karşılanır. Pekkan, "müessese kurucusu Vitali Hakko tarafından" sunulur gençlere: "Ben konuşmacı değilim, bu onur Ajda Pekkan'a aittir. Bu gençliği, bu-

gün sevindirdiğinizden dolayı, ben müessese kurucusu olarak, onların namına, hesabına evvela size çok teşekkür etmek istiyorum. Bu söyleşiyi kabul ettiğiniz için..." Hakko, Pekkan'a ilk soruyu da yönelten olur: "Bu yaşa geldim, hâlâ anlayamadım, hâlâ bilemedim, gerçeği nedir? Büyük bir sanatçının, sizin çapınıza gelmiş bir sanatçının halkın arasında heyecanını nasıl yendiğini..." diye merakla sorar Hakko. Pekkan, bu soruya biraz dolambaçlı bir cevap vermiş olsa da, sözleri, dergi ve gazetelere oldukça mantıklı ve makul bir biçimde yansır: "Sahneye ilk çıktığım zamanlar, herkes gibi heyecanlanırdım. Seneler sonraki heyecan ise farklı. İnsanların sevgisi ve nerede olduğunuzun bilincine varmış olmanız heyecanınızı farklı bir hale getiriyor..." Seyircilerin, kaç zamandır haber alamadıkları Ajda Pekkan'a yönelttikleri sorular ise çok çeşitlidir: "Nelerden hoşlanırsınız?" gibi hem herkese sorulabilecek türden sıradan, hem de gerçekten cevabı merak edilenler vardır aralarında. Ve hiç şüphesiz, sanatçının evliliği merak edilen konuların başındadır. Pekkan sorulara cevap verirken, bilerek ya da bilmeyerek, herkesin diline yeni bir sözcüğün yerleşmesine neden olur: Yıllarca yerleştiği yerden kazınamayacak, sökülemeyecek olan, "olay" sözcüğüdür bu: "Evlilik benim için senelerce olmayacak gözüyle baktığım bir olaydı. Olduğu zaman da, yine bunu en iyi yapmam gereken bir müessese**ydi**. Hem saygı duymamı gerektiren, hem de bunun karşılıklı olması gereken bir olaydı... Çok mutluyum. Çok mutluyum. İnsanın kendisinden bir şeyler vererek başaramayacağı bir şey yok. Tabii olacağı kadar vermek..." Bu söyleşi sırasında, "Bambaşka Biri"den beri kimi çevreler tarafından Pekkan'a çok yakıştırılan "Feminizm" kavramının da Pekkan tarafından nasıl algılandığı açıklığa kavuşur. "Feminizm hakkında ne düşünüyorsunuz?" şeklinde öylesine sorulmuş gibi gözüken bir soruya verilen cevap, Pekkan'ı "Kapı açık, arkanı dön ve çık..." dediği için "doğal bir feminist" ilan etmişleri epeyce üzecek gibidir: "O kadar çok şey yazıldı ki... Ben feminizme karşıyım. Çünkü her

Müessese

20 Şubat 1987 tarihli *Bayan* dergisinden:

"Ailenizin Magazin Dergisi" gibi bir alt başlığı da olan dergide, Ajda Pekkan Bars'ın bir televizyon programına katılma hikâyesi (Seda Güler'in kaleminden) anlatılmış.

"Herkes Ajda Pekkan Bars'ı bekliyor. Gazeteciler, 'Şans Çemberi' programının yönetmeni Cengiz Baysal, Halit Kıvanç, programa katılan diğer konuklardan Galatasaray Teknik Direktörü Jupp Derwall, İstanbul Belediyesi Genel Sekreteri Atanur Oğuz ve tüm ekip... Bir süre sonra beklenen konuk, tüm zarafeti ve şıklığı ile geliyor. Makyaj odasına giriyor. Bu kez sanatçının makyajını yapması, saçını taraması bekleniyor. Saatler ilerlerken, koridorda sinirli sinirli Cengiz Baysal ve Halit Kıvanç'ı ya, "ya Derwall beklemekten sıkılır giderse' korkusu alıyor. Eee adam Alman, beklemeye, bekletmeye alışık değil. Günü programlı, saatinde gelmiş, bir süre sonra antrenmana gidecek. Ajda Pekkan biraz daha gecikirse gider mi gider. Cengiz Baysal, "Ne de olsa uluslararası adam," diyor ve Ajda Pekkan Bars'ın odasına dalıyor. Korkulu rüya sona eriyor ve gecikmeyle de olsa program başlıyor. Çekimden hemen sonra Ajda Pekkan Bars'ın doğum günü kutlanacak. Pasta, mum ve çiçekler hazır. 41 yaşının heyecanı içinde olan Ajda Pekkan Bars, mumu söndürüyor, pastasını kesiyor ve ilk dilimini özür dileyerek Jupp Derwall'e veriyor. Doğum günü kutlamalarını pek sevmediğini, eskisi gibi artık heyecanlanmadığını söyleyen Ajda Pekkan Bars, 41 yaşına girdiğinde hiçbir şey hissetmediğini, hayatın eskisi gibi aynı şekilde devam ettiğini söylüyor... Her kadın gibi çocukları sevdiğini ve çocuk istediğini söyleyen sanatçı, ama yalnızca istemekle olmadığını, anne olmanın bir yerde şans işi olduğunu da ekliyor. Eğer olursa hayır demeyeceğini ve doğuracağını da belirtiyor. Tüp bebek konusunda ise konuşmak istemiyor. Hatta düşünmüyor bile..."

Artık "Bars"lanmışsa bile Pekkan aynı Pekkan olarak kalmış: Bekletmiş, bekletmiş, bekletmiş...

erkek bir çocuktur, bir anne kompleksi içindedir. Her insanın birtakım çocuksu yanları vardır. Sizin birtakım şeyler yaparak yaptıramayacağınız yoktur. Erkek-kadın tartışmasına girildiği zaman maalesef kadın kaybetmeye mahkûmdur..." Belli ki Pekkan'ın "feminizm"den anladığı, evde kimin borusunun öteceği konusudur; "boru" "kadın tarafından" öttürülebildiğinde sorun kalmamakta, daha fazlası için direnildiğinde ise ufukta "mahkûmiyet" belirmektedir. Bir "aile"nin, bir "yuva"nın olmazsa olmaz unsuru "çocuk" konusunda gelen bir soruya Pekkan yine "olay"lı bir şekilde cevap verir: "Çocukları çok seviyorum ama mesuliyetlerini de biliyorum. Çocuk olarak kendi başıma ne zorluklarla büyüdüğümü bildiğim için şimdiden sonra doğacak olan bir çocuğu nasıl yetiştirmem gerektiğini de biliyorum. O nedenle, eğer kısmetse muhakkak böyle bir şey olacaktır. Ama fazla üstüne gitmek istemiyorum bu olayın." Vakkorama'daki "event"in en eğlenceli tarafı ise İstanbul'u nisan ayında bayram yerine çevirmeye başlamış olan "Sinema Günleri" ile ilgili bir soruya Pekkan'ın verdiği cevap olur: "Sinema Günleri'ni ben izleyemiyorum... Giden varsa nasıldı diye sorabilir miyim?"

Vakkorama'daki "aile ve çocuk" ağırlıklı söyleşiden bir süre sonra, türlü nedenlerle geciken *Superstar 4* albümü nihayet yayınlanır. "Ağustos sıcaklarının insanı canından bezdirdiği günlerde, on yeni şarkının yer aldığı" bu albümün çıkışı hemen hemen her kesimden insanı etkiler. "Baştan sona Akdeniz kokan 2'si yerli 10 şarkıdan oluşan bu albümün" şarkıları arasında bizden Selmi Andak ve İlhan Şeşen'in yazdıkları da vardır. "Pitaş ses kayıt stüdyosunun 32 kanallı aygıtlarında yapılan altyapı ve seslendirme çalışmaları tam 350 saat" süren bu albüm için belli ki Balet kesenin ağzını açmıştır. Albümün kaydı, "gerek Ajda Pekkan'ın, gerek yönetmen Mehmet Horoz'un, gerekse Balet'in sahibi Yeşil Giresunlu'nun ince eleyip sık dokuması yüzünden normalin iki katı bir sürede" ancak tamamlanabilmiş, bu durum herkesçe normal karşılanmıştır: "Çünkü kaç yıllık bir

aradan sonra yeniden Ajda Pekkan albümü hazırlamak öyle alelaceleye getirilebilecek bir iş" değildir. Bu yeni albüm ile birlikte, yeniden gündeme oturan Pekkan, gazetecilerle uzun söyleşiler yapar. Kimi röportajlarda, Fikret Kızılok'un Pekkan'ı kastederek yaptığı söylenen "Şarkıdaki Maymun" konusu da gündeme gelir. Kızılok, *Pencere Önü Çiçeği* adlı albümünde yer verdiği bu şarkısında Pekkan adını ağzına almış değildir ama şarkıdaki üstü kapalı göndermelerin Pekkan'ı işaret ettiği bellidir. Çoğu kimse bu şarkıyı "insafsızca bir eleştiri" olarak görmekte ve Kızılok'u ayıplamaktadır. Kızılok'un, hayatı boyunca, en çok şarkı söylemeyi önemsemiş bir meslektaşına reva gördüğü "dize"ler gerçekten ağırdır: "Ne kadar da güzel ve şık tanıtılırsın, oysa gerçekte bir maskarasın, bir maymunsun şarkıların içinde, bir papağan süper renk ve biçimde..." Yalnızca, Kızılok'un o güne kadar şarkılarında hiç kullanmadığı "süper" sözcüğü değildir şarkıyla Pekkan arasında bağ kurulmasına neden olan şey. Kızılok, bu şarkısında Pekkan'ı topa tuttuğunu açıkça dile getirmemiş olsa da, *Pencere Önü Çiçeği*'nin yayınlanmasından sonra bu konuda yazılanlarla ilgili herhangi bir açıklamada bulunmamış, sözgelimi çıkıp da "Burada sözünü ettiğim Pekkan değildir!" dememiştir. Ama Pekkan'ın tavrı, kelimenin tam anlamıyla *cool*'dur: "Ben o arkadaşı şahsen tanımam. Demokrasi var, dileyen dilediğini söyleyebiliyor, ama ben onun benim için şarkı yapacağını sanmıyorum..."

Eylül geldiğinde, Pekkan, yeni yayın dönemine giren TRT'nin baş konuklarından biridir yine. Yeni albüm ve yeni şarkılar, Pekkan'a yeniden ekranın kapılarını açar. Ancak albümde alışıldık "Pekkan tarzı" şarkıların yokluğu mu, yoksa sanatçının evlilik nedeniyle kendince derleyip toparladığı kostümlerinin eski şaşaasından uzak oluşu mu, nedendir bilinmez program albüm satışlarını körüklemez. Daha birkaç yıl öncesine kadar saçına rengârenk fiyonklar, kurdeleler takan "kadın" gitmiş, yerine, uçukluktan çok "makul"lük, öncülükten çok "saygın"lık peşinde olan "mizanpli"

saçlı bir "hanımefendi" gelmiştir. Bu durum Ajda Pekkan'dan beklenenin tersidir. Pekkan, kendisini "süperstar" yapan bütün özelliklerin üzerini çizmiş, yani sıradan biri olup çıkmıştır.

"Kaliteyi yücelten Loewe'nin doğal sesi doğal üstünlük" sağlar; "müziği bütün ayrıntılarıyla dinleten olağanüstü ses kalitesine sahip SonyX0-700W, bir obuayı, ona çok yakın olan si bemol klarnetin sesinden ayırmanıza bile yardımcı" olur; "kökeni İskoçya'ya dayalı olan İskoç elbiseler, bu sene modacılarımızın gözdesi" olur; "ısıya dayanıklı fırın kapları Borcam'ın çeşit sayısı on altıya" ulaşır; "karşımıza, bazen bir elma, bazen bir pasta dilimi ya da karpuz şeklinde çıkan süngerden yapılma banyo süsleri, bütün evlerin banyolarını süslemeye" başlar; "ABD Başkanı Reagan ve Sovyetler Birliği Başkanı Gorbaçov Avrupa'dan orta menzilli silahların kaldırılması için bir anlaşma" imzalar; "büyüyen, genç kız olan Sindy ile arkadaşları Mark ve Marie'ye evinde yer açmak isteyenler, İntertoy'un ithal ettiği oyuncakları annesinden, satın almasını" ister ve "müziği hiç durmayan, çünkü auto-reverse sistemi olan Telestar'ı satın alanlar, on kasetlik hediye paketine de sahip" olurken, kararsızlık döneminin ardından değişmesi gerektiğini anlayan Pekkan, kendisini ***blue-jean***'lere sarıp sarmalar. ***Blue-jean*** ile birlikte müziğin ritmi de hızlanacaktır. Pekkan, Şehrazat'ın desteği ile "Yaz Yaz Yaz" diyecek ve bu şarkı, yıllardır hasretle beklenen "enerjik bir Ajda Pekkan şarkısı" beklentilerini fazlasıyla karşılayacaktır.

1988-89: Sen de Yaz Yaz Yaz Bir Kenara, Yaz Bütün Sözlerimi

"Yeni çay sürgünlerinde yüksek oranda radyasyon bulunduğu için elli altı bin ton çay imha" edilir; "Cumhurbaşkanı Kenan Evren, kızların başörtüyle okullara giremeyeceklerini" söyler ve "İzmir'de tek-çift plaka uygulaması" başlarken, 1988 yılının ilk günleri Pekkan için, son albümü nedeniyle nispeten hareketli

geçer. "Evli bir Süperstar" olarak gerçekten evine kapanan ve basının karşısına çok ender çıkan sanatçının korkmadan, ürkmeden kendini gösterebildiği tek yer TRT'nin ekranlarıdır. "Superstar" serisinin görkemli bir devamı olacağı umulan *Superstar 4* Şeneş'in şaşmaz formülü (doğru zaman, doğru şarkı) kuralına uymadığı için güçlü bir rüzgâr estirememiş, en büyük ilgiyi TRT'den görmüştür. Yalnızca solo programlarda değil, türlü özel eğlence programlarında da sevenlerinin karşısına çıkan Pekkan, "var olduğunu" bu biçimde göstermektedir. Ancak, izleyenlerin büyük bir kısmı, "evli bir Pekkan'ı" nereye koyacağını bilemez. Özal iktidarı ile bir "tüketim patlaması" yaşandığı bu dönemde, Pekkan artık "ille de takip edilmesi gereken bir idol" değildir. Giydikleri, çıkardıkları nedeniyle yıllarca genç kızları ve kadınları peşinden sürüklemiş olan Pekkan'ın sanki yapacağı çok fazla şey kalmamış gibidir. Önce İstanbul'da, sonra da memleketin dört bir yanını saran "ithal malları pazarı" ya da benzeri isimleri olan dükkânlarda, Pekkan'ın yıllardır herkesin ağzının suyunu akıtan parfüm, toka, saç bandı ne varsa (en azından benzerleri) artık kolaylıkla bulunabilir olmuştur. Hatta daha da fazlası vardır; cam, seramik, porselen her türden kapkacak artık her eve girer olmuş, Pekkan'ın takipçileri neredeyse, Pekkan'ın evinde yaşamakta olduklarına inanmaya başlamışlardır. Pekkan vasıtasıyla haberdar olunan başka dünyalar yanı başımıza gelmiş, Avrupa rüzgârları hemen kulağımızın dibinde esmeye başlamıştır. Pekkan'ın üzerindeki ya da ona yakın modelleri birkaç hafta önce görmüş kesimler için Pekkan'ın bir ayrıcalığı (ya da cazibesi) kalmamıştır artık. Hem zaten Pekkan evlenerek, herkes gibi olduğunu göstermemiş midir? O zaman, yana yakıla onu izlemek, giydiklerini semt terzilerine tarif ederek diktirmeye, daha doğrusu ille de Pekkan'ı izlemeye gerek kalmamıştır.

Ama Pekkan, evinde mutlu bir şekilde oturduğu ve dışarı pek fazla çıkmadığı bu dönemde, rüzgârın döndüğünü de görememiş, bu nedenle olacakları hesap edememiştir. Ama mutlu-

dur, keyfi yerindedir! "Ben de her şeye rağmen sizin gibiyim," demiş, demekle de kalmamış bunu başarmış gibidir. Evinin kapılarını basına açtığı o ender zamanlarda, muhabirleri mutluluğu yüzünden okunan bir Pekkan karşılar: "Kendimi Pinokyo'ya benzetiyordum. *Pamuk Prenses* ya da *Alice Harikalar Diyarında* gibi, devamlı mutluluk yalanını oynuyordum. Ve yalanları söyledikçe, Pinokyo gibi burnumun büyüdüğünü hissediyordum. Ve ortaya Ali Bars çıktı. Kendi sarayımdan Ali Bars'ın sarayına geçiyorum. O eski hayat başka bir saraydı. Zaman zaman güneşli ama genellikle fırtına, kar, yağmur. Şimdi normal bir iklim var. Ilık. Her insanın havasında olduğu gibi zaman zaman bulutlu ama açık hava ve normal kondisyonda nefes alıyorum. Bu çok önemli. Öteki yaşam şuna benziyordu, hani kondisyon bisikleti vardır ya, önce nabzına, kalbine bakarlar. Bende bunlar hesap edilmedi bile. Koşturup duruyordum. İşimi en güzel yere getirdim, haysiyetli, saygın. Ama zamanında bırakmak lazım. Ali'yi tanımasaydım bile bırakmayı düşünüyordum. Çalışma temposu çok kötüydü. Olumlu bir şey olsa kim bırakmak ister? Ben işin detaylarıyla uğraşmaktan esasına gelemiyordum. Alışverişlerimi bile eve getirtiyordum. Geceden kalma biri nasıl alışveriş yapabilir ki?.. Bu bir kısmet, böyle bir insan bulamam derken Ali çıktı karşıma. O, bana göre çok özel bir insan, benim kafamı çelebildiğine göre, benim için çok önemli..."

Pekkan'ın, çeşitli röportajlarında dile getirdiği bu ve buna benzer duyguları, sanatçıyı seven herkes tarafından sevinçle karşılanır. Pekkan, evinde mutlu, hem de çok mutludur. Ama işin diğer kısmına, yani müzik piyasasından uzaklaşma kısmına ise kimse inanmaz ya da ciddiye almaz. Pekkan gibi bütün yaşamını müziğe adamış birinin bu işi tamamen arkasında bırakabileceği kimseye inandırıcı gelmez. Böyle düşünenler haklıdır da. Nitekim, 1988 yılının ortalarında, Maçka'da açtığı "Ajda Mücevher" adlı işyeri nedeniyle yeniden basının ilgisini çeken sanatçı, bu konuda da bir şeyler söylemek zorunda hisseder ken-

dini: "Bundan böyle, hatır için bile konser vermeyeceğim. Konser beni çok yoruyor, çok yıpratıyor. Ama plak çalışmalarım sürecektir. Bu yüzden müziksiz olamam..." Pekkan, bir yandan müziksiz yapamayacağını söylemekte, bir yandan da yeni işiyle ilgili bilgi vermektedir: "Aslında hep **bir moda işi** yapmak istiyordum. Ama bu iş çok yönlü. Ekip işi... Stile edilmesi, dikilmesi, ihracatı var. Böyle bir iş, çok sevsem de benden çok şeyler alıp götürürdü. En azından 24 saatimi moda işine vermem gerekiyordu... Geçen yıl Amerika'ya gittiğimde, kendi çizdiğim mücevherler büyük ilgi gördü. Boynumdan, kulaklarımdan almaya kalktılar. Ve bu ilgi aklıma yine moda kapsamında olan ama beni çok çok fazla yormayacak bir iş getirdi: 'Ajda Mücevher.' Birisi olmak, zevk nosyonu, akıl fikir ve meslek kadınlığını birleştirip işe girişiyorum. Stok yapmadım. Zaten amacım her modelden birkaç tane yapmak. Yani özel şeyler üretmek. Şimdiki birikimim beni bir süre idare eder. Sonra bana uyum sağlayan dizaynırları işe alabilirim. Ama bu, zaman içinde olacak. Bu arada, mücevher mağazamda, kendi ürettiklerim dışında Corum, Ebel, Caran d'Ache ve Chopard'ın da ürünlerini satacağım..."

Pekkan, "mutlu ve zarif bir eş" olarak girişti̇ği "Ajda Mücevher"i, en azından işin başlarında çok önemser. Basın, hemen hemen her hafta, Pekkan'ı Kapalıçarşı ya da civarındaki mekânlarda görüntülemektedir. Pekkan'ın bizzat çizdiği (epeyce şık ve artistik) mücevherler, Kapalıçarşı esnafının çaba ve mesaisi sonrasında vitrine çıkabilmektedir. Ancak, genellikle "hep bildiği model"i üretmeye alışmış Çarşı esnafı, Pekkan'ın bazen çok teferruatlı bazen de uygulanmasına imkân dahi bulunmayan "karışık" model ve çizimleri nedeniyle çok zorlanmakta ve üretim süreci bir türlü hızlanamamakta, ortaya çıkabilenler de, Pekkan'ın öngördüğü "her modelden birkaç tane" formülüne uymamakta ya da yetişememektedir.

Zaten Pekkan da, bir zaman sonra, en iyi bildiği şeye, müziğe can havliyle sarılma kararını verecektir. Koyu bir Ajda Pekkan

Bir moda işi

Aralık 1988 tarihli *Erkekçe* dergisinden:

"Şarkıları unutuldu ama... şıklıkta her zaman Ajda... 100 ünlüden kurulu jürimiz "ülkenin en şık kadınını" seçti ve Ajda Pekkan bir kez daha en şık kadın unvanını kazandı. Ajda Pekkan... kim ne derse desin, Türk hafif müziğine en çok emek vermiş olan sanatçılardan biri... Ajda Pekkan... Yıllarca müzik dergilerince 'yılın sanatçısı' seçilen Ajda Pekkan... Şimdi değişti artık. Soyadı da, seçildiği birincilik kürsüleri de. Kimse onu yılın sanatçısı seçmiyor, seçemez de. Çünkü müzikte yok. Ama şıklığı unutulmuş değil, şarkıları unutulsa da. Çünkü sahneye çıkmasa da insan içine çıkıyor ve her zamanki gibi en şık haliyle. Ve *Erkekçe*'nin 100 ünlüden kurulu jürisi de Sezar'ın hakkını Sezar'a, Ajda'nın hakkını Ajda'ya vererek onu 'En şık kadın' seçiyor. Öyle ki, yıllarca en büyük rakibi durumunda olan Nükhet Duru bile, iş şıklığa gelince oyunu düşünmeden Ajda Pekkan'a veriyor ve, 'Şıklık pahalı giyinmek değil, uyumlu ve kendine yakışanı giymektir. Ajda her zaman bunu başardı ve bu konuda hep taklit edilen biri oldu,' diyor."

"Şarkıları unutulsa da..." yorumu biraz insafsız. Ama bunu görmek için, 90'ların geçip gitmesi, dalgaların durulması gerekmekteydi. Pekkan ve şarkılarının, zamana (ve geri kalan her şeye) direnebildiği, "ayakta" kalabildiği, ancak "sentetik" 90'ların bitmesiyle birlikte görülebilecekti.

hayranı olmakla nam salmış gazeteci Anuş Bakış, Pekkan'a tıpkı eski "Superstar..." serileri gibi bir albüm yapma projesiyle gelmiş ve sanatçının aklını çelmeyi başarmıştır. Bakış'ın projesi gerçekten güçlüdür; bu projede, hem her zamanki gibi (başta, ülkemizde çok sevilmeye başlamış Yunanlı sanatçı Giannis Parios ve Pekkan'ın her zaman tercih ettiği bir isim olmuş Enrico Macias'ın şarkıları olmak üzere) yabancı şarkılar vardır, hem de bizden besteler. İşin, "bizden besteler" kısmı epeyce sürprizlidir; Sevinç Tevs'in kızı olarak müzik dünyasına girerek, farklı ses rengi ve güçlü yorumuyla kısa sürede ünlenen Şehrazat, artık şarkı yazmaya da başlamıştır. İlk örnekler Bakış tarafından, Pekkan'a sunulur.

1989 yılının sonlarına doğru, *Ajda 1990* adı verilen albüm piyasaya çıkar. Pekkan, her zamanki Pekkan'dır yine: *Blue-jean*'ler giymiş, renkli ve "hızlı" bir görümünü vardır. "1990 model Pekkan," albümün yayınlanmasıyla birlikte herkesten tam not alır. Şehrazat, genç kuşak öncülüğünde başlayan "pop patlaması"nı doğru anladığı için geleceği de doğru tahmin etmiştir. Türk pop müziğinin devir hızını yükseltmek gerektiğini düşünerek "Yaz Yaz Yaz"ı yaratmıştır. Vitrin, Pekkan gibi bir süperstar olunca, şarkı kısa zamanda memleketin dört bir yanını sarar. Pekkan'a ve şarkılarına ilk kapısını açan yine TRT olur. TRT yapımcısı İ. Mert Özmen'in, büyük bir başarı ile görüntülediği programın ertesi günü *Ajda 1990* albümü satışları tavana vuracak; Pekkan'a, "o 70'lerin" başarısını yeniden yaşatacaktır.

"Jupp Derwall, başarı ve sağlık için Tamek meyve suyu içilmesini" öğütler; "altı Pepsi şişe kapağını (standart, litrelik, pet veya iadesiz) toplayıp ilgili adrese gönderenler arasında çekilecek kura sonucunda, on kişi Michael Jackson'ın Viyana konserine gitme imkânını" elde edebilir; büyük bir kısmı (aralarında Ajda Pekkan'ın "Boş Sokak" ve "Sensiz Yıllarda"sının da olduğu) eski şarkılardan oluşan albümü *Geceler* ile satış rekorlarını kıran Nilüfer, "Esmer Günler"i kaydetmek için stüdyoya gi-

rer; "on yedi milyar ışık yılı kadar uzakta olabilecek bazı galaksiler" saptanır; "süper lüks kuşe kâğıda tamamen renkli baskılı, elli iki sayfa, beş poster ve bir hatıra defterli *Hey Girl*'in yeni sayısı ikinci baskı" yapar ve "Batılı dişi yıldızlardan aşağı kalmayan ve ilk kasetinde 'Öp Beni' diyen Neriman, yeni çalışmasında 'Sarıl Bana'" derken, Pekkan, (LP'nin ortadan kalkmasından sonra "kaset" denilen dayanaksız format ile baş başa kalmış şanssız kimi sanatçıların aksine), son albümüyle "CD" formatına da denk gelir ve *Ajda 1990* albümü, disk üzerinde basılan ilk albümlerden biri olma onuruna erişir. *Ajda 1990* albümü, o güne kadarki bütün CD satışlarını geride bırakarak bu yeni formatın, kısa sürede "kaset"i ezip geçeceğinin ilk sinyallerini verir.

"Çeşme'ye davet edilen ama gelmeyen Ofra Haza, 'Im Nin Alu' adlı şarkısıyla listelerde üst sıralara doğru" yükselir; "Caresse güzellik ürünleri, çiçeklere özgü yeni renkleri ve yıldızları anımsatan pırıltılarıyla bu yıl bambaşka bir hava" estirir; "gençlerin çok beğendiği markalardan olan Elle, Rumeli Caddesi'nden sonra ikinci mağazasını ilk alışveriş merkezimiz olan Ataköy Galleria'da" açar; "Amerikalı kimyager B. Stanley Pons ve İngiliz kimyager Martin Fleischmann oda sıcaklığında nükleer füzyonu gerçekleştirecek bir yöntem icat ettiklerini ilan" ederler; "Met dersanelerinde, ortalama on kişilik sınıflarda, tümü anadili İngilizce olan deneyimli öğretmen kadrosu ile İngilizce mutlaka" öğrenilir ve "İstanbul'da, Ataköy Galleria'da açılan Fame City'e gidenler, eğlencenin 1001 çeşidi ile" tanışırken, yalnızca "Yaz Yaz Yaz" ile değil, yeni albümündeki hemen her şarkıyla büyük yankı uyandıran Pekkan, Şehrazat ve Bakış'ın albüm hazırlıkları sırasında sözünü ettikleri "Fişek gibi bir albüm yapma..." konusunda ne kadar haklı olduklarını kanıtlar.

Anuş Bakış ve Şehrazat haklı çıkmıştır. Genç kuşağın öncülüğünde yeniden yükselişe geçen Türk pop müziğinin, bu yük-

selişi bir patlamaya dönüştürebilmesi için iyice "hız"lanması gerekmektedir. Bu iki isim, geleceği doğru okumuş ve bu işin öncülüğünü de Pekkan yapsın istemişlerdir. Pekkan da söyleneni yapmış ve başarıdan başarıya koşarak, dönülmesi çok zor gibi görülen bir köşeyi rahatça dönüvermiştir.

YAKINÇAĞ

1990: YANILIRSAM ÇIK KARŞIMA GÖSTER KENDİNİ

"THY'nin İstanbul-New York seferleri" başlar; "şarkı sözü yazarı ve şovmen Fecri Ebcioğlu vefat" eder ve "kapalı yerlerde, her türlü toplu taşıma aracında ve bekleme salonlarında sigara içme yasağıyla ilgili yasa önerisi kabul edilir, sigara reklam ve kampanyaları" yasaklanırken, 1989 yılının sonlarına doğru piyasaya sürülen *Ajda 1990* albümü, asıl gürültüyü, 1990 yılının ocak ayında koparacaktır. Bu albüm ile birlikte, Pekkan, tepeden tırnağa değişmiştir yine. Sanatçının yeni firması Emre, albüm tüm tahminlerin tersine listelerin tepesine oturunca dergilere tam sayfa ilanlar verir. Bu ilanlarda, Fikret Şeneş'in "süpervizör" olarak yer almasıyla zihinleri meşgul eden sorunun karşılığı da bulunmuş olur. Bu albümde "o eski Ajda" ile karşılaşmış olma-

mızın nedeni budur işte! Eskisi gibi şarkı söyleyen, eskisi gibi giyinen ve daha önemlisi eskisi gibi bağımsız hareket eden başına buyruk bir kadın! Albüm projesini Pekkan'a sunan Anuş Bakış da, "yapım yönetmeni" olarak yer almaktadır bu ilanlarda. Bakış, Pekkan'ı Pekkan yapan bütün unsurları barındıran bir proje tasarlamış ve bunu da gerçekleştirmiştir. Şehrazat'ın şarkısı "Yaz Yaz Yaz"ın, dört bir yanı çınlattığı sırada, Pekkan'ın özel yaşamında, çoğu insanın "ani" olarak yorumladığı bir gelişme yaşanır ve Ajda Pekkan ile Ali Bars çifti boşanmaya karar verir. Şubat ayında gerçekleşen boşanma haberleri bile, son albümün başarısını gölgeleyemez. Pekkan'ın dönüşünden herkes o kadar hoşnuttur ki hiç kimse bu yeni gelişme üzerine kafa yormayı aklına dahi getirmez. Özlenen Pekkan'a kavuşulmuştur; bunun bedeli bir "boşanma" olsa bile herkes razıdır buna.

Ajda 1990 albümünün ne kadar renkli, ne kadar sıkı bir albüm olduğu, "Yaz Yaz Yaz"ın rüzgârının bir parça dinmeye başlamasıyla daha da iyi anlaşılır: Pekkan ve Şeneş'in asla vazgeçemedikleri "aranjman"lar (Enrico Macias'tan "Sana Bana Yeter," Linda De Suza'dan "Yaşanası Dünya," Giannis Parios'tan "Olur Ya"...) yerli bestelerle mükemmel bir biçimde harmanlanmıştır. "Yaz Yaz Yaz" gibi bir şarkı ile 90'lı yılları hem Pekkan'a hem de Türk pop müziğine son derece sağlam ve gösterişli bir biçimde aralayan Şehrazat'ın "Yazık Olur" adlı bir bestesi daha vardır albümde. Garo Mafyan, Selçuk Başar ve Fuat Güner gibi, Pekkan'ı çok iyi tanıyan isimler de diğer bestelerin altına imza atmıştır. (Mazhar'sız ama Jeyan Erpi'li MFÖ'nün vokalde yer aldığı) hem çok ritmik, hem de Pekkan'ın bayıldığı, oryantal ile popun çok iyi dengelendiği "Hayırdır İnşallah" adlı şarkı ise, genç bestecilerden Metin Özülkü'nündür. 80'li yılların ortalarında, (sonraları, Nilüfer'e yazdığı şarkılarla çok ses getirecek olan) Adnan Ergil'le birlikte kurduğu Grup Çağrışım adıyla epeyce hayran edinen Özülkü, herkesin "tam Ajda Pekkan'a göre" dediği bir şarkı yazmıştır. Pekkan (ya da etrafında-

Boşanma

Ekim 1990 tarihli *Boom Müzik* dergisinden:

Ajda Pekkan, üç ayrı mekânda (Pekkan'ın evi, İstanbul Gelişim Stüdyosu ve Hürriyet Vakfı Erol Simavi Özel İletişim ve Eğitim Merkezi) *Boom Müzik* yazarı Altan Direkçi'nin sorularını cevaplamış. Sorulardan biri de, "yeniden evlenmek"le ilgili.

"Yeniden evlenmeyi düşünüyor musunuz?

On kere daha evlenebilirim. Ayrılırken tam iki yıl fazladan düşündüm. Sırf topluma ters düşmemek için, yaşamımdan iki yıl fazla özveride bulundum. Birinin elini tutmak çok güzel, şartlar uygun olduğu takdirde bir değil, on kere daha evlenebilirim. Evlilik olmasa da bir beraberlik söz konusu olabilir..."

Ve ardından "kadın hakları" geliyor.

"Şarkılarınızda başkaldıran, terk eden kadın öyküleri var. Feminizme nasıl bakıyorsunuz?

Feminist değilim. Ancak mutlu bir beraberliğin mutlaka eşit şartlarda gerçekleşebileceğini düşünüyorum. Zaman zaman, erkeklerden daha başarılı olmanın istek ve hırsını şiddetle duyuyorum, ama benimki herhalde, içimde kalmış gizli bir feministlik olsa gerek..."

Açık ya da gizli olsun, "feminist Ajda Pekkan," Ali Bars sonrası evlenmeyi hiç denemeyecektir. "Evlilik olmadan bir beraberlik" gibi eski bir formülü, biraz da çağın değişmesi nedeniyle daha rahat uygulayabilecek, "eşit şartlarda" yürümeyen bir beraberliği sona erdirmek için avukat ve mahkemelere hiç ihtiyaç duymayacaktır.

kiler), sesiyle, sözüyle, bestesiyle yeni bir kuşağın gelmekte (dahası, yerleşmekte) olduğunu görmüş ve onlarla işbirliği yapmanın "şart" olduğunu düşünmüştür... Pekkan'ın son albümünün, "teknik" olarak da farklı bir yapısı vardır. Albümün kaset formatı, "Raks fabrikaları tarafından en son ses kayıt tekniği ile özel olarak hazırlanmıştır." Diğer format olan CD ise, zaten bütün memleket için yenidir. Pekkan'ın bu albümünden önce, (başta Gülden Karaböcek ve Mazhar Fuat Özkan'ın albümleri

olmak üzere) çok sayıda olmasa bile, bir miktar CD yüzü görmüştür müzikseverler; ama bu format, çoğu eve, ilk defa bu albümle birlikte girer. 80'li yıllarda, kasetten çok LP satabilmesiyle nam salmış olan Pekkan, bu özelliğini korumuş ve yeni firması Emre'ye büyük bir başarı yaşatmıştır. Çoğu insan, hakkında çok fazla şey duyduğu, ama henüz görmediği, dokunmadığı bu format ile Ajda Pekkan sayesinde tanışır; Emre ise, bir anda, "en çok CD satan firma" statüsüne yükselir.

Pekkan'ın, yeni bir albümle liste başlarına tırmanmasıyla birlikte, epeydir Sezen Aksu lehine dönmüş bulunan ibrenin yeniden yön değiştireceği konuşulmaya başlanır. Pekkan, bir kere daha "bambaşka biri" olarak dönmüş ve gönülleri fethetmiştir. Hem Sezen Aksu bile, vokalisti, Aşkın Nur Yengi'ye (ki, Eurovision yarışmalarında "Aşkım" adıyla yer almıştı) bir albüm (*Sevgiliye*) yaparken Pekkan'ın izinden gitmiş ve (başta Enrico Macias olmak üzere) yabancı ve yerli şarkıların bir araya getirildiği bir "aranjman antolojisi" derlemiştir. Müzik dünyasının hem içinde hem dışında çok konuşulan bu konuda, Pekkan taraftarları ağırlıktadır. Ancak Aksu'nun 80'lerde aldığı viraj, Pekkan'ın yakalayamayacağı kadar keskindir. Özal'ın öncülüğündeki (ve Özal'ın cumhurbaşkanı olmasıyla taçlanacak) ANAP yönetiminin uyguladığı "popülist" politika sonucu, hemen hemen hepimiz, takip etmek ya da kendini kaptırmak için "Batılı bir yüz" değil, bize çok benzer (ve mümkünse bizim içimizden çıkmış) bir "yerli yüz" arar ya da isterken bizim gibi yazan, düşünen, gerektiğinde tıpkı bizim gibi dalgasını geçen Sezen Aksu, karşımıza çıkan en ideal isimdir. Nitekim Aksu, çok geçmeden "Gülümse"yi yapacak ve bu konuda (Pekkan için) kurulan tüm hayallerin "boş" olduğu görülecektir.

Ancak Pekkan, son albümün getirdiği başarıyı hem sınamak, hem de devam ettirmek ister. Bu nedenle, kendisinden hiç beklenmeyen bir şey yaparak yeni bir albümün hazırlıklarına başlar. Normalde albümleri kimi zaman kılı kırk yardığı kimi zaman da

gazino, sahne ya da özel yaşamı izin vermediği için "iki albüm arasındaki süre"leri uzattıkça uzatan Pekkan, bu sefer, yeni firması Emre'nin yanı sıra Şehrazat ve Anuş Bakış'ın da ısrarlarıyla, albüm henüz listelerdeyken yeni bir albümün hazırlıklarına girişir. Yeni albümde, genciyle olgunuyla çok sayıda yerli besteci yer alacaktır. "Olgun besteci" olarak Kayahan'ın, "genç" besteci olarak Mustafa Sandal'ın adı geçmektedir: "En tanınmışından adı hiç duyulmamış olanlara kadar herkesten beste, güfte topluyoruz. İnceliyoruz. Tabii ki temas halinde olduğum yerli besteciler var. Garo Mafyan var, Kayahan var. Ancak yabancı besteler de var." Pekkan, eleştirilere hiç aldırmadığını ve bu albümde, tıpkı diğerlerinde olduğu gibi Türkçe söz yazılmış yabancı şarkıların da yer alacağı mesajını verir: "Ben şarkıcıyım, besteci değilim, söz yazarı değilim. Söylediğim bestenin kaynağı, benim iyi ya da kötü şarkıcı olduğumu belirleyemez. Bana düşen, şarkıcılığımı, yorumculuğumu yapmak; şarkının bizden ya da Türk olmayan bir besteciden olması işin bana düşen bölümünü değiştirmiyor, etkilemiyor. İşimi şimdiye dek çok iyi yaptığımı düşünüyorum. Uzun meslek yaşamım içinde bana ulaşan, benim beğendiğim hiçbir besteciyi geri çevirmedim, özellikle 80 sonrasında bestecilerimizin daha fazla ve daha güzel ürünler vermesiyle bu daha da yoğunlaştı. Son kasetimde yer alan şarkıların sekizi bizim bestecilerimizin imzasını taşıyor. Kaynaklar yeterli olduğu sürece bizden eserleri seslendirmeyi sürdüreceğim. Ancak yabancı kaynaklardan sevdiğim, Ajda'ya yakın bulduğum, nitelikli olduğuna inandığım birkaç şarkıyı da kendi dilimde seslendirmenin yanlış olduğuna inanmıyorum..."

Bu ilk açıklamaların üzerinden çok geçmeden, Pekkan'ın stüdyoya girdiği haberleri gelir. Pekkan ve ekibi kayıtlara başlamıştır. Üstelik, Pekkan'ı yönetmeyi Fikret Şeneş'den devralmışa benzeyen Şehrazat, yeni albümün tamamlanmasından hemen sonra, Pekkan'ın eski şarkılarından oluşan bir de "best of" yapılmasını ister. Bu fikir, Pekkan tarafından da heyecanla karşılanır:

"1992'de, 30. yılda bir 'Anılar' yapacağım. Benim şarkılarımı herkes okudu, yeni kuşak bir de benden dinlesin. Şarkıları bile seçtik. 'Viens Dans Ma Vie', 'Sensiz Yıllarda', 'Gençlik Yılları', 'Hoş Gör Sen,' bazıları. Ancak ondan önce bitirmek istediğim yeni kasetim var. Öncelikle bunu bitirmek ve 1991'de hayranlarıma sunmak kararındayım..." Genç kuşak dinleyicilerden ve gazetecilerden duyduğu yeni "söylem"e kendini kaptırmış da olsa, yeni albümünden "kaset" diye söz eden Pekkan, çizdiği programı tümüyle uygulayamaz. "Sevgide Seni Seçtim" adlı bir şarkıyla açıldığı için "**Seni Seçtim**" adı verilen albüm, tam da planlandığı gibi 1991 yılında plakçı raflarını süsler. Ancak "Anılar" ya da ona benzer bir isimle anılacak "eski Ajda Pekkan şarkıları"ndan oluşan bir albüm için daha çok zaman geçmesi gerekecek; bu albüm, sekiz yıl sonra, ancak 1998 yılında gerçekleşebilecektir. Yani Pekkan şarkılarını, (aşağı yukarı) "herkes" okuduktan sonra.

Pekkan, yılın son günlerini TRT stüdyolarında geçirir. "Yaz Yaz Yaz" ile ortalığı yeniden ateşe vermeyi başaran, üstelik bununla da kalmayıp yeni bir albüm için gecikmeden stüdyoya giren Pekkan'ı "yılbaşı özel programının assolisti olarak" seçen TRT, sanatçı için, o güne kadar eşi benzeri görülmemiş **görkemli bir program** hazırlamaya girişir.

"Yüzümüzü temizlemek için yıkamak yeterli olmaz, derinlemesine temiz ve pürüzsüz bir cilt için saf Johnson's Bebe Losyonu'na da ihtiyacımız" olur; "bütün spor dalları için sunduğu geniş ürün yelpazesi ile sporu ciddiye alanların gözdesi olan ve 'yasal doping' olarak nam salmış Hi-Tec spor ayakkabılarını, ünlü futbolcu Prekazi de tercih ettiğini" açıklar; "Nova Baran Plaza'da açtığı yeni şubesinde 'Hello Şişli!' diyen Pizza Hut, uzun sürecek bir beraberliğin ilk merhabası olarak, müşterilerine % 25'lik bir indirim kuponu" verir; "Ay-Yıldız'ın vatkalı sutyenleriyle aynaya bakan kadınlar gerçeği" görür; "moda burcunda doğanlar için, Tess'in kreasyonları vazgeçilmez" olur; "kırk yıl-

Ekim 1990 tarihli *Boom Müzik* dergisinden:

Dergi, (her zaman, "Bu da nereden çıktı, kim onu bu unvana layık gördü?" şeklinde sorgu suale neden olan) "superstar" unvanıyla ilgili olarak Pekkan'ın görüşünü alıyor.

"Önceleri hayır ben süperstar değilim diyecek oldum; otur yerine, alçakgönüllü olma, sen bu ülkenin süperstarısın dediler, kaldı. Üstelik geçmişte, plak şirketimin yalnızca plağıma verdiği isimdi. Özellikle son çalışmamda kullanılmasına izin vermedim. Artık gerek yok. Çünkü halk, istemediği sanatçıyı bunca yıl bu konumda yaşatmaz..."

Her şey bir yana, zaten "Superstar" adıyla dört albüm yayınlamış birisinin, (bu unvanı muhafaza etme gayesiyle) albümlerini bu biçimde adlandırmaya çalışması çok da sıhhatli olmazmış. Yeni albümü "Superstar 5", ya da 6, 7 olarak adlandırmak, zaten giderek her şeyi hemen unutmaya, bu olmasa bile karıştırmaya başlamış olan Özal kuşağı gençleri için, içinden çıkılmaz bir "bilmece" haline getirecekmiş her şeyi. "Ben bu albümü almıştım, yok almamıştım..." telaşı ile baş edemeyecek olan bu kitle, muhtemelen albümü almamaya karar vererek çıkacaktı işin içinden. "Seni Seçtim" adı verilerek, en azından işin "ticari" boyutu garanti altına alınmış. Nasılsa, tam da Pekkan'ın dediği gibiydi her şey: "İstenmeyen sanatçı, bunca yıl, bu konumda kalamazdı..." Doğru söze ne denir?

Görkemli bir program

30 Aralık 1990 tarihli *7 Gong* adlı dergiden:

"Ajda acayip iddialı. Ajda Pekkan, TRT'nin yılbaşı programına iddialı hazırlanan sanatçıların başında geliyor. Önceki yıllarda pahalı prodüksiyonlar hep Zeki Müren, Muazzez Abacı, Bülent Ersoy, Emel Sayın gibi sanatçılar için yapılırdı. Bu yıl bu unvan Ajda'nın eline geçti. Sanatçı üç ayrı mizansenle çıkacak ekrana. Milyonluk dekoruyla, antika arabasıyla, on ilginç kostümüyle süper bir şov yapacak. Ajda sizleri en çok Carmen kostümüyle büyüleyecek. Sanatçı bu giysiler içinde 'Zingara' şarkısını seslendirecek... Diğer şarkılar 'Yaz Yaz Yaz', 'Doğru mu Değil mi?', Hayırdır İnşallah'. Ajda programın bir diğer bölümündeyse Al Capon atmosferiyle görüntülendi. Burada 1936 model antika bir araba, iki fedai kılıklı yakışıklıyla dans edecek. Şoförü ise yılların tiyatrocusu Ayberk Atilla. Berko ve Doğa Oran adlı mankenler, briyantinli saçları, kalıp gibi ütülü takım elbiseleriyle Ajda'nın emrine amade fedaileri oynayacaklar..."

Derginin ("Japon" değil ama) "Capon" dediği, elbette Chicago'yu birbirine katmış ünlü gangster Al Capone. "Zingara" da, Superstar'ın en sevdiği şarkıcılardan olan Enrico Macias'ın "Zingarella"sı. Yoksa durduk yerde Bobby Solo'nun (ya da Iva Zanicchi'nin) miadını çoktan doldurmuş şarkısını Ajda Pekkan ne yapsındı?

lık planlamadan sonra, Discovery mekiği Hubble Uzay Teleskobu'nu (HST) dünyadan 613 km. uzaklıktaki yörüngeye" oturtur; "Avrupa'nın deodorantı 8x4, ter kokusu yaratan bakteriler üzerindeki yok edici güçlü etkisinin yanı sıra, beş ayrı parfümü ile gün boyu ferahlık ve tazelik verir"; "Tiffany&Tomato'nun son moda kazakları, gençliğin favorisi" olur; "trafiğin tüm sıkıntılarına rağmen, arabanın içinde gülümseyen insanlar görüldüğünde, bunun, o arabada Philips Car Stereo olduğu anlamına geldiği hemen" bilinir ve "Paris'ten gelen Le Lac'ın kreasyonlarını giyinen kadınlar, zarif bir kuğu gibi" göründüğü dönemde, Pekkan'a, -her nedendir bilinmez- eskiden beri anlaşılmaz bir ilgi gösteren Japonlar, *Seni Seçtim*'i kendi ülkelerinde yayınlayacak, 70'lerin başında kurulan Pekkan-Japonya bağı, 90'larda da devam edecektir. Pekkan'ın "çizgili bir tayt" ile (bizim buralardan sonra) Japonların da karşısına çıkması, dünyanın (hiç kimseyi unutmadıkları için) en vefalı müzikseverlerine sahip bu ülkede büyük yankı uyandıracaktır. Alter Pop firmasının (kısaca) *Sectim* adını verdiği bu albüm ile Pekkan, Japonca söylediği "Sensiz Yıllarda" ile başlayarak, "A Mes Amours" ve "Hancı" ile devam eden Japonya Seferi'ni 90'lara taşımayı da başarmış olur. Bu albüm, kısa sürede Japon malı albümlere büyük ilgi gösteren (başta Soundcity2000 olmak üzere) *mail order* firmalarının da kataloglarına girecek; onlar vasıtasıyla dünyanın geri kalanını da gezme imkânı bulacaktır.

1991: Ona Buna Kapılma, Kendini Unutma

"Irak Kuveyt'i işgal" eder; "Coca-Cola firması, fiyatlarında yüzde 12,5-20 arasında indirim yaptığını" açıklar ve "yeni bin liralık madeni paralar piyasaya" sürülürken, "Yaz Yaz Yaz" ve diğer şarkılarla her yerde eski usul Süperstar rüzgârları estirmiş olan Pekkan, 1991'le birlikte yeni bir albüm üzerinde çalışmaya başladığını duyurur. Pekkan'ın, bu albümle ilgili ilk bilgile-

ri verirken geçmişi, özellikle eski şarkıları konusunda takındığı tavır hemen herkesi şaşırtır: "Bugüne dek başkalarının şarkılarını sırtımda bir kambur gibi taşıdım. Modası geçince de bunu boşu boşuna yapmış oldum. Bir 'Hoş Gör Sen,' bir 'Kimler Geldi Kimler Geçti' ve diğerleri... Bunlar zaten orijinal olarak onları seslendiren sanatçılara aitti. Bundan sonra sentezlere gitmek istiyoruz. Gelecekteki çalışmalarımda oryantal motifler olacak. Sentezlere gitmek istiyoruz..." Pekkan'ın "çoğul" konuşma sebebi çok değil, bir-iki hafta sonra anlaşılır; sanatçı, yeni albümünün direksiyonuna Şehrazat'ı geçirmiştir. "Yaz Yaz Yaz"ın başarısı üzerine alınan bu karar, Pekkan-Şeneş ilişkisini yeniden bozacak gibidir. Aslında bu ikili, o güne kadar defalarca gerginlik yaşamış, küsmüş, barışmıştır ama bu sefer iş sanki bir yol ayrımına ya da seçim noktasına gelmiş gibidir. Pekkan, kendisini Süperstar koltuğuna oturtan şarkıları, "başka sanatçılara aitti" diyerek küçümser. Genç kuşağın öncülüğünde yaşanan beste ya da "bizden şarkı" saplantısı, her nasılsa Pekkan'ı da etkilemiş; daha önce çok sık dile getirdiği "Ben yorumcuyum, beste ve bestecinin kimliği beni ilgilendirmez," değerlendirmesini bir kenara atmak zorunda kalmıştır... Şeneş ile birlikte yerleşilen "tepe" ya da elde edilen "süperstar" payesi de, bu yeni dönemle birlikte konuşulmaya ve sorgulanmaya başlanan bir diğer konudur: "Herkese her şey yakıştırılabilir. Kendi açımdan süperstar tanımından memnunum. Kim ne isterse takabilir. Bu ismi de kendi kendime takmadım. Yıllardır verdiğim savaşlardan dolayı halk bunu uygun gördüğü için taktı. Beni, benim dışımda hiçbir şey ilgilendirmiyor. Herkese hayatta başarılar diliyorum. Ben kendi yerimden memnunum. Hiçbir iddiam yok. Ve bundan böyle olmayacak da. Ajda olarak geliyorum. Varlığımla beni özleyenlere seslenmek için geliyorum. Çünkü zirvenin daha ötesi yok..." Sezen Aksu'nun geldiği nokta Pekkan'ın kafasını karıştırmış gibidir. Süperstar, bir yandan eski konumu ile yeni geldiği nokta arasındaki farkı gör-

mekte ve bundan rahatsızlık duymaktadır; bir yandan da, Sezen Aksu ile artık yarışılamayacağını anlamış gibidir. Devir değişmiş, yeni hükümet ve sunulan yeni yaşam biçimleri her alanda olduğu gibi pop müzik dünyasını da değiştirmiştir. Bütün bunlara bir de, pop müzik piyasasının mutlaka "genç yüz olsun" saplantısı da eklendiğinde, Pekkan'ın işi iyice zorlaşır. Muhtemelen Sezen Aksu için de durum aynıdır; ama Aksu, böyle bir nokta gelmeden önce kendi kendine harekete geçmiş ve genç kuşaklara "bayrağı teslim etme" işini, bizzat kendi elleriyle yapmaya karar vermiştir bile.

Pekkan'ın yeni albüm çalışmaları basının ilgisini çeker. Yeni albümün "süpervizör"ü Şehrazat, "yapım yönetmeni" ise Anuş Bakış'tır. Düzenlemeler ise, Garo Mafyan'a emanet edilmiştir. Ancak Pekkan ile Mafyan arasında gerginlik daha repertuvar çalışmaları sırasında başlar. Pop müziğindeki gençleşme hareketine bir ucundan da olsa tutunmaya çalışan Pekkan, genç besteci Mustafa Sandal'ın getirdiği "Vazgeçme" adlı şarkıyı da albüme dahil etmek istemiş, ancak Mafyan'ın **itirazları** ile karşılaşmıştır. Sandal'ın, albüm kaydedildiği sırada tonmaister Bülent Tezcan'la birlikte yazdığı şarkı, Pekkan'ın ısrarlarıyla albüme dahil edilir. Ne var ki Mafyan'la yaşanan gerginlik *Seni Seçtim* adı verilen albümün geleceğini etkilemeye devam edecektir.

Üzerinde çok konuşulup tartışılan *Seni Seçtim* albümü, nihayet temmuz ayında yayınlanır. Vokallerde Şehrazat, Özkan Uğur, Sertab Erener ve Levent Yüksel'in yer aldığı albümün en büyük eksikliği, herkesin diline yerleşecek bir hit şarkıdan yoksun oluşudur. Büyük bir kısmı Şehrazat'a ait olan şarkıların hiçbirinde "Yaz Yaz Yaz"ın hızı ve enerjisi yoktur. Aslında, başta Mustafa Sandal ve Bülent Tezcan'ın "Vazgeçtim"i olmak üzere, bu albümde Pekkan'ın her zamanki eğlenceli şarkıları da yok değildir. Ama asıl mesele, albüme adını da veren "(Sevgide) Seni Seçtim" şarkısının, Pekkan için doğru bir seçim olmamasıdır. Bu şarkı, alışılagelen "Pekkan *sound*"undan fersah fersah uzak-

İtiraz

Açık Radyo'da yayınlanan 19 Temmuz 2003 tarihli "Dünya Dönüyor" adlı programdan:

"Dünya Dönüyor" adlı programa katılan Pekkan, sunucunun "1991 yılında, Mustafa Sandal'ın adını hiç kimse duymamışken bile siz güvendiniz ve 'Vazgeçtim' şarkısını seslendirmeye karar verdiniz" demesi üzerine, zamanında Garo Mafyan ile bu konuda düştüğü ihtilafı anlatmıştı.

"Ben insanlara hep yol açmak istiyorum. Her zaman istemişimdir. Genç bir isim olan Mustafa Sandal'ın şarkısını albüme almak istediğimi Garo Mafyan'a söylediğimde çok irite oldu. Çok sinirlendi. Yani ben böyle bir şeyi nasıl yaparmışım, ben koskoca bir Ajda Pekkan'mışım... Bana ne dedim. Yani ben koskoca bir Ajda Pekkan olabilirim ama bu çocuklar çok kabiliyetli. Ve ben, Sandal bu şarkıyı bana dinlettiğinde çok beğendim... Mustafa Sandal çalıştığımız stüdyoya getirip dinletti bize şarkıyı. 'Böyle bir şarkım var,' dedi sempatik bir tavırla. Yani o kadar ümitsizdi ki benim bu şarkıya evet diyeceğim konusunda... 'Çok güzel bir şarkı, söylemek isterim,' dedim, o da, 'Tabii, sizin olsun,' dedi. Mustafa ve Bülent ile birlikte şarkıyı yaptık biz ve Garo da itiraz edecek bir şey bulamadı. Bu tip şarkılar benim için çok yeniydi o zamanlar, tarz olarak. Belki Mustafa'nın istediği yorumu tam olarak oturtamamış olabilirim ama güzel şarkıydı ve çok severek söyledim ben de..."

Kuşak çatışması, (birilerini "irite" etme pahasına) albüm repertuvarını bile etkileyebiliyormuş demek ki. Ama Pekkan, "Sakın vazgeçme bu sevdadan," demiş kendi kendine belli ki ve vazgeçmemiş. İyi de etmiş aslında; hem kendisi hem hayranları farklı bir şarkı kazanmış sonuçta; ama bu şarkının, Pekkan'ın, "başka sanatçılara ait," dediği şarkıları kadar dillere düşmediği de bir gerçek.

ta oluşu ve albümün her yerde bu şarkıyla tanıtılması beklenen ilgiyi uyandırmaz.

Ancak söz konusu albüm nedeniyle yaşanan olumsuzluk, Pekkan'ın Rumelihisarı'ndaki konser serisinin başlamasıyla birlikte etkisini yitirir. Turhan Yükseler tarafından yönetilen orkestra eşliğinde sahneye çıkan Pekkan, kendisini çılgınca özlemiş bir seyirci kitlesiyle karşılaşır. Bu konserlerin repertuvarı da çok iyi hazırlanmıştır. Şarkılara tüm izleyicilerin eşlik ettiği Rumelihisarı konserleri, *Seni Seçtim*'in yarattığı "buruk" havayı dağıtmaya yetip de artmıştır bile.

Ama Türkiye'de kimsenin ilgi göstermediği bu albümle Japonlar ilgilenir ve yayınlarlar. Alter Pop adlı bir firmanın, ismini kısaltarak *Sectim* adıyla yayınladığı bu albüm, Pekkan'ı bir kere daha Japonların huzuruna çıkarır. Ama Pekkan'ın adı (bir yanlış anlama ya da baskı hatası sonucu) "Ajda" yerine "Adja" olarak basılır, ama bu kadarına Japonya'da nasılsa aldıran yoktur.

"Kadınlar, Jagler Eau de Parfum ile, yeni bir tarz, yeni bir iletişim" yakalar; "Türkiye'nin şekersiz-kepekli tek diyet bisküvisi Eti Form, kilo aldırmaz, çabuk tokluk sağlar, bol kepeğiyle sindirimi düzenler"; "*Gülümse* adlı son albümüyle gelmiş geçmiş bütün satış rekorlarını altüst eden Sezen Aksu, herkes için bir tutku haline" gelir; "Mayıs 1989'da uzaya yollanan Macellan, Venüs'ün yörüngesinde ilerleyerek gezegen yüzeyinin % 90'ından fazlasının haritasını" çıkartır; "Parizien çorapları, ince bir zarafet, kadifemsi bir yumuşaklık ve sonsuz bir rahatlık" sağlar; "Egos jöle ile, baştan başa farklı ve kimsede olmayan saçlar" yaratılır; "Johnson's Baby lotion, tonic ve moisturizer ile ciltlerde sürekli bahar tazeliği" yaşanır ve "bir kutusu bir kaloriden az olan Diet Pepsi ile vücudun formu" korunurken, Rumelihisarı konserlerinin verdiği sinyalleri Pekkan çok ciddiye almayacak, Fikret Şeneş'le birlikte "fişek gibi" şarkılardan oluşan bir albüm yapmak yerine "oryantal motif"lerin peşinden koşmaya devam edecektir. Bu nerden (ya da nasıl) çıktığı belli olmayan "oryan-

tal motif" arzusuyla, işi "Bu oryantal motif sıcaklığı bizde olan bir şey; bunun arabeskle bir ilgisi yoktur," demeye kadar vardıran Pekkan, 70'li yıllarda "oryantalin babası" olarak nam salmış ve artık Amerika'da yaşayan Norayr Demirci'nin kapısına kadar gidecektir. Demirci, genellikle Neşe Karaböcek ile çalıştığı ve orta halli bir "ev stüdyosu"na bile yakışmayacak kadar eski tip alet ve gereçlerle donatılmış ("made in New York" bir stüdyo olan "Works Two") stüdyosunda, Pekkan'a "Sarıl Bana" gibi çok çekici bir şarkı yaratacak, ama albümün kalanını, son derece sıradan bir "bilgisayar *sound*"u üzerine inşa edecektir. Albümdeki şarkılara, düzenlemelere imza atan Atilla Şereftuğ'un, "Avrupai" katkıları bile yetmeyecektir albümü kurtarmaya.

Bu sonuç, Pekkan'ın birkaç yılına mal olur. Albüm sonrası, "ince elemek sık dokumak" gerektiğine karar veren sanatçı, bu yüzden, şarkı seçerken çok zorlanacak, repertuvarın tamamlanmasını beklerken bin bir zorlukla seçtiği şarkılar eskiyecek ve büyülerini kaybedecektir.

1992-93: Seviyorum De, Sarıl Bana

"ABD Başkanı George Bush ve Rus Başkanı Boris Yeltsin, iki ülke arasında İkinci Dünya Savaşı'nın bitmesinden itibaren devam eden soğuk savaşın sona erdiğini ilan" eder; "Cumhurbaşkanı Özal, sigara reklamını yasaklayan yasa ile hayali ihracatçılara hapis cezasını öngören yasayı veto" eder; "İncirlik Üssü'nden havalanan ABD uçakları, Irak'taki hedefleri" bombalar ve "zorunlu eğitim sekiz yıla" çıkarılırken, pop müziğin yeniden yükselişe geçişi, başta 80'li yıllarda yeterince şarkı söyleyememiş 60'lı ve 70'li yılların şarkıcıları olmak üzere herkesi heyecanlandırır. Bu şarkıcıların hemen hepsi pop müziğe, neredeyse on yıl gibi uzun bir süre ara verilmiş olmasını göz ardı ederek, her şeyin 70'li yıllardaki gibi kaldığı yerden aynen devam edeceğini düşünmektedir. Ancak ilk günlerin şaşkınlığı ve telaşı geçer geç-

mez, yeni gelen dalganın yalnızca "yeni bir isim" ya da "genç şarkıcı" arayışından başka bir şey olmadığı anlaşılır. Pop müziğe olan talep patlamasına patlamıştır ama talebi yaratan genç kuşak, 70'ler bitmek üzereyken gözlerini dünyaya açan genç kuşaktan oldukları için, 60 ve 70'lerin "ağır top"larını ya tanımamakta ya da tanısalar bile umursamamaktadırlar. Bu kuşak, dinleyecekleri şarkıların tıpkı kendileri gibi giyinen, dans eden, düşünen genç insanlar tarafından söylenmesini arzu etmektedir. Gerçi müzik piyasamız, "alıcı profili" ya da benzeri araştırmalarla başı hiçbir zaman hoş olmamış, hatta bu tür araştırmalara hiç ihtiyaç duymamış olsa da, "mesaj"ı gerektiği gibi algılamakta gecikmez. Kanunlardaki bazı boşlukları fırsat bilerek yayına geçen Magic Box adlı özel televizyon kanalı genç kuşağın verdiği mesajın açık ifadesidir. TRT'nin tekelini fiilen kırmış olan bu yeni kanalın "eğlence" ağırlıklı yayınları "genç yüz"lerle doludur.

Ancak bu durum en azından Ajda Pekkan ve benzeri büyük isimlerin çalışmasını engellemez. Yine de, Ajda Pekkan'ın durumu farklıdır. *Seni Seçtim* albümünün beklenenin tersine bir önceki albümü *Ajda 1990*'a göre daha az satması, sanatçıyı yeni albümünün nasıl olması gerektiği konusunda kararsızlığa sürükler. Pekkan'ın kararsızlığını, zamanla piyasanın en büyük firması haline gelmiş olan Raks Müzik giderir. Bu firma, Pekkan'ı transfer eder etmez yeni albüm çalışmalarını da başlatmıştır. İlk birkaç toplantı sonrası, Raks Müzik, yeni albümünü ülkemizde "oryantalin babası" olarak nam salmış Norayr Demirci ile birlikte yapma konusunda Pekkan'ı ikna eder. Demirci zaten Pekkan'ın bildiği, daha önce de birlikte çalıştığı bir isimdir. Raks'ın bu teklifi kabul edilir ve çalışmalar başlar. Ancak Demirci'nin uzun süredir ABD'de yaşıyor olması çalışmaları zorlaştırır. Yıllardır Türkiye'den uzak olan Demirci müzik piyasasında yaşanan gelişme ve yeniliklere uzak kalmıştır. Ülkede yaşanan genç şarkıcı ve müzisyen "patlama"sından da haberi yoktur. Albümün "star"ı ve "müzisyen"i uzaklık nedeniyle gerektiği gibi ha-

berleşememektedirler. Demirci tarafından hazırlanan "örnek" ya da "demo"lar Pekkan'a çok geç ulaşmakta, vakit kaybı yüzünden hiçbir şey Raks'ın planladığı gibi yürümemektedir. Öte yandan, Pekkan'ın, *Ajda 1990* ve *Seni Seçtim* albümleri ile yaşadığı tecrübeler ışığında Demirci'den yapmasını, değiştirmesini, eklemesini istedikleri de anında yerine getirilememektedir. Demirci oralarda, bir müzisyenden çok, elinde klavyesi ile oradan oraya koşturan bir "esnaf" gibi çalışmakta, ancak fırsat buldukça Pekkan'ın albümüne bakabilmektedir.

Durumun saçmalığını gören Raks'ın ilk yaptığı, albüme girecek şarkıların bir kısmını Demirci dışında birilerine yaptırma kararını vermek olur. Bu kararla birlikte, Demirci'nin yanına Atilla Şereftuğ'un ismi de eklenir. Yurtdışında yaşayan ve adını 1988 yılında Celine Dion'un seslendirdiği, Eurovision galibi "Ne Partez Sans Moi" ile duyuran Şereftuğ, uygun bir fırsat çıkarsa Türk sanatçılarıyla da çalışmak arzusundadır zaten. Raks'ın, "Pekkan ile çalışır mısınız?" teklifini hemen kabul eder. Pekkan, herkese yaptığını Şereftuğ'a da yapmış ve müzisyenin gözlerini kamaştırmıştır. Böylece yeni albüm için Demirci Amerika'da, Şereftuğ İsviçre'de çalışmaya başlarlar. Ancak bu kadarla yetinmeyen Raks, *Gülümse* ile satış rekorlarını altüst eden Sezen Aksu'nun da kapısını çalar. Firmaya göre, Süperstar Ajda Pekkan ile müzik piyasasına girdiği ilk günden beri Ajda Pekkan'a olan hayranlığını dile getirmekten kaçınmayan Sezen Aksu'nun birlikte çalışacak olmaları "olay" yaratacaktır. Raks'ın Ajda Pekkan için şarkı hazırlama teklifi Aksu tarafından da hemen kabul edilir. *Gülümse*'nin rekortmeni, Pekkan için çalışmayı kabul eder etmez de faaaliyete geçer.

1992 yılı sonlarına doğru, Pekkan'ın yeni albümünün repertuvarı büyük ölçüde şekillenir. Demirci (beş şarkı) ve Şereftuğ'un (iki şarkı) şarkılarına bir de Metin Özülkü şarkısı eklenmiştir. Sezen Aksu'nun (biri zaten Şereftuğ'un bestesi olmak üzere) sözlerini yazdığı iki şarkıyla birlikte, toparlanan şarkı sa-

yısı iyi kötü bir albüm doldurmaya yetecek sayıya ulaşmıştır. Bir yabancı şarkı daha seçilip Türkçeleştirildiğinde bu iş olacak gibidir. Nitekim son fırça Aysel Gürel'den gelir: Giderek daha fazla ciddiye alınmaya başlayan telif hakları nedeniyle (altına "anonim" yazılarak) bestecisi özellikle gizlenmiş yabancı bir şarkı Aysel Gürel'e emanet edilir ve Gürel, belki de en güzel Ajda Pekkan şarkılarından biri olan "Yok"u yazar. Artık her şey hazırdır.

Albüm, her zamanki gibi kolaya kaçılarak *Ajda '93* olarak adlandırılır. Ülkenin en renkli, en eğlenceli şarkılarını söylemiş olan bir Süperstar'ın sürekli olarak, "1, 2, 3..." diye giden *volume*'lü ya da "83, 87, 90..." gibi "tarih"li albüm isimlerinde karar kılması oldukça şaşırtıcıdır ama "on yeni Ajda Pekkan şarkısı"nın piyasaya sunulmuş olmasının yarattığı heyecan daha üstün gelir. Albüm zar zor toparlanmış, *Ajda 1990*'daki "pop hava"dan oldukça uzak olsa da yine de müzikseverlerce benimsenmiştir. Pekkan, bu şarkılarını TRT'ye göre daha *relax* bir yayın politikası uygulayan Magic Box'ta, birbirinden farklı "tablo" ve kostümlerle seslendirmeye başladığında ise yer yerinden oynar. Aslında Raks, ANAP iktidarının bizi getirip bıraktığı "hep göbekli, hep oyun havalı" noktayı doğru değerlendirmiştir. Demirci'nin açılış şarkısı "Sarıl Bana" (ki, Pekkan'ın sesinden duyulduktan hemen sonra, bu şarkının bir orijinal "beste" olmadığı ve İsrail'de bilinen bir şarkının etrafında gezindiği söylentileri yayılacaktır etrafa) "Pet'r Oil" günlerinden beri "oryantal bir Ajda Pekkan"a hasret kalan herkese ilaç gibi gelir. Dünya ahret "Batılı yüz"ümüzün de bize benzediği, yeri ve zamanı geldiğinde tıpkı bizim gibi "göbek atmak"tan hoşlandığı bir kere daha kanıtlanmış, herkes tarafından görülmüştür. Bundan ötesi (yani Pekkan gibi bir ismin bir albümün çerçevesini bu kadar zor çizmiş olması, ona uygun şarkı bulunmasında büyük güçlük yaşanmış olması ve benzeri sorunlar) boştur; tartışmak ve konuşmak lüzumsuzdur.

"Saçı ince ya da çok kalın telli olanların saçlarına dolgunluk ve parlaklık kazandırabilmesi için Braun'un Volume&More saç kurutma makinesi" tavsiye olunur; "ısırgan otu, lavanta ve ıhlamuru kaynatıp saçına sürenler, saçlarının canlı ve parlak bir görünüme kavuştuğunu" görür; "gözlerin dışına sürülmüş bir gümüş parlatıcı ve dudaklara sürülmüş gül renginde bir parlatıcı, yani iki parlatıcı ile gece makyajı kolaylıkla" halledilir; "bir tatlı kaşığı deniz tuzu, bir tatlı kaşığı ponza taşı tozu ve bir yemek kaşığı taze sütü bir kapta karıştırıp ıslak cildine yayanlar, bu mucize sıvı ile gerçek bir güzelliğe" kavuşur; "Çok Uzun Baz Hattı Düzeni (VLBA), Kuzey Amerika kıtasının Avrupa'dan yılda 2 cm. uzaklaştığını ve Hawaii Adaları'nın yılda 10 cm. batıya doğru kaydığını ortaya" çıkarır; "Uzmanlar, kıldan ince, kılıçtan keskin bir çizgi gibi olan zayıflık tutkusunun mutlaka doktor kontrolünde yapılması gerektiğini" belirtir; "dümdüz *jean*'ler *out*" olur ve "yerlerini baştan aşağı desenli, yazılı *jean*'ler" alır ve "göz makyajı denince akla ilk gelen şey olan farı, ana renk ve ana rengin daha açık bir tonu olarak, yani iki ayrı renk olarak seçmek gerektiğini" herkes öğrenirken Pekkan yeni bir albüm hazırlığına girişecek ve bu albümde de Norayr Demirci ile çalışmaya karar verecektir. Demirci'nin yanına popüler müziğin bilirkişilerinden Selami Şahin'i de koyan Pekkan bununla da yetinmeyerek genç kuşak şarkıcılarla da işbirliğine girişir.

1994-1997: Eğlen Güzelim, Gününü Gün Et

"Mevduat faizleri yüzde 85'e" fırlar; "bir süre önce faaliyetleri yasaklanan özel radyolar yeniden yayınlarına" başlar ve "İktisat Bankası ile Show TV'nin sahibi Erol Aksoy, *Hürriyet* gazetesinin yüzde 25 hissesini satın" alırken, *Ajda '93* albümü, 94 yılında da (en azından ilk yarısında) Pekkan'ı "idare" eden bir albüm olacaktır. Albümün açılış şarkısı "Sarıl Bana," hızla bir

numaraya yükselmiş; ve Pekkan yeniden gençlerle çıkışa geçen pop müziğinin en ortasına yerleşmiştir.

Bu şarkıyla birlikte, Pekkan yeniden basının ve sayıları hızla artan özel televizyon kanallarının gözdesi olur. Röportajlar, sohbetler hızlanmış, Pekkan yeniden "görülebilir" olmuştur. Yeni şarkılarla birlikte yeni bir "yüz" edinen Pekkan'ın albüm kapağındaki hal ve duruşu yine farklıdır: Artık sürekli sanatçının adıyla anılmaya başlayan "estetik operasyon" meselesi, gazete ve televizyon kanallarının en gözde konusu haline gelmiştir. Oysa bu konudaki tartışma ve sataşmalar, birkaç yıl sonra çıkacak olan yeni albümle birlikte yapılanların yanında çok hafif kalacaktır. Pekkan genç kuşaktan Rafet El Roman ile Metin Özülkü'nün desteğini de alarak yapacağı yeni albüm sırasında, hayranlarının karşısına "tornadan geçmiş bir Barbie bebek" olarak çıktığında yer yerinden oynayacak ve sanatçının başı epeyce ağrıyacaktır.

Son albüm *Sarıl Bana*'nın ardından Pekkan, hayranlarına yeni bir hava, başka bir şarkı sunamamıştır. "Bu albümü unutup önümüzdeki maça bakalım," diye düşünen Pekkan ve yakın çevresi vakit kaybetmeden yeni bir albüm hazırlığına girişirler. Ancak ne Pekkan ne de etrafındakiler farkındadır her şeyin değiştiğinin. Önce usul usul akmaya başlamış, ardından da onlarca yeni isim çıkararak işi "patlama"ya (hatta "fırtına"ya) dönüştürmüş olan "genç dalga" kendi "süperstar"ını da yaratmıştır artık. Tarkan'dır bu süperstar (ya da daha sonraları kendi "dil"ini de yaratacak olan bu kuşağın deyimiyle "megastar")! Pekkan'ın Norayr Demirci'nin klavyesine "sarıl"dığı sıralarda onlarca genç kuşak şarkıcıdan "herhangi biri" gibi ortaya çıkmış, ardından da Sezen Aksu'nun desteğiyle (*Aacayipsin*) dört bir yanı hâkimiyeti altına alan genç isim, popüler müziğin yıllardır hasretle beklediği yeni *star*'dır. Tarkan, her yaş ve her türden dinleyiciyi etkisi altına almış, herkes tarafından yeni "Batılı yüz"ümüz olarak kabul görmeye başlamıştır.

Yeni çağın simgesidir Tarkan. Ancak Pekkan ve etrafındaki-

ler, yeni bir çağ başladığını idrak etmek şöyledursun Tarkan ve arkadaşlarını "geçici bir moda" olarak görmekte direnirler. Pekkan ve ekibine göre bu isimler, "bugün var, yarın yok"tur, dolayısıyla telaşlanmaya da gerek yoktur. Ama öte yandan, hiçbir zaman açıkça dile getirmeseler de içlerine bir kurt düşmüş, alarm zilleri çalmaya başlamıştır. Zillerin sesi, genç isimlerden destek alınarak susturulmaya çalışılacaktır.

Pekkan'ın bu genç isimler arasından kapısını çalmak için ilk seçtiği Metin Özülkü olur. Aslında 90'lara değil 80'lere ait bir isim olan Özülkü, 80 ortalarında (Adnan Ergil ile birlikte ve Grup Çağrışım imzasıyla) *Gerçekler* adlı bir albüm yayınlamıştır. Özülkü asıl çıkışını 90'larda yapar: Yazdığı şarkılar hem kendisi hem de diğer genç grup tarafından seslendirilmiş; adı birçok kişi tarafından "hit yaratıcısı" olarak anılmaya başlanmıştır. Pekkan, Özülkü'nün evinden koltuğunun altında "Eğlen Güzelim" adlı şarkıyla çıkar. Genç isimlerden destek alma harekâtına Rafet El Roman ile devam edilir. Pop piyasamıza "yurtdışında yaşayan vatandaşlarımız" kotasından giriş yapmış ve Türkçe'yi bozuk ve yanlış tonlayarak-telaffuz ederek Pekkan öncülüğünde yaygınlık kazanmış "aranjman" akımını 90'lara taşımış bu şarkıcı, 90'lı yılların çoğu şarkıcısı gibi beste de yapabilmektedir, dolayısıyla "bu besteci"miz de Pekkan için "Bilsen Sevgilim"i yazar.

Patlama ya da genç kuşak konusunu abartmamak gerektiği kanısındadır Pekkan ve ekibi; o halde yeni albümün geri kalanı eski usule göre seçilecektir. Norayr Demirci ve Selami Şahin, Pekkan'ın yeni albümünün ağır toplarıdır yine. Artık her şeyin salt "düzenleme"den ibaret olduğu, altyapı ve ritmin şarkının bile önüne geçtiği bu yeni çağda Pekkan ve ekibi "asrın hatası"nı yaparak düzenlemeleri büyük çapta "geçmiş"e ait iki isme Turhan Yükseler ve Norayr Demirci'ye emanet ederler; Selami Şahin'den alınan iki şarkıyı da Semih Aydoğan hizaya sokmaya çalışacaktır.

Pekkan ve ekibinin yanlışı yalnızca çağı anlamamak ya da yeterince iyi tahlil edememek değildir. Bir albümü albüm yapan (ve artık *sound* diye tabir edilmeye başlanmış) "genel çerçeve"nin çizilmesi de unutulmuş ya da hatları yeterince çizilmemiştir.

Hem bu yüzden, hem de Tarkan ve diğer genç *star*'ların dört bir yanı sarması gibi nedenlerden dolayı albüm, yayınlandıktan sonra resmen ortada kalakalır. Pekkan ne yeni dinleyiciye, ne de eski hayranlarına yaranabilmiştir. Aslında, repertuvar yeterince renklidir renkli olmasına: Pekkan, nihayet yıllar sonra bir Fikret Şeneş şarkısı ("Bir Hata"; ki bu şarkı, Pekkan'ın seslendireceği son Fikret Şeneş şarkısı olacak, Şeneş-Pekkan işbirliği bu şarkı ile noktalanacaktır) seslendirmiş, ayrıca, 70'lerin ilk yarısında fırtınalar estiren "Dert Bende"yi günümüze taşımış, ve böylece, kapanın elinde kalmış gibi gözüken Pekkan şarkılarına sahip çıkmaya başlamıştır. Üstelik "klip çağı"na da uyum sağlanmış, Pekkan'ın 90'lı yıllara entegrasyonunu tamamlayacak olan "Eğlen Güzelim"in klibi televizyon kanallarında dönmeye başlamıştır. Entegrasyonun olmazsa olmaz parçalarından biri de işin "teşekkür" faslıdır. 90'lı kuşak, her şeyi abarttığı gibi işin "teşekkür eder, saygılarımı sunarım" faslını da abartmış ve albüm kapaklarını bir tür *oscar goes to* saplantısını uygulama alanı haline çevirmiştir. Pekkan da bundan geri kalmaz. Albüm kapağında, ses stüdyolarının çalışanlarından Fikret Şeneş'e (albümde yine yanlış yazılmıştır bu önemli söz yazarımızın soyadı; "Şenes" olarak yazılmış, bu mükemmel işbirliği, hep yapılagelldiği gibi, tek "ş" ile noktalanmıştır) kadar herkese "sevgiler" sunulmuştur: "Bu kaset çalışmasında bana eşlik eden tüm Batı ve Türk müziği müzisyenleri arkadaşlarıma, katkılarından ötürü Sn. Fikret Şenes, Ülkü Aker... ve Erol Atar'a, RMS, Erekli Tunç, İstanbul ses kayıt stüdyoları ve çalışanlarına. Çalışmalarım süresince bana sabır gösteren ve destek veren tüm medya

"Eğlen Güzelim"

Perihan Mağden'in *Pazartesi Yazıları ya da Hiç Bunları Kendine Dert Etmeye Değer mi?* (İletişim) adlı kitabından:

"... Yani şarkılardan, kendimizden bu kadar bahsettik de bu kadından, bu küllerinden habire habire yeniden doğan Türk malı tanrıçadan bahsetmeyecek miyiz? Çok reca ederim hanımlar bey-ler. Bu konuya teşrif edelim biraz da. Ajda'nın son kaseti hiç beğenilmemiş. *Eğlen Güzelim* de beğenilmemiş. Ajda televizyonda diyor ki: 'Ne zaman yeni bir kaset yapsam, bunu mu yapmış denir?' Haklı Ajda. Ben de *Eğlen Güzelim*'i hiç beğenmemiştim ama dinledikçe insanın dinleyesi geliyor. On yıl sonra içki sofralarında, 'Eğlen güzelim / Gününü gün et,' diye bağırmayacağımız ne malum? Bu şarkının klibinde gençlerin arasında dolaşıyor hayalet gibi. Yok, hayalet gemide kaybolmuş bir *star* gibi. Sarı bukleli saçlar, Rita Hayworth'vari dekoltesi yerinde kadife tuvalet-bir içim su. Ama görmüş geçirmiş de yani. Genç adamlara şehvetliden ziyade, müstehzi bir yaklaşım içinde. Klibin sonu ömre bedel: Meğer köpeğini gezdirmiyor muymuş, gemiye dayanıp ya hayal görmüş, ya hatırlamış-orası muğlak. (Biliyorsunuz, şimdi kliplerde muğlaklık çok moda. Ben Borges'vari de diyorum bu üstün sanatsal çabalamalara.) O gençlerin arasında ne aradığını da aramızda çok konuşmadık değil. Ayşe Düzkan Ajda'nın bu züppe liseli çocukların hocası olduğunu, kendi liselerinde de çok gönül yakan böyle hoca olduğundan filan yola çıkarak, iddia etti. Bense Ajda'nın kafasında yaş mefhumu olmadığından 'yaşıtlarıyla eğleniyor' atmosferi için, bu yaş grubunu seçmekte hiçbir beis görmeyeceğini iddia ettim. Elçin Yahşi bence en doğru yorumu getirdi: Gençlerin mezuniyet balosuna davet edilen *star* rolünde Ajda. En doğrusu bu tabii: Nesilden nesile Ajda. Yılların (eskitemediği değil) yenilediği şarap!"

kuruluşlarına ve medya mensubu dostlarıma. Sevgilerimle sunuyorum. Kendilerine teşekkür ediyorum... Sevgiyle... Ajda Pekkan." Aslında çok da ifrata kaçmayan (bu konuda ifrata kaçmanın ne demek olduğunu anlamak için Gülben Ergen'in, niyeyse iki noktalı *Kör Âşık*.. albümünün çıkması gerekecektir) teşekkür metninde nedense, yolunda olmayan bir hava hâkimdir. Ne büyük harf ve noktalama işaretlerinin yerli yersiz kullanımı, ne de LP döneminden gelen önemli bir yıldızın artık "bugünkü çocuklar" gibi "kaset" sözcüğünü kullanması değildir bu havayı yaratan. Bu metin baştan aşağı bozuktur; ayrıca teşekkür de yerini bulmamıştır. "Arkadaşlarıma... çalışanlarına... dostlarıma..." dendikten sonra her niyeyse iş "nokta"lanmış, ardından da (albümün içeriğinden kati surette söz edilmeden) "sevgiler" sunulmuştur. Belki de Pekkan, birkaç yıla kalmadan gelecek olan "chat çağı"na hızlı bir giriş yapmış ve "dostlar yazarken görsün" havasından (oldukça erken bir saatte) çalmaya başlamıştır.

Bu albümle birlikte tartışmaya açılan bir konu da Pekkan'ın "vokal tekniği" olur. Yıllarca memleketin "en iyi şarkı söyleyen kadını" unvanını kimseye kaptırmayan Pekkan'ın vokal (tekniğinde) bariz bir deformasyon vardır. Bir önceki albümünde de uygulanan bol "gırtlak oyunlu," çok nağmeli, gereksiz "vibrasyon"lu vokal, yeni albümün bütün şarkılarına hâkim olmuş gibidir. Birkaç yıl önceki albümde de dikkatleri çeken bu yeni "metot," aslında Pekkan'ın uzun bir zamandır ders almakta olduğu "şan hocası Erdem Siyavuşgil"in etkisinden başka bir şey değildir. Pekkan, durduk yerde bir "ses ispat etme" hevesine kapılmış, bir konserde (o da bir-iki şarkıda) yapılsa ilginç gelebilecek bir şeyi bütün albüme yaymış ve "Pekkan'dan her zamanki Pekkan şarkıları"nı dinlemek isteyenlerin hevesini kursağında bırakmıştır. Bu arada, başta Deniz Seki olmak üzere birçok yeni şarkıcı "Ajda Pekkan gibi" şarkı söylemenin peşine

düşmüş; ancak onlar çabalarken başka ufuklara yelken açan Pekkan, bu sefer de hiç yapmaması gereken bir işe kalkışarak Ebru Gündeş, Seda Sayan ve benzeri isimlerin şarkı söyleme biçimini ödünç almıştır.

Çıkan yeni albüm, Pekkan'ın müziğinden çok görüntüsünün konuşulmasına sebep olur. "Estetik operasyon"lar ile ilgili tartışmalar yeniden alevlenmiştir. Bu tartışmalar sırasında, Pekkan'ın yanında yer alan kimi basın, bütün bunları yapmaya hakkı olduğunu söyleyerek sanatçıyı savunur: "Belki ona haksızlık ediliyor ama özellikle son yıllarda şarkılarından çok, geçirdiği estetik operasyonlarla gündeme geliyor. O ise, bir sanatçı olarak güzel görünmesi gerektiğini, sevenlerine karşı sorumluluğu gereği güzel görünmeye özen gösterdiğini söylüyor..."

"Uyuyamayanlar için hem tadı güzel hem de yatıştırıcı etkisi büyük portakal çiçeği suyu ideal ilaç" olur; "Avon, ayak bakımına özen gösterenler için Footworks serisini" sunar; "mükemmel ürün Swiss O Par ile, mükemmel kaş ve kirpiklere sahip" olunur; "Coca-Cola ve Nestle'nin yeni ürünü Nestea, benzersiz tadı, serinletici özelliğiyle yaz aylarının vazgeçilmez içeceği" olur; "uzmanlar, günde üç öğün yemek yemenin demode olduğunu, günde altı kez yemek yenmesi gerektiğini" belirtir (ancak bu "öğün"lerin hangi parayla karşılanacağı konusuna her zamanki gibi hiç dokunmaz); "normal ve hassas bir cilde sahip olanlar, iki yemek kaşığı yoğurda yarım yemek kaşığı saf bal koyup bunu yüzlerine sürdüklerinde gerçekleşecek mucize ile keyiflerine keyif" katar; "uçuğa neden olan Herpes Simplex adlı virüsün hakkından, bir E vitamini kapsülünü toplu iğneyle patlatıp uçuğa sürerek" gelinebilir; "İpek'in kepeğe karşı etkili şampuanı, içerdiği Zinc Pyrithione maddesi sayesinde saç derisinde oluşan kepeğe neden olan mikroorganizmaların yerleşmesini" engeller; "günlük olarak yağlardan aldığımız enerjinin, aldığımız toplam kalori miktarının yüzde 30'unu geçmemesi gerektiğini" herkes öğrenir; "güzelliğe güzellik ka-

tan kaşların orta kısmının yüksek, kuyruk kısmının aşağıya doğru olması, dişlerin daha beyaz gözükmesi için çingene pembesi veya kırmızı ruj kullanmak" gerekir; "sabah yattığınızdan daha yorgun kalkıyor, diyet yapmanız gerektiğine inanıyor ve son zamanlarda önemli randevularınızı unutuyorsanız ne yazık ki depresyonda olma ihtimaliniz" mevcut olur; "genç kızlar bol pantolonlar, çılgın *body*'ler, mini etekler ve kısacık şortlarla kendi tarzlarını" yaratabilir ve "derinin salgılarını harekete geçirmek için sabahları, gözeneklerde birikmiş kir zerreciklerinden kurtulmak içinse akşamları cildin temizlenmesi" gerekirken Süperstar, nihayet eski defterleri açmak gerektiğine karar verecek ve başta "Bambaşka Biri" olmak üzere en büyük "hit"lerini genç kuşak şarkıcılarla başa çıkabileceği bir *sound*'a tahvil etmeye çalışacaktır.

1998-99: En Bambaşka Biri

"Türkiye'de 681 bin 722 ruhsatlı silah bulunduğu" açıklanır; "Dünya Bankası, Türkiye'yi, ekonomisi yükselen on ülke arasında" gösterir ve "Kanal D internet'e ilk giren Türk televizyonu" olurken, "Eğlen Güzelim"li albümün genç kuşağa (neredeyse) hiçbir şey ifade edememiş olması, hatta kırk yıllık eski hayranlarına bile, "Dağ fare doğurdu," dedirtmesi, Pekkan'ın epeydir aklında olup da çeşitli nedenlerle erteleyip durduğu bir projeyi öne çekmesine yol açar. "Best of" projesidir bu! Yıllardır Pekkan şarkılarının peşinde koşan, ne vakit bir *cover* şarkı gerekse Ajda Pekkan şarkılarına başvuran genç kuşak şarkıcıların bu tavrı, "Best of Ajda Pekkan" albümü yapılmasını zorunlu hale getirmiştir! Aslında Pekkan'ın çevresindekiler kaç zamandır bu konudaki ısrarlarını sürdürmekte, ancak, "nostaljik" ya da "miadını doldurmuş" biçiminde algılanmaktan çekinen Pekkan ise projeyi sürekli erteleyip durmuştur. Ancak "yeni şarkı"larla dolu son albümün (en hafif deyimle) "bir seksen" yere

serilmesi, sanatçının projeyi kabul etmesine neden olur. Pekkan'ı Pekkan yapan şarkılar, 45'lik ve albümlerin tozlu yüzeylerinden alınıp, "sahibinin sesinden" dijital bir ortama transfer edilecektir nihayet.

Pekkan, projenin daha başında olmazsa olmaz "şart"ını ileri sürer: "Bu şarkılardan bir albüm yapalım yapmasına da, bu iş eski versiyonlarla olmaz, bütün şarkılar yeniden yapılmalı, yeni baştan çalıp söylenmeli..." Aslında beklenen bu değildir. Beklenen, tıpkı dışarda yapılageldiği gibidir; seçilecek şarkılar, zamanında yapılmış oldukları gibi, hep bilinen, ezberlenen, kalplere yerleştikleri biçimde albüme konmalıdır. Ama Pekkan, aradan geçen zamanın şarkıların bir kısmını, en azından altyapısını eskittiğini, bu halleriyle yeni kuşağa hiçbir şey ifade etmeyeceğini düşünmektedir. Sanatçının, "Ya böyle olur, ya da hiç olmaz!" resti üzerine kimsenin diyecek bir şeyi kalmaz ve çalışmalar başlar. Aşağı yukarı kırk yıldır dillerden düşmeyen eski Pekkan şarkıları dinleyicinin karşısına yepyeni bir enerjiyle çıkacaktır.

"Enerjinin türü" konusunda uzlaşma sağlanır sağlanmaz, Pekkan'ı "günümüz gençliği"ne sunacak olan albümün çalışmalarına başlanır. Pekkan, bu projeyi arada bir de olsa birlikte çalıştığı Turhan Yükseler'e emanet eder. Ardından da, böyle bir projenin altından hakkıyla kalkabilecek bir firma arayışına geçilir. Pekkan ve ekibi, bir önceki albümde (yeterli sayıda klip çekilmemesi gibi nedenlerle) beklentilerini karşılayamamış olan Tempa&Foneks ile çalışmak yerine, bu işi yeni bir firmaya vermek ister. Ancak son iki albümün umulan ticari başarıyı sağlayamamış olması, piyasadaki çoğu firmanın Pekkan'a uzak durmasına sebep olmuştur. Pekkan'ın gönlü aslında Sony ve Universal gibi, son derece profesyonel çalıştıklarını bildiği yabancı bir firmadadır. Ne var ki bu mümkün olmaz ve Pekkan yeni albümü için, değil Pekkan gibi bir pop kraliçesiyle, orta halli bir pop şarkıcısıyla bile çalışmamış ve daha çok "arabesk-

fantezi-taverna" üçgeni içinde dolanan Elenor ile el sıkışır. Pekkan'ın Elenor ile anlaştığı haberine çoğu kimse dudak büker. Piyasanın kurmayları, bu yeni el sıkışmadan bir sonuç alınamayacağını, birlikteliğin eninde sonunda sudan bir nedenle sona ereceğini düşünmektedir. Ancak beklenenin tersine, her şey yolunda gider. Elenor'un ortaklarından Muhteşem Candan, bir süperstar ile çalışıyor olmanın bilinciyle Pekkan'ı el üstünde tutar... Proje ekibine tam destek veren Candan'ın, bu iş için piyasa ortalamasının oldukça üzerinde bir bütçe ayırması üzerine bütün ekip büyük bir moralle çalışmalara başlar. Ekibin en zorlandığı konu hemen işin başında ortaya çıkar; repertuvar seçimidir bu. Günlerce kafa yorulur ve sonunda "Bambaşka Biri", "Haykıracak Nefesim", "Hoş Gör Sen", "Kimler Geldi Kimler Geçti", "Uykusuz Her Gece", "Ya Sonra", "Dile Kolay", "O Benim Dünyam" ve "Yeniden Başlasın" gibi "banko" şarkılara karar verilir. Ama zaten işin zor tarafı, albümün geri kalan kısmının ne ile doldurulacağıdır. Bu "geri kalan" konusu, Pekkan ve ekibinin başını çok ağrıtacak, günlerce süren toplantı ve tartışmalara rağmen doğru dürüst sonuçlanamayacaktır. Kimbilir hangi nedenlerle, ikinci 45'likte yer almış ve Pekkan'dan çok Adamo'ya ait kabul edilen "Her Yerde Kar Var," Regal dönemi şarkılarından (dört başı mamur bir "hit" olduğu bile şüphe götüren) "Ne Tadı Var Bu Dünyanın" ve İstanbul Plak repertuvarının en zayıf şarkılarından "Haram Olsun Bu Aşk Sana" (albümün kapağında yalnızca "Haram Olsun" diye anılacaktır), muhtemelen bir kafa karışıklığı sonucunda repertuvara dahil edilir. Seçme aşaması tamamlandıktan sonra da Turhan Yükseler ve Zafer Haznedaroğlu çalışmalara başlarlar. Pekkan'ı 2000'lere taşıyacak yepyeni bir Pekkan *sound*'u inşa etmenin sorumluluğu bu ikili üzerindedir. Çalışmalar ilerlediğinde, Yükseler ve Haznedar-oğlu'nun bu "yeni sound" konusunda yetersiz kaldığı anlaşılır ve devreye İskender Paydaş girer. Bu yetenekli müzisyenin ekibe dahil

olmasıyla birlikte de işin altyapı konusu hızla ilerlemeye başlar. Zor dönemin atlatıldığı; işin bundan sonraki safhasında vokal kayıtları dışında herhangi bir engelle karşılaşılmayacağı düşünülmektedir; ama ne yazık ki böyle olmaz. Her zaman çok rahat, çok doğru ve çok kendine özgü bir biçimde şarkı söylemekle tanınan Pekkan, Erdem Siyavuşgil yüzünden olsa gerek, arada bir ne yapacağını bilemez durumda kalmış gibidir. Siyavuşgil'den aldığı şan dersleri nedeniyle son iki albümünde vokal deformasyona uğrayan Pekkan aynı akıbete büyük umutlar bağladığı bu son albümünde de uğramak üzeredir. Pekkan'ı ipten kurtaran, yeni *sound*'un bizzat kendisi olur. Yeni çağ gereği hızlanan ritim kendiliğinden, hatta mecburen dinamik ve enerjik bir Ajda Pekkan performansı gerektirmektedir. Bunu fark eden şarkıcı, yeni albümün aynı zamanda "süpervizör"lüğünü de üstlenmiş olan Siyavuşgil'in tavsiyelerine kulak asmaktan vazgeçer; tıpkı eski günlerde olduğu gibi, tıpkı Fikret Şeneş'in stüdyoda yanında durarak ona öğrettiği gibi söylemeye başlar şarkılarını. Sonuç, başta Yükseler olmak üzere herkesi mest eder; Pekkan 2000 trenini de yakalayacağa benzemektedir.

Albümüm çıkışıyla birlikte herkesin ağzı bir karış açık kalır. O, "artık bitti, artık zamanı geçti..." gözüyle bakılan Pekkan, yeni çağı tam da hedeften vurmuştur. Yabancı şarkıların telif hakları konusunda epeyce yol alınmış olmasına rağmen, Pekkan'ın yeni albümündeki şarkıların yaratıcılarından hiç söz edilmemiş olması, söz etmek bir yana, bu isimlerle temasa bile geçilmemiş, izin alınmamış olması herkesi hayretler içinde bırakır. Bir süre sonra bu "teknik sorun" görmezden gelinecek ve dikkatler Pekkan üzerinde yoğunlaşacaktır. Aynı şekilde, oldukça zayıf ve savruk bir biçimde yapılmış olan **albüm kapağı** ve (iyiden iyiye "küçük bir Amerika" görüntüsüne bürünmüş olmamızın da etkisiyle) ("The Best Of...") adı da eleştirilmeyecek, görmezden gelinecektir. Hem zaten

Albüm kapağı

The Best Of Ajda albümü, Pekkan'ın epeydir hesaplarını ince ince yaptığı "yeni kuşağa kendisini kabul ettirmek ve sevdirmek" konusunu tartışmaya mahal kalmayacak bir biçimde başaracak, ancak aynı albüm, kapak ve tasarımı nedeniyle sınıfta kalacaktır. Bu konuda bizde bile epeyce yol alınmış olmasına, birbirinden parlak usuller bulunmuş ve denenmiş olmasına rağmen Pekkan gibi bir öncü (bu işe yeterli zamanını ayırmadığı ya da üzerinde durmaya değmez bir konu olarak kabul ettiği için) kendisinden bekleneni vermeyecek ve olağanüstü bir albümü, had safhada sıradan bir kapak ve ambalaj ile dinleyicilerine sunacaktır. Zaten birkaç sayfadan oluşmuş albüm kapağının dört bir yanını Pekkan fotoğrafları dolduracak, Superstar'ın asıl malzemesi olan şarkılarla ilgili bilgiler bu sayfalardan sadece birinde (o da gayet kör topal bir biçimde; mesela Pekkan'a vokal yapanlar kâh "vokaller," kâh "vokal" ya da "vokalistler" olarak anılacak, üç satırlık yazıyı yazanlar bir üst ya da bir alt satıra bakma ihtiyacı bile duymayacaktır) kendisine yer bulabilecektir.

Bir de Pekkan'ın kadrosu kendisine manzaralı bir sayfa kapabilmiştir. Pekkan, kendisiyle kol kola girmiş kadrosunu, (artık kimin fikriyse) kapağın başka bir yerinde hiç kullanılmamış bir "font"la selamlar:

"Başta, o harikulade sözleriyle melodilere ruh veren Fikret Şeneş olmak üzere yıllardır dillerden düşmeyen şarkılarımı birkez daha sizlerle paylaşma mutluluğunu yaşatan herkese; Atilla Alpsakarya ve Muhteşem Candan'a, Erdem Siyavuşgil'e, Turhan Yükseler'e, Canan Yaka, Erol Atar, Ayşe Ersayın, Erol Odabaşı, Neriman Kardeş, Mahmut Ebil ve tüm Elenor personeline ve kıymetli medyamız mensuplarına binlerce tesekkür.. Ajda Pekkan"

Binlerce teşekkür ve sadece (üç nokta değil) iki nokta. Neden ki? Ve "kıymetli medyamız mensuplarına" neden bu kadar erken binlerce teşekkür ki? Onların albüme nasıl bir katkısı olmuş olabilir? Onlar devreye albüm çıktıktan sonra girmezler mi? Yani onlara teşekkürün daha sonraya kalması gerekmez mi?

Bir de, neden "birkez," yani neden bitişik, neden "bir kez" değil?

Yazıyı Pekkan'ın kendisi "kaleme alma"mış, bu işi stüdyo safhasında bonkör, ancak kapak safhasında haddinden fazla tutumlu Muhteşem Candan'ın bulduğu "toy" birilerine havale etmiş olabilir mi?

Pekkan bu demek değil midir? Hiçbir zaman "tek bir dil"le yetinmemiş; sözlerini her zaman Fransızca ya da İngilizce sözcüklerle süslemiş (ya da "katletmiş"), "yalnızca Türkçe" ile hiç rahat edememiş bu tanrıça, yine yapacağını yapmış, görüntüsü, duruşu ve enerjisi ile günün genç *star*'larını bile yaya bırakmıştır: Ona bir bakan bir daha gözlerini alamamakta; önünde eğilmekten kendisini alıkoyamamaktadır. Ancak bu başarıda, vokalleriyle katkıda bulunan Özkan Uğur, Cihan Okan, Aslı Omağ, Suat Suna ve hatta Şebnem Ferah ("Haykıracak Nefesim") gibi isimleri de unutmamak gerekir.

Hiç şüphesiz bu başarıdaki pay sahibi isimlerden biri de Ayşe Ersayın'dır. Kendisi de sıkı bir Pekkan hayranı olan Ersayın, dinleyicinin önüne hangi şarkıyla nasıl çıkılması gerektiğini doğru tespit etmiş ve klibini de buna göre çekmiştir. Ersayın, "Bambaşka Biri"nin klibinde, gerçekten "bambaşka" bir Ajda Pekkan getirmiştir ekranlara: Genç kuşağın görmezden gelemeyeceği, hatta derhal benimseyip, örnek alabileceği bir Ajda Pekkan'dır bu. Pekkan, "Mümkün değil, olmaz!" denileni başarmış, bir kuşağı daha avuçlarının içine almıştır işte! Pekkan fırtınası "O Benim Dünyam" klibiyle sürer. Mehmet Teoman'ın yazdığı emsalsiz sözlerden oluşan bu şarkının klibinde Pekkan hoplayacak, zıplayacak hatta yerlerde sürünecek, bir başka deyişle ekranın altını üstüne getirecektir.

Bu hareketlilik, Pekkan'a 2000 virajını nasıl döneceği konusunda da gerekli ipuçlarını verecek, son albümünde yaptığının aynını uygulayarak "milenyum"a kanat açacaktır.

"Braun Silk-epil Ever Soft, size uzun süreli kalıcı bir çözüm sunar ve ipeksi bir cildin yanında sonsuz özgüven de" kazandırır; "saç rengini ille de açmak isteyenler doğal yolları dener ve saçlarının tonunu açmak için ıhlamura" başvurur; "gaz, karın ağrısı, şişkinlik ve kabızlığa yol açan hazımsızlık, bol bol taze meyve ve sebze yenerek" yok edilebilir; "çok eskiden cıvalı ve zehirli maddelerden yapılmış olan rujun adını, Fransızca 'rouge'

yani kırmızı renkten aldığını artık sağır sultan bile" duyar; "buluğ çağında günlük öğün sayısının üçten az olması, özellikle de kahvaltı edilmemesi fiziksel gelişimi olumsuz" etkiler; "bazı polyester ve pamuk karışımı tişörtlerin yıkanması sakıncalı olacağından, bunları kuru temizleyiciye vermek" gerekebilir; "karşılarındaki delikanlılar kendileriyle ilgilenilmediğini düşünecekleri için genç kızların gözlerini her yere ve herkese odaklamamaları" gerekir; "aşırı makyaj, hücreleri tıkayabileceği için sivilcelere neden" olur ve "yarım paket margarin, iki paket yulaflı ya da kepekli bisküvi, üç çay bardağı süt, yarım paket vanilya, 1,5 kutu labne peyniri, 160 gram çikolata, iki kahve fincanı toz şeker, dört yumurta ve bir çorba kaşığı pudra şekeri ile yapılabilecek olan çikolatalı *cheesecake* ile kalbe giden yola tarifeli bilet" alınırken, "postmodern çağ"ını bir "süperstar" olarak değil, bir "diva" olarak açmak gerektiğine karar veren Pekkan, bu kararını azimle uygular ve "milenyum"a "hızlı bir diva" olarak girer.

POSTMODERN ÇAĞ

2000: AMAN PETROL MİLENYUM PETROL

"RTÜK, Türkiye'de 16 ulusal, 15 bölgesel ve 230 yerel televizyon olduğu"nu açıklar; "özel radyo sayısının 1200'ü bulduğu, çeşitli kaynaklar tarafından" belirtilir ve "Türkiye, ekonomisinin önünü açmak için yeniden IMF ile bir anlaşma" yaparken, eski şarkıların hızlandırılmış, güne uyarlanmış versiyonlarıyla kendisini "postmodern çağ"a eklemleyen Pekkan, "milenyum"u daha da ileri uçlarda bir çalışmayla karşılamaya karar verir. Ancak bu işi (herhangi bir zararını görmemiş olsa da) Elenor ile değil, daha güçlü, iş ilişkileri daha yaygın bir firmayla yapmak niyetindedir. "Süperstar", "Diva" aşamasına geçmeye karar vermiştir bir kere! Bu yeni kimliğin yalnızca müzik piyasasında değil, tüm ülke çapında kabul görmesi için, albümün

tartışmaya mahal bırakmayacak (ve elbette "mahalli" değil) uluslararası bir firma tarafından yayınlanması gerekmektedir. Bu karar, hem Pekkan'a hem de birlikte çalışacağı ekibe rahat bir nefes aldırır.

"Best Of Ajda..."nın başarısı, Pekkan'ın tıpkı 70'lerdeki gibi güçlü hissetmesine neden olur. Aynı "duygu," müzik piyasasına da sirayet eder. Pekkan bu albümle piyasaya hâlâ dimdik ayakta durduğunu, hâlâ yeni bir gelecek vaat edebildiğini kanıtlamıştır. Çok geçmeden sanatçının kendisine yeni bir firma aradığı haberleri yayılır piyasaya; firmalarla görüşmeler başlar. Pekkan'ı çatısı altına almayı başaran ise, Türk pop müziğindeki patlama sırasında büyüyerek güçlenen, ama daha sonra maddi sorunlar nedeniyle Universal'ın kanatları altına girmeyi tercih etmiş olan Neşe Müzik olur. Yeni dönemin açılabilmesi için bir pürüz daha kalmıştır halledilmesi gereken: O da, Pekkan'ın iki albümlük sözleşme imzaladığı Elenor'un bu işe razı edilmesi, yani aradan çıkarılmasıdır. Neşe Müzik'in başında, önemli bir yere sahip olan Neşe Demirkat vardır. Ve Demirkat'ın, Muhteşem Candan'ı razı etmesi de uzun sürmez. Bu pürüzün halledilmesiyle birlikte, Pekkan'ın "Diva" çağını açacak çalışmalar, sanatçının o sıralar oturduğu Arnavutköy'deki bir yalı dairesinde başlar. Pekkan, düşündükleri ve yaptıklarıyla günümüzün müziğini etkilemiş genç müzisyen ve DJ kadrosu ile çalışmak istediğine karar vermiş, bu karar Universal tarafından kabul görmüş ve firmanın bu projeye oldukça yüklü bir proje bedeli ayırmasıyla çalışmalar başlamıştır. Daha çok Nilüfer için yaptıklarıyla her dem genç olduğunu kanıtlayan Buğra Uğur, Candan Erçetin ve Sezen Aksu ile yaptığı çalışmalarla herkesin takdirini kazanmış olan Kıvanç K. Yaşar'a kattıklarıyla dikkatleri çekmiş Tansel Doğanay, Aylin Aslım ile girıştiği işbirliğinden alnının akıyla çıkmış (ve tuhaf bir tesadüf eseri, bu çalışması da *Diva* ile aynı sıralarda yayınlanacak olan) Ümit Kuzer ve (Soner Arıca ve Kerim Tekin'e yaptığı düzenlemeler ile) genç kuşak müzisyenlerin arasın-

dan sıyrılmayı başaran Volga Tamöz, Pekkan'ın "Diva"lığını tescil ettirmeye çalışacak isimler arasındadır.

Arnavutköy'deki yalı dairesinde, büyük bir heyecanla çalışmaya başlar. Pekkan 90'lı yıllardaki çıkışı yeniden yakalamasını sağlayacak genç isimlerle, gençler ise Türk pop tarihinin en önemli, en alımlı *star*'ı ile çalışıyor olmaktan son derece memnundur. *Diva* projesi, ekip üyeleri arasında büyük heyecan uyandırsa da her kafadan bir ses çıkmakta gecikmeyecektir. Albüme girecek şarkıların seçimi günler sürer; yine de durum netleşmez. Bir yanda Pekkan sık sık fikir değiştirmekte, bir yanda genç müzisyenler "ortak bir payda"da birleşememektedir.

Repertuvardan önce başka bir konuda anlaşırlar: Bu kadar farklı döneme ait şarkı, bu kadar birbirine benzemez müzisyenin elinden çıkacaksa "ortak payda" peşinde koşmak abesle iştigaldir. Böyle bir şey mümkün değildir. Bu şarkılar Ajda Pekkan şarkılarıdır ve dolayısıyla şarkıları birbirine lehimleyecek olan da bizzat Pekkan'ın kendisidir. Mutabık kalınan diğer bir konu da şu olur: 90'lara damgasını vuran *remix* uygulaması da *Diva* projesinin ana unsuru olacaktır. Yani Pekkan, "bir dans albümü" olacak *Diva* ile 2000'li yılları açacak ve hâlâ "dimdik ayakta" olduğunu gösterecektir.

Bunu yapar da. Şarkıların düzenleme aşamasında (o arada, Universal'in bastırması ile albüme birkaç yeni şarkı koyma fikri de ortaya atılacak ve Pekkan eski idollerinden Dalida ile Cher'in şarkılarında karar kılacaktır), daha vokal kayıtları hiç başlamamışken bile Pekkan yeni "görüntü"sünün üzerinde düşünmeye başlar, yapması gerekenleri (en azından kafasında) listeler. Her zaman alımlı, bakımlı, her zaman "Batılı" olan Pekkan, bu sefer değil Avrupa ya da Amerika, "gezegen"in bile dışına uzanmaya karar verecek, oralardan (David Bowie tarzı "dünyaya düşen kadın" kılığı ve saçıyla) aramıza gelmiş gibi yapacaktır. Pekkan, bu kez her zamanki saç renginden (sarı, kırk yılda bir de siyah ya da kumral) farklı, en uçuk insanın bile kafasında "saç rengi" olarak

görmeyi aklından geçiremeyeceği kadar turuncu (Pekkan'a göre elbette "oranj") saçlarıyla, "dünyaya düşen kadın" tablosunda çıkacaktır bu sefer huzurlara. Bu "dünya dışı" imajı, şüphesiz Pekkan'ın durmadan değişen "yüzüne" de yakışacak, görüntüsünü en azından, daha anlaşılır, daha "normal" kılacaktır.

Pekkan'ın imaj çabaları sürerken, bir yandan da, müzisyen kadrosunun bitirdiği şarkılar Universal'in havuzunda birikmeye başlar. Aslında biriken şarkılardan bir değil birkaç albüm çıkabilecek durumdadır. Bunun üzerine Universal ve Pekkan bir *triple* ya da *double* albüm yapma fikri üzerinde durmaya başlarlar. Ancak *double* albümün bile riskli olduğu bu memlekette *triple* albüm neredeyse bir hayaldir. Ancak Pekkan, (tek bir albüme karar verilirse, çoğu şarkının raflarda çürümeye terk edileceğini söyleyen müzisyenlerin gazıyla) ısrar eder. Pekkan, bugüne kadar hep denenmemişi denemiş, yapılmamışı yapmış bir isim için "şu CD çağı"nda ikili bir paketle hayranlarının karşısına çıkmanın, başlarda biraz şaşkınlık uyandırsa da, daha sonra hoşa gideceği görüşündedir.

Ancak albümün çıkışı hem Pekkan'ı ve ekibini hem de Universal'i hiç de hesapta olmayan bir sorunla karşı karşıya bırakır. Pekkan "yeni yüz"ü ve her biri tam gaz giden şarkılarıyla aslında hiç fena değildir. Ama bu "tam gaz" *sound*, bir noktadan sonra dinleyeni yormakta, halsiz bırakmaktadır. Albümün "yorucu"luğu kulaktan kulağa yayılmakta gecikmez. Albüm satışlarını etkileyen bu durum, albümün yapım aşaması sırasında gerilen Pekkan-Universal ilişkisini de kopma noktasına getirir. Pekkan'a göre Universal, "kiminle çalıştığının pek farkında değil,"dir; firma yetkilileri, Pekkan'a 90'lı dalganın genç isimlerinden herhangi biri gibi davranmakta, şanına uygun davranmamaktadır. Universal'e göreyse, "Pekkan bir çocuk gibi,"dir. Asla dert anlatılmayan, asla mutabakata varılmayan, asla uzlaşılmayan bir çocuk!

Herhangi bir "ticari başarı" elde edilemeyeceği anlaşılınca

İmaj

Şubat 2001 tarihli *Onep* (Sağlık&Estetik) dergisinden:

Ajda Pekkan, ünlü estetik uzmanı Prof. Dr. Onur Erol'un ("Onep Estetik&Plastik Rekonstrüktif Cerrahi Kliniği" adına) sahibi olduğu *Onep* dergisine, üzerinde konuşmaktan genellikle kaçındığı "estetik operasyon" konusunda epeyce ilginç açıklamalar yapmıştı.

"— Ajda Hanım, siz estetik konusuna hem çok meraklı hem de bilgi sahibisiniz. Doku kokteyli de yaptırdınız, bu sistemin Türkiye'de uygulandığı ilk isimlerden birisisiniz. Bu nedenle mi gönüllü olarak *Onep* dergisinin kapağında yer almayı kabul ettiniz?

— Doku kokteyli, değerli dostum olan bir Türk Plastik Cerrahı tarafından, Onur Erol tarafından geliştirilmiş ve dünya literatürüne girmiş. Bu sistemin yurtdışında pek çok önemli tıp kongresinde yayınlandığını ve büyük ilgi ile karşılandığını biliyorum. Son olarak ise davetli makale olarak en ünlü plastik cerrahi tıp dergisinde yayımlandı. Böyle bir başarının benim gibi her Türk tarafından destekleneceğinden eminim. 1992 yılında bana yapılan ameliyatta, çıkarılan dokulardan elde edilen doku kokteylinin güzel etkisinin en iyi örneklerinden biri olduğuma inanıyorum.

— Bu sistemde vücudunuza yabancı bir madde girmemiş oluyor öyle mi?

— Evet. Vücudunuzun bir yerinde bir yağ birikintisi, bir fazlalık var. Egzersizle gitmiyor. O dokular ve yağlar doku kokteyli yapılıyor. Bir kısmı iğnelerle yüze veriliyor, böylece hücre nakli yapılıyor, bir kısmı ise özel bir yöntemle dondurulup doku bankasında bekliyor.

— Yağlar vücudun hangi bölgesinden alınıyor?

— Diyelim ki belimden. Ya da karnımdan. Yani kolajen gibi düşünebilirsiniz. Bu işlemin farklı yanını ise, kendinizden alınan, yabancı olmayan madde olarak tanımlayabilirsiniz.

— Nasıl hissediyorsunuz kendinizi bu işlemleri yaptırmadan önce?

— Otuz beş-kırk senedir makyaj yapıyorum. Buna dayanmak çok zor. Hayatımızda yaşadığımız kötü günler bizi yıpratıyor, üzüyor. Ufak tefek müdahaleler uygulandığı zaman hiçbir sorun kalmıyor..."

Yıl:3 Sayı:4
Şubat 2001
ONEP
sağlık & estetik
Doku Kokteyli"
lünya literatürüne girdi.

Hayran

Ajda pekkan'ın internet sitesini ve Yahoo mail grubunu oluşturan Tufan Alper Akyüz ile 23 Mayıs 2006 tarihinde yapılan özel görüşmeden:

"Superstar'ın internet sitesini *ajdapekkan.com* adıyla (şimdi ise: *ajdapekkan.net*) 1997'de kurdum; Türkiye'de sanatçı ismiyle açılan ilk müzik sitesi oldu bu. O zamanlar en popüler arama motoru altavista'daydı ve "Ajda Pekkan" yazıldığında listelenen tek sayfa da bu siteydi... Gerçek anlamda ilk siteyi ise 1999 yılında yaptım. Pekkan'ın bütün diskografisini oluşturmuş, plak kapakları ve şarkı sözlerini yayımlamıştım. O günlerde az sayıda 'Ajda delisi' ile zaten özel olarak haberleşiyordum. Bunu diğer hayranlarla paylaşabilmek için de bir mail grubu kurdum.

İlk üyeler ben, Hakan Eren, Naim Dilmener ve Dean Karataş oldu. 'Mail grubu'ydu adı. Ajda Pekkan'ın birkaç yerde bizim gruptan söz etmesi, bizi 'Fan Club'ım...' diye anması üzerine de 'Ajda Fan Club' oldu adımız. Grubun şu an 910 üyesi var. 2003 yılında da Superstar'ın bizzat kendisi gruba dahil oldu, yazılanları okumaya-takip etmeye başladı. O günden itibaren yazışmalar, hatıraları ve hayranlığı paylaşmaktan, Ajda Pekkan'a sesimizi duyurma çabalarına dönüştü. Konserlerle ilgili eleştirilerden sevgi mesajlarına, repertuvar önerilerinden klip senaryo tasalaklarına kadar çok çeşitli konularda yazışıldı... Pekkan'ın TV'deki halini, Superstar halini bu grup sayesinde aşabildik, onunla muhatap olmayı başarabildik. Ve o da bizlerin bu ilgisinden ve samimiyetinden çok hoşlandı. Belki de, çevresine karşı daha ilgili, sıcak ve yakın olmasını tetikledi grupta yazılan ve çizilenler..."

Pekkan ve firması karşılıklı olarak kapılarını kapatırlar. Universal'in Pekkan'ın Monaco'da vereceği konsere de maddi destek vermemesi bu işe tüy dikecek, olay mahkemeye intikal edecektir.

Pekkan'ın Prozac'a başvurmasına sebep olacak kadar da sıkıntılı ve tatsız bir süreç başlar. Sanatçının zaten zor dengede tutabildiği ruhsal durumu altüst olurken, bir yandan da müzikal yaşamı sekteye uğrar. Pekkan'ın plak firması ile imzaladığı sözleşme ne yazık ki oldukça bağlayıcıdır Bu sorun Pekkan'a tam üç yıla mal olacaktır. Sanatçının hiçbir şey yapmadığı, tek bir şarkı bile söylemediği üç yıla.

"İçinde A, B1, B2, C, E ve K vitaminleri bulunan cevizin her gün yenmesinin vücudu besleyip güçlendirdiğine artık herkes" inanır; "gece karanlığında bile yüzlerin pırıl pırıl olması için dudaklara kızıl kahve bir ruj, gözlere simsiyah bir maskara sürmek gerektiği" anlaşılır; "şifalı otlar yenilecek-içilecek şeyler olmaktan" çıkar ve "artık güzelliğe güzellik de katmaya" başlar; "iki yemek kaşığı taze öğütülmüş keten tohumu, sterilize edilmiş su, 125 ml. çayır papatyası çayının karışımı ile elde edilecek sıvıyı yüzlerine sürenler aynada gördüklerine asla" inanmaz; "Avon Colour tırnak cilası ile ojeli tırnaklarına rötuş yapanların ojeleri daha dayanıklı bir hale" gelir; "diyetisyenler, diyet yaparken makarna, pilav, ekmek gibi karbonhidratların bir kenara atılmasının kan şekerinin düşmesine yol açacağını" söyler; "uzmanlar, genç kızlara makyaj yapmaya başlamadan önce imajlarını bulmaları gerektiği konusunda telkinde" bulunur; "saçlarla aynı renkteki kaşların yüzü ifadesizleştirdiği" açıklanır ve "kaşların, saça oranla iki ton kadar daha açık olması gerektiği" söylenir; "Pantene'in provitaminli formüllü şampuanlarıyla kırık, kuru ve yıpranmış saçlar tarihe" karışır ve "ıspanak, pazı gibi bol yapraklı ve yeşil sebzeler cilde sağlık kazandırır, akneyle savaşır ve çatlakları önler"ken Universal ile anlaşmazlığını çözmeye çabalayan Süperstar, İstanbul'dan uzaklaşarak (bu sefer Paris, Londra ya da New York'a değil) Polonezköy'e yerleşecektir. Bu karar, hem

Pekkan'ı (oralara kadar gitmekten üşenen) "basın"dan kurtaracak, hem de Prozac'ın günübirlik sunduğu rahatlama duygusunun daha kolay ve daha risksiz bir yoldan elde edilmesini sağlayacaktır. Pekkan, yerleşir yerleşmez "Polonezköy'ün simgesi" haline gelecek ve bu kırk yıllık mesire yerinde yeni bir "altın çağ"ın başlamasına katkıda bulunacaktır. Ancak bu şehirden kopma harekâtı, şehirde görünmeyi zaten pek sevmeyen Pekkan için iyi bir kaçış fırsatı olsa da, onunla çalışmak isteyenlerin önünü kesecektir. Bu durum Pekkan'ın kendi firması NVN'i (yani Nevin Müzik) kurmasıyla sonuçlanır; ancak o da, yalnızca tek *single* ("Sen İste") yayınladıktan sonra tarihe karışır.

2001-2003: Sen İste Her Şey Çok Güzel Olur

"Yaşarbank Eminönü şube müdürü, müşteri hesaplarından çekildiği söylenen büyük miktarda bir parayla kayıplara" karışır; "Ramstore'un genel müdürü Aziz Bulgu, Rusya'daki yatırımlarının süreceğini" açıklar ve "Tüpgaza yüzde 3 ile 3,8 arasında değişen oranlarda zam" yapılırken, Universal ile yaşanan ihtilafın kısa vadede çözülemeyeceğinin anlaşılması Pekkan'ı yeni arayışlara itecektir. Pekkan'a çektiği kliplerle sanatçının "sağ kolu" haline gelen Ayşe Ersayın'ın, "Şarkı yapamıyorsanız film yapın..." şeklinde özetlenebilecek önerisi bu nedenle Pekkan tarafından ciddiye alınır. Yıllar önce Yeşilçam'ı arkasına dahi bakmadan terk edip kendisini tamamen müziğe adayan Pekkan'a, sürekli olarak film teklifleri gelmiş, ancak bu tekliflerin büyük bir kısmı, üzerinde düşünmeye bile gerek görülmeden geri çevrilmiştir. 70'li yıllarda, Tarık Akan'ın şöhretinin dört bir yanı sardığı sıralarda da aynı teklifler yinelenmiş, Pekkan ve Akan'ı bir araya getirmek isteyen projeler gündeme gelmiş, ancak bu ciddi ve prestijli teklifler bile Süperstar tarafından kısa bir kararsızlık yaşandıktan sonra reddedilmiştir. Ama şimdi durum farklıdır; Universal elini kolunu bağladığından, kısa vadede, sanat-

çının herhangi bir firmaya herhangi bir şarkı yapması mümkün değildir. Bu nedenle, Ersayın'ın yapımcı Oya Demirtok üzerinden getirdiği teklif, aslında hiç de fena bir fikir değildir; ihtilafın çözülebilmesi için gereken sıkıntılı zamanı dolduracak, Pekkan'ı oyalayacak bir fikirdir.

Pekkan'ın kararını vermesi, "bu işte varım" demesi fazla sürmez. Sanatçı, "Kral Video Müzik Ödülleri"nde, "**Yekta Okur Onur Ödülü**"nü almasının ardından "Evet!" der. Ersayın'la Demirtok, Pekkan'ı yaklaşık otuz yıl sonra film setlerine çekebilmenin kıvanç ve gururuyla çalışmalara başlarlar. Karar verilmesi, altından kalkılması gereken ilk şey de senaryonun oluşturulmasıdır. Birkaç farklı fikir ve denemeden sonra, Pekkan, Ersayın ve Demirtok, "Yeşilçam antolojisi" olarak da kabul edilebilecek bir senaryo üzerinde fikir birliğine varırlar: "Yelda Kaner (yani Ajda Pekkan) şöhretinin zirvesindeyken inzivaya çekilmiş bir *star*'dır ve (kendisine büyük bir tutku ile de bağlı olan) yardımcısı Naci (Halil Ergün) ile yaşamaktadır. Yelda'nın kız kardeşi Sema (Melike Demirağ) Londra'da bulunmaktadır. *Star*'ımızın bir de 'gayrımeşru' kızı vardır; sonraları, hayat tarzı yüzünden uyuşturucu batağına saplanacak olan Elif, teyzesi ile birlikte Londra'da yaşamaktadır. Elif'in babası ise (Ediz Hun), uyuşturucu ile savaşan idealist bir devlet bakanıdır, ancak ne kızından, ne de kızının düştüğü durumdan haberdardır. Ama kader, her zamanki gibi, ağlarını örecek ve Yelda Kaner'in yolu, hem kızıyla hem de kızının babasıyla yeniden kesişecektir." Aradaki bilimum "Yeşilçam klişeleri"nin ardından **Yelda Kaner**, geniş malikânesinin üst katında, hemen merdivenlerin başında "mağrur bir *star*" edasıyla dikilip duracak ve "İnanamıyorum, bütün bunları bana nasıl yaparlar?" bakışıyla diğer karakterleri hizaya getirmeye çalışacaktır. Ancak bu "hikâye," ne yazık ki seyircinin karşısına kolay kolay çıkamayacaktır. Yapımcı (24 TV Reklam Yapım Ticaret Sanayi Ltd. Şti. hissedarlarından) Oya Demirtok'un maddi sorunları yüzünden film TMSF'nin (Tasar-

Yekta Okur Onur Ödülü

Nisan 2003 tarihli *Kral Müzik* dergisinden:

"Önce Ajda Pekkan'dı. Sonra Star oldu. Sonra Süper Star ve arkasından Diva... Ajda Pekkan Diva'lığına yakışır bir ödül olan 'Yekta Okur Onur Ödülü'nü, Yekta Okur'un kızı Sinem Okur'un elinden aldı. Diva, belki de törenin bu en anlamlı ödülünü aldıktan sonra sıfatına uygun bir davranışla, 'Kimler Geldi Kimler Geçti' şarkısını salonda bulunan davetlilere ve Star ekranından töreni izleyen milyonlara enstrüman eşliksiz (a capella) olarak seslendirdi. Tören salonunda bir anda dev bir koro oluştu. Pekkan'ın güçlü sesi izleyicileri büyüledi. 'Kimler Geldi Kimler Geçti' şarkısıyla geceye damgasını vuran dev isimlerden biri oldu Pekkan..."

ruf Mevduatı Sigorta Fonu) eline düşecek, bu kurum vasıtasıyla açık artırmaya çıkacak ve ancak 2006 yılının ilk yarısında ekran yüzü görebilecektir. Ancak biraz gecikmeyle de olsa, *Şöhret Sandalı*, daha ilk gösterimde bir "kitsch abidesi" olarak bağırlara basılacaktır.

Ancak Pekkan'ın müzik ile bağı zayıflamasına zayıflamıştır ama tümden de kopmamıştır; yeni albüm yapma, yeni şarkılar söyleme konusunda elleri kolları bağlanmıştır yalnızca. Konser konusunda sorun yoktur; Pekkan'ı sahneden uzak tutmak zaten kimsenin başarabileceği bir şey değildir. *Şöhret Sandalı*'nın çekimleri tamamlanmak üzereyken, Açıkhava'da sahneye çıkan Süperstar başarılı konserlerinden birini gerçekleştirir. Bu konserin diğerlerinden tek farkı *Şöhret Sandalı*'nın tüm ekibinin Pekkan'ı dinlemeye gelmiş olmasıdır. Pekkan da bu ilgiden mütehassis olur ve arkadaşlarını, şarkı aralarında sözleriyle onurlandırır.

Film setinde işleri bitmiş, konser mevsimi geçmiştir; Pekkan Polonezköy'deki evine çekilir. Çekilir ama boş durmaz, aramaktan, yeni fikirler üretmekten de vazgeçmez. Universal ile arasındaki anlaşmazlık hâlâ sürmektedir. Çözüm belki biraz daha zaman alacaktır ama eninde sonunda bitecek, yeniden stüdyolara girecektir Süperstar. Önemli olan, vakit geldiğinde hazırlıklı olmak, ne yapacağını bilmektir. Pekkan böyle düşündüğü için, kendisine "Yaz Yaz Yaz" ile 90'lı yılların kapısını ardına dek açan Şehrazat'ı arar ve kendisinden şarkı ister. Şehrazat da, Pekkan gibi durumun ciddiyetinin az çok farkındadır. 2000'li viraj *Diva* ile alınamamış, alınamadığı gibi (plak firmasının tutumu nedeniyle) araba su kaynatmıştır. Bu nedenle artık "deneme" lüksü de kalmayan Pekkan'a acilen "banko hit" bir şarkı gerekmektedir.

İhtiyaç duyulan şarkı da "Sen İste" olacaktır. Şehrazat bu şarkıyı yazar yazmaz Süperstar'a götürür. Pekkan ve yakın çevresi şarkıya bayılırlar. Sanatçı şarkıyı öyle beğenmiştir ki plak firmasıyla yaşanan anlaşmazlığın çözümlenmesini bile beklemeden derhal stüdyoya girip **yeni bir şeyler yapmak** ister. Pekkan'ın

Yelda Kaner

14 Ekim 2001 tarihli *Milliyet* gazetesinden:

Basının önemli kalemlerinden Şenay Düdek, "*Şöhret Sandalı*'nın Gizli Gerçekleri" başlıklı yazısında, Pekkan'ın yıllar sonra film setlerine dönüşünü (her zamanki renkli üslubuyla) anlatır. Düdek, filmin setini ziyaret etmiş, Pekkan'la konuşmuş, izlenimlerini aktarmıştır.

"Efendim, bu arada La Paix'de, yani akıl hastanesindeki çekimlerde yalnızca bendeniz vardım. Aslında hastaneye basın mensubunun girmesi yasakmış. Ama beni set görevlisi olarak soktular. Ediz Hun, çekimler boyunca yaptığı Ajda Pekkan taklitleriyle ekibi gülmekten kırıp geçirdi. La Paix'deki sahnelerde ise ağlama krizine girdi. Uyuşturucu nedeniyle tedavi gören bir hastanın kriz anında çektiklerine tanık olan Hun ile birlikte benim de tüylerim diken diken oldu. Allah herkesi uyuşturucu batağından uzak tutsun. Yapımcılığını, Yapım 24'ün sahibi Oya Demirtok'un yaptığı, senaryosunu Yasemen Zorlu'nun yazdığı, Ayşe Ersayın'ın yönettiği film, kadın savaşçıların, yani Amazonlar'ın başarısı oldu. Görüntü yönetmenliğini Ercan Durmuş'un yaptığı filmde Harun Asel rolünde Ediz Hun, ünlü *star* Yelda Kaner olarak Ajda Pekkan var. Pekkan'ın kızı Elif'i Banu Zorlu, kardeşi Semiramis'i ise Melike Demirağ canlandırıyor. Gerçek hayatta bir yıl nişanlı kalan eski manken Yasemin Koşal ile oyuncu Gökhan Arsoy bu filmde karı kocayı oynuyorlar. Halil Ergün, Süper Star'a âşık emektar yardımcısı Naci rolünde. Tomris Oğuzalp ise Pekkan'ın sırdaşı Nuran'ı oynuyor... Yirmi bir gün süren çekimler sırasında Süper Star sete hep vaktinden önce gelip herkesi şoka sokmuş. Ne de olsa kendileri randevularına pek sadık değillerdir. Gerçi son zamanlarda bu konuda gerçekten dakik. Sağlıklı beslenen ve diyet yapan Ajda Pekkan sette herkesin yediğini yemiş. Çekimler sırasınca 100 ekmek, kilolarca domates, salatalık, 10 kilo beyaz peynir tüketilmiş. Montaj sırasında ise hep kebap yenilmiş. Süper Star 3, Oya Demirtok 6 kilo alırken, heyecanlı yönetmen Ayşe Ersayın yemeden içmeden kesilip kendini sigaraya verince 5 kilo zayıflamış. Arabası konusunda çok titiz olan Gökhan Arsoy, bu filmde ilk kez arabasını kullanmış. Süper Star'ın kullandığı araba ise bir başka ünlü yönetmen ve yapımcı Tunca Yönder'in Jaguar'ıymış. Ayşe'nin on bir yaşındaki yeğeni Ali Sabri,

teyzesi ile birlikte tatilini bırakıp yövmiyeli set işçiliği yapmış. Işık tutmuş, kameramana yardım etmiş, oyunculuk yapmış, hatta ayak işlerine bakmış. Filmin çekimleri sırasında maddi sıkıntı yaşanınca Süper Star, 'Üzülmeyin kızlar. Film yarım kalırsa Bodrum'da on sekiz odalı pansiyon açıp çalıştırır, tamamlarız,' demiş. Bu espri yapımcıyla yönetmeni ağlatmış. Bu arada belirteyim, Ajda Pekkan filmden beş kuruş almadı. Filmde Gökhan Arsoy'u baştan çıkarmaya çalışan Gül rolünde yeni bir yıldız var; Bulgaristan göçmeni olan Selin Rose. Oya, Selin'i Kuaför Hatice'de görüp beğenince oyunculuk teklif etmiş. Selin'in Türkçesi'nin kötü olması nedeniyle dublajını bir tiyatro oyuncusu gerçekleştirdi. Filmde altmış kişilik bir ekip çalıştı. Montajı Sinan Çetin'in sağ kolu Ömer Sevinç, dublaj yönetmenliğini Erkan Esenboğa yaptı. Catwalk-Vodka'da sabaha kadar süren çekimler sırasında Süper Star'ın uykusu geldi, onca gürültüye aldırmadan leopar koltuklarda kestirdi... Saat 10:30'da dublaja gelen Süper Star'ın performansına hayran kaldım. Tam 18:30'da işi bitti, Erkan Esenboğa ile ben hayretler içinde kaldık. Altı saatlik işleri olan Gökhan Arsoy ile Melike Demirağ da iki saatte dublajlarını bitirdiler. Şu günlerde Polonezköy'deki evinde inzivaya çekilen Süper Star ile o günkü sohbetimizde neler mi konuştuk? İşte söyledikleri: 'Şenay'cığım, valla şehrin gürültüsünden uzaklaştığım için çok mutluyum. Şu günlerde malum ekonomik kriz nedeniyle işler durgun, ben de yeni albümüme hazırlanıyorum. Bu filmin projesi bana gelince aslında biraz nazlandım. Ama karşımda Oya, Yasemin ve Ayşe'den oluşan bir kadınlar ordusu görünce ikna oldum. Gökhan Arsoy, bana göre sinemanın yeni Ayhan Işık'ı. Ediz Hun arkadaşım olmasının dışında, müthiş bir insan. Çekimler boyunca beni çok güldürdü. Yasemin mankenlerin onuru, iyi bir oyuncu. Banu Zorlu çok cici bir kız. Tomris Oğuzalp, Melike, Halil Ergün pırlanta gibi insanlar. Hepimiz birbirimize destek olduk. Oya gerçek bir 'Jeanne D'Arc.' Kısacası ortaya hoş bir film çıktı. Belki dizi haline getirebiliriz. Bu arada oyunculuktan o kadar uzak kalmışım ki, *Şöhret Sandalı*'ndan sonra, yılda bir film de olsa çevirmeye karar verdim'. Efendim, bugün bir filmin anatomisi ile karşınıza geldim. Bilmem doğru mu yaptım. Farklı olsun istedim..."

Yeni bir şeyler yapmak

Açık Radyo'da yayınlanan 19 Temmuz 2003 tarihli "Dünya Dönüyor" adlı programdan:

"Sen İste"nin yayınlandığı sıralarda Açık Radyo'ya konuk olan Ajda Pekkan, *Diva* albümü üzerine sorulan bir soruya cevap verirken, kendisine yakıştırılan "feminist kılıf"a kadar getirmişti sözü.

"... O nostalji furyası sırasında herkes soruyordu bana, 'Niye yapmıyorsun, niye yapmıyorsun?' diye. 'Peki,' dedim, yaptım 1998 yılında. Ondan sonra yaptığım *Diva* biraz, hani derler ya tekne kazıntısı, birazcık öyle oldu. İnsanın kendi albümü için böyle konuşması, böyle yorum yapması mantıklı değil belki ama ben her zaman doğrucu Davut olduğum, doğruları söylemeyi sevdiğim için...

— O albüme haksızlık yapıyorsunuz. O albüm mükemmel ve süratli bir albümdü; belki o kadar dans parçasının üst üste, hem de *double* albüm olarak önümüze gelmesi fazlaydı.

— Belki de öyle... Birazcık şey oldu... şarkıları orijinal dokularından ayırdığınız zaman, sıcaklık kayboluyor... Bu benim kendi görüşüm, hislerim... 'Sen İste'yi çok hoş karşıladı etrafımdaki insanlar, medyadan arkadaşlar... Dostlarım arasında da ben bunu konuşabiliyorum; o 'feminist kılıf'tan çıkmak istedim artık, o formattan çıkmak istedim.

— 'Kapı açık, arkanı dön ve çık!' kılıfı diyorsunuz buna?

— Evet. İnsanları çok sürükledim o tarzda. O kadar da çok umrumda değildi, nihayetinde bir şarkıydı... Ama bir baktım, medyada benimle ilgili birtakım röportajlar veya yorumlar söz konusu olduğu zaman, hep bu tarz girişler, yorumlar yapılıyordu. Bu da benim tuhafıma gidiyordu. Tam tersi halbuki. Ben çok sıcak, çok yakın, kadın nedir, erkek nedir, bunu çok iyi ayırt ede-

bilen, dünyaya öyle bakabilen bir insanım. O nedenle, tabii ki bunu kriter olarak, çok üstüne basarak söylemek istemiyorum, bu bir espri idi... Bunu bir keresinde öyle dile getirdiğimi hatırlıyorum: 'Ben hep bu tarz sert kadın oldum galiba, 'seveceğim, gezeceğim, sana ne, kime ne,' vs.

— 70'lerin bağımsız kadın imajıydı bu.

— Artık buradan başka bir *wave*'e geçelim dedik, nereye geçelim, sen iste olsun, öyle diyen bir geyşa bir kadın olsun dedik. Tabii tam olarak böyle değil ama karikatürize ettiğin zaman bu oluyor: 'Sen ne istersen o olur, yeter ki sen iste...' Bunun üzerine Şehrazat da bu şekilde dile getirdi, yaptı ve bir gün, 'Sana bir sürprizim var,' dedi. 'Hayrola,' dedim; "sözler böyle böyle...' dedi. Bir anda çok benimsedim. Bence bu şarkı çok sıcak, o yüzden de bu şarkı herkese hitap edecek bir şarkı. Elimizden geldiği kadar da sıcak tutmaya çalıştık şarkıyı..."

bu telaşı ve tez canlılığı, çevresi tarafından da desteklenir ve çalışmalar başlar. Şarkıyı yaratan Şehrazat, aynı zamanda düzenlemeyi yapacak olan müzisyeni de bulup getirmiştir: Emre Irmak. "Sen İste"nin çalışmaları büyük bir şevk ve keyif içinde başlar ancak ne yazık ki böyle devam edemez. Pekkan, bu çok sevdiği şarkının altyapı denemelerinin hiçbirini beğenmemiş, enerjiden yoksun bulmuştur. Bunun üzerine yeni bir müzisyen arayışına girilir ve Fuad Abdullah'ta karar kılınır. İ.T.Ü. bünyesindeki MİAM'da (Müzik İleri Araştırmalar Merkezi) çalışmalarını sürdüren Abdullah, bir süre önce "Yoramaz (Say Amor)" adlı bir *single* yayınlamış ve kendisi de bu *single*'ı yayınlayan Universal ile birtakım sorunlar yaşamıştır. Amerika'da ciddi bir müzik eğitimi aldıktan sonra yurda dönmüş olan Abdullah, yerli müzik piyasasının onu müzikten soğutabileceğini görmüş ve işine MİAM'da devam etmeye karar vermiştir. "İki Universal mağduru"nun MİAM'ın stüdyolarında başlayan çalışmalarından ortaya çıkan "büyük ikramiye" niteliğinde olacak, Fuad Abdullah, Pekkan'ın kırk yıllık şanına yakışır dinamik bir altyapı kuracaktır şarkıya: Dinamik ve daha ilk dinleyişte insanı yere seren bir yapı. Fuad Abdullah'ın becerikli elleri şarkıya son noktayı koyduğunda, Universal ile olan anlaşmazlık da çözülür. Müzik dünyasının saygın avukatlarından Aydın Kurban, büyük çabalar sonrası Pekkan ve Universal arasında "sulh" tesis etmiş ve Pekkan prangalardan kurtulmuştur.

"Sen İste"nin çıkışı ile birlikte dört bir yanı Ajda Pekkan rüzgârı kaplar yeniden. Pek çok yönden ilginç bulunan ve beğenilen bu *single*'ın en dikkati çeken yanı, Ajda Pekkan'ın nihayet kurduğu kendi firmasından çıkmış olmasıdır. Evet, NVN (firmaya annesinin adını vermiştir Pekkan, Nevin Müzik; ancak hem kendisi hem firma çalışanları bu ismi "en-vi-en" olarak telaffuz etmeye özel bir gayret harcayacaktır) adı verilen firma nihayet kurulabilmiş, kurulmakla kalmamış, mükemmel kapaklı, mükemmel bir *single* bile yayınlamıştır. "Sen İste," hem eleştirmenler, hem de

"Sen İste"

"Sen İste"nin basın bülteninden:

"Sen İste Akan Sular Durur:

Perihan Mağden, bir yazısında, 'Hayatımızın her anına eşlik edecek bir Ajda Pekkan şarkısı vardır,' diyordu. Bu cümle, belki de, Ajda Pekkan'a yıllar yılıdır bağlanıp kalmış olmamızın anahtar cümlesidir. Türk popunun, gelmiş geçmiş en büyük ismi olan Ajda Pekkan; 'Diva' mertebesine evrilmiş bir müzikal yaşamın her anını; birbirinden 'sahici' şarkılarla döşerken, muhtemelen böyle olacağını bilmekteydi. Bu şarkılar; çalmaya başlar başlamaz hayatımıza sızacak, bizi kuşatacak ve biz onlar eşliğinde ağlayacak ya da gülecektik... Bir kısmımız, bile isteye böyle yaptık. Ajda Pekkan ve şarkılarına tutkuyla bağlanmayı seçtik ve hayatımıza başka isim ya da şarkıların karışmasına hiç izin vermedik... Bir kısmımız ise, bunun farkında bile değildik. Şarkılar, biz yaşayıp giderken fonda çalıyor ve yavaş yavaş bizi ele geçiriyor-lardı. Sonra bir bakıyorduk ki; terk edilmişken, ağlıyor hatta yerlerde sürünüyorken, mırıldanmayı ilk akıl ettiğimiz şey bir Ajda Pekkan şarkısı oluyordu: 'Ayrılık zor geliyor insana / Hele böylesine bağlanınca / Kırılsam sana darılsam sana / Veda etmem aşkımıza...' Kapıyı bizzat çekip giden biz olduğumuzda da aynı şeyi yapıyorduk. Daha iyi bir yaşama doğru yol alacak olduğumuzdan emin bir şekilde sokağa çıkıyor, dudaklarımızda bir başka Ajda Pekkan şarkısı varken, kimsenin sırtımızı yere getiremeyeceğine bir kere daha emin oluyorduk: 'Hür doğdum hür yaşarım kime ne kime ne / Köle miyim sana ben sana ne sana ne...' Terk eder ya da edilirken, aldatır ya da aldatılırken, ağlar ya da gülerken, sever ya da sevilirken, yani hayatımız şekilden şekile geçer ve her gün farklı bir yöne evrilip değişirken, değişmeyen tek şey Ajda Pekkan şarkıları oluyordu. Bu şarkılar, hem yaşamın sıkıntılarını daha katlanılır kılıyor hem de coşkuyu yaşamaktayken abartmamıza-kendimizden geçmemize imkân tanıyordu. Her zaman böyle yaptık... Hâlâ da böyleyiz. Söz ve müziğini Şehrazat'ın yazdığı 'Sen İste' eşliğinde de çok şey yaşanacak. Bir kısmımız, 'Gözümün önünden gitmiyorsun sen / Hiç aklımdan çıkmıyorsun neden' diyerek tutkusuna (olmadığını bile bile) bir cevap ararken; ayakları yere daha sağlam basan bir kısmımız ise, içinde olduğu durumu, kırk yıldır bilinen-söylenenlerle açıklamaya

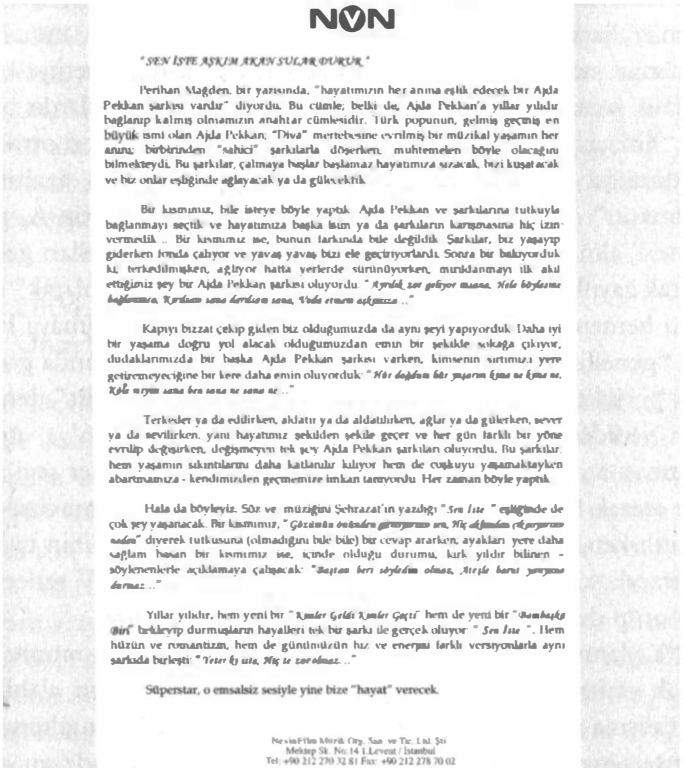

NON

"SEN İSTE AŞKIM AKAN SULAR DURUR."

Perihan Mağden, bir yazısında, "hayatımızın her anına eşlik edecek bir Ajda Pekkan şarkısı vardır" diyordu. Bu cümle, belki de, Ajda Pekkan'a yıllar yıldır bağlanıp kalmış olmamızın anahtar cümlesidir. Türk popunun, gelmiş geçmiş en büyük ismi olan Ajda Pekkan, "Diva" mertebesine evrilmiş bir müzikal yaşamın her anını; birbirinden "sahici" şarkılarla döşerken, muhtemelen böyle olacağını bilmekteydi. Bu şarkılar, çalmaya başlar başlamaz hayatımıza sızacak, bizi kuşatacak ve biz onlar eşliğinde ağlayacak ya da gülecektik.

Bir kısmımız, bile isteye böyle yaptık. Ajda Pekkan ve şarkılarına tutkuyla bağlanmayı seçtik ve hayatımıza başka isim ya da şarkıların karışmasına hiç izin vermedik... Bir kısmımız ise, bunun farkında bile değildik. Şarkılar, biz yaşayıp giderken fonda çalıyor ve yavaş yavaş bizi ele geçiriyorlardı. Sonra bir bakıyorduk ki, terkedilmişken, ağlıyor hatta yerlerde sürünüyorken, mırıldanmayı ilk akıl ettiğiniz şey bir Ajda Pekkan şarkısı oluyordu: *"Ayrıldı, zor geliyor insana, Nefes böylesine bağlanmışsa, Kırılsın sana derdinsiz sana, Vefa etmezsa eğilmişse..."*

Kapıyı bizzat çekip giden biz olduğumuzda da aynı şeyi yapıyorduk. Daha iyi bir yaşama doğru yol alacak olduğumuzdan emin bir şekilde sokağa çıkıyor, dudaklarımızda bir başka Ajda Pekkan şarkısı varken, kimsenin sırtımızı yere getiremeyeceğine bir kere daha emin oluyorduk: *"Her doğduğun bir yaşarım içinde ne içine ne, Kalbi ateşim sana ben sana ne sana ne..."*

Terkeder ya da edilirken, aldatır ya da aldatılırken, ağlar ya da gülerken, sever ya da nefrederken, yanı hayatımız şekilden şekile geçer ve her gün farklı bir yöne evrilip değişirken, değişmeyen tek şey Ajda Pekkan şarkıları oluyordu. Bu şarkılar, hem yaşamın sıkıntılarını daha katlanılır kılıyor hem de coşkuyu yaşamaktayken abartmamıza - kendimizden geçmemize imkan tanıyordu. Her zaman böyle yaptık.

Hala da böyleyiz. Söz ve müziğini Şehrazat'ın yazdığı *"Sen İste"* eşliğinde de çok şey yaşanacak. Bir kısmımız, *"Gözümün önünden gitmiyorsun ama, Hiç ağlamadım çekiyorsun sadım"* diyerek tutkusuna (olmadığını bile bile) bir cevap ararken, ayakları yere daha sağlam basan bir kısmımız ise, içinde olduğu durumu, kırk yıldır bilinen - söylenenlerle açıklamaya çalışacak: *"Baştan beri söyledim olmaz, Ateşle barut yan yana durmaz..."*

Yıllar yılıdır, hem yeni bir *"Kimler Geldi Kimler Geçti"* hem de yeni bir *"Bambaşka Biri"* bekleyip durmuşların hayalleri tek bir şarkı ile gerçek oluyor: *"Sen İste"*. Hem hüzün ve romantizm, hem de günümüzün hız ve enerjisi farklı versiyonlarla aynı şarkıda birleşti: *"Yeter ki iste / Hiç de zor olmaz..."* Başından beri, Superstar'ın bütün kliplerini çekmiş olan Ayşe Ersayın, bu sefer de, ülkemizde çok az yapılmış bir şeyi yaparak, 'Sen İste'nin *club* versiyonuna bir klip çekti. Ersayın, müzisyenlerin hızlı versiyonda amaçladıklarının görsel karşılıklarını buldu; klibi, böyle bir niyetle kurguladı... Süperstar, şarkının albüm versiyonundan sonra, *club* versiyonu ile de bize hayat verecek."

Süperstar, o emsalsiz sesiyle yine bize "hayat" verecek.

Nevin Film Müzik Org. San. ve Tic. Ltd. Şti
Mektep Sk. No:14 Levent / İstanbul
Tel: +90 212 270 32 81 Fax: +90 212 278 70 02

çalışacak: 'Baştan beri söyledim olmaz / Ateşle barut yan yana durmaz...' Yıllar yılıdır, hem yeni bir 'Kimler Geldi Kimler Geçti' hem de yeni bir 'Bambaşka Biri' bekleyip durmuşların hayalleri tek bir şarkı ile gerçek oluyor: 'Sen İste.' Hem hüzün ve romantizm, hem de günümüzün hız ve enerjisi farklı versiyonlarla aynı şarkıda birleşti: 'Yeter ki iste / Hiç de zor olmaz...' Başından beri, Superstar'ın bütün kliplerini çekmiş olan Ayşe Ersayın, bu sefer de, ülkemizde çok az yapılmış bir şeyi yaparak, 'Sen İste'nin *club* versiyonuna bir klip çekti. Ersayın, müzisyenlerin hızlı versiyonda amaçladıklarının görsel karşılıklarını buldu; klibi, böyle bir niyetle kurguladı... Süperstar, şarkının albüm versiyonundan sonra, *club* versiyonu ile de bize hayat verecek."

müzikseverler tarafından yere göğe konulmamaktadır. Eleştirmenler, şarkıyı müzikalite açısından yetkin bulurken, müzikseverler ise şarkının daha ilk notası ile birlikte yaydığı enerjiye kendilerini kaptırmış, dans pistlerini doldurmaya başlamışlardır bile.

"Yüz çizgilerinin oluşmasında rol oynayan faktörleri ortadan kaldırmaya yönelik uygulamalarla yaşlılığın izlerini azaltmak mümkün" olur; "BOTOX ya da botulinum toksin tip A, göz çevresi, alın ve kaşlar arasındaki çizgileri oluşturan kasları geçici olarak zayıflatma prensibiyle çalışan bir doğal toksin olarak" hemen hemen her yaştan insanın sığındığı bir liman olmaya başlar; "genellikle kadınların, bacak, kalça ve hatta kollarında görülen, portakal kabuğu görünümlü yağ gruplarına selülit" dendiğini yediden yetmişe herkes öğrenir ve "Hiroşima'ya atom bombası atıldığında, yapraklarında bulunan yağ ile her şeyi geriye atarak hayatta kalmış tek bitki olan 'ginko' ile mucizeler" yaratılırken, Pekkan "Sen İste"nin açtığı yeni döneminin tadını çıkaracak, konserden konsere, radyo kanallarından TV setlerine koşturup duracaktır.

"Yaşlanmayı önlemeyi hedefleyen ancak şu anki konumu ile ancak yaşlanmayı geciktirebilen yani sadece saati geri alabilen bir çalışma içinde olan 'antiaging tıp,' başta ABD, İngiltere ve Fransa olmak üzere gelişmiş Batı ülkelerinde üzerinde en çok araştırma ve harcama yapılan konulardan biri haline" gelir; "oturma odalarında kendi ev sinemasını kuranlar, kusursuz bir ses içlerine işlediği için kendi cennetini bizzat kendisi yaratmış" olur; "lazer uygulamaları ile, güneş lekelerinden benlere kadar cilt üzerindeki melanom içeren her türlü lekelenmeler" giderilebilir; "iyi bir dudak doldurma operasyonunun gerçek sırrı, tek başına dudakları değil, yüzün bir parçası olarak bütün ağız bölgesini ele almak" olarak açıklanır; "Kalıcı Makyaj olarak da anılan 'mikropigment uygulama,' mikro, steril ve tek kullanımlık bir iğne ile doğal ve mineral renklerin deri yüzeyinin hemen altına aşılanması şeklinde" gerçekleştirilir ve "günün her saati za-

man harcamak istemeyenler, yüzünde simetri sorunu olanlar, güzelliğini belirginleştirmek isteyenler 'kalıcı makyaj'ı tercih" ederken, Süperstar yeni bir albüm hazırlığına girişir. Ancak bu albüm, Süperstar'ın en zor hazırlanan albümü olacak; Pekkan bu işi ancak Sezen Aksu yardımıyla sonuçlandırabilecektir. Aksu bu albümde, Pekkan'ı "Cool Kadın" olarak tasvir ederek yerleştirecektir "Vitrin"e.

2004-2006: Hiç Korkmadı Çelişkiden, Onaylanmayan İlişkiden

"Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen, döviz kurunun kendi kendine dengeye kavuşacağını, herhangi bir şekilde bir krizin söz konusu olmadığını" açıklar; "Maliye Bakanı Kemal Unakıtan, Körfez ülkelerinde bulunan sermayenin Türkiye'de yatırım yapmak için istekli olduğunu, bu ülkelerden Türkiye'ye büyük kaynak akacağını" söyler ve "Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım, Marmaray boğaz tüp geçiş projesi ile Üsküdar-Sirkeci mesafesinin dört dakikada alınacağını" belirtirken, "Sen İste"nin, memleketin dört bir yanını sarması, Pekkan'ın yeni bir albüm yapma düşüncesine hız verir. Ne var ki, hem Pekkan'ın, hem de (başta Semiramis Pekkan ve Ayşe Ersayın olmak üzere) etrafındakilerin yapılması gereken albümün "nasıl bir albüm olması gerektiği" konusunda kafaları karışık, düşünceleri çeşitlidir. Aslında yeni bir albüm fikri yeni bir şey değildir, zaten "Sen İste"nin Şehrazat'tan alınma nedeni de budur. Ancak Pekkan ve ekibi, yeni albümün türü, biçimi ve *sound*'u konusunda her gün fikir değiştirmektedir. Şarkı istenen ya da katkı ve destek için başvurulan müzisyenler işi kolaylaştırmak yerine zorlaştırmaktadırlar. Ama yine de olumlu gelişmeler yok değildir. Pekkan'ın bir süre önce tanıştığı ve mutlaka birlikte çalışmak istediğini söylediği genç müzisyen Donat Bayer, fazla gecikmeden (Ümit Kuzer'in stüdyosunda) ilk demo şarkısını hazırlayıp Pekkan'a gönderir... Pek-

kan şarkıyı beğenir, ancak üzerinde biraz daha çalışılması gerektiğini söyleyerek Bayer'e geri yollar. "Yalan"ın yaratıcısı Yulduz Usmanova'nın son albümünde yer alan bir şarkı ("Bilmadım") ise Süperstar'ın yeni albüme koymak için seçtiği bir başka şarkıdır. Elde, Sezen Aksu'nun hediye ettiği (ve henüz adı konmamış) bir şarkı daha vardır. Bayer'in şarkısı da hesaba katıldığında dört şarkı hazırdır zaten.

Hemen ardından Pekkan'ın, "Albüm yapacağım, yeni şarkı istiyorum!" biçiminde atağa kalktığı söylentileri dört bir yana yayılmakta gecikmez. Genci, orta yaşlısı Pekkan için seferber olan, her türden müzisyen şarkılarını birer birer sanatçıya ulaştırmaya başlarlar. Bu genç müzisyenlerden biri de Ali İhsan Kılçık'tır. Kılçık, Süperstar'a içinde dört şarkı olan bir demo ulaştırır. Çoğu genç müzisyen gibi Kılçık'ın, (Tarkan *sound*'u olarak özetlenebilecek) günümüzün *sound*'una sıkı sıkıya bağlı şarkılarının tümü de tam da bu nedenle Pekkan tarafından reddedilir. "Bu şarkılar fazla 'Şıkıdım', fazla Tarkan'vari..." demiştir Süperstar.

Arayış sürecinde ekibe Mehmet Teoman da katılır. Teoman, (Cenk Taşkan ile birlikte) Nükhet Duru'yu yarattıkları ilk yıllarda Pekkan'a da şarkı vermiş, ancak sanatçının yalnızca konserlerde söylediği bu şarkıların hiçbiri albümlere girememiştir. Ama daha sonra anlaşmaya varan taraflar, "O Benim Dünyam" gibi ciddi bir "hit"e imza atmayı başarmışlardır. İşte şimdi de, her nasılsa Teoman, Pekkan'ın "postmodern çağ"ın zorluklarını aşmak için karar kıldığı isimlerden biri olmuştur.

Pekkan ve Teoman'ın yeniden bir araya gelmeleri belki yeni bir şarkıya değil ama yeni bir televizyon programına yol açar. "Sen İste"nin rüzgârıyla yeniden baş köşeye kurulan Pekkan ile Kanal D'nin arasını bulan, Mehmet Teoman ve Karma Yapım olur. "Superstar Ajda" adlı bir programın yapılma ihtimali iyice kuvvetlenmiştir.

Bu haberler ilk duyulduğunda, müzik ve televizyon dünya-

Seferber

"Sen İste"nin başarısı üstüne herkes bir kere daha Ajda Pekkan'ın peşine düşmüştür. Yapım firmaları seferberlik ilan etmiş bir şekilde "başrolünde Ajda Pekkan'ın olduğu projeler" planlamaya başlamıştır. Bu firmalardan biri de, o güne kadar her yaptığını iyi yapmış olan Fil Yapım'dır. Fil Yapım, Pekkan ve (bir süre önce Superstar'ın en büyük "hit"lerinden biri olan "Uykusuz Her Gece"yi yeniden yorumlamış olan, Teoman'ı bir araya getirmek istemektedir.

Fil Yapım Yaratıcı Ekibi'nin, 2003 yılının sonlarında hazırlayıp her iki tarafa gönderdiği, "Ajda Pekkan ve Teoman Projesi" başlıklı metninden:

"Bu proje; 10 Mayıs-10 Haziran tarihleri arasında, Harbiye Açıkhava Tiyatrosu'nda yapılacak, büyük ölçekli bir aylık bir müzik festivalinin ana konserlerinden biri olup, sonrasında da on-on beş konserlik bir turneye dönüşecek müzikal ortaklığın detaylı anlatımıdır.

Yılbaşı gecesi ise, bu işin ilk defa seyirciye sunulduğu nitelikte bir adım olarak düşünülmüştür ve buzdağının görünmeyen kısmında yatanlar ise görünenden çok daha başka ve büyük hedeflerdir... Hem sanatsal açıdan güçlü, hem de ticari getirisi yüksek olacak bu müzikal beraberliğin nasıl olabileceğini, ne formatta yapılması gerektiğini, her iki sanatçının da albümlerine ve marka değeri olarak sanatçı kimliklerine bu projenin katabileceği artı değerler anlatılmıştır.

Ajda Pekkan: Daha sahneye adımını attığı günden beri, her kulvarda farkını ortaya koymuş ve artık tartışmasız olarak üstünlüğünü kanıtlamış bir sanatçı... Daha kimsenin aklında ve hayalinde bile yokken, birçok farklı projeyi tek başına üretip, düşünüp, sahnede başarıyla uygulayıp herkese de yol açacak kadar cesur ve 'özel' olmuş hep... 'AJDA' olmanın karşılığı; 'Diva' ve 'Süperstar' unvanlarına sahip olmak, her yaptığıyla takip edilen bir *star* kimliği ve dönem sanatçısı olarak 'kalıcı olmak' olsa da, bu sıfatları yıllarca korumanın bedeli pek de hafif sayılmaz....

Teoman: Kendi kulvarındaki yetenekli ve yaratıcı beyinlerden biri... Ne yaptığını iyi bilen, amacı ve hedefi belli işler yapan ve bu anlamda da yerini 'tesadüf eseri' kazanmış bir sanatçı değil... Oldukça iyi eğitimli ve bunun sonucunda da kendini ifade

etmek ve 'bir şeyleri değiştirmek' için kendine gayet bilinçli bir yol olarak müziği 'seçmiş' bir müzisyen... Kaliteli, farklı ve çıtası yüksek işler yaparak 'şarkıcı değil, müzisyen' olmak için ciddi uğraşlar veriyor ve işini kendi jenerasyonundaki birçok insandan çok daha fazla ciddiye alıyor.

1- Bu iş kesinlikle basit ve sıradan bir yılbaşı konseri değildir. Fikirleri ve tasarımı olan, çok adımlı ve uzun soluklu bir 'proje.'

Çünkü:

— Basit bir düet değil, 'ortak bir prodüksiyon' gerçekleştirmek üzere yola çıkıldı... Klasik ikili konser formatları gibi, iki sanatçının 'yalnızca' birbirlerinin şarkılarını söylemelerinden ibaret 'fikirsiz' bir yapı değil... Tam aksine, şu anda değeri olan sanatçıların isimlerine daha da değer katmak amacıyla 'düşünüldü.' Örneğin; küçük yaştaki Teoman takipçileri, Ajda'nın farklı enerjisini ve performans sanatçısı olma niteliğini keşfederken, Ajda'nın çok seçici kitlesi de, Teoman'ın birikimini, şarkı sözlerini ve cesaretini keşfedecek.

— Bu prodüksiyon, mayıstaki Açıkhava festivalinin majör projelerinden biri olacaktır. Ayrıca, on-on beş konserlik bir turne yapılarak, bu proje tüm Türkiye'de sergilenecektir. Yılbaşı'nda yapılacak parti ise, bu projenin sahne üzerindeki ilk profesyonel denemesi, hatta bir nevi genel provası gibi düşünülmüştür.

— Her iki sanatçı için de (prodüksiyon detayları da düşünüldüğünde) ciddi ölçekte pozitif haber değeri taşıyan bir proje olacaktır. Görsel medya desteği şimdiye kadar hiçbir festivale verilmemiş ölçüde büyük olacaktır ve bunun anlaşmaları da şu günlerde son halini almaktadır. Büyük bir TV kanalından tüm etkinlikler yayınlanacak ve bir ay boyunca da bu festivale, projelere ve katılımcısı sanatçılara büyük ölçüde medya desteği sağlanacaktır.

— İşi ve uzmanlığı sadece bu tarz projeler üretmek olan 'yaratıcı bir ekiple' sanatçıların yükü paylaşılarak, prodüksiyon aşaması kısaltılacak ve 'her zamanki işler'den daha kısa sürede, doğru organizasyonla, doyurucu bir performans yaratılabilecektir.

2- Ajda ve Teoman ortaklığı birbirini tamamlayıcı nitelikte.

Çünkü:

— Ajda Pekkan da Teoman da *trendsetter* yani eğilim belirleyici niteliklere sahip sanatçılar. Her zaman 'ilk', 'farklı', 'çok ko-

nuşulan' ve 'taklit edilen' yapıda performanslar sunmalarıyla tanınıyorlar. Bu nitelikleriyle de marka olarak büyük değere sahipler ve bu projeyle hem kendi marka değerlerini artıracaklar, hem de birbirlerinin hedef kitlelerini yakalayabileceklerdir. Böylelikle on üç yaşından yetmiş yaşına kadar çok farklı iki grup müzik dinleyicisi, ilk kez olarak, ortak bir hayranlığı taşıyacaklar ve bu da Ajda-Teoman projesiyle gerçekleşmiş olacaktır.

3- Sonuç olarak; bu proje risk taşımıyor.

Çünkü:

Teoman ve Ajda Pekkan arasındaki birçok benzerlik, farklılık, tamamlayıcı nitelikten oluşan bir liste yapılıp çok daha da uzun hale getirilebilir ancak son aşamada önemli olan, bu iki sanatçının temelde nasıl bir projeyle bir araya gelebilecekleri ve bunun her iki taraf açısından da ne gibi açılımları olacağıdır.

Sonuç olarak, yukarıda da detaylı olarak açıklandığı gibi; bu iki sanatçının tek başlarına da olsa, farklı kitleleriyle herhangi bir yılbaşı partisini gereğince doldurabilecek niteliklere sahip oldukları oldukça açık.

Ancak burada hedeflenen, kısa vadede küçük düşünülmüş tek gecelik bir iş çıkararak o geceyi sadece maddi bir tatminle kapatıp sonra da o kadar emeği verimsiz kullanmak değil, tam aksine çok uzun soluklu olabilecek bir yolun ilk adımını doğru zamanda atmaktır. Bunu da ciddi anlamda projeyi tartarak, çok yüksek katılımla doğru *feedback* alabileceğimiz özel bir gecede, 'yılbaşı gecesi'nde yapmayı hedefledik.

Bu projeden çıkacak ürün, her iki sanatçımızın da yeni albümlerinde, yeni işlerinde başka açılımlar yakalamalarını sağlayabilecek, ayrıca her iki tarafın bağımsız projeleri için basın ve medya ilgisini de otomatik ve yoğun olarak çekeceği bir etkinlik haline dönüşecektir.

Dolayısıyla neredeyse hiçbir ticari risk taşımayan, her iki tarafa da farklı platformlarda yüksek getirileri olacak bir proje oluştuğuna inanıyoruz.

Beraber çalışmak ümidiyle.

Fil Yapım Yaratıcı Ekibi"

Bu proje gerçekleşmeyecektir. "Taraflardan biri" kabul etmeyecek ve gerçekleşmeyecektir.

sındaki çoğu kişi, bu projenin hayata geçeceğine pek ihtimal vermez; "fantezi" aşamasında kalacağını düşünür. Çünkü Pekkan zor bir insandır ve günümüzün televizyon dünyasında yer bulabilmek için olabildiğince esnek, olabildiğince vurdumduymaz olmak, yapımcı ve kanal yöneticilerinin her türden talebine "eyvallah"ı çekmek gerekmektedir. Kimse Pekkan'ın bu kadar esnek, bu kadar eyvallahçı olacağını beklemediği için bu projenin niyet aşamasında kalacağına inanılmaktadır. Ancak Pekkan herkesi yanıltır. "Superstar Ajda" adlı program önce bant kaydı, arkasından da canlı olarak yayına girer. Pekkan (başta Sezen Aksu olmak üzere) çeşitli konuklarla renklendirdiği programını haftalarca sürdürür. Sanatçı büyük bölümünün müziğe ayrıldığı, çoğu TV kanalının "rating" endişesiyle yapmaktan kaçındığı

Zor

Gönül Bakay'ın *Günümüz Türk Kadınlarından Başarı Öyküleri* (Remzi) adlı kitabından:

"Bu alanı seçmemde en büyük etken ailem oldu. Lise çağlarında şarkı söylemeyi çok seviyordum. Ama bunu profesyonel olarak yapmak gibi bir düşüncem yoktu. Annem ve babamın ayrılması ile annem ve kız kardeşimin sorumluluğu bana düştü. Ailemi geçindirmem için çalışmam gerekiyordu ve çalıştım, çalıştım... Kırk yıldır da aynı tempo ile çalışıyorum... O kadar çok aşamadan geçtim ki... Bugüne kadar yaptıklarımı hayranlarım (fan grubum) bir araya getirmiş. 263 eser seslendirmişim. Japonca'dan Almanca'ya birçok plak yapmışım. Zaman içinde bunları yapıyorsunuz, size olağan geliyor, ama alt alta yazdığınızda nasıl da yapmışım diye hayret ediyorsunuz. Başarmak için sadece çalıştım. Aklımı gönlümle bir ettim, doğru davrandım, bilgiye yeniliğe açık oldum. En önemlisi de sevgi verdim, sevgi aldım... Kadın olmak hayatımı hiç zorlaştırmadı. Öte yandan 'keşke'leri hiç sevmem. Yaşadığım her şeyin beni bir basamak daha yükselteceğine inanıyorum... Bir bilgenin söylediği gibi, öğrenmeye ve bulmaya çalışmadığımız günü ömürden saymayız..."

türden bir programı, üstelik de "Süperstar"lığına halel getirmeden gerçekleştirmeyi başarmıştır.

Pekkan'ın yeni televizyon programı elbette basının da ilgisini çeker. Program ile ilgili haberler hemen ilk programla birlikte basında yer almaya başlar. Ancak Pekkan'a duyulan ilgi bu programla sınırlı kalmaz. Müziğe adım attığı ilk günden beri sanatçının peşinden koşan "magazin basını" ya da "kalem"leri, hazır televizyon programıyla gündeme gelmişken, sanatçının Tarabya'da inşaatı süren konutunu da gündeme getiriverirler: "Süperstar'a süper villa", "İşte Ajda'nın manzarası" ve benzeri başlıklarla verilir haber. Kimileri işin en ince teferruatına kadar girerek, villanın çizim taslaklarına bile yer verirler bu haberlerde. Konutun inşaatını üstlenen de "Dalmaz Center" adlı müzikhol ile adını duyuran Mehmet Dalmaz'dır. Kimi gazeteler, Dalmaz'dan inşaatın gidişi ile ilgili bilgi bile almışlardır: "Ajda Hanım bu arsayı 1987'de satın almış. İnşaat izni alabilmek için on yıldır uğraşıyorduk. Bu binanın tarihi değerini koruyan projemizle Anıtlar Yüksek Kurulu'na başvurduk ve aldığımız izinle işe başladık..." Dalmaz'a göre, 2007'de tamamlanacak bu konut bir "teknoloji harikası" da olacaktır: "Bina her şeyi ile son teknolojiye göre yapılacak. Bilgisayar sistemi ile kontrol edilecek. Yani Ajda Hanım İstanbul dışında bile olsa çiçeklerini bir telefon tuşu ile sulayabilecek veya panjurlarını açıp kapayabilecek..." Basınımızın (en azından bir bölümü) Ajda Pekkan'ı kullanarak (ya da ona dayanarak) bir başka "rüya" satmaya başlamıştır işte: Ekonomik sıkıntılarla, işsizlikle baş etmeye çalışan, bir kısmı açlık sınırında yaşayan okurlarına "bilgisayarla sulanan bahçesi" olan, "köşklü-villalı" bir rüya. Ama "Superstar Ajda" programı da basının gündemindedir. Kaç zamandır hiçbir kanalda görünmeyen, basına röportaj vermeyen Sezen Aksu'nun katıldığı bölüm ise büyük yankı uyandıran bir program olur...

Ancak Sezen Aksu'nun Pekkan'a konuk olduğu geceden sonra, sanatçının yeni albümü "sağlam eller"e teslim edilir.

Müzik dünyasına adım attığı 1975 yılından beri Ajda Pekkan'ı sevdiğini hiç saklamayan, saklamak bir yana bunu her fırsatta dile getirmiş olan Aksu, Pekkan'ın bir başına toparlayamadığı albümüne **destek** olmaya karar vererek hemen ardından da işe koyulur.

Tam da albüm çalışmaları başlamak üzereyken, Pekkan ummadığı bir "kriz" ile karşı karşıya gelir. Pekkan'ın üzerinde ciddi bir emeği bulunan Fikret Şeneş, hem televizyon programlarında hem de sahnede şarkılarını seslendiren Pekkan'ın, adını özellikle anmadığını düşünerek Pekkan'a bir **"ihtarname"** çekmiştir. Şeneş'in avukatları Şenay Şık ve Suat Demirel'in aracılığıyla çektiği bu ihtarnameye Pekkan'ın avukatı Aydın Kurban cevap vermekte gecikmez, Şeneş bu "rest"i de görür, ama neyse ki çok geçmeden her şey tatlıya bağlanır, yeniden ve her zaman "anne-kız" gibi birbirlerine sarılan ikilinin arası düzelir... Barışmanın (ya da yeniden birbirine sarılmanın) ilk sonucu da, "Olanlar Oldu Bana" adlı şarkının Pekkan tarafından yeni albümün repertuvarına alınması olur. Pekkan'ın 1972 yılında kaydettiği (ve Candan Erçetin'in de 90'ların ikinci yarısında Mete Özgencil'in sözleriyle "Sevdim Sevilmedim" adıyla seslendirdiği) bu şarkı bir Yugoslav halk şarkısıdır. Pekkan bu şarkı ile birlikte, artık dinmeye başlayan Balkan rüzgârlarına yelken açmaya karar vermiştir.

Böylece yeni albümün repertuvarına bir şarkı daha eklenmiş olur. Türlü kararsızlıklardan sonra 70'li yıllardan bir başka şarkı; Orhan Gencebay'ın "Kaderimin Oyunu" adlı şarkısı da girer devreye. Sezen Aksu'nun, bir Müslüm Gürses klasiği olan "Tanrı İstemezse" adlı şarkısını yeniden yorumladığı günden beri, kendince bir "arabesk rüzgâr" estirmek isteyen Pekkan, "Kaderimin Oyunu" adlı şarkıyı da repertuvarına katarak, "Bakın, ben bu tür denemeleri otuz küsur yıl önce yapmıştım; denemeyse deneme, öncülükse öncülük..." hatta "siz giderken, ben dönüyordum..." anlamında bir de mesaj verir adeta...

Destek

Ocak-Şubat 2006 tarihli *Akort* dergisinden:

"... Evet tam yirmi dokuz yıl sonra Sezen Aksu müzik yolculuğunun başında hayranlık duyduğu Ajda Pekkan'a prodüktörlük yapıyor... Kanal D'de yayınlanan 'Ajda Pekkan Show' ile başlayan yakınlaşma, pop müziğimizin zirvesini paylaşan iki *star*'ımızı yeni bir dayanışma dönemine getirdi. Ajda Pekkan, özellikle besteciliğine övgüler yağdırdığı Sezen Aksu'ya prodüksiyon teklifi götürünce, Aksu bu davete içtenlikle baktı ve kolları sıvadı... İki sanatçı, Sezen Aksu'nun Beylerbeyi'ndeki evinde bulunan stüdyoda çalışmaya başladılar. Yepyeni Sezen Aksu şarkıları, yepyeni bir repertuvar ve stüdyoda yeni bir müzisyen kadrosu... Geniş hayran kitlesine kendilerini sevdirmiş bu iki değerli sanatçımızın işbirliğinden sanırız güzel sürprizlerle süslü bir Ajda Pekkan albümü çıkacaktır..."

Akort'un dileği kısmen de olsa gerçekleşecektir. "Güzel sürprizler" pek yoktur ama, "Bambaşka Biri" ile şahlanan ve nice kadına tutunacak bir dal uzatan Pekkan, bu sefer, "Hiç korkmadım çelişkiden, onaylanmayan ilişkiden..." diyecek ve "ezilen kadın"lar için yeni bir mum yakacaktır.

11 Haziran 2006 tarihli *Sabah* gazetesinden:

Ayşe Düzkan, "Her yaşın güzelliği" başlıklı yazısında, meşhur "Arkanı Dön ve Çık" dizesinin altını (bir kere daha) çiziyor.

"... Ajda Pekkan, özel hayatı ve özel hayatın nasıl yaşanmasıyla ilgili fikirleri konusunda hiçbir zaman ikiyüzlü olmadı. Bütün 'sanatçı'ların, hiç olmazsa 'nişan' yapma zorunluluğu hissettiği günlerde, sevdiğiyle birlikte olmak için formalitelere girme zorunluluğunu eleştirdi, örneğin. Evlendi, çok sevgilisi oldu ama belki de 'Arkanı dön ve çık,' derken bu kadar inandırıcı olmasının sebebi budur... Bir kadın için bir erkeğe kapıyı göstermek sadece duygusal olarak değil, maddi olarak da zor bir iş çünkü kadınlar, dünyanın her yerinde her şeyden önce ev kadını olmak zorunda, erkeklerden daha az kazanıyor ve ayrılıklarda çocukların bakımı onlara kalıyor. Bir kadın bir erkeği terk edecekse, bu şarkının İngilizcesi de, Türkçesi de güç verir ona..."

İhtarname

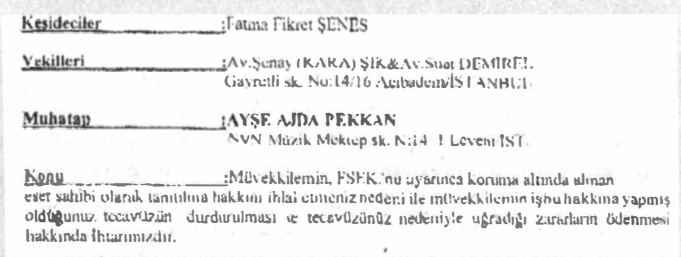

Keşideciler :Fatma Fikret ŞENEŞ

Vekilleri :Av.Şenay (KARA) ŞİK&Av.Suat DEMİREL
Gayrettli sk. No:14/16 Acıbadem/İSTANBUL

Muhatap :AYŞE AJDA PEKKAN
NVN Müzik Mektep sk. N:14 ! Levent İST.

Konu :Müvekkilemin, FSEK'nu uyarınca koruma altında alınan eser sahibi olarak tanıtılma hakkını ihlal etmeniz nedeni ile müvekkilemin işbu hakkına yapmış olduğunuz tecavüzün durdurulması ve tecavüzünüz nedeniyle uğradığı zararların ödenmesi hakkında İhtarımızdır.

(Fatma) Fikret Şeneş'in, avukatı Suat Demirel vasıtası ile (Ayşe) Ajda Pekkan'a yaptırdığı tebliğattan:

"... Sayın Muhatap; Kanal D televizyonunda sunuculuğunu yaptığınız, salı akşamları yayınlanan 'Superstar Ajda' adlı şov programında müvekkilem Fatma Fikret Şeneş'in söz yazarı olduğu eserler icra edilirken; müvekkilemin ismine eserin yanında yer vermediğiniz gibi müvekkilemin ismini eserlerini icra etmeden önce veya sonra zikretmediğinizden müvekkilem F. Fikret Şeneş'in FSEK'nu uyarınca koruma altında alınan 'eser sahibi olarak tanıtılma hakkı' ihlal etmiş bulunmaktasınız... Sayın Muhatap; müvekkilem Fatma Fikret Şeneş'in FSEK'nu uyarınca koruma altında alınan eser sahibi olarak tanıtılma hakkına tecavüz etmiş bulunmaktasınız. Bu nedenlerden ötürü; işbu ihtarnamenin tarafınıza tebliginden itibaren;

1- Müvekkilem Fatma Fikret Şeneş'in FSEK'nu uyarınca koruma altında alınan eser sahibi olarak tanıtılma hakkına yapılan tecavüzü durdurmanızı,

2- Bundan sonra müvekkilemin eserlerini sunuculuğunu yaptığınız 'Superstar Ajda' adlı şovda ve yapacağınız başkaca programlarda, CD, DVD ve kasetlerinize, konserlerinizde kullanmamanızı,

3- Müvekkilem Fatma Fikret Şeneş'in FSEK'nu uyarınca koruma altına alınan eser sahibi olarak tanıtılma hakkına yapılan tecavüz nedeni ile manevi tazminat davası açma hakkımızı saklı tuttuğumuzu, hususlarını vekaleten önemle ihtar ederiz."

Ajda Pekkan, Kanal D'deki programında şarkılarını seslendirdiği Fikret Şeneş'in adını anmaktan imtina edince, FSEK (Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu) uyarınca "ihtar" almaktan kurtulamamıştır.

Biraz zor ve yavaş da olsa, albümün repertuvarı oluşmaya başlamıştır. Tam da repertuvarın tamamlanmaya çalışıldığı sıralarda, Pekkan'ın piyasanın önde gelen firmalarından DMC ile anlaştığı duyulur. Haberi ilk veren, "Unkapanı'nın nabzını tutuyor," diye bilinen, "Unkapanı Haberleri" vermekle ün yapmış Nevzat Takmaz adlı gazetecidir: "Uzun bir süredir albüm çalışmasını sürdüren ve TV programı dolayısıyla albüme ara veren Ajda Pekkan, DMC ile anlaşarak albüm çalışmalarına hız verdi. Sezen Aksu'dan şarkı alan sanatçı, Aksu ile birlikte stüdyo çalışmalarını sürdürüyor. Ayşe Ersayın ise bundan böyle Pekkan'ın resmi menajeri olarak görev yapacak. Unkapanı esnafı, 'Ajda'nın bu albümünün çok iyi şarkılardan oluşması lazım, yoksa albüm satmaz,' diyor. DMC Müzik, bu konuda hazırlıklarını tamamladı, Süper Star'ın albümü Kurban Bayramı'nda hayranlarıyla buluşacak."

Bu haberin hemen sonrasında albüm sorumlusunun Yaşar Gaga olacağı da duyulur. Yaptığı ilk (ve tek) albümüyle 90'lı dalgaya mensup müzisyen ve şarkıcıların arasından sıyrılmış, "Konuşalım, Sevişelim, Kırıştıralım" şarkısıyla da epeyce ilgi gören Gaga, zaten yıllardır Sezen Aksu ile birlikte çalışmaktadır. Aksu'nun sağ kolu olarak kendi kariyerini arka plana iten ve aynı zamanda Ajda Pekkan hayranı olduğu da söylenen Gaga, söylenenlere göre, Süperstar'ın albümünün de prodüktörü olacak, Ayşe Ersayın'ın ise "genel koordinatör" olarak yer alacaktır.

Ancak Kurban Bayramı yaklaşmasına rağmen, ne Pekkan'da, ne ekibinde, ne de DMC'de bir hareket vardır; söz konusu olan Pekkan ve albümü olunca, Nevzat Takmaz bile "takılmış"tır belli ki. Ama bayramın ikinci günü, 11 Ocak 2006'da basında yer alan haberler herkesin yüreğine su serper. Evet, Süperstar'ın albümü gecikmiştir ama işler yolundadır; 1 Mart'ta da piyasaya verilecektir: "İki yıl önce piyasaya çıkardığı 'Sen İste' *single*'ıyla sevenleriyle buluşan Ajda Pekkan, sonunda yepyeni şarkılardan oluşan albümünün hazırlıklarını tamamlamak üzere. Uzun za-

mandır beste arayışlarında olan ancak istediği şarkıları bulamadığından dolayı her seferinde çalışmalarına ara vermek zorunda kalan Pekkan, son bir yıldır büyük titizlikle üzerine düştüğü albümünü sonunda bitirme aşamasına geldi. Geçtiğimiz hafta sonu Doğan Music Company (DMC) ile anlaşan Pekkan, albümünü DMC etiketi ile 1 Mart'ta çıkaracak... Yıllardır Sezen Aksu ile birlikte çalışan Yaşar Gaga'nın prodüktörlüğünde, Aksu'nun Kanlıca'daki stüdyosunda çalışmalarını sürdüren Süperstar'ın albümünde 11 yeni şarkı var. 'Sen İste'nin yeniden düzenlemesinin de yer aldığı albümde, Sezen Aksu'nun iki tane şarkısının yanında, Şehrazat'ın da besteleri bulunuyor. Ercan Saatçi'den de kendisine özel bir şarkı yapmasını rica eden Pekkan, İskender Paydaş, Kıvanç K. ve Hacı Mustafa Ceceli gibi aranjörlerle çalışıyor." Bu haberin üzerinden daha bir hafta geçmişken yeni bir gelişme yaşanır: Sezen Aksu en az birkaç ay kalmak üzere Amerika'ya gitmeye karar vermiştir. Aksu'nun bu tatil ya da iş gezisinin Pekkan'ın albümünü nasıl etkileyeceği konuşulduğu sırada *Kelebek* gazetesi yüreklere yeniden su serper: "İki aylık bir tatil için Amerika'ya uçan Sezen Aksu, burada hem kendi albümünü hem de Ajda Pekkan'ın yeni albümünü tamamlayacak. New York'ta bir daire kiralayan Aksu, İstanbul'daki stüdyosunda ön hazırlıklarını yaptığı Pekkan'ın albümünü burada tamamlayacak..." Aksu, Pekkan'ı "orta yer"de bırakmamıştır neyse ki; İstanbul'da yapılan demo ya da taslakları da yanına alıp öyle gitmiştir Amerika'ya.

İstanbul ve New York'ta çalışmalar sürerken, Süperstar konserleri de ihmal etmez. Pekkan'ın şubat başında Maslak'taki TİM'de verdiği konser, basından yoğun ilgi görür. Gazeteci Gürkan Kurt, "o gece"yi oldukça ilginç ve güzel bir şekilde özetler *Sabah*'ta: "Türkiye'nin süperstarı Ajda Pekkan, Maslak TİM'de sevenlerine muhteşem bir konser verdi. Süperstar, bahar aylarında piyasaya çıkaracağı yeni albümünde yer alan şarkıları da ilk kez bu konserde seslendirdi. Pekkan, Finansbank

sponsorluğunda gerçekleşen konser için albüm çalışmalarına bir süreliğine ara vermişti. Sanatçıyı dinlemeye gelenler arasında sanat dünyasının birçok ünlü ismi vardı. Ayrıca Pekkan'ın bir zamanlar dargın olduğu söz yazarı Fikret Şenez de oradaydı. Süperstar, dinleyenlerine bağlama virtiözü Arif Sağ'ın oğlu Tolga Sağ'ın sazı eşliğinde türküler söyledi ve Türk sanat müziğinden eşsiz örnekler sundu. Sesi ve yorumuyla dinleyenleri büyüleyen Pekkan, konserde giydiği iki sade ve şık kostümle de beğeni topladı. Konserin bir bölümünde, Pekkan ve Teoman şarkı söylerken, Kıraç'ın salonu terk etmesi dikkat çekti."

Basında kimilerinin "süperstar," kimilerinin "süper star" olarak andığı Pekkan'ın konserine, (tüm basının ya "Şenez" ya "Şenes" diyerek iyice karıştırdığı) Fikret Şeneş'in de TİM'e gitmiş olması, Pekkan-Şeneş işbirliğini her zaman "emsalsiz" bir ekip olarak kabul etmiş Pekkan hayranlarını epeyce sevindirir. Bu durum, "ziyaret"in belki bir "ticaret"e de yol açacağı ve Şeneş'in "Bir Hata"dan sonra aldığı söz yazmama kararını da bozabileceğine yorulur. Ama umulan gerçekleşmez. Şeneş, her zaman "kızım" dediği Pekkan'ı affetmiş ve bunu da yalnızca bütün basına ilan etmek istediği için gelmiştir konsere.

Ancak Türk müziğine her zaman ilgisi ve takıntısı bilinen (ki, son birkaç Açıkhava konserinde bu işe iyiden iyiye merak salarak başta "Bir Bahar Akşamı..." olmak üzere birçok şarkı da yorumlamıştır) Pekkan'ın "bağlama virtüözü Arif Sağ'ın oğlu Tolga Sağ'ın sazı eşliğinde türküler" söylemiş olması herkesçe garipsenir. Anlı şanlı "Batılı kadın," ne olmuş da bu toprakların renklerine bürünmek, bu toprakların ezgilerine sarılmak gereği hissetmiştir? Aslında herkese olan, ona da olmuştur! Özal sonrası giderek değişen "manzara," Yılmaz Erdoğan'ın "Televole"lerinin, Mustafa Erdoğan'ın hep birlikte kaldırılabilen kol ve bacaklı "Sultans of the Dance"inin, Cem Yılmaz'ın "başka bir dünya"yı anlatma iddiasıyla yola çıkmış olmasına rağmen sanki iki mahalle aşağımızı (ya da yukarımızı) anlatıyor gibi çe-

kilen *Gora*'sının da yardımıyla "hep bize", "ille de bize" takılıp kalmıştır. Bu çerçeveye artık "Batılı" bir şey girememekte, girmek isteyenler ise boş masalara talim etmek zorunda kalmaktadır. Pekkan gibi her daim "Batılı bir tanrıça"yı bile, kırk yıllık pop şarkılarının arasına, bizden rüzgârlar estiren türküleri koymak zorunda bırakan da işte bu korku ya da panik duygusudur.

Ama Pekkan'ı asıl korkutan, uykularını kaçıran, yeni albümün (plak firmasına, hayranlara) söz verildiği tarihlerde yetişip yetişmeyeceğidir. **Yeni albüm** işine kendini o kadar kaptırmıştır ki sanatçı, onun dışında her şey bir kenara itilmiş, hayat askıya alınmış gibidir adeta. Bu konuların ilki de, Çiğdem Talu'dan gelen talebin Pekkan tarafından kulak arkası edilmesi olur. Ossi ve SONY'nin birlikte çıkaracağı, Çiğdem Talu'nun kızı Zeynep Talu'nun da özel bir dikkat ve şefkatle hazırlamakta olduğu albüme, Çiğdem Talu'nun birlikte çalıştığı bütün önemli isimler destek vermiş ve her türlü talebi "Evet!" diye onaylamışken, Pekkan, "Sen Mutlu Ol" albümünde seslendirdiği "Gerçek ve Düş"ün albümde yer alabilmesi için gereken "imza"yı bir türlü vermemiş ya da verememiştir. Zeynep Talu ve firma yetkilileri, sonuçta Nükhet Duru'nun da desteği ile bu sorunu aşacaktır. Albümde yer alan şarkıların tamamı orijinal versiyonlardan oluşmaktadır; "Gerçek ve Düş" ise Duru tarafından yeni baştan yorumlanacak ve albüme ancak böyle dahil olabilecektir. Türk pop müziğinin dünü ve bugünü üzerine kafa yoran yazarlardan Atilla Aydoğdu, bu konuyu *Akşam*'ın "Pencere"sine şöyle açıklayacaktır: "Söz: Çiğdem Talu albümü daha piyasaya çıkmadan olay oldu. 1983 yılında kaybettiğimiz Çiğdem Talu'nun sözlerini yazdığı yirmi şarkının tamamı albümde orijinal kayıtlarıyla yer alacaktı. Aralarında Nilüfer, Erol Evgin, Uğur Akdora, Erol Büyükburç ve Anne-Marie David gibi sanatçıların söylediği şarkıların yer aldığı albüm, Çiğdem Talu'ya bir saygı duruşu olarak planlanmıştı. Ancak hazırlıkların son aşamasına gelindiğinde hiç

Yeni albüm

Mart-Nisan-Mayıs (Bahar Sezonu) 2006 tarihli *Crafts* adlı dergiden:

"Hobby&Arts" gibi bir üst başlığı da olan dergi, Pekkan'ı kapağa yerleştirmiş ve sözü yeni albüme kadar getiren bir röportaj yayımlamıştı.

"— Uzun süredir yeni albümünüz ile ilgili yoğun tempoda çalıştığınızı biliyoruz. Kasediniz ile ilgili *Crafts* okuyucuları ile paylaşmak istedikleriniz nelerdir?

— Albüm DMC tarafından çıkarılıyor. Tempomuz çok yoğun fakat bu yoğunluk o kadar keyifli ki, çünkü çalışmalar Sezen Aksu'nun stüdyosunda devam ediyor. Günlerimiz sürekli bu stüdyoda ve çok yoğun tempo ile çalışarak geçiyor. Kasetin mart sonu, nisan başı gibi çıkmasını umuyorum, planlarımız da bu doğrultuda. Bu kasette birçok yeni bestecilerle çalıştım. Aynı zamanda da bu albümde genç aranjörler de var. Bu kaset hem hazırlanırken bana verdiği heyecan hem de yapılan çalışmaların çok keyifli geçmesi ve de çok uzun zamandan sonra beni sevenlerimle buluşturacak olmasından dolayı benim için çok değerli ve önemli. Albümdeki şarkılardan bazıları Vitrin, Cool Kadın ve Tufan..."

Cevapta, yerli yersiz 'de-da' var. Mantıklı! Pekkan, temiz ve düzgün kurulan cümlelerle nam salmamıştır. Ama "LP" ve "albüm" çağına ait birisinin "kaset" de demiş olması pek mümkün görünmüyor.

beklenmedik bir pürüz doğdu. Albümde yer alması planlanan bir şarkı için Ajda Pekkan onay vermedi... Süperstar, 1981 yılında kaydettiği albümü 'Sen Mutlu Ol'daki, müziği Garo Mafyan'a ait 'Gerçek ve Düş' şarkısının yirmi beş yıl önceki haliyle çıkmasını istemedi. Projenin bitme aşamasında ortaya çıkan bu sorunun Ajda ile çözülemeyeceğini anlayan yapımcı firma, şarkıyı Nükhet Duru'nun okumasını istedi. Teklifi tereddütsüz kabul eden Duru, hemen stüdyoya girdi. Böylece 'Gerçek ve Düş' şarkısı orijinal haliyle değil, Duru'nun yaptığı *cover*'la albümdeki yerini alabildi."

Aslında bu duruma kimse şaşırmamıştır. Pekkan, bu tür "proje"lere her zaman uzak durmuş, her zaman zorluk çıkarmıştır. Pekkan'ın (çoğu eleştirmenin "tarihi" şarkılar olarak kabul ettiği) ilk dönem şarkılarının yeniden yayınlanmasına rıza göstermemesi de aşağı yukarı aynı nedenlere dayanır. Pekkan, geldiği noktadan geriye dönüp baktığında eski vokal biçimini beğenmemekte, "acemice" olduğunu düşünmektedir. Bir başka sebep de sanatçının benimsediği "genel tavrı"dır. Süperstar, bu tür "saygı-sevgi" işlerine herkes gibi yaklaşmamakta, "Yok!" demekten çekinmemektedir. Zaten kırk beş yılı bulmuş müzik yaşamında da bu tür projelerin içinde çok az yer almış, kendisine yapılan yüzlerce teklifi hiç hicap duymadan reddetmiştir. Pekkan, Müzeyyen Senar ("Yanıyor mu Yeşil Köşkün Lambası") ve Murathan Mungan ("**Hançer**") albümlerinde her nasılsa yer almış ama bu işi "düzenli ve alışıldık" bir hale getirmekten de uzak durmuştur. Ama ne tuhaftır ki, yeni albümün beklendiği günlerde, Süperstar, Zeki Müren için hazırlanacak bir "tribute albüm"de de yer almayı kabul eder: "Magazin Gazetecileri Derneği'nin My Showland'de düzenleyeceği '13. Objektif Ödülleri' töreninde, çok özel bir proje de hayata geçecek... Zeki Müren'in en ünlü 13 şarkısı, Türkiye'nin ünlü sanatçıları tarafından seslendirilecek. Sezen Aksu, Muazzez Abacı, Ajda Pekkan, Erol Evgin, Özcan Deniz, Müzeyyen Senar... projeye destek veri-

"Hançer"

Naim Dilmener'in 2006 yılında yayımlanan *Eleştirmenin Günlüğü* (Everest) adlı kitabından:

"11 Mart 2004, Perşembe

Bütün gün Ada Müzik'in stüdyosundaydım. Ajda Pekkan, Murathan'ın 'Söz Vermiş Şarkılar' albümü için 'Hançer'i kaydetti bugün. Kaç zamandır 'Ajda Pekkan albümü geciktiriyor...' gibi haberler geziyordu ortalıkta ama tamamı yalan-yanlış bilgilere dayanmaktaydı. Superstar'ın bugün kayıt yapacağı haftalar öncesinden kararlaştırılmıştı ve saati geldiğinde de Ajda Pekkan stüdyoda hazırdı. Superstar, aralarında Ayşe Ersayın'ın da bulunduğu kalabalık bir kadro ile gelmişti. Ben ve kalabalık kadro salonda oturup laflamaya başlamışken Ajda Pekkan vakit kaybetmeden şarkının düzenlemesini yapan Alper Erinç ile çalışmaya başladı... Kendimi biraz toparladıktan sonra Murathan'ı aradım ve telefondan kayıt sırasındaki Ajda Pekkan'ı dinlettim ona. Selanik'e gitmek üzere taksiye binmişti Murathan ama yine de uzun uzun dinledi. O dinlerken bütün o Mardin günleri, tam olarak 'bir film şeridi' gibi geçti gözlerimin önünden: Ajda Pekkan sevgimiz, bütün o plaklar, fotoğraflar, dergiler... Bir çölün ortasında, kendilerine bir sığınak inşa etmeyi becermiş o çocuklar... Bu albüm ve özellikle bu şarkı çok şey ifade ediyor benim için. Sanırım Murathan için de."

yor." Süperstar, kararını değiştirmez ve 29 Mayıs 2006 gecesi Yeşilköy'deki My Showland'in sahnesinde yer alarak Zeki Müren şarkılarının seslendirilmesine katkıda bulunur. TRT'deki bir eğlence programında son nefesini verirken de Müren'in yanı başında olan Pekkan, muhtemelen bu çok kıymetli "eski dost"unu anmak için yapılan bir çalışmanın içinde yer almak için şartları zorlamış ve bitmek üzere olan albümünün çalışmalarına bile (bir-iki gün için de olsa) ara vermiştir.

Beklenen albüm, 14 Haziran 2006 tarihinde ele geçer: *Ben Aslında O Gördüğün Cool Kadın Değildim* adını taşıyan albüm nihayet piyasaya sunulur. DMC, bir süperstar'a yakışır biçimde

duyurur albümün çıkışını. Ülkenin önde gelen gazete ve dergilerinde büyük (hatta kimi zaman "tam sayfa") ilanlar yayımlanmıştır. Birkaç yıl önce, bir Süperstar ile çalıştığının farkına varmayan, Pekkan'a kendisine bağlı "herhangi bir şarkıcı"ymış gibi davranan Universal'in aksine, DMC Pekkan'a gerekli kıymeti vermiş ve hak ettiğince davranmıştır. Bu albümden yalnızca üç gün sonra Açıkhava'da sahneye çıkan Pekkan'ı büyük bir sürpriz beklemektedir. Albüm henüz çıkmış olmasına rağmen şarkılar herkesin dilinde olduğundan o gece sanatçıya her şarkısında kalabalık bir seyirci korosu eşlik eder. Konserin en dikkat çekici yanı, Pekkan'ın hem ruhen, hem de fiziksel yönden gençleşmiş olmasıdır. Günün *sound*'una uygun hareketli şarkıların hepsi gerek albümde, gerekse sahnede Pekkan tarafından son derece başarılı, son derece "Ajda Pekkan tarzıyla" seslendirilmiştir.

Bu albümle birlikte Pekkan'ın adı artık dört bir yanda çınlamaktadır: "**Vitrin**"e çekilen klibiyle televizyonda, şarkılarıyla radyolarda, barlarda, kulüplerde hatta çay bahçelerindedir artık. Dört bir yanımız Ajda Pekkan'la çevrilidir yine.

"İzotonik sporcu içeceği Powerade ile" hiç durulmaz, hep devam edilir; "aynı anda iki TV kanalını izlememizi sağlayan Çift Tuner ve PIP özelliği, LG Plazma TV'de" bulunur; "aşkın da harika bir sembolü olarak kullanılan pırlantayı, tüm dünyada milyonlarca çift birbirlerine olan sevgilerini ifade etmek için tercih" eder; "yüz cerrahisinde yeni konseptler" sonucunda, artık "öğle arasında bile gençleşme mümkün" olur, "yoğun bir iş temposuna sahip olanlar, bir saatlik öğle arasında estetik cerrahların yapacağı uygulamalarla yenilenmek ve daha da önemlisi hiçbir iz, şişlik ve kızarıklık olmadan dönüp işine devam" edebilir; "görenlerin sesi soluğu kesilsin, korsanı-taklidi çıkmasın gibi bir farklılığa sahip olmak isteyenler, gösterişi sanata dönüştüren teknoloji olan LP Plazma TV'yi" tercih eder; güzellik uzmanları "oksijenin yaşam, canlılık, tamir demek olduğunu"

Vitrin

24 Haziran 2006 tarihli *Hürriyet* gazetesinden:

Ebru Çapa "Kliptoman" başlıklı köşesinde "yeni Ajda"yı anlatıyor:

"... Ajda'nın eski bir şarkısından alıntı yapacak olursak: Gözün(müz) aydın, olanlar oldu sonunda... 10 yılın ardından, orijinal bir Ajda albümüyle baş başayız: (Ben aslında o gördüğün) Cool Kadın (değilim)... Albümün çıkış şarkısı olarak belirlenen, güftesi Sezen Aksu'ya bestesi Can Algeç'e ait 'Vitrin'in klibini de ilk kez o akşam, sahnede (Açıkhava konseri) izledik. Klip, Benetton reklamlarının da yönetmenliğini yapmış olan ve İtalya'da yaşayan Murat Gönüllü yönetiminde, otuz beş kişilik bir ekiple, 16 mm. filmle çekilmiş... Ajda Pekkan'ı, biri sakin (Anna Oxa havasında), diğeri çılgın (Madonna'nın 'Ray of Light' klibindeki gibi desek?) iki suretiyle izliyoruz klipte. Aralarda meyve aranjmanı, oyuncak bebek, kelebek görüntüleri... Deli olduğunu haykırdığı yerlerde saçını başını yolmacasına deliren bir Ajda Pekkan, insanı kıpraştırmadan şurdan şuraya bırakmayan şarkısını söylüyor: İçime attım ne varsa / Anlamaya çalıştım herkesi / Aşkı da sevdim kavgayı da / Anlatamadım ki / Hiç korkmadım çelişkiden / Onaylanmayan ilişkiden / Ne çoğaldım övgüden / Ne azaldım yergiden / Hiç korkmadım yasaklardan / Korunmadım tuzaklardan / Kalktım güvenli kucaklardan / Hep denedim / Bilerek göstermedim / Kendimi sakladım görmeyi bilenlere / Vitrinime değil, iklimime gelenlere / Deliyim aslında Allah'ına kadar deliyim / Kalbimi vereceğim aslımı görenlere... Geçen yıl, Ajda Pekkan'ın televizyona yapacağı bir sohbet programı için bir röportaj gerçekleştirmiştik. Günün büyük bir kısmını birlikte geçirmiştik. Çekimden kalkıp birlikte modacısına gitmecesine... Ajda Pekkan'dan gelmesi muhtemel 'enteresan' tavırları ve acayip cümleleri beklerken ne görelim? Son derece espritüel, hakikaten matrak, afacan kız telaş ve tavırlarında bir kadın. Teyp açıldığında ne hikmetse daha basmakalıp laflar eden... Kendisi de söylemişti zaten. 'Bu gördüğün benim,' demişti, sonra teybi işaret edip; 'bu ama açıkken, otomatikman (burada kendisi için kullandığı kelimeyi anmayayım ama inanın epey acımasız bir şeydi) başka bir şeye dönüşüyorum,' diye eklemişti... Benim kefaletimin ne kadar hükmü vardır bilemem ama şahsen kefilim: Ajda Pekkan terennüm de etti-

ği üzre, vitriniyle değil, iklimiyle müşerref olduğunuzda hakikaten o gördüğünüz *cool* kadın değil. Sahnede? Had safhada *cool* ve bu şahane bir şey..."

Temmuz 2006 tarihli *InStyle* dergisinden:

"Vitrin" klibinin setine giren *InStyle* ayrıntıları listelemiş.

"Klip, eski Kanal 6'nın Midas stüdyolarında gerçekleşti. 'Hareketli bir dans parçası olduğu için ilk sahnede beş dansçı Ajda'ya eşlik etti,' diyor yönetmen Gönüllü... Saç artisti Çiğdem Dikmen, 'Klibin her iki planında da Ajda'nın saçının oldukça doğal görünmesi önemliydi,' derken saçı mümkün olduğu kadar kendi haline bıraktığını söylüyor... Ajda *rock star* sahnesinde Diesel'den siyah bir jean'i, Prince'in bir turnesinde giydiği Valentino Massa'nın koleksiyonundan beyaz bir t-shirt ile tamamladı. Barok dönemi yansıtan kostümlerden büstiyer Özlem Süer imzalı. Etek olarak vintage bir tütü giydi. Boynuna Zeynep Erdoğan koleksiyonundan Catzcabaret siyah bir fular taktı..."

Klip deyip geçmemek lazımmış: "Saçı mümkün olduğu kadar kendi haline bırakmak..." için bile "saç artisti" gerekiyormuş. (Artık her ne demekse) "Vintage" tütü-mütü de ayrı konu.

söyler ve "oksijenterapi yöntemi ile ciltlerin parlayıp güzelleşebileceğini" ekler; "düzenli olarak jinekologlarına gidip kontrolünü yaptıran kadınlar, civanperçemi ve ginseng desteği ile östrojen dengesizliğini daha çabuk" atlatır; "oldukça popüler olan dudakların kolajen enjeksiyonu ile doldurulması yöntemi bazı cerrahlarca hâlâ kullanılmasına rağmen, artık yerini etkisi yaklaşık bir yıl kadar devam eden ve dudakları doğal ve yumuşak gösteren, hayvansal katkı maddesi içermeyen hyoluronik asitli ürünlere" bırakır; "uzmanlar, sigara, alkol, yanlış beslenme, hızlı kilo alıp verme ve aşırı hareketsizliğin selülite yol açtığını" söyler; "Türk Dil Kurumu (TDK) Başkanı Prof. Dr. Şükrü Haluk Akalın, ('Ağustostan sonra ekilen darıdan, kocadan sonra kalkan karıdan hayır gelmez' ve benzeri) kadını aşağılayan, kötüleyen, ikinci sınıf gibi gösteren deyim ve atasözlerinin sözlüklerden çıkarılacağını" açıklar; TDK başkanının yapmaya niyetlendiği işe Doğan Hızlan, "Unutmayalım ki, yazılı kültür dışında bir de sözlü kültür vardır; onu da kimse sansürleyemez," Mehmet Y. Yılmaz ise, "Bir dilin bütün zenginliğini ve birikimini yansıtması gereken sözlüklerden ayıklama yapmak bilimsel değil, ancak mizahi bir yaklaşım olabilir," diyerek itiraz eder; "kırk yıllık **Bilim ve Teknik** dergisi, "Ah Bir Güzel Olsam!" başlığı ile "yaş ilerledikçe, aynalara bakmaktan kaçınır hale" gelişimizin nedenleri üzerinde hassasiyetle durur; Garanti Bankası, "Flexi" adını verdiği yeni kredi kartını iki büklüm (hatta on iki, hatta "düğüm") haline gelebilen mankenlerle tanıtır; "kalıcı makyajı, artık kadınlar kadar erkekler de tercih" eder ve "erkeklerde kalıcı makyajın fazlaca uygulandığı bölgeler, başta saçların tamamen dökülmediği ama seyreldiği alanlar olmak üzere, sakalların ve hatta bıyıkların seyreldiği için biçimlendirilmesinin sorun yarattığı yerler" olarak açıklanırken, Süperstar 60. yaşını yeni şarkılar ve konserlerle kutluyor olmanın tadını çıkaracak, hayranlarını mutlu etmiş olmanın bilinciyle rahat bir nefes alacaktır.

Haziran 2006 tarihli *Bilim ve Teknik* dergisinden:

"Yaş ilerledikçe, çoğumuz aynalara bakmaktan kaçınır hale geliriz. Bunun en büyük nedeni, cildimizde zaman içinde oluşan minik değişimlerdir. Bunlardan sürekli yakınır, kurtulmak için de çareler ararız. Kurtulmaya çalıştığımızsa yaşlılık! Uzmanlara göre ciltteki yaşlanma iki türlü. Birincisi doğal sürecin, ikincisi de dışsal etkilerin yol açtığı yaşlanma. Bu sürecin göstergeleriyse bizim için daha çok, ciltte minik kırışıklıklar, derinin esnekliğini yitirmesi, ciltte lekelenmeler gibi genellikle kadınların, hatta artık sıklıkla erkeklerin de şikâyetçi olduğu değişimler, bozulmalar. Şimdilik yaşlılıkla mücadele edilemese bile, genç görünmenin yolu açık. Hem sağlık, hem de estetik sektörler bu konuda çok çaba gösteriyorlar..."

Şimdilik yaşlılıkla mücadele edilemiyormuş! Ama edilemiyor diye kırk yıllık *Bilim ve Teknik* dergimiz oturacak değildi; işte kalkmış ve o da kendini (yani sayfalarını) "estetik sektörler"e emanet etmişti.

Pekkan'ın bir türlü alıcı bulamayan ya da gösterilemeyen son filmi "**Şöhret Sandalı**", nihayet Digitürk'ün Sinema Türk kanalında izleyici ile buluşur; "Vicdani ret konusundaki görüşlerinden ötürü hapis istemiyle yargılanan Perihan Mağden, "Vicdani kanaat Anayasamızda, dokunulamaz, tartışılamaz, kınanamaz, kısacası devlete ve kurumlarına hiçbir müdahale olanağı tanımaz bir temel hak olarak nitelendirilmiştir, köşe yazarı olarak kanaatlerimi ifade etmem işimin doğal parçasıdır" şeklinde kendini savunmak zorunda bırakılır; bu dava nedeniyle Perihan Mağden'e destek verenlerin başında gelen Ayşe Kulin, "Hiç susmadan bağıran, hakaret ve küfür eden gür sesli kadının ve ona yandaşlık eden adamın kışkırtmaları sonucu, adliye koridorlarını dolduranlar Perihan'ı ve yanındakileri parçalayabilirlerdi, çünkü bizi gözü dönmüş Türk düşmanı zannediyorlardı," der ve "düşman ile düşman olmayan"lar arasına konmaya çalışılan "sentetik uçurum"un vehametine dikkat çeker; "Yeni Illusionist Intense Maximum Curling Mascara'nın % 160'a varan kıvrılma etkisiyle daha kıvrık kirpiklere sahip" olunur; "Fransız Louis Reard'ın icadı olup ilk olarak Paris'teki Molitor havuzunda tanıtılmış ve bazı çevrelerin 'asma yaprağından beri dünyanın en devrimci giysisi' olarak tanımladığı 'bikini,' 60. yaşını" kutlar; "son yıllarda yapılan marka değer ölçümlerine göre Türkiye'nin en prestijli beş markasından biri olma özelliğini koruyan Vakko, tüketicilerin yatay mağazaları tercih etmeye başlamasından dolayı Beyoğlu mağazasını kapatma kararı" verir; "kırışıklıkların tam üzerine uygulanmasına imkân tanıyan ölçülü, kesik tüp uçlu, enjekte edilmeyip haricen kullanılan hassas kozmetik Botoina'nın satışına eczanelerde" başlanır; önce Picasso, ardından da Rodin sergileri İstanbul'u şenlendirir, sergiyi gezmek isteyenler uzun kuyruklar oluşturur ve *Bilim ve Teknik* dergisi, "aklımıza bir şarkı gelir ve ondan kurtulmaya çalışırken kendimizi sözlerini mırıldanırken" bulursak, bunun "takıntılı" olduğumuz anlamına gelebileceğini yazar, ama sabah-akşam Ajda Pekkan şarkı-

Şöhret Sandalı

2 Şubat 2006 tarihli *Kelebek* gazetesinden:
Ajda Pekkan'ın tartışılan filmi nihayet ekranda.
"Beş yıl önce çekilen, ancak gösterimini başrol oyuncusu Ajda Pekkan'ın engellediği iddia edilen *Şöhret Sandalı*, bu gece Digitürk'üm SinemaTürk kanalında... Pekkan'ın yirmi yedi yıl sonra kamera karşısına geçtiği filmde, sanatçıyı rahatsız eden bir sahnenin yer aldığı öne sürülüyor... 1960'larda otuzu aşkın filmde rol alan pop müziğin efsane ismi Ajda Pekkan'ın Ediz Hun ile başrolünü paylaştığı *Şöhret Sandalı*, beş yıldır gösterime girmediği için uzun süre basının gündeminden düşmemişti. Pekkan'ın hem yakın dostu hem de menajeri olan Ayşe Ersayın'ın yönetmenliğini üstlendiği filmin konusu şöyle: Meşhur şarkıcı Yelda Kaner'in yıllar önce doğurduğu gayri meşru kızı Elif, eğitimini tamamlayıp Londra'dan döner. Benimsediği hayat tarzı yüzünden uyuşturucu batağına saplanan Elif, annesiyle anlaşamamaktadır."

Gazete güzel özetlemiş: "Kader ağlarını örer..." 60'lı yılların Yeşilçam'ında hep aynı "kız" ya da "kadın"ı canlandıran Pekkan'a, bu sefer daha ihtişamlı bir rol yazılmıştır: "İdealist devlet bakanı Harun'un yavuklusu meşhur şarkıcı Yelda Kaner..." Rol ihtişamlıdır ihtişamlı olmasına ama sonuç Pekkan için değişmemiştir: Gayri meşru kız Elif, uyuşturucu batağı, şöhret sandalı, idealizm şu bu... (2001 yılında çekilip 2006 yılında ancak ekran yüzü görebilen) bu filmde de, (aradan kırk yıla yakın bir zaman geçmemiş gibi), Yeşilçam'ın bütün klişeleri toplu bir şekilde Pekkan'ın etrafını sarabilmiştir.

ları mırıldananlar için (durum yeterince "belli" olduğundan olsa gerek) bir teşhis ya da teşbihte bulunmaya gerek görmezken de, Ajda Pekkan herkesi hem "vitrin"ine, hem de "iklim"ine çağırmaya devam edecektir; eşine, benzerine rastlanmayan, o gösterişli ve şık vitriniyle, her dem "bahar" olan, her dem keyif ve mutluluk rüzgârları estiren iklimine.

SONUÇ

YES!

Tamamı "müzik"le doldurulmuş kırk beş yıllık (1961-2006) bir kariyere sahip olan Pekkan'ın müzik yaşamı hâlâ aktif, hâlâ yolunda. 90'lar ve 2000'lerle birlikte çok şeyin değiştiğini gören, anlayan sanatçı bu şartlarda giriştiği var olabilme mücadelesinin altından büyük bir başarıyla kalkmasını bildi.

Kendini bildi bileli hep şarkı söylemek istedi. Söyledi de.

Hâlâ da söylüyor; üstelik, Pekkan'ı bundan alıkoyabilmek pek mümkün değil gibi görünüyor.

Temelini sağlam atmış, harcını sıkı karmış bir sanatçı o. "Bugün var, yarın yok" şarkıcılar, "tek taş"ını kendi alanlar, "hep aynı şarkıya kelepçe" vuranlar, "ya tutarsa?" deyip göle maya çalanlar, "müzik"siz albümler, gözlerini para hırsı bürümüş rad-

yo ve televizyon kanalları ne yaparsa yapsınlar, Süperstar'ın tırnakları ile kazıyarak oluşturduğu bu sağlam yapıyı asla yıkamayacaklar.

Pekkan, "herhangi bir şarkı-herhangi bir klip-extra" üçgenine sıkışıp kalmış günümüz kuşağı şarkıcılarının yarattığı kargaşa yüzünden belki bazen sesini duyuramayacak, "Bunların arasında benim ne işim var?" diye düşünüp evine kapanacak, belki bu ve benzeri nedenlerle yolundan alıkonacak, dönmesi gereken köşeleri umulan hızda dönemeyecek olsa bile, kendisine sıkı sıkıya bağlı hayranlarının desteği ve sevgisiyle her zaman zorlukları aşacak ve yoluna devam edecektir.

Yolu açık olsun.

DİSKOGRAFİ

45'LİK

* Göz Göz Değdi Bana/Abidik Gubidik Twist, Serengil, 1964
* Her Yerde Kar Var/On Yedi Yaşında, Serengil, 1965

* Moda Yolunda/Serseri, Odeon, 1966
* Seviyorum/İlkokulda Tanışmıştık, Odeon, 1966
* Bang Bang/İki Yabancı, Regal, 1967

* Dönmem Sana/İlk Aşkım, Regal, 1967
* Oyalama Beni/Saklanbaç, Regal, 1967
* Toi (Et C'est Pour Toi)/Aşk Oyunu/Toi, Regal, 1967

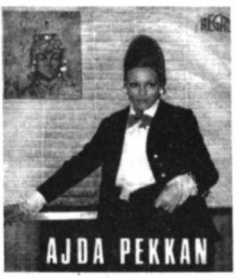

* Sevdiğim Adam/Boşvermişim Dünyaya, Regal, 1967
* Dünya Dönüyor/Üç Kalp, Regal, 1968
* Kimdir Bu Sevgili/Onu Bana Bırak, Regal, 1968
* Özleyiş/Ve Ben Şimdi, Regal, 1968
* Boş Sokak/Çapkın, Regal, 1968
* Ne Tadı Var Bu Dünyanın/Mesut Ol Sen, Regal, 1969
* İki Yüzlü Aşk/Erkekleri Tanıyın, Regal, 1969
* Durdurun Şu Zamanı/Yaşamak Ne Güzel Şey, Regal, 1969
* Tatlı Dünya/Ben Bir Köylü Kızıyım, Regal, 1969
* Son Arzu/Üzgün Yüzlü Dertli Akşam, Regal, 1969
* Ay Doğarken/Sev Sen de Gönlünce, Regal, 1969
* Sensiz Yıllarda/Olmadı Gitti, Philips, 1970

* Yağmur/Tek Yaşanır mı?, Philips, 1970
* Gençlik Yılları/Bilmece Bildirmece, Philips, 1971
* Yalnızlıktan Bezdim/Gel, Philips, 1971
* Sen Bir Yana Dünya Bir Yana/İçiyorum, Regal, 1971

* Zigeuner Müssen Singen/Der Grosse Abschied (Almanca), Philips, 197?
* Puerto Mondt/Der Grosse Abschied (Japonca), Philips, 197?
* Abracadabra/Rain (Yunanca), Philips, 197?
* Puerto Montt/Oh Danny Oh Danny (Yunanca), Philips, 197?
* Olanlar Oldu Bana/Çapkın Satıcı, İstanbul (Kervan), 1972
* Dert Bende/Varsın Yansın Dünya, İstanbul (Kervan), 1972
* Kaderimin Oyunu/Kimler Geldi Kimler Geçti, İstanbul (Kervan), 1973
* Babylone Babylone/Viens Pleurer Dans Mon Coeur, İstanbul, 1973
* Tanrı Misafiri/İçme Sakın, İstanbul, 1973
* Seninleyim/Palavra Palavra, İstanbul, 1973

* Nasılsın İyi misin?/İnanmam, İstanbul, 1974
* Sana Neler Edeceğim/Haram Olsun Bu Aşk Sana, İstanbul, 1974
* Hoş Gör Sen/Sanane Kimene, İstanbul, 1975
* Al Beni/Aşk Budur, İstanbul
* Ne Varsa Bende Var/Yere Bakan Yürek Yakan, Burç, 1976
* Je T'apprendrai L'amour/Tu Pars Et Tu Reviens, Burç, 1976
* Gözün Aydın/Kim Ne Derse Desin, Philips, 1976
* Mediterranee/Kim Derdi ki, Philips, 1976
* Hancı/Mediterranee, Philips, 1977
* Viens Dans Ma Vie/Face Face Avec Moi, Philips, 1977
* Ağlama Yarim/Sakın Ha, Philips, 1977
* A Mes Amours/Satisfaction, Philips, 1977
* Mediterraneo/A Mes Amours A Mes Amours, Philips, 197?
* Ya Sonra/Yeniden Başlasın, Philips, 1978
* Et Je Voyage/Je Danse, Philips, 1978
* Loin De Nos Je T'aime/Combien Je T'aime, Philips, 1978

* Petr' Oil/Loving On Petrol, Philips, 1980
* Pet'r Oil/Le Roi Du Petrole, Philips, 1980
* Petrol/Yeni Bir Dünya, Türküola,1980
* Sen İste, NVN, 2003

ALBÜM

* Ajda Pekkan, Regal, 1968
* Fecri Ebcioğlu Sunar, Regal, 1969
* Ajda Pekkan Vol. III, Regal, 1972
* Ajda, İstanbul, 1975
* La Fete A L'Olympia, Philips, 1976
* Superstar, Philips, 1977
* Pour Lui, Philips, 1978
* Superstar II, Philips, 1979
* Sen Mutlu Ol, Yaşar, 1981
* Sevdim Seni, Yaşar, 1982
* Superstar III, Balet, 1983
* Ajda Pekkan&Beş Yıl Önce On Yıl Sonra, Balet, 1984
* Superstar IV, Balet, 1987
* Ajda '90, Emre, 1989
* Seni Seçtim, Emre, 1991
* Unutulmayanlar, Yaşar, 199?
* Hoşgör Sen, İstanbul, 199?
* Ajda '93, Raks, 1993
* Ajda Pekkan, Tempa&Foneks, 1996
* Best Of Ajda, Elenor, 1998
* Diva, Universal/Neşe, 2000
* (Ben Aslında O Gördüğün) Cool Kadın (Değildim), DMC, 2006

Not: Yurtdışında basılan 45'lik ve albümlerin, Türkiye'de basılanlar ile (Fransa'da basılan çok sayıda 45'lik ile İsrail'de basılan *Superstar* ve Japonya'da basılan *Sectim* albümleri gibi) "eş" olanları (aynı şarkıları ihtiva edenleri) bu listeye dahil edilmemiştir.

(Bu liste Alper Akyüz'ün katkılarıyla hazırlanmıştır)

FİLMOGRAFİ

* *Şıpsevdi*, Orhan Aksoy, 1963
* *Adanalı Tayfur*, Zafer Davutoğlu, 1963
* *Şaşkın Baba*, Hulki Saner, 1963
* *Kendini Arayan Adam*, Nejat Saydam, 1963
* *Öpüşmek Yasak*, Ülkü Erakalın, 1964
* *Abidik Gubidik*, Aram Gülyüz, 1964
* *Çanakkale Aslanları*, Fahri Celal Göktulga, 1964
* *Plajda Sevişelim*, Orhan Elmas, 1964
* *Kaymana Zırıltısı*, Aram Gülyüz, 1964
* *Avare*, Semih Evin, 1964
* *Sokakların Kanunu*, Aram Gülyüz, 1964
* *Hızır Dede*, Osman, F. Seden, 1964
* *Koçum Benim*, Osman F. Seden, 1964
* *Artık Düşman Değiliz*, İlhan Engin, 1965
* *Cici Kızlar*, Aram Gülyüz, 1965

* *Kart Horoz*, Ertem Eğilmez, 1965
* *Kolla Kendini Bebek*, Aram Gülyüz, 1965
* *Pantolon Bankası*, Aram Gülyüz, 1965
* *Şaka İle Karışık*, Osman F. Seden, 1965
* *Şepkemin Altındayım* (Deli Futbolcu), Ülkü Erakalın, 1965
* *Yabancı Olduk Şimdi*, Ülkü Erakalın, 1965
* *Bir Caniye Gönül Verdim*, İlhan Engin, 1965
* *Şehvetin Esiriyiz*, İlhan Engin, 1965
* *Sevdalı Kabadayı*, Aram Gülyüz, 1965
* *Taçsız Kral*, Atıf Yılmaz, 1965
* *Dalgacı Mahmut*, Cevat Okçugil, 1965
* *Berduş Milyoner*, Aram Gülyüz, 1965
* *Helal Adanalı Celal*, Ertem Eğilmez, 1965
* *Bir Gönül Oyunu*, Mehmet Aslan, 1965
* *Lafını Balla Kestim*, Aram Gülyüz, 1965
* *Sevinç Gözyaşları*, Zafer Davutoğlu, 1965
* *Babamız Evleniyor*, Mehmet Bozkuş, 1965
* *Avare Kız*, Ülkü Erakalın, 1966
* *Kara Tren*, Ülkü Erakalın, 1966
* *Şoför Deyip Geçmeyin*, Ülkü Erakalın, 1966
* *Seher Vakti*, Mehmet Bozkuş, 1966
* *Ümit Sokağı*, İlhan Engin, 1966
* *Düğün Gecesi*, Osman F. Seden, 1966
* *Siyah Otomobil*, Aram Gülyüz, 1966
* *Dişi Düşman*, Nejat Saydam, 1966
* *Dağda Silah Konuşur*, Orhan Elmas, 1966
* *Günah Çocuğu*, Ülkü Erakalın, 1966

* *Zehirli Hayat*, Aram Gülyüz, 1966
* *Affet Sevgilim*, Nuri Ergün, 1966
* *Ayrılık Şarkısı*, Ülkü Erakalın, 1966
* *Erkek Severse*, Orhan Aksoy, 1966
* *Harun Reşid'in Gözdesi*, Atıf Yılmaz, 1967

* *Tatlı Günler* (Konuk Oyuncu), Aram Gülyüz, 1969
* *Alçaklar Cehenneme Gider* (Konuk Oyuncu), Aram Gülyüz, 1972
* *Şöhret Sandalı*, Ayşe Ersayın, 2001

(Bu liste Yahya Karadaş'ın katkılarıyla hazırlanmıştır)

KAYNAKÇA

Kitap:

Öztürk Serengil, *Yeşilçam'ı Benden Sorun*, Milliyet Yayınları, 1985.

Perihan Mağden, *Pazartesi Yazıları ya da Hiç Bunları Kendine Dert Etmeye Değer mi*, İletişim, 1997.

Pınar Çekirge-Nuh Köklü, *Profili Olmayan Kadın*, Cep Kitapları, 1998.

Türkiye'nin 75 Yılı (1923-1998/Gün Gün Cumhuriyet Tarihi), *Tempo*, 1998.

Isaac Asimov, *Bilim ve Buluşlar Tarihi*, İmge, 2006.

Gazete:

Cumhuriyet
Hürriyet
Milliyet
Son
Saklambaç
Günaydın
Radikal
GazetePazar

Dergi:

Hayat
Ses
Pazar
Perde
Siz
Diskotek
Hey
Pop Müzik
Boom Müzik
Aktüel
Tempo
Kral Müzik
LG MGZN
CD-ROM Data

Radyo:

Açık Radyo
Radyo D

İnternet Sitesi:

www.birzamanlar.net
www.sinematurk.com
www.4x10.com
www.ideefixe.com
www.ajdapekkan.

DİZİN

A

Abacı, Muazzez, 278, 340
Abdullah, Fuad, 321
Adam, Christian, 154-156
Adamo, 24, 42, 43, 86, 297
Adem Bey, 59
Adlı, Rüçhan, 81
Afşar, Esin, 110
Ahmet (Şeneş), 101
Akalın, Şükrü Haluk, 345
Akan, Naim, 195
Akan, Tarık, 142, 145, 313
Akbayram, Edip, 169
Akdora, Uğur, 338
Aker Ülkü, 110, 112, 157, 222, 256, 291
Akın, Filiz, 32, 40, 42, 52
Akkor, Gönül, 23
Akkor, Kamuran, 88, 126
Akpınar, Metin, 214, 218, 219, 227
Aksoy, Erol, 288
Aksoy, Orhan, 26, 27, 51, 357, 359
Aksu, Sezen, 172, 182, 188, 192, 209, 211, 214, 225-228, 235, 245, 252-254, 274, 280, 281, 283, 286, 289, 306, 325, 326, 330-333, 335, 336, 339, 340, 343
Akyüz, Tufan Alper, 311, 356
Al Capon, 278
Alagöz, Metin, 100
Alagöz, Rana, 100, 106
Alasya, Zeki, 214, 218, 219
Aldrin, Edwin Eugene, 94
Alexander (sanatçıların berberi), 132, 133
Algeç, Can, 343

Alışık, Sadri, 37, 38, 42, 43
Ali (bkz. Bars, Ali)
Ali Bey (bkz. Bars, Ali)
Alkan, Yaprak, 233
Alkor, Selda, 48
Alp, Çetin, 194
Alpman, Ayten, 14, 17, 62, 70
Alpsakarya, Atilla, 300
Altıncan, Sadık, 83
Alyanak (Dr.), 38
Anapa, Ertan, 16, 30
Andak, Selmi, 74, 76, 89, 222, 259
Anka, Paul, 14
Apaydın, Zekai, 89, 200
Ar, Müjde, 227
Arden, Elizabeth, 182
Arıca, Soner, 306
Arkın, Cüneyt, 122
Arkun, Nilgün, 70
Armağan, Birsen, 62
Arman, Engin, 63
Armando (bkz. Moreno, Armando)
Armstrong, Neil Alden, 94
Arsoy, Gökhan, 317, 318
Arsoy, Göksel, 78
Aryan, Marc, 51, 61, 74
Asena, Duygu, 203
Asiltürk, Oğuzhan, 153
Aslan, Fahrettin, 52, 84, 87, 107, 149
Aslani, Faramarz, 190
Aslım, Aylin, 306
Asöcal, Yavuz, 169
Atar, Erol, 291, 300
Ateş, Yalçın, 82
Atıf Bey (bkz. Yımaz, Atıf)
Atilla, Ayberk, 278
Avcı, Suzan, 43
Avşar, Hülya, 235
Avşar, Orhan, 18
Ay-Feri, 62, 70, 74, 104, 110
Ayanoğlu, Bora, 116, 117
Aydoğan, Oya, 209
Aydoğan, Semih, 290
Aydoğdu, Atilla, 338
Ayhan (bkz. Işık, Ayhan)
Aykal, Gürer, 200
Ayşe (bkz. Ersayın, Ayşe)

B

Baban, Diclehan, 44
Bahadır, Sevingül, 245
Bakay, Gönül, 330
Bakış, Anuş, 266, 267, 272, 275, 281
Banu Alkan (bkz. Alkan, Yaprak)
Banzai, 168
Baradan, Hayriye, 61
Baradan, Hüseyin, 61
Barış Manço ve Arkadaşları, 21
Barnard, Christian, 70
Bars, Ali, 238, 242, 244, 246-250, 253, 263, 272, 273
Başar, Savaş, 48
Başar, Selçuk, 74-77, 79, 222, 272
Başaran, Meriç, 40
Başturan, Süleyman (Turan), 23
Bayer, Donat, 325, 326
Baykara, Mine, 102, 117
Baykent, Cömert, 104-107
Bayraktar, Turhan, 206
Baysal, Cengiz, 258
Belkıs, Lale, 67, 68, 152
Berkan, Atilla, 19, 21
Berkand, Muazzez Tahsin, 13
Berkant, 81, 83

Berko, 278
Berson, Michel, 87, 93
Bertolucci, 116
Besen, Ümit, 213, 225, 230
Beş Yıl Önce On Yıl Sonra, 218, 235, 236, 239, 241, 356
Black Theatre, 229
Bobby Solo, 278
Boduroğlu, Baha, 16
Bolan, Marc, 139
Bongusto, Fred, 89
Bora, Ekrem, 56
Borges, 292
Bostancı, Egemen, 159, 185, 186, 214, 219, 221, 225, 227, 228, 231, 253
Bowie, David, 307
Bregoviç, Goran, 126
Bulgu, Aziz, 313
Burgiba, Habib, 83
Buri, Erdem, 124
Bush, George, 284
Bükey, Metin, 37
Bülent (bkz. Teczan, Bülent)
Büyük, Zühtap, 112
Büyükburç, Erol, 35, 48, 57, 69, 94, 99, 117, 338

C

Callud, 156
Candan, Muhteşem, 124, 297, 300, 306
Capri, Peppino Di, 18, 24
Carceles, Martial, 181
Carli, Patricia, 51, 67, 74, 81
Ceceli, Hacı Mustafa, 336
Celal (Şeneş), 101
Celasun, Sedat, 210
Celentano, Adriano, 14, 45
Cem Karaca Dervişan (bkz. Cem Karaca ve Dervişan)
Cem Karaca ve Dervişan, 178
Cem, Ceyhan, 49, 56
Cher, 307
Clerc, Julien, 127
Colin, Jacques, 102
Constandinos, Alec R., 189
Coşkun, Hilmi, 176
Coşkuner, Leman, 40
Cömert (bkz. Baykent, Cömert)
Culture Club, 253

Ç

Çakır, Bora, 93, 106, 111
Çamay, Rüçhan, 15, 62
Çapa, Ahmet, 15
Çapa, Ebru, 343
Çayırlı, İnci, 118
Çayıroğlu, Ertuğrul, 255
Çekirge, Pınar, 224, 239, 361
Çetin, Sinan, 318
Çetinok, Nejat, 23

D

Dalida, 251, 307
Dallara, Tony, 35, 78, 83, 89
Dalmaz, Mehmet, 331
David, Anne-Marie, 146, 147, 162, 338
Davillet, Jerame, 136
Davutoğlu, Zafer, 30, 357, 358
Delon, Alain, 13, 125

Demirağ, Melike, 314, 317, 318
Demirağ, Turgut, 41
Demirci, Noyr, 110, 129, 142-144, 284-290
Demirel, Suat, 332, 334
Demirkat, Neşe, 306
Demirtok, Oya, 314, 317
Deniz, Özcan, 340
Deniz, Ümit, 103
Denizci, Süheyl, 20, 155, 200
Dernek, Erol, 25
Derwall, Jupp, 258, 266
Dikmen, Ayla, 62
Dikmen, Çiğdem, 344
Dilmener, Naim, 311, 341
Dinler, Mehmet, 30
Dion, 134
Dion, Celine, 286
Direkçi, Altan, 273
Dobruca, Nedime, 2, 221
Dobruca, Nevin (Pekkan), 1, 4, 33, 81
Doğanay, Tansel, 306
Doğru, Başak, 210
Doğulu, Yurdaer, 84
Dolan, Joe, 111
Donaggio, Pino, 23
Dormen, Haldun, 78, 81, 214
Doruk, Belgin, 13, 32
Dökme, Tahir, 213
Drifters, 134
Duran Duran, 253
Durmuş, Ercan, 317
Dursun, Tarık, 30
Duru, Nükhet, 185, 192, 211, 225, 226, 231-233, 251, 265, 326, 338, 340
Durul (bkz. Gence, Durul)
Durul Bey (bkz. Gence, Durul)
Düdek, Şenay, 317
Dündar, Salim, 78
Düzkan, Ayşe, 191, 292, 333

E

Ebcioğlu, Fecri, 14, 17, 19-21, 35, 42, 43, 45, 48, 50, 51, 57, 58, 62, 63, 67, 80-83, 86-88, 93, 94, 100, 101, 234, 271, 356
Ebil, Mahmut, 300
Ece, Arzu, 245
Ecevit, Bülent, 93, 148, 153
Edip (bkz. Akbayram, Edip)
Ediz, Ahmet, 89
Efekan, Efgan, 42
Eğilmez, Ertem, 46, 142, 145, 146, 358
Ekren, Zeynep, 253
El Roman, Rafet, 289, 290
Engin, Mesut, 152
Erakalın, Ülkü, 51, 56, 57, 358, 359
Erçetin, Candan, 253, 306, 332
Erdeniz, Bahar, 152
Erdoğan, Mustafa, 337
Erdoğan, Özdemir, 74-76, 121, 204, 207, 214, 215
Erdoğan, Yılmaz, 337
Erdoğan, Zeynep, 344
Eren, Hakan, 311
Eren, Zehra, 81
Erener, Sertab, 281
Ergen, Gülben, 293
Ergil, Adnan, 272, 290
Ergün, Halil, 314, 317, 318
Erinç, Alper, 341
Erkal, Genco, 120

Erkin Koray Dörtlüsü, 61
Erksan, Metin, 58
Erman, Hürrem, 26
Erol (bkz. Simavi, Erol)
Erol, Onur, 309
Erpi, Jeyan, 272
Ersayın, Ayşe, 300, 301, 314, 317, 323, 325, 335, 341, 348, 359
Ersin, Nurettin, 210
Ersoy, Bülent, 161, 162, 163, 177, 278
Ertegün kardeşler, 120
Ertegün, Ahmet, 121
Ertuna, Kutlu, 159
Esenboğa, Erkan, 318
Evgin, Erol, 219, 252, 338, 340
Evren, Kenan, 210, 215, 261

F

Fabian, 134
Fatma Fikret Şeneş (bkz. Şeneş, Fikret)
Fecri (bkz. Ebcioğlu, Fecri)
Feliciano, Jose, 100
Ferah, Şebnem, 301
Feyruz, 149
Fikret Abla (bkz. Şeneş, Fikret)
Fikret Hanım (bkz. Şeneş, Fikret)
Fikret Şenez (bkz. Şeneş, Fikret)
Fleischmann, Martin, 267
Fogli, Riccardo, 217
Fontana, Jimmy, 75

G

Gaga, Yaşar, 335, 336
Gagarin, Yuri Alekseyeviç, 13, 214
Gandhi, Indra, 242
Garbo, Greta, 211
Garret, Tonny, 229
Gaynor, Gloria, 191, 252
Gence, Durul, 58, 59, 64, 81, 82, 100, 118
Gencebay, Orhan, 123, 126-130, 332
Gencer, İlham, 9-22, 25, 35, 69
Genscher, 215
Gerard, Danyel, 147
German, Tülay, 19, 49, 62, 110, 114, 124, 134
Ghrenassia, Sylvain, 166
Gil (bkz. Roda-Gil, Etienne)
Giresünlu, Yeşil, 176, 230, 235, 236, 259
Girik, Fatma, 32, 43, 81
Glenn, John Herschel, 19
Gorbaçov, 261
Gökben, 151, 209
Gökçer, Ayten, 152
Gökçer, Cüneyt, 49
Göksel, Ömür, 182, 214
Gönül (bkz. Yazar, Gönül)
Gönüllü, Murat, 343, 344
Gruda, Ayşen, 227
Grup Çağrışım, 272, 290
Gülyüz, Aram, 35, 88, 357-359
Günbay, Müveddet, 43
Gündeş, Ebru, 294
Güner, Fuat, 272
Güney, Gökhan, 214
Güney, Salih, 56
Güntekin, Reşat Nuri, 61
Gür, Kanat, 82
Gürel, Aysel, 287
Gürman, Güzin, 94

Gürsel, Cemal, 62
Gürses, Müslüm, 332
Gürses, Yıldırım, 207
Gürsu, Tanju, 41
Güvenir, Yaşar, 89

H

Hak, Zia ül, 215
Hakan, Fikret, 27, 28, 38
Hakko, Vitali, 256, 257
Halali, Salim, 108
Halliday, Johny, 94
Haraççı, Dilara, 235
Harter, Max, 242
Haywort, Rita, 292
Haza, Ofra, 267
Haznedaroğlu, Zafer, 297
Heper, Seçil, 169
Hızlan, Doğan, 345
Hopkins, Mary, 83
Horoz, Mehmet, 255, 259
Hudson, Rock, 25
Hun, Ediz, 23, 25, 28, 40, 52, 61, 314, 317, 318, 348
Hümeyra, 110, 114, 124

I

Işık, Ayhan, 13, 26, 27, 38, 40, 318

İ

İbo, 183
İlhan, Çolpan, 13, 42
İlkan, A. Selçuk, 225
İnanoğlu, Türker, 40
İnönü, İsmet, 21
İpekçi, İsmail Cem, 162
İrem, İlhan, 253
İslamoğlu, Asım, 149
İşcan, Haşim, 81
İşmen, Osman, 212
İvanova, Lili, 80, 147, 235
İz, Necla, 40, 122

J

Jackson, Michael, 266
Johnson (Amerika başkanı), 62
Johny (bkz. Halliday, Johny)
Jones, Tom, 81, 83
Juanito, 88
June, 89
Jurgens, Udo, 114

K

Kaçmaz, Ayten, 46
Kahraman, Selçuk, 62
Kamu, Gülsün, 31
Karaböcek, Gülden, 195, 273
Karaböcek, Neşe, 284
Karaca, Cem, 16, 118, 169, 178
Karacan, Ömer, 256
Karakaya, Feridun, 29
Karaköse, Kıymet, 49
Karanfil, Fatma, 122
Karataş, Dean, 311
Kardeş, Neriman, 300
Karındaş, Altan, 28
Kavran, Osman, 149, 150, 171
Kayahan, 235, 275
Kayral, İhsan, 101

Kekeva, Yaşar, 211, 212, 221
Kenan, 176
Kent, Faruk, 23
Kenter, Müşfik, 13
Kenter, Yıldız, 13
Kılçık, Ali İhsan, 326
Kıraç, 337
Kıvanç K., 306, 336
Kıvanç, Halit, 258
Kızılok, Fikret, 106, 110, 113, 116, 260
Kibar, Melih, 193, 194, 200, 212
Klino, 92
Knehnetsky, Raymond Taras, 189
Kocatepe, Ali, 232
Koçyiğit, Hülya, 23, 26, 28, 38, 40, 43, 122, 139, 231
Kommer, Robert, 99
Koray, Erkin, 61, 126
Korutürk, Fahri, 162, 210
Koşal, Yasemin, 317, 318
Koşan, Mine, 126
Kowall, Charles T., 151
Köklü, Nuh, 224, 239, 361
Köksal, Neriman, 43, 78
Kuaför İskender, 133
Kulin, Ayşe, 107, 347
Kurban, Aydın, 321, 332
Kurt, Gürkan, 336
Kutval, Nil, 78
Kuzer, Ümit, 306, 325
Küçükerol, Meral, 49, 56

L

Laforet, Marie, 58
Lamia, 62
Leonov, Aleksey, 48
Linda, 185
Loren, Sophia, 239
Los Çatikos, 11, 14, 18, 21
Los Gemelos Del Sur, 52
Los Iracundos, 115

M

Macias, Enrico, 157, 164, 166-168, 173, 266, 272, 274, 278
MaciasMacias, Enrico, 175
Madam Şenes (bkz. Şeneş, Fikret)
Madonna, 251, 343
Mafyan, Garo, 207, 241, 251, 272, 275, 281, 282, 340
Mağden, Perihan, 191, 292, 322, 347, 361
Manço, Barış, 21, 48, 151, 169
Manuel, 92
Mardin, Arif, 121
Maria, 92
Marini, Marino, 35
Mauriat, Paul, 175
Mavi Işıklar, 16, 104
Mayruk, Yıldırım, 166, 168, 229
Mazhar (Alanson), 272
Mazhar Fuat Özkan (MFÖ), 204, 213, 252, 272, 273
Mazzetti, Cocky, 23
Menemencioğlu, Nil, 120
Metin (bkz. Akpınar, Metin)
Milva, 11, 14
Mina, 10, 11, 14, 17, 20, 100, 239, 251, 256
Modern Talking, 253
Moğollar, 114, 127
Montiel, Sarita, 25
Moravia, 45

Moreno, Armando, 181
Mort (bkz. Shuman, Mort)
Mort Schman (bkz. Shuman, Mort)
Mungan, Murathan, 340, 341
Müren, Zeki, 13, 19, 49, 52, 56, 59, 64, 66, 78, 81, 84, 107, 163, 172, 177, 189, 278, 340, 341

N

Narçın, Ünal, 252
Naşit, Adile, 227
Nayman, Oya, 19
Necmioğlu, Tuncer, 68
Neco, 185, 194
Neefs, Luis, 75
Nena, 253
Nevin Hanım (bkz. Dobruca, Nevin)
Nilüfer 147, 188, 226, 235, 252, 253, 266, 272, 306, 338
Nur, Muhterem, 32, 38

O

Oben, Cahit, 73, 89
Odabaşı, Erol, 300
Oğuz, Atanur, 258
Oğuzalp, Tomris, 317, 318
Okan, Cihan, 301
Okan, Gülistan, 151, 235
Okan, Şükrü, 99
Okan, Tanju, 57, 99, 101, 111
Okan, Tunç, 48
Okay, Arzu, 120
Oktay, Ahmet, 239
Oktay, Metin, 46
Okur, Sinem, 315
Okur, Yekta, 314, 315
Omağ, Aslı, 301
Onat, Doğan, 84
Onat, Ferhan, 84
Onatkut, Doruk, 241
Onur, Gürdal, 56
Opus, 253
Oral, Tunç, 23
Oran, Doğa, 278
Osman (bkz. Seden, Osman)
Oxa, Anna, 343

Ö

Önal, Füsun, 40, 73
Önal, Sezen Cumhur, 51, 88
Öniş, Yusuf Ziya, 47
Örs, Adil, 158
Över, Ekici, 177
Öymen, Altan, 63
Öz, Vahi, 26, 42, 43
Özal, Turgut, 228, 253, 262, 274, 277, 284, 337
Özatay, Turgut, 68
Özbeğen, Ferdi, 110, 213, 225
Özdemiroğlu, Attila, 140, 193, 194, 200, 227
Özdemiroğlu, Lale, 203
Özden, Cevher, 226
Özer, Sinan, 227
Özerman, Erkan, 89
Özgencil, Mete, 332
Özgüç, Agah, 33
Özgür, Lale, 94
Özmen, İ. Mert, 266
Öztürk (bkz. Serengil, Öztürk)
Öztürk, Serengil, 29-38, 42-44, 48, 50, 51
Özülkü, Metin, 272, 286, 289, 290

Özveren, Bülent, 200, 202
Özyılmaz, Nejat, 120

P

Par, Pervin, 32, 48
Parios, Giannis, 253, 266, 272
Paydaş, İskender, 297, 336
Paydaş, Muhittin, 89
Pehlevi, Muhammed Rıza, 21, 160
Pekkan, Rıdvan, 1, 2, 12, 27, 28, 143
Pekkan, Semiramis, 4, 10, 12, 20, 27, 38, 53, 54, 70, 78, 81, 84, 86, 94, 142-144, 151, 160, 222, 317, 325
Perihan (bkz. Mağden, Perihan)
Perlman, Mişel, 131
Pesen, Nevzat, 38
Picasso, 347
Poğda, Renda, 19, 21, 22
Pompidou, George, 31
Pons, B. Stanley, 267
Poyraz, Üstün, 81-83, 87
Prekazi, 276
Presley, Elvis, 125, 127, 134

Q

Quatro, Suzi, 220

R

Rahbani, Brothers, 138
Reagan, 261
Ricchi E Poveri, 217
Robin, 181
Rodage (bkz. Roda-Gil, Etienne)
Rodin, 347
Rogers, Clodogh, 75
Rose, Selin, 318
Roussos, Demis, 148
Rutkay, Yüksel, 82
Rüçhan (bkz. Çamay, Rüçhan)

S

Saatçi, Ercan, 336
Sabah, Gülüm, 214
Sabri, Ali, 317
Sadıkoğlu, Suat, 53
Sağ, Arif, 337
Sağ, Tolga, 337
Sağıroğlu, Duygu, 67
Sakamato, Kyu, 181
Salem, Tahiye, 49, 56
Sandal, Mustafa, 275, 281, 282
Saner, Hulki, 61, 357
Sapmaz, Ahmet, 238
Sapmaz, Coşkun, 238
Sar, Semra, 32
Sarı, Lale, 28
Satır, Mustafa, 70, 95
Sauvageot, Anna, 136, 137
Sayan, Mustafa, 213
Sayan, Seda, 294
Sayar, Leyla, 13, 32, 45
Saydam, Nejat, 28, 357, 358
Sayın, Emel, 14, 169, 209, 227, 228, 231, 278
Schiffer, Claudia, 239
Schneider, Maria, 116
Schneider, Romy, 13
Schnetzer, Frl. Marlies, 21
Seden, Osman, 29, 30, 33, 357, 358

Seki, Deniz, 293
Selçuk, Timur, 114, 124, 134
Selışık, Çiğdem, 48
Selin (bkz. Rose, Selin)
Semiramis (bkz. Pekkan, Semiramis)
Senar, Müzeyyen, 340
Senes (bkz. Şeneş, Fikret)
Serdengeçti, Arif, 217
Sergen, Semih, 48
Serin, Sami, 232
Sevim, Gülcan, 14
Sevinç, Ömer, 318
Shapiro, Helen, 35
Shuman, Mort, 124, 125, 131, 134, 138
Sıral, İsmet, 19
Silüetler, 16
Simavi, Erol, 109, 273
Sinatra, Frank, 20, 57
Sipahi, Nesrin, 31, 100, 104
Siyavuşgil, Erdem, 293, 298, 300
Smith, Jacklyn, 239
Sol Raye, 128
Sommer, Elke, 13, 94
Soygazi, Hale, 152
Stewart, Amii, 229
Strauss, Levi, 242
Sun, Mine, 23
Suna, Suat, 301
Sunnusi, İdris El, 99
Suud, İbni Abdülaziz al, 62
Süer, Özlem, 344
Süheyl Denizci Orkestrası, 155
Sümer, Dinçer, 48
Sünnetçioğlu, Kemal, 222
Sürer, Mualla, 26
Süsoy, Yener, 3, 4, 19, 20, 59, 153, 155, 181, 247-250

Ş

Şahin, Füsun (Erbulak), 23
Şahin, Selami, 138, 288, 290
Şahinkaya, Tahsin, 210
Şanar Yurdatapan ve Onlar, 110
Şehrazat, 261, 266, 267, 272, 275, 280, 281, 316, 320-322, 325, 336
Şen, Şener, 227
Şenay (Yüzbaşıoğlu), 92
Şenes (bkz. Şeneş, Fikret)
Şeneş (bkz. Şeneş, Fikret)
Şeneş, Fikret, 15, 45, 57, 67, 80, 82, 94, 100, 101, 106, 109, 111, 114, 126, 129, 130, 138, 140, 149, 157, 185, 186, 190, 191, 194, 199, 204, 215, 217, 229, 236, 241, 255, 256, 271, 275, 283, 291, 298, 300, 332, 334, 337
Şenez (bkz. Şeneş, Fikret)
Şereftuğ, Atilla, 286
Şeren, Turgay, 70
Şerif (bkz. Yüzbaşıoğlu, Şerif)
Şerif Yüzbaşıoğlu ve Genç Türkler, 120
Şeşen, İlhan, 259
Şık, Şenay, 332
Şoray, Türkan, 28, 32, 38, 61, 214

T

Taçkın, Erkut, 16, 59, 62
Takmaz, Nevzat, 335
Talu, Çiğdem, 194, 200, 212, 338
Talu, Zeynep, 338
Tamer, Başar, 79, 81
Tamöz, Volga, 307

Taner, Seyyal, 251
Tanju (bkz. Okan, Tanju)
Tarkan, 121, 289-291, 326
Taşkan, Cenk, 185, 193, 194, 199, 232, 326
Tatlıses, İbrahim, 226, 230
Tayfun 87, 89
Tekin, Kerim, 306
Tekvar, Ayhan, 16, 19
Tema, Muzaffer, 13
Teoman 327-329, 337
Teoman, Mehmet, 185, 236, 301, 326
Tereşkova, Valantina Vladimirovna, 30
Terry, 84
Tevs, Sevinç, 74-76, 266
Tezcan, Bülent, 281
Tony (bkz. Dallara, Tony)
Tosun, Mehmet, 18
Tosun, Sabahattin, 18
Tufan, 101
Tuna, Sevim, 88
Tunç, Erekli, 291
Turgut, 15
Turgut, Gönül, 62, 71, 217
Turner, Tina, 246, 251
Tümer, Nejat, 210
Tünay, Cengiz, 118, 219
Türel, Cüneyt, 140
Tüzmen, Kürşad, 325
Tyler, Bonnie, 242

U

Uğur, Buğra, 306
Uğur, Özkan, 281, 301
Uluruh, Zeki, 77
Unakıtan, Kemal, 325
Ural, Selçuk, 81, 88, 94
Uskan, Arda, 86, 113, 114, 118, 119, 124, 134
Usmanova, Yulduz, 326
Uyguner, Şefik, 14

Ü

Ülkü Üstün (bkz. Üst, Ülkü)
Üst, Ülkü, 49
Üstünkaya, Mehmet, 217, 221

V

Valante, Caterina, 14
Vartan, Sylvie, 47, 49, 100, 239, 251
Vezolles, Danielle, 189
Vilard, Herve, 58, 69

W

Wegener, Jutta, 40
Wham, 253
Williams, Andy, 63, 134
Wonder, Stevie, 241

Y

Yaka, Canan, 81, 300
Yankı, Semiha, 192
Yavaşça, Alaeddin, 30, 38
Yazar, Gönül, 13, 46, 47, 52, 109, 117
Yeğinobalı, Nihal, 234

Yeltsin, Boris, 284
Yenersu, Işık, 48
Yengi, Aşkın Nur, 274
Yeni Türkü, 253
Yenigün, Hurşid, 213, 252
Yeres, Artun, 118
Yıldırım, Binali, 325
Yıldırımbora, Vedat, 126
Yıldız, Nebahat, 110
Yıldız, Semra, 61
Yılmaz, Atıf, 65, 358, 359
Yılmaz, Cem, 337
Yılmaz, Mehmet Y., 345
Yoldaş, Ergüder, 200
Yönder, Tunca, 317
Yulaç, Neşe, 19
Yumuk, Adnan, 200
Yurdatapan, Şanar, 110, 140, 200
Yüksel, Levent, 281
Yükseler, Turhan, 193, 194, 199, 200, 255, 283, 290, 296-298, 300
Yüzbaşıoğlu, Şerif, 20, 21, 25, 48, 73-76, 79, 84, 89, 92, 111, 180, 193, 194, 200

Z

Zana, Mehdi, 210
Zanicchi, Iva, 278
Zeki (bkz. Alaysa, Zeki)
Zeki Bey (bkz. Müren, Zeki)
Zorlu, Banu, 317, 318
Zorlu, Yasemen, 317

HER GÜNÜM MUTLU BENİM, KİM NE DERSE DESİN

(Ajda Pekkan Albümü)

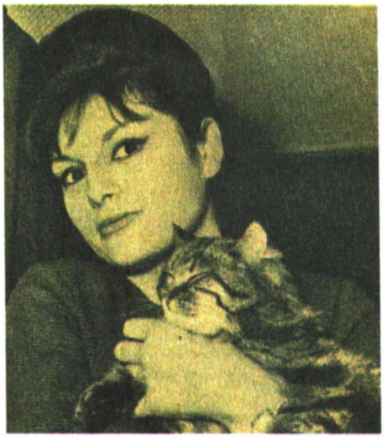

60'ların ilk yılları: Superstar henüz yolun başında.

Altı ayda beş film, beş yılda onlarca film; birbirine benzer onlarca film.

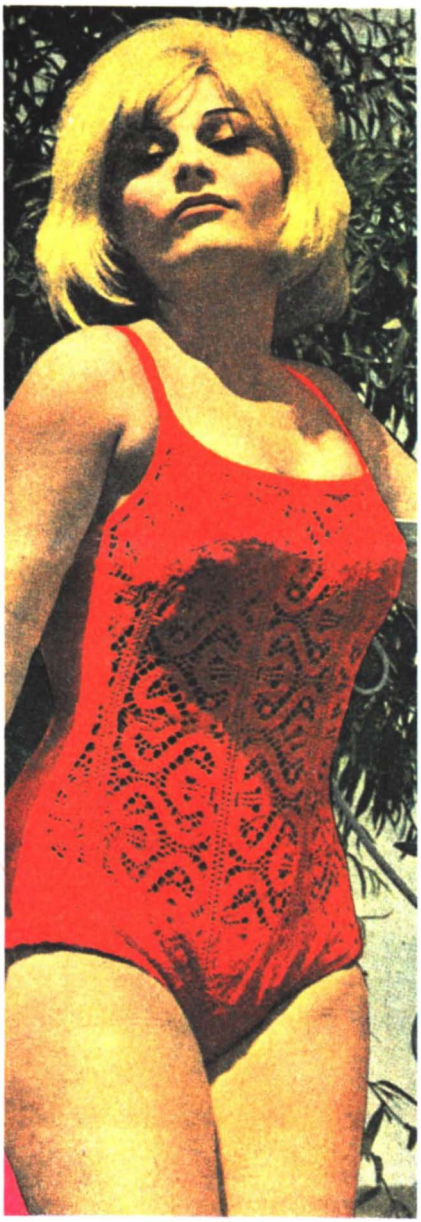

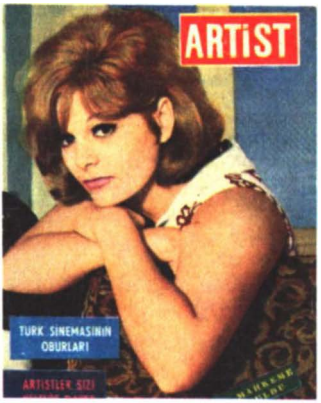
ARTİST
TÜRK SİNEMASININ
ÖBÜRLERİ

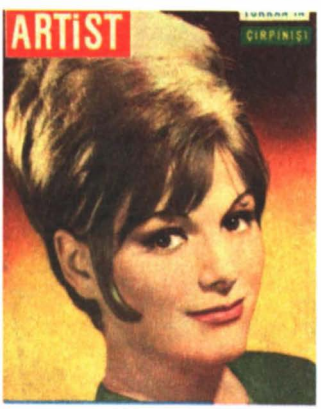
ARTİST
ÇIRPINIŞI

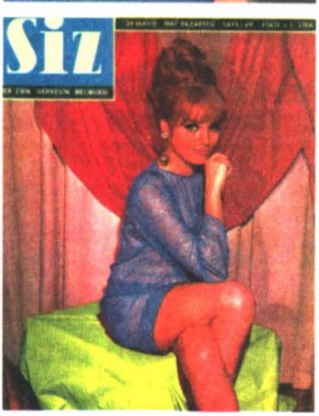
Siz

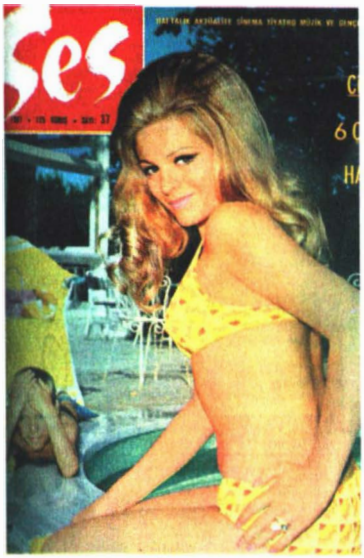

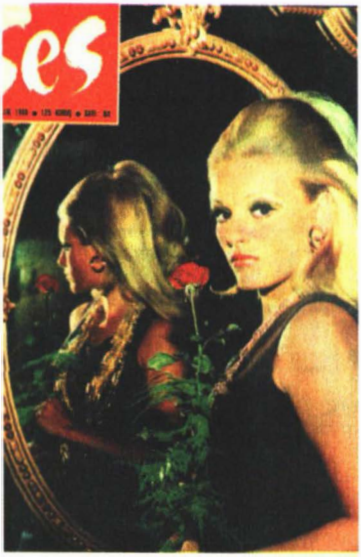

Ajda Pekkan Ses *kapaklarında.*

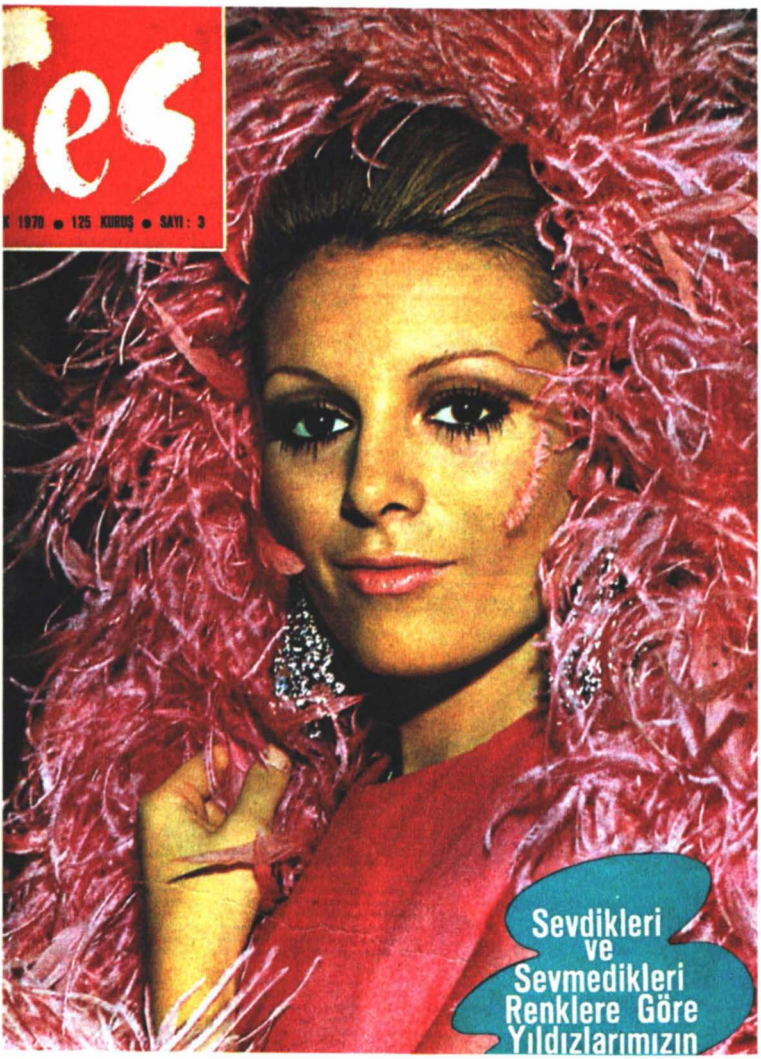
ses
1970 • 125 KURUŞ • SAYI : 3
Sevdikleri
ve
Sevmedikleri
Renklere Göre
Yıldızlarımızın

Ajda Pekkan blue-jean *'li; Sylvie & Johnny kılığında.*

70'ler bitiyor: 1001 kıyafet,

1001 yüz.

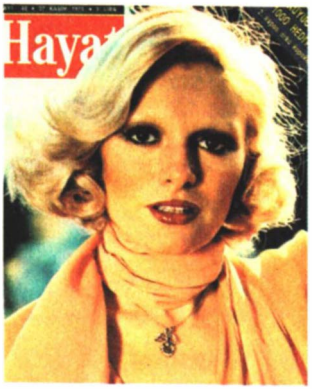
Haya

Hayat

Hayat

Hayat
Ajda
Pekkan'ın

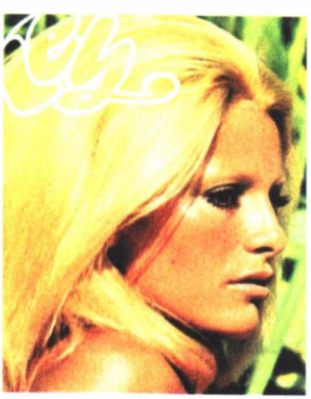

22
hey
TV
magazin
AJDA PEKKAR
POSTER:

HEY

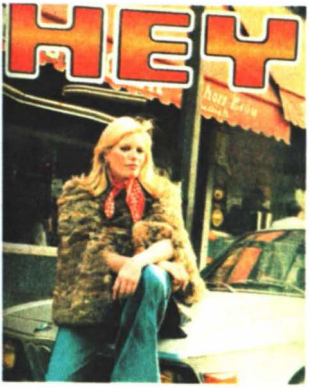
HEY

Paranız 2. dergimiz TV magazin'i izleyiniz
hey
MÜZİK-SİNEMA-GENÇLİK MODA
AJDA PEKKAN Paris'e gitti
CÜNEYT ARKIN yönetmen oluyor
Sanremo Müzik Festivaline Türk sanatçıları katılacak

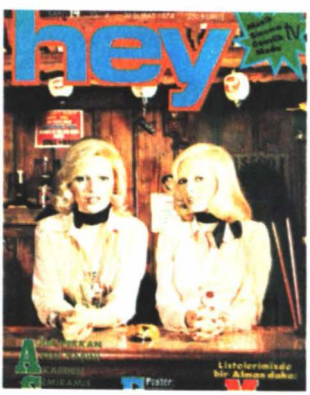
hey
Listelerimizde bir Alman daha:

Paranız 2. dergimiz TV magazin'i izleyiniz
hey
MÜZİK-SİNEMA-GENÇLİK MODA
AJDA PEKKAN İLE ENRICO MACIAS

Türkiye

80'ler Eurovision nedeniyle siyah-beyaz açılmıştı ama plak satışlarındaki artış etrafı yeniden renklendirecektir.

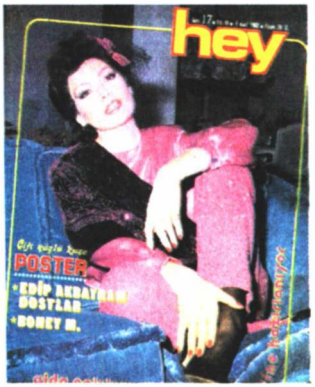
hey
POSTER
EDİP AKBAYRAM
DOSTLAR
BONEY M.

hey
MÜZİKTE 1983'ÜN EN BÜYÜKLERİ

kadınca
ERKEKLER
DEĞİŞİYOR
KAHVEHANE
BASTIK
REHA

BİR NİKAH
KOMEDYASI
ANASININ
KUZUSU ERKEKLER
KIZ VE ERKEKLER
NEDEN AYRI OKUYOR
ERKEK CİDİ
KADINLAR
Türkiye'de Bir
Türk Kadını Anlattı
TEK ÇOCUSUM YOK
AMA ÇOK MUTLUYUM

Dergi kapaklarında Ajda Pekkan: Hey, Kadınca *ve* TV'de 7*; aylık ve haftalık kapaklarda değişen yüz ve duruşlar.*

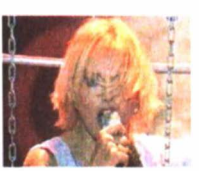

Hem yakın, hem yeni, hem de postmodern bir çağ:

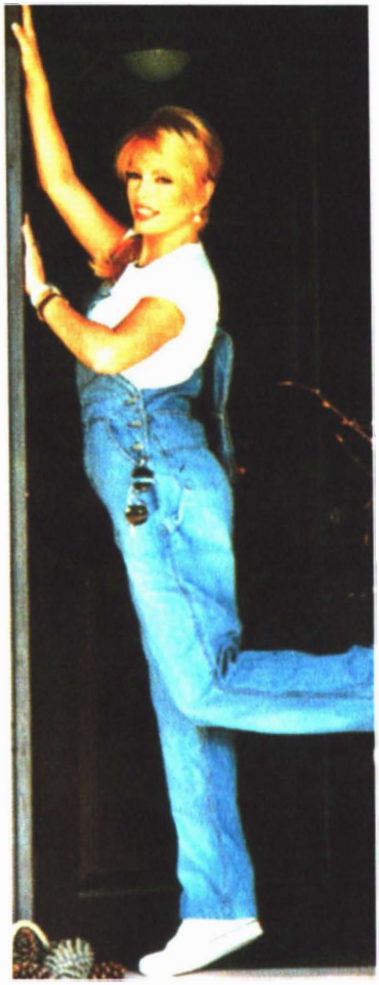

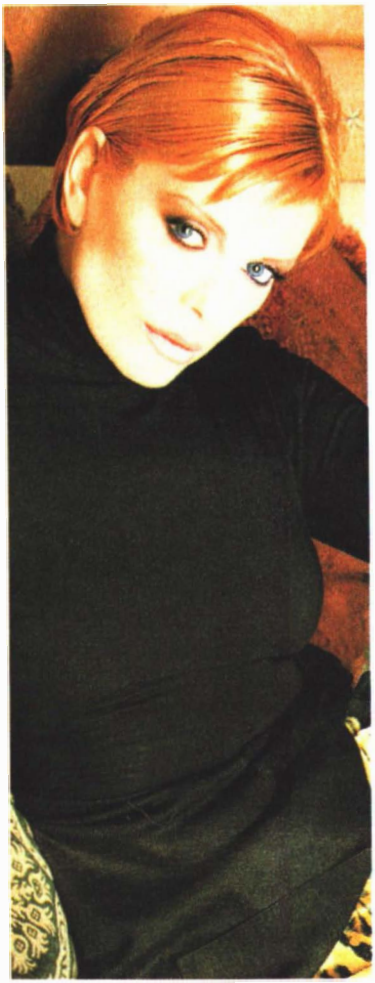

Ajda Pekkan hâlâ değişiyor ve değiştiriyor.

2 SALI, 8 Ağustos 2006

Ajda fırtınası

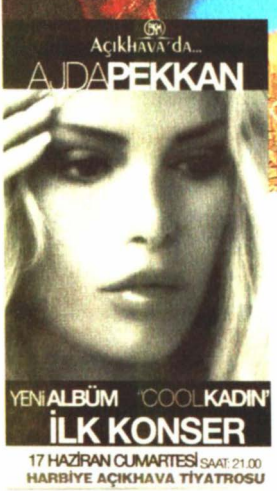

2000'ler: Ajda Fırtınası kasıp kavurmaya devam ediyor.

2007 ve sonrası: O aslında biraz bildiğimiz biraz bilmediğimiz, hem tanıdığımız hem tanımadığımız Superstar'dı;
hem süper, hem cool, hem de her şey; güzel olan her şey :))

Pop kültürümüzün tartışılmaz en önemli figürlerinden biri olan Ajda Pekkan bu kitapta bir numaralı hayranının kaleminden anlatılıyor.

Kırk yılı aşkın bir süredir hayatımızın her köşesine girip çıkmış olan Ajda Pekkan, bütün bu zaman boyunca yalnız hayranlık toplamadı, eleştirildi de, iftiraya da uğradı ama her zaman ayakta kaldı. Ne hayranları ondan vazgeçebildi ne de o müzikten.

O bir süperstar, herkesin süperstarı! Yıkılmayan, başı yukarıda meydan okuyan...

EVEREST

ISBN 975-289-367-

9 789752 893672

www.everestyayinlari.com